รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการ ระดับมัธยมศึกษา

โดย

นางพรพรรณ์ สมบูรณ์

ดุษฎีนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการ ระดับมัธยมศึกษา

โดย
นางพรพรรณ์ สมบูรณ์

ดุษฎีนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ภาควิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2552
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

THE ADMINISTRATIVE MODEL FOR TRANSITION FROM SCHOOL TO WORK OF DISABILITIES STUDENTS IN MAINSTREAMING SECONDARY SCHOOLS

By

Pornpun Somboon

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

DOCTOR OF PHILOSOPHY

Department of Educational Administration

Graduate School

SILPAKORN UNIVERSITY

2009

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้ดุษฎีนิพนธ์เรื่อง “ รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา ” เสนอโดย นางพรพรรณ์ สมบูรณ์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

……..

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะตังกูร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่พันตรี ดร.นพดล เจนอักษร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะตังกูร)

...../...../.....

..... กรรมการ

(ดร.สุจินดา ผ่องอักษร)

...../...../.....

..... กรรมการ ..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่พันตรี ดร.นพดล เจนอักษร) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์)

...../...../..... ...../...../.....

48252959 : สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คำสำคัญ : รูปแบบการบริหาร / การเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน / นักเรียนพิการ

พรพรรณ์ สมบูรณ์ : รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา. อาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์ : ผศ. ว่าที่ พ.ต.ดร. นพดล เจนอักษร และ ผศ.ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์. 397 หน้า.

การวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อทราบองค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา และ (2) เพื่อทราบรูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา การดำเนินการวิจัยประกอบด้วย การกำหนดตัวแปรที่เกี่ยวข้องในการวิจัยในบริบทไทย การพัฒนาเครื่องมือวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล และการยืนยันความเหมาะสมขององค์ประกอบและรูปแบบที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติด้วยผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มตัวอย่างและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้องจำนวน 18 คน ใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (2) กลุ่มผู้บริหารที่รับผิดชอบการเรียนร่วม ครูที่สอนนักเรียนพิการ และนักเรียนพิการหรือผู้ปกครองนักเรียนพิการจำนวน 332 คน ใช้แบบสอบถามความคิดเห็น และ (3) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญระดับสูงจำนวน 5 คน ใช้แบบสอบถามความคิดเห็น การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้การหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การหาค่าความถี่และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ คือ กระบวนการเปลี่ยนผ่านหลักสูตรและการประสานความร่วมมือ การพัฒนานักเรียน การวางแผนการเปลี่ยนผ่าน การจัดชั้นเรียน การพัฒนาครู การมีส่วนร่วมของครอบครัว และการพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่าน 2) รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา เป็นรูปแบบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบด้านปัจจัยแวดล้อม กับองค์ประกอบด้านทักษะความสามารถของนักเรียน ที่มีความสัมพันธ์กันสูงและมีทิศทางไปในทางเดียวกัน และองค์ประกอบและรูปแบบที่ได้จากการวิจัยสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเป็นส่วนใหญ่

ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2552
ลายมือชื่อนักศึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์ 1. ..... 2. .....

48252959 : MAJOR : EDUCATIONAL ADMINISTRATION
KEY WORD : ADMINISTRATIVE MODEL / TRANSITION FROM SCHOOL TO WORK / STUDENTS WITH DISABILITIES
PORNPUN SOMBOON : THE ADMINISTRATIVE MODEL FOR TRANSITION FROM SCHOOL TO WORK OF DISABILITIES STUDENTS IN MAINSTREAMING SECONDARY SCHOOLS. DISSERTATION ADVISORS : ASST. PROF. MAJ. NOPADOL CHENAKSARA, RTAR., Ph.D. AND ASST. PROF. PRASERT INTARAK, Ed.D. 397 pp.

This research employs both quantitative and qualitative approaches. Its purposes were (1) to identify components of the administration for transition from school to work of disabilities students in mainstreaming secondary schools, and (2) to identify the administrative model for transition from school to work of disabilities students in mainstreaming secondary schools. Its procedure include: determination of related variables in the Thai context; development of data collection instruments; collection and analysis of data; and verification by specialists of components and model obtained from statistical analyses. Samples and instruments used in the research include: (1) 18 specialists and related persons by semi-structured interviews; (2) 332 administrators and teachers who were responsible for disabilities students and the disabilities students themselves or their parents by using opinionnaires; and (3) 5 high-level specialists by using opinionnaires. Quantitative data were analyzed by using the descriptive statistics of frequency, percentage, mean, and standard deviation, and the inferential exploratory factor analysis and canonical correlation analysis. Qualitative data are processed by frequency and content analysis.

Findings were as follows: (1) components of the administration for transition from school to work of disabilities students in mainstreaming secondary schools include transition process, curriculum and network collaboration, student development, transition planning, class placement, teacher development, family involvement, and development of transition policy. (2) the administrative model for transition from school to work of disabilities students in mainstreaming secondary schools was a relative model of environment factor and students' skill factor with had a high relation and within the same direction. The environment factor includes transition process, transition planning, class placement, teacher development, family involvement, and development of transition policy. The students' skill factor includes student development, and curriculum and network collaboration. The components and the model found in this research were concurred by the majority of specialists.

Department of Educational Administration Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2009
Student's signature .....
Dissertation Advisors' signature 1. ..... 2. .....

กิตติกรรมประกาศ

ดุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี โดยได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่พันตรี ดร.นพดล เจนอักษร ประธานกรรมการผู้ควบคุมดุษฎีนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์ กรรมการผู้ควบคุมดุษฎีนิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะตังกูร ประธานสอบดุษฎีนิพนธ์ ดร.สุจินดา ผ่องอักษร กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาไว้เป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ พร้อมทั้งขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.จิราวรรณ คงคล้าย ดร.ศริยา สุขพานิช และคณาจารย์ในภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ทุกท่านที่ได้ประสิทธิประสาทความรู้ให้แก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาการศึกษา

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้กรุณาตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยและให้ข้อมูลในการวิจัย ขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามด้วยความอุตสาหะ

ขอขอบคุณ นายประสาน พึ่งวอน เจ้าหน้าที่กลุ่มสารสนเทศ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้กรุณาเอื้อเฟื้อข้อมูลโรงเรียนเรียนร่วมที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบคุณ นางอนงค์ สระบัว นางกัญญาบุตร ล้อมสาย นางจรัสศรี เพชรคง นางชุติมา มาลัย นางพิชญาภา ยืนยาว นางสาวมาศโมพี จิตวิริยธรรม เพื่อนนักศึกษารุ่นที่ 3 และนางสาวธีราภรณ์ จิตวิริยธรรม ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการดำเนินการวิจัยมาโดยตลอด

ขอขอบคุณ นายวิศิษฐ์ สมบูรณ์ เด็กหญิงปิยรัตน์ สมบูรณ์ สมาชิกครอบครัวสมบูรณ์และครอบครัวอุนวิจิตรทุกท่าน ที่ให้การช่วยเหลือและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดระเวลาของการศึกษาและการดำเนินการวิจัย

คุณค่าอันเกิดจากดุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ ญาติมิตร และ ครอบครัว ตลอดจนผู้มีคุณูปการต่อผู้วิจัยทุกท่าน

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... ง

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ..... จ

กิตติกรรมประกาศ..... ฉ

สารบัญตาราง ..... ฏ

สารบัญภาพ ..... ฑ

บทที่

1 บทนำ..... 1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1

ปัญหาการวิจัย..... 5

วัตถุประสงค์การวิจัย 7

ข้อคำถามของการวิจัย..... 7

สมมติฐานการวิจัย 8

กรอบแนวคิดของการวิจัย..... 8

นิยามศัพท์เฉพาะ 11

2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง..... 12

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา..... 12

ความหมายของการบริหารการศึกษา 12

ความหมายของการบริหารสถานศึกษา..... 13

ภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษา..... 14

การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติ

การศึกษาแห่งชาติ 16

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม 18

ความหมายของการเรียนร่วม..... 19

หลักการและทฤษฎีพื้นฐานของการเรียนร่วม 21

รูปแบบของการเรียนร่วม..... 23

การดำเนินงานการเรียนร่วม..... 24

บทที่		หน้า
2	ความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนร่วม	26
	หลักการจัดการเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จ	27
	แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการโรงเรียนเรียนร่วม	29
	แนวคิดเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน	38
	ความหมายของการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน	38
	ความเป็นมาของการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงานของประเทศสหรัฐอเมริกา	39
	รูปแบบการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน	40
	การปฏิบัติที่เป็นเลิศในการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน.	49
	การให้บริการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน	51
	การวางแผนการเปลี่ยนผ่านกับการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล	52
	องค์ประกอบสำคัญของการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน	62
	การเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน	62
	มาตรฐานแห่งชาติและตัวบ่งชี้คุณภาพสำหรับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและการเปลี่ยนผ่าน	66
	รากฐานสำคัญของการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน	87
	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	92
	บทบาทหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	92
	วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	93
	การแบ่งส่วนราชการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	93
	แนวคิดจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ	95
	แนวคิดจากพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2551	97

บทที่		หน้า
2	นโยบายการสร้างโอกาสทางการศึกษาสำหรับคนพิการ	98
	สรุป	99
3	วิธีดำเนินการวิจัย	100
	ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	100
	ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย	100
	ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย	100
	ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย	103
	ระเบียบวิธีวิจัย	103
	แผนแบบการวิจัย	103
	ประชากร	104
	กลุ่มตัวอย่าง	104
	ตัวแปรที่ศึกษา	108
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	109
	การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ	111
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	113
	การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย	114
	สรุป	116
4	การวิเคราะห์ข้อมูล	118
	ตอนที่ 1 การสังเคราะห์ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	119
	การสังเคราะห์ตัวแปรจากเอกสาร	119
	การสังเคราะห์ตัวแปรจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และผู้เกี่ยวข้อง	134
	ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม	176
	สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	177
	ระดับความคิดเห็นในแต่ละข้อคำถามของผู้ตอบแบบสอบถาม ...	178
	การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ	203
	การวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล	267
	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม	283

บทที่ หน้า
4 ตอนที่ 3 การสังเคราะห์ความเหมาะสมขององค์ประกอบและรูปแบบ..... 288
ความเหมาะสมขององค์ประกอบ..... 288
ความเหมาะสมของรูปแบบ..... 290
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 295
สรุปผลการวิจัย..... 296
การอภิปรายผล..... 301
ข้อเสนอแนะการวิจัย..... 311
ข้อเสนอแนะทั่วไป..... 311
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป..... 311
บรรณานุกรม..... 313
ภาคผนวก..... 322
ภาคผนวก ก
ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์ขอสัมภาษณ์..... 324
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้องที่ให้สัมภาษณ์..... 325
แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง..... 327
ภาคผนวก ข
ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย..... 329
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย..... 330
ภาคผนวก ค
ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์ขอทดลองเครื่องมือวิจัย..... 332
รายชื่อโรงเรียนเรียนร่วมที่เป็นกลุ่มทดลองเครื่องมือวิจัย..... 333
ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย..... 334
ภาคผนวก ง
ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.... 334
รายชื่อโรงเรียนเรียนร่วมที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง..... 345
แบบสอบถามความคิดเห็น..... 349

บทที่ หน้า

ภาคผนวก จ
ตัวอย่างหนังสือขอเชิญผู้เชี่ยวชาญยืนยันรูปแบบงานวิจัย 380
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญยืนยันรูปแบบงานวิจัย 381
แบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ 382
ประวัติผู้วิจัย 397

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	106
2	ตัวแปรที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสาร	120
3	ตัวแปรที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้อง	135
4	สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	177
5	ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละข้อคำถาม	179
6	KMO and Bartlett's Test	203
7	จำนวนองค์ประกอบและค่าความแปรปรวนของตัวแปร	205
8	น้ำหนักองค์ประกอบและตัวแปรที่อธิบายในแต่ละองค์ประกอบหลังหมุนแกน	208
9	องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วม สู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา	215
10	องค์ประกอบที่ 1 “กระบวนการเปลี่ยนผ่าน”	216
11	จำนวนองค์ประกอบย่อยและค่าความแปรปรวนของตัวแปร ขององค์ประกอบ “กระบวนการเปลี่ยนผ่าน”	225
12	น้ำหนักองค์ประกอบย่อยและตัวแปรที่อธิบายในแต่ละองค์ประกอบย่อย หลังหมุนแกนขององค์ประกอบ “กระบวนการเปลี่ยนผ่าน”	226
13	องค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบ “กระบวนการเปลี่ยนผ่าน”	230
14	องค์ประกอบย่อยที่ 1 “การจัดเก็บข้อมูลและการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์”	231
15	องค์ประกอบย่อยที่ 2 “การจัดเตรียมและปรับสภาพแวดล้อม”	234
16	องค์ประกอบย่อยที่ 3 “การประเมินระบบการเปลี่ยนผ่าน”	236
17	องค์ประกอบย่อยที่ 4 “การจัดการเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน”	237
18	องค์ประกอบย่อยที่ 5 “การประเมินความสามารถของโรงเรียนในการบริหาร จัดการการเปลี่ยนผ่าน”	239
19	องค์ประกอบย่อยที่ 6 “การบริการสนับสนุนการเปลี่ยนผ่าน”	240
20	องค์ประกอบย่อยที่ 7 “การติดตามผล”	242
21	องค์ประกอบย่อยที่ 8 “การจัดสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการช่วยเหลือ ทางการศึกษา”	243

ตารางที่ หน้า

22 องค์ประกอบย่อยที่ 9 “การเสริมสร้างประสบการณ์ในการทำงาน”..... 244
23 องค์ประกอบที่ 2 “หลักสูตรและการประสานความร่วมมือ” 252
24 องค์ประกอบที่ 3 “การพัฒนานักเรียน”..... 255
25 องค์ประกอบที่ 4 “การวางแผนการเปลี่ยนผ่าน” 257
26 องค์ประกอบที่ 5 “การจัดชั้นเรียน” 259
27 องค์ประกอบที่ 6 “การพัฒนาครู” 261
28 องค์ประกอบที่ 7 “การมีส่วนร่วมของครอบครัว”..... 262
29 องค์ประกอบที่ 8 “การพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่าน” 263
30 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในตัวแปรด้านปัจจัยแวดล้อม ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในตัวแปรด้านทักษะความสามารถของนักเรียน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในข้ามกลุ่ม 271
31 ค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอล ค่าไอเกน และสถิติทดสอบ 272
32 การวิเคราะห์ค่าเกินของคาโนนิคอลฟังก์ชั่น 273
33 ความสัมพันธ์ของตัวแปรด้านปัจจัยแวดล้อมกับตัวแปรด้านทักษะความสามารถของนักเรียนฟังก์ชั่นที่ 1 และฟังก์ชั่นที่ 2 276
34 เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบครบชุดและแบบแบ่งครึ่งข้อมูล 281
35 เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบครบชุดและแบบลบตัวแปรบางตัว..... 282

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	10
2	Kohler’s Model	47
3	ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	102
4	แผนผังของแผนแบบการวิจัย	103
5	องค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 1 “กระบวนการเปลี่ยนผ่าน”	245
6	องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วม สู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา	264
7	คาโนนิคอลฟังก์ชั่นที่ n ของการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล	268
8	รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของ นักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา	279
9	รูปแบบที่เสนอโดยผู้ให้ข้อมูลแบบที่ 1	284
10	รูปแบบที่เสนอโดยผู้ให้ข้อมูลแบบที่ 2	284
11	รูปแบบที่เสนอโดยผู้ให้ข้อมูลแบบที่ 3	285
12	รูปแบบที่เสนอโดยผู้ให้ข้อมูลแบบที่ 4	285
13	รูปแบบที่เสนอโดยผู้ให้ข้อมูลแบบที่ 5	286
14	รูปแบบที่เสนอโดยผู้เชี่ยวชาญแบบที่ 1	293
15	รูปแบบที่เสนอโดยผู้เชี่ยวชาญแบบที่ 2	293
16	รูปแบบที่เสนอโดยผู้เชี่ยวชาญแบบที่ 3	294
17	รูปแบบที่เสนอโดยผู้เชี่ยวชาญแบบที่ 4	294

บทที่ 1

บทนำ

> งานช่วยเหลือผู้ที่พิการนี้มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะว่าผู้พิการไม่ได้เป็นผู้อยากพิการและอยากช่วยตนเอง ถ้าเราไม่ช่วยเขาให้เขาสามารถที่จะปฏิบัติงานอะไรเพื่อมีชีวิตและมีเศรษฐกิจของครอบครัว จะทำให้เกิดสิ่งหนักในครอบครัว หนักแก่ส่วนรวม ฉะนั้นนโยบายที่จะทำคือช่วยเขาให้ช่วยตนเองได้ เพื่อประโยชน์ต่อสังคม (พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช 2517)

คนพิการจัดว่าเป็นคนด้อยโอกาสทางสังคม เนื่องจากสภาพความพิการ ทำให้ขาดโอกาสทางการศึกษาและขาดทางเลือกในการประกอบอาชีพ คนพิการบางส่วนจึงเป็นภาระของสังคมและถูกมองว่าไม่เท่าเทียมกับคนทั่วไป กระบวนการสำคัญที่จะสร้างโอกาสและความเท่าเทียมให้คนพิการคือการศึกษา แต่เนื่องจากคนพิการมีข้อจำกัดบางประการ การบริหารสถานศึกษาที่มีคนพิการเรียนร่วมจำเป็นต้องใช้การบริหารจัดการที่แตกต่างจากการบริหารทั่วไป เพื่อให้คนพิการที่สำเร็จการศึกษา สามารถนำความรู้และทักษะความสามารถที่ได้จากระบบการศึกษาไปใช้ในการประกอบอาชีพ มีชีวิตอิสระ และไม่เป็นภาระของสังคม ดังนั้น การบริหารสถานศึกษาที่มีคนพิการเรียนร่วม จึงเป็นการบริหารที่ท้าทายและน่าศึกษาเป็นอย่างมาก

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการหรือการจัดการศึกษาพิเศษ เริ่มต้นเป็นครั้งแรกในประเทศฝรั่งเศส โดยในช่วงกลางศตวรรษที่ 16 มีการจัดตั้งโรงเรียนสำหรับสอนคนหูหนวก และต่อมาในปี ค.ศ. 1785 มีการจัดตั้งโรงเรียนสอนคนตาบอด หลังจากนั้นจึงได้มีการขยายการดำเนินงานการจัดการศึกษาพิเศษขึ้นในประเทศอื่นๆ และได้มีการขยายการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการมากขึ้น โดยในช่วงทศวรรษที่ 1960 กระแสการปฏิรูปการศึกษาให้ความสำคัญกับนโยบายความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาพิเศษจากการจัดการศึกษาพิเศษเฉพาะทาง เป็นการศึกษาพิเศษแบบการเรียนร่วม (mainstreaming) ในโรงเรียนปกติ การศึกษาพิเศษในประเทศไทย ได้รับอิทธิพลและแนวคิดจากต่างประเทศ โดยในระยะแรก เป็นการจัดการศึกษาพิเศษแบบเฉพาะความพิการ มีการจัดตั้งโรงเรียนสอนคนตาบอด

เป็นครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. 2481 หลังจากนั้นได้มีการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการแต่ละประเภทเพิ่มขึ้น จนในปี พ.ศ. 2505 ได้มีการจัดการศึกษาในรูปแบบการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการมองเห็นเป็นครั้งแรก ต่อมาในปี พ.ศ. 2517 จึงได้มีการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วม สำหรับผู้มีความบกพร่องทางการได้ยิน (นงลักษณ์ วิรัชชัย 2542 : 29-36 อ้างจาก Ashman and Elkins 1990; Wang, Reynolds and Walberg 1990; Haskell and Barrett 1993)

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา กลุ่มคนพิการและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับคนพิการในประเทศไทย ได้พยายามผลักดันในเรื่องสิทธิของคนพิการและการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการอย่างต่อเนื่อง จนในปี พ.ศ. 2534 ได้มีการตราพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พุทธศักราช 2534 ซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะสำหรับคนพิการฉบับแรกของประเทศไทย ที่เห็นว่าคนพิการเป็นทรัพยากรส่วนหนึ่งของประเทศ แต่เนื่องจากสภาพของความพิการเป็นอุปสรรคในการดำรงชีวิต ในการประกอบอาชีพ และในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม พระราชบัญญัตินี้จึงได้ถูกตราขึ้น เพื่อให้คนพิการได้รับการคุ้มครอง การสงเคราะห์ การพัฒนา และการฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยวิธีการทางการแพทย์ ทางการศึกษา ทางสังคมและการฝึกอาชีพ ตลอดจนแก้ไขปัญหาและขจัดอุปสรรคต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจและสังคมให้แก่คนพิการ รวมทั้งให้สังคมมีส่วนร่วมในการเกื้อกูลและฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ (พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พุทธศักราช 2534 : 8) จะเห็นว่าการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งที่พระราชบัญญัตินี้ให้ความสำคัญ และจากพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้มีการออกกฎกระทรวงและระเบียบต่าง ๆ อีกหลายฉบับ เพื่อให้เกิดกระบวนการ วิธีการ และมาตรการที่พอเพียงต่อการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการในทุกด้าน

จากแนวคิดในการปฏิรูปการศึกษา ที่เริ่มตื่นตัวขึ้นในช่วงต้นของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ได้นำไปสู่การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาครั้งใหญ่ โดยมีการยกร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทการศึกษา ที่จะนำไปสู่การปฏิรูปการศึกษาของชาติทั้งระบบ และสอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา 43 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 โดยมีสาระสำคัญในมาตรา 10 กล่าวว่า “การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” วรรคสอง “การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญาอารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพหรือบุคคล ซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ” วรรคสาม “การศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสองให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ

บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง" (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 : 7)

ต่อมาได้มีการออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พุทธศักราช 2545 เพื่อให้คนพิการได้รับได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาอย่างรวดเร็วและทั่วถึง (กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ. 25545 : 5) และปรับแก้ในปีพุทธศักราช 2550 เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ในขณะนั้น (กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ. 2550 : 11)

ในปี พ.ศ. 2550 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้กำหนดสิทธิของผู้พิการหรือทุพลภาพ ในเรื่องที่เกี่ยวกับการศึกษา มาตรา 49 ว่า "บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ต้องได้รับสิทธิตามวรรคหนึ่งและการสนับสนุนจากรัฐ เพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่น" (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 : 15) แสดงให้เห็นว่าคนพิการหรือทุพลภาพมีสิทธิเท่าเทียมกับคนทั่วไป ที่รัฐต้องจัดการศึกษาให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ และในปีเดียวกันนี้ ยังได้มีการออกพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พุทธศักราช 2550 พระราชบัญญัติฉบับนี้ให้ความสำคัญต่อการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ซึ่งเกี่ยวข้องกับ กระบวนการทางการแพทย์ การศาสนา การศึกษา สังคม อาชีพ หรือกระบวนการอื่นใด เพื่อให้คนพิการได้มีโอกาสทำงานหรือดำรงชีวิตในสังคมอย่างเต็มศักยภาพ โดยมีเป้าหมายเพื่อสนับสนุนให้คนพิการสามารถดำรงชีวิตอิสระ มีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์และเสมอภาคกับบุคคลทั่วไป มีส่วนร่วมทางสังคมอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้พระราชบัญญัติฉบับนี้ยังกำหนดให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐ รับคนพิการเข้าทำงานตามลักษณะของงานในอัตราส่วนที่เหมาะสมกับผู้ปฏิบัติงาน หากไม่ประสงค์จะรับคนพิการเข้าทำงานตามจำนวนที่กำหนด ต้องส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ถ้านายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่ไม่ส่งเงินเข้ากองทุนอาจถูกอายัดทรัพย์สินได้ (พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พุทธศักราช 2550)

ในปี พ.ศ. 2551 ได้มีการออกพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พุทธศักราช 2551 ซึ่งได้บัญญัติเกี่ยวกับสิทธิทางการศึกษาของคนพิการในมาตรา 5 ดังนี้ (1) ได้รับ

การศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (2) เลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบและรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลนั้น (3) ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษา ที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล (พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พุทธศักราช 2551 : 3) จะเห็นว่าจากพระราชบัญญัติดังกล่าว สถานศึกษาจำเป็นต้องปรับระบบและรูปแบบการศึกษา หลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การทดสอบ ที่เหมาะสมกับความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละคน ซึ่งเป็นเรื่องที่ท้าทายผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก

ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีของอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิของคนพิการขององค์การสหประชาชาติ ซึ่งเป็นอนุสัญญาที่มีเนื้อหายุติการแบ่งแยกและกีดกันผู้พิการทั้งทางร่างกายและจิตใจ ในด้านการศึกษา การทำงาน และชีวิตประจำวัน รวมถึงต้องการให้ประเทศต่างๆ รับประกันเสรีภาพของผู้พิการ จากการแสวงหาผลประโยชน์และการทารุณกรรมต่างๆ ตลอดจนปกป้องสิทธิที่มีอยู่ ซึ่งจะมีผลบังคับให้ประเทศไทยต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในอนุสัญญาตั้งแต่วันที่ 28 สิงหาคม 2551 เป็นต้นไป (สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ 2551) นอกจากนี้ ประเทศไทยยังร่วมลงนามในอนุสัญญา ฉบับที่ 159 ว่าด้วยการฟื้นฟูอาชีพและการจ้างงาน (คนพิการ) พ.ศ. 2526 โดยอนุสัญญาฉบับนี้คุ้มครองบุคคลพิการทุกประเทศ ให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูอาชีพและการมีงานทำ รวมทั้งการส่งเสริมโอกาสการมีงานทำในตลาดแรงงานเปิด และตั้งอยู่บนพื้นฐานที่เท่าเทียมกัน (กระทรวงแรงงาน 2550) การลงนามในอนุสัญญาดังกล่าวจะมีผลบังคับต่อประเทศไทยตั้งแต่วันที่ 11 ตุลาคม 2551 จะเห็นว่าการร่วมลงนามของรัฐบาลไทยในอนุสัญญาระหว่างประเทศทั้งสองฉบับดังกล่าวข้างต้น ส่งผลให้รัฐบาลต้องเตรียมการและดำเนินการในประเด็นต่างๆ ที่สอดคล้อง ซึ่งรวมถึงการจัดการศึกษาและการมีงานทำของคนพิการ

จากที่กล่าวมาทั้งหมด จะเห็นว่ารัฐมีพันธกิจที่จะต้องจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ให้การส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาแก่คนพิการ เพื่อให้คนพิการมีโอกาสรับการศึกษาเช่นเดียวกับคนทั่วไปสามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเอง และมีชีวิตอยู่ในสังคมได้เช่นเดียวกับคนทั่วไป

ปัญหาของการวิจัย

การศึกษา หมายถึง กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลง ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 : 2) แต่คนพิการมีข้อจำกัดในการเข้าถึงกระบวนการเรียนรู้ดังกล่าว ดังที่ พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พุทธศักราช 2551 ได้ให้ความหมายว่า คนพิการ หมายความว่า บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วม ทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใดประกอบกับมีอุปสรรคในด้าน ต่างๆ และมีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา ที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้ สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคล ทั่วไป (พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พุทธศักราช 2551: 1-2) ดังนั้น ด้วย ข้อจำกัดต่าง ๆ ดังกล่าว จึงเป็นอุปสรรคและเป็นสาเหตุให้นักเรียนพิการส่วนใหญ่ไม่สามารถ ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ดังจะเห็นได้จากการสำรวจสถานภาพของผู้พิการไทย โดยสำนักงาน สถิติแห่งชาติในปี พ.ศ. 2550 พบว่า คนพิการที่ไม่มีการศึกษามีถึงร้อยละ 81.725 กำลังเรียนระดับ ก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษาร้อยละ 11.41 กำลังเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นร้อยละ 3.52 กำลังเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายร้อยละ 2.48 กำลังศึกษาระดับอนุปริญญาร้อยละ 0.15 กำลัง ศึกษาระดับปริญญาตรีร้อยละ 0.53 และกำลังศึกษาในระดับอื่น ๆ ร้อยละ 0.19 (สำนักงานสถิติ แห่งชาติ 2550) และจากสถิติจำนวนนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2551 มี ถึง 10,340 คน แต่จำนวนนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2551 มีเพียง 3,111 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2552 : 271) และเมื่อนักเรียนพิการออก จากโรงเรียนไปประกอบอาชีพ พบว่ายังมีทักษะไม่เพียงพอต่อการประกอบอาชีพ และความ บกพร่องของนักเรียนยังคงเป็นปัญหาต่อการเลือกอาชีพ (สำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ 2542 : 42) และจากการศึกษาความต้องการการศึกษาด้านอาชีพของเด็ก พิเศษในระดับมัธยมศึกษา ของ มานัส คชารัตน์ และ บังอร ต้นปาน (2524 : บทคัดย่อ) พบว่า กลุ่ม ตัวอย่างมีความต้องการด้านการศึกษาอาชีพดังนี้ นักเรียนร้อยละ 97.82 ผู้บริหาร บุคลากร และ อาจารย์ผู้สอนร้อยละ 95.07 ผู้ปกครองร้อยละ 78.60 นอกจากนี้ จากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ ผลลัพธ์หลังสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนพิการ ในด้าน การศึกษาต่อใน ระดับอุดมศึกษา การจ้างงาน การอยู่อาศัย การเดินทาง และการพักผ่อน พบว่า สัดส่วนของ

นักเรียนกลุ่มนี้ไม่สามารถไปได้ถึงการศึกษาต่อที่สูงขึ้นในอนาคต และมักจะไม่ได้รับการสนับสนุนและไม่ได้รับบริการหลังสำเร็จการศึกษาตามความต้องการและในฐานะที่เป็นผู้ใหญ่เมื่อเทียบกับประชากรส่วนใหญ่ (Blackorby and Wagner 1996 : 399-414) ผลจากการศึกษานี้นำไปสู่ข้อสรุปที่ว่า การพัฒนานักเรียนพิการนั้น แผนการศึกษาต้องครอบคลุมเรื่อง การมีชีวิตอยู่ในชุมชน การทำงาน และสิ่งแวดล้อมทางสังคม จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่านักเรียนพิการส่วนใหญ่เมื่อสำเร็จการศึกษาภาคบังคับแล้วจะออกไปจากระบบการศึกษา ไม่สามารถศึกษาต่อและมักจะไม่ได้รับการสนับสนุนหลังสำเร็จการศึกษา ทั้งๆ ที่นักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษามีความต้องการศึกษาด้านอาชีพด้วยสัดส่วนที่สูง ดังนั้น การจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนพิการจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาและจัดให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนพิการและผู้เกี่ยวข้อง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ในฐานะองค์กรหลักในการจัดและส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ประชากรในวัยเรียนอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ภายใต้กฎหมายและนโยบายต่างๆ จำเป็นต้องวางแผน พัฒนาระบบการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงานของนักเรียนพิการที่เหมาะสม เพื่อเตรียมความพร้อมนักเรียนพิการให้มีทักษะด้านต่าง ๆ ที่สามารถออกไปประกอบอาชีพ หรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเพื่อการมีวิชาชีพที่เหมาะสมต่อไปในอนาคต เป็นการช่วยให้นักเรียนพิการที่สำเร็จการศึกษามีงานทำ มีชีวิตอิสระ พึ่งพาผู้อื่นน้อยที่สุด ไม่เป็นภาระของสังคม สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติ และอนุสัญญาต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น โดยมีโรงเรียนเป็นหน่วยงานทางการศึกษาระดับปฏิบัติการที่สำคัญที่สุด ซึ่งผลการจัดการศึกษาจะเป็นเช่นใดนั้นขึ้นอยู่กับการปฏิบัติงานของโรงเรียน โดยเฉพาะภารกิจหลักในการปฏิบัติงานคือ การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร นั่นคือ นักเรียนมีคุณภาพที่พึงประสงค์สามารถนำความรู้ไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือสามารถออกไปประกอบอาชีพได้ ซึ่งปัจจัยที่มีผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษามีอยู่หลายประการ เช่น ระบบการบริหาร ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน หลักสูตร ผู้ปกครองนักเรียน แต่ปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การบริหารโรงเรียน ซึ่งการบริหารโรงเรียนที่มีนักเรียนพิการเรียนร่วมมักพบปัญหาอุปสรรคในการบริหารจัดการที่มีความแตกต่างจากการบริหารโรงเรียนทั่ว ๆ ไป เช่น ไม่มีหลักสูตรเฉพาะ ขาดอัตรากำลัง งบประมาณไม่เพียงพอ และการบริหารจัดการยังไม่เป็นระบบ (วิริลยา เรืองโรจน์วิชัย 2547 : บทคัดย่อ) ดังนั้นการบริหารจัดการโรงเรียนที่มีนักเรียนพิการเรียนร่วมให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจยิ่ง โดยเฉพาะการบริหารจัดการเพื่อเตรียมความพร้อมนักเรียนพิการก่อนสำเร็จการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ด้านอาชีพ เพื่อให้นักเรียนที่ออกไปจากระบบโรงเรียนสามารถประกอบอาชีพหรือสามารถศึกษาต่อใน

ระดับที่สูงขึ้น เพื่อการมีอาชีพที่ดีในอนาคต ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษารูปแบบการบริหารเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารโรงเรียนเรียนร่วมที่สามารถนำไปใช้ในการวางแผนและบริหารจัดการเกี่ยวกับระบบการเปลี่ยนผ่านได้อย่างเหมาะสม ครอบคลุม สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของนักเรียนพิการ และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ นอกจากนี้ ผู้บริหารโรงเรียนศึกษาพิเศษ การศึกษานอกโรงเรียน โรงเรียนศึกษาเอกชนหรือสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ที่รับนักเรียนพิการเข้าศึกษา สามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนและบริหารจัดการเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงานของนักเรียนพิการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนพิการไทยโดยรวม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

จากสภาพปัญหาและความสำคัญของการวิจัย ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อทราบองค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา
2. เพื่อทราบรูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา

ข้อคำถามของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และเป็นแนวทางในการหาคำตอบ ผู้วิจัยจึงกำหนดข้อคำถามของการวิจัย ดังนี้

1. องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษามีองค์ประกอบใด
2. รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษามีลักษณะเป็นอย่างไร

สมมติฐานของการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางการวิจัยและพื้นฐานการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานดังนี้

1. องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาเป็นพหุองค์ประกอบ

2. รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาเป็นความสัมพันธ์ที่เกิดจากองค์ประกอบต่างๆ ที่มีน้ำหนัก และมีทิศทางไปในทางเดียวกัน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการศึกษารูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยจากองค์ความรู้ในเรื่องต่างๆ ดังนี้

การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 (2550 : 29-33) ซึ่งประกอบด้วยภาระกิจการบริหารสถานศึกษา 4 ด้านคือ 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ 2) ด้านการบริหารงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล และ 4) ด้านการบริหารทั่วไป

การบริหารจัดการเรียนร่วมโดยโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ของเบญจา ชลธาร์นนท์ (2546 : 3-6) ซึ่งกล่าวว่าในการบริหารจัดการเรียนร่วมนั้น ผู้บริหารโรงเรียนต้องเตรียม 1) นักเรียน (student) ทั้งนักเรียนพิการและนักเรียนทั่วไปให้สามารถเรียนร่วมกันได้ 2) สภาพแวดล้อม (environment) ทั้งสภาพแวดล้อมทางกายภาพเพื่อให้นักเรียนพิการสามารถเข้าถึงได้ และบุคลที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมของนักเรียนให้ร่วมกันจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนพิการ 3) กิจกรรมต่าง ๆ (activity) ให้นักเรียนพิการมีส่วนร่วมได้ เช่น หลักสูตร แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แผนการสอนเฉพาะบุคคล เทคนิคการสอน กิจกรรมการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน และ 4) เครื่องมือ (tool) เช่น การบริหารจัดการ งบประมาณ ตำรา ครูการศึกษาพิเศษ สื่อสิ่งอำนวยความสะดวก และบริการต่าง ๆ ที่จะช่วยให้นักเรียนพิการสามารถเล่าเรียนได้

แนวทางสำหรับผู้บริหารในการพัฒนาการศึกษาแบบเรียนรวม (administrator guidelines for developing inclusive education) ซึ่งพัฒนาโดย The New York City Department of Education (2009) ซึ่งแนวทางนี้เน้นการนำไปปฏิบัติจริง ประกอบด้วย 1) ส่งเสริมปรัชญาการเรียนร่วม (promote an inclusive school philosophy) 2) สร้างความเข้าใจและเอกฉันท์ให้เกิดขึ้น (foster understanding and consensus building) 3) สร้างการเชื่อมโยงระหว่างการศึกษาปกติกับการศึกษา

พิเศษ (make connections between general and special education) 4) สร้างทีมงานสำหรับการวางแผน (form a planning team) 5) ทำความรู้จักกับนักเรียนเพื่อการเรียนร่วม (get to know student(s) for inclusive placement) 6) กำหนดบริการสนับสนุนนักเรียนตามความต้องการจำเป็น (identify student support service needs) 7) เลือกผู้ให้บริการสนับสนุนการศึกษาพิเศษ (select special education support service provider) 8) เลือกชั้นเรียนทั่วไปสำหรับนักเรียนพิการที่จะไปเรียนร่วม (identify general education class for student placement) 9) เตรียมความพร้อมในการจัดสถานศึกษา (prepare general education setting) 10) นำนักเรียนเข้าสู่ชั้นเรียนทั่วไป (place students into general education class) 11) ดำเนินการโดยใช้กลยุทธ์นักเรียนเป็นศูนย์กลาง (implement student-centered strategies) 12) ประเมินความก้าวหน้าและพิจารณาขั้นตอนต่อไป (evaluate progress and determine next steps)

มาตรฐานแห่งชาติและตัวบ่งชี้คุณภาพสำหรับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและการเปลี่ยนผ่าน (National Standards & Quality Indicators for secondary education and transition) พัฒนาโดย National Alliance for Secondary Education and Transition (n.d. : 1-13) ซึ่งเป็นมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัย การสัมภาษณ์เจาะลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และการปฏิบัติที่เป็นเลิศ ของประเทศสหรัฐอเมริกา ประกอบด้วยมาตรฐาน 5 ด้านคือ 1) การศึกษา (schooling) 2) การเตรียมประสบการณ์ด้านอาชีพ (career preparatory experiences) 3) การพัฒนาคนหนุ่มสาวและความเป็นผู้นำของคนหนุ่มสาว (youth development and youth leadership) 4) การมีส่วนร่วมของครอบครัว (family involvement) และ 5) การเชื่อมโยงกิจกรรม (connecting activities)

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้นำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการบริหารการศึกษา การศึกษาพิเศษ และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ รวมทั้งความคิดเห็นของ ผู้นำคนพิการ ผู้ปกครองนักเรียนพิการ ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนเรียนร่วม ผู้แทนจากสถานประกอบการและผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ มาสังเคราะห์เพื่อเสนอเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังปรากฏในภาพที่ 1

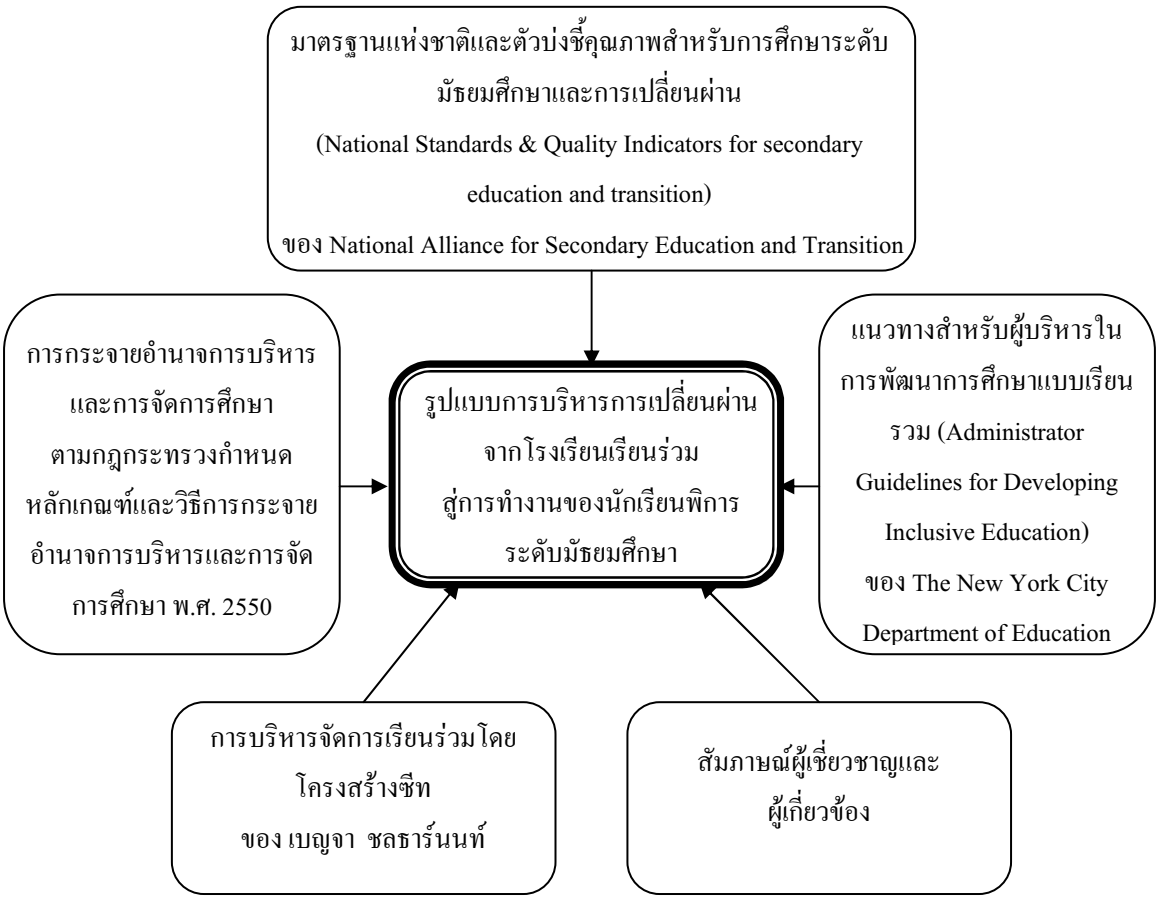

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ที่มา : “กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550,” ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 124, ตอนที่ 24 ก (16 พฤษภาคม 2550) : 29-33.

: เบญจา ชลธาร์นนท์, คู่มือการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยโครงสร้างซีท, (กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ, 2546), 3-6.

: The New York City Department of Education, Administrator Guidelines for Developing Inclusive Education. [Online], accessed 10 January 2009. Available from http://www.roeher.ca/Comersus/title.htm

: National Alliance for Secondary Education and Transition, National Standards & Quality Indicators for secondary education and transition, (Minneapolis : University of Minnesota, n.d.), 1-13.

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เข้าใจความหมายเฉพาะของศัพท์ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ตรงกัน จึงนิยามความหมายของคำต่างๆ ไว้ดังนี้

รูปแบบ หมายถึง สิ่งที่แสดงโครงสร้างทางความคิด องค์ประกอบ และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ที่สำคัญของเรื่องที่ศึกษา เพื่ออธิบายและง่ายต่อการทำความเข้าใจ อาจแสดงด้วยภาพ การบรรยาย หรือแบบจำลอง

การเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน หมายถึง การเปลี่ยนสถานะจากนักเรียนสู่วัยผู้ใหญ่ และมีบทบาทในชุมชน ซึ่งบทบาทนี้ประกอบด้วย การได้รับการจ้างงาน การประกอบอาชีพอิสระ การมีส่วนร่วมในการศึกษาระดับอุดมศึกษา การดูแลรักษาที่อยู่อาศัย การมีส่วนร่วมในชุมชนอย่างเหมาะสม และมีประสบการณ์ส่วนบุคคลที่เป็นที่พอใจ

รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน หมายถึง รูปแบบการดำเนินการเพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษาให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีประสบการณ์ในการทำงาน โดยเชื่อมโยงกิจกรรมการเรียนรู้จากชั้นเรียนและกิจกรรมการเรียนรู้จากการทำงานเข้าด้วยกัน ผ่านการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียน สถานประกอบการ ชุมชน และผู้เกี่ยวข้อง

การเรียนร่วม หมายถึง การจัดให้คนพิการได้เข้าศึกษาในระบบการศึกษาทั่วไปทุกระดับและหลากหลายรูปแบบ รวมถึงการจัดการศึกษาให้สามารถรองรับการเรียนการสอนสำหรับคนทุกกลุ่มรวมทั้งคนพิการ

นักเรียนพิการ หมายถึง บุคคลที่มีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใดประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่างๆ และมีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใดเพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป

โรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่มีการจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ และมีนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาเข้าเรียนร่วมในปีการศึกษา 2551

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบองค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา และเพื่อทราบรูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้า ทฤษฎี แนวคิด ผลงานวิจัย และเอกสารต่างๆ และนำเสนอแนวคิดสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม แนวคิดเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน และสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา

การบริหารการศึกษาศึกษา เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของสังคม และประเทศชาติ ทั้งนี้หากผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพและเกิดประสิทธิผล ย่อมส่งผลถึงความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติ

หัวข้อนี้จะกล่าวถึง ความหมายของการบริหารการศึกษา ความหมายของการบริหารสถานศึกษา ภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษา และการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ความหมายของการบริหารการศึกษา

นักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่าการบริหารการศึกษา ไว้ ดังนี้

ภิญโญ สาธร (2526 : 29) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาเด็ก เยาวชน ประชาชน หรือสมาชิกของสังคมในทุกๆ ด้าน เช่น ความสามารถ ทัศนคติ พฤติกรรม ค่านิยม หรือคุณธรรม ทั้งในด้านสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ เพื่อให้บุคคลดังกล่าวเป็นสมาชิกที่ดี และมีประสิทธิภาพของสังคม โดย

กระบวนการต่างๆ ทั้งที่เป็นระเบียบแบบแผน และไม่เป็นระเบียบแบบแผน ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน

อุทัย ธรรมเตโช (2531 : 40) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมที่ผู้บริหารการศึกษากระทำเพื่อพัฒนาพลเมืองของชาติให้มีคุณภาพและคุณธรรม

กิติมา ปรีดีดิลก (2532 : 4) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง ความพยายามที่จะจัดดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวกับการศึกษา โดยให้มีผลผลิตคือผู้เรียนที่มีคุณภาพในที่สุด

นพพงษ์ บุญจิตราดุล (2536 : 4) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุกๆ ด้าน นับตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและคุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการต่างๆ ที่อาศัยการควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคล และอาศัยทรัพยากร ตลอดจนเทคนิคต่างๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้บุคคลพัฒนาได้ตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่

กู๊ด (Good 1973 : 14) กล่าวว่า การบริหารการศึกษามีความหมายเป็น 2 นัย คือ 1) หมายถึง การจัดการ ควบคุม ดูแล และอำนวยความสะดวกในด้านการเรียนการสอนให้ดำเนินไปตามนโยบาย เป้าหมายที่วางไว้ เช่น การจัดครูเข้าสอน การจัดชั้นเรียน การจัดนักเรียนเข้าชั้น การจัดตารางสอน การจัดกิจกรรม การปรับปรุงหลักสูตร การวางแนวการสอน และการจัดการแนะแนวเบื้องต้น แต่มิได้หมายถึงงานธุรการด้านต่างๆ และ 2) หมายถึง การจัดการ ควบคุม และอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานกิจการของโรงเรียนทุกอย่าง เช่น การเรียน การสอน และงานธุรการต่างๆ ด้วย เพราะกิจกรรมทั้งหมดเป็นองค์ประกอบที่จะช่วยให้การบริหารการศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์

จากความหมายที่นักวิชาการทางการบริหารการศึกษา ได้กล่าวมาแล้วนั้น สามารถสรุปความหมายของการบริหารการศึกษาว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินการต่างๆ ที่เกิดจากความร่วมมือของกลุ่มบุคคลหลายฝ่ายในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมให้มีความพร้อมและศักยภาพในทุกๆ ด้าน ให้ทันสมัยเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง และบรรลุเป้าหมายของการศึกษา

ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

นักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่าการบริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

วิโรจน์ สารรัตนะ (2542 : 11) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นการบริหารการจัดการศึกษาแนวใหม่ ที่มุ่งให้สังคมทุกส่วนมีส่วนร่วมและรับผิดชอบการจัดการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยมีเครือข่ายแหล่งการเรียนรู้ โดยการกระจายอำนาจให้สถานศึกษามีความคล่องตัวและตัดสินใจดำเนินงานในขอบเขตที่รับผิดชอบ โดยให้ประชาชน องค์กรต่าง ๆ มีส่วนร่วมในเรื่องต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

ชาญชัย อาจินสมาจาร (2541 : 2) ได้ให้ความหมายการบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการพยายามในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้วัตถุประสงค์บรรลุผลสำเร็จตามภารกิจ

สุรพล พุฒคำ (2544 : 12) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นการจัดหาวิธีการที่จะทำให้บุคลากรเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน ทำให้เกิดความร่วมมือและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ โดยมีตัวชี้วัดที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

พนัส หันนาคินทร์ (2546 : 3) ได้ให้ความหมาย การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การจัดการ การช่วยเหลือ ส่งเสริมให้โรงเรียนได้ดำเนินกิจกรรมประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์

กู๊ด (Good 1973 : 15) ได้ให้ความหมาย การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการควบคุม การจัดการภายในสถานศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอน

แคมพ์เบลล์ (Campbell 1997 : 8) ให้ความหมาย การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การจัดแผนยุทธศาสตร์ทางการศึกษา เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลตามเป้าหมาย

จากความหมายที่นักวิชาการทางการบริหารการศึกษา ได้กล่าวมาแล้วนั้น สามารถสรุปความหมายของการบริหารสถานศึกษาว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การจัดการ การควบคุม การสร้างความร่วมมือและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ให้เกิดขึ้น เพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานตามภารกิจและประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์

ภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้ดำรงตำแหน่งสูงสุดภายในสถานศึกษา ซึ่งมีภารกิจหรือขอบข่ายงานหลายด้าน ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ซึ่งนักการศึกษาได้เสนอแนวคิดด้านภารกิจหรือขอบข่ายงานของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

พนัส หันนาคินทร์ (2524 : 42) ได้แบ่งภารกิจผู้บริหารออกเป็นสามฝ่าย คือ ฝ่ายวิชาการ (academic affairs) ได้แก่ การจัดการด้านการเรียนส่วนรวม เช่น การจัดการสอน การจัดครูเข้าสอน การจัดหนังสือเรียนและอุปกรณ์การสอน การดำเนินการวัดและประเมินผลการศึกษาแก่

ผู้ปกครองและออกใบสำคัญรับรองการจบการศึกษาของนักเรียน ฝ่ายธุรการ (business affairs) ได้แก่ การจัดการในเรื่องที่สนับสนุนให้งานต่าง ๆ ของโรงเรียนดำเนินด้วยความสะดวกเรียบร้อย เช่น งานสารบรรณ งานการเงิน งานทะเบียนและพัสดุ การจัดซื้อพัสดุ ครุภัณฑ์ให้หน่วยงานต่าง ๆ เป็นต้น ฝ่ายบริหารนักเรียน (student affairs) ได้แก่งานช่วยเหลือให้บริการแก่นักเรียน ควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียน การจัดเรื่องอาหารกลางวัน การจัดนันทนาการ และการแนะแนวเบื้องต้น

กิตติมา ปรีดีดิลก (2532 : 40-41) ได้แบ่งงานของผู้บริหารโรงเรียนไว้หกงาน คือ งานวิชาการ งานธุรการ การเงิน งานบุคคล งานอาคารสถานที่ งานกิจการนักเรียนและงานสัมพันธ์ชุมชน

นิพนธ์ กินาวงศ์ (2533 : 66-67) แบ่งภารกิจผู้บริหารโรงเรียนเป็นห้าประการคือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคลากร การบริหารงานธุรการ การบริหารกิจกรรมนักเรียน และการบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2538 : 10-14) ได้แบ่งประเภทงานของผู้บริหารการศึกษาในสถานศึกษา ว่าควรมีแปดงาน คือ งานพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน งานบริหารทรัพยากรบุคคล งานบริหารกิจการนักเรียน งานธุรการและบริหารทั่วไป งานบัญชีและการเงิน งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม งานสร้างสัมพันธ์กับชุมชน และงานพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2540 : 1) กำหนดขอบข่ายงานผู้บริหารโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนเป็นเจ็ดด้าน ดังนี้ งานบริหารทั่วไป งานธุรการ งานวิชาการ งานปกครองนักเรียน งานบริการ โรงเรียนกับชุมชน การบริหารอาคารสถานที่

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2541 : 7) กำหนดขอบข่ายงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นหกด้าน คือ ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานธุรการ ปกครองและบริการ ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษาและชุมชน ความพร้อมด้านปัจจัยในการจัดการศึกษา และความดีเด่นของสถานศึกษา

ลิพแฮมและฮ็อค (Lipham and Hock 1974 : 13) แบ่งภารกิจงานผู้บริหารโรงเรียนเป็นห้าด้าน คือ การเรียนการสอน บริหารบุคคล บริหารนักเรียน งานการเงิน วัสดุ ครุภัณฑ์ และอาคารสถานที่ และ งานสัมพันธ์ชุมชน

คิมบรอชและนันเนอรี่ (Kimbrough and Nunnery 1976 : 164-193) แบ่งภารกิจงานผู้บริหารโรงเรียนเป็นแปดด้าน คือ พัฒนาและธำรงไว้ซึ่งองค์การ หลักสูตรและการสอน

เศรษฐกิจการศึกษา ธุรการ บุคลากร กิจการนักเรียน สร้างผู้นำความสัมพันธ์ชุมชนและการประเมินผล วิจัย และสร้างความเชื่อถือจากประชาชน

เซอร์จิโอวานนี่ (Sergiovanni 1987 : 10) เสนอขอบข่ายงานผู้บริหารโรงเรียนไว้เก้าด้าน คือ พัฒนาโปรแกรมการศึกษา กิจกรรมนักเรียน การบริหาร บุคลากร วางแผน งานธุรการ พัฒนาบุคลากร สัมพันธ์ชุมชน และ ความประพฤตินักเรียน

อับเบนและฮิวส์ (Ubben and Hughes 1992 : 10) กล่าวว่าภารกิจโรงเรียนมัธยมศึกษาซึ่งผู้บริหารโรงเรียนต้องรับผิดชอบนั้นมีห้าประการ คือ พัฒนาหลักสูตร ปรับปรุงการสอน บริการนักเรียน จัดการด้านการเงินและสิ่งอำนวยความสะดวก และ ความสัมพันธ์กับชุมชน

จากความหมายที่นักวิชาการทางการบริหารการศึกษาได้กล่าวถึงภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษาไว้นั้น กล่าวได้ว่าขอบข่ายและภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วย การควบคุม กำกับ ติดตาม กิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ งานแผนงานและงบประมาณ งานพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน งานบริหารทรัพยากรบุคคล งานบริหารกิจการนักเรียน ธุรการและบริหารทั่วไป งานบัญชีและการเงิน งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม งานสร้างสัมพันธ์กับชุมชน และงานพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา

การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มาตรา 39 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหาร 4 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไปไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง ซึ่งทำให้สถานศึกษาหรือโรงเรียนมีความคล่องตัวในการบริหารงานมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับการบริหารงานโรงเรียนในระบบของการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management) โดยบริหารงานตามภารกิจในแต่ละด้าน ดังนี้ (กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 : 29-33)

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การพัฒนา

ระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2. ด้านการบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา การวางแผนพัสดุ การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ การจัดหาพัสดุ การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน การเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน การนำเงินส่งคลัง การจัดทำบัญชีการเงิน การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

3. ด้านการบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย การวางแผนอัตรากำลัง การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน การลาทุกประเภท การประเมินผลการปฏิบัติงาน การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ การออกจากราชการ การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ การ

ส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

4. ด้านการบริหารทั่วไป ประกอบด้วย การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การวางแผนการบริหารงานการศึกษา งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การดำเนินงานธุรการ การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การจัดทำสำมะโนผู้เรียน การรับนักเรียน การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การทัศนศึกษา งานกิจการนักเรียน การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น การรายงานผลการปฏิบัติงาน การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

กล่าวโดยสรุป การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ประกอบไปด้วยการบริหารตามภารกิจ 4 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม

การจัดการเรียนร่วมและการเรียนรวม มิได้เป็นเพียงแค่การนำนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้มาเรียนร่วมกับเด็กปกติเท่านั้น แต่ยังหมายถึงการเปิดโอกาสให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนรู้และเจริญเติบโตในสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติของเด็กและได้รับประโยชน์จากการเรียนอย่างเต็มที่

หัวข้อนี้จะกล่าวถึง ความหมายของการเรียนร่วมและการเรียนรวม หลักการและทฤษฎีพื้นฐานของการเรียนร่วม รูปแบบของการเรียนร่วม การดำเนินงานการเรียนร่วม ความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนร่วม หลักการจัดการเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จ และแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยมีรายละเอียดดังนี้

ความหมายของการเรียนร่วมและการเรียนรวม

มีผู้ได้ให้ความหมายของการเรียนร่วมและการเรียนรวมไว้ดังนี้

เบญจา ชลธาร์นนท์ (2538 : 64) ได้ให้ความหมายการเรียนร่วมว่า หมายถึง การรวมเอาเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เข้าไปไว้ในระบบการศึกษาปกติ มีการร่วมกิจกรรมและใช้เวลาว่างช่วงใดช่วงหนึ่งในแต่ละวัน ระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ

ศรียา นิยมธรรม (2541 : 244-245) ได้กล่าวถึงคำและความหมายของคำที่ใช้เรียกลักษณะการจัดการเรียนร่วมในต่างประเทศไว้ 3 คำ คือ Mainstreaming หมายถึง การเรียนร่วมเต็มเวลา นั่นคือเด็กที่มีความต้องการพิเศษจะถูกส่งเข้าไปเรียนในห้องเรียนสำหรับเด็กปกติทุกอย่างและไม่มีบริการเพิ่มเติมสำหรับเด็กประเภทนี้ ส่วน Integration หมายถึง การเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ แต่เป็นการเรียนร่วมบางเวลา นั่นคือเด็กที่มีความต้องการพิเศษจะเข้าไปร่วมเรียนในชั้นปกติบางเวลาเท่านั้น และมีความหมายรวมไปถึงการจัดชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติด้วย สำหรับ Inclusive Education หมายถึง การเรียนร่วมเต็มเวลาในห้องเรียนตลอดจนรับบริการเสริมที่เหมาะสมและจำเป็น ในการใช้ชีวิตร่วมกับเด็กปกติในครอบครัว ชุมชนและสังคม

ผดุง อารยะวิญญู (2542 ก : 2) กล่าวว่า การเรียนร่วมเป็นวิธีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษวิธีหนึ่ง ซึ่งการเรียนร่วมมีความหมายต่างกัน ดังนี้ การเรียนร่วมบางเวลา (Integration) หมายถึง การที่เด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนในโรงเรียนเดียวกับเด็กปกติ แต่เด็กเหล่านี้อาจถูกจัดให้อยู่รวมกันเป็นชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติ เด็กเรียนวิชาหลักในชั้นพิเศษโดยมีครูประจำชั้นเป็นผู้สอน แต่ในบางวิชาซึ่งส่วนมากไม่ใช่วิชาทักษะ เด็กมีโอกาสไปเรียนร่วมกับเด็กปกติ หรือเด็กอาจมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน โดยคาดหวังว่า เด็กที่มีความต้องการพิเศษจะมีโอกาสแสดงออก และมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กปกติ ส่วนคำว่า การเรียนร่วมเต็มเวลา (Mainstreaming) หมายถึง การจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้มีโอกาสเรียนในชั้นเดียวกับเด็กปกติตลอดเวลาที่เด็กอยู่ในโรงเรียน เด็กปกติได้รับบริการการเรียนการสอนและบริการในห้องเรียนอย่างไร เด็กที่มีความต้องการพิเศษก็ได้รับบริการเช่นเดียวกัน จุดประสงค์สำคัญของการเรียนร่วมเต็มเวลาคือ เพื่อให้เด็กเข้าใจซึ่งกันและกัน ตอบสนองความต้องการซึ่งกันและกัน ปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และคำว่า การเรียนรวม (Inclusion) หรือการจัดการศึกษาโดยวิธีเรียนรวม (Inclusive Education) หมายถึง การจัดการศึกษาที่โรงเรียนจะต้องจัดให้กับเด็กทุกคน โดยไม่มีการแบ่งแยกว่าเด็กคนใดเป็นเด็กปกติ หรือเด็กคนใดเป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โรงเรียนต้องจัดการศึกษาให้เหมาะสม ซึ่งนักการศึกษาบางคนมีความเห็นว่า การเรียนรวม มีความหมายเช่นเดียวกับการเรียนร่วม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2550 : 19) ได้ให้ความหมายของการเรียนร่วมไว้ว่า หมายถึง การจัดให้เด็กพิการเข้าเรียนในระบบการศึกษาปกติ โดยจัดให้มีการร่วมกิจกรรม และใช้เวลาว่างช่วงใดช่วงหนึ่งในแต่ละวันระหว่างนักเรียนพิการกับนักเรียนทั่วไป ทั้งนี้ โดยมีความหมายตามคำศัพท์ภาษาอังกฤษสองคำ คือ Mainstreaming หมายถึง การเรียนร่วมในชั้นปกติ โดยไม่ต้องการบริการเพิ่มเติมพิเศษ ยกเว้นสื่อ อุปกรณ์พิเศษ ส่วนอีกความหมายคือ Integration หมายถึงการเรียนร่วมในโรงเรียนทั่วไป โดยเด็กพิการจะได้เข้าเรียนในชั้นเรียนปกติเป็นบางวิชา หรือเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ส่วนการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education) หมายถึงการจัดการศึกษาโดยรับเด็กทุกคนเข้าเรียนร่วมกันตั้งแต่เริ่มรับการศึกษา โดยต้องจัดบริการพิเศษตามความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นการศึกษาที่เด็กทั่วไปและเด็กพิการเริ่มเรียนไปพร้อมๆ กัน การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมนี้ เด็กพิการและครอบครัว ต้องได้รับบริการการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ตั้งแต่แรกเกิดหรือทันทีที่พบความพิการ และจะต้องฝึกอบรมครูการศึกษาพิเศษให้มีทักษะที่จะออกไปทำงานร่วมกับครูทั่วไปได้

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พุทธศักราช 2551 (2551 : 2) ให้ความหมายของ การเรียนร่วมว่า หมายถึง การจัดให้คนพิการได้เข้าศึกษาในระบบการศึกษาทั่วไปทุกระดับและหลากหลายรูปแบบ รวมถึงการจัดการศึกษา ให้สามารถรองรับการเรียนการสอนสำหรับคนทุกกลุ่มรวมทั้งคนพิการ

คอฟแมน และฮัลลาฮาน (Kauffman and Hallahan 1981 : 35) ให้คำจำกัดความของการเรียนร่วมไว้อย่างครอบคลุมว่า เป็นการรวมเด็กพิเศษไว้กับเด็กปกติในด้านเวลา ด้านการเรียนการสอน และด้านสังคม โดยมีพื้นฐานอยู่บนกระบวนการวางแผนการศึกษาเป็นรายบุคคลและต่อเนื่อง และมีการกำหนดแบ่งหน้าที่รับผิดชอบกันระหว่างบุคลากรฝ่ายบริหาร ฝ่ายสอน และฝ่ายสนับสนุน ทั้งในด้านการศึกษาปกติและด้านการศึกษาพิเศษ

เกียร์ฮาร์ทและไวชฮาน (Gearheart and Weishahn 1980 : 3) สรุปว่า มโนทัศน์ของการเรียนร่วม คือ การให้เด็กพิเศษร่วมกิจกรรมในชั้นปกติให้มากที่สุด โดยมีการให้ความช่วยเหลือแก่ครูปกติ ส่วนนักการศึกษาอีกหลายคน ถือว่าการเรียนร่วมเป็นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษโดยมีพื้นฐานอยู่บนความเชื่อว่า เด็กแต่ละคนควรได้รับการศึกษาในสภาพแวดล้อมที่จัดขึ้น ซึ่งเขาจะได้รับการตอบสนองต่อความต้องการจำเป็นทางการศึกษาอย่างเหมาะสม ดังนั้น ระบบการเรียนร่วมที่แท้จริงจะต้องมีทั้งองค์ประกอบของการอยู่ร่วมในชั้นเรียนปกติ และองค์ประกอบของการรับบริการช่วยเหลือ สนับสนุนจากการศึกษาพิเศษ

แบลงเค็นชิพและไลลี่ (Blankenship and Lily 1981 : 1) กล่าวว่า การเรียนร่วม ไม่ควรสื่อความหมายแคบๆ ในแง่ของการเรียนทางวิชาการเท่านั้น แต่ต้องครอบคลุมถึงความต้องการ

จำเป็นในทุกด้านของเด็กพิเศษ หลักการของการเรียนร่วม คือ จะต้องเอาใจใส่ดูแลอย่างดีที่สุด ต่อความต้องการจำเป็นของเด็กทั้งด้านสังคม ด้านอารมณ์ และด้านวิชาการ ในขณะที่เด็กพิเศษเรียนร่วมอยู่ในการศึกษาภาคปกติ

กล่าวได้ว่า การเรียนร่วม คือ การที่เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้รับโอกาสที่จะเรียนร่วมกับเด็กทั่วไป โดยอาจได้รับหรือไม่ได้รับบริการช่วยเหลือเป็นการเฉพาะ และมีการจัดหลากหลายรูปแบบ ซึ่งการศึกษาวิจัยนี้ใช้ความหมายของการจัดการเรียนร่วมตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการหลากหลายรูปแบบที่หมายรวมถึงการจัดการเรียนร่วมและการจัดการเรียนรวมตามที่กล่าวข้างต้น

หลักการและทฤษฎีพื้นฐานของการเรียนร่วม

เป็นที่ยอมรับกันว่าไม่มีสังคมใดไร้คนพิการ เมื่อคนพิการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และเราไม่สามารถแยกคนพิการออกไปจากสังคมได้ จึงควรเตรียมผู้พิการตั้งแต่เยาว์วัย ให้มีความพร้อมที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ ดังนั้นหลักของการเรียนร่วมก็คือควรให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้มีโอกาสเรียนร่วมกับเด็กปกติเท่าที่สามารถจะทำได้ การเรียนร่วมเป็นปรัชญา เป็นแนวคิด เป็นความเชื่อของนักการศึกษา และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษ ผดุง อารยะวิญญู (2542 ก : 6-10) กล่าวว่าแนวคิดนี้อาจจะสะท้อนหลักการต่าง ๆ ดังนี้

1. ความยุติธรรมในสังคม (social justice) เด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เมื่อเด็กปกติทุกคนได้รับการศึกษาในโรงเรียนปกติ เด็กที่มีความต้องการพิเศษควรได้รับการศึกษาในโรงเรียนปกติด้วย

2. การคืนสู่สภาวะปกติ (normalization) หมายถึง การจัดสภาพการใดๆ เพื่อให้ผู้ที่มีความบกพร่องทางด้านต่างๆ สามารถได้รับบริการเช่นเดียวกับคนปกติ จึงมีการหยุดขยายงานโรงเรียนเฉพาะหรือโรงเรียนพิเศษ เช่นโรงเรียนโสตศึกษา โรงเรียนสอนคนตาบอด แต่หันมาส่งเสริมให้เด็กได้เรียนในโรงเรียนปกติ โรงเรียนพิเศษเป็นจำนวนมากจึงถูกปิดลง

3. สภาพแวดล้อมที่มีข้อจำกัดน้อยที่สุด (least restrictive environment)โรงเรียนพิเศษเช่น โรงเรียนโสตศึกษา โรงเรียนศึกษาพิเศษ หรือโรงเรียนเฉพาะประเภทอื่นๆ รวมถึงชั้นพิเศษด้วย จัดอยู่ในสภาวะแวดล้อมที่มีข้อจำกัด เนื่องจากเด็กต้องถูกจำกัดให้อยู่ในโรงเรียนเฉพาะไม่สามารถเรียนในโรงเรียนปกติได้ โรงเรียนเรียนร่วมจึงเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษา ได้มีโอกาสเรียนรู้ในสภาพแวดล้อมที่มีข้อจำกัดน้อยที่สุด

4. การเรียนรู้ (learning) เด็กทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ ไม่ว่าเด็กคนนั้นจะเป็นเด็กปกติหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษาก็ตาม การเรียนรู้ที่ดีอาจพิจารณาได้จากการทีเด็กมี

ความพึงพอใจในการเรียน มีความพึงพอใจในงานที่ตนเองทำ ซึ่งความพึงพอใจอาจแตกต่างกันไปในแต่ละคน ดังนั้นโรงเรียนที่จะจัดการเรียนร่วม จึงควรปรับปรัชญาการศึกษา หลักสูตรการเรียนการสอน การประเมินผลให้สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ที่แท้จริงของเด็ก

การให้เด็กพิการหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้มีโอกาสเรียนร่วมกับเด็กปกติ จะช่วยให้เด็กมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะทำให้บุคคลเหล่านี้ สามารถดำรงชีวิตร่วมกันได้ในสังคมอย่างมีความสุขเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่

นอกจากนี้ ผดุง อารยะวิญญู (2533 : 7) ได้สรุปทฤษฎีพื้นฐานของการเรียนร่วมไว้ดังนี้

1. ในสังคมมนุษย์มีทั้งคนปกติและผู้ที่มีความบกพร่องต่างๆ เมื่อสังคมไม่สามารถแยกคนที่มีความบกพร่องออกจากสังคมปกติได้ ดังนั้น จึงไม่ควรแยกการศึกษาเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง ควรให้เด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ

2. เด็กพิเศษมีความต้องการและความสามารถแตกต่างจากเด็กปกติ ดังนั้น ควรจัดรูปแบบและวิธีการศึกษาให้เด็กต่างไปจากเด็กปกติ เพื่อให้เด็กมีศักยภาพในการเรียนรู้อย่างเต็มที่

3. เด็กแต่ละคนมีความต้องการและความสามารถแตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นเด็กปกติหรือเด็กพิเศษ การศึกษาจะช่วยให้ความสามารถของเด็กแต่ละคนปรากฏเด่นชัดขึ้น

4. เด็กแต่ละคนมีพื้นฐานแตกต่างกัน ทางด้านการเลี้ยงดูจากครอบครัว เศรษฐกิจ สังคม การศึกษา สติปัญญาและทักษะ การศึกษาจะช่วยให้แต่ละคนได้เรียนรู้ เพื่อการปรับตัวเข้าหากัน และให้ทันการเปลี่ยนแปลงของโลก

5. เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกันในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม การจัดการศึกษาจึงต้องจัดเพื่อพัฒนาทุกด้านให้สูงสุด ตามความสามารถของแต่ละบุคคล

จากหลักการและทฤษฎีพื้นฐานของการเรียนร่วมดังกล่าว จึงเป็นการยอมรับว่าเด็กพิเศษ เป็นส่วนหนึ่งของสังคม การให้เด็กพิเศษได้เรียนร่วมกับเด็กปกติ ย่อมก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน อันเป็นพื้นฐานสำคัญยิ่งต่อการดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขในอนาคต เมื่อเด็กเหล่านี้เจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ดังนั้น จึงต้องจัดเตรียมเด็กพิเศษให้มีความพร้อมที่จะดำรงชีพอยู่ในสังคม ด้วยศักยภาพที่แต่ละบุคคลมีอยู่ ประกอบกับการฟื้นฟูบำบัด และการเรียนรู้จากระบบการศึกษาที่จัดขึ้นอย่างเหมาะสม

รูปแบบของการเรียนร่วม

ผดุง อารยะวิญญู (2542 ข : 221-223) กล่าวถึง รูปแบบการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติว่า อาจทำได้หลายลักษณะ และรูปแบบที่นิยมปฏิบัติกันในหลายประเทศ ที่ประสบผลสำเร็จมีดังนี้

1. เรียนร่วมในชั้นปกติ เป็นการจัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติ และเรียนเหมือนกับเด็กปกติทุกประการ เด็กที่จะเข้าเรียนในลักษณะนี้ได้ ควรเป็นเด็กที่มีความพิการน้อย มีความฉลาดและมีความพร้อมในด้านการเรียน มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคม

2. เรียนร่วมในชั้นปกติและมีครูพิเศษให้คำแนะนำปรึกษา การเรียนร่วมวิธีนี้คล้ายคลึงกับวิธีแรก แต่มีครูการศึกษาพิเศษคอยช่วยเหลือครูประจำชั้นและครูประจำวิชา ครูการศึกษาพิเศษนี้อาจเรียกว่า ครูที่ปรึกษา ครูประเภทนี้ไม่ทำการสอนโดยตรง แต่ให้คำแนะนำแก่ครูที่สอนเด็ก เช่น แนะนำชี้แจงให้ครูที่สอนชั้นเรียนร่วมเข้าใจความต้องการ และความสามารถของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

3. เรียนร่วมในชั้นปกติและรับบริการจากครูเวียนสอน เป็นการจัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ และรับบริการด้านการสอนเพิ่มเติมจากครูการศึกษาพิเศษ ซึ่งจะเดินทางไปตามโรงเรียนต่างๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่เด็ก เนื่องจากมีจำนวนเด็กในแต่ละโรงเรียนไม่มากนัก

4. เรียนร่วมในชั้นปกติและรับบริการจากครูเสริมวิชาการ ครูเสริมวิชาการ คือ ครูการศึกษาพิเศษที่มาปฏิบัติงานประจำอยู่ในห้องเสริมวิชาการ (resource room) นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษจะได้เรียนกับครูเสริมวิชาการวันละ 1-2 ชั่วโมงหรือมากกว่านี้ ขึ้นอยู่กับความต้องการพิเศษของเด็ก โดยห้องเสริมวิชาการ เป็นห้องที่มีขนาดเท่ากับห้องเรียน หรือมีขนาดใหญ่กว่าหรือเล็กกว่าห้องเรียนก็ได้ ในห้องนี้มีอุปกรณ์เครื่องมือ ตลอดจนเอกสารและหนังสือที่จำเป็นต้องใช้ในการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

5. ชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติและเรียนร่วมบางเวลา เป็นการจัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ไว้ในชั้นเดียวกันเป็นกลุ่มเล็กๆ มีครูประจำชั้นสอนแทบทุกวิชา ยกเว้นบางวิชาที่เด็กต้องไปเรียนร่วมกับเด็กปกติ เช่น พลศึกษา ศิลปะ หรือกิจกรรมนอกหลักสูตรอื่นๆ

6. ชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติ เป็นการจัดเด็กพิเศษที่มีความบกพร่องประเภทเดียวกันไว้เป็นกลุ่มเดียวกันและเป็นกลุ่มขนาดเล็ก เด็กเหล่านี้เรียนในชั้นพิเศษตลอดเวลา ครูประจำชั้นสอนทุกวิชา การเรียนร่วมในลักษณะนี้เหมาะสำหรับเด็กที่มีความพิการค่อนข้างมาก

การจะจัดการเรียนร่วมในลักษณะใดนั้น ขึ้นอยู่กับสภาพความพิการและความพร้อมของเด็ก เด็กที่มีความพิการน้อยและมีความพร้อมสูง อาจจัดให้เรียนร่วมเต็มเวลา เด็กที่มีความพิการมากขึ้นและมีความพร้อมน้อย อาจจัดให้เรียนในชั้นเรียนพิเศษลดหลั่นลงไป

จากรูปแบบของการจัดการเรียนร่วมจะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนร่วมมีหลายรูปแบบ ส่วนใหญ่จัดตามระดับความสามารถในการเรียนรู้ของเด็ก การนำเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้ามาเรียนร่วมกับเด็กปกติ จะทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้มีโอกาสปรับตัว เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมของคนปกติ และการจัดให้เด็กเข้าเรียนในรูปแบบที่เหมาะสมจะทำให้เด็กสามารถพัฒนาได้ ตามศักยภาพของตนเอง

การดำเนินงานการเรียนร่วม

การเรียนร่วมระหว่างเด็กปกติกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษจะเป็นไปได้หรือไม่ และจะประสบผลสำเร็จเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ ตั้งแต่ระดับชาติลงไปจนถึงระดับท้องถิ่น ซึ่งจะต้องมีการจัดระบบ เตรียมการ และวางแผนให้รอบคอบจึงจะทำให้การเรียนร่วมดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่ง ผดุง อารยะวิญญู (2542 ข : 55-63) กล่าวถึงการดำเนินงานการเรียนร่วมไว้ว่าจะต้องประกอบด้วยการดำเนินงานระดับชาติ ระดับท้องถิ่น/ชุมชน และระดับโรงเรียน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ระดับชาติ สิ่งที่จำเป็นที่จะต้องดำเนินการมีดังนี้

1.1 กฎหมาย รัฐจะต้องมีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษที่ที่อาจรวมหรือแยกออกมาจากกฎหมายการศึกษาทั่วไป

1.2 นโยบาย รัฐควรมีนโยบายที่เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษที่ทันสมัย เหมาะสมกับสภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคม และสามารถนำไปปฏิบัติได้

1.3 ระเบียบปฏิบัติ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย หรือกระทรวงอื่นๆ ควรออกระเบียบปฏิบัติที่มีความครอบคลุม และชัดเจน เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน

1.4 แผนการดำเนินงาน หน่วยงานกลางควรจัดทำแผนดำเนินงานในระดับชาติให้ครอบคลุมทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานได้อย่างชัดเจน

1.5 แนวปฏิบัติ กระทรวงศึกษาธิการควรจัดทำเอกสารที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับแนวปฏิบัติขึ้น และส่งเอกสารเหล่านี้ไปยังหน่วยงานระดับปฏิบัติทุกแห่งที่มีโครงการศึกษาพิเศษหรือโครงการเรียนร่วม เพื่อป้องกันการทำงานในลักษณะต่างคนต่างทำและทำไปคนละทิศละทาง

1.6 การติดตามและประเมินผล ส่วนกลางควรมีการติดตามผลการดำเนินการจัดการศึกษาพิเศษรวมทั้งการเรียนร่วม โดยมีบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่นี้เป็นการเฉพาะ

1.7 ศึกษาปัญหาและอุปสรรค ควรมีการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานและหาแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

2. ระดับท้องถิ่น/ระดับชุมชน สิ่งที่จำเป็นที่จะต้องดำเนินการมีดังนี้

2.1 ผู้บริหารระดับท้องถิ่น หมายถึงผู้บริหารจากกระทรวงอื่นในระดับท้องถิ่น เช่น นายอำเภอ ปลัดอำเภอ รวมทั้งผู้บริหารการศึกษาในระดับท้องถิ่น ควรมีการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการศึกษาพิเศษให้เกิดขึ้นกับกลุ่มคนเหล่านี้ เพราะการเรียนร่วมเป็นระบบของความร่วมมือจากหลายฝ่าย หากผู้บริหารไม่เข้าใจระบบแล้ว การดำเนินงานจะเป็นไปได้ยาก

2.2 ศึกษานิเทศก์ จะต้องมีศึกษานิเทศก์ใน 3 ระดับ คือส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นที่ดูแลการศึกษาพิเศษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งศึกษานิเทศก์ในระดับท้องถิ่น จะต้องเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ทางด้านการศึกษาพิเศษ สามารถให้คำแนะนำแก่โรงเรียนในด้านการคัดแยกเด็ก การจัดหลักสูตรการเรียนการสอน และการประเมินผล

2.3 ชุมชน หมายถึงผู้ที่อยู่ในชุมชน ประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน แพทย์ประจำตำบล เกษตรตำบล เจ้าอาวาส หัวหน้าครอบครัว ตลอดจนสมาชิกทุกคนในครอบครัว ควรมีความรู้เข้าใจในการศึกษาพิเศษ เข้าใจปรัชญาของการเรียนร่วม และให้การสนับสนุน

2.4 ผู้ปกครอง เป็นผู้ที่สามารถให้ข้อมูลแก่ทางโรงเรียนเกี่ยวกับบุตรของตน ควรเป็นผู้มีบทบาทในการทดสอบเพื่อคัดแยกเด็ก และร่วมจัดทำแผนการเรียนการสอนให้เด็ก

2.5 ความร่วมมือ ในการจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ จะต้องได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย เช่น จิตแพทย์ นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด นักแก้ไขการพูด นักสังคมสงเคราะห์ เป็นต้น การจัดการศึกษาจึงจะได้ผลดี

3. ระดับโรงเรียน สิ่งที่จำเป็นที่จะต้องดำเนินการมีดังนี้

3.1 ผู้บริหารโรงเรียน ควรมีการขอความร่วมมือหรือสร้างระบบแรงจูงใจให้ผู้บริหารโรงเรียนเห็นคล้อยตามและยินดีที่จัดการเรียนร่วม

3.2 ครูผู้สอน ครูการศึกษาพิเศษ และบุคลากรในโรงเรียน โรงเรียนจะต้องมีครูการศึกษาพิเศษในโรงเรียน หากเปิดรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษหลายประเภท จะต้องมีครูการศึกษาพิเศษที่มีความรู้และประสบการณ์กับเด็กแต่ละประเภทด้วย และควรมีการสร้างความเข้าใจ และวิธีปฏิบัติต่อเด็กพิเศษให้ครูและบุคลากรในโรงเรียน รวมถึงการสร้างเจตคติที่ดีต่อเด็กพิเศษให้เกิดขึ้นด้วย

3.3 สิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก ประกอบด้วย 1) การจัดสภาพทั่วไปในบริเวณโรงเรียน ต้องไม่เป็นอุปสรรคต่อเด็ก 2) ห้องเรียน ควรจัดเด็กพิการเข้าเรียนร่วมตามความเหมาะสม และควรเป็นห้องเรียนที่เงียบสงบ ไม่มีเสียงรบกวน ไม่มีสิ่งรบกวนทางสายตา เป็นต้น 3) เครื่องมือวัสดุและอุปกรณ์ ควรจัดให้เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นของเด็ก เพื่อให้เด็กสามารถมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ และเกิดการเรียนรู้

3.4 เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ต้องมีการเตรียมเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้มีความพร้อมก่อนส่งเข้าเรียนร่วม โดยเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ คือ 1) ความพร้อมด้านร่างกาย เด็กจะต้องเคลื่อนไหวได้ดีพอควร สามารถช่วยตนเองได้ในการทำกิจวัตรประจำวัน 2) ความพร้อมทางอารมณ์ เด็กจะต้องมีอารมณ์มั่นคงพอควร สามารถควบคุมตนเองได้ มีสมาธิยาวนานพอจะเรียนในห้องปกติได้ 3) ความพร้อมทางด้านสังคม เด็กจะต้องมีทักษะทางสังคมที่จำเป็นในการเรียนร่วม 4) ความพร้อมทางวิชาการ เด็กจะต้องมีทักษะที่จำเป็นในทางวิชาการใกล้เคียงกับเด็กในระดับชั้นที่จะเข้าเรียนร่วม เช่น ทักษะด้านการอ่าน การเขียน ด้านคณิตศาสตร์ เป็นต้น และอาจจัดบริการสอนซ่อมเสริม หรือให้ความช่วยเหลือด้านอื่น ซึ่งจะทำให้การเรียนร่วมบรรลุจุดประสงค์ได้

3.5 เด็กปกติ โรงเรียนจะต้องเตรียมเด็กปกติโดยการให้ข้อมูลกับเด็กปกติเกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติหรือไม่ควรปฏิบัติต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ปรัชญาของการอยู่ร่วมกัน การยอมรับความหลากหลายของมนุษย์ที่มีความแตกต่างกัน

กล่าวได้ว่า การดำเนินงานการเรียนร่วมจะต้องจัดการอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ระดับชาติไปจนถึงระดับท้องถิ่น จากส่วนกลางลงไปจนถึงระดับผู้ปฏิบัติ และต้องมีการให้ความรู้แก่บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนร่วม

การจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนร่วมกับเด็กปกติ นอกจากจะเป็นพื้นฐานสำคัญยิ่งต่อการดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุขแล้ว ยังทำให้ทุกๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้องเกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน และเมื่อเด็กเหล่านี้เจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ก็จะมีความพร้อมที่จะดำรงชีพอยู่ในสังคม ด้วยศักยภาพที่มีอย่างเหมาะสม

มีผู้กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนร่วม สรุปได้ดังนี้

1. ด้านการเรียน เช่น ช่วยให้การเรียนมีความก้าวหน้า เกิดการพัฒนาการคิด เพิ่มทักษะการคิดที่ซับซ้อน เพิ่มทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนและมีความพึงพอใจ นักเรียนมีความมั่นใจในตนเองและมีความกระตือรือล้น เป็นต้น (Gurin 1999;

Humphreys 1998; Hurtado 2003; Hurtado 2005 : 6; Maruyama and Moreno 2000 : 9-33; Smith 1997 : 5-7)

2. ด้านสังคม เช่น ช่วยเพิ่มความสามารถและแรงจูงใจที่จะเข้าใจมุมมองของผู้อื่น เกิดความตระหนักในเรื่องวัฒนธรรมและสังคม มีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นๆ ที่แตกต่างจากตน มีทักษะด้านภาวะผู้นำ มีแรงจูงใจที่จะมีส่วนร่วมในชุมชน ยอมรับความแตกต่างซึ่งนำไปสู่ความเป็นประชาธิปไตย ยอมรับความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม ปรารถนาที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมการสนทนาที่ซับซ้อนและหลากหลายเรื่องราวกับคนอื่นๆ เป็นต้น (Gurin 1999; Gurin and others 2002; Humphreys 1998; Hurtado 2003; Hurtado 2005 : 6; Hurtado, Engberg, and Ponjuan 2003 : 12-15; Maruyama and Moreno 2000 : 9-33; Smith 1997 : 5-7)

จากที่กล่าวมา แสดงให้เห็นประโยชน์ของการเรียนร่วมที่เกิดขึ้นกับนักเรียนพิการ ทั้งด้านการเรียนและด้านสังคม ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีศักยภาพต่อไป

หลักการจัดการเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จ

การเรียนร่วมจะประสบผลสำเร็จหรือไม่เพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับการดำเนินการและการวางแผนในการจัดการเรียนร่วม ซึ่งมีผู้เสนอหลักการจัดการเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จดังนี้

เรโนลด์ และ เบิร์ช (Reynold and Birch 1977 อ้างถึงใน ผดุง อารยะวิญญู 2546 : 19-20) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนร่วมไว้ ดังนี้

1. ควรให้โอกาสแก่ครูที่สอนเด็กปกติในการตัดสินใจ ว่าจะรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้ามาในชั้นเรียนที่ตนเองสอนหรือไม่

2. การเรียนร่วมควรเริ่มเมื่ออายุยังน้อย ควรเริ่มเรียนร่วมตั้งแต่ชั้นอนุบาล

3. ก่อนให้บริการในด้านการเรียนร่วม สถานศึกษาต้องมีความพร้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูที่ทำหน้าที่สอนเด็กปกติและเด็กพิเศษ

4. ในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ควรมีการชี้แจงเพื่อทำความเข้าใจและอบรมครู เจ้าหน้าที่ของโรงเรียน และนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับโครงการเรียนร่วม ที่จะเริ่มขึ้นในสถานศึกษาแห่งนั้น

5. สถานศึกษาจะต้องมีเครื่องมือเครื่องใช้ตลอดจนอุปกรณ์ที่จำเป็นในการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมและเพียงพอ

6. ควรมีการจัดทำแผนการศึกษาสำหรับเด็กเป็นรายบุคคล (Individual Education Program : IEP) เพราะแผนการศึกษารายบุคคลนี้ จะช่วยให้การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษบรรลุเป้าหมาย

7. ความรับผิดชอบในการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษนั้น ไม่ควรตกอยู่กับครูประจำชั้นหรือครูผู้สอนเด็กเท่านั้น แต่ควรจะอยู่ที่ทุกคน และทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเด็ก

8. ในการให้บริการการเรียนการสอน ถ้าไม่จำเป็นไม่ควรแยกเด็กที่มีความต้องการพิเศษออกจากเด็กปกติ ทั้งนี้เพื่อให้เด็กปกติได้เข้าใจถึงความต้องการ และความสามารถของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

9. ควรมีการประเมินพัฒนาการของเด็กและการเรียนของเด็กสม่ำเสมอ การประเมินควรมีลักษณะที่เชื่อถือได้

10. ควรศึกษาข้อบกพร่องของการจัดการเรียนร่วมอยู่เสมอ และหาทางแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้บริการดังกล่าวมีประสิทธิภาพสูงสุด

ศรียา นิยมธรรม (2531 : 38-39) กล่าวถึงองค์ประกอบที่จะให้เด็กประสบความสำเร็จในการเรียนร่วมไว้ ดังนี้

1. ครูจะต้องมีทัศนคติที่ดีต่อเด็กเหล่านี้ มีความสัมพันธ์กับเพื่อนครู และผู้ปกครอง

2. ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดนโยบาย เอื้อสิ่งต่างๆ ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน

3. ผู้ปกครองเป็นผู้อบรมเลี้ยงดูเด็ก และสร้างทัศนคติที่ดีต่อเด็ก

วารี ถิระจิตร (2537 : 16) กล่าวว่า การเรียนร่วมเป็นการรวมเด็กพิเศษไว้กับเด็กปกติในด้านเวลา ด้านการเรียนการสอน และด้านสังคม ภายใต้พื้นฐานการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องและคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมทั้งการปรับตัวทางสังคมเพื่อให้เด็กมีประสบการณ์ตรง และสามารถพัฒนาตนเองไปให้ได้มากที่สุด ซึ่งโครงการเรียนร่วมจะสำเร็จได้ดีย่อมต้องอาศัยองค์ประกอบ ดังนี้

1. กระทรวงศึกษาธิการต้องพร้อมที่จะสนับสนุนโครงการ

2. ควรจัดการอบรมครูผู้สอน

3. ผู้บริหารโรงเรียนควรยอมรับหลักการเรียนร่วม

4. บุคลากรในโรงเรียนต้องยินดีที่จะร่วมมือกัน

5. ชุมชนในท้องถิ่นต้องพร้อมที่จะสนับสนุน

6. นักเรียนในโรงเรียนปกติควรยอมรับเด็กพิเศษที่มาเรียนร่วม

7. ผู้ปกครองของเด็กปกติและเด็กพิเศษควรให้ความร่วมมือ

จะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนร่วมให้ประสบความสำเร็จนั้นต้องคำนึงถึงความพร้อมหลายประการ เช่น เวลา สถานที่ ความร่วมมือ กระบวนการ แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และที่สำคัญคือเจตคติของผู้เกี่ยวข้อง การจัดการเรียนร่วมจึงจะประสบความสำเร็จ

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนเรียนร่วม

การบริหารจัดการเรียนร่วม เป็นการบริหารที่มีความซับซ้อนและท้าทายเป็นอย่างยิ่ง มีผู้เสนอแนวทางการบริหารจัดการการเรียนร่วมไว้ดังนี้

เบญจา ชลธาร์นนท์ (2546 : 3-6) ได้เสนอแนวทางการบริหารจัดการการเรียนร่วมโดยโครงสร้างซีท (SEAT Framework) โดยนำเอาแนวคิดการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education) ที่มุ่งเน้นให้โรงเรียนเป็นองค์กรที่จะต้องปรับและเตรียมการ เพื่อให้เด็กทุกคนที่อยู่ในโรงเรียนสามารถเรียนร่วมกับคนอื่นได้ แทนที่จะเป็นการมุ่งเตรียมเด็กพิการให้พร้อมและมีคุณสมบัติถึงเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด นอกจากนี้เด็กบางกลุ่มยังมีความต้องการจำเป็นพิเศษที่ไม่สามารถขจัดไปได้ โรงเรียนต้องสนองตอบความต้องการหรือข้อจำกัดเหล่านี้ การบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท จะช่วยให้การบริหารจัดการโรงเรียนเรียนร่วมดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เด็กพิการสามารถเรียนร่วมได้อย่างมีความสุข และมีการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีนโยบายให้ใช้โครงสร้างซีทในการบริหารจัดการโรงเรียนเรียนร่วม โดยโครงสร้างซีทประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 4 ประการ คือ นักเรียน (S-Students) สภาพแวดล้อม (E-Environment) กิจกรรมการเรียนการสอน (A-Activities) และเครื่องมือ (T-Tools) โดยแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียดดังนี้

1. นักเรียน (S-Student) หมายถึง นักเรียนพิการ เป็นการเตรียมนักเรียนพิการให้มีทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนร่วม เช่น คนหูหนวกต้องรู้ภาษามือ คนตาบอดต้องรู้อักษรเบรลล์ และพยายามค้นหาและใช้สิ่งที่นักเรียนมีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้นักเรียนทั่วไปในโรงเรียนต้องเข้าใจและมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของการจัดการเรียนร่วม และได้รับการเตรียมความพร้อมให้เข้าใจคนพิการ เรียนรู้ที่จะเรียนร่วมกับคนพิการ ช่วยเหลือเพื่อนนักเรียนพิการ เปิดใจและยอมรับความแตกต่างของคน ซึ่งเป็นการปลูกฝังจริยธรรมของนักเรียนไปด้วย

2. สภาพแวดล้อม (E-Environment) สภาพแวดล้อม แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ กายภาพ หมายถึงสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในโรงเรียน ได้แก่ ห้องเรียน โต๊ะเรียน เก้าอี้ การถ่ายเทของอากาศ ความสว่าง ความชื้น สภาพแวดล้อมรอบบริเวณโรงเรียน สนามฟุตบอล ห้องดนตรี หอประชุม ห้องสมุด สภาพทางกายภาพนอกโรงเรียน เช่น ชุมชน ตลาด ตัวเมือง อำเภอ สถานที่ที่พานักเรียนไปทัศนะศึกษา ค่ายลูกเสือ สภาพแวดล้อมต่าง ๆ เหล่านี้ โรงเรียนต้องจัดการให้ความสะดวกกับนักเรียนพิการ สภาพแวดล้อมอีกส่วนหนึ่งคือ บุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนพิการ ได้แก่ บุคลากรในโรงเรียน ครู แม่ครัว ยาม ตำรวจจราจรที่ช่วยเด็กข้ามถนนหน้าโรงเรียน

บุคคลเหล่านี้ถือว่ามีความสำคัญต่อนักเรียนและต้องเข้าใจการจัดการศึกษาเรียนร่วม โดยผู้บริหารโรงเรียนต้องสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้น

3. กิจกรรมการเรียนการสอน (A-Activity) เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนภายในและภายนอกห้องเรียน เริ่มตั้งแต่หลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการได้มีการปรับหลักสูตรของนักเรียนทั่วไปให้นักเรียนพิการแต่ละประเภท เช่น การปรับชั่วโมงคัดไทยให้นักเรียนตาบอดกดอักษรเบรลล์แทน หรือทำการปั้นแทนการวาด การปรับหลักสูตรเฉพาะตั้งแต่เริ่มเรียนจนถึง 12 ปี นักเรียนพิการที่บกพร่องด้านต่างๆ ควรนำความรู้ที่เรียนในห้องเรียนไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ เช่น นักเรียนปัญญาอ่อนต้องซื้อของเป็น และต้องรู้จักจำนวนเงิน นอกจากนี้ยังมีหลักสูตรเพิ่มเติมทักษะที่จำเป็น เช่น นักเรียนตาบอดต้องเรียนรู้อักษรเบรลล์ นักเรียนหูหนวกต้องเรียนรู้ภาษามือ นักเรียนสายตาเลือนรางต้องการอักษรที่มีขนาดใหญ่ เป็นต้น การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualize Education Plan : IEP) เป็นกระบวนการวางแผนสำหรับนักเรียนพิการทุกด้านตลอดปี และมีการปรับแผนทุกๆ ครึ่งปี แผนนี้สามารถนำไปใช้ในกระบวนการตรวจสอบนักเรียนก่อนให้ความช่วย และเมื่อให้การช่วยเหลือแล้ว ยังใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนว่าสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนแต่ละคนหรือไม่ โดยการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ต้องทำงานเป็นคณะทำงานจึงจะเกิดประโยชน์สูงสุด โดยคณะทำงานอาจประกอบด้วย ครู ผู้ปกครองนักเรียนพิการ นักวิชาชีพด้านต่างๆ และผู้บริหารโรงเรียน เป็นต้น

4. เครื่องมือ (T-Tool) หมายถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก และบริการต่าง ๆ ที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนได้ เช่น เครื่องคิดเลขมีเสียง ครูการศึกษาพิเศษ ล่ามภาษามือ การฝึกอบรมพ่อแม่ ล้วนเป็นเครื่องมือที่จะช่วยในการให้บริการด้านการศึกษาสำหรับนักเรียนพิการทั้งสิ้น

นอกจากนี้ เขตการศึกษาที่ 75 ภายใต้ The New York City Department of Education (2009) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ดูแลโรงเรียนของรัฐบาลที่ใหญ่ที่สุดในประเทศสหรัฐอเมริกา ให้บริการนักเรียน 1.1 ล้านคน ในโรงเรียนมากกว่า 1,600 แห่ง ได้นำเสนอแนวทางสำหรับผู้บริหารในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (administrator guidelines for developing inclusive education) ซึ่งเป็นการปฏิบัติที่เป็นเลิศไว้ดังนี้

1. ส่งเสริมปรัชญาการเรียนร่วม
    1.1 ให้ผู้ปกครองและชุมชนของโรงเรียนมีส่วนร่วม
    1.2 พัฒนาพันธกิจร่วมโดยให้ชุมชนของโรงเรียนมีส่วนร่วม
    1.3 ปลูกฝังและเผยแพร่พันธกิจของโรงเรียน

1.4 เน้นการทำงานเป็นทีมและและลงมือปฏิบัติโดยร่วมมือกัน

1.5 พูดคุยเกี่ยวกับปรัชญาและคุณค่าในการประชุมครูและผู้ปกครอง

1.6 เสริมสร้างให้มีการพูดคุยกัน

1.7 เชื่อมโยงเข้ากับกฎหมายและพระราชบัญญัติของรัฐและท้องถิ่น

1.8 สนับสนุนการพัฒนาผู้เชี่ยวชาญและติดตามผล

1.9 เรียกร้องการสนับสนุนจากสำนักงานการศึกษาแบบเรียนร่วม

1.10 ปรึกษาหน่วยงานในท้องถิ่นและมหาวิทยาลัยเพื่อให้การสนับสนุน

2. สร้างความเข้าใจและเอกฉันท์ให้เกิดขึ้น

2.1 ส่งเสริมการพัฒนาผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนร่วมทั้งเชิงปรัชญาและการปฏิบัติ

2.2 จัดให้มีการฝึกอบรมในประเด็นที่อ่อนไหว

2.3 สนับสนุนการทำงานเป็นทีม

2.4 ใช้รูปแบบความเท่าเทียมทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม

2.5 กระจายความเป็นผู้นำ

2.6 สนับสนุนการสร้างความร่วมมือในทีมและการสอนร่วม

2.7 เปิดโอกาสสำหรับการสร้างเอกฉันท์

2.8 เผยแพร่และแบ่งปันความสำเร็จ ในการประชุมสัมมนา วารสาร จดหมายข่าว เหตุการณ์พิเศษ

2.9 จัดกำหนดการที่ยืดหยุ่นสำหรับการวางแผนร่วมกันและการพูดคุยกัน

2.10 จัดให้มีกำหนดการประชุม/พบปะกันอย่างสม่ำเสมอ

2.11 ให้มีการพุดคุยกันต่อเนื่องและให้เวลาสำหรับการตอบสนองหรือสะท้อนความคิดเห็น

2.12 สนับสนุนให้มีชั้นเรียนที่มีความแตกต่างกัน

2.13 ส่งเสริมให้มีการเยี่ยมเยียนระหว่างกันเพื่อการตรวจสอบและการให้คำแนะนำ

2.14 เรียกร้องการสนับสนุน วัสดุ วีดีทัศน์ สิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติในการเรียนร่วมจากเขตการศึกษา

2.15 จ้างทีมงานที่เห็นพ้องกับปรัชญาการเรียนร่วม

3. สร้างการเชื่อมโยงระหว่างการศึกษาปกติกับการศึกษาพิเศษ

3.1 ใช้สิ่งอำนวยความสะดวกร่วมกัน เช่น โรงอาหาร โรงยิม ห้องน้ำ ห้องสมุด ร้านขายของ

3.2 จัดชั้นเรียนเป็นคู่ให้ช่วยเหลือกันระหว่างชั้นเรียนที่มีการเรียนร่วมกับชั้นเรียนปกติ

3.3 เปลี่ยนแปลงโดยให้เด็กพิเศษเข้าเรียนในชั้นเรียนปกติ

3.4 สนับสนุนเหตุการณ์ทั่วๆไปในโรงเรียนในวงกว้าง เช่น ประชุมร่วมกัน ฉลองร่วมกัน

3.5 ฝึกอบรม พัฒนาทีมงาน ประชุมสัมมนาร่วมกัน

3.6 พัฒนากลุ่มศึกษาวิจัย

3.7 ใช้ทรัพยากรร่วมกัน

3.8 สร้างสมาคมผู้ปกครองและครูให้เป็นปึกแผ่น

3.9 จัดเหตุการณ์ต่างๆ ในโรงเรียนร่วมกัน

3.10 ใช้คณะกรรมการ การเลือกตั้ง สหภาพ การประชุม เหตุการณ์ทางสังคม และพักผ่อน ร่วมกัน

3.11 รวมเข้ากับ การประชุมเดินทาง/ท่องเที่ยว การสำเร็จการศึกษา เหตุการณ์พิเศษของโรงเรียน โครงการต่างๆ

3.12 การเยี่ยมเยียนระหว่างบุคลากรและนักเรียน

3.13 มีการประชุมร่วมกันระหว่างทีมบริหารการศึกษาทั่วไปกับทีมบริหารการศึกษาพิเศษโดยอาจมีการจัดการสาธิตและการอธิบายโดยละเอียด

3.14 แจ้งกระบวนการของโรงเรียนที่จะให้ทีมงานทำตาม

3.15 เปิดโอกาสนักเรียนทั่วไปสอนนักเรียนพิเศษเพื่อให้ได้รับความเชื่อถือจากการให้บริการชุมชน

4. สร้างทีมงานสำหรับการวางแผน

4.1 ให้ตัวแทนของชุมชนที่เป็นคนออกคะแนนเสียงเข้ามามีส่วนร่วม

4.2 ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สนใจหรือมีความเชี่ยวชาญเข้าร่วม

4.3 ให้ครูแกนนำและครูที่เกี่ยวข้องเข้าร่วม

4.4 กำหนดการประชุมเป็นประจำ

4.5 มีส่วนร่วมในการประเมินผล

4.6 พูดคุยประเด็นเกี่ยวกับระบบ การปฏิบัติของโรงเรียนและชั้นเรียน และความต้องการของนักเรียน

4.7 ใช้ตัวชี้วัดและรายการตรวจสอบ

4.8 ส่งเสริมให้มีการพัฒนาผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการสร้างทีมและวิธีการประชุมที่มีประสิทธิผล

4.9 รับทราบแนวทางและวิเคราะห์ความต้องการในอนาคต

5. ทำความรู้จักกับนักเรียนเพื่อการเรียนร่วม

5.1 วางแผนการนำนักเรียนมาเรียนรวมกัน

5.2 ระบุการเรียนรู้ที่บ้าน การเรียนรู้ของเขตการศึกษา สำหรับการนำนักเรียนไปเรียนร่วม

5.3 ตอบสนองความต้องการของผู้ปกครอง

5.4 ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพูดคุย

5.5 สำรวจครอบครัวและบ้าน

5.6 จัดให้มีสัดส่วนที่เหมาะสมตามธรรมชาติระหว่างนักเรียนพิเศษกับนักเรียนปกติ (10% สำหรับนักเรียนที่มีความพิการน้อยถึงปานกลาง และ 1% สำหรับนักเรียนที่มีความพิการมากและพิการซ้อน)

5.7 จัดให้มีอายุที่เหมาะสม

5.8 ครูการศึกษาพิเศษกับครูทั่วไปแบ่งปันสารสนเทศระหว่างกัน

5.9 เตรียมประวัตินักเรียนให้เรียบร้อยสำหรับโรงเรียนที่จะรับนักเรียน

5.10 ทบทวนข้อมูลความสนใจ

5.11 พิจารณาความต้องการการสนับสนุนด้านพฤติกรรม

5.12 พิจารณาความต้องการในการปรับหลักสูตร

5.13 ทบทวนประเด็นการเข้าถึง

5.14 มั่นใจว่าแฟ้มของนักเรียนจะถูกส่งไปถึงโรงเรียนใหม่

6. กำหนดบริการสนับสนุนนักเรียนตามความต้องการจำเป็น

6.1 ทบทวนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

6.2 พิจารณาอุปกรณ์ดัดแปลงและเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ต้องการ

6.3 กำหนดบริการที่เกี่ยวข้องและผู้ให้บริการ

6.4 กำหนดบุคลากรที่จะให้การสนับสนุน

6.5 วางแผนการประสานความร่วมมือในการให้บริการ

6.6 พิจารณาประเด็นที่น่าเป็นห่วงเกี่ยวกับการรักษาทางการแพทย์ การให้ยาการรักษาทางคลินิก และการพยาบาล

6.7 พัฒนาแผนการสำหรับการเรียนร่วมเต็มเวลา

6.8 สนับสนุนเรื่องการเดินทาง

6.9 เรียกร้องให้มีการประเมินการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเดินทางตามความเหมาะสม

6.10 ทบทวนกระบวนการวางแผนการเปลี่ยนผ่าน รวมทั้งความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำหรับนักเรียนในช่วงอายุการเปลี่ยนผ่าน

7. เลือกผู้ให้บริการสนับสนุนการศึกษาพิเศษ

7.1 พิจารณาคนที่มีความชำนาญในการสอน

7.2 มีทักษะมนุษยสัมพันธ์

7.3 มีทักษะสร้างความร่วมมือ

7.4 มีประสบการณ์การศึกษาพิเศษ

7.5 มีประสบการณ์การศึกษาทั่วไป

7.6 มีทักษะการสอนเป็นทีม

7.7 มีความรู้หรือปรารถนาที่จะรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติที่เป็นเลิศในปัจจุบัน

7.8 มีความยืดหยุ่นและมีความคิดสร้างสรรค์

7.9 มีทักษะการติดต่อสื่อสารและการบริหารจัดการ

7.10 มีความกล้าที่จะเสี่ยง

7.11 มีความสามารถในการปรับหลักสูตรสำหรับนักเรียนแต่ละคน

7.12 มีความสามารถในการพัฒนาระบบสนับสนุนพฤติกรรมที่เหมาะสม

8. เลือกชั้นเรียนทั่วไปสำหรับการวางตัวนักเรียนพิการที่จะไปเรียนร่วม

8.1 พิจารณาวิธีการสอนของครู

8.2 พิจารณาประเด็นความเข้าใจและความอ่อนไหวของแต่ละชั้นเรียนที่แตกต่างกัน

8.3 รักษาสัดส่วนเด็กปกติกับเด็กพิการให้เหมาะสม

8.4 มั่นใจว่ามีทางเลือกสำหรับการวางตัวเด็กในแต่ละช่วงอายุ

8.5 รักษาความเป็นมิตรจากระดับชั้นหนึ่งไปอีกระดับชั้นหนึ่ง

8.6 กำหนดขนาดของชั้นเรียน องค์ประกอบ และคุณลักษณะของชั้นเรียน

8.7 จัดให้มีการเปลี่ยนกลุ่มของนักเรียนปติ

8.8 รูปแบบของชั้นเรียน โครงสร้างสภาพแวดล้อมและความยืดหยุ่น

8.9 โอกาสที่จะเกิดการสนับสนุนโดยธรรมชาติ

8.10 โอกาสที่จะเกิดการปรับสภาพ

8.11 ระดับของการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน รูปแบบการรวมกลุ่มที่ยืดหยุ่น และการสนับสนุนจากเพื่อน

8.12 กำหนดโครงสร้างของเพื่อนที่จะให้การช่วยเหลือและจับคู่เพื่อน

8.13 ใช้วิธีการปฏิบัติการสอนที่ปรับให้แตกต่าง

8.14 นำเสนอกลยุทธ์การเรียนรู้แบบโครงสร้างนิยมและเน้นการปฏิบัติ

8.15 ใช้วิธีการที่หลากหลายเพื่อให้เกิดความฉลาด

8.16 เสนอโครงสร้างสนับสนุนพฤติกรรมทางบวก งานประจำ และกระบวนการ

8.17 รวมวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องเข้าไว้ในหลักสูตร

9. เตรียมความพร้อมสำหรับการศึกษาทั่วไป

9.1 กำหนดเวลาในการวางแผนเป็นประจำ/สม่ำเสมอ

9.2 เตรียมแฟ้มประวัตินักเรียนที่เกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ จุดแข็ง เป้าหมาย และความต้องการ

9.3 แบ่งปันเป้าหมายของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

9.4 อบรมครูเกี่ยวกับความพิการที่เฉพาะเจาะจง

9.5 จัดให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับเรื่องที่ละเอียดอ่อน

9.6 สร้างระบบสนับสนุนด้วยเพื่อน

9.7 พิจารณาและจัดหาทรัพยากรที่จำเป็น

9.8 จัดให้มีวัสดุครุภัณฑ์ที่จำเป็น

9.9 สื่อสารกับกลุ่ม ผู้ค้าในโรงอาหาร คนขับรถโรงเรียน บรรณารักษ์ ผู้เชี่ยวชาญ ฯลฯ

9.10 พิจารณาความต้องการบริการจากภายใน เช่น อุปกรณ์ช่วยในการสื่อสารทางเลือก อุปกรณ์จัดท่า แผนการปรับพฤติกรรม การสนับสนุนการเปลี่ยนผ่าน

9.11 แบ่งปันความต้องการในการสนับสนุนด้านพฤติกรรม (ถ้าจำเป็น)

9.12 แบ่งปันแผนการเปลี่ยนผ่าน ตามความเหมาะสม

9.13 ผู้บริหารการศึกษาทั่วไปและการศึกษาพิเศษร่วมให้การสนับสนุนทีมผู้สอน

9.14 ผู้บริหารการศึกษาทั่วไปและการศึกษาพิเศษอำนวยความสะดวกในการจัดหาทรัพยากร เช่น หนังสือ อุปกรณ์ในชั้นเรียน การประเมิน

10. นำนักเรียนเข้าสู่ชั้นเรียนทั่วไป

10.1 จัดให้มีการเยี่ยมชมสำหรับนักเรียนและผู้ปกครอง

10.2 ทบทวนและปรับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

10.3 แจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทุกคนรับทราบ

10.4 ปรับสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน

10.5 ทบทวนกำหนดการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ

10.6 ส่งกำหนดการให้ทีมงานทุกคน

10.7 ส่งกำหนดการให้นักเรียนและจัดลำดับความสำคัญ

10.8 พัฒนาการสนับสนุนจากเพื่อน

10.9 กำหนดและบูรณาการบริการที่เกี่ยวข้อง

10.10 ทำการปรับสิ่งต่างๆ ให้ดีขึ้น

10.11 จัดหาอุปกรณ์ดัดแปลง สิ่งอำนวยความสะดวก หนังสือ และอุปกรณ์ต่างๆ

10.12 กำหนดโลจิสติกส์ การเข้าชั้น การลงทะเบียน บัตรฉุกเฉิน และอื่นๆ

11. ดำเนินการโดยใช้กลยุทธ์นักเรียนเป็นศูนย์กลาง

11.1 ใช้กลยุทธ์การวางแผนโดยมีคนเป็นศูนย์กลาง

11.2 สนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประชุมและพัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

11.3 เชื่อมโยงความสนใจของนักเรียน จัดให้ความต้องการ/ข้อกำหนดทางการศึกษามาอยู่ในกำหนดการ/ตารางสอน

11.4 จับคู่เป้าหมายในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลเข้ากับกำหนดการ/ตารางสอนของชั้น แบ่งปันให้ทีมผู้สอนได้รับรู้

11.5 พัฒนาการปรับหลักสูตรและแบ่งปันให้ทีมผู้สอนได้รับรู้

11.6 จัดเตรียมแผนสนับสนุนรายบุคคล เช่น การปรับการทดสอบ การปรับการบ้าน

11.7 พิจารณาการมีส่วนร่วมในชมรม กิจกรรมหลังเลิกเรียน กิจกรรมสนับสนุน และสภานักเรียน

11.8 สนับสนุนให้นักเรียนช่วยเหลือตนเองเรื่องการศึกษา เรื่องส่วนตัว สังคม และอารมณ์

11.9 จัดหาโอกาสในการทำงานและการมีอาชีพสำหรับนักเรียนในช่วงอายุการเปลี่ยนผ่าน

11.10 เตรียมการ์ดรายงาน การ์ดกำหนดและแผน บัตรผ่านอาหารกลางวัน ใบคะแนน และอื่นๆ สำหรับนักเรียนทั่วไป

11.11 พัฒนากลยุทธ์เพื่อให้นักเรียนมีวิถีอิสระมากขึ้น

11.12 เน้นการเดินทางอย่างอิสระในโรงเรียนและรอบๆ โรงเรียนและ/หรือไป-กลับโรงเรียน

12. ประเมินความก้าวหน้าและพิจารณาขั้นตอนต่อไป

12.1 ทบทวนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

12.2 วางแผนส่งเสริมและแจ้งแก่นักเรียน

12.3 จัดเตรียมการสำหรับการรับผลสะท้อนกลับ ข้อคิดเห็นและผลการประเมินที่กำลังดำเนินการจากทีม ผู้ปกครอง และนักเรียน

12.4 ทบทวนความก้าวหน้าและสิ่งที่ต้องตระหนัก โดยใช้ตัวบ่งชี้คุณภาพ

12.5 พิจารณาการขยายแผนและการยกระดับ/ทำให้ดีขึ้น/ก้าวหน้าขึ้น

12.6 กำหนดกลุ่มนักเรียนและครูใหม่ที่จะเข้าร่วม และทำให้นักเรียนใหม่และครูใหม่มีความรู้เท่าเทียมกับคนเก่า

12.7 วางแผนพัฒนาความเชี่ยวชาญให้แก่ทีมผู้สอนและผู้ปกครอง

12.8 เสนอขอสิ่งสนับสนุนจากทีมเขตการศึกษา (เช่น ผู้ฝึกการเรียนร่วม ฯลฯ)

12.9 พัฒนาแผนระยะยาวและกำหนดเวลาสำหรับปีที่จะมาถึง

12.10 พิจารณาประเด็นต่างๆ อย่างเป็นระบบ (ภาพรวม) และแนวทางดำเนินการ/แก้ปัญหา

12.11 เน้นการพัฒนาทักษะในชั้นเรียนที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกพร้อมที่ทำอะไรได้ด้วยตนเอง (เป็นอิสระ) เพื่อส่งเสริมโอกาสให้แก่นักเรียนในการเปลี่ยนไปยังห้องเรียนที่มีสภาพแวดล้อมที่จำกัดน้อยกว่า

12.12 ฉลองความสำเร็จ

จะเห็นว่า แนวทางสำหรับผู้บริหารในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมนี้ เป็นแนวทางที่ค่อนข้างมีความละเอียด ซึ่งสามารถนำมาปรับใช้ในการจัดการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมได้

จากแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การบริหารจัดการเรียนร่วมและการเรียนรวม ผู้บริหารต้องคำนึงถึงนักเรียน สภาพแวดล้อม งานที่ต้องทำ และอุปกรณ์หรือสิ่งสนับสนุนต่างๆ

รวมทั้งต้องบริหารจัดการงานด้านต่างๆ อย่างรอบคอบให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนพิการ การจัดการเรียนการสอนจึงจะประสบความสำเร็จ

แนวคิดเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน

หัวข้อนี้จะกล่าวถึงการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน ซึ่งประกอบไปด้วย ความหมายของการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน ความเป็นมาของการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงานของประเทศสหรัฐอเมริกา รูปแบบการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน การปฏิบัติที่เป็นเลิศในการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน การให้บริการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน การวางแผนการเปลี่ยนผ่านกับการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล องค์ประกอบพื้นฐานของการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน การเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน มาตรฐานแห่งชาติและตัวบ่งชี้คุณภาพสำหรับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและการเปลี่ยนผ่าน และรากฐานสำคัญของการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ความหมายของการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน

มีผู้ให้ความหมายของการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงานไว้ดังนี้

Skill for Tomorrow (2008) ให้ความหมายของการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงานว่า การเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน เป็นการออกแบบที่สร้างสรรค์เพื่อพิ่มทักษะที่ขาดแคลนของนักเรียน โดยการสร้างความร่วมมือระหว่าง นักการศึกษา นายจ้าง แรงงาน และชุมชน

Institute on Community Integration (2008) ให้ความหมายว่า การเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน เป็นเรื่องเกี่ยวกับการเชื่อมโยงสิ่งที่เกิดขึ้นในโรงเรียนกับสิ่งที่เกิดขึ้นในการทำงาน เพื่อให้เห็นว่าสิ่งที่ได้เรียนรู้จากโรงเรียนและสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการทำงานเป็นสิ่งสำคัญทั้งสองสิ่งและมีความเกี่ยวพันกัน และเป็นเรื่องสำหรับนักเรียนทุกคน หรืออาจกล่าวได้ว่าการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงานเป็น 1) ระบบที่สร้างขึ้นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดเตรียมโอกาสสำหรับนักเรียนในการเรียนรู้และมีประสบการณ์การทำงานในขณะเรียนอยู่ในโรงเรียน 2) การปฏิรูปการศึกษา ที่เน้นไปที่ความต้องการของนักเรียนในการได้มาซึ่งประสบการณ์ในการทำงานและทักษะการทำงานขณะเรียนอยู่ในโรงเรียน 3) ความร่วมมือระหว่างโรงเรียน นายจ้าง และชุมชน 4) ระบบสำหรับนักเรียนทุกคนตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

wikipedia (2007) ได้ให้ความหมายของการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงานว่า หมายถึง ระบบการศึกษาที่มีปรัชญาการเรียนรู้โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (school-based learning) การเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน (work-based learning) และการเชื่อมโยงกิจกรรมต่าง ๆ เข้าด้วยกัน (connecting activities) เพื่อเตรียมนักเรียนตั้งแต่ชั้นอนุบาลขึ้นไปให้มีศักยภาพในการทำงานในอนาคตและเน้นการศึกษาตลอดชีวิต

กล่าวโดยสรุป การเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน หมายถึง ระบบที่จะช่วยสร้างโอกาสทางการศึกษาให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีประสบการณ์ในการทำงาน โดยเชื่อมโยงกิจกรรมการเรียนรู้จากชั้นเรียนและกิจกรรมการเรียนรู้จากการทำงานเข้าด้วยกัน ผ่านการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียน นายจ้าง และชุมชน และจัดให้มีขึ้นสำหรับนักเรียนทุกคน ตั้งแต่ระดับอนุบาลและเป็นการศึกษาตลอดชีวิต

ความเป็นมาของการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงานของประเทศสหรัฐอเมริกา

เนื่องจากประเทศสหรัฐอเมริกามีการพัฒนาระบบการเปลี่ยนผ่านมายาวนาน หัวข้อนี้จึงเป็นการกล่าวถึงความเป็นมาของการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงานในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเริ่มจากทศวรรษที่ 1990 ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในโรงเรียนเริ่มเห็นความสำคัญของการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน และมีเจตนาขยายการเรียนรู้ด้านอาชีพให้กับนักเรียนที่ไม่ได้เรียนในสายอาชีพ ในเรื่องของทักษะที่จำเป็นสำหรับการจ้างงานให้ประสบความสำเร็จ และเพื่อเน้นความสำคัญของการเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน จนกระทั่งในวันที่ 4 พฤษภาคม 1994 ประธานาธิบดีบิลคลินตันได้ลงนามใน School to Work Opportunities Act of 1994 เป็นพระราชบัญญัติที่สนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาลกลางสู่รัฐและท้องถิ่นที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับ แรงงาน การศึกษา และองค์กรระดับชุมชน ในการพัฒนาระบบการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน พระราชบัญญัตินี้ไม่ได้สร้างวิธีการใหม่ แต่อนุญาตให้รัฐและผู้มีส่วนร่วมใช้ความพยายามร่วมกันในการปฏิรูปการศึกษา การเตรียมคนงาน และการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อสร้างระบบในการเตรียมเยาวชนให้ได้รับค่าจ้างที่สูงขึ้น มีทักษะการทำงานสูง เหมาะกับเศรษฐกิจแบบโลกาภิวัฒน์ในปัจจุบันและอนาคต (Wragaa 1998) ด้วยการใช้งบประมาณจากรัฐบาลกลาง รัฐและผู้มีส่วนร่วม ได้รับการสนับสนุนให้ออกแบบระบบการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงานที่เหมาะสมที่สุดสำหรับพวกเขา แม้ว่าระบบเหล่านี้จะแตกต่างกันไปในแต่ละรัฐ แต่ละระบบก็ได้มีการเตรียมการให้นักเรียนดังนี้

1. การเรียนรู้เกี่ยวข้องกัน จะช่วยให้นักเรียนค้นพบอาชีพที่หลากหลายและรู้ว่าจำเป็นต้องมีทักษะใดในการทำงานตามสภาพแวดล้อมนั้น ๆ

2. การพัฒนาทักษะ เป็นทักษะที่ได้จากการเรียนรู้ในโรงเรียน ชุมชน และประสบการณ์จากการเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน รวมถึงทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ที่จำเป็นสำหรับงานที่มีความเฉพาะเจาะจงที่ปรากฏในสภาพแวดล้อมของการทำงาน

3. เพิ่มความน่าเชื่อถือ อนุปริญญาและประกาศนียบัตรที่เป็นที่ยอมรับ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนคนนั้นได้เล่าเรียนเนื้อหารายวิชาแกนและมีความสามารถตามมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและความต้องการด้านอาชีพ

การเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน มีเจตนาเพื่อคนวัยหนุ่มสาวทุกคน และอยู่บนพื้นฐานความจริงที่ว่า คนจะเรียนได้ดีที่สุดและมีประสิทธิภาพมากที่สุด เมื่อเขาสามารถประยุกต์สิ่งที่ได้เรียนรู้เข้ากับชีวิตจริงและสถานการณ์ในการทำงานจริง (School-Community Partnerships 2009)

กล่าวได้ว่า การเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน จึงเป็นการเตรียมเยาวชนให้มีโอกาสและได้รับการช่วยเหลือในการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่สถานที่ทำงานและเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

รูปแบบการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน

รูปแบบการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงานในประเทศสหรัฐอเมริกา ได้มีวิวัฒนาการมาเป็นเวลานาน ซึ่งสามารถแบ่งรูปแบบการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงานได้เป็น 3 ยุค คือ รูปแบบการเปลี่ยนผ่านในยุคแรก รูปแบบการเปลี่ยนผ่านในทศวรรษ 1980 และรูปแบบฉุกเฉินในทศวรรษ 1990 (Flexer and others 2001 : 39-54) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. **รูปแบบการเปลี่ยนผ่านในยุคแรก** (Early Transition Models) แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบดังนี้

1.1 **Work-study Program** รูปแบบนี้เริ่มขึ้นในทศวรรษที่ 60 เพื่อบริการนักเรียนพิการทางสติปัญญาระดับมัธยมศึกษา โดยความร่วมมือของโรงเรียน รัฐ หน่วยฟื้นฟูสมรรถภาพของรัฐที่อยู่ในพื้นที่ เป็นการรวมหลักสูตร การศึกษา สังคม และอาชีพเข้าด้วยกัน โดยการสร้างประสบการณ์การทำงานในชุมชนให้กับนักเรียนพิการทางสติปัญญา รูปแบบนี้เป็นตัวอย่างของการสร้างความร่วมมือที่เป็นทางการระหว่างหน่วยงานต่างๆ และส่งผลต่อการเปลี่ยนผ่านในปัจจุบันในด้านต่างๆ ต่อไปนี้

1.1.1 การทำงานบางเวลา เป็นการเพิ่มประสบการณ์การทำงานในชุมชน การปรับชั้นเรียนให้เป็นที่ฝึกงานและการศึกษาตามหน้าที่ ถูกนับรวมเป็นประสบการณ์ใน

การทำงานที่ช่วยให้นักเรียนปรับตัวและรู้จักแก้ปัญหาในสถานที่ทำงานและในชุมชน และนับเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยกิตการศึกษา

1.1.2 ครูประจำชั้น ทำหน้าที่ประสานงานกับนักแนะแนวด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพ ด้วยการทำงานเป็นทีมร่วมกับนักวิชาชีพต่างๆ โดยมีเป้าหมายให้นักเรียนได้รับการจ้างงานหลังสำเร็จการศึกษาด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ

1.1.3 ข้อตกลงระหว่างหน่วยงาน ถูกนำมาใช้มากขึ้นเพื่อเพิ่มทรัพยากรสำหรับการเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน (work-based learning) และบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ (rehabilitation services) โดยการทำความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและหน่วยบริการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพซึ่งมีนักแนะแนวด้านอาชีพเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ

แม้ว่าปัจจุบันข้อตกลงดังกล่าวจะไม่มีแล้ว แต่ทุกรัฐก็ยังจัดรูปแบบนี้เพื่อให้บริการนักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีความพิการทางการเรียนรู้ นักเรียนที่มีปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรม และนักเรียนพิการทางสติปัญญา เพื่อให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการทำงานในสภาพแวดล้อมต่างๆ รวมทั้งช่วยให้เกิดการติดต่อประสานงานที่จะนำไปสู่การจ้างงานหลังสำเร็จการศึกษา (Flexer and others 2001 : 39-41)

1.2 **The Career Education Program** รูปแบบนี้แตกต่างจากรูปแบบแรกที่เป็นการรวมนักเรียนทุกอายุ ทั้งพิการและไม่พิการ เป้าหมายของการเปลี่ยนแปลงนี้กว้างกว่าแบบแรก เพราะมีนักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้เกิดความตระหนักในเรื่องการมีอาชีพและการสำรวจอาชีพ (Flexer and others 2001 : 41)

2. **รูปแบบการเปลี่ยนผ่านในทศวรรษที่ 1980** (Model of Transition in the 1980s) แบ่งออกเป็น 4 รูปแบบคือ

2.1 **Will's Bridges Model** รูปแบบนี้ถูกนำมาใช้ในช่วงที่การเปลี่ยนผ่านยังไม่มีปรากฏในการศึกษาพิเศษ Will เชื่อว่านักเรียนจะประสบความสำเร็จในการศึกษาได้ พวกเขาต้องได้รับการเชื่อมโยงกับโอกาสในการฝึกงานและการหางานในวัยผู้ใหญ่ในขณะกำลังเรียนในชั้นมัธยม รูปแบบของ Will เน้นไปที่การมีงานทำและแนวคิดการเปลี่ยนผ่านที่ประกอบไปด้วยสะพานเชื่อมการจ้างงาน 3 ส่วนคือ

2.1.1 การเปลี่ยนผ่านโดยไม่มีบริการพิเศษ นั่นคือจากมัธยมศึกษาตอนปลายมุ่งสู่อุดมศึกษา

2.1.2 การเปลี่ยนผ่านด้วยการให้บริการที่มีกำหนดเวลา นั่นคือการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ

2.1.3 การเปลี่ยนผ่านด้วยการให้บริการต่อเนื่อง นั่นคือมีการสนับสนุนการจ้างงาน

แนวคิดนี้เชื่อว่า การศึกษาระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษาสำหรับนักเรียนพิการจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนด้วยการสร้างความร่วมมือระหว่างครูการศึกษาพิเศษ ผู้ให้บริการวัยผู้ใหญ่ ครูทั่วไป นายจ้าง ครอบครัว แนวคิดนี้จึงแคบกว่า 2 แนวคิดแรก เนื่องจากมุ่งไปที่การมีงานทำอย่างเดียว (Flexer and others 2001 : 42-43)

2.2 **Halpern's Alternative to Bridge Model** รูปแบบนี้ไม่ได้มุ่งไปที่การมีงานทำอย่างเดียว แต่เน้นไปที่คุณภาพชีวิต (quality of life) ด้วยการขยาย Will's Bridges Model โดยการเพิ่มเสา (pillars) 3 เสา นั่นคือ 1) สภาพแวดล้อมของที่พักอาศัย 2) การจ้างงาน 3) สังคมและเครือข่ายระหว่างบุคคล Halpern เชื่อว่าทั้ง 3 เสาควรได้รับการกำหนดไว้เพื่อจะได้เพิ่มคุณภาพชีวิตให้นักเรียนพิการ รวมทั้งเกิดการขยายและปรับ ชุมชน สภาพแวดล้อม และสังคม ให้นักเรียนพิการมีโอกาสได้รับการจ้างงานมากขึ้น รูปแบบนี้เป็นพื้นฐานในการให้บริการเปลี่ยนผ่านที่ถูกกำหนดไว้ใน the Individuals with Disabilities Education Act (IDEA) ของประเทศสหรัฐอเมริกา ในเรื่องการมีชีวิตอิสระ การมีส่วนร่วมในชุมชน การทำงาน และการศึกษา (Flexer and others 2001 : 43-44)

2.3 **Linkage in Transition System** ระบบนี้เป็นการเชื่อมโยงระหว่างการศึกษาพิเศษ การอาชีวศึกษา และการฟื้นฟูสมรรถภาพ ซึ่งเป็นการยากที่จะทำให้เกิดขึ้น เนื่องจากปรัชญาการให้บริการทั้ง 3 ส่วนขัดแย้งกัน ในทศวรรษที่ 80 the Office of Special Education and Rehabilitative Services (OSERS) จึงมุ่งพัฒนาข้อตกลงระหว่าง 3 หน่วยงาน เพื่อนำไปสู่การรวมความหลากหลายของทั้ง 3 หน่วยงานเข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการทำงานมากขึ้น

เนื่องจากปัญหาการเชื่อมโยงการศึกษาพิเศษกับการฟื้นฟูสมรรถภาพใน Work-study program ที่พบว่า การศึกษาพิเศษมุ่งเน้นไปที่ความเสมอภาคและเน้นการให้บริการ ส่วนการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ มุ่งเน้นไปที่ประสิทธิภาพและสิทธิที่ได้รับ ข้อขัดแย้งนี้จึงขัดขวางการทำงานใน Work-study program แต่รูปแบบของ Linkage in Transition System เป็นมิติใหม่ของการเปลี่ยนผ่าน โดยการสร้างเป้าหมายที่ไม่เจาะจงและเป็นเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกันเพื่อให้บริการนักเรียนพิการอย่างครอบคลุม ต่อมามีงานวิจัยที่พบว่ามีการเขียนบริการทางอาชีพไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลน้อยมาก ดังนั้นในทศวรรษที่ 80 OSERS จึงได้เน้นการทำข้อตกลงโดยเพิ่มการอาชีวศึกษาเข้าไปด้วย (Flexer and others 2001 : 44-45)

2.4 **Work Preparation Model** แบ่งเป็น 2 รูปแบบคือ

2.4.1 **Ohio's special needs vocational model** เสนอโดย Ohio's department of vocational education ได้เสนอรูปแบบที่มีทางเลือก 4 ทางเพื่อตอบสนองความต้องการจำเป็นของนักเรียนพิการไว้ในแผนการเตรียมความพร้อมนักเรียนพิการเพื่อการจ้างงาน ทางเลือก 4 ทางประกอบด้วยการให้นักเรียนพิการสามารถเลือกเรียนด้านใดด้านหนึ่งต่อไปนี้ 1) เรียนสายอาชีพปกติ 2) เรียนสายอาชีพปกติที่มีการปรับแผนการเรียน 3) เรียนสายอาชีพปกติที่มีสื่อช่วยเหลือ และ/หรือมีบุคลากรที่มีความชำนาญเฉพาะทางช่วยเหลือ 4) เรียนสายอาชีพที่มีความเฉพาะ (Flexer and others 2001 : 45-48)

2.4.2 **Wehman's Model** เป็นรูปแบบการเตรียมความพร้อมที่มีการเชื่อมโยงการศึกษาพิเศษ การศึกษาด้านอาชีพ และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการเข้าด้วยกัน เพื่อสนับสนุนนักเรียนที่มีความพิการรุนแรง หลักการของ Wehman's Model ประกอบด้วย สมาชิกมาจากหลากหลายหน่วยงานและระบบบริการต้องเข้ามาเกี่ยวข้อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเป็นสิ่งสำคัญ แผนการเปลี่ยนผ่านสู่อาชีพต้องเกิดขึ้นก่อนอายุ 21 ปี กระบวนการต้องได้รับการวางแผนอย่างเป็นระบบ การจัดหาบริการด้านอาชีพต้องมีคุณภาพ โดยต้องมีการขับเคลื่อน 3 ระยะ คือ การเรียนการสอนในโรงเรียน การวางแผนเกี่ยวกับกระบวนการเปลี่ยนผ่าน และการมีงานทำ โดย ระยะแรกเป็นระยะที่มีความสำคัญ เพราะการเรียนการสอนในโรงเรียนเป็นพื้นฐานของบริการและแผนที่จะตามมา การสอนในโรงเรียนต้องประกอบด้วย 1) หลักสูตรที่ดี 2) บริการที่รวมการปรับสภาพแวดล้อมของโรงเรียน 3) กิจกรรมที่มีชุมชนเป็นฐานเพื่อขยายความสามารถของนักเรียนในการปรับใช้กับการเรียนที่เหมาะสม ระยะที่ 2 การวางแผนเกี่ยวกับกระบวนการเปลี่ยนผ่าน มีนักเรียนและครอบครัวเป็นแกนของการวางแผนการเปลี่ยนผ่าน การให้บริการสนับสนุนในโรงเรียน ต้องรวมกระบวนการวางแผนเพื่อช่วยกำหนดผลลัพธ์สำหรับนักเรียน กระบวนการวางแผนต้องทำเป็นรายบุคคลเพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นของนักเรียน และต้องกำหนดบริการเปลี่ยนผ่านที่จำเป็นต่อความสำเร็จ ระยะสุดท้าย การมีงานทำ เป็นผลลัพธ์ด้านอาชีพที่ต้องมีการแข่งขันเพื่อให้ได้รับการจ้างงาน การได้รับการสนับสนุนในการทำงาน หรืองานในโรงงานอารักษ์ รูปแบบนี้ นักเรียนต้องถูกจัดวางก่อนที่จะออกไปจากโรงเรียน เพื่อให้การเปลี่ยนผ่านไหลลื่นสู่การเป็นผู้ใหญ่ (Flexer and others 2001 : 45-48)

3. **รูปแบบฉุกเฉินในทศวรรษที่ 1990** (Emergency Model in the 1990s) แบ่งออกเป็น 3 รูปแบบคือ

3.1 **Quality-of-life focus on Transition** เป็นการประกันคุณภาพชีวิตของนักเรียนพิการ เนื่องจากยังคงมีปรากฏให้เห็นว่าผลลัพธ์เรื่องคุณภาพชีวิตของคนพิการต่ำ ดังนั้น

แผนการเปลี่ยนผ่านต้อง 1) ขึ้นอยู่กับความต้องการจำเป็นและความชอบของนักเรียนพิการ 2) มุ่งผลลัพธ์ 3) ประสานกิจกรรมต่างๆ เข้าด้วยกัน 4) ส่งเสริมการขับเคลื่อนสู่สภาพแวดล้อมระดับอุดมศึกษาที่จะส่งผลทางบวกต่อคุณภาพชีวิตโดยรวมของนักเรียนพิการ (Flexer and others 2001 : 49)

Stanford Research Institute International ทำการศึกษาการเปลี่ยนผ่านระยะยาว โดยทำการศึกษานักเรียนพิการ 8,000 คน พบว่า 3 ใน 5 ปี หลังสำเร็จการศึกษา มีเพียงร้อยละ 43.5 ของผู้ที่สำเร็จการศึกษาได้งานทำแบบเต็มเวลา และมีเพียงร้อยละ 36.9 ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา และพบว่าประชากรวัยหนุ่มสาวที่พิการและได้งานทำมีแนวโน้มว่าได้รับค่าจ้างต่ำ มีสถานะในการทำงานต่ำ และมีโอกาสก้าวหน้าน้อย (Stanford Research Institute International 1992 : abstract)

Woolcock, Stodden and Bisconver (1992 : 236 quote in Rusch and others 1992 : 219-244) กล่าวว่า หากขาดความเข้าใจในเหตุผลหรือขาดการตัดสินใจอย่างหนักแน่นเกี่ยวกับอนาคตของนักเรียน การตัดสินใจในกระบวนการเปลี่ยนผ่านก็จะขาดทิศทางและไม่ถูกต้อง

จากการศึกษานักเรียนระดับอาชีวศึกษา พบว่า ครึ่งหนึ่งหรือน้อยกว่านั้น มีเป้าหมายด้านอาชีพในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และการประเมินด้านอาชีพ ถูกจัดให้มีขึ้นด้วยเปอร์เซ็นต์ที่ต่ำ (Krom and Prater 1993; Lombard, Hazellkorn and Neubert 1992)

Halpern, Doren and Benz (1993 : 63-73) พบว่าผลลัพธ์และเป้าหมายของนักเรียนไม่ได้ถูกนำมาขับเคลื่อนการสอน เขาสรุปว่าการสอนยังเหมือนเดิม Halpern ได้ทำการวิเคราะห์กรอบหลักของการเปลี่ยนผ่าน โดยการสังเคราะห์งานวิจัย 41 ชิ้นเพื่อดูว่านักวิจัยวัดผลลัพธ์เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตจากการเปลี่ยนผ่านอย่างไร พบว่าส่วนใหญ่มุ่งไปที่การศึกษาและการมีงานทำ รองลงมามุ่งที่เครือข่ายทางสังคมและความสัมพันธ์ แต่ไม่มีใครพูดถึงการเติมเต็มส่วนบุคคล การศึกษานี้ทำให้ Halpern ขยายมุมกลับไปที่คุณภาพชีวิต โดยการรวม 3 คุณภาพชีวิตหลัก คือ 1) การมีร่างกายและสิ่งของเครื่องใช้ความเป็นอยู่ที่ดี เช่น การมีสุขภาพกาย สุขภาพจิตดี มีอาหาร เสื้อผ้า ที่พักอาศัย มีความปลอดภัยทางการเงินและปลอดภัยจากอันตรายต่างๆ 2) ความสามารถแสดงบทบาทในวัยผู้ใหญ่ เช่น การเคลื่อนไหว การเข้าถึงชุมชน การมีงานทำ การพักผ่อน การมีความสัมพันธ์ส่วนบุคคลและมีเครือข่ายทางสังคม การมีความสำเร็จทางการศึกษาเล่าเรียน การเติมเต็มทางจิตวิญญาณ การเป็นพลเมืองที่มีสิทธิ์ออกเสียงทางการเมือง และการมีบทบาทหน้าที่ทางสังคมตามกฎระเบียบ และ 3) การเติมเต็มส่วนบุคคล เช่น ความสุข ความพึง

พอใจ มีความรู้สึกเป็นอยู่ที่ดี ในทศวรรษที่ 1980 รูปแบบการเปลี่ยนผ่านหลายรูปแบบได้รวมความมุ่งหมายนี้ไว้ในการเปลี่ยนผ่านมากขึ้น

3.2 **Kohler's Model** เป็นการเสนอรูปแบบที่เรียกว่า Transitive Perspective of Education (Kohler 1996) โดยเน้นไปที่ความสำคัญของการจัดการศึกษาที่เป็นหรือควรจะเป็น และจำแนกเป็นหมวดหมู่หรืออธิบายแผนการเปลี่ยนผ่านและบริการที่ประกอบด้วย 1) การวางแผนที่เน้นไปที่นักเรียน 2) การมีส่วนร่วมของครอบครัว 3) โครงสร้างโปรแกรมและคุณลักษณะ 4) ความร่วมมือของหน่วยงาน และ 5) การพัฒนานักเรียน รูปแบบนี้เน้นไปที่การเปลี่ยนผ่านว่าเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาและมีความสำคัญในวงกว้าง Kohler อธิบายแผนการเปลี่ยนผ่านและบริการ โดยแนะนำว่า การเปลี่ยนผ่านเป็นทางเลือกทางการศึกษา การศึกษานี้ทำให้เกิดคำถามขึ้นว่า การวางแผนการเปลี่ยนผ่านคืออะไร ใครเป็นผู้ให้บริการและพัฒนาการให้บริการ รวมทั้งการดำเนินงาน Kohler เน้นกิจกรรม 3 อย่างในรูปแบบของเขาดังนี้ 1) เป้าหมายหลังสำเร็จการศึกษาถูกกำหนดขึ้นโดยอยู่บนพื้นฐานความสามารถของนักเรียน ความต้องการ ความสนใจ และความชอบของนักเรียน 2) กิจกรรมการสอนและประสบการณ์จากการเรียน ถูกพัฒนาขึ้นเพื่อเตรียมนักเรียนสำหรับเป้าหมายหลังสำเร็จการศึกษา 3) ความหลากหลายของแต่ละบุคคลที่ทำงานร่วมกัน (รวมทั้งตัวนักเรียนเอง) ได้ถูกนำมากำหนดและพัฒนาเป้าหมายและกิจกรรมสำหรับนักเรียน Kohler กล่าวว่า กระบวนการวางแผนโดยมุ่งผลลัพธ์ เป็นหัวใจของการเปลี่ยนผ่านและเสริมสร้างความต้องการของแต่ละบุคคล จึงมีการเปลี่ยนโครงสร้างโดยเน้นไปที่ความสามารถของนักเรียน ความต้องการ และทางเลือกต่างๆ สำหรับนักเรียนในอนาคต

Kohler กำหนดมุมมองการเปลี่ยนผ่าน ซึ่งต้องทำ เพื่อส่งเสริมการศึกษาที่มุ่งเน้นการเปลี่ยนผ่าน ประกอบด้วยมุมมอง 5 ด้านดังนี้ 1) การวางแผนโดยมุ่งไปที่นักเรียน (student-focused planning) ประกอบด้วยการพัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล การมีส่วนร่วมของนักเรียน โดยกลยุทธ์การวางแผนอยู่ที่การมีส่วนร่วมของนักเรียน ที่ถือเป็นส่วนสำคัญสำหรับการวางแผนของนักเรียนแต่ละบุคคล เพราะแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เป็นตัวจักรในการพิจารณาเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และบริการที่เหมาะสม 2) การพัฒนานักเรียน (student development) ประกอบด้วย การสอนทักษะชีวิต การสอนทักษะการทำงาน หลักสูตรด้านอาชีพและอาชีพ ประสบการณ์การทำงานอย่างมีโครงสร้าง การประเมิน บริการสนับสนุน โดยโรงเรียนต้องจัดหาทางเลือก ที่นักเรียนสามารถเรียนรู้ทักษะที่จำเป็น เพื่อให้มีส่วนร่วมในสังคมได้อย่างประสบความสำเร็จ การสอนต้องจัดหาสภาพแวดล้อมที่แตกต่างเพื่อขยายทักษะในวงกว้าง Kohler (1998) เน้นว่าโรงเรียนต้องให้การศึกษาและสอนอาชีพผ่านหลักสูตรที่มีให้เลือกอย่างหลากหลาย กำหนดและจัดหาการสนับสนุนเพื่อช่วยการเรียนรู้ ให้นักเรียนทุกคนใช้ประโยชน์จากการประเมิน

ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการสอน จัดหาประสบการณ์การทำงานที่มีโครงสร้างเมื่อจำเป็น 3) ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับกรอบความร่วมมือรวมทั้งการให้บริการ การขาดความร่วมมือและการประสานงานจะทำให้เกิดอุปสรรคในการวางแผนสำหรับนักเรียนพิการ ซึ่งคณะทำงานในการเปลี่ยนผ่านที่มาจากหลายหน่วยงาน ประกอบด้วยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ผู้ปกครองนักเรียน นักเรียน นายจ้าง และผู้ให้บริการ จะช่วยขจัดช่องว่างในการให้บริการ หลีกเลี่ยงการให้บริการที่ซ้ำซ้อน มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ลดปัญหาที่เกิดจากขอบข่ายการทำงาน และสร้างแผนและบริการแบบองค์รวม ผู้เข้าร่วมเป็นคณะทำงานการเปลี่ยนผ่านจากหลายองค์กร จะช่วยเพิ่มพูนความรู้ส่วนบุคคลเกี่ยวกับระบบการให้บริการของหน่วยงานอื่น สร้างความเชื่อมโยงกับระบบอื่น และทำงานแบบร่วมมือเพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนทรัพยากร โดยผ่านข้อตกลงความร่วมมือ “การสร้างวิธีการสื่อสารระหว่างผู้ให้บริการเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนากรอบความร่วมมือ” (Kohler, 1998 : 186) กระบวนการสร้างแนวทางในการทำงาน การกำหนดปัญหา การแบ่งปันข้อมูล และหาแนวทางแก้ไข ช่วยให้นักวิชาชีพทั้งหมดที่มาจากโรงเรียน หน่วยงาน และชุมชน พยายามประสานงานเพื่อให้ได้ผลลัพธ์สูงสุด 4) การมีส่วนร่วมของครอบครัว หมายรวมถึงการมีส่วนร่วม การสร้างพลังอำนาจ และการฝึกอบรมนักเรียนและครอบครัว มีผลอย่างมากในการวางแผน เพราะพวกเขาอาจรู้สึกอึดอัดตลอดกระบวนการเนื่องจาก ไม่เข้าใจการประเมิน (assessment) เกิดความคลุมเครือและสับสนในความต้องการและการปฏิบัติของนักวิชาชีพ ไม่คุ้นเคยกับนักวิชาชีพ ไม่คุ้นเคยกับภาษาที่ใช้เชิงวิชาการ และ ถูกครอบงำในการประชุมโดยนักวิชาชีพทั้งหลาย ดังนั้น การมีส่วนร่วมจึงเป็นสิ่งจำเป็น และ 5) โครงสร้างโปรแกรมและคุณลักษณะ มองไปที่ระบบการให้บริการและปรัชญาที่ตรงกัน ซึ่งก็คือ นโยบาย กระบวนการวางแผน วิธีการประเมิน ทรัพยากรที่มี และการพัฒนาบุคลากร พบว่า ในหลายๆ สถานะ วิถีทางที่โรงเรียนและระบบการให้บริการถูกบริหารจัดการนั้นไม่ได้ช่วยให้เกิดการดำเนินการเปลี่ยนผ่านเลย โปรแกรมการศึกษาต้องมองไปที่เป้าหมายหลังสำเร็จการศึกษาและจัดหาหลักสูตรทางเลือก ระบบโรงเรียนที่อุทิศเวลาเพื่อพัฒนาบริการเปลี่ยนผ่านต้องมี ก) การมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างเป็นระบบในการพัฒนาการศึกษาทางเลือก ข) โอกาสการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ค) การรวมนักเรียนเข้ากับสังคมในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ และ ง) เพิ่มความคาดหวังที่เกี่ยวข้องกับทักษะ คุณค่า และผลลัพธ์สำหรับนักเรียนทุกคน ซึ่งทั้ง 5 มุมมองของ Kohler’s Model แสดงได้ดังภาพที่ 2

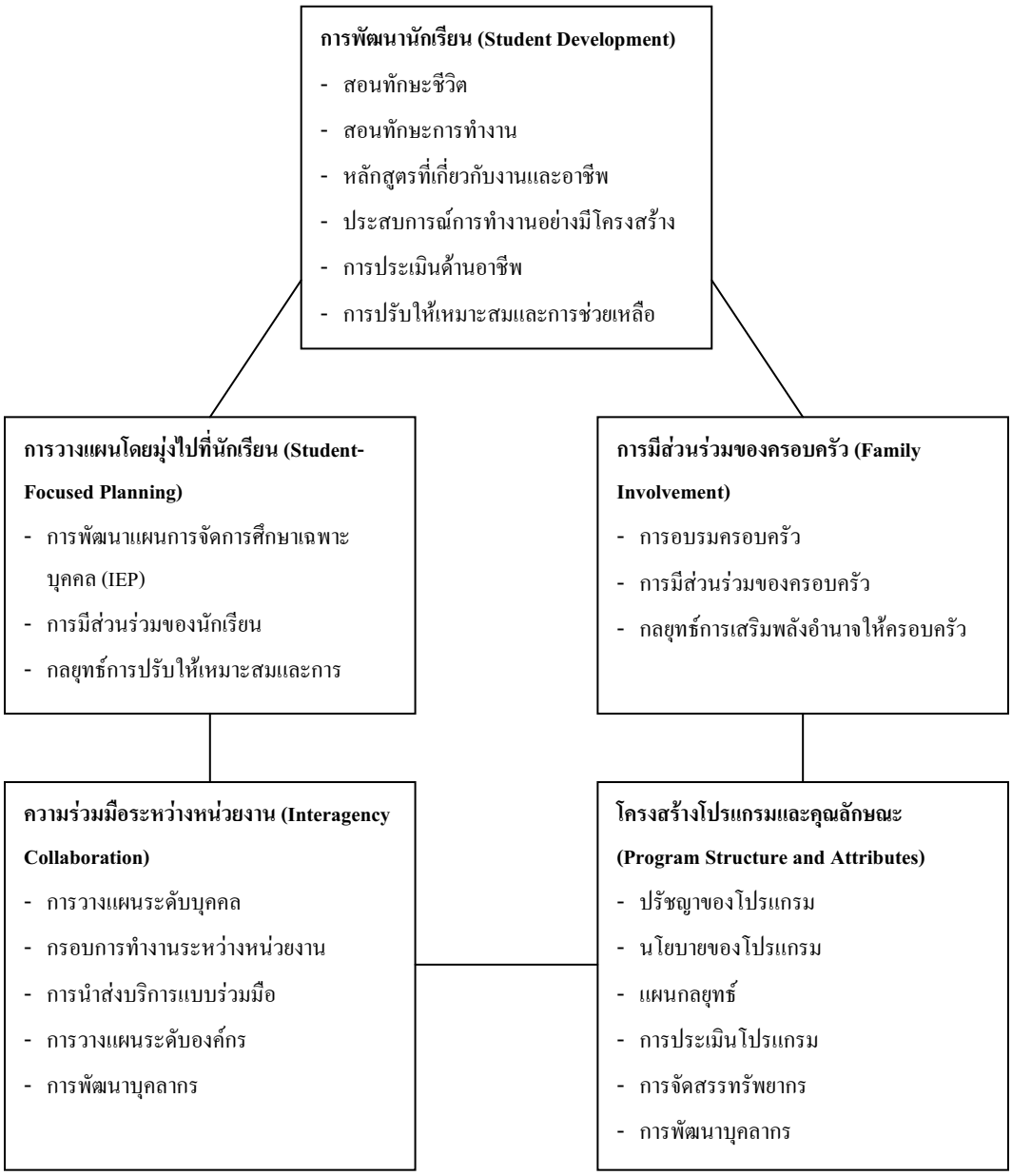

ภาพที่ 2 Kohler's Model

ที่มา : P.D. Kohler. "Implementing a transition perspective of education: A comprehensive approach to planning and delivering secondary education and transition services." quoted in F. R. Rusch and J. G. Chadsey (Eeds.). "Beyond high school: Transition from school to work." New York: Wadsworth Publishing, 1998 : 208.

3.3 **Siegal's Model** เป็นการเสนอรูปแบบที่เรียกว่า Siegel's level of transition service โดยเน้นไปที่การบูรณาการการเปลี่ยนผ่านกับโปรแกรมการเรียนรู้สู่การทำงาน ซึ่งผู้สอนที่มีประสบการณ์ต้องตอบคำถามแทนนักเรียนให้ได้ว่า ฉันเป็นใคร ชุมชนของฉันคืออะไร ฉันจะเข้าไปเกี่ยวข้องด้วยวิธีการที่มีความหมายได้อย่างไร รูปแบบนี้นักเรียนสามารถปรับแผนส่วนบุคคลได้อย่างยืดหยุ่นตามความสนใจ และตามความต้องการที่เปลี่ยนไปในแต่ละช่วงเวลา โดยเส้นทางสู่อาชีพ ประกอบด้วยกลุ่มสาระวิชา 5-6 ด้าน เช่น การติดต่อสื่อสาร การตลาดและธุรกิจ อาชีพด้านสุขภาพ และการให้บริการแก่บุคคลอื่น บริบทของการปรับใช้หลักสูตรทั้งหมดอนุญาตให้นักเรียนปรับรายวิชาที่ศึกษาให้มีความหมายสำหรับพวกเขา คือการบูรณาการการให้บริการเส้นทางแก่ทุกระดับของนักเรียน เส้นทางต้องถูกกำหนดไว้อย่างกว้าง (เช่น วิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอาชีพด้านสุขภาพ อาจช่วยให้เข้าใจเรื่องการผ่าตัดในอนาคต ช่วยให้นักเรียนสนใจเข้าฝึกงานเพื่อให้ได้ใบประกอบวิชาชีพพยาบาล หรือช่วยนักเรียนที่มีเป้าหมายเป็นอาสาสมัครหรือสมัครเข้าทำงานในโรงพยาบาล) Siegal's Model มีทางเลือกหลายทางในระบบโรงเรียนเพื่อมุ่งสู่การทำงาน ประกอบด้วย 5 ระดับของการให้บริการเปลี่ยนผ่าน ระดับเหล่านี้แตกต่างกันตามความเข้มข้นของความต้องการของนักเรียน แต่ละระดับไม่ได้พิจารณาจากความพิการของนักเรียน แต่แบ่งตามความต้องการในการเข้าไปมีส่วนร่วมกับนักเรียนคนอื่นๆ และเพื่อมีชีวิตอิสระหลังสำเร็จการศึกษา นักเรียนสามารถเลือกใช้แต่ละระดับตามความต้องการของแต่ละบุคคลในแต่ละช่วงเวลา และสามารถใช้หลายๆ ระดับร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอนาคตดังนี้ (Flexer and others 2001 : 53-54)

ระดับที่ 5 ให้บริการแก่เยาวชนที่มีความเสี่ยงสูงต่อการไม่ได้รับการจ้างงาน และกลุ่มชายขอบ นักเรียนที่จะได้รับบริการนี้ประกอบด้วย นักเรียนที่มีความพิการรุนแรง นักเรียนเหลือขอและมีพฤติกรรมท้าทายที่ต้องคดีหรือมีความเสี่ยงต่อการก่อคดี นักเรียนที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมที่ไม่สามารถระบุได้ว่ามีความพิการ การให้บริการจะรวมถึงการสนุนการจ้างงานแก่นักเรียนที่มีความพิการรุนแรง และปรับโปรแกรมไปสำหรับแต่ละคน สำหรับนักเรียนที่มีความเสี่ยงต่อการก่อคดีและพฤติกรรมบกพร่องอาจรวมการรักษารายวันและบริการหอพักเข้าไปด้วย และในกรณีที่ร้ายแรงมาก อาจจำเป็นต้องย้ายนักเรียนออกจากสภาพแวดล้อมนั้น และให้บริการ 24 ชั่วโมงเพื่อสนับสนุนความต้องการที่เข้มข้นขึ้น

ระดับที่ 4 บริการเปลี่ยนผ่าน เป็นบริการสำหรับคนวัยหนุ่มสาว ที่มีความเสี่ยงปานกลางต่อการไม่ได้รับการจ้างงานและตกงาน สำหรับนักเรียนที่มีคุณลักษณะดังนี้ มีความเสียงว่าจะลาออกจากโรงเรียน สอบตก เรียนช้า พิการทางการเรียนรู้และพิการทางอารมณ์ไม่มาก ถูกจับกุม 1-2 ครั้ง เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเล็กน้อย มีปัญหาจากการเลี้ยงดู เบียงเบนทางเพศ

โปรแกรมที่เหมาะสำหรับเด็กกลุ่มนี้ประกอบด้วย โปรแกรมเตรียมการด้านอาชีพ การติดตามหรือสังเกตการทำงาน การให้คำแนะนำการทำงาน ชั้นเรียนที่สนับสนุนประสบการณ์การทำงาน และการสนับสนุนจากเพื่อน

ระดับที่ 3 บริการสำหรับนักเรียนที่ต้องการการศึกษาปกติสำหรับการมีอาชีพ เน้นไปที่นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำหรือปานกลาง อาจมาจากครอบครัวที่มีฐานะยากจนหรือมีความพิการไม่มาก การปรับสภาพแวดล้อมในโรงเรียนของนักเรียนกลุ่มนี้จะง่ายขึ้น

ระดับที่ 2 บริการสำหรับเยาวชนที่ต้องการโอกาสในการจ้างงาน สำหรับนักเรียนที่มีผลการเรียนปานกลางหรือสูง นักเรียนเหล่านี้อาจมาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย และต้องการโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพเพื่อบรรลุการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ระดับสุดท้าย บริการสำหรับนักเรียนทุกคน รวมทั้งนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง ครอบครัวที่มีรายได้สูงที่ต้องการเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา

กล่าวโดยสรุป รูปแบบนี้เน้นไปที่โปรแกรมของแต่ละคน และสำหรับนักเรียนทุกคน ซึ่งเป็นเป้าหมายแรกของกฎหมายการศึกษาพิเศษและทำให้เกิดการริเริ่มการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า รูปแบบการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน เป็นรูปแบบที่ถูกพัฒนาขึ้นเพื่อเตรียมความพร้อมนักเรียนพิการก่อนสำเร็จการศึกษา แม้ว่าบางรูปแบบอาจจะยังเป็นปัญหาต่อการนำไปปฏิบัติ แต่ก็ได้มีการพัฒนาเป็นลำดับเพื่อให้นักเรียนพิการมีทักษะความสามารถพร้อมที่จะทำงานหรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและพร้อมที่จะมีชีวิตในวัยผู้ใหญ่ต่อไป

การปฏิบัติที่เป็นเลิศในการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน

เฟลกเซอร์ และคณะ (Flexer and others 2001 : 54-55) กล่าวว่า เมื่อทบทวนนโยบายและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่าน พบว่ามีข้อขัดแย้งเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการเปลี่ยนผ่านสำรับนักเรียนพิการ พวกเขาจึงได้เสนอแนวทางและแนวคิดการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการเปลี่ยนผ่านสำหรับผู้สนับสนุน นักวิจัย และผู้เสนอนโยบาย ไว้เป็นหลักดังนี้

1. การตัดสินใจด้วยตนเองของนักเรียน เป็นการรวมทักษะความรู้ ความเชื่อ ที่ช่วยให้คนไปถึงเป้าหมาย มีวินัยในตัวเอง มีพฤติกรรมที่เป็นอิสระภาพในการปกครองตนเอง คนที่สามารถตัดสินใจด้วยตนเอง จะรู้จุดแข็งและข้อจำกัด และมองว่าตัวเองมีความสามารถที่จะควบคุมชีวิตของตนและบทบาทในวัยผู้ใหญ่ได้

2. สิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพล เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ในสภาพแวดล้อมที่หลากหลายด้วยการประเมินและฝึกอบรมในสภาพแวดล้อมที่แตกต่าง นักเรียนสามารถพัฒนาความสามารถพิเศษและสนใจบริบทชีวิตจริง

3. การวางแผนย้อนกลับ เป็นสิ่งสำคัญที่การวางแผนการเปลี่ยนผ่านต้องมุ่งสู่เป้าหมายหลังสำเร็จการศึกษา เพราะแผนการเรียนของนักเรียนแต่ละคนจะกระทบต่อความชอบของชีวิตในวัยผู้ใหญ่ กระบวนการหรือการวางแผนย้อนกลับ จะช่วยให้นักเรียนมุ่งสู่อนาคต และการทำงานย้อนกลับทำให้มั่นใจได้ว่า เวลาที่ผ่านไปในการเปลี่ยนผ่านจะบรรลุเป้าหมายวัยผู้ใหญ่

4. การประสานความร่วมมือในการให้บริการ คณะทำงานการเปลี่ยนผ่านมาจากหลายหน่วยงาน โดยประกอบด้วย นักเรียน ผู้ปกครอง นักการศึกษา ผู้ให้บริการวัยผู้ใหญ่ นายจ้าง และหน่วยบริการชุมชน คณะทำงานจะแบ่งปันข้อมูล และช่วยแก้ปัญหาร่วมกัน

5. ประสบการณ์ในชุมชน เป็นสิ่งสำคัญสำหรับนักเรียน เพราะการเปิดโอกาสเข้าสู่สังคมและสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ ช่วยขยายการเปลี่ยนผ่านสู่กิจกรรมหลังสำเร็จการศึกษา ช่วยเพิ่มทักษะการทำงาน การใช้ชีวิตประจำวัน และทักษะทางสังคม

6. การเข้าถึง การปรับเทคโนโลยีรวมทั้งบริการที่เกี่ยวข้อง โดยการเข้าถึงจำเป็นต้องได้รับการประเมินที่เหมาะสม และการเลือกเทคโนโลยีจะช่วยขยายการมีส่วนร่วมของแต่ละบุคคลในการศึกษา การจ้างงาน และการมีชีวิตอยู่ในสังคม

7. การสนับสนุนเพื่อการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา การเข้าถึงสภาพแวดล้อมระดับอุดมศึกษา จำเป็นต้องได้รับการประสานงานอย่างระมัดระวังจากการให้บริการเปลี่ยนผ่านในช่วงต้นของการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

8. กลยุทธ์การเปลี่ยนแปลงระบบ เป็นการให้งบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาลกลางแก่รัฐเพื่อเปลี่ยนแปลงระบบการเปลี่ยนผ่าน โดยใช้ระยะเวลา 5 ปี ผลที่ได้ถูกนำมาพัฒนาเป็นนโยบาย กฎหมาย และประเด็นที่เกี่ยวข้อง

9. การมีส่วนร่วมของครอบครัว ผู้ปกครองเป็นคนที่เข้ามามีส่วนร่วมอย่างมากในการวางแผนการเปลี่ยนผ่าน หลังจากสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา นักเรียนพิการส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่กับผู้ปกครองและผู้ปกครองจะเป็นคนหางานให้ทำ (Flexer and others 2001 : 56-68)

ทั้ง 9 ข้อที่กล่าวมา เป็นการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการเปลี่ยนผ่าน ซึ่งประกอบด้วยตัวนักเรียน สิ่งแวดล้อมที่เป็นทั้งสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและสิ่งแวดล้อมที่เป็นคน กระบวนการ และการประสานความร่วมมือ ซึ่งสามารถนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการเปลี่ยนผ่านต่อไป

การให้บริการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน

การเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงานมีความสำคัญเนื่องจาก นักเรียนต้องการการศึกษาที่ดีที่ช่วยเตรียมพวกเขาสำหรับการทำงาน เป็นการเตรียมการสำหรับอนาคต ซึ่งจะต้องทำให้ดีที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้ และเป็นการเพิ่มโอกาสในการสำรวจสิ่งต่าง ๆ ในโลกแห่งความเป็นจริง และพัฒนาทักษะของนักเรียนตามต้องการ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในอนาคต (Institute on Community Integration 2008)

ในประเทศสหรัฐอเมริกาได้มีการบัญญัติ Individuals with Disabilities Education Act of 1997 (IDEA) (IDEA P.L. 105-17) ซึ่งกฎหมายนี้ได้บัญญัติคำว่า การให้บริการเปลี่ยนผ่าน (transition services) ว่าหมายถึง การประสานชุดของกิจกรรมสำหรับนักเรียนพิการ ซึ่ง 1) ออกแบบด้วยกระบวนการที่มุ่งผลลัพธ์ ที่ส่งเสริมการขับเคลื่อนจากกิจกรรมในโรงเรียน สู่กิจกรรมหลังสำเร็จการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย การศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา การฝึกอาชีพ การจ้างงาน การศึกษาผู้ใหญ่ การได้รับบริการในวัยผู้ใหญ่ การมีชีวิตอิสระ หรือการมีส่วนร่วมในชุมชน 2) ขึ้นอยู่กับความต้องการจำเป็นของนักเรียนพิการ โดยคำนึงถึงความชอบและความสนใจของนักเรียน 3) รวมถึงการสอน การให้บริการที่เกี่ยวข้อง ประสบการณ์ในชุมชน การพัฒนางานและเป้าหมายอื่นๆ หลังสำเร็จการศึกษา และถ้าเป็นไปได้ อาจรวมถึงทักษะชีวิตประจำวัน และการประเมินด้านอาชีพ กล่าวได้ว่า การให้บริการเปลี่ยนผ่านมีสิ่งสำคัญ 4 ประการคือ 1) ขึ้นอยู่กับความต้องการจำเป็นของนักเรียน โดยคำนึงถึงความชอบและความสนใจ 2) ออกแบบโดยกระบวนการที่มุ่งผลลัพธ์ 3) ประสานชุดของกิจกรรมต่างๆ 4) สามารถสนับสนุนการเปลี่ยนกิจกรรมจากโรงเรียนไปเป็นกิจกรรมหลังสำเร็จการศึกษา ซึ่งสิ่งสำคัญ 4 ประการนี้ต้องเน้นไปที่การสอนและการสนับสนุนนักเรียนเพื่อให้ไปถึงเป้าหมาย ด้วยการให้บริการที่มีฐานจาก ผู้สอน นักเรียน ครอบครัว หุ้นส่วนชุมชน โดยมีนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นไปที่อนาคต ด้วยบุคลากรทางการศึกษาและดำเนินการตามเป้าหมายของนักเรียน (Flexer and others 2001 : 30)

กิจกรรมในการให้บริการเปลี่ยนผ่าน

IDEA 1997 กล่าวได้ว่า การให้บริการเปลี่ยนผ่านเป็นชุดของกิจกรรมที่มักรวมถึง 7 กิจกรรมต่อไปนี้

1. การสอน หมายรวมถึงการสอนเสริม การฝึกทักษะ การหางาน การศึกษาด้านอาชีพ การฝึกทักษะทางสังคม การเตรียมตัวสอบเข้าวิทยาลัย การเตรียมตัวทดสอบความชำนาญระดับเขตและรัฐ และการเข้าร่วมในชั้นเรียนที่สูงขึ้น การสอนนี้อาจประกอบด้วยการปรับการสอนให้เหมาะสมโดยครู การปรับหลักสูตร และการสอนด้วยเพื่อน

2. ประสบการณ์ในชุมชน ประกอบด้วยการติดตามหรือสังเกตการทำงาน ประสบการณ์การทำงานในชุมชน การเยี่ยมชมการจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ระดับอุดมศึกษา รวมทั้งการเยี่ยมชมที่พักและชุมชน

3. พัฒนาวัตถุประสงค์ในการมีงานทำและวัตถุประสงค์การมีชีวิตในวัยผู้ใหญ่หลังสำเร็จการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยแผนการทำงาน แนวทางในการให้คำปรึกษา สิ่งที่สนใจ การวางแผนโดยมีคนเป็นศูนย์กลาง การวางแผนสำหรับอนาคต การฝึกหัดการตัดสินใจ การหางานและการทดลองทำงาน

4. บริการเปลี่ยนผ่านที่เน้นไปที่บริการที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยกิจกรรมบำบัด กายภาพบำบัด ฝึกพูด บริการทางสังคม บริการทางจิต บริการทางการแพทย์ เทคโนโลยีเพื่อการฟื้นฟู และการสนับสนุนอื่นๆ ที่จะช่วยให้นักเรียนบรรลุผลหลังสำเร็จการศึกษา

5. การฝึกทักษะชีวิตประจำวัน ประกอบด้วย การฝึกอบรมในการดูแลตนเอง การซ่อมบ้าน การฝึกอบรมด้านสุขภาพ เศรษฐกิจของครอบครัว การมีชีวิตอิสระ และการบริหารจัดการเงิน

6. เชื่อมโยงกับบริการวัยผู้ใหญ่ ประกอบด้วยการส่งต่อ หรือการกำหนดความรับผิดชอบในการให้บริการแก่หน่วยฟื้นฟูสมรรถภาพทางอาชีพ โปรแกรมการจ้างงานเด็กช่วงปิดภาคเรียน บริการสำหรับคนพิการทางปัญญาและพัฒนาการ ศูนย์ดำรงชีวิตอิสระ หน่วยให้บริการสำหรับผู้ใหญ่

7. การประเมินความต้องการจำเป็นที่เหมาะสมกับอาชีพ ประกอบด้วย การประเมินความเหมาะสมของงาน แผนการปรับการทำงาน การทดสอบไหวพริบ และการทดลองทำงาน

กล่าวได้ว่า การให้บริการเปลี่ยนผ่าน ควรคำนึงถึงกิจกรรมทั้ง 7 กิจกรรม โดยเน้นไปที่การเปลี่ยนผ่านกิจกรรมในโรงเรียนเป็นกิจกรรมหลังสำเร็จการศึกษา ซึ่งกิจกรรมทั้ง 7 นี้ควรได้รับการออกแบบโดยการมุ่งผลลัพธ์ และขึ้นอยู่กับความต้องการจำเป็น ความชอบและความสนใจ ของนักเรียน

การวางแผนการเปลี่ยนผ่านกับการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

Individuals with Disabilities Education Act of 1990 (IDEA) และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ปี 1997 ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักคือ การสร้างความมั่นใจว่านักเรียนพิการจะได้รับการศึกษาพิเศษและการออกแบบริการที่เกี่ยวข้องที่เหมาะสมจากรัฐ เพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียนพิการ และเตรียมพร้อมนักเรียนเพื่อการมีอาชีพและการมีชีวิตอิสระ กฎหมาย IDEA ฉบับแก้ไขปี 1997 เน้นไปที่บทบาทของผู้ปกครองในการวางแผนการศึกษาและการตัดสินใจแทนนักเรียน โดย

เน้นไปที่แผนการศึกษากับการมีส่วนร่วมและความก้าวหน้าในหลักสูตรปกติ และเน้นที่การเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติ โดยมีการช่วยเหลือ บริการเสริมต่างๆ การปรับสภาพแวดล้อม และการสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวก โรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ต้องทำงานร่วมกัน เพื่อสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนักเรียนพิการ เพื่อให้นักเรียนพิการได้มีส่วนร่วมและมีความก้าวหน้าในการเรียน มีผลการเรียนที่ดีขึ้น และได้รับการเตรียมความพร้อมในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา การจ้างงาน และการมีชีวิตอิสระ ในทางปฏิบัติ สิ่งที่ท้าทายประกอบด้วย การสร้างความมั่นใจว่านักเรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาตามมาตรฐานขั้นสูง และได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับเป้าหมายหลังสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (ซึ่งรวมถึงการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา การฝึกอาชีพ การจ้างงาน) และบทบาทหน้าที่ในฐานะผู้ใหญ่ในชุมชน และสิ่งที่ท้าทายอีกประการหนึ่งคือ นักเรียนทุกคนในโรงเรียนจะให้ประสบการณ์ที่มีความหมายแก่นักเรียนพิการ เพื่อการเตรียมความพร้อมในการศึกษาต่อ การจ้างงาน และการมีชีวิตอิสระเช่นกัน (Storms, O'Leary and Williams 2000 : 5-6)

หัวใจของ IDEA 1997 คือ แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ซึ่งแนวคิดสำคัญของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล มีดังนี้

1. นักเรียนพิการและผู้ปกครองต้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับเป้าหมายของนักเรียนพิการในอนาคต
2. ต้องมีการกำหนดความต้องการ ความสนใจ และสิ่งที่ชอบของนักเรียนพิการ
3. ต้องทราบว่านักเรียนพิการมีศักยภาพในปัจจุบันมากน้อยเพียงใด
4. ต้องกำหนดว่านักเรียนพิการจะเรียนอะไร และทำให้ปีนี้และปีที่เหลือในโรงเรียนของนักเรียนพิการไปถึงความฝันและเป้าหมายสำหรับอนาคต
5. ต้องกำหนดการสนับสนุนและบริการตามความต้องการของนักเรียนพิการเพื่อให้ประสบความความสำเร็จ
6. ต้องมั่นใจว่านักเรียนได้เรียน โดยได้รับการขยายข้อจำกัดภายใต้หลักสูตรและสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม (Storms, O'Leary and Williams 2000 : 6)

การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้ประสบความสำเร็จในการเปลี่ยนผ่าน

การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้ประสบความสำเร็จ มีวิธีการดังนี้

1. แนะนำนักเรียนพิการทุกคนรวมทั้งครอบครัว ให้คิดเกี่ยวกับเป้าหมายชีวิตหลังสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และพัฒนาแผนระยะยาวเพื่อไปให้ถึงเป้าหมายนั้น
2. ออกแบบการจัดประสบการณ์ในการเรียนชั้นมัธยมศึกษา เพื่อให้มั่นใจว่านักเรียนจะได้รับทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นต่อการบรรลุเป้าหมายหลังสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

3. ระบุและเชื่อมโยงนักเรียนและครอบครัวเข้ากับบริการและการสนับสนุนต่างๆ หลังสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามความต้องการจำเป็น ก่อนที่นักเรียนจะออกไปจากระบบโรงเรียน (Storms, O'Leary and Williams 2000 : 6-7)

นักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาควรเตรียมความพร้อมให้ตัวเอง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหลังสำเร็จการศึกษา โดยแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล จะเป็นเอกสารที่ถูกต้องตามกฎหมายที่สะท้อนพันธะสัญญาที่ทำขึ้นจากผู้แทนทางการศึกษา ในการที่จะจัดหาการศึกษาที่เหมาะสมโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และออกแบบให้เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นสำหรับนักเรียนพิการแต่ละคนเป็นการเฉพาะ แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลควรสะท้อนความต้องการ บริการและการสนับสนุนที่จะช่วยให้นักเรียนพิการได้รับทักษะ ประสบการณ์ และการเชื่อมโยงที่จะทำให้นักเรียนพิการบรรลุเป้าหมายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างแท้จริง

ความต้องการในการเปลี่ยนผ่านของ IDEA 1997 จะช่วยเปิดโอกาสให้แก่นักเรียนในด้านต่างๆ ต่อไปนี้

1. ทำงานร่วมกับนักเรียนพิการและครอบครัวของนักเรียนพิการที่ได้รับสิทธิ เพื่อจะได้วางแผนเกี่ยวกับอนาคต และวางแผนว่านักเรียนพิการจะทำอะไรหลังสำเร็จการศึกษา

2. วางแผนร่วมกันว่าจะสร้างประสบการณ์ในระดับมัธยมศึกษาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับความฝันของนักเรียนพิการแต่ละคน และเป้าหมายในอนาคตได้อย่างไร

3. จัดเตรียมบทเรียน การเรียนการสอน บริการที่เกี่ยวข้อง ประสบการณ์ในชุมชน ประสบการณ์การทำงานและชีวิตในวัยผู้ใหญ่ และเป้าหมายในการทำกิจวัตรประจำวัน ในขณะเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษา

4. ช่วยเหลือนักเรียนทุกคนและครอบครัวในการสร้างการเชื่อมโยงกับบริการที่นักเรียนพิการจำเป็นต้องได้รับหลังสำเร็จการศึกษา

5. เพิ่มโอกาสความสำเร็จให้กับนักเรียนทุกคน หลังจากที่นักเรียนพิการสำเร็จการศึกษาและออกไปจากโรงเรียน (Storms, O'Leary and Williams 2000 : 7)

IDEA 1997 ได้เพิ่มเติมประเด็นสำคัญมากกว่า IDEA 1990 ในการเปลี่ยนผ่านว่า สิ่งต่างๆ ต่อไปนี้ต้องมีอยู่ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล นั่นคือ

1. นักเรียนพิการทุกคนที่มีอายุย่าง 14 ปี (หรือน้อยกว่านั้นถ้าทีมประเมินแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลเห็นว่ามีความเหมาะสม) ต้องมีประโยคที่เกี่ยวกับความต้องการบริการการเปลี่ยนผ่าน (transition service needs) ของนักเรียนตามความเหมาะสมในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยมุ่งไปที่รายวิชาที่นักเรียนศึกษา และต้องมีการปรับปรุงประโยคดังกล่าวทุกปี

2. นักเรียนพิการทุกคนที่มีอายุย่าง 16 ปี (หรือน้อยกว่านั้นถ้าทีมประเมินแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลเห็นว่ามีความเหมาะสม) ต้องมีประโยคที่เกี่ยวกับบริการเปลี่ยนผ่านตามความต้องการจำเป็น (needs transition services) สำหรับนักเรียน รวมทั้งประโยคที่เกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้เกี่ยวข้อง หรือการเชื่อมโยงอื่นๆ ที่จำเป็นตามความเหมาะสม

3. การโอนสิทธิ (transfer rights) ในรัฐที่มีการโอนสิทธิให้นักเรียนที่มีอายุบรรลุนิติภาวะ ต้องเขียนประโยคต่อไปนี้ก่อนที่นักเรียนจะบรรลุนิติภาวะอย่างน้อย 1 ปีในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลว่า นักเรียนได้รับขอมูลเกี่ยวกับสิทธิของตนเองตามกฎหมาย (Storms, O'Leary and Williams 2000 : 7-8)

เมื่อนักเรียนใกล้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทีมแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลควรพิจารณาแผนเพื่อให้มั่นใจว่า นักเรียนพิการได้เรียนรายวิชาต่างๆ เสร็จสมบูรณ์แล้ว และ/หรือตามเงื่อนไขความต้องการในการสำเร็จการศึกษา และช่วยนักเรียนพิการให้สามารถเรียนต่อหรือทำงานได้ในอนาคตและมีชีวิตในชุมชน การเชื่อมโยงที่เหมาะสมกับบริการและการสนับสนุนที่จำเป็นในอนาคตหลังสำเร็จการศึกษา ควรจะเริ่มขึ้นก่อนที่นักเรียนจะออกไปจากระบบโรงเรียน และได้ถูกบันทึกไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของนักเรียนแล้ว

กระบวนการในการกำหนดความต้องการการเปลี่ยนผ่าน

IDEA 1990 กำหนดว่า บริการเปลี่ยนผ่านต้องถูกระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของนักเรียนแต่ละคนเมื่ออายุ 16 ปี หรือน้อยกว่าหากทีมประเมินแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลเห็นว่าเหมาะสม IDEA 1997 ยังมีข้อกำหนดนี้และได้มีการบัญญัติเพิ่มเติมสำหรับนักเรียนที่มีอายุ 14 ปี และได้บัญญัติเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่าน ทำให้เกิดความชัดเจว่าการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล การพูดคุยในการประชุม/อภิปราย และการตัดสินใจต้องเน้นไปที่การออกแบบและการลงมือปฏิบัติเกี่ยวกับโปรแกรมการศึกษาและประสบการณ์ที่จะเตรียมให้แก่นักเรียนพิการเพื่อการมีชีวิตในวัยผู้ใหญ่ นอกจากนี้ โรงเรียนต้องช่วยนักเรียนและครอบครัวในการกำหนด การประสานงาน และเชื่อมโยงพวกเขากับบริการหลังสำเร็จการศึกษาที่จำเป็น โดยการสนับสนุนหรือวางแผนก่อนที่นักเรียนจะออกไปจากระบบโรงเรียน (Storms, O'Leary and Williams 2000 : 11)

หลายเขตการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา พบอุปสรรคในการพัฒนา การเขียนและการนำไปปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดเตรียมการเปลี่ยนผ่านในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้กับนักเรียนพิการ ความยุ่งยากบางประการมาจากความไม่เข้าใจว่า อะไรคือสิ่งที่ต้องทำ รวมทั้งความไม่เข้าใจที่ชัดเจนว่า จะทำอย่างไรเกี่ยวกับการวางแผนการเปลี่ยนผ่านในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Storms, O'Leary and Williams 2000 : 11)

ข้อเสนอแนะในการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

เพื่อให้การวางแผนการเปลี่ยนผ่านมีประสิทธิผล และกำหนดความต้องการเปลี่ยนผ่านในแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลได้เหมาะสม การพัฒนาการดำเนินงานหลายประการอาจประกอบด้วย การคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ใครคือผู้มีส่วนร่วม (ทีมพัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลและบทบาทหน้าที่)

2. จะพูดคุยในการประชุมเพื่อจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล อย่างไร (เน้นไปที่จุดแข็งของนักเรียน ความชอบ ความสนใจ ไม่ควรมุ่งไปที่ข้อจำกัดของนักเรียนแต่เพียงอย่างเดียว)

3. ระยะเวลาของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (ควรคิดวางแผนระยะยาวและพันธะสัญญารายปี)

4. การเปลี่ยนผ่านทำไปพร้อมกับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (เปลี่ยนจากการแยกทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลกับการเปลี่ยนผ่าน เป็นการทำเปลี่ยนผ่านให้เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล)

5. ขั้นตอนการพัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (อะไรที่ควรนำมาพิจารณาและตัดสินใจ) (Storms, O'Leary and Williams 2000 : 11-12)

ผู้มีส่วนร่วมและบทบาทหน้าที่

บุคคลผู้มีส่วนร่วมในกระบวนการประชุมเพื่อจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลและบทบาทหน้าที่ มีรายละเอียดดังนี้

1. นักเรียนพิการ มีหน้าที่

1.1 มีส่วนร่วมอย่างกระตือรือล้นทุกการสนทนาและการตัดสินใจ

1.2 สื่อสารความชอบ ความสนใจของตนเอง เช่น นักเรียนต้องการทำอะไรหลังสำเร็จการศึกษา

1.3 สื่อสารจุดแข็ง บอกความต้องการว่าจะให้ช่วยเหลืออะไร การเรียนในชั้นเรียนทำอย่างไร มีประสบการณ์ในชุมชนอย่างไร ต้องการปรับสภาพแวดล้อมหรือจัดสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างไร ต้องการการปรับหรือการสนับสนุนอะไรเพื่อให้ประสบความสำเร็จในโรงเรียนและชุมชน

1.4 มีส่วนในการพัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยนักเรียนบางคนอาจเป็นผู้นำในการประชุม การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะ

บุคคลอาจจำเป็นต้องมีการสอน/แนะนำ ฝึกอบรม และฝึกปฏิบัติ (Storms, O'Leary and Williams 2000 : 12)

2. ผู้ปกครอง (ถ้าเป็นไปได้ อาจเป็นคนในครอบครัวทั้งหมด) มีหน้าที่

2.1 สนับสนุนโรงเรียน

2.2 เสริมคุณค่าของแผนจัดการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนพิการแต่ละบุคคล

2.3 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับจุดแข็งของนักเรียน ความสนใจ และความช่วยเหลือที่จำเป็นในกรณีต่างๆ

2.4 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะการมีชีวิตอิสระและความช่วยเหลือที่นักเรียนอาจมีความต้องการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหลังสำเร็จการศึกษา

2.5 มีส่วนร่วมอย่างกระตือรือล้นในฐานะหุ้นส่วนที่เท่าเทียมในทุกด้าน ในการวางแผน อภิปราย และตัดสินใจในการพัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Storms, O'Leary and Williams 2000 : 12-13)

3. ครูการศึกษาพิเศษของนักเรียนอย่างน้อย 1 คน (ถ้าเป็นไปได้ อาจรวมผู้ให้บริการที่เกี่ยวข้อง) มีหน้าที่

3.1 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับจุดแข็งของนักเรียน ความสำเร็จในอดีต และความก้าวหน้าตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลในปัจจุบัน

3.2 บอกกลยุทธ์การสอนนักเรียนให้มีประสิทธิผล รวมทั้งการปรับ/จัดสิ่งอำนวยความสะดวก และ/หรือการปรับเพื่อให้นักเรียนเข้าถึงหลักสูตรได้

3.3 ให้คำแนะนำเกี่ยวกับรายวิชาและประสบการณ์การเรียนรู้ ที่เกี่ยวข้องกับความชอบและความสนใจของนักเรียน และให้ข้อมูลพื้นฐาน รวมทั้งทักษะที่จะช่วยให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายภายหลังสำเร็จการศึกษา

3.4 กำหนดความต้องการจำเป็น และบริการที่เกี่ยวข้อง

3.5 จัดหาสิ่งที่เหมาะสม ประสานผู้แทนจากหน่วยงาน/องค์กรต่างๆ จัดหาบริการและ/หรือการสนับสนุนที่เหมาะสมกับความต้องการในการเปลี่ยนผ่านรวมทั้งบูรณาการเข้ากับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (ประโยคที่เกี่ยวข้องกับ "ความต้องการบริการเปลี่ยนผ่าน" และประโยคที่เกี่ยวข้องกับ "บริการเปลี่ยนผ่านตามความต้องการจำเป็น")

3.6 เชื่อมโยงนักเรียนและผู้ปกครองเข้ากับบริการหลังสำเร็จการศึกษา การสนับสนุน หรือผู้แทน/หน่วยงาน ก่อนที่จะสำเร็จการศึกษาออกไปจากโรงเรียน

3.7 ประสานงานกับทุกคน ผู้แทน/องค์การ บริการ หรือโปรแกรม ในแผนการเปลี่ยนผ่าน (Storms, O'Leary and Williams 2000 : 13)

4. ผู้แทนจากเขตการศึกษา มีหน้าที่

4.1 สนับสนุนบุคลากรด้านการศึกษาพิเศษและบุคลากรทั่วไป

4.2 จัดสรรทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อมั่นใจว่าแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลจะถูกนำไปปฏิบัติได้ (Storms, O'Leary and Williams 2000 : 13)

5. ครูที่สอนวิชาทั่วไปอย่างน้อย 1 คน (ถ้านักเรียนเรียนร่วมในการศึกษาปกติ) มีหน้าที่

5.1 ช่วยวางแผนรายวิชาที่นักเรียนต้องศึกษาในหลักสูตรปกติ ที่จะช่วยให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายหลังสำเร็จการศึกษา

5.2 ช่วยกำหนด จัดหา ปรับสิ่งต่างๆ ตามความต้องการของนักเรียน ปรับและสนับสนุนบุคลากรของโรงเรียน ที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนได้ในบริบทการเรียนปกติ รวมทั้งในการประเมินของรัฐและเขต

5.3 ช่วยกำหนดและจัดหากลยุทธ์การปรับพฤติกรรมทางบวกหรือการแทรกแซงที่จำเป็น เพื่อช่วยนักเรียนในบริบทของการเรียนปกติ (Storms, O'Leary and Williams 2000 : 13-14)

6. บุคลากรจากตัวแทนองค์กร (ถ้าผู้แทนหรือผู้ปกครองพิจารณาว่าจำเป็นต้องมีผู้มีความรู้พิเศษหรือมีความเชี่ยวชาญเฉพาะ) มีหน้าที่

6.1 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับบริการและสิทธิที่นักเรียนจะได้รับเกี่ยวกับบริการของชุมชน หรือบริการสำหรับผู้ใหญ่ และการสนับสนุนด้านต่างๆ เช่น บริการสนับสนุนการเรียนในระดับที่สูงขึ้น การช่วยเหลือทางการเงิน บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางอาชีพ และบริการสำหรับครอบครัวเป็นต้น (Storms, O'Leary and Williams 2000 : 14)

7. นักสังคมสงเคราะห์ มีหน้าที่

7.1 ช่วยอธิบายความแตกต่างระหว่างโปรแกรมในโรงเรียนและบริการสำหรับผู้ใหญ่ที่จะได้รับหลังสำเร็จการศึกษา

7.2 ช่วยในการกำหนดบริการสำหรับผู้ใหญ่หรือบริการในชุมชน ที่อาจช่วยให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายหลังสำเร็จการศึกษา

7.3 ช่วยนักเรียนและครอบครัวด้วยกระบวนการที่เหมาะสม ในการสนับสนุนและบริการการการศึกษาต่อที่สูงขึ้น การฝึกอบรมในสถาบันต่างๆ หรือบริการสำหรับผู้ใหญ่ ตามความเหมาะสม

7.4 แจ้งเตือนโรงเรียนและครอบครัวเกี่ยวกับศักยภาพของนักเรียน และการรอคอยบริการ

7.5 ถ้าเป็นไปได้ จัดหาบริการให้นักเรียนก่อนออกไปจากโรงเรียน (Storms, O'Leary and Williams 2000 : 14)

การพูดคุยในการประชุมเพื่อจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

การพูดคุยในการประชุม IEP เป็นสิ่งสำคัญ การพูดคุยควรมุ่งเน้นไปที่จุดแข็งของนักเรียน รวมทั้งข้อจำกัดและจุดอ่อน จุดแข็งจะเป็นตัวบอกความสำเร็จที่จะไปถึง การพูดถึงจุดแข็งของนักเรียนเป็นเรื่องสำคัญ นักเรียนควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลด้วย (Storms, O'Leary and Williams 2000 : 14)

ความคิดเกี่ยวกับกรอบเวลาของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

โดยปกติแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เป็นพันธะสัญญาที่โรงเรียนจัดบริการและการสนับสนุนที่จัดให้นักเรียนพิการและครอบครัวในแต่ละปี การกำหนดความต้องการการเปลี่ยนผ่านโดยทั่วไป ทีมพัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลมักจะคิดและวางแผนเป็นปีๆ ไป โดยเชื่อมเป้าหมายรายปีของนักเรียนกับเป้าหมายรายวิชาที่จะเตรียมให้กับนักเรียน จึงเป็นไปไม่ได้ที่จะมีการวางแผนการศึกษาระยะยาว ซึ่งหากทีมพัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลจำกัดความคิดและวางแผนเพียงปีเดียวสำหรับอนาคต การเปลี่ยนผ่านก็จะไม่บรรลุผล แต่หากมีการวางแผนระยะยาว จะช่วยให้นักเรียนได้รับสิ่งต่างๆ หลังสำเร็จการศึกษาได้หลากหลายมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการสนับสนุนการศึกษาต่อที่สูงขึ้น หรือบริการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยที่จะได้รับจากผู้ให้บริการสำหรับวัยผู้ใหญ่ ที่ผ่านมานักเรียนและผู้ปกครองมักจะเผชิญกับการประชุมที่เกี่ยวข้องกับสิทธิ ความต้องการที่จัดให้ ซึ่งเป็นงานเอกสารและเสียเวลา แต่เนื่องจากบริการสำหรับผู้ใหญ่และชุมชนบางอย่างต้องใช้เวลารอคอยตามลำดับ การวางแผนแต่เนิ่นๆ จะช่วยให้มั่นใจได้ว่านักเรียนจะได้รับบริการตามความต้องการจำเป็นในเวลาที่เหมาะสมเมื่อเขาสำเร็จการศึกษาออกไปจากระบบโรงเรียน (Storms, O'Leary and Williams 2000 : 15)

ความเชื่อมั่นในแบบฟอร์มแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

บางครั้งทีมพัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล จะถูกชักนำไปตามแบบฟอร์มของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หรือรูปแบบของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลทั้งๆ ที่แบบฟอร์มบางแบบฟอร์มไม่เชิญชวนให้ทำตาม ทีมพัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล จะเริ่มทำที่หน้า 1 และตามด้วยหน้า 2 โดยใช้เวลาไปเรื่อยๆ แบบฟอร์มของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของ มักจะวางส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านไว้ส่วนกลาง ท้าย หรือเป็นเอกสารเพิ่มเติม ซึ่งยิ่งทำให้รู้สึกว่า การเปลี่ยนผ่านเป็นกิจกรรมที่แยกออกจากการพูดคุย/อภิปราย และการ

ตัดสินใจต่างๆ ในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Storms, O'Leary and Williams 2000 : 15)

ทีมพัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลจะทำงานได้ดีถ้าเข้าใจว่า การเริ่มต้นต้องไม่ช้าไปกว่าอายุ 14 ปีและแนวคิดการเปลี่ยนผ่านควรรวมไว้เป็นส่วนหนึ่งในการพูดคุย/อภิปรายและตัดสินใจเกี่ยวกับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลทั้งหมด โดยอุดมคติแล้ว การประชุมเพื่อจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ควรเริ่มด้วยการกำหนดวิสัยทัศน์หรือเป้าหมายหลังสำเร็จการศึกษาของนักเรียน ทีมจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ควรอภิปรายเกี่ยวกับศักยภาพการเรียนในปัจจุบัน หรือประโยคที่เกี่ยวกับความต้องการในการเปลี่ยนผ่าน ประโยคที่เกี่ยวกับบริการเปลี่ยนผ่านตามความต้องการจำเป็น เป้าหมายรายปีและเป้าหมายระยะสั้นหรือตัวเทียบเคียงที่ควรดำเนินตาม หลังจากอภิปรายแล้ว จึงเป็นการวางแผนและตัดสินใจที่จะส่งเสริมแนวคิดที่ว่านักเรียนชอบและสนใจอะไร เพื่อใช้เป็นรากฐานเกี่ยวกับการพัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และทำให้รู้สึกว่าทุกส่วนของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ทีมพัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่สร้างแบบฟอร์มและดำเนินการตามคำแนะนำนี้ จะประสบความสำเร็จมากขึ้น ทั้งในแง่ของการเปลี่ยนผ่านและแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลทั้งหมด (Storms, O'Leary and Williams 2000 : 15-16)

การเชื่อมโยงทุกส่วนในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล นอกจากการพูดคุยเกี่ยวกับกรอบเวลาในการเปลี่ยนผ่าน และความเชื่อมั่นในแบบฟอร์มแล้ว ทุกๆ คนควรเปลี่ยนความคิดเกี่ยวกับส่วนประกอบของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลด้วย นั่นคือ ส่วนประกอบของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลควรประกอบด้วย เป้าหมายหลังสำเร็จการศึกษา ความสามารถในการศึกษาในปัจจุบันของนักเรียน ประโยคที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่าน สภาพแวดล้อมที่มีข้อจำกัดน้อยที่สุด บริการที่เกี่ยวข้อง การมีส่วนร่วมในหลักสูตรปกติ เป้าหมายรายปี เป้าหมายระยะสั้นหรือตัวเทียบเคียง และอื่นๆ สิ่งเหล่านี้ต้องคิดให้สัมพันธ์และเชื่อมโยงกัน ไม่คิดแยกส่วน และจะต้องเริ่มต้นเมื่อนักเรียนอายุ 14 ปี เป็นอย่างน้อย ถ้าการวางแผนการเปลี่ยนผ่านทำได้ดี การอภิปรายและการตัดสินในใจการประชุมจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลจะเป็นที่เข้าใจ การประสานเชื่อมโยงส่วนต่างๆ ของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลจะทำไปพร้อมๆ กันและจะมีอิทธิพลอย่างมากต่อการวางแผนการเปลี่ยนผ่านเพื่อการเตรียมนักเรียนสู่ชีวิตวัยผู้ใหญ่ (Storms, O'Leary and Williams 2000 : 16)

ขั้นตอนและลำดับในการอภิปราย วางแผน และตัดสินใจ เกี่ยวกับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

โดยทั่วไป การทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล จะคำนึงถึงศักยภาพของนักเรียนพิการในปัจจุบัน เป้าหมายรายปี และวัตถุประสงค์ระยะสั้น ตามลำดับ ซึ่งมักจะเน้นไปที่การอภิปรายถึงข้อจำกัดหรือปัญหาของนักเรียนพิการ และการเปลี่ยนผ่านจะถูกมองว่าเป็นเหตุการณ์แยกส่วน หรือเป็นสิ่งที่เพิ่มเติม หรือเป็นสิ่วที่ทำแนบเข้ากับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แต่การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่ดี ควรกำหนดเป้าหมายหลังสำเร็จการศึกษา ศักยภาพการเรียนรู้ในปัจจุบัน ประโยคที่เกี่ยวข้องกับความต้องการบริการเปลี่ยนผ่าน ประโยคที่เกี่ยวข้องกับบริการเปลี่ยนผ่านตามความต้องการจำเป็น เป้าหมายรายปี วัตถุประสงค์ระยะสั้นหรือตัวเทียบเคียง ตามลำดับ

เมื่อนักเรียนอายุ 14 ปี (หรือต่ำกว่า) ควรกำหนดและวางแผนเกี่ยวกับรายวิชาที่จะศึกษา ประสบการณ์การเรียนรู้ที่นักเรียนต้องได้รับ และการมีส่วนร่วมในช่วงที่ยังศึกษาอยู่ในระบบโรงเรียน เมื่อนักเรียนอายุ 16 ปี (หรือต่ำกว่า) ควรมีการออกแบบและดำเนินการวางแผนการประสานงานสำหรับชีวิตวัยผู้ใหญ่หลังสำเร็จการศึกษา โดยมีฐานมาจากความต้องการการทำงานของนักเรียน การมีชีวิต และการมีส่วนร่วมในชุมชน นอกจากนี้ควร กำหนด จัดให้มี และประสานงานบริการหลังสำเร็จการศึกษาและการสนับสนุนที่จะช่วยให้นักเรียนบรรลุความต้องการ ก่อนที่นักเรียนจะสำเร็จการศึกษาออกไปจากระบบโรงเรียน

ด้วยการปฏิบัติเช่นนี้ การเปลี่ยนผ่านจะเป็นกระบวนการที่เป็นผล เนื่องจากเน้นเป้าหมายเพื่ออนาคต เน้นเป้าหมายหลังสำเร็จการศึกษา อยู่บนพื้นฐานความชอบ ความสนใจ และความต้องการจำเป็น ทีมพัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลจำเป็นต้องมองไกลไปในอนาคตว่านักเรียนต้องการเป็นอะไรในอนาคต แล้วจึงทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่จะช่วยให้นักเรียนไปถึงจุดนั้น (Storms, O'Leary and Williams 2000 : 16-18)

กล่าวได้ว่า การวางแผนการเปลี่ยนผ่านให้ประสบความสำเร็จนั้น ทีมวางแผนต้องประกอบด้วย นักเรียนพิการ ผู้ปกครอง ครู และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ โดยจะต้องมีการประชุมเพื่อพูดคุยหรืออภิปรายเกี่ยวกับ ความต้องการของนักเรียนพิการ ศักยภาพของนักเรียนพิการ เป้าหมาย กิจกรรมที่ต้องดำเนินการ และบริการต่างๆ ที่นักเรียนพิการควรจะได้รับ โดยควรคำนึงถึงเป้าหมายระยะยาวหลังสำเร็จการศึกษาและพัฒนาแผนการเปลี่ยนผ่านให้เป็นส่วนหนึ่งของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล การวางแผนการเปลี่ยนผ่านจึงจะประสบความสำเร็จ

องค์ประกอบสำคัญของการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน

Institute on Community Integration (2008) กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบที่สำคัญของการเปลี่ยนผ่านจากการเรียนสู่การทำงานประกอบด้วย 1) การเรียนรู้โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เป็นการจัดการเรียนการสอนและจัดประสบการณ์อยู่บนพื้นฐานทางการศึกษาและมาตรฐานทักษะการทำงาน 2) การเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน เป็นประสบการณ์ในสถานที่ทำงาน การฝึกอบรมอย่างมีโครงสร้าง ระบบพี่เลี้ยง และการฝึกงานด้วยการปฏิบัติ ณ สถานที่ทำงาน 3) การเชื่อมโยงกิจกรรมเป็นกิจกรรมที่หลากหลายที่สร้างและรักษาความเชื่อมโยงระหว่างโรงเรียน งาน และสภาพแวดล้อมวัยผู้ใหญ่

กล่าวได้ว่า องค์ประกอบสำคัญของการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงานประกอบด้วย การเรียนรู้โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน และการเชื่อมโยงกิจกรรมต่างๆ ระหว่าง โรงเรียน งาน และสภาพแวดล้อมวัยผู้ใหญ่

การเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน

National Center for Secondary Education and Transition : NCSET (2008 a) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐานไว้ว่า การเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน (work-based learning) เป็นการเตรียมเยาวชนให้มีโอกาสเรียนรู้การทำงานในชุมชนด้วยวิธีการต่างๆ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนตัดสินใจเรื่องอาชีพ มีเครือข่ายกับนายจ้าง เลือกรายวิชาที่จะศึกษาและพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการจ้างงานในอนาคต ด้วยการมีปฏิสัมพันธ์กับงานและประสบการณ์จากการศึกษา นักเรียนที่มีส่วนร่วมในการเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน จะสามารถมุ่งไปที่การศึกษาหาความรู้ การพัฒนาตนเองและเตรียมการทางวิชาชีพ

มีงานวิจัยสนับสนุนความสำคัญของประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐานที่ชี้ให้เห็นว่า นักเรียนที่มีส่วนร่วมในการเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐานประสบความสำเร็จในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง ตั้งใจเรียนและมีอัตราการสำเร็จการศึกษาสูงกว่า (Colley and Jamison 1998 : 145-160) การเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐานในช่วงมัธยมศึกษา ยังนำไปสู่ความสำเร็จในการจ้างงานคนพิการทุกความพิการในอัตราที่สูงกว่า (Lueuking and Fabian 2000 : 205-221) นอกจากนี้นักเรียนที่มีส่วนร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน มีผลการเรียนดี รวมถึงการจ้างงานที่ยาวนาน และสามารถศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาและการฝึกงาน

ในประเทศสหรัฐอเมริกา แม้ว่ากิจกรรมของการเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐานจะแตกต่างกันไปในแต่ละโรงเรียน แต่ก็มีงานวิจัยชี้ให้เห็นว่ากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐานเหล่านั้นเป็นการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (best practice) ที่จะปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนพิการ ความจริงแล้ว

นโยบายจากรัฐบาลกลางหลายด้านสนับสนุนให้มีการเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐานรวมถึง พระราชบัญญัติ Individual with Disabilities และ School to Work Opportunities (ซึ่งสิ้นสุดลงในปี 2001 แต่บางรัฐยังให้การสนับสนุนต่อเนื่อง) (NCSET 2008 a)

การเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน ประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ ตั้งแต่ระยะสั้นเช่น การเข้าสังเกตสถานที่ทำงาน ไปจนถึงการฝึกอบรมเข้มข้นระยะยาวและได้รับค่าจ้าง แม้ว่าโรงเรียนจะดำเนินการเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐานด้วยตัวเอง แต่การออกแบบอาจมาจาก เขตการศึกษา ภาคหรือรัฐ ซึ่งกิจกรรมในการเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐานอาจประกอบด้วยกิจกรรมต่อไปนี้

apprenticeship เป็นการผสมผสานการฝึกอบรมในงาน (on-the-job training) และการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ภาคปฏิบัติและทฤษฎีโดยมุ่งหมายให้มีทักษะทางด้านอาชีพสูงขึ้น วิธีนี้มักจะรวมกลุ่มระหว่าง นายจ้างกับแรงงาน นายจ้างอย่างเดียว และ/หรือโปรแกรมฝึกงานที่มีผู้สนับสนุนเป็นนายจ้าง

career academics โรงเรียนจัดตั้งชุมชนการเรียนรู้เล็กๆ ที่มีเป้าหมายให้เกิดความเป็นส่วนตัวและสนับสนุนบรรยากาศการเรียนรู้แก่นักเรียน โดยการบูรณาการการศึกษาและความสามารถที่เกี่ยวข้องกับอาชีพเข้าด้วยกัน

internships เป็นโปรแกรมที่อาจได้รับหรือไม่ได้รับค่าจ้าง โดยนักเรียนจะใช้เวลาไปกับการฝึกหัดในภาคธุรกิจ อุตสาหกรรม หรือองค์กรใดๆ เพื่อได้รับประสบการณ์ตรงและลึกซึ้ง

job shadowing กิจกรรมสร้างแรงจูงใจทางการศึกษาที่ออกแบบมาเพื่ออนุญาตให้นักเรียนเข้าสังเกตสถานที่ทำงานของพี่เลี้ยง โดยเข้าไปในวันปกติที่มีการทำงาน ช่วยให้นักเรียนได้ใกล้ชิดและเห็นสภาพการทำงาน

school-based enterprises โปรแกรมให้นักเรียนผลิตสินค้าและบริการเพื่อจำหน่าย

service learning โปรแกรมที่รวมบริการของชุมชนที่มีคุณค่าเข้ากับการศึกษาหาความรู้ การเจริญเติบโตและความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้อง

นักเรียนที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน สามารถติดต่อกับผู้ประสานงานของโรงเรียนหรือถามครูว่าจะเข้าร่วมได้อย่างไร หลังจากนั้น การเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน อาจถูกอภิปรายโดยทีมพัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualize Education Plan : IEP) และอาจถูกบรรจุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (NCSET 2008 a)

การอำนวยความสะดวกในเรื่องการเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน โดยมากแล้วนักเรียนจะถูกกำหนดให้มีพี่เลี้ยงในสถานที่ทำงาน ซึ่งพี่เลี้ยงจะเป็นลูกจ้างของบริษัท หรือบุคลากรที่ได้รับการเห็นชอบจากนายจ้าง พี่เลี้ยงอาจเป็นเพื่อนร่วมงาน ผู้ฝึกงาน (job coaches) จากโรงเรียนหรือ

ชุมชน ผู้ประสานงานการศึกษากับการทำงานหรือผู้ประสานงานด้านอาชีพ พี่เลี้ยงในสถานที่ทำงานจะมีทักษะความรู้สอนให้กับนักเรียนและช่วยเหลือแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับงานที่ถูกมอบหมาย พี่เลี้ยงยังอาจวิจารณ์ความสามารถของนักเรียนและประสานงานระหว่างครูผู้สอนในชั้นเรียนกับนายจ้างของนักเรียนด้วย (NCSET 2008 a)

ตามพระราชบัญญัติ Individualize Disabilities Education (IDEA 1977) นักเรียนพิการทุกคนเมื่อมีอายุ 14 ปี ต้องมีแผนการเปลี่ยนผ่านซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ดังนั้นทีมพัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลต้องทำงานร่วมกัน เพื่อที่จะระบุบริการเปลี่ยนผ่านที่จำเป็นและเป้าหมายของนักเรียนไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล กิจกรรมและบริการที่ระบุไว้ ต้องมั่นใจได้ว่านักเรียนพิการนั้นต้องสำเร็จการศึกษาด้วยการมีแผนการจ้างงานสำหรับอนาคตหรือการฝึกอบรม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของนักเรียน หลังจากนั้นจะมีการจัดทำกิจกรรมการวางแผนการเปลี่ยนผ่าน (Transition Planning Activities : TPA) เพื่อให้ได้แผนการเปลี่ยนผ่านเฉพาะบุคคล (Individual Transition Plan : ITP) ซึ่งประกอบด้วยการประเมินด้านอาชีพ ประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน และประสบการณ์ในการจ้างงาน หลังจากนั้นเป็นการกำหนดเป้าหมายและบรรจุไว้เป็นส่วนหนึ่งของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลด้วย (NCSET 2008 a) อย่างไรก็ตาม การทำแผนการเปลี่ยนผ่านเฉพาะบุคคล ไม่ควรทำแยกส่วนจากแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แต่ควรทำไปพร้อมๆ กับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล การเปลี่ยนผ่านจึงจะประสบผลสำเร็จ (Storms, O'Leary and Williams 2000 : 16)

ประสบการณ์จากการเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน ช่วยให้นักเรียน มีทางเลือกด้านอาชีพชัดเจน พัฒนาเจตคติการทำงานและพฤติกรรมเชิงบวก สามารถกำหนดครุภัณฑ์และการสนับสนุนที่จำเป็น และมีเครือข่ายกับนายจ้าง นอกจากนี้นักเรียนยังได้รับทราบบริบท เพื่อการประยุกต์ใช้ทฤษฎีที่ศึกษาในชั้นเรียนกับภาคปฏิบัติ พัฒนาทักษะการมีมนุษย์สัมพันธ์ด้วยการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและได้รับประสบการณ์ที่หลากหลายจากสภาพแวดล้อมการทำงาน นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการหางาน การเขียนประวัติและการเขียนจดหมาย การเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐานจะมีประสิทธิภาพ หากสมาชิกของชุมชนทำงานร่วมมือกันเพื่อให้บรรลุความต้องการของท้องถิ่นโดยเสนอการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับงานอาชีพและเปิดเผยกิจกรรมต่างๆ ทางอาชีพ ผู้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน มักเป็นสมาชิกของชุมชน และองค์กรนายจ้าง องค์กรด้านแรงงาน ผู้ปกครอง โรงเรียน และนักเรียน ผู้มีส่วนร่วมควรจะเสนอแนวทางที่เป็นไปได้หลายๆ แนวทางในการมีส่วนร่วม และระดับของการอุทิศตนควรสม่ำเสมอตามความสนใจและความสามารถ เมื่ออุทิศตนเข้ามาแล้วบทบาทของผู้มีส่วนร่วมควรกระจ่างชัดและควรได้รับการสนับสนุนผ่านการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง (NCSET 2008 a)

เมื่อผู้มีส่วนร่วมเข้ามาเป็นสมาชิก สิ่งสำคัญที่ต้องทำคือ แสดงให้ผู้อื่นเห็นประโยชน์จากการมีส่วนร่วม ประโยชน์เหล่านี้อาจประกอบไปด้วยโอกาสในการมีส่วนร่วมปรับหลักสูตรการเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน เปิดโอกาสให้นายจ้างเข้าไปมีส่วนร่วม เสนอสถานที่ทำงานสำหรับนักเรียน บางชุมชนการประสานงานที่ดีกับนายจ้างจำเป็นต้องทำให้มีขึ้นเพื่อให้การเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐานเป็นจริง นายจ้างอาจสนับสนุนบริการมากมาย เช่น ช่วยพัฒนาหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนการสอน ช่วยรับบุคคลากรที่เป็นนักวิชาชีพเฉพาะหรือมีทักษะด้านเทคนิคเฉพาะ อาสาสมัครเป็นผู้ร่วมสอนหรือผู้สอนเมื่อจำเป็น จัดหาอุปกรณ์และครุภัณฑ์ สนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ สำหรับการเรียนการสอนที่ต้องปฏิบัติ ณ สถานที่ทำงาน และให้บริการพี่เลี้ยง (NCSET 2008 a)

American with Disabilities Act. 1990 ไม่อนุญาตให้มีการเลือกปฏิบัติตามประเภทของความพิการในสถานที่ทำงาน นายจ้างต้องจัดหางาน สิ่งอำนวยความสะดวกให้กับคนพิการที่มีคุณสมบัติเหมาะสมและรับผิดชอบทางการเงินเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก ถ้าคนนั้นได้รับการจ้างและได้รับค่าจ้าง อย่างไรก็ตามในโปรแกรมการเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน การประสานงานระหว่างโรงเรียนกับสำนักงานตัวแทนจัดหางานอาจช่วยกันออกค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก โรงเรียน หรือสำนักงานตัวแทนในชุมชน ควรจะทำงานร่วมกับนายจ้างเพื่อให้มั่นใจว่านักเรียนพิการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเหมาะสมในสถานที่ทำงาน และควรจะพิจารณาเกี่ยวกับความรับผิดชอบเรื่องค่าใช้จ่ายด้วย และพระราชบัญญัติ Occupational Safety and Health (OSHA) ที่ใช้ในสถานที่ทำงานสำหรับผู้ใหญ่และเยาวชนไม่ว่าการจ้างงานจะมีขึ้นหรือไม่ก็ตาม เยาวชนในสถานที่ทำงานต้องได้รับการฝึกอบรม ได้รับอุปกรณ์ป้องกันอุบัติเหตุและการป้องกันความปลอดภัย นายจ้างและเขตการศึกษาจำเป็นต้องทำงานด้วยกันเพื่อประสานการจัดหาข้อแนะนำความปลอดภัย (NCSET 2008 a)

เยาวชนที่ได้รับค่าจ้างจากการเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน จะได้รับการคุ้มครองภายใต้การประกันค่าชดเชยระหว่างนายจ้างและคนงาน (employer's workers' compensation insurance) เยาวชนที่ไม่ได้รับค่าจ้างจะไม่ได้รับการคุ้มครองจากแผนการประกันการชดเชยนี้ อย่างไรก็ตามเพราะการเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐานได้ตระหนักเกี่ยวกับการขยายโอกาสจากการเรียนรู้ในชั้นเรียน จึงมักจะได้รับการคุ้มครองตามนโยบายของเขตการศึกษา เขตการศึกษาหรือนายจ้างอาจรับค่าชดเชยพิเศษที่มีอยู่มาให้แก่นักเรียนในสถานที่ทำงาน ถ้านักเรียนได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุในการเดินทางไปสถานที่ทำงาน ภาระทางกฎหมาย มักจะปล่อยให้กับผู้มีส่วนร่วมที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการคมนาคม เช่น ถ้านักเรียนขับรถยนต์ส่วนตัว นักเรียนก็ต้องรับผิดชอบเอง ถ้าใช้การขนส่งสาธารณะก็เป็นภาระของโรงเรียนที่จะต้องรับผิดชอบ ถ้าใช้รถรับส่งของบริษัทนายจ้างจะ

เป็นผู้รับผิดชอบ แม้ว่าการเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน ได้ถูกออกแบบให้กับโรงเรียนที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบตามกฎหมาย แต่สิ่งที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ถูกควบคุมโดยกฎหมาย/นโยบายของรัฐ (NCSET 2008 a)

ชาร์เนอร์และคณะ (Charner and others 1995 : 77) ได้ทำการศึกษาโปรแกรมการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน 14 โปรแกรมจาก National Institute for Work and Learning พบว่า ความสำเร็จของโปรแกรมขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำการบริหาร การอุทิศตน การประสานกับหน่วยงานต่างๆ การตัดสินใจของนักเรียน การรับรู้โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และการเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน และสิ่งสำคัญที่จะทำให้ประสบความสำเร็จประกอบด้วย สารสนเทศด้านอาชีพและการแนะแนว การเข้าถึงอย่างเป็นลำดับ การเข้าถึงทางเลือกการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาและการสนับสนุนทางการเงินที่สร้างสรรค์

โคลลี่และจาไมสัน (Colley and Jamison 1998 : 145-160) ได้ทำการสัมภาษณ์นักเรียนทางการศึกษาพิเศษ 720 คน หลังจากสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนในรัฐนิวยอร์ก 9 เดือน เกี่ยวกับการจ้างงาน การศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา และการอาศัยอยู่ในชุมชน พบว่า โปรแกรมการศึกษาพิเศษที่มีองค์ประกอบแห่งความสำเร็จจะประกอบด้วยประสบการจาการทำงาน การศึกษาด้านอาชีพ การวางแผนเรื่องการเดินทาง และการเรียนร่วม

ลุคคิงและฟาเบียน (Luecking and Fabian 2000 : 205-221) นำเสนอสารสนเทศเกี่ยวกับคุณลักษณะและผลลัพธ์ที่ได้จากการสำเร็จการศึกษา จากคนวัยหนุ่มสาวมากกว่า 3,000 คน ที่มีส่วนร่วมใน School to work internship program จากสถานที่ทำงาน 7 แห่ง ตั้งแต่ปี 1993 – 1997 พบว่าเพศ เชื้อชาติ และความพิการ ไม่ได้มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญต่อสถานภาพการจ้างงานในช่วง 6 เดือนของการฝึกหัดและพฤติกรรมช่วงการฝึกหัด แต่มีผลอย่างมากต่อการจ้างงานที่จะตามมา

กล่าวได้ว่า การเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน เป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนักเรียนผ่านการทำงานที่หลากหลาย ช่วยให้นักเรียนสามารถตัดสินใจเลือกอาชีพ มีเครือข่ายกับนายจ้าง เลือกรายวิชาที่จะศึกษาและพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการจ้างงานในอนาคต และยังเปิดโอกาสในการมีงานทำหลังสำเร็จการศึกษาอีกด้วย

มาตรฐานแห่งชาติและตัวบ่งชี้คุณภาพสำหรับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและการเปลี่ยนผ่าน

หัวข้อนี้จะกล่าวถึง มาตรฐานแห่งชาติและตัวบ่งชี้คุณภาพสำหรับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและการเปลี่ยนผ่าน (National Standards & Quality Indicators for secondary

education and transition) ของ National Alliance for Secondary Educations and Transitions (NASET) ของประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ความเป็นมา

มาตรฐานแห่งชาติและตัวบ่งชี้คุณภาพสำหรับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและการเปลี่ยนผ่านนี้ เกิดขึ้นจาการที่รัฐบาลของแต่ละรัฐและเขตการศึกษาระดับท้องถิ่น ถูกท้าทายในเรื่องการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อัตราการสำเร็จการศึกษา และความสำเร็จในการเปลี่ยนผ่านนักเรียนระดับมัธยมศึกษาไประดับอุดมศึกษา การมีงานทำและอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการอยู่อาศัยในชุมชน รัฐบาลกลางได้กำหนดบทบาทหลักให้เกิดการกระตุ้นรัฐและท้องถิ่นให้มีความพยายามปรับปรุงการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและการให้บริการเปลี่ยนผ่าน โดยผ่านนโยบายทางสำนักงานการเปลี่ยนแปลงระบบ การสาธิตและการวิจัย ความพยายามเหล่านี้เน้นไปที่การสร้างการศึกษา การจ้างงาน การใช้ชุมชนเป็นฐาน และการพัฒนาโอกาสอื่นๆ สำหรับเยาวชน ซึ่งรวมถึงคนพิการ คนที่ต้องเรียนภาษอังกฤษ เยาวชนที่มาจากหลากหลายวัฒนธรรม เยาวชนที่ครอบครัวมีรายได้น้อย และเยาวชนที่อยู่ในภาวะเสี่ยงอื่นๆ สิ่งท้าทายอย่างหนึ่งในการกำหนดความต้องการที่หลากหลายของเยาวชนคือ การพัฒนาวิสัยทัศน์ร่วม เป้าหมายร่วม และกลยุทธ์ การประสานงานระหว่างโรงเรียน สำนักงานตัวแทน ผู้ให้บริการในชุมชน ครอบครัว นายจ้าง และอื่นๆ การพัฒนาชุดของมาตรฐานชาติสำหรับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและการเปลี่ยนผ่าน ที่รวบรวมมุมมองจากบุคคลเหล่านี้และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้เยาวชนทุกคนได้รับสิ่งดีๆ จากโรงเรียนและมีผลการเรียนดี

ในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2546 องค์กรระดับชาติได้มารวมตัวกันที่กรุงวอชิงตัน ดีซี มากกว่า 40 องค์กร และผู้แทนทางการศึกษา การศึกษาพิเศษ การอาชีวศึกษา การพัฒนาเยาวชน การอุดมศึกษา การพัฒนาการจ้างงาน และครอบครัว ได้มารวมตัวกันเพื่อสร้างมาตรฐาน สำหรับ 1) กำหนดว่าอะไรคือสิ่งที่เยาวชนต้องการเพื่อให้บรรลุการมีส่วนร่วมในการศึกษาระดับอุดมศึกษาและการฝึกงาน การว่าจ้าง มีอาชีพที่มีความหมายต่อชีวิต และการมีชีวิตในวัยผู้ใหญ่และ 2) จัดลำดับและกำหนดประเด็นสำคัญของการวัดระดับชาติ ที่มีผลต่อการพัฒนาที่เหมาะสมและการให้บริการทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและบริการเปลี่ยนผ่านที่มีประสิทธิภาพสำหรับเยาวชนทุกคน

NASET ได้นิยามมุมมองของขององค์การต่างๆ โดยกำหนดตัวเทียบเคียงที่จะสะท้อนคุณภาพของการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและบริการเปลี่ยนผ่านสำหรับเยาวชนทุกคน โดยงานในขั้นแรกของ NASET คือ การส่งเสริมคุณภาพและจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและบริการ การ

เปลี่ยนผ่านที่มีประสิทธิภาพ โดยการกำหนดมาตรฐานที่ชัดเจนที่จะเป็นแนวทางต่อการพัฒนานโยบายและการปฏิบัติของนักวิชาชีพในระดับรัฐ และท้องถิ่น

National Center in Secondary Education and Transition (NCSET) เป็นสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ ณ มหาวิทยาลัยมินิโซต้า ได้อำนวยการการทำงานของ NASET ตั้งแต่เริ่มต้น NCSET เป็นศูนย์ระดับชาติที่คอยให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิคและเผยแพร่ข้อมูล โดยได้รับงบประมาณจาก Department of Education's Office of Special Education Programs โดย NCSET มุ่งเน้นไปที่การส่งเสริมความสามารถของรัฐและท้องถิ่นในการปรับปรุงนโยบายการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและการเปลี่ยนผ่านสำหรับเยาวชนพิการและครอบครัว (National Alliance for Secondary Educations and Transitions n.d. : 1-2)

การประกาศวิสัยทัศน์ร่วม รวมถึงเป้าหมายและกลยุทธ์ในการปรับปรุงผลลัพธ์ที่ได้สำหรับเยาวชนทั้งปวง เป็นสิ่งจำเป็นต่อแนวโน้มที่สำคัญ และต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งประกอบด้วย

1. นโยบายที่มุ่งให้บริการเยาวชน พระราชบัญญัติ No Child Left Behind (NCLB) ปี ค.ศ. 2002 ต้องการให้โรงเรียนและเขตการศึกษาแสดงให้ได้ว่านักเรียนทุกคนมีความก้าวหน้าอย่างเพียงพอในทุกๆ ปี โดยเทียบเคียงจากคะแนนทดสอบและการวัดอื่นๆ NCLB มีความต้องการให้เยาวชนที่พิการ เยาวชนที่เรียนรู้ภาษาอังกฤษ เยาวชนที่มาจากหลากหลายวัฒนธรรม เยาวชนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย และเยาวชนที่อยู่ในความเสี่ยงอื่นๆ ทุกคนต้องถูกนำมาทดสอบ ทั้งในระดับท้องถิ่นและในระดับรัฐ และต้องมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติ นอกจากนี้การปรับปรุงพระราชบัญญัติ Individuals with Disabilities Education (IDEA) ในปี 2004 รัฐสภาอเมริกัน ได้ปรับปรุงข้อผูกมัดเกี่ยวกับการสนับสนุนประชากรวัยหนุ่มสาวที่มีความพิการเพื่อที่จะทำให้การเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่ชีวิตผู้ใหญ่ประสบความสำเร็จ เป้าหมายสำคัญที่ต้องมีนโยบายนี้คือ การยอมรับว่าความต้องการเหล่านี้จะประสบความสำเร็จได้โดยผ่านความร่วมมือจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วยนักเรียนและครอบครัว โรงเรียน สำนักงานผู้แทนระดับชุมชน รัฐ และประเทศ

2. การยอมรับว่าความร่วมมือกันเป็นสิ่งจำเป็น ความหลากหลายและความต้องการที่ซับซ้อนจากคนวัยหนุ่มสาวจำนวนมากไม่สามารถบรรลุได้ด้วยเขตการศึกษา โรงเรียน สำนักงานผู้แทนในชุมชน หรือครอบครัว ไม่ว่าเขาจะทำงานหนักหรือหวังดีเพียงใด ไม่มีสัญญาณบอกว่าสามารถทำได้คนเดียว ปัจจุบันนี้ความสนใจและความพยายามที่จะรับผิดชอบในวงกว้างของหน่วยงานต่างๆ เป็นสิ่งสำคัญในการเกิดและดำรงอยู่ของโปรแกรมที่มีคุณภาพและการปฏิบัติที่จำเป็น ในการช่วยเหลือประชากรวัยหนุ่มสาวให้ประสบความสำเร็จในโรงเรียนและหลังจาก

สำเร็จการศึกษา ความร่วมมือของหน่วยงานต่างๆ และผู้มีส่วนร่วมในระดับชุมชนทั่วประเทศ แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นในการสร้างพันธกิจร่วม (shared mission) ชุดของการกระทำ (set of action) รวมถึงกลยุทธ์ (strategies) เพื่อสนับสนุนคนวัยหนุ่มสาวทุกคน และครอบครัวที่อยู่ในชุมชน การให้ความร่วมมืออย่างเป็นทางการระหว่างหน่วยงานต่างเติบโตขึ้น และปัจจุบันเป็นที่เข้าใจว่านั่นเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการประสบความสำเร็จในการเปลี่ยนผ่านของคนพิการวัยหนุ่มสาว และคนวัยหนุ่มสาวที่ต้องการความจำเป็นพิเศษ

3. มั่นใจว่าคนวัยหนุ่มสาวมีทักษะที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อและการมีงานทำ ปัจจุบันนี้องค์กรต่างๆ ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการศึกษา เช่น White House รัฐสภา และ National Governors Association รวมถึงนายจ้าง ต่างให้ความมั่นใจและมีความเห็นว่า โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายควรจะทำอะไรที่มากขึ้นกว่าเดิม เพื่อให้บรรลุความต้องการของคนวัยหนุ่มสาวและครอบครัว และควรเตรียมคนวัยหนุ่มสาวเพื่อการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาและการมีงานทำ ส่งผลให้มีพระราชบัญญัติจากรัฐบาลกลาง และทำให้เกิดการปฏิรูปที่มุ่งเน้นไปที่การปรับปรุงโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และการอุดมศึกษาสำหรับคนวัยหนุ่มสาวทุกคนรวมถึงคนพิการด้วย

4. มั่นใจว่าคนวัยหนุ่มสาวเข้าถึงโอกาสทางการเรียนรู้ที่สำคัญ จากงานวิจัยหลายปีที่ผ่านมา แสดงให้เห็นว่าผลลัพธ์ของการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของเยาวชนสูงขึ้น เมื่อมีการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสู่การมีอาชีพ การศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาและการมีชีวิตอิสระ มีพื้นฐานมาจากประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย ที่รวมถึงการพัฒนาการศึกษา การศึกษาด้านอาชีพ โอกาสการฝึกงาน บริการการเรียนรู้ การพัฒนากิจกรรมต่างๆ สำหรับเยาวชน และประสบการณ์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง การสร้างสิ่งจำเป็นและลงลึกในโอกาสทางการศึกษา จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากโรงเรียนต่างๆ องค์กรพัฒนาเยาวชนที่มีชุมชนเป็นฐาน โปรแกรมการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา นายจ้าง ครอบครัว และคนอื่นๆ

ความคาดหวังของครอบครัวต่อการมีส่วนร่วม แม้ว่าธรรมชาติของความสำคัญระหว่างผู้ปกครองกับเด็ก จะเปลี่ยนแปลงไปในช่วงวัยรุ่น ครอบครัวก็ยังคงมีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิตของเยาวชน ในช่วงมัธยมศึกษาตอนปลายและหลังจากนั้น ผู้ปกครองและครอบครัวต้องการสนับสนุนบุตรโดยการมีส่วนร่วมที่เกี่ยวกับการวางแผนการศึกษา การวางแผนชีวิต และการตัดสินใจอื่นๆ และเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียระดับต้นๆ ในธรรมาภิบาลของโรงเรียน การเป็นกรรมการวางแผนและความพยายามอื่นๆ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องสะท้อนมุมมองและความสนใจของครอบครัวออกมาในรูปของมาตรฐานชาติสำหรับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและการเปลี่ยนผ่าน (National Alliance for Secondary Educations and Transitions n.d. : 2-3)

การพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้

การพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้ เริ่มต้นจากสมาชิกของ NASET กำหนดประเด็นสำคัญ 5 ประเด็นในการพัฒนามาตรฐาน ซึ่งประกอบด้วย การเล่าเรียน (schooling) การเตรียมประสบการณ์ด้านอาชีพ (career preparatory experiences) การพัฒนาเยาวชนและภาวะผู้นำของเยาวชน (youth development and youth leadership) การมีส่วนร่วมของครอบครัว (family involvement) และกิจกรรมการเชื่อมโยง (connecting activities) หลังจากนั้น ทำการสำภาษณ์กลุ่มสมาชิกแบบเจาะลึกในประเด็นทั้ง 5 ประเด็นข้างต้น โดยแต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิก 7-10 คน และผู้แทนองค์กรระดับชาติ และผู้เชี่ยวชาญในการปฏิบัติ สมาชิกกลุ่มต้องเป็นตัวแทนของเยาวชนที่พิการและไม่พิการ สมาชิกของครอบครัว นักการศึกษา นักบริหาร นักวิจัย ผู้ให้บริการและนายจ้าง

สมาชิกของ NASET มีส่วนร่วมในการอภิปรายเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับ 5 ประเด็นข้างต้น นอกจากนี้ยังได้เก็บข้อมูลจากงานวิจัยและสมาชิกที่มีประสบการณ์จากการปฏิบัติที่เป็นเลิศ จากโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา การเปลี่ยนผ่าน การพัฒนาเยาวชน การมีส่วนร่วมของครอบครัว การเตรียมแผนในการทำงาน และการประสานงานในการให้บริการ

เกณฑ์ได้ถูกสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้ มาตรฐานและตัวบ่งชี้ควรมีคุณสมบัติคือ สะท้อนเยาวชนทุกคน มีความกว้างพอที่จะให้บริการแก่ผู้เข้าร่วม สะท้อนการปฏิบัติที่มีงานวิจัยเป็นฐาน และตระหนักในขอบเขตของการปฏิบัติที่เป็นเลิศ ระบุสิ่งจำเป็นสำหรับเยาวชนในการมีส่วนร่วมเพื่อให้ประสบความสำเร็จในการศึกษาระดับอุดมศึกษาและการฝึกงาน การว่าจ้าง การมีงานทำ และชีวิตวัยผู้ใหญ่ และรวมการปฏิบัติที่มีประสิทธิผลในการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและโปรแกรมการเปลี่ยนผ่าน และการให้บริการสำหรับเยาวชนที่พิการและคนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และมีการนำกระบวนการสร้างฉันทามติมาใช้ในการทำความตกลงในการจัดทำมาตรฐานและตัวบ่งชี้สำหรับประเด็นต่างๆ ทั้ง 5 ประเด็นด้วย

ดังนั้น มาตรฐานนี้ช่วยให้มั่นใจได้ว่าการเปลี่ยนผ่านสำหรับเยาวชนที่จะออกจากระบบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาไปสู่โลกของการเป็นผู้ใหญ่จะมีคุณภาพสูง มาตรฐานและตัวบ่งชี้ทำให้ได้ระบบการปฏิบัติที่ก่อให้เกิดคุณภาพในการเปลี่ยนผ่านสำหรับเยาวชนทุกคน มาตรฐานและตัวบ่งชี้เหล่านี้ เป็นแนวทางให้ผู้บริหารระดับรัฐและท้องถิ่นรวมถึงผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในทางปฏิบัติ สามารถวางแผนและดำเนินการเปลี่ยนผ่านสำหรับเยาวชนได้อย่างเข้าใจ และในที่สุดก่อให้เกิดการกระตุ้นการเปลี่ยนแปลงอย่างสร้างสรรค์ในการวางแผนการปฏิบัติ และกระจายไปทั่วประเทศ (National Alliance for Secondary Educations and Transitions n.d. : 2-3)

NASET ได้กำหนดประเด็นสำคัญ 5 ประเด็นในการพิจารณามาตรฐานประกอบด้วย

1. **การเล่าเรียน** การเล่าเรียนเป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้และทักษะให้กับบุคคลผ่านหลักสูตรและการแนะนำ การเรียนรู้จากการปฏิบัติ และการเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน การศึกษาที่ดีจะให้เครื่องมือที่จำเป็นแก่บุคคลเพื่อการเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ ได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น และมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ได้รับการจ้างงานและทำงานมุ่งสู่เป้าหมายของชีวิต

ภายใต้พระราชบัญญัติ No Child Left Behind นักเรียนทุกคนต้องรับผิดชอบและมีส่วนร่วมในระบบการประเมินเพื่อให้มั่นใจว่า 1) โรงเรียนได้รับผิดชอบจัดหลักสูตรการศึกษาทั่วไปที่นักเรียนสามารถเข้าถึงได้ 2) โรงเรียนเป็นความหวังที่สูงส่งสำหรับนักเรียนทุกคน 3) ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนได้รับการปรับปรุง (National Center on Secondary Education and Transition 2004 b)

เงื่อนไขในการส่งเสริมประสบการณ์การศึกษาทางบวก ได้รับการสนับสนุนเมื่อนักเรียนทั้งหมด “ได้เข้าถึงหลักสูตรที่ท้าทายและโปรแกรมการศึกษา ซึ่งตั้งอยู่บนความคาดหวังสูง ที่จะช่วยพัฒนาศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน และในที่สุดกลับคืนสู่สังคม” (Nolet & McLaughlin 2000 : 2) เยาวชนทุกคนจำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการศึกษาที่มีพื้นฐานมาจากมาตรฐานและความคาดหวังในความสามารถที่ชัดเจน และสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโดยมีวุฒิบัตรเป็นสิ่งรับรองเพื่อการศึกษาต่อในอนาคตและเพื่อโอกาสการจ้างงาน

โรงเรียนสนับสนุนนักเรียนให้เรียนรู้โดย ดำเนินการดังนี้ 1) ดำเนินการจัดการศึกษาตามหลักสูตรและโปรแกรมการศึกษาบนพื้นฐานมาตรฐานรัฐที่ชัดเจน 2) ดำเนินการจัดการศึกษาทางอาชีพและโปรแกรมทางด้านเทคนิค บนพื้นฐานของมาตรฐานวิชาชีพและมาตรฐานอุตสาหกรรม 3) จัดหาการประเมินหลักสูตรการเรียนรู้ประสบการณ์ ประสบการณ์การรับรู้ โดยใช้งานเป็นฐานที่ออกแบบอย่างกว้างๆ เพื่อให้นักเรียนเข้าถึงได้ 4) สร้างชุมชนการรับรู้เล็กๆ 5) จ้างและรักษาผู้ร่วมงานที่มีคุณภาพสูง และ 6) ดำเนินการตามมาตรฐานการสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและทางเลือกบนพื้นฐานของการวัดการเรียนรู้ และทักษะของนักเรียน

โรงเรียนที่เป็นแบบอย่างจะตระหนักถึงความต้องการของหนุ่มสาวทุกคนและดำเนินการสอนวิชาที่เกี่ยวกับวิชาการและวิชาที่ไม่เกี่ยวกับวิชาการ รวมถึงโปรแกรมการศึกษาที่ช่วยเยาวชนทุกๆ คนให้ประสบความสำเร็จ เช่น ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาและการฝึกงาน มีอาชีพและมีสัญญาที่เกี่ยวกับการจ้างงาน

มาตรฐานและตัวบ่งชี้ของประเด็นการเล่าเรียนประกอบด้วย

1.1 หน่วยงานการศึกษาของรัฐ/หน่วยงานการศึกษาของท้องถิ่นจัดให้เยาวชนเข้าถึงการเรียนในวิชาต่างๆ อย่างเต็มที่ ได้อย่างเท่าเทียมกัน ทั้งที่เป็นการเรียนในระบบการศึกษาและนอกระบบการศึกษา

1.1.1 เยาวชนได้รับทราบและเข้าถึงหลักสูตรการเรียนระดับมัธยมศึกษาอย่างเต็มที่ รวมถึงหลักสูตรที่ออกแบบเพื่อช่วยให้เขาบรรลุมาตรฐานการศึกษาของรัฐ/ท้องถิ่นและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง และเป็นไปตามข้อกำหนดในการสมัครศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

1.1.2 หน่วยงานการศึกษาของรัฐ/ท้องถิ่น จัดหาข้อมูลเกี่ยวกับทางเลือกหลังสำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมให้แก่เยาวชนอย่างเต็มที่ และสนับสนุนให้เยาวชนเรียนในวิชาระดับมัธยมศึกษาที่จะช่วยให้เขามีคุณสมบัติตามข้อกำหนดในการสอบเข้าเรียนระดับอุดมศึกษาที่เขาเลือก

1.1.3 เยาวชนได้รับทราบและเข้าถึงการเรียนรู้วิธีปฏิบัติงาน (วิธีการที่เชื่อมโยงหลักสูตรในชั้นเรียนกับการเรียนรู้ในสถานที่ทำงานในชุมชน) การเรียนรู้วิธีบริการ (วิธีการเรียนที่รวมบริการที่มีความหมายของชุมชนกับการการเจริญเติบโตทางการศึกษา การเจริญเติบโตส่วนบุคคล และความรับผิดชอบในชุมชน) และการเตรียมประสบการณ์การด้านอาชีพ เช่น การฝึกงาน และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ

1.1.4 เยาวชนมีแผนพัฒนาชีวิต ที่ขึ้นกับความสนใจ ความสามารถ และเป้าหมายของแต่ละคน

1.1.5 หน่วยงานการศึกษาของรัฐ/ท้องถิ่น ใช้สื่อการเรียนการสอนที่ครอบคลุมและสอดคล้องกับวัฒนธรรม (เช่น การมอบหมายงาน การสอบ หนังสือ ฯลฯ) ที่ให้เยาวชนมากที่สุดในทุกระดับเข้าถึงและใช้ได้

1.1.6 เยาวชนรับทราบและเข้าถึงทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่ช่วยเสริมการเรียนรู้

1.1.7 หน่วยงานการศึกษาของรัฐ/ท้องถิ่น บูรณาการการให้คำแนะนำและคำปรึกษาแก่แผนงานการศึกษาให้กับเยาวชนทุกคนเพื่อให้มั่นใจว่าการสนับสนุนนั้นมีพร้อมที่จะช่วยเยาวชนแต่ละคนสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาหรือเลือกทางเลือกอื่นหลังสำเร็จการศึกษา

1.2 หน่วยงานการศึกษาของรัฐ/ท้องถิ่นใช้มาตรฐานที่เหมาะสมในการประเมินความสำเร็จและการเรียนรู้ของเยาวชนแต่ละคน

1.2.1 เยาวชนทุกคนมีส่วนร่วมในระบบการประเมินและระบบความรับผิดชอบอย่างกว้างขวาง โดยมีการอำนวยความสะดวกอย่างเหมาะสม มีการประเมินเป็นระยะๆ และมีการออกแบบที่ครอบคลุม

1.2.2 เยาวชนสามารถเข้าถึงการอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม และกลยุทธ์การประเมินแบบหลายระดับ

1.2.3 หน่วยงานการศึกษาของรัฐ/ท้องถิ่น ใช้ระบบการประเมินและความรับผิดชอบที่สะท้อนให้เห็นถึงมาตรฐานในการเตรียมนักเรียนที่จะจบออกไปอย่างเป็นผู้มีประสบการณ์ที่จะสำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีการจ้างงานที่มีความหมาย และมีความสัมพันธ์กับชุมชน

1.2.4 หน่วยงานการศึกษาของรัฐ/ท้องถิ่นใช้ผลการประเมินในการทบทวนการสอน และการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเยาวชนแต่ละคน

1.2.5 หน่วยงานการศึกษาของรัฐ/ท้องถิ่นใช้วิธีการประเมินที่ไม่ลำเอียงด้วยเรื่องวัฒนธรรม

1.3 หน่วยงานการศึกษาของรัฐ/ท้องถิ่น มีการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอัตราความสำเร็จของโรงเรียนและผลลัพธ์ที่ได้หลังสำเร็จการศึกษาอย่างเป็นระบบ และใช้ข้อมูลเหล่านั้นในการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษา หลังการศึกษา และการให้บริการ

1.3.1 มีการแยกแยะข้อมูลและรายงานในรูปแบบที่ชัดเจนและใช้ภาษาที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

1.3.2 มีการเผยแพร่ข้อมูลและรายงานผลอย่างกว้างขวางในประชาคมการศึกษา แก่ผู้กำหนดนโยบาย กรรมการโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มผู้ปกครอง นักการศึกษาระดับอุดมศึกษา นักการศึกษาภาครัฐและเอกชนระดับโรงเรียน และชุมชน

1.3.3 หน่วยงานการศึกษาของรัฐ/ท้องถิ่น ใช้เครื่องมือที่น่าเชื่อถือและเป็นไปได้ และมีกลยุทธ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.3.4 มีการใช้ข้อมูลในการประเมินแผนงานและการให้บริการในปัจจุบัน และใช้ในการให้ข้อเสนอแนะแก่แผนงานและการให้บริการในอนาคตที่เกี่ยวข้องกับผลลัพธ์หลังสำเร็จการศึกษาเชิงบวก

1.4 หน่วยงานการศึกษาของรัฐ/ท้องถิ่น เสนอต่อนักการศึกษา ครอบครัว และตัวแทนของชุมชน เกี่ยวกับโอกาสปกติในการพัฒนาทักษะ การศึกษา และการฝึกอบรม ที่เกี่ยวข้องกับผลลัพธ์หลังสำเร็จการศึกษาด้านบวกแก่เยาวชนทุกคน

1.4.1 ผู้บริหาร ครูใหญ่ นักการศึกษาและนักวิชาชีพ มีคุณสมบัติสำคัญที่จะทำงานของตนให้บรรลุผล

1.4.2 มีการจัดแผนพัฒนาบุคลากรจากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนและความสำเร็จของเยาวชนอย่างรอบคอบ และถูกนำมาประเมินเพื่อวัดประสิทธิผลในการพัฒนาวิธีการสอนและการเพิ่มสัมฤทธิผลให้กับนักเรียน

1.4.3 นักการศึกษา ครอบครัวและผู้แทนชุมชนเป็นสมาชิกที่กระตือรือร้นของทีมผู้นำโรงเรียน

1.4.4 เยาวชนได้รับโอกาสในการมีส่วนร่วมในทุกการประชุมที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับแผนการเรียนหลังสำเร็จการศึกษา

1.4.5 นักการศึกษา ครอบครัว และเยาวชน ได้รับการฝึกอบรมการใช้ข้อมูลในการวางแผน และการตัดสินใจ

1.5 หน่วยงานการศึกษาของรัฐ/ท้องถิ่นจัดทำและใช้มาตรฐานในการสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาทางเลือก และการตัดสินใจบนมาตรการที่มีความหมายจากผลสัมฤทธิ์และการเรียนรู้

1.5.1 การประเมินของรัฐ และท้องถิ่นเชื่อมโยงกับการสำเร็จการศึกษาของนักเรียนใช้การวัดผลสัมฤทธิ์และการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความถูกต้องและเชื่อถือได้ โดยต้องมีการอำนวยความสะดวกและปรับให้เหมาะสมตามความจำเป็น

1.5.2 การประเมินของรัฐและท้องถิ่นต้องระบุอย่างชัดเจนถึงการอำนวยความสะดวกและการปรับปรุง และภาวะที่จะนำไปใช้

1.5.3 บุคลากรในโรงเรียนได้รับการฝึกอบรมในการกำหนดและดำเนินการเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม และกำหนดสิทธิในการประเมินทางเลือก

1.5.4 ครู ครอบครัว และเยาวชน รับทราบและเข้าถึงสารสนเทศเกี่ยวกับผลกระทบที่เป็นไปได้ในการทำให้ประเมินทางเลือกนั้นเสร็จสมบูรณ์

1.5.5 ครู ครอบครัว และเยาวชน ได้รับการแนะแนวว่าทางเลือกในการศึกษาใดๆ อาจมีผลกระทบต่อทางเลือกในการศึกษาต่อ (National Alliance for Secondary Educations and Transitions n.d. : 4-6)

2. **การเตรียมประสบการณ์ด้านอาชีพ** การเตรียมประสบการณ์ด้านอาชีพช่วยให้เยาวชนเตรียมตัวที่จะประสบความสำเร็จในการศึกษาระดับอุดมศึกษา การมีอาชีพ และ/หรือ การมีชีวิตอิสระ กิจกรรมการเตรียมประสบการณ์นี้ ประกอบไปด้วยการตระหนักในอาชีพ การค้นหาอาชีพ และการประเมินทางอาชีพ ที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ในชั้นเรียน การฝึกอบรมทักษะเพื่อการจ้าง

งาน และประสบการณ์ในการทำงาน การเตรียมประสบการณ์ด้านอาชีพที่เหมาะสม ช่วยให้เยาวชนค้นพบโอกาสทางอาชีพได้หลากหลายในขณะค้นหาอาชีพที่พวกเขาสนใจ ความสามารถและศักยภาพที่จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนและเตรียมการ กิจกรรมเตรียมการด้านอาชีพช่วยให้เยาวชนได้รับข้อมูลที่จำเป็นต่อการตัดสินใจในการเปลี่ยนผ่านสู่การมีอาชีพได้อย่างประสบความสำเร็จ (National Alliance for Secondary Educations and Transitions n.d. : 6)

งานวิจัยได้แสดงให้เห็นว่า การเตรียมการสำหรับการเปลี่ยนผ่านจากชั้นมัธยมศึกษาสู่อุดมศึกษา การจ้างงาน และการมีชีวิตอิสระ ต้องเริ่มต้นด้วยดีก่อนที่จะสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย การเตรียมการด้านอาชีพเป็นสิ่งสำคัญที่มีต้องมีขึ้นโดยผ่านประสบการณ์ที่โรงเรียนจัด และสามารถบรรลุได้ โดยเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมการเตรียมการด้านอาชีพที่รวมอยู่ในประสบการณ์ที่มีชั้นเรียนเป็นฐาน (classroom-based experiences) และประสบการณ์ที่มีชุมชนเป็นฐาน (community-based experiences) ด้วยกิจกรรมเหล่านี้ เยาวชนสามารถสำรวจทางเลือกในการเรียนรู้และประสบการณ์ที่จำเป็น เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานในการทำงาน เพื่อการจ้างงาน การศึกษาเพิ่มเติม การสมัครเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาและโปรแกรมการฝึกอบรมต่างๆ และเพื่อได้รับทักษะที่จำเป็นต่อการมีชีวิตอิสระ

การเตรียมประสบการณ์ด้านอาชีพเปิดโอกาสให้เยาวชนคุ้นเคยกับอาชีพโดยดำเนินการดังนี้ 1) จัดหลักสูตรให้เป็นระบบและมีคุณค่ามากขึ้น 2) เน้นอาชีพ ความก้าวหน้าในงานและประสบการณ์ในชุมชนที่เยาวชนไม่คาดคิดมาก่อน 3) เพิ่มทักษะให้เยาวชน ความรู้จากการศึกษาเล่าเรียนและความสามารถส่วนบุคคล ที่จำเป็นต่อการทำงานและการศึกษาต่อ และ 4) จัดหาโอกาสให้เยาวชนแต่ละคนและจัดหาทักษะที่เกี่ยวข้องเพื่อให้บรรลุความต้องการของแต่ละคน เช่นงบประมาณ การเดินทาง โรงเรียนไม่ใช่เป็นองค์กรเดียวที่จะเตรียมการด้านอาชีพ สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา องค์กรที่มีชุมชนเป็นฐาน นายจ้าง สำนักงานตัวแทนของรัฐ ในการจ้างงานและการฝึกอบรม ครอบครัว และผู้อยู่ระหว่างกลาง มีบทบาทต่อการเตรียมการด้านอาชีพให้คนวัยหนุ่มสาวเช่นกัน

กิจกรรมการเตรียมการด้านอาชีพ เช่น การเชิญอาจารย์พิเศษ หรือการออกท้องที่ไปยังสถานที่ทำงาน สามารถเริ่มขึ้นได้ตั้งแต่อยู่ชั้นประถมศึกษา และต่อเนื่องเป็นลำดับด้วยการประสานความร่วมมือและออกแบบกิจกรรมที่ครอบคลุม เพื่อให้เยาวชนรู้ว่ามีอาชีพที่หลากหลายให้เลือก กิจกรรมการเตรียมการด้านอาชีพในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ช่วยให้เยาวชนสำรวจอาชีพที่เจาะจงและใกล้ชิดมากขึ้นโดยผ่านระบบพี่เลี้ยง (mentoring) การเรียนรู้โดยมีงานเป็นฐาน (work-based learning) และ/หรือโครงงานในชั้นเรียน (classroom project) ที่ประยุกต์แนวคิด

การศึกษาเข้ากับอาชีพ การมีส่วนร่วมในรายวิชาอย่างเป็นลำดับเกี่ยวกับเส้นทางการทำงาน หรือสำรวจลงลึกในอาชีพนั้นๆ

มาตรฐานและตัวบ่งชี้ของประเด็นการเตรียมประสบการณ์ด้านอาชีพ ประกอบด้วย

2.1 เยาวชนมีส่วนร่วมในการตระหนักเกี่ยวกับอาชีพ การสำรวจ และกิจกรรมเพื่อการเตรียมตัวที่จัดขึ้นทั้งในโรงเรียนและชุมชน

2.1.1 โรงเรียนและพันธมิตรของชุมชนเสนอหลักสูตร แผนงาน และกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพทั้งเชิงกว้างและลึก และให้ข้อมูลเกี่ยวกับทางเลือกในการศึกษาระดับอุดมศึกษาและการประกอบอาชีพ

2.1.2 หลักสูตร แผนงาน และกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเตรียมการด้านอาชีพรวมอยู่ในการสอนและการจัดการเรียนรู้

2.1.3 โรงเรียน นายจ้าง และพันธมิตรของชุมชน ร่วมกันวางแผนและออกแบบหลักสูตรที่เตรียมสำหรับอาชีพ แผนงาน และกิจกรรมด้านอาชีพที่สนับสนุนมาตรฐานด้านคุณภาพ การปฏิบัติ และประสบการณ์

2.1.4 นักเรียนและครอบครัวเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาระดับอุดมศึกษาและการเลือกอาชีพ และการวางแผนทางการเงินและประโยชน์ที่จะได้รับ

2.1.5 เยาวชนเข้าใจว่า ทรัพยากรของชุมชน ประสบการณ์ในการทำงานและสมาชิกในครอบครัว สามารถช่วยให้เยาวชนแสดงบทบาทในการทำงานได้อย่างไร

2.2 หลักสูตรที่เป็นการศึกษาในระบบ และนอกระบบ และแผนงานได้ถูกรวมอยู่ในกิจกรรมพัฒนาด้านอาชีพ

2.2.1 โรงเรียนเสนอหลักสูตรด้านอาชีพอย่างกว้างขวางที่ช่วยให้เยาวชนจัดการและเลือกการศึกษา อาชีพ หรือ หลักสูตรด้านเทคนิค บนพื้นฐานของความสนใจในอาชีพและเป้าหมายของเขา

2.2.2 ด้วยการแนะนำของผู้ชำนาญการของโรงเรียนและชุมชน เยาวชนใช้กระบวนการวางแผนด้านอาชีพ (นั่นคือ การประเมิน ทางเลือกของงาน และอื่นๆ) บนพื้นฐานเป้าหมายด้านอาชีพ ความสนใจ และความสามารถของเขาเอง

2.2.3 การจัดเตรียมหลักสูตรด้านอาชีพ แผนงาน และกิจกรรมสอดคล้องกับแนวโน้มตลาดแรงงานและความต้องการเฉพาะของงาน

2.2.4 หลักสูตรการจัดเตรียมด้านอาชีพ แผนงาน และกิจกรรม ช่วยส่งเสริมทักษะพื้นฐานเบื้องต้นที่สำคัญต่อการการบรรลุความสำเร็จในอาชีพ การฝึกอบรมเพิ่มเติม และความก้าวหน้าในการงาน

2.3 โรงเรียนและพันธมิตรของชุมชนเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างประสบการณ์การทำงานโดยใช้โรงเรียนและชุมชนเป็นฐาน

2.3.1 เยาวชนมีส่วนร่วมในประสบการณ์การทำงานที่มีคุณภาพก่อนสำเร็จการศึกษา (เช่น การฝึกหัดงาน การมีพี่เลี้ยง การทำงานโดยได้รับและไม่ได้รับค่าจ้าง การเรียนรู้โดยการให้บริการ สหกรณ์โรงเรียน การฝึกหัดในงาน การฝึกงาน และอื่นๆ)

2.3.2 ประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวข้องและสอดคล้องกับความสนใจในอาชีพของเยาวชนแต่ละคน การวางแผนการศึกษาระดับอุดมศึกษา เป้าหมาย ทักษะ ความสามารถ และจุดแข็งของนักเรียนแต่ละคน

2.3.3 เยาวชนมีส่วนร่วมในประสบการณ์การฝึกหัดในงานที่หลากหลาย รวมถึงการให้บริการชุมชน (ที่ได้รับค่าจ้างและไม่ได้รับค่าจ้าง) โดยเฉพาะอย่างยิ่งเชื่อมโยงกับหน่วยกิตในโรงเรียนหรือเนื้อหาวิชา

2.3.4 เยาวชนสามารถเข้าถึง รับ และใช้ความต้องการส่วนตัวในการสนับสนุนและการอำนวยความสะดวกสำหรับประสบการณ์การทำงาน

2.4 โรงเรียนและพันธมิตรชุมชน จัดหากิจกรรมเตรียมการด้านอาชีพ เพื่อช่วยให้เยาวชนมีโอกาสได้รับการจ้างงาน และช่วยให้นักเรียนมีทักษะทางเทคนิค ความรู้ และพฤติกรรม

2.4.1 เยาวชนมีทางเลือกหลากหลายในการพัฒนาทักษะการทำงานสำหรับอาชีพพื้นฐานผ่านหลักสูตรเตรียมความพร้อมในการทำงานและการฝึกอบรม

2.4.2 เยาวชนได้ทำการประเมินอาชีพ เพื่อกำหนดความชอบในการเรียนต่อ ความสนใจ ทักษะ และความสามารถ

2.4.3 เยาวชนแสดงความเข้าใจเกี่ยวกับความคาดหมายด้านอาชีพ วัฒนธรรมในการทำงาน และธรรมชาติที่เปลี่ยนไปของความต้องการระหว่างการทำงานและการศึกษา

2.4.4 เยาวชนแสดงให้เห็นว่าเข้าใจว่าการพัฒนาทักษะส่วนบุคคล (เช่น เจตคติที่ดี ความมีวินัย ความซื่อสัตย์ การบริหารเวลา ฯลฯ) จะมีผลกระทบต่อการได้รับการจ้างงานอย่างไร

2.4.5 เยาชนแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมในการหางาน (National Alliance for Secondary Educations and Transitions n.d. : 6-7)

3. **การพัฒนาเยาวชนและภาวะผู้นำของเยาวชน** การพัฒนาเยาวชนเป็นกระบวนการเตรียมเยาวชน ให้พบกับความท้าทายของชีวิตในวัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ และได้มาซึ่งศักยภาพที่คาดหมาย การพัฒนาเยาวชนเป็นการสนับสนุนผ่านกิจกรรมและประสบการณ์ที่ช่วยให้เยาวชนพัฒนาความสามารถทางสังคม จริยธรรม อารมณ์ ร่างกาย และการให้เหตุผล

ความเป็นผู้นำของเยาวชน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการพัฒนาเยาวชน และสนับสนุนให้เยาวชนได้รับการพัฒนาในด้าน 1) ความสามารถในการวิเคราะห์จุดแข็งหรือจุดอ่อนของตนเอง กำหนดเป้าหมายส่วนตัว และเป้าหมายเกี่ยวกับอาชีพ ความเคารพนับถือตนเอง ความเชื่อมั่น แรงจูงใจ และความสามารถในการแสดงออก (รวมถึงความสามารถในการสร้างเครือข่ายที่จะสนับสนุนการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในวิถีชีวิตในชุมชน และมีผลการเปลี่ยนแปลงทางสังคมด้านบวก) และ 2) ความสามารถในการให้แนวทางหรือชี้นำผู้อื่นเกี่ยวกับสาเหตุของการกระทำ มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นและพฤติกรรมอื่นๆ และการเป็นแบบอย่าง (Wehmeyer, Agran and Hughes 1998) เงื่อนไขในการส่งเสริมการพัฒนาสุขภาพของเยาวชนถูกสนับสนุนผ่านโปรแกรมและกิจกรรมในโรงเรียนและชุมชน นักวิจัยด้านการพัฒนาเยาวชนและนักปฏิบัติ เน้นว่าโปรแกรมที่มีประสิทธิผลและการแทรกแซง การยอมรับจุดแข็งของเยาวชนและค้นหาเพื่อส่งเสริมการพัฒนาด้านบวกแทนที่จะกำหนดความเสี่ยงอย่างโดดเดี่ยว เยาวชนที่สร้างสรรค์มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และกระทำกิจกรรมต่างๆ และมีความสัมพันธ์ทางบวก กับผู้ใหญ่และเพื่อนและดูเหมือนว่าจะเข้าร่วมพฤติกรรมที่เสี่ยงอันตรายหรือทำให้ตนเองพ่ายแพ้น้อย

การจัดหาเงื่อนไขสำหรับการพัฒนาเยาวชนในทางบวก เป็นหน้าที่ของครอบครัว โรงเรียน และชุมชน เงื่อนไขในการพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี เป็นหน้าที่ของครอบครัว โรงเรียน และชุมชน

ครอบครัวส่งเสริมการพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดีเมื่อครอบครัวดำเนินการดังนี้ 1) ให้การสนับสนุน 2) มีการสื่อสารในครอบครัวในทางดี 3) มีส่วนร่วมในชีวิตวัยรุ่นในโรงเรียน 4) มีกฎระเบียบที่ชัดเจนและติดตามตรวจสอบชีวิตวัยรุ่นอย่างใกล้ชิด 5) จัดหาแบบอย่างที่ดีมีความรับผิดชอบ สำหรับผู้ใหญ่คนอื่น ๆ วัยรุ่น และพี่น้อง 6) คาดหวังว่าวัยรุ่นทำแต่สิ่งที่ดี และ 7) ใช้เวลาร่วมกัน

โรงเรียนให้การสนับสนุนการพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดีเมื่อโรงเรียนดำเนินการดังนี้ 1) คาดหวังการอุทิศตนจากเยาวชน 2) มีบรรยากาศของการดูแลเอาใจใส่ในโรงเรียน 3) มี

กฎระเบียบชัดเจน และผลที่ตามมา 4) จัดหาแบบอย่างที่ดีมีความรับผิดชอบ สำหรับผู้ใหญ่คนอื่น ๆ วัยรุ่น และพี่น้อง และ 5) คาดหวังว่าวัยรุ่นทำแต่สิ่งที่ดี

ชุมชนให้การสนับสนุนการพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดีเมื่อชุมชนดำเนินการดังนี้ 1) ผู้ใหญ่สนับสนุนเยาวชน 2) เพื่อนบ้านตรวจสอบพฤติกรรมของคนนุ่มสาว 3) ผู้ใหญ่เป็นตัวอย่างที่ดีมีความรับผิดชอบและมีพฤติกรรมดี 4) เยาวชนเป็นตัวอย่างที่ดีมีความรับผิดชอบและมีพฤติกรรมดี 5) มีโปรแกรมที่เหมาะสมกับเยาวชน

คงเป็นไปไม่ได้ที่อิทธิพลด้านบวกเหล่านี้จะเกิดขึ้นพร้อมๆ กัน แต่โชคไม่ดีที่เยาวชนจำนวนมากเติบโตมาในสภาพแวดล้อม ที่มีการสนับสนุนการพัฒนาการที่ดีอย่างจำกัด

การออกแบบที่ดีและการดำเนินการที่ดีเกี่ยวกับโปรแกรมการพัฒนาเยาวชน จะช่วยให้เยาวชนมีภาวะผู้นำ โดยการให้เยาวชนเข้าไปเกี่ยวข้องกับการประเมินความต้องการ การวางแผน การดำเนินการ และการประเมินผล มีหน่วยงานจำนวนมากขึ้นได้รวมเยาวชนไว้ในคณะกรรมการบริหาร โปรแกรมที่มีประสิทธิผลจะรวมการมีส่วนร่วมของเยาวชนทั้งหมดเข้าด้วยกันผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่นการให้บริการการศึกษา ศิลปะ และกีฬา และเน้นคุณค่าทั่วๆ ไป เช่น มิตรภาพ ความเป็นพลเมือง และการเรียนรู้

งานวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบที่สนับสนุนให้เยาวชนกลับสู่สภาพเดิมเมื่อมีความเสี่ยง แสดงให้เห็นว่าการมีผู้ใหญ่ดูแลเอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอเพียง 1 คนช่วยลดความเสียงได้ (Garmezy 1993 : 127-136) การออกแบบโปรแกรมที่ดีช่วยสนับสนุนให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีทั้งต่อเพื่อนและต่อผู้ใหญ่

มาตรฐานและตัวบ่งชี้ของประเด็นการพัฒนาเยาวชนและภาวะผู้นำของเยาวชนประกอบด้วย

3.1 เยาวชนได้รับทักษะ พฤติกรรม และเจตคติ ที่ช่วยให้พวกเขาเรียนรู้ และเติบโตด้วยความรู้ในตน การมีปฏิสัมพันธ์กับสังคม และสุขภาพจิตและสุขภาพกายที่ดี

3.1.1 เยาวชนสามารถสำรวจบทบาทและอัตลักษณ์ในลักษณะต่างๆ เพื่อช่วยส่งเสริมความมุ่งมั่นของตนเอง

3.1.2 เยาวชนมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์งานศิลปะ พละศึกษา และสุขศึกษาในโรงเรียนและชุมชน

3.1.3 เยาวชนได้รับสารสนเทศที่ถูกต้อง และได้รับโอกาสในการถามคำถามและอภิปรายความเห็นในเรื่องเพศ

3.1.4 เยาวชนพัฒนาทักษะมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งรวมถึงการติดต่อสื่อสาร การตัดสินใจ การมีจุดยืน และทักษะการปฏิเสธเพื่อนร่วมงาน รวมถึงมีความสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดี

3.1.5 เยาวชนมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อร่วมงานและมีความรู้สึกมีส่วนร่วม

3.1.6 เยาวชนมีส่วนร่วมในประสบการณ์การทำงานเป็นทีมและเครือข่าย

3.1.7 เยาวชนมีความสัมพันธ์เชิงบวกที่สำคัญกับพี่เลี้ยง บุคคลที่เป็นแบบอย่างในทางที่ดี และผู้ใหญ่ที่ให้การเลี้ยงดู

3.2 เยาวชนเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างจุดแข็งและความต้องการของตนเองกับเป้าหมายในอนาคต และมีทักษะในการแสดงออกถึงความเข้าใจเหล่านั้น

3.2.1 เยาวชนพัฒนาทักษะทางจริยธรรม คุณค่า และความมีเหตุผล

3.2.2 เยาวชนพัฒนาจุดแข็งของตนเอง

3.2.3 เยาวชนแสดงความสามารถในการกำหนดเป้าหมายและพัฒนาแผน

3.2.4 เยาวชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่หลากหลายที่ช่วยพัฒนาจุดยืนและทักษะในการสนับสนุนเรื่องส่วนรวม

3.3 เยาวชนมีความรู้และทักษะที่แสดงถึงภาวะผู้นำและมีส่วนร่วมในความเป็นอยู่ของชุมชน

3.3.1 เยาวชนเรียนรู้ความรู้และทักษะเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำและศึกษารูปแบบการเป็นผู้นำ

3.3.2 เยาวชนเรียนรู้ประวัติศาสตร์ คุณค่า และความเชื่อเกี่ยวกับชุมชนของตน

3.3.3 เยาวชนแสดงให้เห็นถึงความตระหนัก ความเข้าใจ และความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมและสังคมอื่น ๆ และแสดงความเคารพต่อทุกๆ คน

3.3.4 เยาวชนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์และมีโอกาสแสดงภาวะผู้นำอย่างแท้จริง นั่นคือ มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาแผน ตัดสินใจ และแก้ปัญหา

3.3.5 เยาวชนมีส่วนร่วมในการให้บริการแก่คนอื่นๆ ในชุมชน ประเทศชาติ และโลก

3.3.6 เยาวชนกำหนดและเข้าถึงทรัพยากรในชุมชน

3.4 เยาวชนแสดงความสามารถในการตัดสินใจด้วยตนเอง

3.4.1 เยาวชนฝึกปฏิบัติการบริหารจัดการตนเอง และรับผิดชอบในการตัดสินใจที่สะท้อนให้เห็นด้วยทางเลือกที่ดี

3.4.2 เยาวชนแสดงทักษะการดำรงชีวิตอิสระ (National Alliance for Secondary Educations and Transitions n.d. : 8-9)

4. การมีส่วนร่วมของครอบครัว การมีส่วนร่วมของครอบครัวช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการเจริญเติบโตทางสังคม อารมณ์ ร่างกาย การศึกษาและอาชีพ การมีส่วนร่วมของครอบครัวที่ประสบความสำเร็จเชื่อว่าอยู่บนความร่วมมือระหว่างเยาวชน ครอบครัว โรงเรียน นายจ้าง และสำนักงานตัวแทน

นิยามของคำว่าครอบครัวต้องรวมถึง การแสดงความนับถือของเด็กแต่ละคนในครอบครัว และไม่ควรจะจำกัดอยู่เฉพาะที่พ่อแม่ หรือผู้ปกครองตามกฎหมายและเด็กๆในบ้านเท่านั้น เช่น ครอบครัวอาจรับคู่สมรสและหุ้นส่วนเข้ามา การขยายครอบครัว (ปู่ ย่า ตา ยาย ป้า ลุง หลานและอื่นๆ) ญาติหรือคนอื่นๆ ที่เยาวชนหรือครอบครัวคิดว่าเป็นสมาชิกในครอบครัว

ในหลายปีมานี้มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญเกิดขึ้นในการที่โรงเรียนและชุมชนรับรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครอบครัวแทนที่จะเป็นการมุ่งเน้นในระยะแรกที่ว่าครอบครัวสามารถสนับสนุนระบบโรงเรียนอย่างไร ไปเป็นการปรับทิศทางที่มุ่งเน้นว่าโรงเรียนและชุมชนสามารถสนับสนุนครอบครัวได้อย่างไร เป้าหมายคือการพัฒนาการเป็นหุ้นส่วนกับครอบครัวที่ให้การเลี้ยงดูและสนับสนุนเด็กๆ ทุกคนให้เรียนรู้และเติบโต หุ้นส่วนที่ประสบความสำเร็จได้สะท้อนความเข้าใจในความแตกต่างที่มีอยู่มากในหมู่ครอบครัวและความแตกต่างทางวัฒนธรรมรวมถึงเงื่อนไขทางเศรษฐสังคม แนวทางของแต่ละบุคคลในการบูรณาการครอบครัวช่วยสร้างการเชื่อมโยงที่แข็งแรงที่ส่งผลต่อการปรับปรุงผลลัพธ์ของเยาวชนให้ดีขึ้น

การมีส่วนร่วมของครอบครัวในการศึกษาของเด็กๆ ได้ถูกรับรู้โดยหลายๆ ฝ่าย เนื่องจากเป็นปัจจัยเดียวที่สำคัญที่สุดในความสำเร็จของโรงเรียนและสัมฤทธิผลของโรงเรียน งานวิจัยได้แสดงให้เห็นว่าไม่เพียงเฉพาะการมีส่วนร่วมของครอบครัวเท่านั้นที่เพิ่มสัมฤทธิผลของการศึกษา แต่ยังสะท้อนให้เห็นคะแนนทดสอบ และอัตราการสำเร็จการศึกษาที่สูงกว่าและยังเพิ่มความเป็นไปได้ที่เยาวชนจะพยายามทำให้สำเร็จในการศึกษาที่สูงขึ้น (Henderson and Berla 1994)

การมีส่วนร่วมของครอบครัวที่ประสบความสำเร็จ เกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อ 1) เป็นเป้าหมายของครูใหญ่และดำเนินการโดยผู้บริหาร ครู และคณะทำงาน 2) สนใจสิ่งที่เยาวชนสนใจ 3) ช่วยให้แต่ละคนได้เลือก และ 4) รวมหุ้นส่วนที่เป็นสมาชิกของครอบครัวเข้ากับชั้นเรียนและระดับโปรแกรม

ในระดับปฏิบัติ “การมีส่วนร่วม (involvement)” มักหมายถึงการให้ครอบครัวได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวกับวัยรุ่นที่โรงเรียนหรือที่ชุมชน อย่างไรก็ตามด้วยการมีอุปสรรคมากมายและความแตกต่างระหว่างบุคคล โรงเรียนและชุมชนควรอนุญาตและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในทุกๆ ทาง ณ ระดับของข้อผูกมัดที่แตกต่างกันและความถี่ที่แตกต่างกัน

การมีส่วนร่วมของครอบครัวที่มีประสิทธิผลนำไปสู่สิ่งต่อไปนี้ 1) เกิดแนวทางที่หลากหลายในการมีส่วนร่วม 2) สนับสนุนการมีส่วนร่วมของครอบครัวในโรงเรียนหรือชุมชนตามโอกาสที่จะอำนวย 3) ยอมรับในความแตกต่างทางวัฒนธรรมและความแตกต่างของแต่ละบุคคล 4) ช่วยให้เกิดการมีส่วนร่วมสำหรับทุกคนที่ต้องการเข้ามาร่วมแม้ไม่มีทักษะ และ 5) ให้การสนับสนุนในการปรับปรุงทักษะการมีส่วนร่วม

มาตรฐานและตัวบ่งชี้ของประเด็นที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในครอบครัวประกอบด้วย

4.1 บุคลากรในโรงเรียนแสดงถึงความมุ่งมั่นว่าการมีส่วนร่วมและความเข้าใจของครอบครัวมีความสำคัญอย่างยิ่งยวดในการสนับสนุนให้ประสบผลสัมฤทธิ์ การเข้าถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษา การจ้างงาน และความสำเร็จอื่นๆ ในวัยผู้ใหญ่

4.1.1 แผนงานและกิจกรรมของโรงเรียนสนับสนุนให้ครอบครัวมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเยาวชนและครอบครัวที่บ้าน ในชั้นเรียน ที่โรงเรียน และในชุมชน

4.1.2 แผนงานและกิจกรรมของโรงเรียนถูกออกแบบ ถูกดำเนินการ และถูกปรับบ่อยๆ ตามที่ได้รับข้อมูลป้อนกลับจากนักเรียนและครอบครัว

4.1.3 การพัฒนาทีมบุคลากรของโรงเรียนประกอบด้วยการฝึกอบรมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเยาวชนและครอบครัว บนพื้นฐานของจุดแข็ง ความสนใจ และความต้องการของแต่ละบุคคล

4.1.4 เยาวชนและครอบครัวได้รับสารสนเทศที่ชัดเจนและเข้าถึงได้ ที่เกี่ยวข้องกับ หลักสูตร แบบฟอร์มการประเมินด้านการศึกษาที่ใช้วัดความก้าวหน้าของนักเรียน ระดับความชำนาญของนักเรียนที่คาดหวังจะไปให้ถึง

4.2 การสื่อสารระหว่างเยาวชน ครอบครัว โรงเรียน มีความยืดหยุ่นแลกเปลี่ยนกัน มีความหมาย และมีรูปแบบเฉพาะบุคคล

4.2.1 เยาวชน ครอบครัว และบุคลากรของโรงเรียน ใช้โทรศัพท์ การพบปะ การสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ การประชุมกลุ่ม และวิธีการอื่นๆ ที่จำเป็นในการส่งเสริมและสนับสนุนการติดต่อสื่อสาร

4.2.2 บุคลากรของโรงเรียนกำหนดวิธีติดต่อสื่อสารกับเยาวชนและครอบครัวเฉพาะสำหรับเยาวชนแต่ละคน ที่สอดคล้องกับความต้องการที่เป็นเอกลักษณ์ รวมถึงการจัดเตรียมสื่อที่เป็นข้อความหลากหลายรูปแบบ และที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ

4.2.3 เยาวชน ครอบครัว และบุคลากรของโรงเรียน แบ่งปันรายงานพฤติกรรมและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในเชิงบวก

4.2.4 โรงเรียน ครอบครัว และเยาวชน ขยายการติดต่อสื่อสารผ่านการมีส่วนร่วมในแผนงานของโรงเรียนที่ช่วยให้เกิดการพัฒนาทักษะการอ่านออกเขียนได้และทักษะการติดต่อสื่อสาร

4.3 บุคลากรของโรงเรียนกระตือรือร้นในการฝึกฝน ช่วยเหลือ และต้อนรับการมีส่วนร่วมของเยาวชนและครอบครัว

4.3.1 บุคลากรของโรงเรียนใช้กระบวนการอย่างเป็นทางการในการช่วยเหลือเยาวชนและครอบครัวกำหนดจุดแข็งและความต้องการ และเชื่อมโยงพวกเขากับเยาวชนและครอบครัวอื่นๆ สำรับการช่วยสนับสนุน แนะนำ และช่วยเหลือ

4.3.2 บุคลการกรของโรงเรียนจัดการประชุมที่ยืดหยุ่นเพื่ออำนวยความสะดวกตามความต้องการที่หลากหลายของเยาวชนและครอบครัว นั่นคือ คำนึงถึงความต้องการในการดูแลเด็ก ความต้องการในการเดินทาง อุปสรรคด้านภาษา และตารางเวลา

4.3.3 เยาวชน ครอบครัว และบุคลากรของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเป็นบิดามารดา การดูแลเด็ก และความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวกับเด็กเชิงบวก

4.3.4 บุคลากรของโรงเรียนมีส่วนร่วมในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการสร้างบรรยากาศโรงเรียนที่อบอุ่นและการทำงานแบบร่วมมือกัน การนับถือซึ่งกันและกัน และการแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกันกับเยาวชนและครอบครัว

4.3.5 ข้อมูลข่าวสาร วัสดุอุปกรณ์ การฝึกอบรม และทรัพยากรของโรงเรียน สะท้อนความหลากหลายของชุมชน

4.3.6 บุคลากรของโรงเรียนจัดให้มีการส่งต่อแผนงานของชุมชน และทรัพยากร ที่ช่วยให้บรรลุความต้องการของเยาวชนแต่ละคนและครอบครัว และให้เยาวชนและครอบครัวเป็นผู้ตัดสินใจทางเลือก

4.4 เยาวชน ครอบครัว และบุคลากรของโรงเรียน เป็นหุ้นส่วนในการพัฒนานโยบายและตัดสินใจที่มีผลกระทบกับนักเรียนและครอบครัว

4.4.1 เยาวชน ครอบครัว และบุคลากรของโรงเรียนร่วมกันพัฒนานโยบายและข้อตกลงที่มีส่วนร่วมของครอบครัว โดยกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบร่วมกันในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนและเป็นไปตามมาตรฐานขั้นสูงของรัฐ

4.4.2 บุคลากรของโรงเรียนแบ่งปันสารสนเทศเกี่ยวกับพัฒนาโรงเรียน นโยบาย และข้อมูลผลการดำเนินงานกับนักเรียนและครอบครัวในรูปแบบที่หลากหลายอย่างสม่ำเสมอ

4.4.3 บุคลากรของโรงเรียนมั่นใจว่านโยบายของโรงเรียนเคารพความหลากหลายทางวัฒนธรรมของเยาวชนและครอบครัว ประเพณี คุณค่า และความศรัทธาในชุมชน

4.4.4 บุคลากรของโรงเรียนสนับสนุนเยาวชนและครอบครัวด้วยการอบรมเกี่ยวกับนโยบายของโรงเรียน งบประมาณ และแนวคิดในการพัฒนา เพื่อให้มั่นใจในการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ

4.4.5 เยาวชนและครอบครัว มีโอกาสที่หลากหลายในการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ธรรมาภิบาล การประเมินผล และกรรมการที่ปรึกษา ทั้งในระดับโรงเรียนและชุมชน (National Alliance for Secondary Educations and Transitions n.d. : 10-11)

5. **กิจกรรมการเชื่อมโยง กิจกรรมการเชื่อมโยง** เป็นบริการอำนวยความสะดวกและสนับสนุนที่ช่วยให้เยาวชนได้รับการเข้าถึง และบรรลุความสำเร็จ จากตัวเลือกที่ได้เลือกไว้หลังสำเร็จการศึกษา ตัวเลือกหลังสำเร็จการศึกษาอาจประกอบด้วย การศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา การให้บริการชุมชน การทำงาน การรับบริการด้านจิตใจและสุขภาพ การเข้าถึงระบบขนส่ง การเข้าถึงการให้คำแนะนำวางแผนทางการเงินและการบริหารจัดการ และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสันทนาการ รวมทั้งบทบาทอื่นของผู้ใหญ่

เยาวชนส่วนใหญ่ใช้แหล่งทรัพยากรแบบไม่เป็นทางการในการสนับสนุนเช่น ครอบครัว เพื่อน โปรแกรมการศึกษาในชุมชน โปรแกรมการสันทนาการ และนายจ้าง เยาวชนอื่นๆ ที่เป็นคนพิการ เยาวชนที่มีความเสี่ยง อาจต้องการความช่วยเหลือและการสนับสนุนจากองค์กรภาครัฐและเอกชน สำนักงานตัวแทน และโปรแกรมต่างๆ กฎหมายจากรัฐบาลกลางและรัฐกำหนดให้มีการจัดเตรียมบริการเฉพาะบุคคลเพื่อให้เยาวชนนอนใจ รวมถึงเยาวชนพิการ เยาวชนที่อยู่ในระบบศาลเยาวชน เยาวชนที่ไร้บ้าน และอื่นๆ เยาวชนเหล่านี้ได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมและบริการประสานงาน การให้บริการตามต้องการเป็นระบบการประสานงานระหว่างองค์กรและสำนักงานผู้แทนอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ในการจัดหาบริการแก่คนเหล่านี้ให้มีคุณสมบัติเหมาะสม

องค์การและสำนักงานผู้แทน แต่ละแห่ง มีพันธะกิจและมุ่งเน้นงานและอาจมีกลุ่มเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจงที่พวกเขาให้บริการได้อย่างถูกกฎหมาย หรือผู้รับบริการที่พวกเขาค้นหาเพื่อให้บริการ เพื่อที่จะให้เยาวชนเข้าถึงกิจกรรมการเชื่อมโยง องค์การ และสำนักงานผู้แทนต้องทำงานประสานกัน และต้องเอาใจใส่ในบทบาทหน้าที่ในการให้บริการของตนเองและผู้อื่นอย่างชัดเจน

มาตรฐานและตัวบ่งชี้ของประเด็นกิจกรรมการเชื่อมโยง ประกอบด้วย

5.1 องค์กรที่ให้บริการประสานงานและสนับสนุน วางกรอบพันธกิจ นโยบาย กระบวนการ ข้อมูล และทรัพยากร เพื่อให้บริการอย่างเท่าเทียมแก่นักเรียนทุกคน และมั่นใจว่าแผนงานที่รวมบริการ การอำนวยความสะดวก และการสนับสนุนมีความยืดหยุ่น

5.1.1 ในระดับรัฐและชุมชน องค์กรภาครัฐและเอกชนสื่อสาร วางแผน และมีกระบวนการประกันคุณภาพภายในองค์กรและระหว่างองค์กรที่ส่งเสริมการเข้าถึงของนักเรียนอย่างเท่าเทียมในการเลือกตัวเลือกหลังจบการศึกษา แต่ละองค์กรมีบทบาทและหน้าที่ที่ชัดเจน และมีระบบสนับสนุนการประเมินผลเพื่อพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

5.1.2 องค์กรมีพันธกิจ นโยบาย และทรัพยากรที่สนับสนุนการเชื่อมโยงอย่างไม่มีข้อจำกัด และช่วยให้เยาวชนเข้าถึงบริการและการอำนวยความสะดวก

5.1.3 เยาวชนและครอบครัวรายงานเกี่ยวกับสิ่งที่องค์กรจัดให้มี หรือจัดให้มีการเข้าถึงบริการเชื่อมโยงอย่างไม่มีข้อจำกัด สนับสนุน และการอำนวยความสะดวกที่จำเป็นที่ตอบสนองต่อความต้องการในการเปลี่ยนผ่านของนักเรียนแต่ละคน

5.1.4 องค์กรดำเนินการกระบวนการที่เห็นพ้องกันในการประสานงานที่พึงปรารถนา และข้อกำหนดในการจัดเตรียมบริการ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนให้มีส่วนร่วมเกี่ยวกับทางเลือกหลังสำเร็จการศึกษา

5.1.5 องค์กรมีระบบแบ่งปันข้อมูล หรือจัดวางกระบวนการแบ่งปันข้อมูล พร้อมๆ กับมีระบบรักษาความลับหรือปลดปล่อยข้อมูลตามความจำเป็น ระบบเหล่านี้ต้องรวมถึงการเก็บรวบรวมข้อมูลและจัดการกับข้อมูลเพื่อให้ได้ผลลัพธ์หลังสำเร็จการศึกษา

5.2 องค์กรติดต่อกับเยาวชนเกี่ยวกับชุดของแผนงาน บริการการอำนวยความสะดวกและการสนับสนุน บนพื้นฐานของกระบวนการวางแผนของแต่ละบุคคล

5.2.1 องค์กรให้ข้อมูลแก่นักเรียนทุกคนเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่าน แผนงาน และบริการที่มีให้กับพวกเขา

5.2.2 องค์กรใช้กระบวนการทำงานร่วมกันเป็นทีมระหว่างหลายๆ องค์กร เพื่อร่วมกันตัดสินใจร่วมกับเยาวชนและครอบครัว เชื่อมโยงนักเรียนแต่ละคนกับบริการ

การอำนวยความสะดวกและการสนับสนุนที่จำเป็นต่อการเข้าถึงทางเลือกหลังสำเร็จการศึกษาที่เห็นพ้องด้วยกันทุกฝ่าย

5.2.3 เยาวชนรายงานความพึงพอใจต่อบริการที่ได้รับการอำนวยความสะดวกและการสนับสนุนที่ได้รับในการติดต่อเพื่อเลือกทางเลือกหลังสำเร็จการศึกษา

5.3 องค์กรจ้างและลงทุนในการพัฒนาองค์ความรู้ ยินดีให้คำตอบ และมีบุคลากรที่มีความคิดรับผิดชอบร่วมในการจัดแผนงาน ทรัพยากร และการสนับสนุนที่จำเป็นต่อการช่วยนักเรียนให้ได้รับผลสำเร็จตามเป้าหมายหลังสำเร็จการศึกษาที่ตั้งไว้

5.3.1 บุคลากร (เช่น ครูทั่วไป ครูการศึกษาพิเศษ นักให้คำปรึกษา แนะนำด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ ผู้ประสานงานในการให้บริการ ผู้จัดการแต่ละกรณี) ได้รับการเตรียมความพร้อมให้ทำงานร่วมกับการเปลี่ยนผ่านช่วงอายุของเยาวชน เข้าใจความรับผิดชอบร่วม และใช้กลยุทธ์การประสานงานและเชื่อมโยงในการเข้าถึงทรัพยากร บริการ และการสนับสนุน ในระบบต่างๆ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายหลังสำเร็จการศึกษา

5.3.2 องค์กรจ้างทีมงานที่ได้รับการเตรียมความพร้อมมาอย่างดี (มีการจัดหาการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง) และมีชุดการวัดสมรรถนะทั่วไปและการวัดผลลัพธ์ที่รวมความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ของคนๆ นั้นเพื่อมั่นใจได้ว่าเยาวชนได้รับการเตรียมพร้อม ได้รับการเชื่อมโยง และได้มีส่วนร่วม ในกิจกรรมต่างๆ ที่จะช่วยให้พวกเขาประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายหลังสำเร็จการศึกษา

5.3.3 เยาวชนและครอบครัวรายงานความพึงพอใจเกี่ยวกับความรู้ทักษะ เจตคติของบุคลากรที่พวกเขาพบปะ/เกี่ยวข้องในองค์กรที่ให้การช่วยเหลือในช่วงของกระบวนการเปลี่ยนผ่าน (National Alliance for Secondary Educations and Transitions n.d. : 12-13)

กล่าวโดยสรุป มาตรฐานแห่งชาติและตัวบ่งชี้คุณภาพสำหรับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและการเปลี่ยนผ่าน เป็นมาตรฐานที่มีการวิจัยรองรับ ประกอบด้วยมาตรฐานและตัวชี้วัด 5 ด้านคือ การเล่าเรียน การเตรียมประสบการณ์ด้านอาชีพ การพัฒนาเยาวชนและภาวะผู้นำของเยาวชน การมีส่วนร่วมของครอบครัว และกิจกรรมการเชื่อมโยง การนำมาตรฐานนี้ไปใช้จะช่วยให้มั่นใจได้ว่าการเปลี่ยนผ่านสำหรับเยาวชนที่จะออกจากระบบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาไปสู่โลกของการเป็นผู้ใหญ่จะมีคุณภาพสูง ช่วยให้การดำเนินงานมีคุณภาพ ผู้บริหารระดับรัฐและท้องถิ่นรวมถึงผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในทางปฏิบัติ สามารถนำไปใช้ในการวางแผนและดำเนินการเปลี่ยนผ่านสำหรับเยาวชนเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างสร้างสรรค์

รากฐานสำคัญของการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน

The Academy for Educational Development's National Institute for Work and Learning (AED/NIWL) โดย ชาร์เนอร์และคณะ (Charner, and others 1996) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง Study of School-to-Work Transition Education Reform 1996 โดยใช้เวลาศึกษา 4 ปี และได้รับงบประมาณสนับสนุนจาก U.S. Department of Education, Office of Education Research and Improvement โดยมีเป้าหมายเพื่อศึกษา การวางแผน การออกแบบ การดำเนินงาน และผลกระทบของการริเริ่มปฏิรูปการเปลี่ยนผ่าน โดยการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับการออกแบบโครงการที่สมบูรณ์และเป็นแบบอย่างที่ดี ประเมินประสบการณ์ที่ได้และผลกระทบที่เกิดขึ้น ซึ่งผลที่ได้ทำให้ได้บทเรียนสำคัญสำหรับผู้ที่สนใจจะพัฒนาโครงการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงานที่มีประสิทธิภาพโดยมีการเชื่อมโยงโรงเรียนกับธุรกิจในชุมชน การศึกษาวิจัยนี้ประกอบด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น ทบทวนวรรณกรรมและสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงานที่เกี่ยวข้อง รายงานผลของคณะกรรมการต่างๆ ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง การประชุมสัมมนาระดับชาติ ศึกษากรณีศึกษา 14 กรณีที่เป็นตัวอย่างการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงานที่ดี เปรียบเทียบกรณีศึกษาทั้ง 14 กรณี และเผยแพร่ผลงานวิจัยให้แก่นักวิจัย ผู้กำหนดนโยบาย และสถานศึกษา

ในการศึกษานี้ ผู้วิจัยได้กำหนดว่า การเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน หมายรวมถึง การที่นักเรียนออกจากโรงเรียนหรือสำเร็จการศึกษาจากชั้นมัธยมศึกษาเพื่อหางานประจำ เพื่อเข้าทำงานและฝึกงานกับนายจ้าง เพื่อทำงานและขณะเดียวกันก็ศึกษาต่อ เพื่อทำงานเป็นลูกจ้างแบบเต็มเวลาหรือศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา เพื่อทำงานเป็นเวลาหลายปีและกลับเข้าไปศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา รวมทั้งคนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาและเข้าสู่โปรแกรมการศึกษาที่เชื่อมโยงกับการทำงานไม่ว่านักเรียนคนนั้นจะศึกษาต่อหรือออกไปทำงานในอนาคต

การศึกษาวิจัยนี้ ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับบริบทของการปฏิรูปการศึกษา การวางแผนและการออกแบบการปฏิรูป โครงสร้างของการปฏิรูป การดำเนินงาน ความร่วมมือ สมรรถนะของนักเรียน หลักสูตร ทรัพยากร ผลกระทบ และผลลัพธ์

นอกจากนี้ กรณีศึกษา 14 กรณี ได้สรุปการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (best practices) ของแต่ละกรณีศึกษา โดยได้อธิบายถึงการปฏิบัติงานและผลกระทบที่เกิดจากการปฏิรูปการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน รวมทั้งได้สรุปองค์ประกอบสำคัญของแต่ละกรณีศึกษา ซึ่งกล่าวได้ว่าไม่มีการเปลี่ยนผ่านแบบใดแบบหนึ่งที่จะแก้โจทย์ได้ทั้งหมด

จากการสังเคราะห์กรณีศึกษาทั้ง 14 กรณี พบรากฐานสำคัญของการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงานดังนี้

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร หากการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงานเกิดขึ้นโดยการสนับสนุนจากผู้บริหารแล้ว การปฏิรูปการเปลี่ยนผ่านจะเกิดขึ้นเป็นรากและกระจายไปทั่วระบบการศึกษา แต่หากผู้บริหารไม่สนใจ การเปลี่ยนผ่านจะกลายเป็นกิจกรรมย่อยๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนแม้จะได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นอย่างแข็งขันก็ตาม ผู้บริหารในที่นี้หมายถึง ครูใหญ่ ผู้อำนวยการเขต ผู้บริหารระดับภูมิภาค ความสำเร็จของการเปลี่ยนผ่านต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารในด้าน การพัฒนาวิสัยทัศน์ร่วม เป้าหมายที่ชัดเจน และมีกลยุทธ์ที่เข้าใจได้ การสนับสนุนจะได้รับความร่วมมือและมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ภายใต้วิสัยทัศน์และการสนับสนุน ผู้บริหารมักจะบริหารงานแบบนักการเมือง นั่นคือต้องเข้าใจกระบวนการต่างๆ และผู้รับผิดชอบ ผู้บริหารต้องปรารถนาที่จะเสี่ยงและรับรู้เวลาที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลง ความผิดพลาด รวมทั้งยอมรับความล้มเหลวที่จะเกิดขึ้น

2. ภาวะผู้นำของผู้ให้บริการ ผู้ให้บริการมีบทบาทหน้าที่หลายอย่าง เช่น ครูผู้สอน นักแนะแนว ผู้เชี่ยวชาญด้านการเปลี่ยนผ่าน ผู้ประสานงานการเปลี่ยนผ่าน และคนอื่นๆ บทบาทของการให้บริการบางอย่างขึ้นอยู่กับตำแหน่งหน้าที่ เช่น ครูผู้สอน เป็นผู้ให้การศึกษาอบรม แต่ขณะเดียวกันจะต้องประสานงานกับหุ้นส่วนทางธุรกิจ จึงต้องมอบหมายหน้าที่หรือแบ่งงานในหลายๆ ทาง ในฐานะผู้จัดการ ผู้ให้บริการต้องมีทักษะเรื่องการจัดองค์การและการสื่อสาร ในฐานะนักปฏิรูป ต้องมีความรู้เกี่ยวกับการสอน หลักสูตร อุตสาหกรรม และนักเรียน ไม่ว่าเขาจะได้รับการฝึกมาหรือมีประสบการณ์ด้านการศึกษามาหรือไม่ก็ตาม ผู้ให้บริการต้องเข้าใจพัฒนาการวัยรุ่นและทฤษฎีการเรียนรู้ รวมทั้งวิธีการเรียนรู้และพัฒนาการแต่ละขั้นเด็กวัยรุ่น ผู้ให้บริการที่ดีควรมีความเข้าใจอาชีพต่างๆ และมันเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงจากอุตสาหรรม

3. การพัฒนาความเชี่ยวชาญของครูและบุคลากร ความพยายามในการปฏิรูปใดๆ ที่จะประสบความสำเร็จถึงแก่นในระบบโรงเรียน การปฏิบัติในชั้นเรียน การให้การแนะแนว และการบริหารจัดการต้องได้รับการเปลี่ยนแปลง การพัฒนาความเป็นมืออาชีพเป็นหนทางหนึ่งเพื่อช่วยให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิรูป เพื่อมั่นใจว่าบางคนจะเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติในวิชาชีพของตนได้มากพอที่จะสนับสนุนวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ของการปฏิรูป ผู้บริหารระดับสูงในระบบการศึกษาควรพัฒนาความเป็นมืออาชีพเป็นสิ่งแรกในระดับโรงเรียน เขต และภาค

4. ความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ระบบการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงานโดยนิยามแล้ว ขึ้นอยู่กับความร่วมมือของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ขั้นแรกของการพัฒนาระบบผู้แทนคือการเก็บรายชื่อหุ้นส่วนหรือผู้เกี่ยวข้องในชุมชน เป็นสิ่งสำคัญที่หุ้นส่วนต้องเข้ามาร่วมในกระบวนการตั้งแต่ต้น เพื่อเป็นการสร้างพลังอำนาจและความสามารถที่จะปรับระบบ ความร่วมมือระยะยาวที่มีประสิทธิภาพไม่เพียงต้องการผู้มีส่วนร่วมในวงกว้างแต่ต้องทนุถนอมหุ้นส่วนเหล่านี้

เพื่อให้พวกเขารับรู้ถึงรางวัลที่จะได้รับ ความเสียง และผลลัพธ์ระยะยาวที่พวกเขาคาดหวังไว้ โดยเฉพาะกับนักเรียน หุ้นส่วนที่แตกต่างกันต้องการการสนับสนุนและความมั่นใจที่ต่างกันว่าระบบจะทำงานให้พวกเขาอย่างไร เป้าหมายของการขยายความสัมพันธ์และทนุถนอมหุ้นส่วนอย่างระมัดระวังคือการมีวิสัยทัศน์ร่วม สร้างความเชื่อ และเป็นแหล่งทรัพยากร

5. การตัดสินใจของนักเรียน ในการช่วยให้นักเรียนเตรียมช่วงชีวิตสำหรับการเรียนรู้ การเติมเต็มการทำงาน และมีชีวิตในวัยผู้ใหญ่ที่มีคุณค่า ระบบการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงานต้องสนับสนุนการพัฒนาการตัดสินใจของนักเรียนทุกคน นักเรียนต้องได้รับการสนับสนุนให้เข้าไปมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบการเรียนของตน เข้าใจและจัดการทางเลือกด้านอาชีพ พัฒนาทักษะทางสังคมและความเป็นผู้ใหญ่ตามระดับอายุที่จะช่วยให้พวกเขามีปฏิสัมพันธ์ทางบวกกับผู้ใหญ่อื่นๆ และเพื่อนๆ ซึ่งยังเป็นจริงสำหรับนักเรียนที่มีความเสี่ยง ซึ่งระบบโรงเรียนจะเป็นเครื่องมือนำพวกเขาไปสู่การเรียนรู้ว่าจะจัดการชีวิตในวัยผู้ใหญ่ที่ซับซ้อนได้อย่างไร

6. หลักสูตรและการสอนพื้นฐานของโรงเรียน หัวใจของการปฏิรูปการเปลี่ยนผ่านคือการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรและการปฏิบัติในการสอนเพื่อให้การเรียนรู้อยู่ “ตามบริบท (contextual)” นั่นคือ การเรียนรู้เกิดขึ้นในบริบทชีวิตจริงหรือใกล้เคียงกับบริบทชีวิตจริงมากที่สุด หลักสูตรและการสอนในระบบการเปลี่ยนผ่านต้องจัดหาจุดเชื่อมโยงระหว่างประสบการณ์การทำงานและการเรียนรู้เข้าด้วยกัน หลักสูตรการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงานที่ประสบความสำเร็จบางหลักสูตรได้บูรณาการเนื้อหาตามที่กำหนดเข้ากับการสอนด้านอาชีพที่ทันสมัยและการเตรียมความพร้อมสู่การทำงาน หลักสูตรในชั้นเรียนจะเชื่อมหลักเหตุผลและวิธีการสนับสนุนเข้ากับประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานที่ทำงานและในโรงเรียนซึ่งมีการตกลงระหว่างสถาบันรวมทั้งเชื่อมหลักสูตรเข้ากับหลักสูตรระดับอุดมศึกษา การวัดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในบริบทไม่เหมือนกับการวัดที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนซึ่งมีการประเมินการปฏิบัติซึ่งแตกต่างกัน หลักสูตรการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงานบางหลักสูตรได้ระบุชุดของสมรรถนะที่สำคัญไว้ ซึ่งมักจะได้จากหุ้นส่วนทางธุรกิจ และนักเรียนในหลักสูตรถูกคาดหวังว่าจะมีสมรรถนะขั้นต่ำตามนั้น หรืออาจจะเป็นการกำหนดมาตรฐานเพื่อให้หลักสูตรในโรงเรียนและเขตการศึกษาฝ่าฟันไปให้ถึง บางแห่งได้ทดลองประเมินกับแฟ้มสะสมผลงานซึ่งเป็นวิธีการที่แม่นยำที่จะเก็บเอกสารด้านการศึกษาของนักเรียน

7. กลยุทธ์การเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน ระบบการเปลี่ยนผ่านที่ประสบความสำเร็จจะเสนอประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐานหลายๆ ทาง โดยพัฒนาจากเงื่อนไขความต้องการแรงงานในชุมชน และความสนใจ เจตคติ พัฒนาการ ของนักเรียนที่แตกต่างกัน ระบบการเปลี่ยนผ่านอาจรวมทางเลือกต่างๆ เข้าไว้ เช่น ประสบการณ์โดยมีธุรกิจเป็นฐาน (business-based

experiences) วิสาหกิจในโรงเรียน (school-based enterprises) โปรแกรมผู้ประกอบการ (entrepreneurial program) การฝึกหัดในงานของเยาวชน (youth apprenticeships) การมีพี่เลี้ยง (mentorship) การศึกษาแบบร่วมมือ (cooperative education) และการเรียนรู้แบบบริการ (service-learning) ซึ่งอาจเป็นการหาประสบการณ์แบบได้รับค่าตอบแทนหรือไม่ได้รับค่าตอบแทน สำหรับนักเรียน 5-50 คน ในช่วงเวลาเรียนหรือหลังเวลาเรียน มีฐานอยู่ในชั้นเรียนหรือมีฐานอยู่ในชุมชน โดยปรับให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน โรงเรียน ธุรกิจ และชุมชนในพื้นที่ ไม่ว่าทางเลือกและกลยุทธ์ของระบบจะเป็นอย่างไร ทางเลือกเหล่านี้ต้องให้บริการสนับสนุนที่เหมาะสมกับนักเรียน บุคลากร และหุ้นส่วนทางธุรกิจ

8. การบูรณาการสารสนเทศด้านอาชีพกับแนวทางของระบบ องค์ประกอบสำคัญสำหรับระบบการเปลี่ยนผ่านที่มีประสิทธิผลคือการบูรณาการการแนะแนวด้านอาชีพเข้ากับระบบ นอกจากนี้ สารสนเทศด้านอาชีพ การประเมิน และแนวทางการดำเนินงาน หลายๆ โปรแกรมได้จัดให้มีที่ปรึกษาและกิจกรรมการแนะแนว การให้บริการนี้ไม่ได้เป็นบริการเสริม แต่เป็นองค์ประกอบสำคัญของระบบ การให้บริการต้องดำเนินต่อไปและนักเรียนแต่ละคนควรมีแผนการศึกษาและแผนทางอาชีพที่ทันสมัยเป็นของตนเอง ด้วยการเป็นส่วนหนึ่งของระบบ นักแนะแนวด้านอาชีพ ต้องเชื่อมโยงกลับไปสู่ชั้นเรียนก่อนหน้า เนื่องจากกิจกรรมที่เหมาะสมต้องเริ่มตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา จึงต้องมีจุดต่างๆ ที่นักแนะแนวปรากฏขึ้นและมีต่อเนื่องและอยู่กับร่องกับรอย/ไม่เปลี่ยนแปลงไปตามนักเรียน สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือ ระบบแนะแนวของโรงเรียนต้องยึดมั่นในความน่าเชื่อถือ ทันต่อความต้องการของตลาดแรงงานและมีแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับงาน

9. ระบบที่ก้าวหน้าเริ่มต้นก่อนเกรด 11 โปรแกรมที่ไม่ได้เริ่มก่อนเกรด 11 จะทำให้นักเรียนพลาดโอกาสหลายประการ เป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องเข้าถึงเด็กก่อนที่เด็กจะท้อแท้ อยู่ว่างๆ หรือออกไปจากโรงเรียน สามัญสำนึกและงานวิจัยที่สนับสนุนแนวคิดที่ว่านักเรียนที่มีความเข้าใจในความเชื่อมโยงระหว่างโรงเรียนและการทำงาน ระหว่างการเรียนรู้ตลอดชีวิตกับความสำเร็จในชีวิต จะมีแรงจูงใจที่จะประสบความสำเร็จในโรงเรียนมากกว่า โปรแกรมจึงต้องก้าวหน้า เข้าถึงอย่างเป็นลำดับ ซึ่งรวมถึงการเตรียมการด้านโปรแกรมที่เหมาะสมกับอายุของเด็กและเริ่มต้นระดับประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษาตอนต้น

10. การพูดอย่างชัดเจนเกี่ยวกับอุดมศึกษา ระบบการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงานที่มีประสิทธิภาพที่เริ่มก่อนเกรด 11 จะขยายต่อไปจนถึงการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โปรแกรมต้องจัดหาการเชื่อมต่อกับสถาบันอุดมศึกษาหลายๆ ทาง เริ่มตั้งแต่นักเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและขยายต่อไปจนถึงหลังสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายรวมถึงทางเลือกในการฝึกอบรม การพูดคุยกับสถาบันอุดมศึกษาในขณะที่นักเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษา

ตอนปลายอาจทำให้เกิดการลงชื่อ นับหน่วยกิตสำหรับการเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย การยอมรับของสถาบันอุดมศึกษาด้วยการใช้วิธีการประเมินด้วยทางเลือกอื่นๆ เช่น ดูจากแฟ้มสะสมผลงาน หรือประกาศนียบัตรความเก่ง หรือข้อตกลงที่สถาบันอุดมศึกษาจะออกให้กับการสอนทางเลือก เช่น ประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน การจัดให้มีสิ่งเหล่านี้อาจช่วยขยายการฝึกอบรมให้ทันต่อนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และส่งเสริมให้นักเรียนได้รับโอกาสฝึกอบรมขั้นสูงขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อการทำงานหลังสำเร็จการศึกษา

11. การเงินที่สร้างสรรค์ การได้รับเงินสนับสนุนจากการปฏิรูปในตอนแรกๆ ส่วนใหญ่เป็นวิกฤติของระบบการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน โครงการแรกๆ ใช้เงินสนับสนุนจากรัฐบาลกลาง และแหล่งอื่นๆ ในขณะที่แต่ละรัฐได้ให้เงินสนับสนุนเช่นกัน เงินจากรัฐมีความแตกต่าง บางรัฐ งบประมาณสำหรับการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งรวมถึงการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน ช่วยให้โรงเรียนเริ่มต้นการเปลี่ยนผ่าน ธุรกิจก็ให้เงินสนับสนุนในลักษณะต่างๆ เช่น บุคลากร ข้อตกลงกับหน่วยงานต่างๆ ช่วยให้ได้งบประมาณทางอ้อมจากรัฐบาลโดยเฉพาะงบประมาณด้านการจ้างงานและการฝึกอบรม หรืองบประมาณสำหรับประชากรกลุ่มพิเศษ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อระบบการเปลี่ยนผ่านในหลายๆ รัฐ

12. การนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ หลายหน่วยงานที่ถูกศึกษา ตระหนักในการทำงานด้วยการใช้ผลจากงานวิจัย ทำวิจัยด้วยตนเอง หรือได้รับมอบหมายให้ทำงานวิจัยเกี่ยวกับการวางแผน การประเมิน หรือทำให้ระบบการเปลี่ยนผ่านมั่นคงขึ้น พวกเขาใช้งานวิจัยเป็นรากฐานของการวางรูปแบบ ใช้ในการประเมินตลาดแรงงานและเศรษฐกิจ ใช้วัดผลกระทบของโครงการที่มีต่อนักเรียน ใช้หาว่านักเรียนที่จบไปแล้วเดินทางเข้าสู่โลกของการทำงานและอุดมศึกษาอย่างไร การใช้งานวิจัยเหล่านี้ ยังช่วยให้ประโยชน์ชั้นที่ 2 คือ ข้อค้นพบที่ได้ช่วยในการปรับระบบการเปลี่ยนผ่าน ยืนยันให้บุคลากรเห็นความสำคัญในงานของพวกเขา ช่วยเพิ่มทรัพยากรสนับสนุน และทำให้ได้ข้อมูลย้อนกลับที่ช่วยพัฒนาและปรับรูปร่างที่แตกต่างของการปฏิรูป

กล่าวโดยสรุป รากฐานสำคัญของการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงานประกอบด้วย ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ภาวะผู้นำของผู้ให้บริการ การพัฒนาความเชี่ยวชาญของครูและบุคลากร ความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน การตัดสินใจของนักเรียน หลักสูตรและการสอนพื้นฐานของโรงเรียน กลยุทธ์การเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน การบูรณาการสารสนเทศด้านอาชีพกับแนวทางของระบบ ระบบที่ก้าวหน้าเริ่มต้นก่อนเกรด 11 การพูดอย่างชัดเจนเกี่ยวกับอุดมศึกษา การเงินที่สร้างสรรค์ และการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ หากได้มีการพิจารณาถึงรากฐานสำคัญนี้ จะช่วยให้การปฏิรูปการศึกษาและการเปลี่ยนผ่านประสบความสำเร็จ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษาให้เด็กและเยาวชนในวัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งรวมถึงเด็กพิการด้วย หัวข้อนี้จะกล่าวถึง บทบาทหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การแบ่งส่วนราชการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวคิดจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ แนวคิดจากพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 และนโยบายการสร้างโอกาสทางการศึกษาสำหรับคนพิการ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

บทบาทหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้แก่เยาวชนวัยเรียน จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2546 โดยการหลอมรวมส่วนราชการที่เป็นกรมและเทียบเท่ากรมของกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย กรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมวิชาการ และสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ในส่วนของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดและสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ มีหน้าที่กำหนดทิศทาง กรอบนโยบาย จัดลำดับความสำคัญของงาน/โครงการ เพื่อให้งาน/โครงการบรรลุวัตถุประสงค์ จัดหาทรัพยากรและแหล่งสนับสนุน กำกับติดตาม เพื่อช่วยแก้ปัญหาให้ทันต่อสถานการณ์ และประเมินผล เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

การจัดและส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินงานครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วประเทศ ยึดหลักการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาเป็นเอกภาพ ยืดหยุ่น มุ่งสัมฤทธิ์ผลตามเป้าประสงค์ ลดขั้นตอนการบริหาร เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลการจัดการในทุกระดับการศึกษา โดยการจัดการศึกษาแบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. การศึกษาก่อนประถมศึกษา (การศึกษาปฐมวัย) จัดสำหรับเด็กอายุ 3 – 6 ปี เพื่อวางรากฐานชีวิตและเตรียมความพร้อมของเด็ก

2. การศึกษาภาคบังคับ 9 ปี จัดสำหรับเด็กอายุย่างเข้าปีที่เจ็ด จนถึงอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เพื่อวางรากฐานด้านความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม ความต้องการ ความถนัดและความสนใจของตนเอง แบ่งเป็น 3 ช่วงชั้น คือ ช่วงชั้นที่ 1 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3) ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6) และช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3)

3. การศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี เป็นการศึกษาในช่วงชั้นที่ 4 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6) เพื่อมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้ ความถนัด ความสนใจ การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ (กระทรวงศึกษาธิการ 2551 : 2-3)

วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ ไว้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ 2553)

วิสัยทัศน์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นองค์กรหลักในการจัดและส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ประชากรวัยเรียนอย่างทั่วถึง มีคุณธรรมนำความรู้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และมีคุณภาพตามมาตรฐาน

พันธกิจ ขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ประชากรวัยเรียนทุกคน ได้รับการพัฒนาให้เป็นบุคคลที่มีคุณธรรมนำความรู้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา

เป้าประสงค์ ประกอบด้วย

1. ประชากรวัยเรียนทุกคนทั้งปกติ พิการ และด้อยโอกาสได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ตามสิทธิอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง
2. ผู้เรียนทุกคนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการศึกษา
4. ผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ

การแบ่งส่วนราชการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีการแบ่งส่วนราชการออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนราชการในส่วนกลาง ส่วนราชการในระดับเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา โดยมีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ (พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 2546 : 2-16)

ส่วนราชการในส่วนกลาง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดแบ่งส่วนราชการเป็น 10 สำนัก 1 กลุ่ม 1 หน่วย คือ สำนักอำนวยการ สำนักการคลังและสินทรัพย์ สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร และหน่วยตรวจสอบภายใน โดยการแบ่งส่วนราชการภายในของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 กำหนดให้จัดแบ่งเป็น 10 สำนัก และเมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2550 คณะรัฐมนตรีมีมติให้กำหนดกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร หน่วยตรวจสอบภายใน และกลุ่มงานด้านวิชาการ ไว้ในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ โดยให้มีฐานะเทียบเท่าสำนัก และการดำเนินงานอยู่ภายใต้การเสนอแนะของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย ประธานกรรมการ กรรมการผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรวิชาชีพ จำนวน 3 ท่าน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 13 ท่าน กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน 9 ท่าน โดยมีเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกรรมการและเลขานุการ

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นส่วนงานหนึ่งที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ และผู้ด้อยโอกาส มีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

1. รวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลและประสานการจัดทำข้อเสนอ นโยบายและแผนการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาส ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาปฐมวัย นโยบายของรัฐที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประเมินและรายงานผลการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาพิเศษ/คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระทรวงศึกษาธิการ

2. ประสานงาน ส่งเสริมและดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาส จัดระบบสื่อและสิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับกองทุนการศึกษาสำหรับคนพิการและผู้ด้อยโอกาส

3. ส่งเสริม สนับสนุนและดำเนินการวิจัยพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และการเรียนรู้ของคนพิการและผู้ด้อยโอกาส

4. ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาพิเศษ

5. ปฏิบัติงานร่วมกัน หรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรืองานที่ได้รับมอบหมาย (กระทรวงศึกษาธิการ 2552 : 15)

ส่วนราชการในระดับเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือ สพท. จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ปัจจุบันมีจำนวน 185 เขต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นหน่วยแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติ มีอิสระในการบริหารจัดการทั้งด้านวิชาการ ด้านการเงิน และการบริหารงานบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีบทบาทในการระดมทรัพยากรและกระจายทรัพยากร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ลดช่องว่างทางการศึกษาระหว่างสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน และยกระดับคุณภาพการศึกษาไปพร้อมกัน มีการจัดการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นกลุ่มงานต่าง ๆ ประกอบด้วย 6 กลุ่มงาน 1 หน่วยงาน คือ กลุ่มอำนวยการ กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มนโยบายและแผน กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา กลุ่มส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา และหน่วยตรวจสอบภายใน

สถานศึกษา

สถานศึกษา เป็นหน่วยจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน รับผิดชอบจัดการพัฒนาผู้เรียนในทุกด้านทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และสถานศึกษามีอิสระ สามารถตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารงานตามสภาพ บริบทของแต่ละท้องถิ่น ในรูปแบบการบริหารจัดการที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School - Based Management : SBM) ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะต้องเร่งรัดและให้การสนับสนุนสถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งให้ได้คุณภาพตามมาตรฐาน และหมายรวมถึงสวัสดิภาพและสัวดิการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การแบ่งโครงสร้างการบริหารงานให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษากำหนด และเพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาสอดคล้องกับการกระจายอำนาจและความเป็นนิติบุคคล โดยพื้นฐานจะต้องมี 4 กลุ่มงาน คือ กลุ่มวิชาการ กลุ่มงบประมาณ กลุ่มบริหารงานบุคคล และกลุ่มบริหารทั่วไป

แนวคิดจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

จากแนวคิดในการปฏิรูปการศึกษา ที่เริ่มตื่นตัวขึ้นในช่วงต้นของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ได้นำไปสู่การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาครั้งใหญ่ในปัจจุบัน โดยมีการออกพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บททางการศึกษา ที่จะนำไปสู่การปฏิรูปการศึกษาของชาติทั้งระบบ ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาตินี้ มีแนวคิดที่เป็นสาระสำคัญเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ดังนี้

1. แนวคิดในการใช้การศึกษาเป็นแนวทางในการพัฒนาคน ทั้งในระดับปัจเจกบุคคล คือ พัฒนาตนเอง และระดับสังคม คือ พัฒนาการอยู่ร่วมกันในสังคม ซึ่งแนวคิดนี้ปรากฏในการกำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษา (มาตรา 6) ตามนัยของมาตราดังกล่าว สะท้อนความเชื่อพื้นฐานว่า การศึกษาสามารถพัฒนาคนให้มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงควรเป็นไปเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว

2. แนวคิดในเรื่องสิทธิและความเสมอภาคในโอกาสของบุคคลทุกกลุ่ม ที่จะได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพเท่าเทียมกัน (มาตรา 10) โดยมีระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ (หมวด 6) โดยถือเป็นหน้าที่ของรัฐที่จะดำเนินการให้ทั่วถึง โดยเฉพาะกลุ่มบุคคลที่มีความพิการหรือด้อยโอกาสเป็นพิเศษ

3. แนวคิดในการจัดการศึกษาโดยถือหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญและสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ (มาตรา 22) ดังนั้น การจัดกระบวนการเรียนรู้จึงต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในโรงเรียน และการเรียนรู้จากแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน โดยรัฐและชุมชนเข้ามามีส่วนในการจัดการศึกษา และแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนร่วมกัน (มาตรา 24 มาตรา 25) อาจเป็นการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย (มาตรา 15) ซึ่งสามารถเทียบโอนผลการเรียนข้ามระบบกันได้

4. แนวคิดการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาในโรงเรียนมีความเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ในชีวิตจริง ตามแนวคิดในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต จึงได้กำหนดสาระสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ให้ชุมชนหรือองค์กรอื่นๆ มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในรูปแบบต่างๆ (มาตรา 12) และเพื่อเป็นแรงจูงใจให้หน่วยงานดังกล่าว ดำเนินการสนับสนุนหรือมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงกำหนดให้หน่วยงานหรือชุมชนหรือองค์กรเหล่านี้ ได้รับสิทธิประโยชน์ เช่น เงินอุดหนุน การลดภาษี เป็นต้น (มาตรา 12 และมาตรา 14)

แนวคิดจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีส่วนสำคัญต่อการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้นำแนวคิดดังกล่าวมาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา เช่น แนวคิดที่ให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการศึกษาต้องสนองตอบความต้องการ และ

เป็นไปตามศักยภาพของเด็ก ซึ่งจะสะท้อนในรูปแบบของการจัดโปรแกรมการศึกษาเป็นรายบุคคล เป็นต้น และนอกจากนี้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ สถานศึกษาได้จัดประสบการณ์โดยให้นักเรียนได้เรียนรู้จากแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน หรือให้มีวิทยากรจากชุมชนมาช่วยในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้กระบวนการเรียนรู้ไม่แปลกแยกจากชุมชน เป็นต้น

แนวคิดจากพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551

เนื่องจากการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการมีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลทั่วไป จึงจำเป็นต้องจัดให้คนพิการมีสิทธิและโอกาสได้รับการบริการและความช่วยเหลือทางการศึกษาเป็นพิเศษ พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 จึงถูกบัญญัติขึ้นโดยมีสาระสำคัญในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการดังนี้

1. สิทธิทางการศึกษา คนพิการมีสิทธิได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา มีสิทธิเลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบและรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลนั้น และมีสิทธิได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษา ที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล

2. ให้สถานศึกษาในทุกสังกัดจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ และต้องมีการปรับปรุงแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในประกาศกระทรวง

3. ให้สถานศึกษาในทุกสังกัดและศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการอาจจัดการศึกษาสำหรับคนพิการทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ในรูปแบบที่หลากหลายทั้งการเรียนร่วม การจัดการศึกษาเฉพาะความพิการ รวมถึงการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ การพัฒนาศักยภาพในการดำรงชีวิตอิสระ การพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็น การฝึกอาชีพ หรือการบริการอื่นใด

4. ให้สถานศึกษาในทุกสังกัดจัดสภาพแวดล้อม ระบบสนับสนุนการเรียนการสอนตลอดจนบริการเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

5. ให้สถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนผู้ดูแลคนพิการและประสานความร่วมมือจากชุมชนหรือนักวิชาชีพเพื่อให้คนพิการได้รับการศึกษาทุกระดับ หรือบริการทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ

6. สถานศึกษาใดปฏิเสธไม่รับคนพิการเข้าศึกษา ให้ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามกฎหมาย

แนวคิดจากพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 จะช่วยให้คนพิการมีสิทธิและโอกาสได้รับการบริการและความช่วยเหลือทางการศึกษาเป็นพิเศษ เป็นการเปิดโอกาสให้คนพิการได้รับบริการทางการศึกษาที่ส่งเสริมความสำเร็จในการศึกษามากขึ้น

นโยบายการสร้างโอกาสทางการศึกษาสำหรับคนพิการ

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งแสดงถึงเจตนารมณ์ในการยกระดับการศึกษาของประชาชนให้สูงขึ้น ดังนั้น เพื่อเป็นการสร้างโอกาสให้คนพิการมีโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้จัดการศึกษาสำหรับคนพิการในหลายรูปแบบ ทั้งในส่วนของการเตรียมความพร้อม การจัดโรงเรียนเฉพาะความพิการแต่ละประเภท และการจัดการเรียนรวมกับนักเรียนปกติโดยมีรูปแบบการจัดการศึกษาดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2548 : 34-36)

ศูนย์การศึกษาพิเศษและศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด มีหน้าที่ทำแผนพัฒนาและปฏิบัติการค้นหาผู้พิการในพื้นที่ให้บริการ ช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อมคนพิการ พร้อมทั้งจัดระบบส่งต่อคนพิการและสร้างเครือข่ายการทำงานกับสถานศึกษาและชุมชน จัดสื่อสิ่งอำนวยความสะดวก สร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ปกครองและอาสาสมัครในการดูแลคนพิการ นิเทศ และติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

โรงเรียนเฉพาะความพิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดการศึกษาสำหรับคนพิการในโรงเรียนเฉพาะความพิการทั่วประเทศ จำนวน 43 แห่ง ประกอบด้วย โรงเรียนสอนคนพิการทางหู 20 แห่ง โรงเรียนสอนคนพิการทางสติปัญญา 19 แห่ง โรงเรียนสอนคนพิการทางสายตา 2 แห่ง โรงเรียนสอนคนพิการทางร่างกาย 2 แห่ง นอกจากนี้ยังได้ประสานกับหน่วยงานและองค์การอื่นๆทั้งในและนอกประเทศ จัดการศึกษาทั้งรูปแบบการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

การจัดการศึกษาสำหรับผู้พิการในรูปแบบเรียนร่วมกับนักเรียนปกติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดการศึกษาสำหรับคนพิการที่มีความพร้อม สามารถเรียนรวมกับนักเรียนปกติในรูปแบบต่างๆ เช่น เรียนรวมในชั้นเรียนปกติเต็มเวลา บางเวลา หรือเรียนรวมโดยได้รับบริการสอนเสริมจากครูสอนเสริมในทุกระดับชั้น

สรุป

การบริหารสถานศึกษา เป็นการดำเนินการที่เกิดจากความร่วมมือของบุคคลหลายฝ่าย ผู้มีบทบาทสำคัญคือผู้บริหารสถานศึกษา ที่จะต้องบริหารจัดการ ควบคุม กำกับ ติดตาม กิจกรรมต่างๆ ตามภาระหน้าที่ ซึ่งกี่ยวข้องกับ งานแผนงานและงบประมาณ งานพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน งานบริหารทรัพยากรบุคคล งานบริหารกิจการนักเรียน ธุรการและบริหารทั่วไป งานบัญชีและการเงิน งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม งานสร้างสัมพันธ์กับชุมชน งานพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อย่างไรก็ตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (พ.ศ. 2545) และพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ได้ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า การศึกษาเป็นการพัฒนาคนและประชาชนทุกคนมีสิทธิและความเสมอภาคที่จะได้รับการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมีหน้าที่ในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยมีแนวนโยบายส่งเสริมให้มีการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กพิการสามารถเข้าถึงการศึกษาได้อย่างทั่วถึง การบริหารโรงเรียนเรียนร่วมจึงต้องคำนึงถึงปัจจัยหลายประการที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนพิการ และที่สำคัญคือการมีงานทำหรือการได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นหลังสำเร็จการศึกษา ดังนั้น การบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงานของนักเรียนพิการจึงเข้ามามีบทบาทและเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบองค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา และเพื่อทราบรูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา โดยใช้ผู้ให้ข้อมูลเป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย

เป็นการจัดเตรียมโครงการวิจัยอย่างเป็นระบบตามระเบียบวิธีการดำเนินการวิจัย โดยศึกษาจากตำรา เอกสารวิชาการ บทความ รายงานการวิจัย และข้อมูลและสารสนเทศ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา และนำผลที่ได้จากการศึกษามาจัดทำโครงร่างการวิจัย นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา สอบและแก้ไขโครงร่างการวิจัยตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสอบโครงร่างการวิจัย แล้วจึงขออนุมัติหัวข้อการทำวิจัยต่อบัณฑิตวิทยาลัย

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย

เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยทำการกำหนดตัวแปรที่เกี่ยวข้องในการวิจัย สร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล และยืนยันผลที่ได้โดยผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 การกำหนดตัวแปรที่เกี่ยวข้องในการวิจัย เป็นการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) เพื่อให้ได้ตัวแปรที่ต้องการศึกษาแล้วจึงนำผลที่ได้ไปพัฒนาแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi-structured interview) ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและปรับแก้ตามคำแนะนำ หลังจากนั้นนำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้องจำนวน 18 คน ทำการวิเคราะห์เนื้อหาที่ได้จากการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทไทย

ขั้นที่ 2 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย ขั้นตอนนี้เป็นการนำผลที่ได้จากขั้นที่ 1 มาพัฒนาแบบสอบถามและปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน พิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) นำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ (Index of Item-objective Congruence : IOC) เลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ที่มากกว่า 0.5 ขึ้นไป และปรับปรุงแบบสอบถาม หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try-out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 32 คน นำผลที่ได้มาหาความเที่ยง (reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟ่าของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ปรับปรุงแบบสอบถาม เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในขั้นต่อไป

ขั้นที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ขั้นตอนนี้เป็นการนำแบบสอบถามจากขั้นที่ 2 ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 360 คน ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารที่รับผิดชอบการเรียนร่วม ครูที่สอนนักเรียนพิการ และนักเรียนพิการหรือผู้ปกครองนักเรียนพิการ จาก 90 โรงเรียน นำข้อมูลที่ได้มาทำการตรวจสอบความถูกต้อง วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) แปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสรุปองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา หลังจากนั้นทำการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล (Canonical Correlation Analysis) แปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา

ขั้นที่ 4 การยืนยันความเหมาะสมขององค์ประกอบและรูปแบบ ขั้นตอนนี้เป็นการนำองค์ประกอบและรูปแบบที่ได้จากขั้นที่ 3 ไปสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน และวิเคราะห์เนื้อหาที่ได้จากแบบสอบถาม

จากรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยข้างต้น สรุปได้ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย

เป็นการจัดทำร่างรายงานผลการวิจัย นำเสนอร่างรายงานผลการวิจัยต่อคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามคำแนะนำของคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ จัดทำรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ เสนอรายงานผลการวิจัยต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อพิจารณาขออนุมัติสำเร็จการศึกษา และเผยแพร่ผลงานวิจัยในการประชุมวิชาการหรือตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ

ระเบียบวิธีวิจัย

เพื่อให้การวิจัยมีประสิทธิผลสูงสุดและสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งประกอบด้วย แผนแบบการวิจัย ประชากร กลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

แผนแบบการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) มีแผนแบบการวิจัยลักษณะของกลุ่มตัวอย่างเดียว ศึกษาสภาวการณ์โดยไม่มีการทดลอง (the one-shot, non-experimental case study) เขียนเป็นแผนภาพได้ดังภาพที่ 4

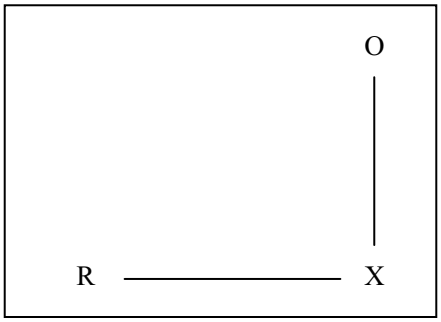

R หมายถึง ตัวอย่างที่ได้จากการสุ่ม

X หมายถึง ตัวแปรที่ศึกษา

O หมายถึง ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา

ภาพที่ 4 แผนผังของแผนแบบการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มดังนี้

1. กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ ผู้เชี่ยวชาญด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนเรียนร่วม ผู้แทนจากสถานประกอบการ ผู้ปกครองนักเรียนพิการ ผู้นำคนพิการ และผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ ประชากรกลุ่มนี้จะเป็นผู้ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยที่สอดคล้องกับบริบทไทย

2. กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนเรียนร่วมที่รับผิดชอบการเรียนร่วม ครูที่สอนนักเรียนพิการ นักเรียนพิการหรือผู้ปกครองนักเรียนพิการ ประชากรกลุ่มนี้จะเป็นผู้ให้ข้อมูลโดยการตอบแบบสอบถาม

3. กลุ่มที่ 3 ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญระดับสูงด้านการบริหารการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ ผู้เชี่ยวชาญด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ผู้บริหารโรงเรียนเรียนร่วม และผู้นำคนพิการ ประชากรกลุ่มนี้จะเป็นผู้ให้ข้อมูลเพื่อยืนยันความเหมาะสมขององค์ประกอบและรูปแบบที่ได้ จากการวิเคราะห์ทางสถิติ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มตามกลุ่มประชากรดังนี้

1. กลุ่มที่ 1 ผู้ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา 3 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษและการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ 3 คน ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนเรียนร่วม 3 คน ผู้แทนจากสถานประกอบการ 3 คน ผู้ปกครองนักเรียนพิการ 2 คน ผู้นำคนพิการ 2 คน และผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ 2 คน รวม 18 คน ใช้การเลือก ตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) จากกลุ่มประชากร โดยมีรายชื่อปรากฏในภาคผนวก ก และมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

1.1 กรณีที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ ผู้เชี่ยวชาญด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนเรียนร่วม ผู้ปกครองนักเรียนพิการ ผู้นำคนพิการ และผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ เป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี และเป็นที่ยอมรับหรือมีชื่อเสียงในวงการคนพิการ

1.2 กรณีที่เป็นผู้แทนจากสถานประกอบการ เป็นผู้แทนจากสถานประกอบการที่ได้รับการประกาศเกียรติคุณสถานประกอบการดีเด่นด้านการจ้างงานคนพิการโดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และเป็นหัวหน้างานของคนพิการหรือเป็นคนพิการที่ทำงานในสถานประกอบการนั้น

2. กลุ่มที่ 2 ผู้ให้ข้อมูลโดยการตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนเรียนร่วมที่รับผิดชอบการเรียนร่วม 90 คน ครูที่สอนนักเรียนพิการ 90 คน นักเรียนพิการหรือผู้ปกครองนักเรียนพิการ 180 คน รวม 360 คน ใช้เทคนิคการเลือกตัวอย่างแบบหลายขั้น (multi-stage sampling) และใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (cluster sampling) ดังนี้

2.1 แบ่งโรงเรียนตามภาคและเขตตรวจราชการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้ 20 เขตตรวจราชการ

2.2 สุ่มชื่อจังหวัดในแต่ละเขตตรวจราชการ 1 ชื่อ และสุ่มเขตพื้นที่ในจังหวัดนั้น 1 เขต รวมจำนวนโรงเรียนเรียนร่วมจากแต่ละเขตพื้นที่ที่สุ่ม ได้จำนวนประชากรจำนวน 115 โรงเรียน

2.3 จากจำนวนโรงเรียนเรียนร่วม 115 โรงเรียน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan 1970 : 608) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 90 โรงเรียน

2.4 เทียบสัดส่วนขนาดของกลุ่มตัวอย่างกับประชากร ได้จำนวนตัวอย่างแต่ละเขตพื้นที่

2.5 กำหนดผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 4 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนเรียนร่วมที่รับผิดชอบการเรียนร่วม 1 คน ครูที่สอนนักเรียนพิการ 1 คน นักเรียนพิการหรือผู้ปกครองนักเรียนพิการ 2 คน จากกลุ่มตัวอย่างจาก 90 โรงเรียน ได้จำนวนผู้ให้ข้อมูลรวมทั้งสิ้น 360 คน ดังรายละเอียดปรากฏในตารางที่ 1 และรายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างปรากฏในภาคผนวก ง

3. กลุ่มที่ 3 ผู้ให้ข้อมูลเพื่อยืนยันความเหมาะสมขององค์ประกอบและรูปแบบที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติ ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญระดับสูงด้านการบริหารการศึกษา 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ 1 คน ผู้บริหารโรงเรียนเรียนร่วม 1 คน และผู้นำคนพิการ 1 คน รวม 5 คน ใช้การเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) จากกลุ่มประชากร โดยมีรายชื่อปรากฏในภาคผนวก จ และมีหลักเกณฑ์การเลือกกลุ่มตัวอย่างคือ เป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป มีประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า 10 ปี และเป็นที่ยอมรับ/มีชื่อเสียงในวงการคนพิการ

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ภาค	เขตตรวจราชการที่	จังหวัดในเขตตรวจราชการ	จังหวัดที่สุ่ม	เขตพื้นที่ที่สุ่ม	ประชากร * (โรงเรียน)	ตัวอย่าง (โรงเรียน)	ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 4 คน (คน)
ภาคเหนือ	1	เชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน	เชียงราย	เขต 1	9	7	28
	2	ตาก พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์	พิษณุโลก	เขต 1	5	4	16
	3	กำแพงเพชร นครสวรรค์ พิจิตร อุทัยธานี	นครสวรรค์	เขต 2	3	2	8
ภาคกลาง	4	นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง	นนทบุรี	เขต 2	6	5	20
	5	ชัยนาท ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี	ชัยนาท	เขต 1	4	3	12
	6	กาญจนบุรี นครปฐม ราชบุรี สุพรรณบุรี	สุพรรณบุรี	เขต 2	6	5	20
	7	ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร	สมุทรสาคร	เขต 1	8	6	24
	8	ฉะเชิงเทรา นครนายก ปราจีนบุรี สมุทรปราการ สระแก้ว	ฉะเชิงเทรา	เขต 1	6	5	20
	9	จันทบุรี ชลบุรี ตราด ระยอง	ชลบุรี	เขต 1	4	3	12

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ภาค	เขตตรวจราชการที่	จังหวัดในเขตตรวจราชการ	จังหวัดที่สุ่ม	เขตพื้นที่ที่สุ่ม	ประชากร * (โรงเรียน)	ตัวอย่าง (โรงเรียน)	ผู้ให้ข้อมูล โรงเรียนละ 4 คน (คน)
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	10	หนองคาย หนองบัวลำภู เลย อุดรธานี	เลย	เขต 2	4	3	12
	11	กาฬสินธุ์ นครพนม มุกดาหาร สกลนคร	กาฬสินธุ์	เขต 3	5	4	16
	12	ขอนแก่น มหาสารคาม ร้อยเอ็ด	ขอนแก่น	เขต 5	9	7	28
	13	ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์	นครราชสีมา	เขต 5	3	2	8
	14	ยโสธร ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ อุบลราชธานี	ยโสธร	เขต 2	11	9	36
ภาคใต้	15	ชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี	ชุมพร	เขต 1	8	6	24
	16	ตรัง นครศรีธรรมราช พัทลุง	ตรัง	เขต 1	7	5	20
	17	กระบี่ พังงา ภูเก็ต	ภูเก็ต	เขต 1	2	2	8
	18	นราธิวาส ปัตตานี ยะลา	ยะลา	เขต 3	2	2	8
	19	สงขลา สตูล	สงขลา	เขต 2	6	5	20
กทม.	กทม.	กรุงเทพมหานคร	กรุงเทพ	เขต 2	7	5	20
รวม					**115**	**90**	**360**

* ข้อมูลจำนวนโรงเรียนเรียนร่วมจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2551

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยตัวแปรพื้นฐานและตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ตัวแปรพื้นฐาน คือ ตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และสถานะในการตอบแบบสอบถาม

2. ตัวแปรที่ศึกษา คือ ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมและจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

2.1 การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 (2550 : 29-33) ซึ่งประกอบด้วยภาระกิจการบริหารสถานศึกษา 4 ด้านคือ 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ 2) ด้านการบริหารงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล และ 4) ด้านการบริหารทั่วไป

2.2 การบริหารจัดการเรียนร่วมโดยโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ของ เบญจา ชลธาร์นนท์ (2546 : 3-6) ซึ่งกล่าวว่าในการบริหารจัดการเรียนร่วมนั้น ผู้บริหารโรงเรียนต้องเตรียม 1) นักเรียน (student) ทั้งนักเรียนพิการและนักเรียนทั่วไปให้สามารถเรียนร่วมกันได้ 2) สภาพแวดล้อม (environment) ทั้งสภาพแวดล้อมทางกายภาพเพื่อให้นักเรียนพิการสามารถเข้าถึงได้ และบุคลที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมของนักเรียนให้ร่วมกันจัดการศึกษาสำหรับนักเรียน 3) กิจกรรมต่าง ๆ (activity) ให้นักเรียนพิการมีส่วนร่วมได้ เช่น หลักสูตร แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แผนการสอนเฉพาะบุคคล เทคนิคการสอน กิจกรรมการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน และ 4) เครื่องมือ (tool) เช่น การบริหารจัดการ งบประมาณ ตำรา ครูการศึกษาพิเศษ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการต่าง ๆ ที่จะช่วยให้นักเรียนพิการสามารถเล่าเรียนได้

2.3 แนวทางสำหรับผู้บริหารในการพัฒนาการศึกษาแบบเรียนรวม (administrator guidelines for developing inclusive education) ซึ่งพัฒนาโดย The New York City Department of Education (2009) ซึ่งแนวทางนี้เน้นการนำไปปฏิบัติจริง ประกอบด้วย 1) ส่งเสริมปรัชญาการเรียนร่วม (promote an inclusive school philosophy) 2) สร้างความเข้าใจและเอกฉันท์ให้เกิดขึ้น (foster understanding and consensus building) 3) สร้างการเชื่อมโยงระหว่างการศึกษาปกติกับการศึกษาพิเศษ (make connections between general and special education) 4) สร้างทีมงานสำหรับการวางแผน (form a planning team) 5) ทำความรู้จักกับนักเรียนเพื่อการเรียนร่วม (get to know student(s) for inclusive placement) 6) กำหนดบริการสนับสนุนนักเรียนตามความต้องการจำเป็น (identify student support service needs) 7) เลือกผู้ให้บริการสนับสนุนการศึกษา

พิเศษ (select special education support service provider) 8) เลือกชั้นเรียนทั่วไปสำหรับนักเรียนพิการที่จะไปเรียนร่วม (identify general education class for student placement) 9) เตรียมความพร้อมในการจัดสถานศึกษา (prepare general education setting) 10) นำนักเรียนเข้าสู่ชั้นเรียนทั่วไป (place students into general education class) 11) ดำเนินการโดยใช้กลยุทธ์นักเรียนเป็นศูนย์กลาง (implement student-centered strategies) 12) ประเมินความก้าวหน้าและพิจารณาขั้นตอนต่อไป (evaluate progress and determine next steps)

2.4 มาตรฐานแห่งชาติและตัวบ่งชี้คุณภาพสำหรับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและการเปลี่ยนผ่าน (National Standards & Quality Indicators for secondary education and transition) พัฒนาโดย National Alliance for Secondary Education and Transition (n.d. : 1-13) ซึ่งเป็นมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัย การสัมภาษณ์เจาะลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและการปฏิบัติที่เป็นเลิศ ของประเทศสหรัฐอเมริกา ประกอบด้วยมาตรฐาน 5 ด้านคือ 1) การเล่าเรียน (schooling) 2) การเตรียมประสบการณ์ด้านอาชีพ (career preparatory experiences) 3) การพัฒนาเยาวชนและความเป็นผู้นำของเยาวชน (youth development and youth leadership) 4) การมีส่วนร่วมของครอบครัว (family involvement) และ 5) กิจกรรมการเชื่อมโยง (connecting activities)

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้นำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการบริหารการศึกษา การศึกษาพิเศษ และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ รวมทั้งความคิดเห็นของผู้นำคนพิการ ผู้ปกครองนักเรียนพิการ ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนเรียนร่วม ผู้แทนจากสถานประกอบการ และผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ มาศึกษาวิจัยด้วย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้ ใช้เครื่องมือ 3 ชุด ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi-structured interview) พัฒนามาจากการทบทวนวรรณกรรม ใช้เก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 โดยการสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทไทย ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 8 ข้อ ดังปรากฏในภาคผนวก ก

2. แบบสอบถามความคิดเห็น (opinionnaire) พัฒนามาจากการทบทวนวรรณกรรมและจากความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 ใช้เก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 2 เพื่อสอบถาม

ความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา โดยแบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และสถานะในการตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check-list) และเติมคำลงในช่องว่าง จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา จำนวน 258 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าจัดอันดับ 5 ระดับของลิเคิร์ท (Likert's five rating scale) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2540 : 107-108) มีรายละเอียดดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าข้อความนั้นเป็นองค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 5 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยว่าข้อความนั้นเป็นองค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 4 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นเป็นองค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 3 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วยว่าข้อความนั้นเป็นองค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 2 คะแนน

ระดับ 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าข้อความนั้นเป็นองค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1 คะแนน

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ที่ควรจะเป็น ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (open ended questions) จำนวน 1 ข้อ

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ

รายละเอียดของแบบสอบถามปรากฏในภาคผนวก ง

3. แบบสอบถามความคิดเห็น (opinionnaire) พัฒนาโดยนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติมาเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถาม ใช้เก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 3 เพื่อยืนยันความเหมาะสมขององค์ประกอบและรูปแบบที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติ โดยแบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 5 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ คุณวุฒิ ตำแน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ และเติมคำลงในช่องว่าง

ตอนที่ 2 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเป็นแบบปลายเปิด จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษารูปแบบอื่นๆ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ

ตอนที่ 5 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ

รายละเอียดของแบบสอบถามความคิดเห็นปรากฏในภาคผนวก จ

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi-structured interview) ใช้เก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 เพื่อสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทไทย มีขั้นตอนในการสร้างและพัฒนาดังนี้

1.1 นำข้อมูลที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมมาทำการสังเคราะห์ เพื่อให้ได้ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา

1.2 นำตัวแปรที่ได้มาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและปรับแก้ตามคำแนะนำ

2. แบบสอบถามความคิดเห็น (opinionnaire) ใช้เก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 2 เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา มีขั้นตอนในการพัฒนาดังนี้

2.1 นำข้อมูลที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมและข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 มาประมวลเพื่อกำหนดโครงสร้าง ขอบเขตของแบบสอบถาม และสร้างแบบสอบถามตามโครงสร้างและขอบเขตของเนื้อหา ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและปรับแก้ตามคำแนะนำ

2.2 นำแบบสอบถามจำนวน 334 ข้อ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตามรายชื่อที่ปรากฏในภาคผนวก ข จำนวน 5 คน พิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และภาษาที่ใช้แล้วคำนวนหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ (Index of Item-objective Congruence : IOC) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ที่มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป และปรับปรุงแก้ไขภาษาตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ข้อคำถาม 258 ข้อ

2.3 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try-out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 8 โรงเรียน โรงเรียนละ 4 คน ประกอบด้วยผู้บริหารที่รับผิดชอบการเรียนร่วมจำนวน 1 คน ครูผู้สอนนักเรียนพิการจำนวน 1 คน นักเรียนพิการหรือผู้ปกครองนักเรียนพิการจำนวน 2 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 32 คน และเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีรายชื่อโรงเรียนเรียนร่วมที่เป็นกลุ่มทดลองเครื่องมือวิจัยปรากฏในภาคผนวก ค

2.4 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (reliability) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่าของครอนบาค (Cronbach’s alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 2 เท่ากับ 0.9920 รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ค

3. แบบสอบถามความคิดเห็น (opinionnaire) ใช้เก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 3 เพื่อยืนยันความเหมาะสมขององค์ประกอบและรูปแบบที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติ มีขั้นตอนดังนี้

3.1 นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติมาสร้างแบบสอบถามปลายเปิด

3.2 ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและปรับแก้ตามคำแนะนำ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1.1 ผู้วิจัยประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้องที่เป็นกลุ่มเป้าหมายเพื่อขออนุญาตเข้าสัมภาษณ์ และนัดหมายวัน-เวลา-สถานที่ที่จะเข้าสัมภาษณ์

1.2 ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขอความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญในการเข้าสัมภาษณ์

1.3 ผู้วิจัยเดินทางไปสัมภาษณ์ตามที่นัดหมาย แนะนำตัวและมอบหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษาแก่ผู้ถูกสัมภาษณ์

1.4 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ และจดบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 2 โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็น ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

2.1 ผู้วิจัยประสานงานกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายสารสนเทศของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อขอข้อมูลเกี่ยวกับรายชื่อโรงเรียนเรียนร่วม ที่อยู่ และจำนวนนักเรียนพิการเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา แยกตามเขตตรวจราชการและเขตพื้นที่ ประจำปีการศึกษา 2551 และสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามรายละเอียดที่กล่าวไว้ข้างต้น

2.2 ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากโรงเรียนเรียนร่วมที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2.3 ผู้วิจัยจัดส่งหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย หนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามของผู้วิจัย คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม แบบสอบถาม ซองปิดแสตมป์จ่าหน้าซองถึงผู้วิจัย แล้วส่งถึงผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และรอรับแบบสอบถามกลับทางไปรษณีย์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 3 โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็น ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.1 ผู้วิจัยประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญที่เป็นกลุ่มเป้าหมายเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

3.2 ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ

3.3 ผู้วิจัยจัดส่งหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม แบบสอบถาม ซองปิดแสตมป์จ่าหน้าซองถึงผู้วิจัย ส่งถึงผู้เชี่ยวชาญ และรอรับแบบสอบถามกลับ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลและนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติในการวิจัย ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง จากผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ (frequency) และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็น จากผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 2 มีวิธีการดังนี้

2.1 ตรวจนับแบบสอบถาม พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน ซึ่งจำนวนแบบแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างจำนวน 360 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืน 344 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.56 เป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ 332 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.22 และเป็นแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ 12 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 3.33

2.2 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มาทำการแจกแจงความถี่ (frequency) หาค่าร้อยละ (percentage) และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

2.3 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา ในรูปมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) มาตรวจนับคะแนนแต่ละข้อ หาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เป็นรายข้อ และในภาพรวม และวิเคราะห์ค่าระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยนำค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best 1997 : 204-208) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง ความเหมาะสมขององค์ประกอบนั้นอยู่ในระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง ความเหมาะสมขององค์ประกอบนั้นอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง ความเหมาะสมขององค์ประกอบนั้นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง ความเหมาะสมขององค์ประกอบนั้นอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง ความเหมาะสมขององค์ประกอบนั้นอยู่ในระดับมากที่สุด

2.4 การวิเคราะห์องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา โดยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) ใช้การสกัดองค์ประกอบ (factor exploratory) ด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis : PCA) วิเคราะห์ด้วยการหมุนแกนแบบตั้งฉาก (Orthogonal Rotation) โดยใช้วิธีการหมุนแกนองค์ประกอบด้วยวิธีแวริแมกซ์ (Varimax Rotation) โดยข้อตกลงเบื้องต้น ในการศึกษาครั้งนี้ใช้เกณฑ์ในการเลือกองค์ประกอบที่มีน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) ที่ 0.50 ขึ้นไปซึ่งเป็นค่าน้ำหนักที่มีนัยสำคัญในทางปฏิบัติ (practically significant) (Hair et.al. 1998 :111) ค่าไอเกน (eigenvalues) มากกว่า 1 ตามเกณฑ์ของไคเซอร์ (Kaiser's Criterion) (Kaiser 1960 : 145-146) ซึ่งเป็นที่นิยมใช้อย่างกว้างขวาง และมีตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบมีจำนวน 3 ตัวแปรขึ้นไป (Hatcher 1994 : 73) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ ประกอบด้วย

2.4.1 Kaiser–Meyer–Olkin measure of sampling adequace (KMO) และ Bartlett's Test of Sphericity ใช้วัดความเหมาะสมของข้อมูลว่าเหมาะสมที่จะใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบหรือไม่

2.4.2 ค่าไอเก็น (eigenvalues) ค่าร้อยละของความแปรปรวน (% of variance) ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม (cumulative %) และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading)

2.5 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล (Canonical Correlation Analysis) เพื่อให้ได้รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา เป็นการนำองค์ประกอบที่ได้จากข้อที่ 2.4 มาเป็นตัวแปรในการวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ โดยแบ่งตัวแปรออกเป็น 2 ชุดก่อนการวิเคราะห์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอลประกอบด้วย

2.5.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในตัวแปรชุดที่ 1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในตัวแปรชุดที่ 2 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ข้ามกลุ่มชุดตัวแปร ใช้วัดความเหมาะสมของข้อมูลว่าเหมาะสมที่จะใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอลหรือไม่

2.5.2 Bartlett’s Chi-square approximation for Wilks’ λ เป็นสถิติที่ใช้ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ชุด ถ้า λ มีค่าต่ำ ($0 < \lambda < 1$) แสดงว่าชุดตัวแปรทั้งสองชุดมีความสัมพันธ์กัน (กัลยา วานิชย์บัญชา 2550 : 358)

2.5.3 สหสัมพันธ์คาโนนิคอล (canonical correlation หรือ canonical correlation coeffient หรือ Rc) เป็นค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคาโนนิคอล

2.5.4 สหสัมพันธ์คาโนนิคอลยกกำลังสองหรือค่าไอเก็น (squared canonical correlation หรือ eigenvalue หรือ squared canonical structure coeffients หรือ explained variance หรือ Rc^2) เป็นค่าร้อยละของความแปรปรวนของตัวแปรเดิมที่มีส่วนในการสร้างตัวแปรคาโนนิคอล คำนวนจากค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอลยกกำลังสอง

2.5.5 น้ำหนักคาโนนิคอล (canonical loading หรือ weight หรือ structure correlation coefficient หรือ canonical structure coefficients หรือ r) เป็นค่าสหสัมพันธ์ของตัวแปรคาโนนิคอลแต่ละตัวกับตัวแปรเดิม ซึ่งถ้ามีค่ามากแสดงว่าตัวแปรคาโนนิคอลนั้นสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรเดิมได้มาก

2.5.6 ค่าเกิน (redundancy index หรือ R) เป็นค่าที่ใช้วัดความแปรปรวนของตัวแปรเดิมชุดหนึ่งที่สามารถพยากรณ์ค่าตัวแปรคาโนนิคอลจากตัวแปรเดิมอีกชุดหนึ่ง ถ้าค่าเกินมาก แสดงว่ามีความสามารถในการพยากรณ์มาก ดังนั้นจึงใช้ค่าเกินในการประเมินประสิทธิภาพของการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล

2.5.7 ค่าสัมประสิทธิ์ความร่วมกัน (communality coefficients หรือ h^2) เป็นค่าที่ใช้แสดงปริมาณความแปรปรวนของตัวแปรสังเกต ซึ่งคำนวนจากผลบวกของค่า r^2 ใช้บ่งชี้ความสำคัญของตัวแปรกับผลที่ได้

3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็น จากผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 3 ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

สรุป

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบองค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา และเพื่อทราบรูปแบบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอนคือ 1) การจัดเตรียมโครงการวิจัย 2) การดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย การกำหนดตัวแปรที่เกี่ยวข้องในการวิจัย การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล และการยืนยันความเหมาะสมขององค์ประกอบและรูปแบบ และ 3) การรายงานผลการวิจัย กลุ่มตัวอย่างและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 3 กลุ่มคือ กลุ่มแรกประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา 3 คน

ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษและการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ 3 คน ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนเรียนร่วม 3 คน ผู้แทนจากสถานประกอบการ 3 คน ผู้ปกครองนักเรียนพิการ 2 คน ผู้นำคนพิการ 2 คน และผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ 2 คน รวม 18 คน ใช้การเลือก ตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) และเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนเรียนร่วมที่รับผิดชอบการเรียนร่วม 90 คน ครูที่สอนนักเรียนพิการ 90 คน นักเรียนพิการหรือผู้ปกครองนักเรียนพิการ 180 คน รวม 360 คน ใช้เทคนิคการเลือกตัวอย่างแบบหลายขั้น (multi-stage sampling) และใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (cluster sampling) เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามความคิดเห็น กลุ่มที่ 3 ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญระดับสูงด้านการบริหารการศึกษา 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ 1 คน ผู้บริหารโรงเรียนเรียนร่วม 1 คน และผู้นำคนพิการ 1 คน รวม 5 คน ใช้การเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การสัมภาษณ์และผู้ให้ข้อมูลตอบแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้การหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การหาค่าความถี่และการวิเคราะห์เนื้อหา

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบองค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา และเพื่อทราบรูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา โดยใช้ผู้ให้ข้อมูลเป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็นออก 3 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 การสังเคราะห์ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. การสังเคราะห์ตัวแปรจากเอกสาร
2. การสังเคราะห์ตัวแปรจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

1. สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ระดับความคิดเห็นในแต่ละข้อคำถามของผู้ตอบแบบสอบถาม
3. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (exploratory factor analysis)
    3.1 การตรวจสอบความเหมาะสมของข้อมูลในการวิเคราะห์องค์ประกอบ
    3.2 องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการ
4. การวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล (canonical correlation analysis)
    4.1 การตรวจสอบความเหมาะสมของข้อมูลในการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล
    4.2 การประเมินความเหมาะสมของฟังก์ชั่นคาโนนิคอลที่จะแปลผล
    4.3 การแปลผลคาโนนิคอลฟังก์ชั่นเพื่อให้ได้รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา
    4.4 การวินิจฉัยความตรงของรูปแบบที่ได้
5. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 3 การสังเคราะห์ความเหมาะสมขององค์ประกอบและรูปแบบ

1. ความเหมาะสมขององค์ประกอบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา

2. ความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา

รายละเอียดของการวิเคราะห์และการสังเคราะห์ข้อมูลแต่ละตอนเป็นดังนี้

ตอนที่ 1 การสังเคราะห์ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนนี้เป็นการนำเอกสาร ที่เกี่ยวข้องกับ หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และการปฏิบัติที่เป็นเลิศ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษามาทำการสังเคราะห์ร่วมกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

1. การสังเคราะห์ตัวแปรจากเอกสาร

เอกสาร ที่เกี่ยวข้องกับ หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และการปฏิบัติที่เป็นเลิศ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาที่นำมาสังเคราะห์ประกอบด้วย

1.1 แนวคิดการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550

1.2 แนวคิดการบริหารโรงเรียนเรียนร่วมโดยโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ของเบญจา ชลธาร์นนท์

1.3 แนวทางสำหรับผู้บริหารในการพัฒนาการศึกษาแบบเรียนรวม ของ The New York City Department of Education

1.4 แนวคิดจากมาตรฐานแห่งชาติและตัวบ่งชี้คุณภาพสำหรับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและการเปลี่ยนผ่าน ของ National Alliance for Secondary Education and Transition

ได้ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาดังปรากฏในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ตัวแปรที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสาร

ตัวแปร	แหล่งที่ 1	แหล่งที่ 2	แหล่งที่ 3	แหล่งที่ 4
การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาปรัชญาการเปลี่ยนผ่านฯ ของโรงเรียน	✓		✓	
การพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่านฯ ของโรงเรียนให้สอดคล้องกับนโยบาย และกฎหมายของรัฐ	✓		✓	
การพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่านฯ ที่เคารพความหลากหลายทางวัฒนธรรม ประเพณี คุณค่า และความเชื่อของชุมชน	✓			✓
การสื่อสารเกี่ยวกับนโยบายและคุณค่าของการเปลี่ยนผ่านฯ ในการประชุมครูและผู้ปกครอง	✓	✓	✓	✓
การสื่อสารนโยบายของโรงเรียน งบประมาณ และแนวคิดในการพัฒนานักเรียนพิการ เพื่อให้นักเรียนพิการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ อย่างมีประสิทธิภาพ	✓			✓
การจัดให้มีคณะกรรมการเพื่อการเปลี่ยนผ่านฯ โดยอาจเป็นชุดเดียวกับคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)		✓	✓	
การกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการเพื่อการเปลี่ยนผ่านฯ อย่างชัดเจนซึ่งรวมถึงหน้าที่ในการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานและบุคคลภายนอก		✓	✓	
การจัดทำแผนกลยุทธ์ และกำหนดเป้าหมายการเปลี่ยนผ่านฯ ไว้ในแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน	✓	✓	✓	
การกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่สอดคล้องกับเป้าหมายการเปลี่ยนผ่านฯ	✓		✓	
การเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน โครงการ และกิจกรรมของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	✓			✓
การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ตามโครงการ/กิจกรรมที่ระบุในแผน	✓		✓	
การตรวจสอบ กำกับ ติดตาม ประเมินผลโครงการ/กิจกรรมการเปลี่ยนผ่านฯ	✓		✓	

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ตัวแปร	แนวปฏิบัติที่ 1	แนวปฏิบัติที่ 2	แนวปฏิบัติที่ 3	แนวปฏิบัติที่ 4
การนำผลการประเมินโครงการ/กิจกรรมมาพัฒนา/ปรับปรุงแก้ไขแผนและการดำเนินงานการเปลี่ยนผ่านฯ	✓			✓
การจัดทำรายงานการเปลี่ยนผ่านฯ เสนอแก่ผู้เกี่ยวข้องตามระยะเวลาที่กำหนด	✓		✓	
การจัดโครงสร้างองค์กรของโรงเรียนที่รองรับการดำเนินงานในการเปลี่ยนผ่านฯ	✓		✓	
การจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณของสถานศึกษาเพื่อใช้ในการดำเนินงานการเปลี่ยนผ่านฯ	✓		✓	
การสืบเสาะสิ่งสนับสนุนและงบประมาณจากรัฐ ชุมชน และภาคเอกชน เพื่อการดำเนินงานการเปลี่ยนผ่านฯ	✓			✓
การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนพิการในการเปลี่ยนผ่านฯ และการอำนวยความสะดวกในการเบิกจ่าย รวมถึงการจัดหาทดแทน	✓		✓	
การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการรวบรวมข้อมูล ประมวลผล และวางแผนการเปลี่ยนผ่านฯ	✓		✓	
การสนับสนุนบุคลากรให้ดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	✓		✓	
การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	✓		✓	
การสรรหาทีมงานหรือพัฒนาทีมงานในการเปลี่ยนผ่านฯ ให้มีสมรรถนะและมีการวัดผลลัพธ์ตามบทบาทหน้าที่	✓		✓	✓
การพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง ให้มีความรู้ความเข้าใจ ทัศนคติที่ดี และทักษะที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ และมีการติดตามผล	✓		✓	
การจัดให้มีแผนพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ทั้งเชิงปรัชญาและการปฏิบัติ	✓			✓
การสร้างขวัญ กำลังใจรูปแบบต่างๆ แก่ครูและบุคลากรที่มีส่วนร่วม/ตั้งใจพัฒนาระบบการเปลี่ยนผ่านฯ ในโรงเรียน	✓		✓	

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ตัวแปร	แนวคิดที่ 1	แนวคิดที่ 2	แนวคิดที่ 3	แนวคิดที่ 4
การประสานงานกับสมาคมครู-ผู้ปกครอง สมาคมศิษย์เก่า ชมรม หรือกลุ่มอาชีพต่างๆ ในชุมชน เพื่อให้การสนับสนุนโครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	✓		✓	
การนำหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมมาใช้ในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	✓		✓	
การนำการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการเปลี่ยนผ่านฯ มาเป็นตัวอย่าง เทียบเคียง และปฏิบัติ	✓		✓	
การส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและกระจายความเป็นผู้นำในการดำเนินงานการเปลี่ยนผ่านฯ	✓		✓	
การพัฒนากลุ่มเพื่อการศึกษาวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	✓		✓	
การวิเคราะห์แนวปฏิบัติที่ผ่านมาและความต้องการในอนาคตที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	✓		✓	
การทบทวนความก้าวหน้าในการเปลี่ยนผ่านฯ และสิ่งที่ต้องตระหนัก	✓		✓	
การบูรณาการการดำเนินงานการเปลี่ยนผ่านฯ เข้ากับการดำเนินงานด้านอื่นๆ	✓		✓	
การพัฒนานักเรียนพิการให้มีเจตคติที่ดีต่อการพึ่งพาตนเอง การทำงาน และมีวิถีชีวิตอิสระ (Independent Living)	✓			✓
การพัฒนานักเรียนพิการให้มีทักษะและความสามารถในการศึกษาต่อระดับที่สูงขึ้น ทักษะการทำงาน และทักษะในการพึ่งพาตนเอง	✓	✓		
การพัฒนานักเรียนพิการให้มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี	✓		✓	
การพัฒนานักเรียนพิการให้มีทักษะทางจริยธรรม คุณค่า และความมีเหตุผล	✓			✓
การพัฒนานักเรียนพิการให้ตระหนัก เข้าใจ และรับรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมและสังคม และการเคารพทุกคน	✓			✓

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ตัวแปร	แนวคิดที่ 1	แนวคิดที่ 2	แนวคิดที่ 3	แนวคิดที่ 4
การพัฒนานักเรียนพิการให้รู้จักการมีส่วนร่วมในการให้บริการแก่คนอื่นๆ ในชุมชน/สังคม	✓			✓
การพัฒนาทักษะนักเรียนพิการในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยที่สนับสนุนการเปลี่ยนผ่านฯ	✓		✓	
การพัฒนาศักยภาพในการเดินทางของนักเรียนพิการเพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านฯ	✓		✓	
การพัฒนานักเรียนพิการให้รับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของสมาชิกในครอบครัว และชุมชน ที่มีต่อประสบการณ์การทำงาน	✓			✓
การพัฒนานักเรียนพิการให้รับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับทักษะและคุณลักษณะส่วนบุคคลที่มีผลกระทบต่อการได้รับการจ้างงาน	✓			✓
การพัฒนานักเรียนพิการให้สามารถแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมในการทำงาน/การหางานทำของนักเรียนพิการ	✓			✓
การพัฒนานักเรียนพิการด้านทักษะมนุษยสัมพันธ์ การมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ทักษะการหางาน การเขียนประวัติและการเขียนจดหมายสมัครงาน	✓		✓	✓
การพัฒนานักเรียนพิการรู้จักตนเอง เคารพนับถือตนเอง เชื่อมั่นในตนเอง มีภาวะผู้นำ สามารถชี้นำหรือเป็นแบบอย่างให้ผู้อื่น	✓			✓
การสร้างแรงจูงใจในการเปลี่ยนผ่านฯ ให้เกิดขึ้นในนักเรียนพิการ	✓			
การพัฒนาจุดแข็งของนักเรียนพิการและใช้ให้เป็นประโยชน์ในการเปลี่ยนผ่านฯ	✓			✓
การส่งเสริมให้นักเรียนพิการวิเคราะห์จุดแข็งหรือจุดอ่อนของตนเอง กำหนดเป้าหมายส่วนตัว และเป้าหมายในอนาคตที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ	✓			✓
การส่งเสริมให้นักเรียนพิการมีแผนพัฒนาชีวิตที่สอดคล้องกับความสนใจ ความสามารถ และเป้าหมายในชีวิต	✓			✓
การเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและพัฒนาแผนการเปลี่ยนผ่านฯ	✓			✓

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ตัวแปร	แนวคิดที่ 1	แนวคิดที่ 2	แนวคิดที่ 3	แนวคิดที่ 4
การเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการเห็นตัวอย่างความสำเร็จในการมีอาชีพหรือการสร้างอาชีพ	✓		✓	✓
การเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการตระหนักในอาชีพ ค้นหาอาชีพ และตัดสินใจเลือกอาชีพด้วยตนเอง	✓			✓
การเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการประเมินทักษะที่หลงเหลือกับความสอดคล้องและเป็นไปได้ในทางเลือกด้านอาชีพที่ตนสนใจ	✓		✓	✓
การเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการรับทราบและเข้าถึงสื่อการเรียนการสอนและทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่ช่วยเสริมการเรียนรู้	✓			✓
การเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการรับทราบและเข้าถึงการเรียนรู้วิธีปฏิบัติงาน วิธีให้บริการ และประสบการณ์ในการหางานทำ	✓			✓
การเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการประเมินผล	✓			✓
การจัดให้มีสารสนเทศด้านอาชีพ ทางเลือกหลังสำเร็จการศึกษา และการแนะแนวที่ช่วยในการตัดสินใจเลือกอาชีพหรือการศึกษาต่อที่สูงขึ้นของนักเรียนพิการ	✓		✓	✓
การเปิดโอกาสให้นักเรียนทั่วไปรับรู้ข้อมูล ข้อจำกัด และการมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนพิการ	✓	✓		
การพัฒนาระบบที่เอื้อให้นักเรียนทั่วไปช่วยเหลือนักเรียนพิการในการเปลี่ยนผ่านฯ เช่น เป็นอาสาสมัคร เพื่อนช่วยเพื่อน เป็นต้น	✓	✓		
การจัดให้มีการจัดทำตารางการช่วยเหลือนักเรียนพิการชัดเจน	✓	✓		
การให้ความรู้แก่ครอบครัว/ผู้ปกครองเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างนักเรียนพิการกับครอบครัว/ผู้ปกครอง	✓			✓
การเปิดโอกาสให้ครอบครัว/ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและประเมินผลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ของนักเรียนพิการ	✓			✓
การเปิดโอกาสให้มีการเชื่อมโยงครอบครัวอื่นๆ เพื่อแบ่งปันประสบการณ์ ให้คำแนะนำและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	✓			✓

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ตัวแปร	แนวคิดที่ 1	แนวคิดที่ 2	แนวคิดที่ 3	แนวคิดที่ 4
การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ประสบการณ์ และทักษะด้านต่างๆ ที่สนับสนุนการเปลี่ยนผ่านฯ เช่น การบริหารจัดการ การสร้างความร่วมมือ การติดต่อสื่อสาร การสอนเป็นทีม การปฏิบัติที่เป็นเลิศ เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายและการปรับใช้ให้เหมาะสมกับนักเรียน	✓		✓	
การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการปรับ/จัดสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ และเลือกทางเลือกที่เหมาะสมกับศักยภาพของนักเรียนพิการ	✓			✓
การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการสร้างบรรยากาศในโรงเรียนที่อบอุ่น การทำงานแบบร่วมมือกัน การนับถือกัน และการแลกเปลี่ยนความรู้/ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ร่วมกัน	✓			✓
การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการมีส่วนร่วม กล้าแสดงออก กล้าแสดงความสามารถ และการสนับสนุนพฤติกรรมทางบวกของนักเรียนพิการในการเปลี่ยนผ่านฯ	✓		✓	
การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการทำงานแบบยืดหยุ่นและคิดสร้างสรรค์ ในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	✓		✓	
การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	✓		✓	✓
การเปิดโอกาสให้ชุมชนอาสาสมัครเป็นผู้ช่วยสอนหรือผู้ร่วมสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอาชีพให้นักเรียนพิการ	✓		✓	✓
การเปิดโอกาสให้ชุมชนเป็นพี่เลี้ยงในการฝึกงานให้กับนักเรียนพิการ	✓		✓	✓
การประสานงานกับ ครู ครูการศึกษาพิเศษ นักวิชาชีพ และผู้เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการรับผิดชอบร่วมกัน การทำงานร่วมกัน และการสนับสนุนด้านต่างๆ เพื่อให้นักเรียนพิการประสบความสำเร็จในการเปลี่ยนผ่านฯ ตามเป้าหมาย	✓			✓

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ตัวแปร	แนวคิดที่ 1	แนวคิดที่ 2	แนวคิดที่ 3	แนวคิดที่ 4
การพัฒนาหลักสูตรที่มีเป้าหมายให้นักเรียนพิการเรียนรู้จากการปฏิบัติ เรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน เรียนรู้จากโครงงานในชั้นเรียน เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เรียนรู้ตลอดชีวิต ได้รับการจ้างงาน และทำงานมุ่งสู่เป้าหมายของชีวิต	✓		✓	✓
การพัฒนาหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ บนพื้นฐานมาตรฐานวิชาชีพและมาตรฐานอุตสาหกรรม	✓		✓	✓
การจัดให้มีการประเมินหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนพิการสามารถเข้าถึง เรียนรู้ และมีประสบการณ์จากการเปลี่ยนผ่านฯ	✓		✓	✓
การพัฒนาหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ที่บูรณาการความรู้ทางวิชาการและการปฏิบัติทางอาชีพเข้าด้วยกัน	✓		✓	✓
การจัดให้มีหลักสูตร แผนงาน และกิจกรรม ด้านอาชีพที่หลากหลาย น่าสนใจ ไม่ล้าสมัย ทั้งเชิงกว้างและเชิงลึกในโรงเรียน	✓			✓
การจัดให้มีการพัฒนาหลักสูตรด้านอาชีพให้สอดคล้องกับแนวโน้มตลาดแรงงานและความต้องการเฉพาะเจาะจงของงานแต่ละอย่าง	✓			✓
การจัดให้มีการปรับหลักสูตรด้านอาชีพเป็นระยะและแจ้งทีมผู้สอนให้รับทราบ	✓		✓	
การเปิดโอกาสให้นายจ้าง ชุมชน และภาคีเครือข่าย ร่วมกันออกแบบหลักสูตร แผน และกิจกรรมด้านอาชีพที่ได้มาตรฐาน	✓			✓
การจัดให้มีการผสมผสานการฝึกอบรมในงาน (on-the-job training) กับการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อให้นักเรียนพิการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ สามารถเชื่อมโยงหลักสูตรกับการทำงานจริง	✓			✓
การจัดให้นักเรียนพิการได้ฝึกหัดทำงานกับภาคธุรกิจ อุตสาหรรม หรือองค์กรใดๆ เพื่อให้ได้รับประสบการณ์ตรงและลึก	✓			✓
การจัดให้นักเรียนพิการได้มีโอกาสเข้าสังเกตสถานที่ทำงาน เพื่อให้นักเรียนพิการได้ใกล้ชิดและเห็นสภาพการทำงานที่แท้จริง	✓			✓

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ตัวแปร	แนวคิดที่ 1	แนวคิดที่ 2	แนวคิดที่ 3	แนวคิดที่ 4
การจัดให้นักเรียนพิการผลิตสินค้าและบริการเพื่อการจำหน่ายและให้บริการ	✓			✓
การจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ในโรงเรียนเพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่บูรณาการการศึกษาและอาชีพเข้าด้วยกัน	✓			✓
การจัดให้มีพี่เลี้ยงในสถานที่ฝึกงานแก่นักเรียนพิการ ซึ่งอาจเป็นพนักงานของสถานที่ฝึกงาน เป็นเพื่อร่วมงาน หรือเป็นผู้ฝึกงานจากโรงเรียนหรือชุมชน ที่มีความรู้และทักษะในการสอนนักเรียนพิการช่วยเหลือ แนะนำนักเรียนพิการเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมาย และสามารถประเม	✓			✓
การจัดให้นักเรียนพิการได้สัมผัสวิชาชีพที่หลากหลาย	✓		✓	✓
การจัดให้มีการสอนทักษะต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานให้นักเรียนพิการ เช่น ทักษะทางสังคม ทักษะการสื่อสาร ทักษะการสืบค้นข้อมูล ทักษะมนุษยสัมพันธ์ ทักษะการอ่าน/เขียน ทักษะการเป็นผู้นำ ทักษะการติดสินใจ และทักษะการปฏิเสธเพื่อนร่วมงาน เป็นต้น	✓			✓
การจัดให้มีการสอนกิจกรรมเสริมสร้างสมาธิให้นักเรียนพิการ เช่น การวาดรูป และศิลปะ เป็นต้น	✓			✓
การจัดให้มีการสร้างแรงจูงใจในการเปลี่ยนผ่านให้เกิดขึ้นในนักเรียนพิการ เช่น การจัดประกวดผลิตภัณฑ์ เป็นต้น	✓		✓	✓
การจัดให้มีกำหนดการที่ยืดหยุ่นสำหรับการวางแผนการเปลี่ยนผ่านฯ โดยนักเรียนพิการและผู้เกี่ยวข้อง	✓		✓	
การจัดให้มีกำหนดการสำหรับการประชุมที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ อย่างสม่ำเสมอ	✓		✓	
การจัดให้มีการเตรียมประวัตินักเรียน รูปแบบการเรียนรู้ จุดแข็ง เป้าหมาย และความต้องการของนักเรียนพิการ	✓		✓	
การวางแผนเกี่ยวกับหลักสูตรด้านอาชีพ วิธีการประเมินผล และการส่งต่อสถานประกอบการ ให้กับนักเรียนพิการ	✓		✓	

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ตัวแปร	แหล่งที่ 1	แหล่งที่ 2	แหล่งที่ 3	แหล่งที่ 4
การวางแผนเกี่ยวกับการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและการปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับนักเรียนพิการทั้งในโรงเรียนและสถานที่ฝึกงาน	✓		✓	✓
การวางแผนประสานความร่วมมือในการให้บริการเปลี่ยนผ่านฯ สำหรับนักเรียนพิการ	✓		✓	
การวางแผนเกี่ยวกับความต้องการในการสนับสนุนด้านพฤติกรรม (กรณีที่จำเป็น) ให้แก่นักเรียนพิการในการฝึกอาชีพ	✓		✓	
การวางแผนโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการบอกความต้องการ ความชอบ ความสนใจ ในอาชีพนั้นๆ	✓			✓
การเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการวางแผน ให้คำแนะนำ และให้คำปรึกษาด้านอาชีพ	✓		✓	✓
การจัดให้มีการสื่อสารแผนการเปลี่ยนผ่านฯ สำหรับนักเรียนพิการและกระบวนการของโรงเรียนที่จะให้บุคลากรปฏิบัติ	✓		✓	
การจัดให้มีการทบทวนแผนการเปลี่ยนผ่านฯ และทบทวนความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	✓		✓	
การจัดให้มีการสำรวจบ้านและครอบครัวของนักเรียนพิการ	✓		✓	
การจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ที่มีหน้าที่ครอบคลุมการจัดทำแผนการเปลี่ยนผ่านฯ โดยคณะกรรมการประกอบด้วยผู้เกี่ยวข้อง เช่น เจ้าของกิจการหรือผู้แทน ผู้ปกครอง ครูประจำชั้น นักเรียนพิการ ครูการศึกษาพิเศษ และนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง	✓		✓	
การจัดให้มีการประชุมเพื่อจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลและแผนการเปลี่ยนผ่านฯ ที่มีความยืดหยุ่นสำหรับนักเรียนพิการและครอบครัว โดยคำนึงถึงการเดินทาง ภาระของครอบครัว ตารางเวลา และอื่นๆ	✓			✓

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ตัวแปร	แนวคิดที่ 1	แนวคิดที่ 2	แนวคิดที่ 3	แนวคิดที่ 4
การกำหนดความสนใจ ทักษะ ความสามารถ ในการศึกษาต่อหรือการทำงานในอนาคตในแผนการเปลี่ยนผ่านฯ	✓			✓
การเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการแสดงภาวะผู้นำโดยบอกความชอบ ความต้องการในอนาคต และตัดสินใจด้วยตนเอง	✓		✓	✓
การพัฒนาผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการเปลี่ยนผ่านฯ ให้สามารถเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลอย่างมีเป้าหมาย ชัด สอดคล้องกับความชอบและความต้องการของนักเรียนพิการ และวัดได้ตามศักยภาพของนักเรียนพิการ	✓		✓	
การจัดให้มีการวางแผนสนับสนุนนักเรียนพิการเป็นรายบุคคล เช่น การทำการบ้าน และการสอบเก็บคะแนน เป็นต้น	✓		✓	
การจัดให้มีการพิจารณาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในชมรม/กิจกรรมหลังเลิกเรียน กิจกรรมอื่นๆ และสภานักเรียน ของนักเรียนพิการ	✓		✓	
การจัดชั้นเรียนสำหรับนักเรียนพิการเรียนร่วมโดยพิจารณาจากวิธีการสอนของครู	✓		✓	
การจัดชั้นเรียนสำหรับนักเรียนพิการเรียนร่วมโดยพิจารณาจากสัดส่วนของนักเรียนปกติกับนักเรียนพิการ และมีระดับอายุที่เหมาะสม	✓		✓	
การจัดชั้นเรียนสำหรับนักเรียนพิการเรียนร่วมโดยพิจารณาจากความอ่อนไหวของชั้นเรียน	✓		✓	
การจัดชั้นเรียนสำหรับนักเรียนพิการเรียนร่วมโดยพิจารณาจาก ขนาดองค์ประกอบ คุณลักษณะชั้นเรียน รูปแบบ โครงสร้าง สภาพแวดล้อม และความยืดหยุ่นของชั้นเรียน	✓		✓	
การจัดชั้นเรียนสำหรับนักเรียนพิการเรียนร่วมโดยพิจารณาจากระดับของการเรียนรู้ รูปแบบของการรวมกลุ่มที่ยืดหยุ่น และการสนับสนุนจากเพื่อน	✓		✓	

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ตัวแปร	แนวคิดที่ 1	แนวคิดที่ 2	แนวคิดที่ 3	แนวคิดที่ 4
การจัดให้มีการฝึกงานหลากหลายรูปแบบ เช่น การฝึกหัดในงาน การฝึกงาน การมีพี่เลี้ยง การทำงานโดยได้รับและไม่ได้รับค่าตอบแทน และการให้บริการ เป็นต้น	✓			✓
การจัดให้มีการเชื่อมโยงประสบการณ์การฝึกงานกับเนื้อหาวิชาหรือหน่วยกิตในโรงเรียน	✓			✓
การจัดให้มีระบบการนิเทศการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ทั้งในและนอกโรงเรียน	✓		✓	
การจัดให้มีระบบเพื่อนช่วยเพื่อนในการเรียนและการฝึกงาน	✓	✓		
การจัดให้มีแรงจูงใจนักเรียนทั่วไปโดยให้รางวัลนักเรียนทั่วไปที่ช่วยเหลือนักเรียนพิการ	✓	✓		
การจัดให้มีระบบให้คำปรึกษาแนะนำ การวางแผนการศึกษา แก่นักเรียนพิการเพื่อส่งเสริมการเปลี่ยนผ่านฯ	✓			✓
การวัดและประเมินผลสะท้อนให้เห็นมาตรฐานการเตรียมนักเรียนพิการอย่างเป็นผู้มีประสบการณ์	✓			✓
การจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการวัดประเมินผลอย่างเหมาะสม เช่น การมีล่ามภาษามือสำหรับคนหูหนวก และการมีอักษรเบรลล์สำหรับคนตาบอด เป็นต้น	✓	✓		✓
การจัดให้มีการวัดประเมินผลเป็นระยะ	✓	✓		✓
การจัดให้มีการใช้ผลการประเมินทบทวนการสอนและการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียนพิการ	✓	✓		✓
การพัฒนาระบบประเมินผลให้มีความถูกต้อง เชื่อถือได้และปรับให้เหมาะสมกับนักเรียนพิการตามความต้องการจำเป็น	✓			✓
การจัดให้มีการสร้างตัวชี้วัดและใช้ตัวชี้วัดในการประเมินผล	✓		✓	
การจัดให้มีการประเมินนโยบายและแผนการทำงานของโรงเรียนที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านฯ	✓		✓	

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ตัวแปร	แนวคิดที่ 1	แนวคิดที่ 2	แนวคิดที่ 3	แนวคิดที่ 4
การจัดให้มีการประเมินความพึงพอใจของสถานประกอบการ นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง	✓		✓	
การจัดให้มีการประเมินด้านการมีระบบอำนวยความสะดวกและการออกแบบที่ครอบคลุม	✓			✓
การจัดให้มีการประเมินที่ทำเป็นระยะและต่อเนื่อง	✓			✓
การจัดให้มีการประเมินที่สะท้อนให้เห็นถึงมาตรฐานการเตรียมนักเรียนให้มีประสบการณ์ สามารถทำงานหรือศึกษาต่อ และมีความสัมพันธ์กับชุมชน	✓			✓
การจัดให้มีการใช้สถานที่ต่างๆ ในโรงเรียนร่วมกันระหว่างนักเรียนพิการและนักเรียนทั่วไปในการเรียนและการฝึกประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	✓		✓	
การจัดให้มีการปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพในโรงเรียน ในชั้นเรียนให้สะดวก ปลอดภัย นักเรียนพิการเข้าถึงได้ ทั้งภายในและภายนอกอาคาร เพื่อให้นักเรียนพิการสามารถเรียนรู้และฝึกทักษะที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	✓	✓	✓	
การจัดให้มีเทคโนโลยีและอุปกรณ์เครื่องช่วยนักเรียนพิการในการเรียนและการฝึกงานที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	✓		✓	
การจัดให้มีการใช้อาคารสถานที่ให้เหมาะสมกับข้อจำกัดของนักเรียนพิการ	✓	✓		
การจัดให้มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย สอดคล้องกับวัฒนธรรม และนักเรียนพิการเข้าถึงได้	✓	✓	✓	✓
การจัดให้มีการให้บริการ/ความช่วยเหลือทางการศึกษาโดยผู้ให้บริการที่มีคุณภาพ เช่น การสอนเสริม และการฝึกพูด เป็นต้น	✓	✓	✓	
การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ความก้าวหน้าของนักเรียนพิการ และระดับความชำนาญที่เป็นเป้าหมายของนักเรียนพิการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนผ่านฯ	✓			✓

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ตัวแปร	แนวคิดที่ 1	แนวคิดที่ 2	แนวคิดที่ 3	แนวคิดที่ 4
การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูลจากทีมงาน นักเรียนพิการ ผู้ปกครอง/ครอบครัวของนักเรียนพิการที่เกี่ยวข้องกับผลการประเมินการดำเนินงานการเปลี่ยนผ่านฯ และข้อคิดเห็นที่เกี่ยวข้อง	✓		✓	
การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ทักษะและเจตคติของบุคคลากรที่นักเรียนพิการ ผู้ปกครอง/ครอบครัวของนักเรียนพิการพบปะในช่วงการเปลี่ยนผ่านฯ	✓			✓
การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูลจากนักเรียนพิการ ผู้ปกครอง/ครอบครัวของนักเรียนพิการ เกี่ยวกับบริการ สิ่งอำนวยความสะดวก และการสนับสนุนต่างๆ ที่นักเรียนพิการได้รับจากโรงเรียนและภาคีเครือข่ายในช่วงของการเปลี่ยนผ่านฯ	✓			✓
การจัดให้มีการใช้เครื่องมือที่น่าเชื่อถือ เที่ยงตรง ชัดเจน เข้าใจง่าย ในการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	✓			✓
การจัดให้มีการกำหนดระยะเวลาหรือช่วงเวลาในการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	✓			✓
การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ อย่างเป็นระบบและสนับสนุนให้มีการนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์	✓			✓
การจัดให้มีการวิเคราะห์ข้อมูลและการรายงานที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ในรูปแบบที่ชัดเจนและใช้ภาษาที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	✓			✓
การจัดให้มีระบบแบ่งปันข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องและมีระบบรักษาความลับตามความจำเป็น	✓		✓	
การจัดให้มีการเผยแพร่ข้อมูลและการรายงานผลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ อย่างกว้างขวางและสม่ำเสมอ	✓			✓
การจัดให้มีการแบ่งปันรายงานพฤติกรรมและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนพิการที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ เชิงบวก	✓			✓

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ตัวแปร	แนวคิดที่ 1	แนวคิดที่ 2	แนวคิดที่ 3	แนวคิดที่ 4
การจัดให้มีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบในการปรับ/จัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้นักเรียนพิการที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และการมีงานทำของนักเรียนพิการ	✓			✓
การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูล/สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ อย่างเป็นระบบ มีความถูกต้อง เชื่อถือได้ และค้นหาง่าย	✓			✓
การจัดให้มีระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ที่สามารถเชื่อมโยงกับระบบสารสนเทศอื่นๆ และใช้ประโยชน์ได้กว้างขวางขึ้น	✓			✓
การจัดให้มีการสื่อสารที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนพิการและครอบครัวกับบุคคลากรของโรงเรียน และจัดให้มีการสื่อสารหลายรูปแบบโดยใช้ภาษาที่เข้าใจได้	✓			✓
การจัดให้มีการฝึกอบรม ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียนพิการ ผู้ปกครอง/ครอบครัว ให้ใช้ข้อมูล/สารสนเทศในการวางแผนและตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	✓			✓
การสนับสนุนให้ผู้เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ มีการใช้ข้อมูลในการประเมินแผนงานและการให้บริการในปัจจุบันและให้ข้อเสนอแนะสำหรับอนาคต	✓			✓
การสนับสนุนให้ผู้เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ มีการใช้ข้อมูลในการปรับปรุงการจัดการศึกษาและการให้บริการต่างๆ	✓			✓

จากตารางที่ 2 พบว่า แนวคิดที่ใช้ในการวิจัย ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษารวม 156 ตัวแปร สรุปเป็นตัวแปรด้านต่างๆ ดังนี้ 1) ด้านการบริหารจัดการเพื่อการเปลี่ยนผ่าน 2) ด้านผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่าน ซึ่งประกอบด้วยนักเรียนพิการ นักเรียนทั่วไป ครอบครัว/ผู้ปกครองของนักเรียนพิการ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ชุมชน และเครือข่าย 3) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านกระบวนการ ประกอบไปด้วย การวางแผน การเตรียมความพร้อมและการคัดกรองนักเรียนพิการ การจัทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล การฝึกงาน การนิเทศ

การสนับสนุนอื่นๆ การวัดประเมินผล และการติดตามผล 5) ด้านสถานที่/แหล่งฝึกงาน 6) ด้านสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก และ 7) ด้านข้อมูล/สารสนเทศ

2. การสังเคราะห์ตัวแปรจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้อง

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับองค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการ ซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา 3 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษและการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ 3 คน ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนเรียนร่วม 3 คน ผู้แทนจากสถานประกอบการ 3 คน ผู้ปกครองนักเรียนพิการ 2 คน ผู้นำคนพิการ 2 คน และผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ 2 คน รวม 18 คน ได้ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการที่สอดคล้องกับบริบทไทยดังปรากฏในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ตัวแปรที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้อง

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การสื่อสารเกี่ยวกับนโยบายและคุณค่าของการเปลี่ยนผ่านฯ ในการประชุมครูและผู้ปกครอง		✓						✓	✓		✓				✓			
การเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน โครงการ และกิจกรรมของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ															✓			
การจัดโครงสร้างองค์กรของโรงเรียนที่รองรับการดำเนินงานในการเปลี่ยนผ่านฯ								✓										
การสืบเสาะสิ่งสนับสนุนและงบประมาณจากรัฐ ชุมชน และภาคเอกชน เพื่อการดำเนินงานการเปลี่ยนผ่านฯ																✓		

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนพิการในการเปลี่ยนผ่านฯ และการอำนวยความสะดวกในการเบิกจ่าย รวมถึงการจัดหาทดแทน															✓			
การจัดให้มีแผนพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ทั้งเชิงปรัชญาและการปฏิบัติ															✓			
การสร้างขวัญ กำลังใจรูปแบบต่างๆ แก่ครูและบุคลากรที่มีส่วนร่วม/ตั้งใจพัฒนาระบบการเปลี่ยนผ่านฯ ในโรงเรียน															✓			
การส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและกระจายความเป็นผู้นำในการดำเนินงานการเปลี่ยนผ่านฯ											✓				✓			

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การบริหารแบบเครือข่ายและใช้ประโยชน์จากเครือข่ายในการดำเนินงานการเปลี่ยนผ่านฯ							✓	✓						✓				
การสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านฯ อย่างต่อเนื่องและการเปลี่ยนผ่านฯ นั้นเข้ากับวัฒนธรรมชุมชน		✓				✓						✓				✓		
การให้คำแนะนำช่วยเหลือครู และบุคลากรทางการศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ		✓						✓										
การพัฒนานักเรียนพิการให้มีเจตคติที่ดีต่อการพึ่งพาตนเอง การทำงาน และมีวิถีชีวิตอิสระ (Independent Living)						✓							✓			✓		

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การพัฒนานักเรียนพิการให้ยอมรับความจริง ยอมรับศักยภาพของตนเอง และกล้าแสดงออก		✓														✓		✓
การพัฒนานักเรียนพิการให้มีทักษะและความสามารถในการศึกษาต่อระดับที่สูงขึ้น ทักษะการทำงาน และทักษะในการพึ่งพาตนเอง		✓			✓	✓			✓						✓			
การพัฒนาทักษะนักเรียนพิการในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยที่สนับสนุนการเปลี่ยนผ่านฯ															✓			
การพัฒนาศักยภาพในการเดินทางของนักเรียนพิการเพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านฯ						✓												

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการเห็นตัวอย่างความสำเร็จในการมีอาชีพหรือการสร้างอาชีพ									✓								✓	
การเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการตระหนักในอาชีพ ค้นหาอาชีพ และตัดสินใจเลือกอาชีพด้วยตนเอง	✓																	
การเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการประเมินทักษะที่หลงเหลือกับความสอดคล้องและเป็นไปได้ในทางเลือกด้านอาชีพที่สนใจ															✓			
การจัดให้มีสารสนเทศด้านอาชีพทางเลือกหลังสำเร็จการศึกษา และการแนะแนวที่ช่วยในการตัดสินใจเลือกอาชีพหรือการศึกษาต่อที่สูงขึ้นของนักเรียนพิการ									✓								✓	✓

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การเปิดโอกาสให้นักเรียนทั่วไปรับรู้ข้อมูล ข้อจำกัด และการมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนพิการ									✓				✓					
การสร้างเจตคติที่ดีในการเรียนและทำงานร่วมกับนักเรียนพิการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนทั่วไป		✓	✓	✓	✓		✓		✓				✓	✓			✓	✓
การพัฒนาระบบที่เอื้อให้นักเรียนทั่วไปช่วยเหลือนักเรียนพิการในการเปลี่ยนผ่านฯ เช่น เป็นอาสาสมัคร เพื่อนช่วยเพื่อน เป็นต้น					✓									✓				✓
การสร้างเจตคติที่ดีเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านฯ ให้กับครอบครัว/ผู้ปกครองของนักเรียนพิการ		✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓				✓	✓		✓	✓	✓

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การสร้างความเชื่อให้กับครอบครัว/ผู้ปกครองของนักเรียนพิการว่านักเรียนพิการสามารถพัฒนาได้ รวมทั้งให้โอกาสยอมรับ และพร้อมที่จะช่วยเหลือนักเรียนพิการในการเปลี่ยนผ่าน		✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓				✓	✓		✓	✓	✓
การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครอบครัว/ผู้ปกครองเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ชีวิต			✓															
การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครอบครัว/ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนทางสังคมร่วมกับเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ			✓						✓									

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การเปิดโอกาสให้ครอบครัว/ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ		✓		✓	✓	✓			✓					✓				
การเปิดโอกาสให้ครอบครัว/ผู้ปกครองสนับสนุนการเดินทางของนักเรียนพิการในการไปฝึกงานนอกโรงเรียน					✓													
การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีเจตคติที่ดีต่อนักเรียนพิการ ไม่มองว่านักเรียนพิการเป็นภาระ แต่มีความสุขที่ได้ช่วยเหลือในการเปลี่ยนผ่านฯ						✓		✓	✓		✓	✓		✓		✓		

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ประสบการณ์ และทักษะด้านต่างๆ ที่สนับสนุนการเปลี่ยนผ่านฯ เช่น การบริหารจัดการ การสร้างความร่วมมือ การติดต่อสื่อสาร การสอนเป็นทีม การปฏิบัติที่เป็นเลิศ เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายและการปรับใช้ให้เหมาะสมกับนักเรียน		✓	✓					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓				
การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีทักษะในการฝึกอาชีพ การให้คำแนะนำ การจัดนักเรียนให้เข้ากับงาน การดึงศักยภาพนักเรียนพิการ และการเตรียมพร้อมนักเรียนพิการเข้าสู่ตลาดแรงงาน		✓	✓		✓		✓						✓				✓	✓

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีทักษะในการแตกงานเป็นขั้นย่อยๆ และปรับกระบวนการหรือจัดหาอุปกรณ์เสริมที่เหมาะสมสำหรับขั้นย่อยที่นักเรียนพิการไม่สามารถทำได้		✓	✓		✓		✓						✓				✓	✓
การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการสร้างบรรยากาศในโรงเรียนที่อบอุ่น การทำงานแบบร่วมมือกัน การนับถือกัน และการแลกเปลี่ยนความรู้/ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ร่วมกัน													✓					

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการมีส่วนร่วม กล้าแสดงออก กล้าแสดงความสามารถ และการสนับสนุนพฤติกรรมทางบวกของนักเรียนพิการในการเปลี่ยนผ่านฯ		✓	✓											✓		✓		
การเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับรู้ความต้องการหรือเป้าหมายของนักเรียนพิการในการเปลี่ยนผ่านฯ						✓					✓							
การสร้างเจตคติที่ดีเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านฯ ให้เกิดขึ้นในชุมชน		✓	✓	✓		✓	✓						✓				✓	✓
การสร้างความรู้ความเข้าใจให้คนในชุมชนเข้าใจคนพิการและวิถีชีวิตของคนพิการ		✓	✓	✓		✓	✓						✓				✓	✓

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การใช้ชุมชนเป็นแหล่งฝึกอาชีพให้แก่นักเรียนพิการ															✓			
การใช้เครือข่ายเป็นแหล่งทรัพยากร แหล่งความรู้ และช่วยยกระดับคุณภาพการเปลี่ยนผ่านฯ							✓											
การเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทำงานร่วมกันเป็นสหวิชาชีพ ร่วมกันออกแบบงาน ฝึกนักเรียนพิการ และปรับปรุงการเปลี่ยนผ่านฯ ให้ดีขึ้น													✓			✓		

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การประสานงานกับกลุ่มแม่บ้าน ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพ โรงเรียนเฉพาะความพิการ ร้านค้า สถานประกอบการในชุมชน อุตสาหกรรมในครัวเรือน ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้ปกครอง เพื่อเป็นแหล่งฝึกงานและให้ความรู้แก่นักเรียนพิการ	✓	✓		✓		✓									✓			
การประสานงานกับศูนย์การศึกษาพิเศษเกี่ยวกับสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการที่นักเรียนพิการพึงได้รับในการเปลี่ยนผ่านฯ รวมทั้งการเป็นวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับความพิการแก่ครอบครัวและชุมชน		✓					✓											

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การประสานงานกับกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยมหาวิทยาลัย เกี่ยวกับเรื่องทางวิชาการ การฝึกอาชีพ การวิจัยพัฒนา และการพัฒนานวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ		✓				✓	✓							✓				
การประสานงานกับกรมพัฒนาสังคม เกี่ยวกับทุนสนับสนุนการสร้างอาชีพอิสระให้นักเรียนพิการภายหลังสำเร็จการศึกษา		✓								✓								

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การประสานงานกับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำท้องถิ่น องค์กรเอกชนที่ไม่หวังผลกำไร เกี่ยวกับการสนับสนุนในการรับนักเรียนพิการเข้าฝึกงาน/ทำงาน รวมทั้งช่วยสร้างเจตคติที่ดีเกี่ยวกับคนพิการให้กับคนในชุมชน		✓			✓						✓		✓					
การประสานงานกับศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับการพัฒนาและปรับปรุงเนื้อหาสาระในรายวิชาหรือหลักสูตรรวมทั้งการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ		✓									✓							

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การประสานงานกับบุคลากรแวดล้อมเกี่ยวกับการให้โอกาส เข้าใจ ยอมรับนักเรียนพิการ รวมทั้งเชื่อว่านักเรียนพิการสามารถพัฒนาได้			✓															
การประสานงานกับผู้รู้ด้านปรัชญา/ศาสนาเกี่ยวกับการให้ความรู้และยกระดับคุณภาพจิตใจให้นักเรียนพิการและผู้เกี่ยวข้อง															✓			
การประสานงานกับองค์กรคนพิการในการผลักดันเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเสริมเพื่อการเปลี่ยนผ่านฯ														✓				

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงาน เพื่อร่วมกันจัดทำโครงการแบบบูรณาการในการพัฒนานักเรียนพิการ และลดความซ้ำซ้อนของงาน											✓							
การประสานงานให้ความรู้กับคนในสถานที่ฝึกงานของนักเรียนพิการให้เข้าใจข้อจำกัดของคนพิการและให้การยอมรับนักเรียนพิการ																	✓	

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การจัดให้มีหลักสูตร แผนงาน และกิจกรรม ด้านอาชีพที่หลากหลาย น่าสนใจ ไม่ล้าสมัย ทั้งเชิงกว้างและเชิงลึกในโรงเรียน		✓	✓	✓				✓				✓	✓	✓				
การจัดให้มีการพัฒนาหลักสูตรให้เป็นสหวิทยาการ ยืดหยุ่น และเหมาะสมสำหรับนักเรียนพิการ				✓		✓					✓							
การจัดให้มีการพัฒนาหลักสูตรโดยเน้นทักษะการดำรงชีวิตมากกว่าทักษะทางวิชาการ	✓	✓	✓					✓		✓		✓		✓				
การจัดให้นักเรียนพิการได้สัมผัสวิชาชีพที่หลากหลาย													✓					

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การจัดให้มีการฝึกอาชีพนักเรียนพิการโดยเน้นอาชีพของครอบครัว อาชีพที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตชุมชน/ท้องถิ่น อาชีพอิสระ หรือ อาชีพในสถานประกอบการใกล้บ้าน		✓		✓		✓			✓			✓		✓				
การจัดให้มีการสอนที่เน้นความสามารถพิเศษเฉพาะตัวของนักเรียนพิการแต่ละคน			✓															
การจัดให้มีการสอนซ้ำๆ สำหรับนักเรียนพิการบางประเภท							✓	✓										

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การจัดให้มีการสอนทักษะต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานให้นักเรียนพิการ เช่น ทักษะทางสังคม ทักษะการสื่อสาร ทักษะการสืบค้นข้อมูล ทักษะมนุษยสัมพันธ์ ทักษะการอ่าน/เขียน ทักษะการเป็นผู้นำ ทักษะการติดสินใจ และทักษะการปฏิเสธเพื่อนร่วมงาน เป็นต้น					✓									✓	✓		✓	
การจัดให้มีการสอนที่เน้นปฏิบัติจริงทั้งในและนอกโรงเรียน									✓		✓	✓	✓					
การจัดให้มีการสอนกิจกรรมเสริมสร้างสมาธิให้นักเรียนพิการ เช่น การวาดรูปและศิลปะ เป็นต้น								✓										

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การจัดให้มีการสร้างแรงจูงใจในการเปลี่ยนผ่านให้เกิดขึ้นในนักเรียนพิการ เช่น การจัดประกวดผลิตภัณฑ์ เป็นต้น													✓					
การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้/การฝึกงานในโรงเรียนให้เหมือนจริง			✓				✓											
การวางแผนเกี่ยวกับหลักสูตรด้านอาชีพ วิธีการประเมินผล และการส่งต่อสถานประกอบการ ให้กับนักเรียนพิการ				✓														
การวางแผนเกี่ยวกับการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและการปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับนักเรียนพิการทั้งในโรงเรียนและสถานที่ฝึกงาน				✓														

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การวางแผนโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการบอกความต้องการ ความชอบ ความสนใจ ในอาชีพนั้นๆ							✓											
การเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการวางแผน ให้คำแนะนำ และให้คำปรึกษาด้านอาชีพ				✓			✓			✓		✓						
การจัดให้มีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านฯ ให้นักเรียนพิการก่อนเปิดภาคเรียน	✓																	
การจัดให้มีการปรับพื้นฐานความรู้ สร้างความสัมพันธ์ระหว่างครู-นักเรียน และการแนะนำโรงเรียนให้นักเรียนพิการได้รู้จัก	✓																	

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การจัดให้มีการประสานงานครู ครูการศึกษาพิเศษ นักวิชาชีพ และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยคัดกรองนักเรียน หาจุดแข็ง ศักยภาพ และวางแผนสู่เป้าหมาย		✓						✓	✓		✓	✓		✓				
การจัดให้มีการใช้แบบคัดกรองหรือแบบวัดความถนัดด้านอาชีพกับนักเรียนพิการ	✓	✓																
การเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการได้เห็นได้สัมผัสอาชีพจริง โดยการพาไปศึกษาดูงาน หรือเชิญคนที่ประสบความสำเร็จมาพูดคุย เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพ				✓	✓							✓						

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ที่มีหน้าที่ครอบคลุมการจัดทำแผนการเปลี่ยนผ่านฯ โดยคณะกรรมการประกอบด้วย ผู้เกี่ยวข้อง เช่น เจ้าของกิจการหรือผู้แทน ผู้ปกครอง ครูประจำชั้น นักเรียนพิการ ครูการศึกษาพิเศษ และนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง เป						✓		✓					✓		✓			
การกำหนดความสนใจ ทักษะ ความสามารถ ในการศึกษาต่อหรือการทำงานในอนาคตในแผนการเปลี่ยนผ่านฯ								✓					✓					

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการแสดงภาวะผู้นำโดยบอกความชอบ ความต้องการในอนาคต และตัดสินใจด้วยตนเอง		✓	✓	✓		✓					✓		✓					
การจัดให้มีการประเมินศักยภาพและทักษะนักเรียนพิการที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ						✓				✓								
การพัฒนาผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการเปลี่ยนผ่านฯ ให้สามารถเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลอย่างมีเป้าหมาย ชัด สอดคล้องกับความชอบและความต้องการของนักเรียนพิการ และวัดได้ตามศักยภาพของนักเรียนพิการ														✓				

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การจัดให้มีการเชื่อมโยงภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้ปกครอง กลุ่มแม่บ้าน ในการฝึกงานให้นักเรียนพิการโดยการเชิญเป็นผู้ให้ความรู้หรือสอนปฏิบัติหรือเป็นแหล่งรับฝึกงาน	✓	✓		✓		✓												
การประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองเพื่อหาแหล่งฝึกงานใกล้บ้าน		✓																
การประสานความร่วมมือในการจัดหาครูฝึกหรือพี่เลี้ยงจากหน่วยงานหรือองค์กรภายนอกเพื่อช่วยสอนงาน และปรับอุปกรณ์เครื่องช่วยให้นักเรียนพิการ														✓				
การประสานงานให้มีการฝึกงานในช่วงวันหยุดหรือปิดภาคเรียน		✓																

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การประสานงานให้มีการฝึกงานในวันจันทร์ถึงวันศุกร์และจัดให้มีการเรียนสอนเสริมที่โรงเรียนในวันหยุด		✓																
การประสานงานให้มีการฝึกงานตามศักยภาพของนักเรียนพิการ ไม่จำเป็นต้องฝึกทุกวัน							✓		✓									
การจัดให้มีการหาตลาดให้นักเรียนพิการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ทำขึ้น เพื่อสร้างแรงจูงใจและช่วยให้นักเรียนพิการมีรายได้ระหว่างเรียน				✓	✓													
การจัดให้มีการฝึกงานร่วมกันระหว่างนักเรียนพิการกับนักเรียนทั่วไปกรณีที่มีศักยภาพใกล้เคียงกัน										✓								

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การจัดให้มีการฝึกงานแยกกันระหว่างนักเรียนพิการกับนักเรียนทั่วไปในกรณีที่มีศักยภาพต่างกันมาก										✓								
การส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบการตีค่าการฝึกงานกับค่าตอบแทนที่นักเรียนพิการควรจะได้รับ									✓									
การจัดให้มีระบบการนิเทศการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ทั้งในและนอกโรงเรียน	✓																	
การจัดให้มีการประสานงานการนิเทศโดยอาจนิเทศด้วยครูในโรงเรียน ผู้เชี่ยวชาญจากสถานประกอบการ หรือภาคีเครือข่าย หรือร่วมมือกันในการนิเทศ				✓			✓											

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้นิเทศ					✓													
การจัดให้มีการกำหนดเป้าหมายการนิเทศที่ชัดเจน และแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ														✓				
การจัดให้มีระบบเพื่อนช่วยเพื่อนในการเรียนและการฝึกงาน		✓	✓	✓	✓									✓				
การสนับสนุนด้านการบริหารจัดการทั่วไปและการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ												✓						
การส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูกับสถานประกอบการ					✓													
การจัดให้มีการพัฒนาครูฝึกหรือพี่เลี้ยงสำหรับนักเรียนพิการ ซึ่งอาจเป็นครู พ่อแม่ หรือเพื่อนที่มีศักยภาพสูงกว่า														✓				

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การจัดให้มีระบบสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางให้กับนักเรียนพิการ	✓																	
การส่งเสริมให้ผู้ปกครองและครูได้มีโอกาสพูดคุยและแสดงความคิดเห็นร่วมกัน														✓				
การจัดให้มีการวัดและประเมินผลนักเรียนพิการตามศักยภาพและเป้าหมายที่ระบุไว้ในแผนการเปลี่ยนผ่านฯ	✓																	
การวัดและประเมินผลนักเรียนพิการในการฝึกงานกระทำร่วมกับสถานประกอบการและเครือข่าย				✓		✓	✓				✓	✓						
การวัดและประเมินผลนักเรียนพิการเป็นการวัดความรู้และทักษะการทำงาน														✓				

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การจัดให้มีการประเมินนโยบายและแผนการทำงานของโรงเรียนที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านฯ											✓							
การจัดให้มีการประเมินความพร้อมทักษะในการทำงาน และการได้งานทำของนักเรียนพิการ					✓								✓					
การจัดให้มีการประเมินเจตคติของผู้บริหาร ครู และนายจ้าง					✓								✓	✓				
การจัดให้มีการประเมินความพึงพอใจของสถานประกอบการ นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง							✓				✓	✓				✓		
การจัดให้มีการประเมินการมีส่วนร่วมของชุมชนในการเปลี่ยนผ่านฯ													✓					

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การจัดให้มีการประเมินคุณภาพครู ปริมาณการสอนของครู พัฒนาการของครู และความเข้าใจในนักเรียนพิการของครู							✓	✓					✓					
การจัดให้มีการประเมินสถานประกอบการในด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับนักเรียนพิการ และเห็นประโยชน์จากการรับนักเรียนพิการเข้าฝึกงาน							✓											
การจัดให้มีการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร และการเอื้อต่อการเปลี่ยนผ่านฯ											✓			✓				
การจัดให้มีการประเมินรูปแบบการบริหารและการใช้ทรัพยากร														✓				

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การจัดให้มีการประเมินความยั่งยืนและต่อเนื่องเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านฯ							✓										✓	
การจัดให้มีการประเมินด้านการพัฒนาครู ฝึก พี่เลี้ยง										✓								
การจัดให้มีการประเมินด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเปลี่ยนผ่านฯ														✓				
การจัดให้มีการประเมินความสามารถของโรงเรียนในการนำความรู้และประสบการณ์ในจัดการเปลี่ยนผ่านฯ ไปเผยแพร่ให้ผู้อื่นได้รับรู้และนำไปใช้ประโยชน์														✓				
การจัดให้มีการประเมินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับภาคีเครือข่าย และการพัฒนางานที่เกิดขึ้น															✓	✓		✓

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การจัดให้มีการประเมินเกี่ยวกับความเหมาะสมและความพอเพียงของอุปกรณ์เครื่องช่วยนักเรียนพิการ																		✓
การจัดให้มีการประเมินการสร้างเครือข่ายระดับกลุ่มโรงเรียน															✓			
การจัดให้มีการประเมินด้านระบบนิเทศและการพัฒนางาน															✓			
การจัดให้มีระบบติดตามผลหลังนักเรียนพิการสำเร็จการศึกษา	✓																	
การจัดให้มีระบบติดตามผลเกี่ยวกับการได้งานทำของนักเรียนพิการ	✓																	
การจัดให้มีระบบการติดตามผลการทำอาชีพอิสระของนักเรียนพิการ	✓																	

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การจัดให้มีระบบติดตามผลที่ทำอย่างต่อเนื่องและจริงจัง				✓	✓					✓								
การจัดให้มีระบบติดตามผลที่มีการปรับปรุงข้อมูลเป็นประจำ				✓														
การจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผล					✓								✓					
การจัดให้มีแหล่งฝึกงานทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	✓			✓			✓				✓							

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การจัดให้มีการสรรหางานที่หลากหลายให้นักเรียนพิการได้ฝึกตามความต้องการ ความสนใจ และศักยภาพที่มี เช่น งานแฝงในครอบครัว งานเกษตร อุตสาหกรรมในครอบครัว กลุ่มแม่บ้าน งานสำนักงาน และสถานประกอบการทั่วไป เป็นต้น					✓	✓												
การจัดให้มีการประสานงานแหล่งฝึกงานภายนอกโรงเรียนโดยเน้นการฝึกกับครอบครัว คนใกล้ชิด ชุมชน ศูนย์การเรียนรู้ สถานประกอบการ ที่มีการเดินทางสะดวกและปลอดภัย	✓			✓		✓								✓				

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การจัดให้โรงเรียนมีสถานที่ฝึกงานที่ปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับนักเรียนพิการ และมีสภาพเหมือนจริง			✓				✓							✓				
การจัดให้มีการสร้างความเข้าใจให้ผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องเข้าใจว่านักเรียนพิการแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกัน ทำงานบางอย่างได้ต่างกัน								✓										
การจัดให้มีการสร้างจิตสำนึกที่ดีเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านฯ ให้ผู้ประกอบการ/แหล่งฝึกงาน							✓											
การจัดให้นักเรียนพิการเข้าฝึกงานในสถานประกอบการที่มีสวัสดิการที่ดี						✓												

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์เกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านฯ ทั้งภายในสถานประกอบการและระหว่างสถานประกอบการ					✓													
การจัดให้มีการปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพในโรงเรียน ในชั้นเรียน ให้สะดวก ปลอดภัย นักเรียนพิการเข้าถึงได้ทั้งภายในและภายนอกอาคาร เพื่อให้นักเรียนพิการสามารถเรียนรู้และฝึกทักษะที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	✓	✓					✓								✓			
การจัดให้มีการให้ความรู้แก่แหล่งฝึกงานในการเปลี่ยนผ่านฯ ของนักเรียนพิการด้านการปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เหมาะสมกับนักเรียนพิการ					✓													

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การจัดให้มีการปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เหมาะสมกับนักเรียนพิการโดยการมีส่วนร่วมของผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้อง					✓													
การจัดให้มีเทคโนโลยีและอุปกรณ์เครื่องช่วยนักเรียนพิการในการเรียนและการฝึกงานที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ						✓												
การจัดให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับคนพิการและวิถีชีวิตของคนพิการแก่บุคลากรในสถานที่นักเรียนพิการไปฝึกงาน						✓												

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การจัดให้มีสื่อ เทคโนโลยี อุปกรณ์ดัดแปลง ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้และการฝึกทักษะที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ของนักเรียนพิการอย่างเพียงพอ				✓											✓			
การจัดให้มีการหาสื่อเทคโนโลยีจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ศูนย์การศึกษาพิเศษ เป็นต้น		✓																
การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ อย่างเป็นระบบและสนับสนุนให้มีการนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์		✓			✓										✓			

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18
การจัดให้มีระบบแบ่งปันข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องและมีระบบรักษาความลับตามความจำเป็น					✓													

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้องได้ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษารวม 141 ตัวแปร สรุปเป็นตัวแปรด้านต่างๆ ดังนี้ 1) ด้านการบริหารจัดการเพื่อการเปลี่ยนผ่าน 2) ด้านผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่าน ซึ่งประกอบด้วยนักเรียนพิการ นักเรียนทั่วไป ครอบครัว/ผู้ปกครองของนักเรียนพิการ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ชุมชน และเครือข่าย 3) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านกระบวนการ ประกอบไปด้วย การวางแผน การเตรียมความพร้อมและการคัดกรองนักเรียนพิการ การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล การฝึกงาน การนิเทศ การสนับสนุนอื่นๆ การวัดประเมินผล และการติดตามผล 5) ด้านสถานที่/แหล่งฝึกงาน 6) ด้านสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก และ 7) ด้านข้อมูล/สารสนเทศ

เนื่องจากข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารและจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญมีความซ้ำซ้อนกัน ผู้วิจัยจึงได้นำมาบูรณาการเข้าด้วยกัน และนำมาจัดทำเป็นข้อคำถามได้ 334 ข้อ และเมื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน และหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ (Index of Item-objective Congruence : IOC) ของเครื่องมือวิจัย พบว่ามีหลายข้อที่ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.50 จึงตัดออกและผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอให้ปรับแก้ไขข้อคำถามบางข้อ ผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับแก้ ในที่สุดแล้วได้ข้อคำถามรวมทั้งสิ้นจำนวน 258 ข้อ ซึ่งหลังจากนำไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 8 โรงเรียน โรงเรียนละ 4 คน ประกอบด้วยผู้บริหารที่รับผิดชอบการเรียนร่วมจำนวน 1 คน ครูผู้สอนนักเรียนพิการจำนวน 1 คน นักเรียนพิการหรือผู้ปกครองนักเรียนพิการจำนวน 2 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 32 คน และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟ่าของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) พบว่าได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9920 ดังนั้น แบบสอบถามดังกล่าวจึงมีความเหมาะสมสำหรับการนำไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

การวิจัยนี้ใช้ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามที่มีข้อคำถามจำนวน 258 ข้อ และคำถามปลายเปิด 2 ข้อ ไปยังโรงเรียนเรียนร่วมที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 90 โรงเรียน โรงเรียนละ 4 ฉบับ รวมจำนวน 360 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาจำนวน 344 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.56 เป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ จำนวน 332 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.22 เป็นแบบสอบถามที่ตอบไม่สมบูรณ์ จำนวน 12 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 3.33 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาวิเคราห์ผลดังนี้

1. สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ให้ข้อมูลโดยการตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนเรียนร่วมที่รับผิดชอบการเรียนร่วม ครูที่สอนนักเรียนพิการ นักเรียนพิการหรือผู้ปกครองนักเรียนพิการ พบว่าสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นดังนี้

ตารางที่ 4 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	115	34.64
1.2 หญิง	217	65.36
รวม	332	100.00
2. อายุ		
2.1 20 ปีหรือน้อยกว่า	44	13.25
2.2 21-30 ปี	50	15.06
2.3 31- 40 ปี	65	19.58
2.4 41- 50 ปี	96	28.92
2.5 51 ปีขึ้นไป	77	23.19
รวม	332	100.00
3. วุฒิการศึกษา		
3.1 กำลังศึกษาระดับมัธยมศึกษา	44	13.25
3.2 ต่ำกว่าปริญญาตรี	61	18.37
3.3 ปริญญาตรี	113	34.04
3.4 ปริญญาโท	99	29.82
3.5 ปริญญาเอก	0	0.00
3.6 อื่น ๆ	15	4.52
รวม	332	100.00

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
4. สถานภาพในการตอบแบบสอบถาม		
4.1 ผู้บริหารโรงเรียน	83	25.00
4.2 ครูผู้สอนนักเรียนพิการ	66	19.88
4.3 ครูการศึกษาพิเศษ	17	5.12
4.4 นักเรียนพิการ	44	13.25
4.5 ผู้ปกครองนักเรียนพิการ	122	36.75
4.6 อื่น ๆ	0	0.00
รวม	332	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่ามีผู้ตอบแบบสอบถามรวมทั้งสิ้น 332 คน เป็นเพศชาย 115 คน คิดเป็นร้อยละ 34.64 และเป็นเพศหญิง 217 คน คิดเป็นร้อยละ 65.36 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 20 ปีหรือน้อยกว่าจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 13.25 อายุ 21-30 ปีจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 15.06 อายุ 31-40 ปีจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 19.58 อายุ 41-50 ปีจำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 28.92 และอายุ 51 ปี ขึ้นไปจำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 23.19 ด้านวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามกำลังเรียนอยู่ระดับมัธยมศึกษาจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 13.25 วุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 18.37 วุฒิปริญญาตรีจำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 34.04 วุฒิปริญญาโทจำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 29.82 และวุฒิอื่นๆ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.52 ด้านสถานภาพในการตอบแบบสอบถามพบว่า เป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 เป็นครูผู้สอนนักเรียนพิการ 66 คน คิดเป็นร้อยละ 19.88 เป็นครูการศึกษาพิเศษ 17 คน คิดเป็นร้อยละ 5.12 เป็นนักเรียนพิการ 44 คน คิดเป็นร้อยละ 13.25 และเป็นผู้ปกครองนักเรียนพิการ 122 คน คิดเป็นร้อยละ 36.75

2. ระดับความคิดเห็นในแต่ละข้อคำถามของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นในแต่ละข้อคำถามของผู้ตอบแบบสอบถาม พิจารณาจากค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best 1997 : 263) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง จัดเป็นองค์ประกอบได้ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง จัดเป็นองค์ประกอบได้ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง จัดเป็นองค์ประกอบได้ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง จัดเป็นองค์ประกอบได้ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง จัดเป็นองค์ประกอบได้ในระดับมากที่สุด

พบว่าได้ระดับความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละข้อคำถามดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละข้อคำถาม

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1	การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาปรัชญาการเปลี่ยนผ่านฯ ของโรงเรียน	4.20	0.713	มาก
2	การพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่านฯ ของโรงเรียนให้สอดคล้องกับ นโยบาย และกฎหมายของรัฐ	4.16	0.689	มาก
3	การพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่านฯ ที่เคารพความหลากหลายทางวัฒนธรรม ประเพณี คุณค่า และความเชื่อของชุมชน	4.13	0.690	มาก
4	การสื่อสารเกี่ยวกับนโยบายและคุณค่าของการเปลี่ยนผ่านฯ ในการประชุมครูและผู้ปกครอง	4.14	0.709	มาก
5	การสื่อสารนโยบายของโรงเรียน งบประมาณ และแนวคิดในการพัฒนานักเรียนพิการ เพื่อให้นักเรียนพิการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ อย่างมีประสิทธิภาพ	4.12	0.680	มาก
6	การจัดให้มีคณะกรรมการเพื่อการเปลี่ยนผ่านฯ โดยอาจเป็นชุดเดียวกับคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	4.04	0.720	มาก
7	การกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการเพื่อการเปลี่ยนผ่านฯ อย่างชัดเจนซึ่งรวมถึงหน้าที่ในการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานและบุคคลภายนอก	4.10	0.749	มาก
8	การจัดทำแผนกลยุทธ์ และกำหนดเป้าหมายการเปลี่ยนผ่านฯ ไว้ในแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน	4.10	0.727	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
9	การกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่สอดคล้องกับเป้าหมายการเปลี่ยนผ่านฯ	4.11	0.732	มาก
10	การเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน โครงการ และกิจกรรมของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	4.13	0.766	มาก
11	การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ตามโครงการ/กิจกรรมที่ระบุในแผน	3.99	0.789	มาก
12	การตรวจสอบ กำกับ ติดตาม ประเมินผลโครงการ/กิจกรรมการเปลี่ยนผ่านฯ	4.08	0.767	มาก
13	การนำผลการประเมินโครงการ/กิจกรรมมาพัฒนา/ปรับปรุงแก้ไขแผนและการดำเนินงานการเปลี่ยนผ่านฯ	4.13	0.819	มาก
14	การจัดทำรายงานการเปลี่ยนผ่านฯ เสนอแก่ผู้เกี่ยวข้องตามระยะเวลาที่กำหนด	4.08	0.744	มาก
15	การจัดโครงสร้างองค์กรของโรงเรียนที่รองรับการดำเนินงานในการเปลี่ยนผ่านฯ	4.09	0.709	มาก
16	การจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณของสถานศึกษาเพื่อใช้ในการดำเนินงานการเปลี่ยนผ่านฯ	4.16	0.739	มาก
17	การสืบเสาะสิ่งสนับสนุนและงบประมาณจากรัฐ ชุมชน และภาคเอกชน เพื่อการดำเนินงานการเปลี่ยนผ่านฯ	4.09	0.742	มาก
18	การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนพิการในการเปลี่ยนผ่านฯ และการอำนวยความสะดวกในการเบิกจ่าย รวมถึงการจัดหาทดแทน	4.22	0.788	มาก
19	การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการรวบรวมข้อมูล ประมวลผล และวางแผนการเปลี่ยนผ่านฯ	4.19	0.788	มาก
20	การสนับสนุนบุคลากรให้ดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	4.14	0.779	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
21	การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	4.04	0.715	มาก
22	การสรรหาทีมงานหรือพัฒนาทีมงานในการเปลี่ยนผ่านฯ ให้มีสมรรถนะและมีการวัดผลลัพธ์ตามบทบาทหน้าที่	4.05	0.832	มาก
23	การพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง ให้มีความรู้ความเข้าใจ ทัศนคติที่ดี และทักษะที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ และมีการติดตามผล	4.29	0.754	มาก
24	การจัดให้มีแผนพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ทั้งเชิงปรัชญาและการปฏิบัติ	4.08	0.796	มาก
25	การสร้างขวัญ กำลังใจรูปแบบต่างๆ แก่ครูและบุคลากรที่มีส่วนร่วม/ตั้งใจพัฒนาระบบการเปลี่ยนผ่านฯ ในโรงเรียน	4.25	0.794	มาก
26	การประชาสัมพันธ์โครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ให้นักเรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการเปลี่ยนผ่านฯ	4.18	0.734	มาก
27	การประสานงานกับสมาคมครู-ผู้ปกครอง สมาคมศิษย์เก่า ชมรมหรือกลุ่มอาชีพต่างๆ ในชุมชน เพื่อให้การสนับสนุนโครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	4.09	0.724	มาก
28	การนำหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมมาใช้ในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	4.08	0.731	มาก
29	การนำการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการเปลี่ยนผ่านฯ มาเป็นตัวอย่างเทียบเคียง และปฏิบัติ	3.97	0.771	มาก
30	การส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและกระจายความเป็นผู้นำในการดำเนินงานการเปลี่ยนผ่านฯ	4.09	0.740	มาก
31	การบริหารแบบเครือข่ายและใช้ประโยชน์จากเครือข่ายในการดำเนินงานการเปลี่ยนผ่านฯ	4.04	0.770	มาก
32	การสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านฯ อย่างต่อเนื่องและการเปลี่ยนผ่านฯ นั้นเข้ากับวัฒนธรรมชุมชน	4.04	0.782	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
33	การให้คำแนะนำช่วยเหลือครู และบุคลากรทางการศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	4.19	0.726	มาก
34	การพัฒนากลุ่มเพื่อการศึกษาวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	3.99	0.750	มาก
35	การวิเคราะห์แนวปฏิบัติที่ผ่านมาและความต้องการในอนาคตที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	4.01	0.783	มาก
36	การทบทวนความก้าวหน้าในการเปลี่ยนผ่านฯ และสิ่งที่ต้องตระหนัก	4.04	0.751	มาก
37	การบูรณาการการดำเนินงานการเปลี่ยนผ่านฯ เข้ากับการดำเนินงานด้านอื่นๆ	4.04	0.772	มาก
38	การพัฒนานักเรียนพิการให้มีเจตคติที่ดีต่อการพึ่งพาตนเอง การทำงาน และมีวิถีชีวิตอิสระ (Independent Living)	4.31	0.739	มาก
39	การพัฒนานักเรียนพิการให้ยอมรับความจริง ยอมรับศักยภาพของตนเอง และกล้าแสดงออก	4.32	0.753	มาก
40	การพัฒนานักเรียนพิการให้มีทักษะและความสามารถในการศึกษาต่อระดับที่สูงขึ้น ทักษะการทำงาน และทักษะในการพึ่งพาตนเอง	4.32	0.688	มาก
41	การพัฒนานักเรียนพิการให้มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี	4.43	0.681	มาก
42	การพัฒนานักเรียนพิการให้มีทักษะทางจริยธรรม คุณค่า และความมีเหตุผล	4.37	0.671	มาก
43	การพัฒนานักเรียนพิการให้ตระหนัก เข้าใจ และรับรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมและสังคม และการเคารพทุกคน	4.33	0.677	มาก
44	การพัฒนานักเรียนพิการให้รู้จักการมีส่วนร่วมในการให้บริการแก่คนอื่นๆ ในชุมชน/สังคม	4.30	0.704	มาก
45	การพัฒนาทักษะนักเรียนพิการในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยที่สนับสนุนการเปลี่ยนผ่านฯ	4.27	0.695	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
46	การพัฒนาศักยภาพในการเดินทางของนักเรียนพิการเพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านฯ	4.24	0.709	มาก
47	การพัฒนานักเรียนพิการให้รับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของสมาชิกในครอบครัว และชุมชน ที่มีต่อประสบการณ์การทำงาน	4.33	0.698	มาก
48	การพัฒนานักเรียนพิการให้รับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับทักษะและคุณลักษณะส่วนบุคคลที่มีผลกระทบต่อการได้รับการจ้างงาน	4.26	0.703	มาก
49	การพัฒนานักเรียนพิการให้สามารถแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมในการทำงาน/การหางานทำของนักเรียนพิการ	4.32	0.699	มาก
50	การพัฒนานักเรียนพิการด้านทักษะมนุษยสัมพันธ์ การมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ทักษะการหางาน การเขียนประวัติและการเขียนจดหมายสมัครงาน	4.31	0.688	มาก
51	การพัฒนานักเรียนพิการรู้จักตนเอง เคารพนับถือตนเอง เชื่อมั่นในตนเอง มีภาวะผู้นำ สามารถชี้นำหรือเป็นแบบอย่างให้ผู้อื่น	4.31	0.732	มาก
52	การสร้างแรงจูงใจในการเปลี่ยนผ่านฯ ให้เกิดขึ้นในนักเรียนพิการ	4.20	0.717	มาก
53	การพัฒนาจุดแข็งของนักเรียนพิการและใช้ให้เป็นประโยชน์ในการเปลี่ยนผ่านฯ	4.20	0.728	มาก
54	การส่งเสริมให้นักเรียนพิการวิเคราะห์จุดแข็งหรือจุดอ่อนของตนเอง กำหนดเป้าหมายส่วนตัว และเป้าหมายในอนาคตที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ	4.20	0.759	มาก
55	การส่งเสริมให้นักเรียนพิการมีแผนพัฒนาชีวิตที่สอดคล้องกับความสนใจ ความสามารถ และเป้าหมายในชีวิต	4.24	0.701	มาก
56	การเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและพัฒนาแผนการเปลี่ยนผ่านฯ	4.11	0.752	มาก
57	การเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการเห็นตัวอย่างความสำเร็จในการมีอาชีพหรือการสร้างอาชีพ	4.27	0.713	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
58	การเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการตระหนักในอาชีพ ค้นหาอาชีพและตัดสินใจเลือกอาชีพด้วยตนเอง	4.25	0.738	มาก
59	การเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการประเมินทักษะที่หลงเหลือกับความสอดคล้องและเป็นไปได้ในทางเลือกด้านอาชีพที่ตนสนใจ	4.16	0.767	มาก
60	การเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการรับทราบและเข้าถึงสื่อการเรียนการสอนและทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่ช่วยเสริมการเรียนรู้	4.22	0.734	มาก
61	การเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการรับทราบและเข้าถึงการเรียนรู้วิธีปฏิบัติงาน วิธีให้บริการ และประสบการณ์ในการหางานทำ	4.27	0.692	มาก
62	การเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการประเมินผล	4.10	0.817	มาก
63	การจัดให้มีสารสนเทศด้านอาชีพ ทางเลือกหลังสำเร็จการศึกษา และการแนะแนวที่ช่วยในการตัดสินใจเลือกอาชีพหรือการศึกษาต่อที่สูงขึ้นของนักเรียนพิการ	4.24	0.722	มาก
64	การเปิดโอกาสให้นักเรียนทั่วไปรับรู้ข้อมูล ข้อจำกัด และการมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนพิการ	4.23	0.687	มาก
65	การสร้างเจตคติที่ดีในการเรียนและทำงานร่วมกับนักเรียนพิการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนทั่วไป	4.27	0.704	มาก
66	การพัฒนาระบบที่เอื้อให้นักเรียนทั่วไปช่วยเหลือนักเรียนพิการในการเปลี่ยนผ่านฯ เช่น เป็นอาสาสมัคร เพื่อนช่วยเพื่อน เป็นต้น	4.28	0.701	มาก
67	การจัดให้มีการจัดทำตารางการช่วยเหลือนักเรียนพิการชัดเจน	4.12	0.723	มาก
68	การสร้างเจตคติที่ดีเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านฯ ให้กับครอบครัว/ผู้ปกครองของนักเรียนพิการ	4.20	0.688	มาก
69	การสร้างความเชื่อให้กับครอบครัว/ผู้ปกครองของนักเรียนพิการว่านักเรียนพิการสามารถพัฒนาได้ รวมทั้งให้โอกาส ยอมรับ และพร้อมที่จะช่วยเหลือนักเรียนพิการในการเปลี่ยนผ่าน	4.25	0.714	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
70	การให้ความรู้แก่ครอบครัว/ผู้ปกครองเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างนักเรียนพิการกับครอบครัว/ผู้ปกครอง	4.25	0.714	มาก
71	การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครอบครัว/ผู้ปกครองเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ชีวิต	4.26	0.745	มาก
72	การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครอบครัว/ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนทางสังคมร่วมกับเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	4.27	0.720	มาก
73	การเปิดโอกาสให้ครอบครัว/ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	4.10	0.792	มาก
74	การเปิดโอกาสให้ครอบครัว/ผู้ปกครองสนับสนุนการเดินทางของนักเรียนพิการในการไปฝึกงานนอกโรงเรียน	4.14	0.738	มาก
75	การเปิดโอกาสให้ครอบครัว/ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและประเมินผลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ของนักเรียนพิการ	4.16	0.744	มาก
76	การเปิดโอกาสให้มีการเชื่อมโยงครอบครัวอื่นๆ เพื่อแบ่งปันประสบการณ์ ให้คำแนะนำและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	4.21	0.735	มาก
77	การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีเจตคติที่ดีต่อนักเรียนพิการ ไม่มองว่านักเรียนพิการเป็นภาระ แต่มีความสุขที่ได้ช่วยเหลือในการเปลี่ยนผ่านฯ	4.35	0.694	มาก
78	การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ประสบการณ์และทักษะด้านต่างๆ ที่สนับสนุนการเปลี่ยนผ่านฯ เช่น การบริหารจัดการ การสร้างความร่วมมือ การติดต่อสื่อสาร การสอนเป็นทีม การปฏิบัติที่เป็นเลิศ เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายและการปรับใช้ให้เหมาะสมกับนักเรียน	4.35	0.681	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
79	การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีทักษะในการฝึกอาชีพ การให้คำแนะนำ การจัดนักเรียนให้เข้ากับงาน การดึงศักยภาพนักเรียนพิการ และการเตรียมพร้อมนักเรียนพิการเข้าสู่ตลาดแรงงาน	4.29	0.695	มาก
80	การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีทักษะในการแตกงานเป็นขั้นย่อยๆ และปรับกระบวนการหรือจัดหาอุปกรณ์เสริมที่เหมาะสมสำหรับขั้นย่อยที่นักเรียนพิการไม่สามารถทำได้	4.26	0.715	มาก
81	การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการปรับ/จัดสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ และเลือกทางเลือกที่เหมาะสมกับศักยภาพของนักเรียนพิการ	4.22	0.658	มาก
82	การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการสร้างบรรยากาศในโรงเรียนที่อบอุ่น การทำงานแบบร่วมมือกัน การนับถือกัน และการแลกเปลี่ยนความรู้/ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ร่วมกัน	4.28	0.642	มาก
83	การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการมีส่วนร่วม กล้าแสดงออก กล้าแสดงความสามารถ และการสนับสนุนพฤติกรรมทางบวกของนักเรียนพิการในการเปลี่ยนผ่านฯ	4.30	0.656	มาก
84	การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการทำงานแบบยืดหยุ่นและคิดสร้างสรรค์ ในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	4.27	0.676	มาก
85	การเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับรู้ความต้องการหรือเป้าหมายของนักเรียนพิการในการเปลี่ยนผ่านฯ	4.26	0.664	มาก
86	การสร้างเจตคติที่ดีเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านฯ ให้เกิดขึ้นในชุมชน	4.15	0.725	มาก
87	การสร้างความรู้ความเข้าใจให้คนในชุมชนเข้าใจคนพิการและวิถีชีวิตของคนพิการ	4.14	0.780	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
88	การใช้ชุมชนเป็นแหล่งฝึกอาชีพให้แก่นักเรียนพิการ	4.11	0.788	มาก
89	การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	4.10	0.767	มาก
90	การเปิดโอกาสให้ชุมชนอาสาสมัครเป็นผู้ช่วยสอนหรือผู้ร่วมสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอาชีพให้นักเรียนพิการ	4.15	0.811	มาก
91	การเปิดโอกาสให้ชุมชนเป็นพี่เลี้ยงในการฝึกงานให้กับนักเรียนพิการ	4.11	0.818	มาก
92	การใช้เครือข่ายเป็นแหล่งทรัพยากร แหล่งความรู้ และช่วยยกระดับคุณภาพการเปลี่ยนผ่านฯ	4.05	0.758	มาก
93	การเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทำงานร่วมกันเป็นสหวิชาชีพ ร่วมกันออกแบบงาน ฝึกนักเรียนพิการ และปรับปรุงการเปลี่ยนผ่านฯ ให้ดีขึ้น	4.12	0.765	มาก
94	การประสานงานกับกลุ่มแม่บ้าน ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพ โรงเรียนเฉพาะความพิการ ร้านค้า สถานประกอบการในชุมชน อุตสาหกรรมในครัวเรือน ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้ปกครอง เพื่อเป็นแหล่งฝึกงานและให้ความรู้แก่นักเรียนพิการ	4.13	0.762	มาก
95	การประสานงานกับศูนย์การศึกษาพิเศษเกี่ยวกับสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการที่นักเรียนพิการพึงได้รับในการเปลี่ยนผ่านฯ รวมทั้งการเป็นวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับความพิการแก่ครอบครัวและชุมชน	4.22	0.719	มาก
96	การประสานงานกับกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัย มหาวิทยาลัย เกี่ยวกับเรื่องทางวิชาการ การฝึกอาชีพ การวิจัยพัฒนา และการพัฒนานวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	4.21	0.714	มาก
97	การประสานงานกับกรมพัฒนาสังคมเกี่ยวกับทุนสนับสนุนการสร้างอาชีพอิสระให้นักเรียนพิการภายหลังสำเร็จการศึกษา	4.22	0.723	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
98	การประสานงานกับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำท้องถิ่น องค์กรเอกชนที่ไม่หวังผลกำไร เกี่ยวกับการสนับสนุนในการรับนักเรียนพิการเข้าฝึกงาน/ทำงาน รวมทั้งช่วยสร้างเจตคติที่ดีเกี่ยวกับคนพิการให้กับคนในชุมชน	4.14	0.788	มาก
99	การประสานงานกับศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับการพัฒนาและปรับปรุงเนื้อหาสาระในรายวิชาหรือหลักสูตรรวมทั้งการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	4.13	0.732	มาก
100	การประสานงานกับบุคลากรแวดล้อมเกี่ยวกับการให้โอกาส เข้าใจ ยอมรับนักเรียนพิการ รวมทั้งเชื่อว่านักเรียนพิการสามารถพัฒนาได้	4.24	0.684	มาก
101	การประสานงานกับผู้รู้ด้านปรัชญา/ศาสนาเกี่ยวกับการให้ความรู้และยกระดับคุณภาพจิตใจให้นักเรียนพิการและผู้เกี่ยวข้อง	4.14	0.747	มาก
102	การประสานงานกับองค์กรคนพิการในการผลักดันเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเสริมเพื่อการเปลี่ยนผ่านฯ	4.09	0.750	มาก
103	การประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงาน เพื่อร่วมกันจัดทำโครงการแบบบูรณาการในการพัฒนานักเรียนพิการ และลดความซ้ำซ้อนของงาน	4.13	0.774	มาก
104	การประสานงานกับ ครู ครูการศึกษาพิเศษ นักวิชาชีพ และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการรับผิดชอบร่วมกัน การทำงานร่วมกัน และการสนับสนุนด้านต่างๆ เพื่อให้นักเรียนพิการประสบความสำเร็จในการเปลี่ยนผ่านฯ ตามเป้าหมาย	4.27	0.706	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
105	การประสานงานให้ความรู้กับคนในสถานที่ฝึกงานของนักเรียนพิการให้เข้าใจข้อจำกัดของคนพิการและให้การยอมรับนักเรียนพิการ	4.13	0.768	มาก
106	การพัฒนาหลักสูตรที่มีเป้าหมายให้นักเรียนพิการเรียนรู้จากการปฏิบัติ เรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน เรียนรู้จากโครงงานในชั้นเรียนเพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เรียนรู้ตลอดชีวิต ได้รับการจ้างงาน และทำงานมุ่งสู่เป้าหมายของชีวิต	4.23	0.769	มาก
107	การพัฒนาหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ บนพื้นฐานมาตรฐานวิชาชีพและมาตรฐานอุตสาหกรรม	4.11	0.764	มาก
108	การจัดให้มีการประเมินหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนพิการสามารถเข้าถึง เรียนรู้ และมีประสบการณ์จากการเปลี่ยนผ่านฯ	4.11	0.763	มาก
109	การพัฒนาหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ที่บูรณาการความรู้ทางวิชาการและการปฏิบัติทางอาชีพเข้าด้วยกัน	4.06	0.745	มาก
110	การจัดให้มีหลักสูตร แผนงาน และกิจกรรม ด้านอาชีพที่หลากหลาย น่าสนใจ ไม่ล้าสมัย ทั้งเชิงกว้างและเชิงลึกในโรงเรียน	4.09	0.758	มาก
111	การจัดให้มีการพัฒนาหลักสูตรด้านอาชีพให้สอดคล้องกับแนวโน้มตลาดแรงงานและความต้องการเฉพาะเจาะจงของงานแต่ละอย่าง	4.11	0.764	มาก
112	การจัดให้มีการปรับหลักสูตรด้านอาชีพเป็นระยะและแจ้งทีมผู้สอนให้รับทราบ	4.08	0.783	มาก
113	การเปิดโอกาสให้นายจ้าง ชุมชน และภาคีเครือข่าย ร่วมกันออกแบบหลักสูตร แผน และกิจกรรมด้านอาชีพที่ได้มาตรฐาน	4.01	0.841	มาก
114	การจัดให้มีการพัฒนาหลักสูตรให้เป็นสหวิทยาการ ยืดหยุ่น และเหมาะสมสำหรับนักเรียนพิการ	4.15	0.726	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
115	การจัดให้มีการพัฒนาหลักสูตรโดยเน้นทักษะการดำรงชีวิตมากกว่าทักษะทางวิชาการ	4.17	0.755	มาก
116	การจัดให้มีการผสมผสานการฝึกอบรมในงาน (on-the-job training) กับการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อให้นักเรียนพิการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ สามารถเชื่อมโยงหลักสูตรกับการทำงานจริง	4.14	0.692	มาก
117	การจัดให้นักเรียนพิการได้ฝึกหัดทำงานกับภาคธุรกิจ อุตสาหรรม หรือองค์กรใดๆ เพื่อให้ได้รับประสบการณ์ตรงและลึก	4.07	0.755	มาก
118	การจัดให้นักเรียนพิการได้มีโอกาสเข้าสังเกตสถานที่ทำงานเพื่อให้นักเรียนพิการได้ใกล้ชิดและเห็นสภาพการทำงานที่แท้จริง	4.13	0.724	มาก
119	การจัดให้นักเรียนพิการผลิตสินค้าและบริการเพื่อการจำหน่ายและให้บริการ	4.09	0.755	มาก
120	การจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ในโรงเรียนเพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่บูรณาการการศึกษาและอาชีพเข้าด้วยกัน	4.08	0.759	มาก
121	การจัดให้มีพี่เลี้ยงในสถานที่ฝึกงานแก่นักเรียนพิการ ซึ่งอาจเป็นพนักงานของสถานที่ฝึกงาน เป็นเพื่อร่วมงาน หรือเป็นผู้ฝึกงานจากโรงเรียนหรือชุมชน ที่มีความรู้และทักษะในการสอนนักเรียนพิการ ช่วยเหลือ แนะนำนักเรียนพิการเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมาย และสามารถประเม	4.11	0.738	มาก
122	การจัดให้นักเรียนพิการได้สัมผัสวิชาชีพที่หลากหลาย	4.12	0.761	มาก
123	การจัดให้มีการฝึกอาชีพนักเรียนพิการโดยเน้นอาชีพของครอบครัว อาชีพที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตชุมชน/ท้องถิ่น อาชีพอิสระ หรือ อาชีพในสถานประกอบการใกล้บ้าน	4.14	0.800	มาก
124	การจัดให้มีการสอนที่เน้นความสามารถพิเศษเฉพาะตัวของนักเรียนพิการแต่ละคน	4.23	0.718	มาก
125	การจัดให้มีการสอนซ้ำๆ สำหรับนักเรียนพิการบางประเภท	4.13	0.747	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
126	การจัดให้มีการสอนทักษะต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานให้นักเรียนพิการ เช่น ทักษะทางสังคม ทักษะการสื่อสาร ทักษะการสืบค้นข้อมูล ทักษะมนุษยสัมพันธ์ ทักษะการอ่าน/เขียน ทักษะการเป็นผู้นำ ทักษะการติดสินใจ และทักษะการปฏิเสธเพื่อนร่วมงาน เป็นต้น	4.19	0.715	มาก
127	การจัดให้มีการสอนที่เน้นปฏิบัติจริงทั้งในและนอกโรงเรียน	4.19	0.715	มาก
128	การจัดให้มีการสอนกิจกรรมเสริมสร้างสมาธิให้นักเรียนพิการ เช่น การวาดรูป และศิลปะ เป็นต้น	4.25	0.665	มาก
129	การจัดให้มีการสร้างแรงจูงใจในการเปลี่ยนผ่านให้เกิดขึ้นในนักเรียนพิการ เช่น การจัดประกวดผลิตภัณฑ์ เป็นต้น	4.16	0.725	มาก
130	การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้/การฝึกงานในโรงเรียนให้เหมือนจริง	4.16	0.743	มาก
131	การจัดให้มีกำหนดการที่ยืดหยุ่นสำหรับการวางแผนการเปลี่ยนผ่านฯ โดยนักเรียนพิการและผู้เกี่ยวข้อง	4.11	0.690	มาก
132	การจัดให้มีกำหนดการสำหรับการประชุมที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ อย่างสม่ำเสมอ	4.09	0.708	มาก
133	การจัดให้มีการเตรียมประวัตินักเรียน รูปแบบการเรียนรู้ จุดแข็ง เป้าหมาย และความต้องการของนักเรียนพิการ	4.12	0.678	มาก
134	การวางแผนเกี่ยวกับหลักสูตรด้านอาชีพ วิธีการประเมินผล และการส่งต่อสถานประกอบการ ให้กับนักเรียนพิการ	4.07	0.700	มาก
135	การวางแผนเกี่ยวกับการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและการปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับนักเรียนพิการทั้งในโรงเรียนและสถานที่ฝึกงาน	4.14	0.715	มาก
136	การวางแผนประสานความร่วมมือในการให้บริการเปลี่ยนผ่านฯ สำหรับนักเรียนพิการ	4.08	0.719	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
137	การวางแผนเกี่ยวกับความต้องการในการสนับสนุนด้านพฤติกรรม (กรณีที่จำเป็น) ให้แก่นักเรียนพิการในการฝึกอาชีพ	4.06	0.753	มาก
138	การวางแผนโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการบอกความต้องการ ความชอบ ความสนใจ ในอาชีพนั้นๆ	4.18	0.711	มาก
139	การเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการวางแผน ให้คำแนะนำ และให้คำปรึกษาด้านอาชีพ	4.13	0.760	มาก
140	การจัดให้มีการสื่อสารแผนการเปลี่ยนผ่านฯ สำหรับนักเรียนพิการและกระบวนการของโรงเรียนที่จะให้บุคลากรปฏิบัติ	4.12	0.686	มาก
141	การจัดให้มีการทบทวนแผนการเปลี่ยนผ่านฯ และทบทวนความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4.10	0.737	มาก
142	การจัดให้มีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านฯ ให้นักเรียนพิการก่อนเปิดภาคเรียน	4.08	0.741	มาก
143	การจัดให้มีการปรับพื้นฐานความรู้ สร้างความสัมพันธ์ระหว่างครู-นักเรียน และการแนะนำโรงเรียนให้นักเรียนพิการได้รู้จัก	4.20	0.693	มาก
144	การจัดให้มีการประสานงานครู ครูการศึกษาพิเศษ นักวิชาชีพและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยคัดกรองนักเรียน หาจุดแข็ง ศักยภาพ และวางแผนสู่เป้าหมาย	4.17	0.712	มาก
145	การจัดให้มีการใช้แบบคัดกรองหรือแบบวัดความถนัดด้านอาชีพกับนักเรียนพิการ	4.14	0.706	มาก
146	การเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการได้เห็น ได้สัมผัสอาชีพจริง โดยการพาไปศึกษาดูงาน หรือเชิญคนที่ประสบความสำเร็จมาพูดคุย เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพ	4.13	0.764	มาก
147	การจัดให้มีการสำรวจบ้านและครอบครัวของนักเรียนพิการ	4.17	0.721	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
148	การจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ที่มีหน้าที่ครอบคลุมการจัดทำแผนการเปลี่ยนผ่านฯ โดยคณะกรรมการประกอบด้วยผู้เกี่ยวข้อง เช่น เจ้าของกิจการหรือผู้แทน ผู้ปกครอง ครูประจำชั้น นักเรียนพิการ ครูการศึกษาพิเศษ และนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง เป	4.11	0.758	มาก
149	การจัดให้มีการประชุมเพื่อจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลและแผนการเปลี่ยนผ่านฯ ที่มีความยืดหยุ่นสำหรับนักเรียนพิการและครอบครัว โดยคำนึงถึงการเดินทาง ภาระของครอบครัว ตารางเวลา และอื่นๆ	4.11	0.702	มาก
150	การกำหนดความสนใจ ทักษะ ความสามารถ ในการศึกษาต่อหรือการทำงานในอนาคตในแผนการเปลี่ยนผ่านฯ	4.09	0.707	มาก
151	การเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการแสดงภาวะผู้นำโดยบอกความชอบ ความต้องการในอนาคต และตัดสินใจด้วยตนเอง	4.21	0.694	มาก
152	การจัดให้มีการประเมินศักยภาพและทักษะนักเรียนพิการที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	4.16	0.688	มาก
153	การพัฒนาผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการเปลี่ยนผ่านฯ ให้สามารถเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลอย่างมีเป้าหมายชัด สอดคล้องกับความชอบและความต้องการของนักเรียนพิการและวัดได้ตามศักยภาพของนักเรียนพิการ	4.14	0.719	มาก
154	การจัดให้มีการวางแผนสนับสนุนนักเรียนพิการเป็นรายบุคคล เช่น การทำการบ้าน และการสอบเก็บคะแนน เป็นต้น	4.16	0.711	มาก
155	การจัดให้มีการพิจารณาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในชมรม/กิจกรรมหลังเลิกเรียน กิจกรรมอื่นๆ และสภานักเรียน ของนักเรียนพิการ	4.04	0.744	มาก
156	การจัดชั้นเรียนสำหรับนักเรียนพิการเรียนร่วมโดยพิจารณาจากวิธีการสอนของครู	3.98	0.808	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
157	การจัดชั้นเรียนสำหรับนักเรียนพิการเรียนร่วมโดยพิจารณาจากสัดส่วนของนักเรียนปกติกับนักเรียนพิการ และมีระดับอายุที่เหมาะสม	4.06	0.781	มาก
158	การจัดชั้นเรียนสำหรับนักเรียนพิการเรียนร่วมโดยพิจารณาจากความอ่อนไหวของชั้นเรียน	3.95	0.849	มาก
159	การจัดชั้นเรียนสำหรับนักเรียนพิการเรียนร่วมโดยพิจารณาจากขนาด องค์ประกอบ คุณลักษณะชั้นเรียน รูปแบบ โครงสร้าง สภาพแวดล้อม และความยืดหยุ่นของชั้นเรียน	4.08	0.759	มาก
160	การจัดชั้นเรียนสำหรับนักเรียนพิการเรียนร่วมโดยพิจารณาจากระดับของการเรียนรู้ รูปแบบของการรวมกลุ่มที่ยืดหยุ่น และการสนับสนุนจากเพื่อน	4.08	0.721	มาก
161	การจัดให้มีการฝึกงานหลากหลายรูปแบบ เช่น การฝึกหัดในงาน การฝึกงาน การมีพี่เลี้ยง การทำงานโดยได้รับและไม่ได้รับค่าตอบแทน และการให้บริการ เป็นต้น	4.14	0.719	มาก
162	การจัดให้มีการเชื่อมโยงภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้ปกครอง กลุ่มแม่บ้าน ในการฝึกงานให้นักเรียนพิการ โดยการเชิญเป็นผู้ให้ความรู้หรือสอนปฏิบัติหรือเป็นแหล่งรับฝึกงาน	4.14	0.734	มาก
163	การประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองเพื่อหาแหล่งฝึกงานใกล้บ้าน	4.16	0.719	มาก
164	การประสานความร่วมมือในการจัดหาครูฝึกหรือพี่เลี้ยงจากหน่วยงานหรือองค์กรภายนอกเพื่อช่วยสอนงาน และปรับอุปกรณ์เครื่องช่วยให้นักเรียนพิการ	4.12	0.740	มาก
165	การประสานงานให้มีการฝึกงานในช่วงวันหยุดหรือปิดภาคเรียน	4.03	0.790	มาก
166	การประสานงานให้มีการฝึกงานในวันจันทร์ถึงวันศุกร์และจัดให้มีการเรียนสอนเสริมที่โรงเรียนในวันหยุด	3.78	0.890	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
167	การประสานงานให้มีการฝึกงานตามศักยภาพของนักเรียนพิการไม่จำเป็นต้องฝึกทุกวัน	4.03	0.849	มาก
168	การจัดให้มีการหาตลาดให้นักเรียนพิการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ทำขึ้น เพื่อสร้างแรงจูงใจและช่วยให้นักเรียนพิการมีรายได้ระหว่างเรียน	4.05	0.789	มาก
169	การจัดให้มีการฝึกงานร่วมกันระหว่างนักเรียนพิการกับนักเรียนทั่วไปกรณีที่มีศักยภาพใกล้เคียงกัน	4.03	0.813	มาก
170	การจัดให้มีการฝึกงานแยกกันระหว่างนักเรียนพิการกับนักเรียนทั่วไปในกรณีที่มีศักยภาพต่างกันมาก	3.86	0.918	มาก
171	การส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบการตีค่าการฝึกงานกับค่าตอบแทนที่นักเรียนพิการควรจะได้รับ	3.89	0.905	มาก
172	การจัดให้มีการเชื่อมโยงประสบการณ์การฝึกงานกับเนื้อหาวิชาหรือหน่วยกิตในโรงเรียน	3.99	0.808	มาก
173	การจัดให้มีระบบการนิเทศการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ทั้งในและนอกโรงเรียน	3.97	0.787	มาก
174	การจัดให้มีการประสานงานการนิเทศ โดยอาจนิเทศด้วยครูในโรงเรียน ผู้เชี่ยวชาญจากสถานประกอบการ หรือภาคีเครือข่ายหรือร่วมมือกันในการนิเทศ	4.04	0.745	มาก
175	การจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้นิเทศ	4.04	0.752	มาก
176	การจัดให้มีการกำหนดเป้าหมายการนิเทศที่ชัดเจน และแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ	4.03	0.743	มาก
177	การจัดให้มีระบบเพื่อนช่วยเพื่อนในการเรียนและการฝึกงาน	4.16	0.782	มาก
178	การจัดให้มีแรงจูงใจนักเรียนทั่วไปโดยให้รางวัลนักเรียนทั่วไปที่ช่วยเหลือนักเรียนพิการ	4.14	0.799	มาก
179	การสนับสนุนด้านการบริหารจัดการทั่วไปและการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	4.08	0.727	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
180	การส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูกับสถานประกอบการ	4.10	0.706	มาก
181	การจัดให้มีการพัฒนาครูฝึกหรือพี่เลี้ยงสำหรับนักเรียนพิการ ซึ่งอาจเป็นครู พ่อแม่ หรือเพื่อนที่มีศักยภาพสูงกว่า	4.15	0.709	มาก
182	การจัดให้มีระบบสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางให้กับนักเรียนพิการ	4.09	0.742	มาก
183	การส่งเสริมให้ผู้ปกครองและครูได้มีโอกาสพูดคุยและแสดงความคิดเห็นร่วมกัน	4.14	0.709	มาก
184	การจัดให้มีระบบให้คำปรึกษาแนะนำ การวางแผนการศึกษา แก่นักเรียนพิการเพื่อส่งเสริมการเปลี่ยนผ่านฯ	4.13	0.709	มาก
185	การจัดให้มีการวัดและประเมินผลนักเรียนพิการตามศักยภาพและเป้าหมายที่ระบุไว้ในแผนการเปลี่ยนผ่านฯ	4.08	0.724	มาก
186	การวัดและประเมินผลนักเรียนพิการในการฝึกงานกระทำร่วมกับสถานประกอบการและเครือข่าย	3.99	0.760	มาก
187	การวัดและประเมินผลนักเรียนพิการเป็นการวัดความรู้และทักษะการทำงาน	4.11	0.754	มาก
188	การวัดและประเมินผลสะท้อนให้เห็นมาตรฐานการเตรียมนักเรียนพิการอย่างเป็นผู้มีประสบการณ์	4.11	0.724	มาก
189	การจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการวัดประเมินผลอย่างเหมาะสม เช่น การมีล่ามภาษามือสำหรับคนหูหนวก และการมีอักษรเบรลล์สำหรับคนตาบอด เป็นต้น	4.18	0.765	มาก
190	การจัดให้มีการวัดประเมินผลเป็นระยะ	4.08	0.727	มาก
191	การจัดให้มีการใช้ผลการประเมินทบทวนการสอนและการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียนพิการ	4.11	0.763	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
192	การพัฒนาระบบประเมินผลให้มีความถูกต้อง เชื่อถือได้และปรับให้เหมาะสมกับนักเรียนพิการตามความต้องการจำเป็น	4.12	0.680	มาก
193	การจัดให้มีการสร้างตัวชี้วัดและใช้ตัวชี้วัดในการประเมินผล	4.06	0.735	มาก
194	การจัดให้มีการประเมินนโยบายและแผนการทำงานของโรงเรียนที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านฯ	4.06	0.724	มาก
195	การจัดให้มีการประเมินความพร้อม ทักษะในการทำงาน และการได้งานทำของนักเรียนพิการ	4.10	0.727	มาก
196	การจัดให้มีการประเมินเจตคติของผู้บริหาร ครู และนายจ้าง	4.11	0.704	มาก
197	การจัดให้มีการประเมินความพึงพอใจของสถานประกอบการ นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง	4.12	0.725	มาก
198	การจัดให้มีการประเมินการมีส่วนร่วมของชุมชนในการเปลี่ยนผ่านฯ	4.10	0.751	มาก
199	การจัดให้มีการประเมินคุณภาพครู ปริมาณการสอนของครู พัฒนาการของครู และความเข้าใจในนักเรียนพิการของครู	4.14	0.743	มาก
200	การจัดให้มีการประเมินสถานประกอบการในด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับนักเรียนพิการ และเห็นประโยชน์จากการรับนักเรียนพิการเข้าฝึกงาน	4.12	0.776	มาก
201	การจัดให้มีการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร และการเอื้อต่อการเปลี่ยนผ่านฯ	4.09	0.722	มาก
202	การจัดให้มีการประเมินรูปแบบการบริหารและการใช้ทรัพยากร	4.11	0.719	มาก
203	การจัดให้มีการประเมินความยั่งยืนและต่อเนื่องเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านฯ	4.08	0.740	มาก
204	การจัดให้มีการประเมินด้านการพัฒนาครูฝึก/พี่เลี้ยงฝึกงาน	4.13	0.742	มาก
205	การจัดให้มีการประเมินด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเปลี่ยนผ่านฯ	4.10	0.642	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
206	การจัดให้มีการประเมินความสามารถของโรงเรียนในการนำความรู้และประสบการณ์ในจัดการเปลี่ยนผ่านฯ ไปเผยแพร่ให้ผู้อื่นได้รับรู้และนำไปใช้ประโยชน์	4.19	0.705	มาก
207	การจัดให้มีการประเมินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับภาคีเครือข่ายและการพัฒนางานที่เกิดขึ้น	4.13	0.748	มาก
208	การจัดให้มีการประเมินเกี่ยวกับความเหมาะสมและความพอเพียงของอุปกรณ์เครื่องช่วยนักเรียนพิการ	4.15	0.679	มาก
209	การจัดให้มีการประเมินการสร้างเครือข่ายระดับกลุ่มโรงเรียน	4.06	0.753	มาก
210	การจัดให้มีการประเมินด้านระบบนิเทศและการพัฒนางาน	4.03	0.718	มาก
211	การจัดให้มีการประเมินด้านการมีระบบอำนวยความสะดวกและการออกแบบที่ครอบคลุม	4.10	0.738	มาก
212	การจัดให้มีการประเมินที่ทำเป็นระยะและต่อเนื่อง	4.14	0.726	มาก
213	การจัดให้มีการประเมินที่สะท้อนให้เห็นถึงมาตรฐานการเตรียมนักเรียนให้มีประสบการณ์ สามารถทำงานหรือศึกษาต่อ และมีความสัมพันธ์กับชุมชน	4.10	0.751	มาก
214	การจัดให้มีระบบติดตามผลหลังนักเรียนพิการสำเร็จการศึกษา	4.09	0.754	มาก
215	การจัดให้มีระบบติดตามผลเกี่ยวกับการได้งานทำของนักเรียนพิการ	4.14	0.727	มาก
216	การจัดให้มีระบบการติดตามผลการทำอาชีพอิสระของนักเรียนพิการ	4.10	0.777	มาก
217	การจัดให้มีระบบติดตามผลที่ทำอย่างต่อเนื่องและจริงจัง	4.09	0.818	มาก
218	การจัดให้มีระบบติดตามผลที่มีการปรับปรุงข้อมูลเป็นประจำ	4.07	0.789	มาก
219	การจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผล	4.11	0.719	มาก
220	การจัดให้มีแหล่งฝึกงานทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	4.13	0.783	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
221	การจัดให้มีการสรรหางานที่หลากหลายให้นักเรียนพิการได้ฝึกตามความต้องการ ความสนใจ และศักยภาพที่มี เช่น งานแฝงในครอบครัว งานเกษตร อุตสาหกรรมในครอบครัว กลุ่มแม่บ้าน งานสำนักงาน และสถานประกอบการทั่วไป เป็นต้น	4.11	0.787	มาก
222	การจัดให้มีการประสานงานแหล่งฝึกงานภายนอกโรงเรียนโดยเน้นการฝึกกับครอบครัว คนใกล้ชิด ชุมชน ศูนย์การเรียนรู้ สถานประกอบการ ที่มีการเดินทางสะดวกและปลอดภัย	4.15	0.791	มาก
223	การจัดให้โรงเรียนมีสถานที่ฝึกงานที่ปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับนักเรียนพิการ และมีสภาพเหมือนจริง	4.12	0.826	มาก
224	การจัดให้มีการสร้างความเข้าใจให้ผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องเข้าใจว่านักเรียนพิการแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกัน ทำงานบางอย่างได้ต่างกัน	4.10	0.763	มาก
225	การจัดให้มีการสร้างจิตสำนึกที่ดีเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านฯ ให้ผู้ประกอบการ/แหล่งฝึกงาน	4.09	0.759	มาก
226	การจัดให้นักเรียนพิการเข้าฝึกงานในสถานประกอบการที่มีสวัสดิการที่ดี	4.19	0.746	มาก
227	การจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์เกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านฯ ทั้งภายในสถานประกอบการและระหว่างสถานประกอบการ	4.11	0.775	มาก
228	การจัดให้มีการใช้สถานที่ต่างๆ ในโรงเรียนร่วมกันระหว่างนักเรียนพิการและนักเรียนทั่วไปในการเรียนและการฝึกประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	4.16	0.773	มาก
229	การจัดให้มีการปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพในโรงเรียน ในชั้นเรียน ให้สะดวก ปลอดภัย นักเรียนพิการเข้าถึงได้ ทั้งภายในและภายนอกอาคาร เพื่อให้นักเรียนพิการสามารถเรียนรู้และฝึกทักษะที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	4.23	0.659	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
230	การจัดให้มีการให้ความรู้แก่แหล่งฝึกงานในการเปลี่ยนผ่านฯ ของนักเรียนพิการด้านการปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เหมาะสมกับนักเรียนพิการ	4.17	0.773	มาก
231	การจัดให้มีการปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เหมาะสมกับนักเรียนพิการโดยการมีส่วนร่วมของผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้อง	4.14	0.727	มาก
232	การจัดให้มีเทคโนโลยีและอุปกรณ์เครื่องช่วยนักเรียนพิการในการเรียนและการฝึกงานที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	4.17	0.782	มาก
233	การจัดให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับคนพิการและวิถีชีวิตของคนพิการแก่บุคลากรในสถานที่นักเรียนพิการไปฝึกงาน	4.15	0.748	มาก
234	การจัดให้มีการใช้อาคารสถานที่ให้เหมาะสมกับข้อจำกัดของนักเรียนพิการ	4.11	0.737	มาก
235	การจัดให้มีสื่อ เทคโนโลยี อุปกรณ์ดัดแปลง ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้และการฝึกทักษะที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ของนักเรียนพิการอย่างเพียงพอ	4.23	0.687	มาก
236	การจัดให้มีการหาสื่อเทคโนโลยีจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ศูนย์การศึกษาพิเศษ เป็นต้น	4.21	0.680	มาก
237	การจัดให้มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย สอดคล้องกับวัฒนธรรม และนักเรียนพิการเข้าถึงได้	4.20	0.681	มาก
238	การจัดให้มีการให้บริการ/ความช่วยเหลือทางการศึกษาโดยผู้ให้บริการที่มีคุณภาพ เช่น การสอนเสริม และการฝึกพูด เป็นต้น	4.20	0.736	มาก
239	การกำหนดผู้ที่ทำหน้าที่ รวบรวมข้อมูล ตรวจสอบข้อมูล ประมวลผลข้อมูล และรายงานผลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	4.12	0.741	มาก
240	การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนพิการและผลลัพธ์หลังสำเร็จการศึกษาของนักเรียนพิการ	4.11	0.728	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
241	การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ความก้าวหน้าของนักเรียนพิการ และระดับความชำนาญที่เป็นเป้าหมายของนักเรียนพิการ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนผ่านฯ	4.17	0.699	มาก
242	การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูลจากทีมงาน นักเรียนพิการ ผู้ปกครอง/ครอบครัวของนักเรียนพิการที่เกี่ยวข้องกับผลการประเมินการดำเนินงานการเปลี่ยนผ่านฯ และข้อคิดเห็นที่เกี่ยวข้อง	4.15	0.709	มาก
243	การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ทักษะและเจตคติของบุคคลากรที่นักเรียนพิการ ผู้ปกครอง/ครอบครัวของนักเรียนพิการพบปะในช่วงการเปลี่ยนผ่านฯ	4.09	0.732	มาก
244	การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูลจากนักเรียนพิการ ผู้ปกครอง/ครอบครัวของนักเรียนพิการ เกี่ยวกับบริการ สิ่งอำนวยความสะดวก และการสนับสนุนต่างๆ ที่นักเรียนพิการได้รับจากโรงเรียนและภาคีเครือข่ายในช่วงของการเปลี่ยนผ่านฯ	4.11	0.688	มาก
245	การจัดให้มีการใช้เครื่องมือที่น่าเชื่อถือ เที่ยงตรง ชัดเจน เข้าใจง่ายในการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	4.14	0.753	มาก
246	การจัดให้มีการกำหนดระยะเวลาหรือช่วงเวลาในการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	4.09	0.713	มาก
247	การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ อย่างเป็นระบบและสนับสนุนให้มีการนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์	4.12	0.726	มาก
248	การจัดให้มีการวิเคราะห์ข้อมูลและการรายงานที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ในรูปแบบที่ชัดเจนและใช้ภาษาที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.09	0.718	มาก
249	การจัดให้มีระบบแบ่งปันข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องและมีระบบรักษาความลับตามความจำเป็น	4.16	0.707	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
250	การจัดให้มีการเผยแพร่ข้อมูลและการรายงานผลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ อย่างกว้างขวางและสม่ำเสมอ	4.12	0.742	มาก
251	การจัดให้มีการแบ่งปันรายงานพฤติกรรมและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนพิการที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ เชิงบวก	4.09	0.762	มาก
252	การจัดให้มีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบในการปรับ/จัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้นักเรียนพิการที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และการมีงานทำของนักเรียนพิการ	4.15	0.749	มาก
253	การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูล/สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ อย่างเป็นระบบ มีความถูกต้อง เชื่อถือได้ และค้นหาง่าย	4.16	0.757	มาก
254	การจัดให้มีระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ที่สามารถเชื่อมโยงกับระบบสารสนเทศอื่นๆ และใช้ประโยชน์ได้กว้างขวางขึ้น	4.17	0.751	มาก
255	การจัดให้มีการสื่อสารที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนพิการและครอบครัวกับบุคคลากรของโรงเรียน และจัดให้มีการสื่อสารหลายรูปแบบโดยใช้ภาษาที่เข้าใจได้	4.18	0.745	มาก
256	การจัดให้มีการฝึกอบรม ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียนพิการ ผู้ปกครอง/ครอบครัว ให้ใช้ข้อมูล/สารสนเทศในการวางแผนและตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	4.22	0.693	มาก
257	การสนับสนุนให้ผู้เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ มีการใช้ข้อมูลในการประเมินแผนงานและการให้บริการในปัจจุบันและให้ข้อเสนอแนะสำหรับอนาคต	4.19	0.713	มาก
258	การสนับสนุนให้ผู้เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ มีการใช้ข้อมูลในการปรับปรุงการจัดการศึกษาและการให้บริการต่างๆ	4.18	0.662	มาก
	ค่าเฉลี่ยรวม	4.14		มาก

จากตารางที่ 5 พบว่าโดยภาพรวมข้อคำถามทั้ง 258 ข้อ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 4.14 จัดอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) อยู่ระหว่าง 3.78-4.43 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) อยู่ระหว่าง 0.642-0.918 โดยข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อ 41 การพัฒนานักเรียนพิการให้มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) 4.43 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 0.681 และข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือข้อ 166 การประสานงานให้มีการฝึกงานในวันจันทร์ถึงวันศุกร์และจัดให้มีการเรียนสอนเสริมที่โรงเรียนในวันหยุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) 3.78 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 0.890

3. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (exploratory factor analysis)

เป็นการวิเคราะห์เพื่อหาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียน โดยมีรายละเอียดการวิเคราะห์ดังนี้

3.1 การตรวจสอบความเหมาะสมของข้อมูลในการวิเคราะห์องค์ประกอบ

3.1.1 การตรวจสอบจำนวนแบบสอบถามที่เหมาะสมที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ

โคมเรย์ และ ลี (Comrey and Lee 1992 : 217) เสนอแนวทางในการพิจารณาจำนวนตัวอย่างที่เพียงพอต่อการวิเคราะห์องค์ประกอบว่า จำนวนตัวอย่าง 50 ตัวอย่าง ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง จำนวนตัวอย่าง 100 ตัวอย่าง ไม่เหมาะสม จำนวนตัวอย่าง 200 ตัวอย่าง พอใช้ จำนวนตัวอย่าง 300 ตัวอย่าง ดี จำนวนตัวอย่าง 500 ตัวอย่าง ดีมาก และจำนวนตัวอย่างมากกว่า 1000 ตัวอย่าง ดีที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ ทาบาชนิค และ ไฟเดล (Tabachnick and Fidell 2001 : 588) ที่ยืนยันว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบ ต้องมีตัวอย่างจำนวนอย่างน้อย 300 ตัวอย่าง ซึ่งงานวิจัยนี้เก็บแบบสอบถามได้จำนวน 332 ฉบับ จึงมีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบต่อไป

3.1.2 การตรวจสอบโดยใช้สถิติทดสอบ

ในที่นี้ใช้การตรวจสอบโดยใช้สถิติ Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) และ Bartlett's Sphericity Test ซึ่งได้ผลดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 KMO and Bartlett's Test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.882
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	114286.490
	df	33153
	Sig.	.000

จากตารางที่ 6 ผลการทดสอบ KMO ของข้อมูลชุดที่เก็บได้จากการวิจัย ได้เท่ากับ 0.882 ซึ่ง ไคเซอร์ และไรซ์ (Kaiser and Rice 1974 อ้างถึงใน กัลยา วานิชย์บัญชา 2550 : 262) ได้ทำการศึกษาค่า KMO (Kaiser – Meyer – Olkin measure of sampling adequace) ในการวัดความเหมาะสมของข้อมูลว่าควรใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบหรือไม่ และได้สรุปว่า ถ้าค่า KMO $\geq$ 0.8 แสดงว่าข้อมูลชุดนั้นสามารถใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบได้ดี ดังนั้นข้อมูลชุดนี้จึงมีความเหมาะสมที่จะใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบได้ดีเช่นกัน

นอกจากนี้ กัลยา วานิชย์บัญชา (2550 : 263) กล่าวว่า การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยค่าสถิติทดสอบ Bartlett's Sphericity Test มีนัยสำคัญทางสถิติ (sig 0.00 < 0.05) แสดงว่าเมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ มีความสัมพันธ์กัน ดังนั้นข้อมูลที่ได้จึงมีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบต่อไป

3.2 องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการ

การวิเคราะห์ในขั้นตอนนี้ใช้การสกัดองค์ประกอบ (factor extraction) ด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis : PCA) ด้วยการหมุนแกนแบบตั้งฉาก (Orthogonal Rotation) และการหมุนแกนองค์ประกอบด้วยวิธีแวริแมกซ์ (Varimax Rotation) โดยข้อตกลงเบื้องต้น ในการศึกษาครั้งนี้ใช้เกณฑ์ในการเลือกองค์ประกอบดังนี้ 1) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ตามที่ แฮร์และคณะ (Hair et.al. 1998 :111) กล่าวว่า น้ำหนักองค์ประกอบที่ 0.50 ขึ้นไปเป็นค่าน้ำหนักที่มีนัยสำคัญในทางปฏิบัติ (practically significant) 2) มีค่าไอเก็น (eigenvalues) มากกว่า 1 ตามเกณฑ์ของไคเซอร์ (Kaiser's Criterion) (Kaiser 1960 : 145-146) ซึ่งเป็นที่นิยมใช้อย่างกว้างขวาง และ 3) มีตัวแปรอธิบายองค์ประกอบมากกว่า 3 ตัวขึ้นไป (Hatcher 1994 : 73) เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ดังกล่าว ได้จำนวนองค์ประกอบและค่าความแปรปรวนของตัวแปรดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 จำนวนองค์ประกอบและค่าความแปรปรวนของตัวแปร

องค์ประกอบ (Component)	Initial Eigenvalues			Rotation Sums of Squared Loadings		
	ค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigenvalues)	ค่าความแปรปรวนร้อยละ (% of variance)	ค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ (cumulative %)	ค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigenvalues)	ค่าความแปรปรวนร้อยละ (% of variance)	ค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ (cumulative %)
1	118.357	45.875	45.875	56.024*	21.715	21.715
2	10.496	4.068	49.943	22.606*	8.762	30.477
3	5.009	1.942	51.885	21.252*	8.237	38.714
4	4.534	1.757	53.642	18.957*	7.348	46.061
5	3.558	1.379	55.021	5.430*	2.105	48.166
6	3.470	1.345	56.366	5.108*	1.980	50.146
7	3.032	1.175	57.541	3.444	1.335	51.481
8	2.777	1.076	58.617	3.426*	1.328	52.809
9	2.740	1.062	59.679	3.195	1.238	54.047
10	2.590	1.004	60.683	3.037	1.177	55.224
11	2.461	.954	61.637	2.786*	1.080	56.304
12	2.253	.873	62.510	2.699	1.046	57.350
13	2.168	.840	63.351	2.672	1.036	58.386
14	2.107	.817	64.167	2.541	.985	59.371
15	2.044	.792	64.960	2.441	.946	60.317
16	1.947	.755	65.714	2.431	.942	61.259
17	1.881	.729	66.443	2.410	.934	62.193
18	1.837	.712	67.155	2.225	.862	63.056
19	1.804	.699	67.854	2.197	.851	63.907
20	1.742	.675	68.530	2.127	.824	64.731
21	1.684	.653	69.182	2.048	.794	65.525
22	1.595	.618	69.800	2.017	.782	66.307

ตารางที่ 7 (ต่อ)

องค์ประกอบ (Component)	Initial Eigenvalues			Rotation Sums of Squared Loadings		
	ค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigenvalues)	ค่าความแปรปรวนร้อยละ (% of variance)	ค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ (cumulative %)	ค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigenvalues)	ค่าความแปรปรวนร้อยละ (% of variance)	ค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ (cumulative %)
23	1.543	.598	70.399	1.987	.770	67.077
24	1.527	.592	70.990	1.898	.736	67.813
25	1.498	.580	71.571	1.878	.728	68.540
26	1.432	.555	72.126	1.819	.705	69.246
27	1.419	.550	72.676	1.800	.698	69.943
28	1.371	.531	73.207	1.786	.692	70.635
29	1.322	.513	73.720	1.785	.692	71.327
30	1.306	.506	74.226	1.758	.681	72.009
31	1.291	.500	74.726	1.731	.671	72.680
32	1.246	.483	75.209	1.707	.662	73.341
33	1.230	.477	75.686	1.690	.655	73.996
34	1.212	.470	76.156	1.673	.649	74.645
35	1.192	.462	76.618	1.663	.645	75.290
36	1.164	.451	77.069	1.649	.639	75.929
37	1.151	.446	77.515	1.629	.632	76.561
38	1.112	.431	77.946	1.627	.631	77.191
39	1.083	.420	78.366	1.613	.625	77.816
40	1.058	.410	78.776	1.540	.597	78.413
41	1.054	.408	79.184	1.527	.592	79.005
42	1.038	.402	79.587	1.501	.582	79.587

*องค์ประกอบที่มีจำนวนตัวแปร ตั้งแต่ 3 ตัวแปรขึ้นไป และมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) 0.5 ขึ้นไป

จากตารางที่ 7 แสดงจำนวนองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา พบว่าองค์ประกอบที่มีค่าไอเก็นมากกว่า 1 มี 42 องค์ประกอบ เมื่อหมุนแกนแล้วอธิบายความแปรปรวนได้ทั้งหมดร้อยละ 79.587 แต่เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์การคัดเลือกองค์ประกอบที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป มีค่าไอเก็น (eigenvalues) มากกว่า 1 และมีตัวแปรอธิบายองค์ประกอบมากกว่า 3 ตัวขึ้นไป พบว่ามีเพียง 8 องค์ประกอบที่มีคุณสมบัติเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือองค์ประกอบที่ 1 - 6 องค์ประกอบที่ 8 และองค์ประกอบที่ 11 แต่องค์ประกอบอื่นๆ อีก 34 องค์ประกอบขาดคุณสมบัติตามเกณฑ์ จึงไม่เข้าข่ายการวิจัย สำหรับองค์ประกอบที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ 8 องค์ประกอบ เมื่อหมุนแกนแล้ว องค์ประกอบแรกมีค่าไอเกน สูงสุดเท่ากับ 56.024 สามารถอธิบายความแปรปรวนทั้งหมดได้ร้อยละ 21.715 องค์ประกอบที่สองมีค่าไอเกน 22.606 สามารถอธิบายความแปรปรวนทั้งหมดได้ร้อยละ 8.762 องค์ประกอบที่สามมีค่าไอเกน 21.252 เมื่อหมุนแกนแล้วสามารถอธิบายความแปรปรวนทั้งหมดได้ร้อยละ 8.237 และองค์ประกอบอื่นๆ มีค่าไอเกนและความสามารถในการอธิบายความแปรปรวนทั้งหมดค่อยๆ ลดลงตามลำดับ และองค์ประกอบที่มีคุณสมบัติเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดคือองค์ประกอบที่ 1 - 6 องค์ประกอบที่ 8 และองค์ประกอบที่ 11 พบว่าสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ทั้งหมด 52.555 (21.715 + 8.762 + 8.237 + 7.348 + 2.105 + 1.980 + 1.328 + 1.080) ซึ่งสอดคล้องกับที่ ฮาบิง (Habing 2003 : 4) กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบที่ดีควรอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรได้อย่างน้อยที่สุดร้อยละ 50 จึงจะถือว่าใช้ได้

สำหรับน้ำหนักองค์ประกอบและตัวแปรที่อธิบายในแต่ละองค์ประกอบหลังหมุนแกน แสดงไว้ในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 น้ำหนักองค์ประกอบและตัวแปรที่อธิบายในแต่ละองค์ประกอบหลังหมุนแกน

ตัวแปร	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบขององค์ประกอบที่										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
q_250	.748										
q_247	.745										
q_218	.744										
q_213	.736										
q_215	.723										
q_211	.717										
q_245	.715										
q_217	.714										
q_209	.710										
q_228	.707										
q_242	.698										
q_206	.689										
q_230	.686										
q_251	.685										
q_244	.685										
q_248	.680										
q_241	.679										
q_254	.679										
q_223	.677										
q_231	.677										
q_229	.677										
q_243	.675										
q_210	.674										
q_216	.673										
q_252	.669										
q_249	.666										
q_256	.664										

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ตัวแปร	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบขององค์ประกอบที่										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
q_255	.664										
q_227	.662										
q_200	.661										
q_240	.660										
q_246	.659										
q_212	.658										
q_220	.655										
q_219	.653										
q_204	.651										
q_202	.650										
q_207	.650										
q_203	.648										
q_258	.648										
q_233	.646										
q_214	.645										
q_253	.641										
q_226	.641										
q_237	.637										
q_222	.636										
q_235	.634										
q_198	.631										
q_232	.629										
q_180	.628										
q_197	.627										
q_208	.627										
q_221	.621										
q_199	.619										

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ตัวแปร	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบขององค์ประกอบที่										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
q_201	.618										
q_257	.615										
q_176	.615										
q_205	.611										
q_236	.603										
q_224	.599										
q_169	.595										
q_239	.592										
q_225	.592										
q_179	.591										
q_174	.588										
q_238	.587										
q_161	.586										
q_188	.581										
q_195	.581										
q_196	.578										
q_168	.571										
q_186	.570										
q_164	.570										
q_163	.564										
q_181	.560										
q_165	.559										
q_234	.557										
q_162	.552										
q_175	.549										
q_141	.548										
q_140	.541										

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ตัวแปร	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบขององค์ประกอบที่										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
q_194	.536										
q_189	.533										
q_191	.532										
q_155	.519										
q_192	.518										
q_173	.517										
q_146	.506										
q_172	.500										
q_111		.644									
q_110		.612									
q_90		.596									
q_112		.591									
q_93		.581									
q_92		.576									
q_98		.572									
q_105		.568									
q_91		.559									
q_109		.556									
q_108		.550									
q_97		.546									
q_94		.534									
q_103		.533									
q_113		.523									
q_117		.519									
q_102		.517									
q_116		.515									
q_89		.514									

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ตัวแปร	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบขององค์ประกอบที่										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
q_96		.506									
q_104		.504									
q_124		.502									
q_122		.501									
q_50			.753								
q_51			.748								
q_43			.748								
q_41			.733								
q_49			.722								
q_44			.719								
q_42			.707								
q_47			.692								
q_45			.686								
q_48			.667								
q_40			.637								
q_46			.630								
q_65			.546								
q_55			.540								
q_60			.531								
q_38			.522								
q_61			.518								
q_54			.506								
q_9				.651							
q_18				.641							
q_22				.621							
q_24				.615							
q_13				.611							

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ตัวแปร	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบขององค์ประกอบที่										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
q_14				.597							
q_21				.596							
q_11				.592							
q_25				.591							
q_16				.590							
q_17				.585							
q_26				.581							
q_23				.573							
q_28				.571							
q_15				.568							
q_10				.562							
q_12				.548							
q_20				.530							
q_36				.513							
q_35				.512							
q_34				.504							
q_19				.500							
q_158					.735						
q_156					.669						
q_159					.641						
q_157					.640						
q_160					.533						
q_83						.633					
q_84						.625					
q_85						.605					
q_78						.505					
q_70								.569			

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ตัวแปร	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบขององค์ประกอบที่										
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**
q_69								.527			
q_71								.504			
q_3											.695
q_2											.561
q_1											.558

จากตารางที่ 8 พบว่า องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาตามเกณฑ์การคัดเลือกองค์ประกอบมี 8 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 องค์ประกอบที่ 2 องค์ประกอบที่ 3 องค์ประกอบที่ 4 องค์ประกอบที่ 5 องค์ประกอบที่ 6 องค์ประกอบที่ 8 และองค์ประกอบที่ 11

เพื่อความสะดวกในการเรียกชื่อองค์ประกอบที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด ผู้วิจัยได้ร่นลำดับที่ขององค์ประกอบจากองค์ประกอบที่ 8 เป็นองค์ประกอบที่ 7 และจากองค์ประกอบที่ 11 แป็นองค์ประกอบที่ 8 และตั้งชื่อแต่ละองค์ประกอบดังตารางที่ 9 และมีรายละเอียดแต่ละองค์ประกอบดังตารางที่ 10 และตารางที่ 23-29

ตารางที่ 9 องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา

ลำดับที่	ชื่อองค์ประกอบ	จำนวนตัวแปร	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading)
1	กระบวนการเปลี่ยนผ่าน	89	0.500-0.748
2	หลักสูตรและการประสานความร่วมมือ	23	0.501-0.644
3	การพัฒนานักเรียน	18	0.506-0.753
4	การวางแผนการเปลี่ยนผ่าน	22	0.500-0.651
5	การจัดชั้นเรียน	5	0.533-0.735
6	การพัฒนาครู	4	0.505-0.633
7	การมีส่วนร่วมของครอบครัว	3	0.504-0.569
8	การพัฒนานโยบาย การเปลี่ยนผ่าน	3	0.558-0.695
	รวม	167	0.500-0.753

จากตารางที่ 9 พบว่า องค์ประกอบที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดมีจำนวน 8 องค์ประกอบ โดยองค์ประกอบที่ 1 มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 89 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.500-0.748 องค์ประกอบที่ 2 มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 23 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.501-0.644 องค์ประกอบที่ 3 มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 18 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.506-0.753 องค์ประกอบที่ 4 มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 22 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.500-0.651 องค์ประกอบที่ 5 มีจำนวนองค์ประกอบที่อธิบายองค์ประกอบ 5 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.533-0.735 องค์ประกอบที่ 6 มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 4 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.505-0.633 องค์ประกอบที่ 7 มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 3 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.504-0.569 และองค์ประกอบที่ 8 มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 3 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.558-0.695 รวมมีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบทั้งสิ้น 167 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.500-0.753

ตารางที่ 10 องค์ประกอบที่ 1 “กระบวนการเปลี่ยนผ่าน”

ที่	ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
1	q_250	การจัดให้มีการเผยแพร่ข้อมูลและการรายงานผลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ อย่างกว้างขวางและสม่ำเสมอ	0.748
2	q_247	การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ อย่างเป็นระบบและสนับสนุนให้มีการนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์	0.745
3	q_218	การจัดให้มีระบบติดตามผลที่มีการปรับปรุงข้อมูลเป็นประจำ	0.744
4	q_213	การจัดให้มีการประเมินที่สะท้อนให้เห็นถึงมาตรฐานการเตรียมนักเรียนให้มีประสบการณ์ สามารถทำงานหรือศึกษาต่อและมีความสัมพันธ์กับชุมชน	0.736
5	q_215	การจัดให้มีระบบติดตามผลเกี่ยวกับการได้งานทำของนักเรียนพิการ	0.723
6	q_211	การจัดให้มีการประเมินด้านการมีระบบอำนวยความสะดวกและการออกแบบที่ครอบคลุม	0.717
7	q_245	การจัดให้มีการใช้เครื่องมือที่น่าเชื่อถือ เที่ยงตรง ชัดเจน เข้าใจง่าย ในการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	0.715
8	q_217	การจัดให้มีระบบติดตามผลที่ทำอย่างต่อเนื่องและจริงจัง	0.714
9	q_209	การจัดให้มีการประเมินการสร้างเครือข่ายระดับกลุ่มโรงเรียน	0.710
10	q_228	การจัดให้มีการใช้สถานที่ต่างๆ ในโรงเรียนร่วมกันระหว่างนักเรียนพิการและนักเรียนทั่วไปในการเรียนและการฝึกประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	0.707
11	q_242	การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูลจากทีมงาน นักเรียนพิการ ผู้ปกครอง/ครอบครัวของนักเรียนพิการที่เกี่ยวข้องกับผลการประเมินการดำเนินงานการเปลี่ยนผ่านฯ และข้อคิดเห็นที่เกี่ยวข้อง	0.698
12	q_206	การจัดให้มีการประเมินความสามารถของโรงเรียนในการนำความรู้และประสบการณ์ในจัดการเปลี่ยนผ่านฯ ไปเผยแพร่ให้ผู้อื่นได้รับรู้และนำไปใช้ประโยชน์	0.689

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ที่	ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
13	q_230	การจัดให้มีการให้ความรู้แก่แหล่งฝึกงานในการเปลี่ยนผ่านฯ ของนักเรียนพิการด้านการปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เหมาะสมกับนักเรียนพิการ	0.686
14	q_251	การจัดให้มีการแบ่งปันรายงานพฤติกรรมและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนพิการที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ เชิงบวก	0.685
15	q_244	การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูลจากนักเรียนพิการ ผู้ปกครอง/ครอบครัวของนักเรียนพิการ เกี่ยวกับบริการ สิ่งอำนวยความสะดวก และการสนับสนุนต่างๆ ที่นักเรียนพิการได้รับจากโรงเรียนและภาคีเครือข่ายในช่วงของการเปลี่ยนผ่านฯ	0.685
16	q_248	การจัดให้มีการวิเคราะห์ข้อมูลและการรายงานที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ในรูปแบบที่ชัดเจนและใช้ภาษาที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	0.680
17	q_241	การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ความก้าวหน้าของนักเรียนพิการ และระดับความชำนาญที่เป็นเป้าหมายของนักเรียนพิการ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนผ่านฯ	0.679
18	q_254	การจัดให้มีระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ที่สามารถเชื่อมโยงกับระบบสารสนเทศอื่นๆ และใช้ประโยชน์ได้กว้างขวางขึ้น	0.679
19	q_223	การจัดให้โรงเรียนมีสถานที่ฝึกงานที่ปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับนักเรียนพิการ และมีสภาพเหมือนจริง	0.677
20	q_231	การจัดให้มีการปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เหมาะสมกับนักเรียนพิการ โดยการมีส่วนร่วมของผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้อง	0.677
21	q_229	การจัดให้มีการปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพในโรงเรียน ในชั้นเรียน ให้สะดวก ปลอดภัย นักเรียนพิการเข้าถึงได้ ทั้งภายในและภายนอกอาคาร เพื่อให้นักเรียนพิการสามารถเรียนรู้และฝึกทักษะที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	0.677

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ที่	ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
22	q_243	การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ทักษะและเจตคติของบุคคลากรที่นักเรียนพิการ ผู้ปกครอง/ครอบครัวของนักเรียนพิการพบปะในช่วงการเปลี่ยนผ่านฯ	0.675
23	q_210	การจัดให้มีการประเมินด้านระบบนิเทศและการพัฒนางาน	0.674
24	q_216	การจัดให้มีระบบการติดตามผลการทำอาชีพอิสระของนักเรียนพิการ	0.673
25	q_252	การจัดให้มีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบในการปรับ/จัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้นักเรียนพิการที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และการมีงานทำของนักเรียนพิการ	0.669
26	q_249	การจัดให้มีระบบแบ่งปันข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องและมีระบบรักษาความลับตามความจำเป็น	0.666
27	q_256	การจัดให้มีการฝึกอบรม ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียนพิการ ผู้ปกครอง/ครอบครัว ให้ใช้ข้อมูล/สารสนเทศในการวางแผนและตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	0.664
28	q_255	การจัดให้มีการสื่อสารที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนพิการและครอบครัวกับบุคคลากรของโรงเรียน และจัดให้มีการสื่อสารหลายรูปแบบโดยใช้ภาษาที่เข้าใจได้	0.664
29	q_227	การจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์เกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านฯ ทั้งภายในสถานประกอบการและระหว่างสถานประกอบการ	0.662
30	q_200	การจัดให้มีการประเมินสถานประกอบการในด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนักเรียนพิการ และเห็นประโยชน์จากการรับนักเรียนพิการเข้าฝึกงาน	0.661
31	q_240	การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนพิการและผลลัพธ์หลังสำเร็จการศึกษาของนักเรียนพิการ	0.660

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ที่	ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
32	q_246	การจัดให้มีการกำหนดระยะเวลาหรือช่วงเวลาในการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	0.659
33	q_212	การจัดให้มีการประเมินที่ทำเป็นระยะและต่อเนื่อง	0.658
34	q_220	การจัดให้มีแหล่งฝึกงานทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	0.655
35	q_219	การจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผล	0.653
36	q_204	การจัดให้มีการประเมินด้านการพัฒนาครูฝึก/พี่เลี้ยงฝึกงาน	0.651
37	q_202	การจัดให้มีการประเมินรูปแบบการบริหารและการใช้ทรัพยากร	0.650
38	q_207	การจัดให้มีการประเมินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับภาคีเครือข่ายและการพัฒนางานที่เกิดขึ้น	0.650
39	q_203	การจัดให้มีการประเมินความยั่งยืนและต่อเนื่องเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านฯ	0.648
40	q_258	การสนับสนุนให้ผู้เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ มีการใช้ข้อมูลในการปรับปรุงการจัดการศึกษาและการให้บริการต่างๆ	0.648
41	q_233	การจัดให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับคนพิการและวิถีชีวิตของคนพิการแก่บุคลากรในสถานที่นักเรียนพิการไปฝึกงาน	0.646
42	q_214	การจัดให้มีระบบติดตามผลหลังนักเรียนพิการสำเร็จการศึกษา	0.645
43	q_253	การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูล/สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ อย่างเป็นระบบ มีความถูกต้อง เชื่อถือได้ และค้นหาง่าย	0.641
44	q_226	การจัดให้นักเรียนพิการเข้าฝึกงานในสถานประกอบการที่มีสวัสดิการที่ดี	0.641
45	q_237	การจัดให้มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายสอดคล้องกับวัฒนธรรม และนักเรียนพิการเข้าถึงได้	0.637
46	q_222	การจัดให้มีการประสานงานแหล่งฝึกงานภายนอกโรงเรียนโดยเน้นการฝึกกับครอบครัว คนใกล้ชิด ชุมชน ศูนย์การเรียนรู้ สถานประกอบการ ที่มีการเดินทางสะดวกและปลอดภัย	0.636

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ที่	ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
47	q_235	การจัดให้มีสื่อ เทคโนโลยี อุปกรณ์ดัดแปลง ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้และการฝึกทักษะที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ของนักเรียนพิการอย่างเพียงพอ	0.634
48	q_198	การจัดให้มีการประเมินการมีส่วนร่วมของชุมชนในการเปลี่ยนผ่านฯ	0.631
49	q_232	การจัดให้มีเทคโนโลยีและอุปกรณ์เครื่องช่วยนักเรียนพิการในการเรียนและการฝึกงานที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	0.629
50	q_180	การส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูกับสถานประกอบการ	0.628
51	q_197	การจัดให้มีการประเมินความพึงพอใจของสถานประกอบการ นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง	0.627
52	q_208	การจัดให้มีการประเมินเกี่ยวกับความเหมาะสมและความพอเพียงของอุปกรณ์เครื่องช่วยนักเรียนพิการ	0.627
53	q_221	การจัดให้มีการสรรหางานที่หลากหลายให้นักเรียนพิการได้ฝึกตามความต้องการ ความสนใจ และศักยภาพที่มี เช่น งานแฝงในครอบครัว งานเกษตร อุตสาหกรรมในครอบครัว กลุ่มแม่บ้าน งานสำนักงาน และสถานประกอบการทั่วไป เป็นต้น	0.621
54	q_199	การจัดให้มีการประเมินคุณภาพครู ปริมาณการสอนของครู พัฒนาการของครู และความเข้าใจในนักเรียนพิการของครู	0.619
55	q_201	การจัดให้มีการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร และการเอื้อต่อการเปลี่ยนผ่านฯ	0.618
56	q_257	การสนับสนุนให้ผู้เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ มีการใช้ข้อมูลในการประเมินแผนงานและการให้บริการในปัจจุบันและให้ข้อเสนอแนะสำหรับอนาคต	0.615
57	q_176	การจัดให้มีการกำหนดเป้าหมายการนิเทศที่ชัดเจน และแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ	0.615

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ที่	ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
58	q_205	การจัดให้มีการประเมินด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเปลี่ยนผ่านฯ	0.611
59	q_236	การจัดให้มีการหาสื่อเทคโนโลยีจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ศูนย์การศึกษาพิเศษ เป็นต้น	0.603
60	q_224	การจัดให้มีการสร้างความเข้าใจให้ผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องเข้าใจว่านักเรียนพิการแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกันทำงานบางอย่างได้ต่างกัน	0.599
61	q_169	การจัดให้มีการฝึกงานร่วมกันระหว่างนักเรียนพิการกับนักเรียนทั่วไปกรณีที่มีศักยภาพใกล้เคียงกัน	0.595
62	q_239	การกำหนดผู้ที่ทำหน้าที่ รวบรวมข้อมูล ตรวจสอบข้อมูล ประมวลผลข้อมูล และรายงานผลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	0.592
63	q_225	การจัดให้มีการสร้างจิตสำนึกที่ดีเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านฯ ให้ผู้ประกอบการ/แหล่งฝึกงาน	0.592
64	q_179	การสนับสนุนด้านการบริหารจัดการทั่วไปและการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	0.591
65	q_174	การจัดให้มีการประสานงานการนิเทศ โดยอาจนิเทศด้วยครูในโรงเรียน ผู้เชี่ยวชาญจากสถานประกอบการ หรือภาคีเครือข่ายหรือร่วมมือกันในการนิเทศ	0.588
66	q_238	การจัดให้มีการให้บริการ/ความช่วยเหลือทางการศึกษาโดยผู้ให้บริการที่มีคุณภาพ เช่น การสอนเสริม และการฝึกพูด เป็นต้น	0.587
67	q_161	การจัดให้มีการฝึกงานหลากหลายรูปแบบ เช่น การฝึกหัดในงาน การฝึกงาน การมีพี่เลี้ยง การทำงานโดยได้รับและไม่ได้รับค่าตอบแทน และการให้บริการ เป็นต้น	0.586
68	q_188	การวัดและประเมินผลสะท้อนให้เห็นมาตรฐานการเตรียมนักเรียนพิการอย่างเป็นผู้มีประสบการณ์	0.581

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ที่	ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
69	q_195	การจัดให้มีการประเมินความพร้อม ทักษะในการทำงาน และการได้งานทำของนักเรียนพิการ	0.581
70	q_196	การจัดให้มีการประเมินเจตคติของผู้บริหาร ครู และนายจ้าง	0.578
71	q_168	การจัดให้มีการหาตลาดให้นักเรียนพิการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ทำขึ้น เพื่อสร้างแรงจูงใจและช่วยให้นักเรียนพิการมีรายได้ระหว่างเรียน	0.571
72	q_186	การวัดและประเมินผลนักเรียนพิการในการฝึกงานกระทำร่วมกับสถานประกอบการและเครือข่าย	0.570
73	q_164	การประสานความร่วมมือในการจัดหาครูฝึกหรือพี่เลี้ยงจากหน่วยงานหรือองค์กรภายนอกเพื่อช่วยสอนงาน และปรับอุปกรณ์เครื่องช่วยให้นักเรียนพิการ	0.570
74	q_163	การประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองเพื่อหาแหล่งฝึกงานใกล้บ้าน	0.564
75	q_181	การจัดให้มีการพัฒนาครูฝึกหรือพี่เลี้ยงสำหรับนักเรียนพิการซึ่งอาจเป็นครู พ่อแม่ หรือเพื่อนที่มีศักยภาพสูงกว่า	0.560
76	q_165	การประสานงานให้มีการฝึกงานในช่วงวันหยุดหรือปิดภาคเรียน	0.559
77	q_234	การจัดให้มีการใช้อาคารสถานที่ให้เหมาะสมกับข้อจำกัดของนักเรียนพิการ	0.557
78	q_162	การจัดให้มีการเชื่อมโยงภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้ปกครอง กลุ่มแม่บ้าน ในการฝึกงานให้นักเรียนพิการ โดยการเชิญเป็นผู้ให้ความรู้หรือสอนปฏิบัติหรือเป็นแหล่งรับฝึกงาน	0.552
79	q_175	การจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้นิเทศ	0.549
80	q_141	การจัดให้มีการทบทวนแผนการเปลี่ยนผ่านฯ และทบทวนความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	0.548

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ที่	ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
81	q_140	การจัดให้มีการสื่อสารแผนการเปลี่ยนผ่านฯ สำหรับนักเรียนพิการและกระบวนการของโรงเรียนที่จะให้บุคลากรปฏิบัติ	0.541
82	q_194	การจัดให้มีการประเมินนโยบายและแผนการทำงานของโรงเรียนที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านฯ	0.536
83	q_189	การจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการวัดประเมินผลอย่างเหมาะสม เช่น การมีล่ามภาษามือสำหรับคนหูหนวก และการมีอักษรเบรลล์สำหรับคนตาบอด เป็นต้น	0.533
84	q_191	การจัดให้มีการใช้ผลการประเมินทบทวนการสอนและการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียนพิการ	0.532
85	q_155	การจัดให้มีการพิจารณาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในชมรม/กิจกรรมหลังเลิกเรียน กิจกรรมอื่นๆ และสภานักเรียน ของนักเรียนพิการ	0.519
86	q_192	การพัฒนาระบบประเมินผลให้มีความถูกต้อง เชื่อถือได้และปรับให้เหมาะสมกับนักเรียนพิการตามความต้องการจำเป็น	0.518
87	q_173	การจัดให้มีระบบการนิเทศการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ทั้งในและนอกโรงเรียน	0.517
88	q_146	การเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการได้เห็น ได้สัมผัสอาชีพจริง โดยการพาไปศึกษาดูงาน หรือเชิญคนที่ประสบความสำเร็จมาพูดคุย เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพ	0.506
89	q_172	การจัดให้มีการเชื่อมโยงประสบการณ์การฝึกงานกับเนื้อหาวิชาหรือหน่วยกิตในโรงเรียน	0.500
		ค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigenvalues)	56.024
		ค่าร้อยละของความแปรปรวน (percent of variance)	21.715

จากตารางที่ 10 พบว่าองค์ประกอบที่ 1 อธิบายด้วยตัวแปรสำคัญจำนวน 89 ตัวแปร หลังหมุนแกนมีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.500 ถึง 0.748 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 56.024 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 21.715 ซึ่งเมื่อเทียบค่าความ

แปรปรวนของตัวแปรกับองค์ประกอบอื่นๆ พบว่าองค์ประกอบนี้มีความสำคัญเป็นอันดับ 1 กล่าวคือ ตัวแปรทั้ง 89 ตัวแปร เป็นตัวแปรที่ร่วมกันอธิบายองค์ประกอบนี้ได้ดีที่สุด และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ตัวแปร “การจัดให้มีการเผยแพร่ข้อมูลและการรายงานผลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ อย่างกว้างขวางและสม่ำเสมอ” มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดคือ 0.748 สำหรับตัวแปร “การจัดให้มีการเชื่อมโยงประสบการณ์การฝึกงานกับเนื้อหาวิชาหรือหน่วยกิตในโรงเรียน” พบว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุดคือ 0.500 และเนื่องจากตัวแปรในองค์ประกอบนี้เกี่ยวข้องกับกระบวนการเปลี่ยนผ่าน ผู้วิจัยจึงตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “กระบวนการเปลี่ยนผ่าน”

เนื่องจากองค์ประกอบที่ 1 “กระบวนการเปลี่ยนผ่าน” ถูกอธิบายด้วยตัวแปรที่สำคัญจำนวนมากถึง 89 ตัวแปร ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบนี้โดยใช้วิธีการเดิม และใช้เกณฑ์ในการเลือกองค์ประกอบย่อยที่น้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) ตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไป (เพื่อให้ตัวแปรทั้ง 89 ตัวแปรยังคงอยู่ในองค์ประกอบย่อยครบถ้วน) มีค่าไอเกน (eigenvalues) มากกว่า 1 และมีตัวแปรที่บรรยายแต่ละองค์ประกอบตั้งแต่ 3 ตัวขึ้นไป พบว่าได้ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนองค์ประกอบย่อยและค่าความแปรปรวนของตัวแปรขององค์ประกอบ “กระบวนการเปลี่ยนผ่าน” ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 จำนวนองค์ประกอบย่อยและค่าความแปรปรวนของตัวแปร ขององค์ประกอบ “กระบวนการเปลี่ยนผ่าน”

องค์ประกอบ (component)	Initial Eigenvalues			Rotation Sums of Squared Loadings		
	ค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigenvalues)	ค่าความแปรปรวนร้อยละ (% of variance)	ค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ (cumulative %)	ค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigenvalues)	ค่าความแปรปรวนร้อยละ (% of variance)	ค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ (cumulative %)
1	50.759	57.032	57.032	10.467*	11.761	11.761
2	2.133	2.396	59.429	10.002*	11.238	22.999
3	1.766	1.985	61.413	9.114*	10.240	33.239
4	1.438	1.616	63.029	7.571*	8.506	41.745
5	1.397	1.570	64.599	6.019*	6.763	48.508
6	1.358	1.526	66.124	5.121*	5.754	54.262
7	1.251	1.406	67.530	5.047*	5.671	59.933
8	1.164	1.307	68.838	4.910*	5.517	65.449
9	1.076	1.209	70.047	3.835*	4.309	69.758
10	1.056	1.186	71.233	1.312	1.475	71.233

จากตารางที่ 11 แสดงจำนวนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบ “กระบวนการเปลี่ยนผ่าน” พบว่าองค์ประกอบที่มีค่าไอเก็นมากกว่า 1 มี 10 องค์ประกอบ เมื่อหมุนแกนแล้วอธิบายความแปรปรวนได้ทั้งหมดร้อยละ 71.233 แต่เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์การคัดเลือกองค์ประกอบที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไป มีค่าไอเก็นมากกว่า 1 และมีตัวแปรอธิบายองค์ประกอบมากกว่า 3 ตัวขึ้นไป พบว่ามีเพียง 9 องค์ประกอบย่อยที่มีคุณสมบัติเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือองค์ประกอบย่อยที่ 1-9 ซึ่งเมื่อหมุนแกนแล้ว องค์ประกอบย่อยลำดับแรกมีค่าไอเกน สูงสุดเท่ากับ 10.467 สามารถอธิบายความแปรปรวนทั้งหมดได้ร้อยละ 11.761 องค์ประกอบย่อยลำดับที่สองมีค่าไอเกน 10.002 สามารถอธิบายความแปรปรวนทั้งหมดได้ร้อยละ 11.238 องค์ประกอบย่อยลำดับที่สามมีค่าไอเกน 9.114 เมื่อหมุนแกนแล้วสามารถอธิบายความแปรปรวนทั้งหมดได้ร้อยละ 10.240 และองค์ประกอบย่อยอื่นๆ มีค่าไอเกนและความสามารถในการอธิบายความแปรปรวนทั้งหมดค่อยๆ ลดลงตามลำดับ และองค์ประกอบที่มีคุณสมบัติเป็นไป

ตามเกณฑ์ที่กำหนดคือองค์ประกอบที่ 1-9 สามารถอธิบายความแปรปรวนทั้งหมดได้ร้อยละ 69.758

สำหรับน้ำหนักองค์ประกอบย่อยและตัวแปรที่อธิบายในแต่ละองค์ประกอบย่อยหลังหมุนแกน แสดงไว้ในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 น้ำหนักองค์ประกอบย่อยและตัวแปรที่อธิบายในแต่ละองค์ประกอบย่อยหลังหมุนแกน ขององค์ประกอบ “กระบวนการเปลี่ยนผ่าน”

ตัวแปร	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบขององค์ประกอบที่									
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**
q_245	**.646**									
q_246	**.644**						.329			
q_255	**.621**									
q_247	**.602**						.317			
q_254	**.600**				.325					
q_244	**.579**									
q_249	**.553**				.341					
q_253	**.545**					.352				
q_257	**.543**							.362		
q_242	**.539**	.332	.326							
q_243	**.536**									
q_258	**.530**							.445		
q_248	**.504**				.380					.358
q_252	**.493**					.463				
q_256	**.447**				.383			.321		
q_162	**.388**			.356					.326	
q_213	**.387**	.349		.353		.305	.308			
q_250	**.382**				.368					
q_223		**.676**								
q_224		**.639**								
q_222		**.633**								

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ตัวแปร	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบขององค์ประกอบที่									
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**
q_226	.342	**.627**								
q_227	.351	**.597**								
q_225	.310	**.579**								
q_221		**.557**				.306				
q_220		**.552**	.316							
q_228	.369	**.547**								
q_231		**.512**						.370		
q_232		**.506**				.316			.361	
q_230		**.492**				.307		.313		
q_208	.300	**.377**							.326	
q_219		**.337**					.333		.310	
q_196			**.662**							
q_194	.408		**.637**	.352						
q_201			**.601**			.312				
q_204			**.592**		.316		.313			
q_195			**.582**			.367				
q_202			**.582**		.321					
q_197			**.580**							
q_200		.339	**.574**							
q_203	.304		**.557**							
q_198		.314	**.525**							
q_199		.337	**.516**							
q_192	.381		**.427**						.419	
q_173				**.623**						
q_172		.318		**.601**						
q_175		.304		**.547**						

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ตัวแปร	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบขององค์ประกอบที่									
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**
q_176		.315		**.531**						
q_174		.392		**.520**						
q_186			.351	**.516**						
q_189				**.499**						
q_188		.331	.371	**.460**						
q_141	.318			**.433**	.431					
q_168		.388		**.399**		.304				
q_146	.378	.367		**.383**						
q_161	.378		.302	**.379**						
q_163	.350			**.378**		.361				
q_205					**.579**					
q_206	.327	.313	.350		**.558**					
q_210					**.470**		.422			
q_209		.322	.432		**.464**					
q_211	.361				**.452**		.405			
q_179		.336		.369	**.445**				.300	
q_140	.339		.361	.319	**.434**					
q_207		.333	.302		**.430**					
q_180					**.397**				.338	
q_229	.362	.343			**.394**					
q_234		.393				**.533**				
q_233		.421				**.513**				
q_164				.329		**.489**				
q_241	.364	.306			.302	**.472**				
q_240		.327				**.411**	.351			
q_251	.346		.342		.387	**.390**				

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ตัวแปร	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบขององค์ประกอบที่									
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**
q_217	.338	.360					**.592**			
q_212	.304			.321			**.558**			
q_216		.380					**.543**			
q_218	.357		.358				**.526**			
q_215						.337	**.482**			
q_214		.322	.311	.332		.300	**.399**			
q_238		.313						**.595**		
q_236		.332						**.583**		
q_237		.337						**.563**		
q_239							.351	**.543**	.348	
q_235	.303	.391		.323				**.496**		
q_181	.326							.306	**.483**	
q_191			.333	.416					**.471**	
q_165	.301		.351				.347		**.423**	
q_155				.322	.323				**.409**	
q_169		.345		.353		.340			**.386**	

จากตารางที่ 12 พบว่า องค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบ “กระบวนการเปลี่ยนผ่าน” ที่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือมีค่าไอเกนมากกว่าหรือเท่ากับ 1.00 มีน้ำหนักองค์ประกอบ ตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไป และมีตัวแปรที่บรรยายแต่ละองค์ประกอบย่อยตั้งแต่ 3 ตัวขึ้นไป มี 9 องค์ประกอบย่อย คือ องค์ประกอบย่อยที่ 1 องค์ประกอบย่อยที่ 2 องค์ประกอบย่อยที่ 3 องค์ประกอบย่อยที่ 4 องค์ประกอบย่อยที่ 5 องค์ประกอบย่อยที่ 6 องค์ประกอบย่อยที่ 7 องค์ประกอบย่อยที่ 8 และ องค์ประกอบย่อยที่ 9 ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งชื่อแต่ละองค์ประกอบย่อยดังตารางที่ 13 และมีรายละเอียดแต่ละองค์ประกอบย่อยดังตารางที่ 14-22 ส่วนองค์ประกอบย่อยที่ 10 ไม่มีตัวแปรอธิบายองค์ประกอบ ทำให้มีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดจึงไม่นำมาพิจารณา

ตารางที่ 13 องค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบ “กระบวนการเปลี่ยนผ่าน”

ลำดับที่	ชื่อองค์ประกอบ	จำนวนตัวแปร	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading)
1	การจัดเก็บข้อมูลและการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์	18	0.382-0.646
2	การจัดเตรียมและปรับสภาพแวดล้อม	14	0.337-0.676
3	การประเมินระบบการเปลี่ยนผ่าน	12	0.427-0.662
4	การจัดการเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน	13	0.378-0.623
5	การประเมินความสามารถของโรงเรียนในการบริหารจัดการการเปลี่ยนผ่าน	10	0.394-0.579
6	บริการสนับสนุนการเปลี่ยนผ่าน	6	0.390-0.533
7	การติดตามผล	6	0.399-0.592
8	การจัดสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการช่วยเหลือทางการศึกษา	5	0.496-0.595
9	การเสริมสร้างประสบการณ์ในการทำงาน	5	0.386-0.483
	รวม	89	0.337-0.676

จากตารางที่ 13 พบว่า องค์ประกอบย่อยที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดมีจำนวน 9 องค์ประกอบย่อย โดยองค์ประกอบย่อยที่ 1 ชื่อ “การจัดเก็บข้อมูลและการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์” มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 18 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.382-0.646 องค์ประกอบย่อยที่ 2 ชื่อ “การจัดเตรียมและปรับสภาพแวดล้อม” มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 14 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.337-0.676 องค์ประกอบย่อยที่ 3 ชื่อ “การประเมินระบบการเปลี่ยนผ่าน” มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 12 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.427-0.662 องค์ประกอบย่อยที่ 4 ชื่อ “การจัดการเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน” มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 13 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.378-0.623 องค์ประกอบย่อยที่ 5 ชื่อ “การประเมินความสามารถของโรงเรียนในการบริหารจัดการการเปลี่ยนผ่าน” มีจำนวนองค์ประกอบที่อธิบายองค์ประกอบ 10 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.394-0.579 องค์ประกอบย่อยที่ 6 ชื่อ “บริการสนับสนุนการเปลี่ยนผ่าน”

มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 6 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.390-0.533 องค์ประกอบย่อยที่ 7 ชื่อ “การติดตามผล” มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 6 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.399-0.592 องค์ประกอบย่อยที่ 8 ชื่อ “การจัดสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการช่วยเหลือทางการศึกษา” มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 5 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.496-0.595 และองค์ประกอบย่อยที่ 9 ชื่อ “การเสริมสร้างประสบการณ์ในการทำงาน” มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 5 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.386-0.483 รวมมีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบทั้งสิ้น 89 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.337-0.676

ตารางที่ 14 องค์ประกอบย่อยที่ 1 “การจัดเก็บข้อมูลและการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์”

ที่	ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
1	q_245	การจัดให้มีการใช้เครื่องมือที่น่าเชื่อถือ เที่ยงตรง ชัดเจน เข้าใจง่าย ในการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	0.646
2	q_246	การจัดให้มีการกำหนดระยะเวลาหรือช่วงเวลาในการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	0.644
3	q_255	การจัดให้มีการสื่อสารที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนพิการและครอบครัวกับบุคคลากรของโรงเรียน และจัดให้มีการสื่อสารหลายรูปแบบโดยใช้ภาษาที่เข้าใจได้	0.621
4	q_247	การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ อย่างเป็นระบบและสนับสนุนให้มีการนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์	0.602
5	q_254	การจัดให้มีระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ที่สามารถเชื่อมโยงกับระบบสารสนเทศอื่นๆ และใช้ประโยชน์ได้กว้างขวางขึ้น	0.600

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ที่	ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
6	q_244	การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูลจากนักเรียนพิการ ผู้ปกครอง/ครอบครัวของนักเรียนพิการ เกี่ยวกับบริการ สิ่งอำนวยความสะดวก และการสนับสนุนต่างๆ ที่นักเรียนพิการได้รับจากโรงเรียนและภาคีเครือข่ายในช่วงของการเปลี่ยนผ่านฯ	0.579
7	q_249	การจัดให้มีระบบแบ่งปันข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องและมีระบบรักษาความลับตามความจำเป็น	0.553
8	q_253	การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูล/สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ อย่างเป็นระบบ มีความถูกต้อง เชื่อถือได้ และค้นหาง่าย	0.545
9	q_257	การสนับสนุนให้ผู้เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ มีการใช้ข้อมูลในการประเมินแผนงานและการให้บริการในปัจจุบันและให้ข้อเสนอแนะสำหรับอนาคต	0.543
10	q_242	การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูลจากทีมงาน นักเรียนพิการ ผู้ปกครอง/ครอบครัวของนักเรียนพิการที่เกี่ยวข้องกับผลการประเมินการดำเนินงานการเปลี่ยนผ่านฯ และข้อคิดเห็นที่เกี่ยวข้อง	0.539
11	q_243	การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ทักษะและเจตคติของบุคคลากรที่นักเรียนพิการ ผู้ปกครอง/ครอบครัวของนักเรียนพิการพบปะในช่วงการเปลี่ยนผ่านฯ	0.536
12	q_258	การสนับสนุนให้ผู้เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ มีการใช้ข้อมูลในการปรับปรุงการจัดการศึกษาและการให้บริการต่างๆ	0.530
13	q_248	การจัดให้มีการวิเคราะห์ข้อมูลและการรายงานที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ในรูปแบบที่ชัดเจนและใช้ภาษาที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	0.504
14	q_252	การจัดให้มีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบในการปรับ/จัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้นักเรียนพิการที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และการมีงานทำของนักเรียนพิการ	0.493

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ที่	ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
15	q_256	การจัดให้มีการฝึกอบรม ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียนพิการ ผู้ปกครอง/ครอบครัว ให้ใช้ข้อมูล/สารสนเทศในการวางแผนและตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	0.447
16	q_162	การจัดให้มีการเชื่อมโยงภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้ปกครอง กลุ่มแม่บ้าน ในการฝึกงานให้นักเรียนพิการ โดยการเชิญเป็นผู้ให้ความรู้หรือสอนปฏิบัติหรือเป็นแหล่งรับฝึกงาน	0.388
17	q_213	การจัดให้มีการประเมินที่สะท้อนให้เห็นถึงมาตรฐานการเตรียมนักเรียนให้มีประสบการณ์ สามารถทำงานหรือศึกษาต่อและมีความสัมพันธ์กับชุมชน	0.387
18	q_250	การจัดให้มีการเผยแพร่ข้อมูลและการรายงานผลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ อย่างกว้างขวางและสม่ำเสมอ	0.382
		ค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigenvalues)	10.467
		ค่าร้อยละของความแปรปรวน (percent of variance)	11.761

จากตารางที่ 14 พบว่าองค์ประกอบย่อยที่ 1 อธิบายด้วยตัวแปรสำคัญจำนวน 18 ตัวแปร หลังหมุนแกนมีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.382 ถึง 0.646 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 10.467 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 11.761 ซึ่งเมื่อเทียบค่าความแปรปรวนของตัวแปรกับองค์ประกอบย่อยอื่นๆ พบว่าองค์ประกอบย่อยนี้มีความสำคัญเป็นอันดับ 1 กล่าวคือ ตัวแปรทั้ง 18 ตัวแปร เป็นตัวแปรที่ร่วมกันอธิบายองค์ประกอบย่อยนี้ได้ดีที่สุด และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ตัวแปร “การจัดให้มีการใช้เครื่องมือที่น่าเชื่อถือ เที่ยงตรง ชัดเจน เข้าใจง่าย ในการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ” มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดคือ 0.646 สำหรับตัวแปร “การจัดให้มีการเผยแพร่ข้อมูลและการรายงานผลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ อย่างกว้างขวางและสม่ำเสมอ” พบว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุดคือ 0.382 และเนื่องจากตัวแปรในองค์ประกอบย่อยนี้เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บข้อมูลและการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ ผู้วิจัยจึงตั้งชื่อองค์ประกอบย่อยนี้ว่า “การจัดเก็บข้อมูลและการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์”

ตารางที่ 15 องค์ประกอบย่อยที่ 2 “การจัดเตรียมและปรับสภาพแวดล้อม”

ที่	ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
1	q_223	การจัดให้โรงเรียนมีสถานที่ฝึกงานที่ปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับนักเรียนพิการ และมีสภาพเหมือนจริง	0.676
2	q_224	การจัดให้มีการสร้างความเข้าใจให้ผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องเข้าใจว่านักเรียนพิการแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกันทำงานบางอย่างได้ต่างกัน	0.639
3	q_222	การจัดให้มีการประสานงานแหล่งฝึกงานภายนอกโรงเรียนโดยเน้นการฝึกกับครอบครัว คนใกล้ชิด ชุมชน ศูนย์การเรียนรู้ สถานประกอบการ ที่มีการเดินทางสะดวกและปลอดภัย	0.633
4	q_226	การจัดให้นักเรียนพิการเข้าฝึกงานในสถานประกอบการที่มีสวัสดิการที่ดี	0.627
5	q_227	การจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์เกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านฯ ทั้งภายในสถานประกอบการและระหว่างสถานประกอบการ	0.597
6	q_225	การจัดให้มีการสร้างจิตสำนึกที่ดีเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านฯ ให้ผู้ประกอบการ/แหล่งฝึกงาน	0.579
7	q_221	การจัดให้มีการสรรหางานที่หลากหลายให้นักเรียนพิการได้ฝึกตามความต้องการ ความสนใจ และศักยภาพที่มี เช่น งานแฝงในครอบครัว งานเกษตร อุตสาหกรรมในครอบครัว กลุ่มแม่บ้าน งานสำนักงาน และสถานประกอบการทั่วไป เป็นต้น	0.557
8	q_220	การจัดให้มีแหล่งฝึกงานทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	0.552
9	q_228	การจัดให้มีการใช้สถานที่ต่างๆ ในโรงเรียนร่วมกันระหว่างนักเรียนพิการและนักเรียนทั่วไปในการเรียนและการฝึกประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	0.547
10	q_231	การจัดให้มีการปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เหมาะสมกับนักเรียนพิการ โดยการมีส่วนร่วมของผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้อง	0.512
11	q_232	การจัดให้มีเทคโนโลยีและอุปกรณ์เครื่องช่วยนักเรียนพิการในการเรียนและการฝึกงานที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	0.506

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ที่	ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
12	q_230	การจัดให้มีการให้ความรู้แก่แหล่งฝึกงานในการเปลี่ยนผ่านฯ ของนักเรียนพิการด้านการปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เหมาะสมกับนักเรียนพิการ	0.492
13	q_208	การจัดให้มีการประเมินเกี่ยวกับความเหมาะสมและความพอเพียงของอุปกรณ์เครื่องช่วยนักเรียนพิการ	0.377
14	q_219	การจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผล	0.337
		ค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigenvalues)	10.002
		ค่าร้อยละของความแปรปรวน (percent of variance)	11.238

จากตารางที่ 15 พบว่าองค์ประกอบย่อยที่ 2 อธิบายด้วยตัวแปรสำคัญจำนวน 14 ตัวแปร หลังหมุนแกนมีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.337 ถึง 0.676 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 10.002 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 11.238 ซึ่งเมื่อเทียบค่าความแปรปรวนของตัวแปรกับองค์ประกอบย่อยอื่นๆ พบว่าองค์ประกอบย่อยนี้มีความสำคัญเป็นอันดับ 2 กล่าวคือ ตัวแปรทั้ง 14 ตัวแปร เป็นตัวแปรที่ร่วมกันอธิบายองค์ประกอบย่อยนี้ได้รองลงมาจากองค์ประกอบย่อยที่ 1 และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ตัวแปร “การจัดให้โรงเรียนมีสถานที่ฝึกงานที่ปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับนักเรียนพิการ และมีสภาพเหมือนจริง” มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดคือ 0.676 สำหรับตัวแปร “การจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผล” พบว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุดคือ 0.337 และเนื่องจากตัวแปรในองค์ประกอบย่อยนี้เกี่ยวข้องกับการจัดเตรียมและปรับสภาพแวดล้อม ผู้วิจัยจึงตั้งชื่อองค์ประกอบย่อยนี้ว่า “การจัดเตรียมและปรับสภาพแวดล้อม”

ตารางที่ 16 องค์ประกอบย่อยที่ 3 “การประเมินระบบการเปลี่ยนผ่าน”

ที่	ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
1	q_196	การจัดให้มีการประเมินเจตคติของผู้บริหาร ครู และนายจ้าง	0.662
2	q_194	การจัดให้มีการประเมินนโยบายและแผนการทำงานของโรงเรียนที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านฯ	0.637
3	q_201	การจัดให้มีการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร และการเอื้อต่อการเปลี่ยนผ่านฯ	0.601
4	q_204	การจัดให้มีการประเมินด้านการพัฒนาครูฝึก/พี่เลี้ยงฝึกงาน	0.592
5	q_195	การจัดให้มีการประเมินความพร้อม ทักษะในการทำงาน และการได้งานทำของนักเรียนพิการ	0.582
6	q_202	การจัดให้มีการประเมินรูปแบบการบริหารและการใช้ทรัพยากร	0.582
7	q_197	การจัดให้มีการประเมินความพึงพอใจของสถานประกอบการ นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง	0.580
8	q_200	การจัดให้มีการประเมินสถานประกอบการในด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนักเรียนพิการ และเห็นประโยชน์จากการรับนักเรียนพิการเข้าฝึกงาน	0.574
9	q_203	การจัดให้มีการประเมินความยั่งยืนและต่อเนื่องเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านฯ	0.557
10	q_198	การจัดให้มีการประเมินการมีส่วนร่วมของชุมชนในการเปลี่ยนผ่านฯ	0.525
11	q_199	การจัดให้มีการประเมินคุณภาพครู ปริมาณการสอนของครู พัฒนาการของครู และความเข้าใจในนักเรียนพิการของครู	0.516
12	q_192	การพัฒนาระบบประเมินผลให้มีความถูกต้อง เชื่อถือได้และปรับให้เหมาะสมกับนักเรียนพิการตามความต้องการจำเป็น	0.427
		ค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigenvalues)	9.114
		ค่าร้อยละของความแปรปรวน (percent of variance)	10.240

จากตารางที่ 16 พบว่าองค์ประกอบย่อยที่ 3 อธิบายด้วยตัวแปรสำคัญจำนวน 12 ตัวแปร หลังหมุนแกนมีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.427 ถึง 0.662 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 9.114 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 10.240 ซึ่งเมื่อเทียบค่าความแปรปรวนของตัวแปรกับองค์ประกอบย่อยอื่นๆ พบว่าองค์ประกอบย่อยนี้มีความสำคัญเป็นอันดับ 3 กล่าวคือ ตัวแปรทั้ง 12 ตัวแปร เป็นตัวแปรที่ร่วมกันอธิบายองค์ประกอบย่อยนี้ได้รองลงมาจากองค์ประกอบย่อยที่ 2 และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ตัวแปร “การจัดให้มีการประเมินเจตคติของผู้บริหาร ครู และนายจ้าง” มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดคือ 0.662 สำหรับตัวแปร “การพัฒนาระบบประเมินผลให้มีความถูกต้อง เชื่อถือได้และปรับให้เหมาะสมกับนักเรียนพิการตามความต้องการจำเป็น” พบว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุดคือ 0.427 และเนื่องจากตัวแปรในองค์ประกอบย่อยนี้เกี่ยวข้องกับการประเมินระบบการเปลี่ยนผ่าน ผู้วิจัยจึงตั้งชื่อองค์ประกอบย่อยนี้ว่า “การประเมินระบบการเปลี่ยนผ่าน”

ตารางที่ 17 องค์ประกอบย่อยที่ 4 “การจัดการเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน”

ที่	ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
1	q_173	การจัดให้มีระบบการนิเทศการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ทั้งในและนอกโรงเรียน	0.623
2	q_172	การจัดให้มีการเชื่อมโยงประสบการณ์การฝึกงานกับเนื้อหาวิชาหรือหน่วยกิตในโรงเรียน	0.601
3	q_175	การจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้นิเทศ	0.547
4	q_176	การจัดให้มีการกำหนดเป้าหมายการนิเทศที่ชัดเจน และแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ	0.531
5	q_174	การจัดให้มีการประสานงานการนิเทศ โดยอาจนิเทศด้วยครูในโรงเรียน ผู้เชี่ยวชาญจากสถานประกอบการ หรือภาคีเครือข่ายหรือร่วมมือกันในการนิเทศ	0.520
6	q_186	การวัดและประเมินผลนักเรียนพิการในการฝึกงานกระทำร่วมกับสถานประกอบการและเครือข่าย	0.516
7	q_189	การจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการวัดประเมินผลอย่างเหมาะสม เช่น การมีล่ามภาษามือสำหรับคนหูหนวก และการมีอักษรเบรลล์สำหรับคนตาบอด เป็นต้น	0.499

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ที่	ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
8	q_188	การวัดและประเมินผลสะท้อนให้เห็นมาตรฐานการเตรียมนักเรียนพิการอย่างเป็นผู้มีประสบการณ์	0.460
9	q_141	การจัดให้มีการทบทวนแผนการเปลี่ยนผ่านฯ และทบทวนความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	0.433
10	q_168	การจัดให้มีการหาตลาดให้นักเรียนพิการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ทำขึ้น เพื่อสร้างแรงจูงใจและช่วยให้นักเรียนพิการมีรายได้ระหว่างเรียน	0.399
11	q_146	การเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการได้เห็น ได้สัมผัสอาชีพจริง โดยการพาไปศึกษาดูงาน หรือเชิญคนที่ประสบความสำเร็จมาพูดคุย เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพ	0.383
12	q_161	การจัดให้มีการฝึกงานหลากหลายรูปแบบ เช่น การฝึกหัดในงาน การฝึกงาน การมีพี่เลี้ยง การทำงานโดยได้รับและไม่ได้รับค่าตอบแทน และการให้บริการ เป็นต้น	0.379
13	q_163	การประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองเพื่อหาแหล่งฝึกงานใกล้บ้าน	0.378
		ค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigenvalues)	7.571
		ค่าร้อยละของความแปรปรวน (percent of variance)	8.506

จากตารางที่ 17 พบว่าองค์ประกอบย่อยที่ 4 อธิบายด้วยตัวแปรสำคัญจำนวน 13 ตัวแปร หลังหมุนแกนมีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.378 ถึง 0.623 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 7.571 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 8.506 ซึ่งเมื่อเทียบค่าความแปรปรวนของตัวแปรกับองค์ประกอบย่อยอื่นๆ พบว่าองค์ประกอบย่อยนี้มีความสำคัญเป็นอันดับ 4 กล่าวคือ ตัวแปรทั้ง 13 ตัวแปร เป็นตัวแปรที่ร่วมกันอธิบายองค์ประกอบย่อยนี้ได้ รองลงมาจากองค์ประกอบย่อยที่ 3 และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ตัวแปร “การจัดให้มีระบบการนิเทศการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ทั้งในและนอกโรงเรียน” มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดคือ 0.623 สำหรับตัวแปร “การประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองเพื่อหาแหล่งฝึกงานใกล้บ้าน” พบว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุดคือ

0.378 และเนื่องจากตัวแปรในองค์ประกอบย่อยนี้เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน ผู้วิจัยจึงตั้งชื่อองค์ประกอบย่อยนี้ว่า “การจัดการเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน”

ตารางที่ 18 องค์ประกอบย่อยที่ 5 “การประเมินความสามารถของโรงเรียนในการบริหารจัดการการเปลี่ยนผ่าน”

ที่	ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
1	q_205	การจัดให้มีการประเมินด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเปลี่ยนผ่านฯ	0.579
2	q_206	การจัดให้มีการประเมินความสามารถของโรงเรียนในการนำความรู้และประสบการณ์ในจัดการเปลี่ยนผ่านฯ ไปเผยแพร่ให้ผู้อื่นได้รับรู้และนำไปใช้ประโยชน์	0.558
3	q_210	การจัดให้มีการประเมินด้านระบบนิเทศและการพัฒนางาน	0.470
4	q_209	การจัดให้มีการประเมินการสร้างเครือข่ายระดับกลุ่มโรงเรียน	0.464
5	q_211	การจัดให้มีการประเมินด้านการมีระบบอำนวยความสะดวกและการออกแบบที่ครอบคลุม	0.452
6	q_179	การสนับสนุนด้านการบริหารจัดการทั่วไปและการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	0.445
7	q_140	การจัดให้มีการสื่อสารแผนการเปลี่ยนผ่านฯ สำหรับนักเรียนพิการและกระบวนการของโรงเรียนที่จะให้บุคลากรปฏิบัติ	0.434
8	q_207	การจัดให้มีการประเมินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับภาคีเครือข่ายและการพัฒนางานที่เกิดขึ้น	0.430
9	q_180	การส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูกับสถานประกอบการ	0.397
10	q_229	การจัดให้มีการปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพในโรงเรียน ในชั้นเรียน ให้สะดวก ปลอดภัย นักเรียนพิการเข้าถึงได้ ทั้งภายในและภายนอกอาคาร เพื่อให้นักเรียนพิการสามารถเรียนรู้และฝึกทักษะที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	0.394
		ค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigenvalues)	6.019
		ค่าร้อยละของความแปรปรวน (percent of variance)	6.763

จากตารางที่ 18 พบว่าองค์ประกอบย่อยที่ 5 อธิบายด้วยตัวแปรสำคัญจำนวน 10 ตัวแปร หลังหมุนแกนมีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.394 ถึง 0.579 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 6.019 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 6.736 ซึ่งเมื่อเทียบค่าความแปรปรวนของตัวแปรกับองค์ประกอบย่อยอื่นๆ พบว่าองค์ประกอบย่อยนี้มีความสำคัญเป็นอันดับ 5 กล่าวคือ ตัวแปรทั้ง 10 ตัวแปร เป็นตัวแปรที่ร่วมกันอธิบายองค์ประกอบย่อยนี้ได้รองลงมาจากองค์ประกอบย่อยที่ 4 และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ตัวแปร “การจัดให้มีการประเมินด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเปลี่ยนผ่านฯ” มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดคือ 0.579 สำหรับตัวแปร “การจัดให้มีการปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพในโรงเรียน ในชั้นเรียนให้สะดวก ปลอดภัย นักเรียนพิการเข้าถึงได้ ทั้งภายในและภายนอกอาคาร เพื่อให้นักเรียนพิการสามารถเรียนรู้และฝึกทักษะที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ” พบว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุดคือ 0.394 และเนื่องจากตัวแปรในองค์ประกอบย่อยนี้เกี่ยวข้องกับการประเมินความสามารถของโรงเรียนในการบริหารจัดการการเปลี่ยนผ่าน ผู้วิจัยจึงตั้งชื่อองค์ประกอบย่อยนี้ว่า “การประเมินความสามารถของโรงเรียนในการบริหารจัดการการเปลี่ยนผ่าน”

ตารางที่ 19 องค์ประกอบย่อยที่ 6 “บริการสนับสนุนการเปลี่ยนผ่าน”

ที่	ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
1	q_234	การจัดให้มีการใช้อาคารสถานที่ให้เหมาะสมกับข้อจำกัดของนักเรียนพิการ	0.533
2	q_233	การจัดให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับคนพิการและวิถีชีวิตของคนพิการแก่บุคลากรในสถานที่นักเรียนพิการไปฝึกงาน	0.513
3	q_164	การประสานความร่วมมือในการจัดหาครูฝึกหรือพี่เลี้ยงจากหน่วยงานหรือองค์กรภายนอกเพื่อช่วยสอนงาน และปรับอุปกรณ์เครื่องช่วยให้นักเรียนพิการ	0.489
4	q_241	การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ความก้าวหน้าของนักเรียนพิการ และระดับความชำนาญที่เป็นเป้าหมายของนักเรียนพิการ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนผ่านฯ	0.472
5	q_240	การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนพิการและผลลัพธ์หลังสำเร็จการศึกษาของนักเรียนพิการ	0.411

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ที่	ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
6	q_251	การจัดให้มีการแบ่งปันรายงานพฤติกรรมและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนพิการที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ เชิงบวก	0.390
		ค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigenvalues)	5.121
		ค่าร้อยละของความแปรปรวน (percent of variance)	5.754

จากตารางที่ 19 พบว่าองค์ประกอบย่อยที่ 6 อธิบายด้วยตัวแปรสำคัญจำนวน 6 ตัวแปร หลังหมุนแกนมีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.390 ถึง 0.533 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 5.121 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 5.754 ซึ่งเมื่อเทียบค่าความแปรปรวนของตัวแปรกับองค์ประกอบย่อยอื่นๆ พบว่าองค์ประกอบย่อยนี้มีความสำคัญเป็นอันดับ 6 กล่าวคือ ตัวแปรทั้ง 6 ตัวแปร เป็นตัวแปรที่ร่วมกันอธิบายองค์ประกอบย่อยนี้ได้ รองลงมาจากองค์ประกอบย่อยที่ 5 และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ตัวแปร “การจัดให้มีการใช้อาคารสถานที่ให้เหมาะสมกับข้อจำกัดของนักเรียนพิการ” มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด คือ 0.533 สำหรับตัวแปร “การจัดให้มีการแบ่งปันรายงานพฤติกรรมและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนพิการที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ เชิงบวก” พบว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุดคือ 0.390 และเนื่องจากตัวแปรในองค์ประกอบย่อยนี้เกี่ยวข้องกับบริการสนับสนุนการเปลี่ยนผ่าน ผู้วิจัยจึงตั้งชื่อองค์ประกอบย่อยนี้ว่า “บริการสนับสนุนการเปลี่ยนผ่าน”

ตารางที่ 20 องค์ประกอบย่อยที่ 7 “การติดตามผล”

ที่	ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
1	q_217	การจัดให้มีระบบติดตามผลที่ทำอย่างต่อเนื่องและจริงจัง	0.592
2	q_212	การจัดให้มีการประเมินที่ทำเป็นระยะและต่อเนื่อง	0.558
3	q_216	การจัดให้มีระบบการติดตามผลการทำอาชีพอิสระของนักเรียนพิการ	0.543
4	q_218	การจัดให้มีระบบติดตามผลที่มีการปรับปรุงข้อมูลเป็นประจำ	0.526
5	q_215	การจัดให้มีระบบติดตามผลเกี่ยวกับการได้งานทำของนักเรียนพิการ	0.482
6	q_214	การจัดให้มีระบบติดตามผลหลังนักเรียนพิการสำเร็จการศึกษา	0.399
		ค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigenvalues)	5.047
		ค่าร้อยละของความแปรปรวน (percent of variance)	5.671

จากตารางที่ 20 พบว่าองค์ประกอบย่อยที่ 7 อธิบายด้วยตัวแปรสำคัญจำนวน 6 ตัวแปร หลังหมุนแกนมีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.399 ถึง 0.592 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 5.047 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 5.671 ซึ่งเมื่อเทียบค่าความแปรปรวนของตัวแปรกับองค์ประกอบย่อยอื่นๆ พบว่าองค์ประกอบย่อยนี้มีความสำคัญเป็นอันดับ 7 กล่าวคือ ตัวแปรทั้ง 6 ตัวแปร เป็นตัวแปรที่ร่วมกันอธิบายองค์ประกอบย่อยนี้ได้รองลงมาจากองค์ประกอบย่อยที่ 6 และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ตัวแปร “การจัดให้มีระบบติดตามผลที่ทำอย่างต่อเนื่องและจริงจัง” มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดคือ 0.592 สำหรับตัวแปร “การจัดให้มีระบบติดตามผลหลังนักเรียนพิการสำเร็จการศึกษา” พบว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุดคือ 0.399 และเนื่องจากตัวแปรในองค์ประกอบย่อยนี้เกี่ยวข้องกับการติดตามผล ผู้วิจัยจึงตั้งชื่อองค์ประกอบย่อยนี้ว่า “การติดตามผล”

ตารางที่ 21 องค์ประกอบย่อยที่ 8 “การจัดสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการช่วยเหลือทางการศึกษา”

ที่	ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
1	q_238	การจัดให้มีการให้บริการ/ความช่วยเหลือทางการศึกษาโดยผู้ให้บริการที่มีคุณภาพ เช่น การสอนเสริม และการฝึกพูด เป็นต้น	0.595
2	q_236	การจัดให้มีการหาสื่อเทคโนโลยีจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ศูนย์การศึกษาพิเศษ เป็นต้น	0.583
3	q_237	การจัดให้มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายสอดคล้องกับวัฒนธรรม และนักเรียนพิการเข้าถึงได้	0.563
4	q_239	การกำหนดผู้ที่ทำหน้าที่ รวบรวมข้อมูล ตรวจสอบข้อมูล ประมวลผลข้อมูล และรายงานผลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	0.543
5	q_235	การจัดให้มีสื่อ เทคโนโลยี อุปกรณ์ดัดแปลง ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้และการฝึกทักษะที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ของนักเรียนพิการอย่างเพียงพอ	0.496
		ค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigenvalues)	4.910
		ค่าร้อยละของความแปรปรวน (percent of variance)	5.517

จากตารางที่ 21 พบว่าองค์ประกอบย่อยที่ 8 อธิบายด้วยตัวแปรสำคัญจำนวน 5 ตัวแปร หลังหมุนแกนมีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.496 ถึง 0.595 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 4.910 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 5.517 ซึ่งเมื่อเทียบค่าความแปรปรวนของตัวแปรกับองค์ประกอบย่อยอื่นๆ พบว่าองค์ประกอบย่อยนี้มีความสำคัญเป็นอันดับ 8 กล่าวคือ ตัวแปรทั้ง 5 ตัวแปร เป็นตัวแปรที่ร่วมกันอธิบายองค์ประกอบย่อยนี้ได้รองลงมาจากองค์ประกอบย่อยที่ 7 และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ตัวแปร “การจัดให้มีการให้บริการ/ความช่วยเหลือทางการศึกษาโดยผู้ให้บริการที่มีคุณภาพ เช่น การสอนเสริม และการฝึกพูด เป็นต้น” มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดคือ 0.595 สำหรับตัวแปร “การจัดให้มีสื่อ เทคโนโลยี อุปกรณ์ดัดแปลง ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้และการฝึกทักษะที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ของนักเรียนพิการอย่างเพียงพอ” พบว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุดคือ 0.496 และ

เนื่องจากตัวแปรในองค์ประกอบย่อยนี้เกี่ยวข้องกับการจัดสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการช่วยเหลือทางการศึกษา ผู้วิจัยตั้งชื่อองค์ประกอบย่อยนี้ว่า “การจัดสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการช่วยเหลือทางการศึกษา”

ตารางที่ 22 องค์ประกอบย่อยที่ 9 “การเสริมสร้างประสบการณ์ในการทำงาน”

ที่	ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
1	q_181	การจัดให้มีการพัฒนาครูฝึกหรือพี่เลี้ยงสำหรับนักเรียนพิการ ซึ่งอาจเป็นครู พ่อแม่ หรือเพื่อนที่มีศักยภาพสูงกว่า	0.483
2	q_191	การจัดให้มีการใช้ผลการประเมินทบทวนการสอนและการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียนพิการ	0.471
3	q_165	การประสานงานให้มีการฝึกงานในช่วงวันหยุดหรือปิดภาคเรียน	0.423
4	q_155	การจัดให้มีการพิจารณาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในชมรม/กิจกรรมหลังเลิกเรียน กิจกรรมอื่นๆ และสภานักเรียนของนักเรียนพิการ	0.409
5	q_169	การจัดให้มีการฝึกงานร่วมกันระหว่างนักเรียนพิการกับนักเรียนทั่วไปกรณีที่มีศักยภาพใกล้เคียงกัน	0.386
		ค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigenvalues)	3.835
		ค่าร้อยละของความแปรปรวน (percent of variance)	4.309

จากตารางที่ 22 พบว่าองค์ประกอบย่อยที่ 9 อธิบายด้วยตัวแปรสำคัญจำนวน 5 ตัวแปร หลังหมุนแกนมีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.386 ถึง 0.483 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 3.835 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 4.309 ซึ่งเมื่อเทียบค่าความแปรปรวนของตัวแปรกับองค์ประกอบย่อยอื่นๆ พบว่าองค์ประกอบย่อยนี้มีความสำคัญเป็นอันดับ 9 กล่าวคือ ตัวแปรทั้ง 5 ตัวแปร เป็นตัวแปรที่ร่วมกันอธิบายองค์ประกอบย่อยนี้ได้ รองลงมาจากองค์ประกอบย่อยที่ 8 และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ตัวแปร “การจัดให้มีการพัฒนาครูฝึกหรือพี่เลี้ยงสำหรับนักเรียนพิการ ซึ่งอาจเป็นครู พ่อแม่ หรือเพื่อนที่มีศักยภาพสูงกว่า” มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดคือ 0.483 สำหรับตัวแปร “การจัดให้มีการฝึกงานร่วมกัน

ระหว่างนักเรียนพิการกับนักเรียนทั่วไปกรณีที่มีศักยภาพใกล้เคียงกัน” พบว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุดคือ 0.386 และเนื่องจากตัวแปรในองค์ประกอบย่อยนี้เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างประสบการณ์ในการทำงาน ผู้วิจัยจึงตั้งชื่อองค์ประกอบย่อยนี้ว่า “การเสริมสร้างประสบการณ์ในการทำงาน”

จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบ “กระบวนการเปลี่ยนผ่าน” โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจที่กล่าวมา สรุปเป็นภาพได้ดังภาพที่ 5

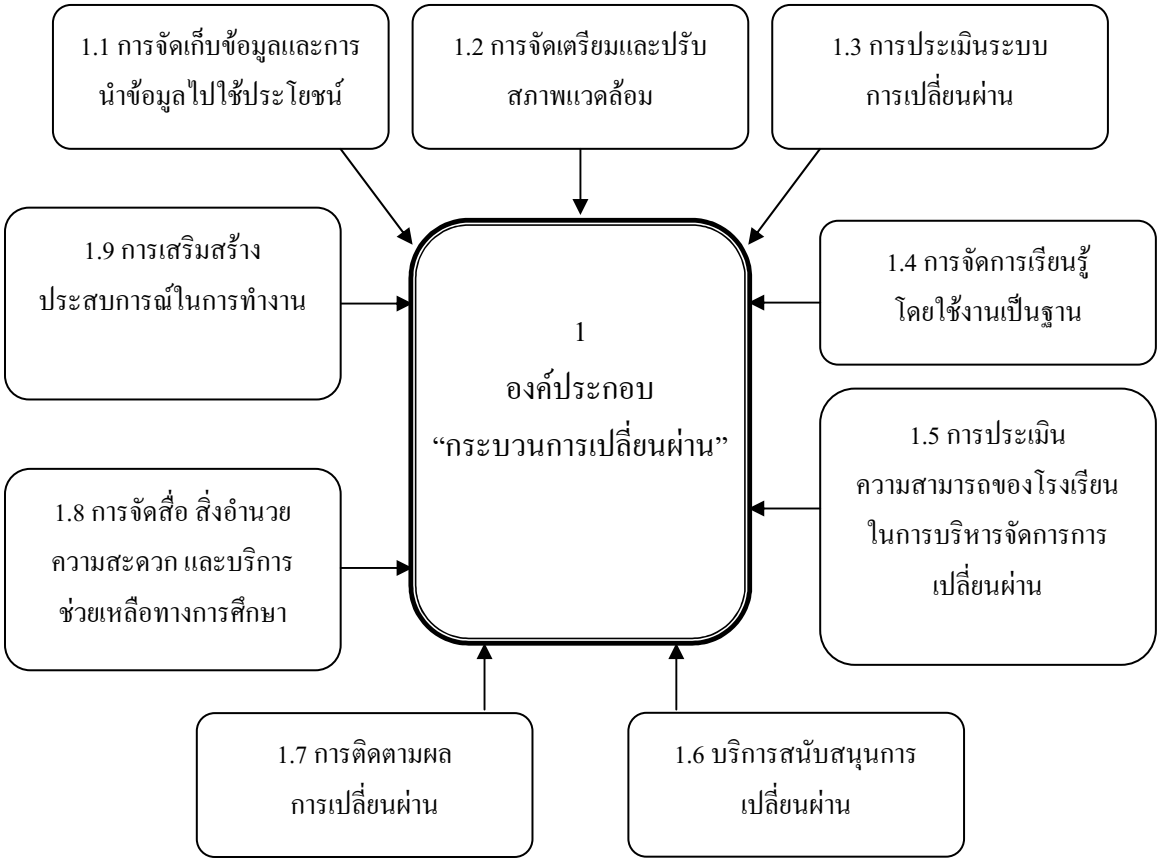

ภาพที่ 5 องค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 1 “กระบวนการเปลี่ยนผ่าน”

จากภาพที่ 5 และข้อมูลจากตารางที่ 14-22 อธิบายได้ว่า องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับ “กระบวนการเปลี่ยนผ่าน” ประกอบไปด้วย 9 องค์ประกอบย่อย โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. องค์ประกอบย่อยที่ 1 “การจัดเก็บข้อมูลและการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์” ประกอบด้วย

1.1 การจัดให้มีการใช้เครื่องมือที่น่าเชื่อถือ เที่ยงตรง ชัดเจน เข้าใจง่าย ในการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ

1.2 การจัดให้มีการกำหนดระยะเวลาหรือช่วงเวลาในการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ

1.3 การจัดให้มีการสื่อสารที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนพิการและครอบครัวกับบุคคลากรของโรงเรียน และจัดให้มีการสื่อสารหลายรูปแบบโดยใช้ภาษาที่เข้าใจได้

1.4 การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ อย่างเป็นระบบและสนับสนุนให้มีการนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์

1.5 การจัดให้มีระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ที่สามารถเชื่อมโยงกับระบบสารสนเทศอื่นๆ และใช้ประโยชน์ได้กว้างขวางขึ้น

1.6 การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูลจากนักเรียนพิการ ผู้ปกครอง/ครอบครัวของนักเรียนพิการเกี่ยวกับบริการ สิ่งอำนวยความสะดวก และการสนับสนุนต่างๆ ที่นักเรียนพิการได้รับจากโรงเรียนและภาคีเครือข่ายในช่วงของการเปลี่ยนผ่านฯ

1.7 การจัดให้มีระบบแบ่งปันข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องและมีระบบรักษาความลับตามความจำเป็น

1.8 การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูล/สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ อย่างเป็นระบบมีความถูกต้อง เชื่อถือได้ และค้นหาง่าย

1.9 การสนับสนุนให้ผู้เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ มีการใช้ข้อมูลในการประเมินแผนงานและการให้บริการในปัจจุบันและให้ข้อเสนอแนะสำหรับอนาคต

1.10 การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูลจากทีมงาน นักเรียนพิการ ผู้ปกครอง/ครอบครัวของนักเรียนพิการที่เกี่ยวข้องกับผลการประเมินการดำเนินงานการเปลี่ยนผ่านฯ และข้อคิดเห็นที่เกี่ยวข้อง

1.11 การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ทักษะและเจตคติของบุคคลากรที่นักเรียนพิการ ผู้ปกครอง/ครอบครัวของนักเรียนพิการพบปะในช่วงการเปลี่ยนผ่านฯ

1.12 การสนับสนุนให้ผู้เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ มีการใช้ข้อมูลในการปรับปรุงการจัดการศึกษาและการให้บริการต่างๆ

1.13 การจัดให้มีการวิเคราะห์ข้อมูลและการรายงานที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ในรูปแบบที่ชัดเจนและใช้ภาษาที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

1.14 การจัดให้มีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบในการปรับ/จัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้นักเรียนพิการที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และการมีงานทำของนักเรียนพิการ

1.15 การจัดให้มีการฝึกอบรม ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียนพิการ ผู้ปกครอง/ครอบครัว ให้ใช้ข้อมูล/สารสนเทศในการวางแผนและตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ

1.16 การจัดให้มีการเชื่อมโยงภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้ปกครอง กลุ่มแม่บ้าน ในการฝึกงานให้นักเรียนพิการ โดยการเชิญเป็นผู้ให้ความรู้หรือสอนปฏิบัติหรือเป็นแหล่งรับฝึกงาน

1.17 การจัดให้มีการประเมินที่สะท้อนให้เห็นถึงมาตรฐานการเตรียมนักเรียนให้มีประสบการณ์ สามารถทำงานหรือศึกษาต่อ และมีความสัมพันธ์กับชุมชน

1.18 การจัดให้มีการเผยแพร่ข้อมูลและการรายงานผลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ อย่างกว้างขวางและสม่ำเสมอ

2. องค์ประกอบย่อยที่ 2 “การจัดเตรียมและปรับสภาพแวดล้อม” ประกอบด้วย

2.1 การจัดให้โรงเรียนมีสถานที่ฝึกงานที่ปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับนักเรียนพิการและมีสภาพเหมือนจริง

2.2 การจัดให้มีการสร้างความเข้าใจให้ผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องเข้าใจว่านักเรียนพิการแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกัน ทำงานบางอย่างได้ต่างกัน

2.3 การจัดให้มีการประสานงานแหล่งฝึกงานภายนอกโรงเรียนโดยเน้นการฝึกกับครอบครัว คนใกล้ชิด ชุมชน ศูนย์การเรียนรู้ สถานประกอบการ ที่มีการเดินทางสะดวกและปลอดภัย

2.4 การจัดให้นักเรียนพิการเข้าฝึกงานในสถานประกอบการที่มีสวัสดิการที่ดี

2.5 การจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์เกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านฯ ทั้งภายในสถานประกอบการและระหว่างสถานประกอบการ

2.6 การจัดให้มีการสร้างจิตสำนึกที่ดีเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านฯ ให้ผู้ประกอบการ/แหล่งฝึกงาน

2.7 การจัดให้มีการสรรหางานที่หลากหลายให้นักเรียนพิการได้ฝึกตามความต้องการ ความสนใจ และศักยภาพที่มี เช่น งานแฝงในครอบครัว งานเกษตร อุตสาหกรรมในครอบครัว กลุ่มแม่บ้าน งานสำนักงาน และสถานประกอบการทั่วไป เป็นต้น

2.8 การจัดให้มีแหล่งฝึกงานทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

2.9 การจัดให้มีการใช้สถานที่ต่างๆ ในโรงเรียนร่วมกันระหว่างนักเรียนพิการและนักเรียนทั่วไปในการเรียนและการฝึกประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ

2.10 การจัดให้มีการปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เหมาะสมกับนักเรียนพิการโดยการมีส่วนร่วมของผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้อง

2.11 การจัดให้มีเทคโนโลยีและอุปกรณ์เครื่องช่วยนักเรียนพิการในการเรียนและการฝึกงานที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ

2.12 การจัดให้มีการให้ความรู้แก่แหล่งฝึกงานในการเปลี่ยนผ่านฯ ของนักเรียนพิการด้านการปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เหมาะสมกับนักเรียนพิการ

2.13 การจัดให้มีการประเมินเกี่ยวกับความเหมาะสมและความพอเพียงของอุปกรณ์เครื่องช่วยนักเรียนพิการ

2.14 การจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผล

3. องค์ประกอบย่อยที่ 3 “การประเมินระบบการเปลี่ยนผ่าน” ประกอบด้วย

3.1 การจัดให้มีการประเมินเจตคติของผู้บริหาร ครู และนายจ้าง

3.2 การจัดให้มีการประเมินนโยบายและแผนการทำงานของโรงเรียนที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านฯ

3.3 การจัดให้มีการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร และการเอื้อต่อการเปลี่ยนผ่านฯ

3.4 การจัดให้มีการประเมินด้านการพัฒนาครูฝึก/พี่เลี้ยงฝึกงาน

3.5 การจัดให้มีการประเมินความพร้อม ทักษะในการทำงาน และการได้งานทำของนักเรียนพิการ

3.6 การจัดให้มีการประเมินรูปแบบการบริหารและการใช้ทรัพยากร

3.7 การจัดให้มีการประเมินความพึงพอใจของสถานประกอบการ นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง

3.8 การจัดให้มีการประเมินสถานประกอบการในด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับนักเรียนพิการ และเห็นประโยชน์จากการรับนักเรียนพิการเข้าฝึกงาน

3.9 การจัดให้มีการประเมินความยั่งยืนและต่อเนื่องเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านฯ

3.10 การจัดให้มีการประเมินการมีส่วนร่วมของชุมชนในการเปลี่ยนผ่านฯ

3.11 การจัดให้มีการประเมินคุณภาพครู ปริมาณการสอนของครู พัฒนาการของครู และความเข้าใจในนักเรียนพิการของครู

3.12 การพัฒนาระบบประเมินผลให้มีความถูกต้อง เชื่อถือได้และปรับให้เหมาะสมกับนักเรียนพิการตามความต้องการจำเป็น

4. องค์ประกอบย่อยที่ 4 “การจัดการเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน” ประกอบด้วย

4.1 การจัดให้มีระบบการนิเทศการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ทั้งในและนอกโรงเรียน

4.2 การจัดให้มีการเชื่อมโยงประสบการณ์การฝึกงานกับเนื้อหาวิชาหรือหน่วยกิตในโรงเรียน

4.3 การจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้นิเทศ

4.4 การจัดให้มีการกำหนดเป้าหมายการนิเทศที่ชัดเจน และแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ

4.5 การจัดให้มีการประสานงานการนิเทศ โดยอาจนิเทศด้วยครูในโรงเรียน ผู้เชี่ยวชาญจากสถานประกอบการ หรือภาคีเครือข่าย หรือร่วมมือกันในการนิเทศ

4.6 การวัดและประเมินผลนักเรียนพิการในการฝึกงานกระทำร่วมกับสถานประกอบการและเครือข่าย

4.7 การจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการวัดประเมินผลอย่างเหมาะสม เช่น การมีล่ามภาษามือสำหรับคนหูหนวก และการมีอักษรเบรลล์สำหรับคนตาบอด เป็นต้น

4.8 การวัดและประเมินผลสะท้อนให้เห็นมาตรฐานการเตรียมนักเรียนพิการอย่างเป็นผู้มีประสบการณ์

4.9 การจัดให้มีการทบทวนแผนการเปลี่ยนผ่านฯ และทบทวนความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.10 การจัดให้มีการหาตลาดให้นักเรียนพิการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ทำขึ้น เพื่อสร้างแรงจูงใจและช่วยให้นักเรียนพิการมีรายได้ระหว่างเรียน

4.11 การเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการได้เห็น ได้สัมผัสอาชีพจริง โดยการพาไปศึกษาดูงาน หรือเชิญคนที่ประสบความสำเร็จมาพูดคุย เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพ

4.12 การจัดให้มีการฝึกงานหลากหลายรูปแบบ เช่น การฝึกหัดในงาน การฝึกงาน การมีพี่เลี้ยง การทำงานโดยได้รับและไม่ได้รับค่าตอบแทน และการให้บริการ เป็นต้น

4.13 การประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองเพื่อหาแหล่งฝึกงานใกล้บ้าน

5. องค์ประกอบย่อยที่ 5 “การประเมินความสามารถของโรงเรียนในการบริหารจัดการการเปลี่ยนผ่าน” ประกอบด้วย

5.1 การจัดให้มีการประเมินด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเปลี่ยนผ่านฯ

5.2 การจัดให้มีการประเมินความสามารถของโรงเรียนในการนำความรู้และประสบการณ์ในจัดการเปลี่ยนผ่านฯ ไปเผยแพร่ให้ผู้อื่นได้รับรู้และนำไปใช้ประโยชน์

5.3 การจัดให้มีการประเมินด้านระบบนิเทศและการพัฒนางาน

5.4 การจัดให้มีการประเมินการสร้างเครือข่ายระดับกลุ่มโรงเรียน

5.5 การจัดให้มีการประเมินด้านการมีระบบอำนวยความสะดวกและการออกแบบที่ครอบคลุม

5.6 การสนับสนุนด้านการบริหารจัดการทั่วไปและการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ

5.7 การจัดให้มีการสื่อสารแผนการเปลี่ยนผ่านฯ สำหรับนักเรียนพิการและกระบวนการของโรงเรียนที่จะให้บุคลากรปฏิบัติ

5.8 การจัดให้มีการประเมินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับภาคีเครือข่าย และการพัฒนางานที่เกิดขึ้น

5.9 การส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูกับสถานประกอบการ

5.10 การจัดให้มีการปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพในโรงเรียน ในชั้นเรียน ให้สะดวก ปลอดภัย นักเรียนพิการเข้าถึงได้ ทั้งภายในและภายนอกอาคาร เพื่อให้นักเรียนพิการสามารถเรียนรู้และฝึกทักษะที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ

6. องค์ประกอบย่อยที่ 6 “การให้บริการสนับสนุนการเปลี่ยนผ่าน” ประกอบด้วย

6.1 การจัดให้มีการใช้อาคารสถานที่ให้เหมาะสมกับข้อจำกัดของนักเรียนพิการ

6.2 การจัดให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับคนพิการและวิถีชีวิตของคนพิการแก่บุคลากรในสถานที่นักเรียนพิการไปฝึกงาน

6.3 การประสานความร่วมมือในการจัดหาครูฝึกหรือพี่เลี้ยงจากหน่วยงานหรือองค์กรภายนอกเพื่อช่วยสอนงาน และปรับอุปกรณ์เครื่องช่วยให้นักเรียนพิการ

6.4 การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ความก้าวหน้าของนักเรียนพิการและระดับความชำนาญที่เป็นเป้าหมายของนักเรียนพิการ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนผ่านฯ

6.5 การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนพิการและผลลัพธ์หลังสำเร็จการศึกษาของนักเรียนพิการ

6.6 การจัดให้มีการแบ่งปันรายงานพฤติกรรมและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนพิการที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ เชิงบวก

7. องค์ประกอบย่อยที่ 7 “การติดตามผลการเปลี่ยนผ่าน” ประกอบด้วย

7.1 การจัดให้มีระบบติดตามผลที่ทำอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

7.2 การจัดให้มีการประเมินที่ทำเป็นระยะและต่อเนื่อง

7.3 การจัดให้มีระบบการติดตามผลการทำอาชีพอิสระของนักเรียนพิการ

7.4 การจัดให้มีระบบติดตามผลที่มีการปรับปรุงข้อมูลเป็นประจำ

7.5 การจัดให้มีระบบติดตามผลเกี่ยวกับการได้งานทำของนักเรียนพิการ

7.6 การจัดให้มีระบบติดตามผลหลังนักเรียนพิการสำเร็จการศึกษา

8. องค์ประกอบย่อยที่ 8 “การจัดสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการช่วยเหลือทางการศึกษา” ประกอบด้วย

8.1 การจัดให้มีการให้บริการ/ความช่วยเหลือทางการศึกษาโดยผู้ให้บริการที่มีคุณภาพ เช่น การสอนเสริม และการฝึกพูด เป็นต้น

8.2 การจัดให้มีการหาสื่อเทคโนโลยีจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ศูนย์การศึกษาพิเศษ เป็นต้น

8.3 การจัดให้มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย สอดคล้องกับวัฒนธรรม และนักเรียนพิการเข้าถึงได้

8.4 การกำหนดผู้ที่ทำหน้าที่ รวบรวมข้อมูล ตรวจสอบข้อมูล ประมวลผลข้อมูล และรายงานผลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ

8.5 การจัดให้มีสื่อ เทคโนโลยี อุปกรณ์ดัดแปลง ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้และการฝึกทักษะที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ของนักเรียนพิการอย่างเพียงพอ

9. องค์ประกอบย่อยที่ 9 “การเสริมสร้างประสบการณ์ในการทำงาน” ประกอบด้วย

9.1 การจัดให้มีการพัฒนาครูฝึกหรือพี่เลี้ยงสำหรับนักเรียนพิการ ซึ่งอาจเป็นครู พ่อแม่ หรือเพื่อนที่มีศักยภาพสูงกว่า

9.2 การจัดให้มีการใช้ผลการประเมินทบทวนการสอนและการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียนพิการ

9.3 การประสานงานให้มีการฝึกงานในช่วงวันหยุดหรือปิดภาคเรียน

9.4 การจัดให้มีการพิจารณาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในชมรม/กิจกรรมหลังเลิกเรียน กิจกรรมอื่นๆ และสภานักเรียน ของนักเรียนพิการ

9.5 การจัดให้มีการฝึกงานร่วมกันระหว่างนักเรียนพิการกับนักเรียนทั่วไปกรณีที่มีศักยภาพใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 23 องค์ประกอบที่ 2 “หลักสูตรและการประสานความร่วมมือ”

ที่	ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
1	q_111	การจัดให้มีการพัฒนาหลักสูตรด้านอาชีพให้สอดคล้องกับแนวโน้มตลาดแรงงานและความต้องการเฉพาะเจาะจงของงานแต่ละอย่าง	0.644
2	q_110	การจัดให้มีหลักสูตร แผนงาน และกิจกรรม ด้านอาชีพที่หลากหลาย น่าสนใจ ไม่ล้าสมัย ทั้งเชิงกว้างและเชิงลึกในโรงเรียน	0.612
3	q_90	การเปิดโอกาสให้ชุมชนอาสาสมัครเป็นผู้ช่วยสอนหรือผู้ร่วมสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอาชีพให้นักเรียนพิการ	0.596
4	q_112	การจัดให้มีการปรับหลักสูตรด้านอาชีพเป็นระยะและแจ้งทีมผู้สอนให้รับทราบ	0.591
5	q_93	การเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทำงานร่วมกันเป็นสหวิชาชีพร่วมกันออกแบบงาน ฝึกนักเรียนพิการ และปรับปรุงการเปลี่ยนผ่านฯ ให้ดีขึ้น	0.581
6	q_92	การใช้เครือข่ายเป็นแหล่งทรัพยากร แหล่งความรู้ และช่วยยกระดับคุณภาพการเปลี่ยนผ่านฯ	0.576
7	q_98	การประสานงานกับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำท้องถิ่น องค์กรเอกชนที่ไม่หวังผลกำไร เกี่ยวกับการสนับสนุนในการรับนักเรียนพิการเข้าฝึกงาน/ทำงาน รวมทั้งช่วยสร้างเจตคติที่ดีเกี่ยวกับคนพิการให้กับคนในชุมชน	0.572
8	q_105	การประสานงานให้ความรู้กับคนในสถานที่ฝึกงานของนักเรียนพิการให้เข้าใจข้อจำกัดของคนพิการและให้การยอมรับนักเรียนพิการ	0.568
9	q_91	การเปิดโอกาสให้ชุมชนเป็นพี่เลี้ยงในการฝึกงานให้กับนักเรียนพิการ	0.559
10	q_109	การพัฒนาหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ที่บูรณาการความรู้ทางวิชาการและการปฏิบัติทางอาชีพเข้าด้วยกัน	0.556

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ที่	ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
11	q_108	การจัดให้มีการประเมินหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนพิการสามารถเข้าถึง เรียนรู้ และมีประสบการณ์จากการเปลี่ยนผ่านฯ	0.55
12	q_97	การประสานงานกับกรมพัฒนาสังคมเกี่ยวกับทุนสนับสนุนการสร้างอาชีพอิสระให้นักเรียนพิการภายหลังสำเร็จการศึกษา	0.546
13	q_94	การประสานงานกับกลุ่มแม่บ้าน ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพ โรงเรียนเฉพาะความพิการ ร้านค้า สถานประกอบการในชุมชน อุตสาหกรรมในครัวเรือน ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้ปกครอง เพื่อเป็นแหล่งฝึกงานและให้ความรู้แก่นักเรียนพิการ	0.534
14	q_103	การประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงาน เพื่อร่วมกันจัดทำโครงการแบบบูรณาการในการพัฒนานักเรียนพิการ และลดความซ้ำซ้อนของงาน	0.533
15	q_113	การเปิดโอกาสให้นายจ้าง ชุมชน และภาคีเครือข่าย ร่วมกันออกแบบหลักสูตร แผน และกิจกรรมด้านอาชีพที่ได้มาตรฐาน	0.523
16	q_117	การจัดให้นักเรียนพิการได้ฝึกหัดทำงานกับภาคธุรกิจ อุตสาหรรม หรือองค์กรใดๆ เพื่อให้ได้รับประสบการณ์ตรงและลึก	0.519
17	q_102	การประสานงานกับองค์กรคนพิการในการผลักดันเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเสริมเพื่อการเปลี่ยนผ่านฯ	0.517
18	q_116	การจัดให้มีการผสมผสานการฝึกอบรมในงาน (on-the-job training) กับการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อให้นักเรียนพิการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ สามารถเชื่อมโยงหลักสูตรกับการทำงานจริง	0.515
19	q_89	การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	0.514

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ที่	ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
20	q_96	การประสานงานกับกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัย มหาวิทยาลัย เกี่ยวกับเรื่องทางวิชาการ การฝึกอาชีพ การวิจัยพัฒนา และการพัฒนานวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	0.506
21	q_104	การประสานงานกับ ครู ครูการศึกษาพิเศษ นักวิชาชีพ และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการรับผิดชอบร่วมกัน การทำงานร่วมกัน และการสนับสนุนด้านต่างๆ เพื่อให้นักเรียนพิการประสบความสำเร็จในการเปลี่ยนผ่านฯ ตามเป้าหมาย	0.504
22	q_124	การจัดให้มีการสอนที่เน้นความสามารถพิเศษเฉพาะตัวของนักเรียนพิการแต่ละคน	0.502
23	q_122	การจัดให้นักเรียนพิการได้สัมผัสวิชาชีพที่หลากหลาย	0.501
		ค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigenvalues)	22.606
		ค่าร้อยละของความแปรปรวน (percent of variance)	8.762

จากตารางที่ 23 พบว่าองค์ประกอบที่ 2 อธิบายด้วยตัวแปรสำคัญจำนวน 23 ตัวแปร หลังหมุนแกนมีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.501 ถึง 0.644 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 22.606 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 8.762 ซึ่งเมื่อเทียบค่าความแปรปรวนของตัวแปรกับองค์ประกอบอื่นๆ พบว่าองค์ประกอบนี้มีความสำคัญเป็นอันดับ 2 กล่าวคือ ตัวแปรทั้ง 23 ตัวแปร เป็นตัวแปรที่ร่วมกันอธิบายองค์ประกอบนี้ได้ดีรองลงมาจากองค์ประกอบแรก และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ตัวแปร “การจัดให้มีการพัฒนาหลักสูตรด้านอาชีพให้สอดคล้องกับแนวโน้มตลาดแรงงานและความต้องการเฉพาะเจาะจงของงานแต่ละอย่าง” มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดคือ 0.644 สำหรับตัวแปร “การจัดให้นักเรียนพิการได้สัมผัสวิชาชีพที่หลากหลาย” พบว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุดคือ 0.501 และเนื่องจากตัวแปรในองค์ประกอบนี้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการประสานความร่วมมือ ผู้วิจัยจึงตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “หลักสูตรและการประสานความร่วมมือ”

ตารางที่ 24 องค์ประกอบที่ 3 “การพัฒนานักเรียน”

ที่	ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
1	q_50	การพัฒนานักเรียนพิการด้านทักษะมนุษยสัมพันธ์ การมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ทักษะการหางาน การเขียนประวัติและการเขียนจดหมายสมัครงาน	0.753
2	q_51	การพัฒนานักเรียนพิการรู้จักตนเอง เคารพนับถือตนเอง เชื่อมั่นในตนเอง มีภาวะผู้นำ สามารถชี้นำหรือเป็นแบบอย่างให้ผู้อื่น	0.748
3	q_43	การพัฒนานักเรียนพิการให้ตระหนัก เข้าใจ และรับรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมและสังคม และการเคารพทุกคน	0.748
4	q_41	การพัฒนานักเรียนพิการให้มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี	0.733
5	q_49	การพัฒนานักเรียนพิการให้สามารถแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมในการทำงาน/การหางานทำของนักเรียนพิการ	0.722
6	q_44	การพัฒนานักเรียนพิการให้รู้จักการมีส่วนร่วมในการให้บริการแก่คนอื่นๆ ในชุมชน/สังคม	0.719
7	q_42	การพัฒนานักเรียนพิการให้มีทักษะทางจริยธรรม คุณค่า และความมีเหตุผล	0.707
8	q_47	การพัฒนานักเรียนพิการให้รับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของสมาชิกในครอบครัว และชุมชน ที่มีต่อประสบการณ์การทำงาน	0.692
9	q_45	การพัฒนาทักษะนักเรียนพิการในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยที่สนับสนุนการเปลี่ยนผ่านฯ	0.686
10	q_48	การพัฒนานักเรียนพิการให้รับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับทักษะและคุณลักษณะส่วนบุคคลที่มีผลกระทบต่อการได้รับการจ้างงาน	0.667
11	q_40	การพัฒนานักเรียนพิการให้มีทักษะและความสามารถในการศึกษาต่อระดับที่สูงขึ้น ทักษะการทำงาน และทักษะในการพึ่งพาตนเอง	0.637
12	q_46	การพัฒนาศักยภาพในการเดินทางของนักเรียนพิการเพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านฯ	0.630
13	q_65	การสร้างเจตคติที่ดีในการเรียนและทำงานร่วมกับนักเรียนพิการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนทั่วไป	0.546

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ที่	ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
14	q_55	การส่งเสริมให้นักเรียนพิการมีแผนพัฒนาชีวิตที่สอดคล้องกับความสนใจ ความสามารถ และเป้าหมายในชีวิต	0.540
15	q_60	การเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการรับทราบและเข้าถึงสื่อการเรียนการสอนและทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่ช่วยเสริมการเรียนรู้	0.531
16	q_38	การพัฒนานักเรียนพิการให้มีเจตคติที่ดีต่อการพึ่งพาตนเอง การทำงาน และมีวิถีชีวิตอิสระ (Independent Living)	0.522
17	q_61	การเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการรับทราบและเข้าถึงการเรียนรู้วิธีปฏิบัติงาน วิธีให้บริการ และประสบการณ์ในการหางานทำ	0.518
18	q_54	การส่งเสริมให้นักเรียนพิการวิเคราะห์จุดแข็งหรือจุดอ่อนของตนเอง กำหนดเป้าหมายส่วนตัว และเป้าหมายในอนาคตที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ	0.506
		ค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigenvalues)	21.252
		ค่าร้อยละของความแปรปรวน (percent of variance)	8.237

จากตารางที่ 24 พบว่าองค์ประกอบที่ 3 อธิบายด้วยตัวแปรสำคัญจำนวน 18 ตัวแปร หลังหมุนแกนมีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.506 ถึง 0.753 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 21.252 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 8.237 ซึ่งเมื่อเทียบค่าความแปรปรวนของตัวแปรกับองค์ประกอบอื่นๆ พบว่าองค์ประกอบนี้มีความสำคัญเป็นอันดับ 3 กล่าวคือ ตัวแปรทั้ง 18 ตัวแปร เป็นตัวแปรที่ร่วมกันอธิบายองค์ประกอบนี้ได้ดีรองลงมาจากองค์ประกอบที่สอง และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ตัวแปร “การพัฒนานักเรียนพิการด้านทักษะมนุษยสัมพันธ์ การมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ทักษะการหางาน การเขียนประวัติและการเขียนจดหมายสมัครงาน” มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดคือ 0.753 สำหรับตัวแปร “การส่งเสริมให้นักเรียนพิการวิเคราะห์จุดแข็งหรือจุดอ่อนของตนเอง กำหนดเป้าหมายส่วนตัว และเป้าหมายในอนาคตที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ” พบว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุดคือ 0.506 และเนื่องจากตัวแปรในองค์ประกอบนี้เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักเรียน ผู้วิจัยจึงตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “การพัฒนานักเรียน”

ตารางที่ 25 องค์ประกอบที่ 4 “การวางแผนการเปลี่ยนผ่าน”

ที่	ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
1	q_9	การกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่สอดคล้องกับเป้าหมายการเปลี่ยนผ่านฯ	0.651
2	q_18	การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนพิการในการเปลี่ยนผ่านฯ และการอำนวยความสะดวกในการเบิกจ่าย รวมถึงการจัดหาทดแทน	0.641
3	q_22	การสรรหาทีมงานหรือพัฒนาทีมงานในการเปลี่ยนผ่านฯ ให้มีสมรรถนะและมีการวัดผลลัพธ์ตามบทบาทหน้าที่	0.621
4	q_24	การจัดให้มีแผนพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ทั้งเชิงปรัชญาและการปฏิบัติ	0.615
5	q_13	การนำผลการประเมินโครงการ/กิจกรรมมาพัฒนา/ปรับปรุงแก้ไขแผนและการดำเนินงานการเปลี่ยนผ่านฯ	0.611
6	q_14	การจัดทำรายงานการเปลี่ยนผ่านฯ เสนอแก่ผู้เกี่ยวข้องตามระยะเวลาที่กำหนด	0.597
7	q_21	การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	0.596
8	q_11	การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ตามโครงการ/กิจกรรมที่ระบุในแผน	0.592
9	q_25	การสร้างขวัญ กำลังใจรูปแบบต่างๆ แก่ครูและบุคลากรที่มีส่วนร่วม/ตั้งใจพัฒนาระบบการเปลี่ยนผ่านฯ ในโรงเรียน	0.591
10	q_16	การจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณของสถานศึกษาเพื่อใช้ในการดำเนินงานการเปลี่ยนผ่านฯ	0.590
11	q_17	การสืบเสาะสิ่งสนับสนุนและงบประมาณจากรัฐ ชุมชน และภาคเอกชน เพื่อการดำเนินงานการเปลี่ยนผ่านฯ	0.585
12	q_26	การประชาสัมพันธ์โครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ให้นักเรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการเปลี่ยนผ่านฯ	0.581

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ที่	ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
13	q_23	การพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง ให้มีความรู้ความเข้าใจ ทัศนคติที่ดี และทักษะที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ และมีการติดตามผล	0.573
14	q_28	การนำหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมมาใช้ในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	0.571
15	q_15	การจัดโครงสร้างองค์กรของโรงเรียนที่รองรับการดำเนินงานในการเปลี่ยนผ่านฯ	0.568
16	q_10	การเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน โครงการ และกิจกรรมของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	0.562
17	q_12	การตรวจสอบ กำกับ ติดตาม ประเมินผลโครงการ/กิจกรรมการเปลี่ยนผ่านฯ	0.548
18	q_20	การสนับสนุนบุคลากรให้ดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	0.530
19	q_36	การทบทวนความก้าวหน้าในการเปลี่ยนผ่านฯ และสิ่งที่ต้องตระหนัก	0.513
20	q_35	การวิเคราะห์แนวปฏิบัติที่ผ่านมาและความต้องการในอนาคตที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	0.512
21	q_34	การพัฒนากลุ่มเพื่อการศึกษาวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	0.504
22	q_19	การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการรวบรวมข้อมูล ประมวลผล และวางแผนการเปลี่ยนผ่านฯ	0.500
		ค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigenvalues)	18.957
		ค่าร้อยละของความแปรปรวน (percent of variance)	7.348

จากตารางที่ 25 พบว่าองค์ประกอบที่ 4 บรรยายด้วยตัวแปรสำคัญจำนวน 22 ตัวแปร หลังหมุนแกนมีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.500 ถึง 0.651 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 18.957 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 7.348 ซึ่งเมื่อเทียบค่าความแปรปรวนของตัวแปรกับองค์ประกอบอื่นๆ พบว่าองค์ประกอบนี้มีความสำคัญเป็นอันดับสี่ กล่าวคือ ตัวแปรทั้ง 22 ตัวแปร เป็นตัวแปรที่ร่วมกันอธิบายองค์ประกอบนี้ได้ดีรองลงมาจากองค์ประกอบที่สาม และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ตัวแปร “การกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่สอดคล้องกับเป้าหมายการเปลี่ยนผ่านฯ” มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดคือ 0.651 สำหรับตัวแปร “การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการรวบรวมข้อมูล ประมวลผล และวางแผนการเปลี่ยนผ่านฯ” พบว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุดคือ 0.500 และเนื่องจากตัวแปรในองค์ประกอบนี้เกี่ยวข้องกับการวางแผนการเปลี่ยนผ่าน ผู้วิจัยจึงตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “การวางแผนการเปลี่ยนผ่าน”

ตารางที่ 26 องค์ประกอบที่ 5 “การจัดชั้นเรียน”

ที่	ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
1	q_158	การจัดชั้นเรียนสำหรับนักเรียนพิการเรียนร่วมโดยพิจารณาจากความอ่อนไหวของชั้นเรียน	0.735
2	q_156	การจัดชั้นเรียนสำหรับนักเรียนพิการเรียนร่วมโดยพิจารณาจากวิธีการสอนของครู	0.669
3	q_159	การจัดชั้นเรียนสำหรับนักเรียนพิการเรียนร่วมโดยพิจารณาจากขนาด องค์ประกอบ คุณลักษณะชั้นเรียน รูปแบบ โครงสร้าง สภาพแวดล้อม และความยืดหยุ่นของชั้นเรียน	0.641
4	q_157	การจัดชั้นเรียนสำหรับนักเรียนพิการเรียนร่วมโดยพิจารณาจากสัดส่วนของนักเรียนปกติกับนักเรียนพิการ และมีระดับอายุที่เหมาะสม	0.640
5	q_160	การจัดชั้นเรียนสำหรับนักเรียนพิการเรียนร่วมโดยพิจารณาจากระดับของการเรียนรู้ รูปแบบของการรวมกลุ่มที่ยืดหยุ่น และการสนับสนุนจากเพื่อน	0.533
		ค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigenvalues)	5.430
		ค่าร้อยละของความแปรปรวน (percent of variance)	2.105

จากตารางที่ 26 พบว่าองค์ประกอบที่ 5 อธิบายด้วยตัวแปรสำคัญจำนวน 5 ตัวแปร หลังหมุนแกนมีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.533 ถึง 0.735 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 5.430 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 2.105 ซึ่งเมื่อเทียบค่าความแปรปรวนของตัวแปรกับองค์ประกอบอื่นๆ พบว่าองค์ประกอบนี้มีความสำคัญเป็นอันดับห้า กล่าวคือ ตัวแปรทั้ง 5 ตัวแปร เป็นตัวแปรที่ร่วมกันอธิบายองค์ประกอบนี้ได้ดีรองลงมาจากองค์ประกอบที่สี่ และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ตัวแปร “การจัดชั้นเรียนสำหรับนักเรียนพิการเรียนร่วมโดยพิจารณาจากความอ่อนไหวของชั้นเรียน” มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด คือ 0.735 สำหรับตัวแปร “การจัดชั้นเรียนสำหรับนักเรียนพิการเรียนร่วมโดยพิจารณาจากระดับของการเรียนรู้ รูปแบบของการรวมกลุ่มที่ยืดหยุ่น และการสนับสนุนจากเพื่อน” พบว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุดคือ 0.533 และเนื่องจากตัวแปรในองค์ประกอบนี้เกี่ยวข้องกับการจัดชั้นเรียน ผู้วิจัยจึงตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “การจัดชั้นเรียน”

ตารางที่ 27 องค์ประกอบที่ 6 “การพัฒนาครู”

ที่	ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
1	q_83	การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการมีส่วนร่วม กล้าแสดงออก กล้าแสดงความสามารถ และการสนับสนุนพฤติกรรมทางบวกของนักเรียนพิการในการเปลี่ยนผ่านฯ	0.633
2	q_84	การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการทำงานแบบยืดหยุ่นและคิดสร้างสรรค์ ในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	0.625
3	q_85	การเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับรู้ความต้องการหรือเป้าหมายของนักเรียนพิการในการเปลี่ยนผ่านฯ	0.605
4	q_78	การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ประสบการณ์ และทักษะด้านต่างๆ ที่สนับสนุนการเปลี่ยนผ่านฯ เช่น การบริหารจัดการ การสร้างความร่วมมือ การติดต่อสื่อสาร การสอนเป็นทีม การปฏิบัติที่เป็นเลิศ เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายและการปรับใช้ให้เหมาะสมกับนักเรียน	0.505
		ค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigenvalues)	5.108
		ค่าร้อยละของความแปรปรวน (percent of variance)	1.980

จากตารางที่ 27 พบว่าองค์ประกอบที่ 6 อธิบายด้วยตัวแปรสำคัญจำนวน 4 ตัวแปร หลังหมุนแกนมีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.633 ถึง 0.505 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 5.108 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 1.980 ซึ่งเมื่อเทียบค่าความแปรปรวนของตัวแปรกับองค์ประกอบอื่นๆ พบว่าองค์ประกอบนี้มีความสำคัญเป็นอันดับหก กล่าวคือ ตัวแปรทั้ง 4 ตัวแปร เป็นตัวแปรที่ร่วมกันอธิบายองค์ประกอบนี้ได้ดีรองลงมาจากองค์ประกอบที่ห้า และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ตัวแปร “การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการมีส่วนร่วม กล้าแสดงออก กล้าแสดงความสามารถ และการสนับสนุนพฤติกรรมทางบวกของนักเรียนพิการในการเปลี่ยนผ่านฯ” มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดคือ 0.633 สำหรับตัวแปร “การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

ให้มีความรู้ ประสบการณ์ และทักษะด้านต่างๆ ที่สนับสนุนการเปลี่ยนผ่านฯ เช่น การบริหารจัดการ การสร้างความร่วมมือ การติดต่อสื่อสาร การสอนเป็นทีม การปฏิบัติที่เป็นเลิศ เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายและการปรับใช้ให้เหมาะสมกับนักเรียน" พบว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุดคือ 0.505 และเนื่องจากตัวแปรในองค์ประกอบนี้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครู ผู้วิจัยจึงตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า "การพัฒนาครู"

ตารางที่ 28 องค์ประกอบที่ 7 "การมีส่วนร่วมของครอบครัว"

ที่	ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
1	q_70	การให้ความรู้แก่ครอบครัว/ผู้ปกครองเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างนักเรียนพิการกับครอบครัว/ผู้ปกครอง	0.569
2	q_69	การสร้างความเชื่อให้กับครอบครัว/ผู้ปกครองของนักเรียนพิการว่านักเรียนพิการสามารถพัฒนาได้ รวมทั้งให้โอกาส ยอมรับ และพร้อมที่จะช่วยเหลือนักเรียนพิการในการเปลี่ยนผ่าน	0.527
3	q_71	การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครอบครัว/ผู้ปกครองเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ชีวิต	0.504
		ค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigenvalues)	3.426
		ค่าร้อยละของความแปรปรวน (percent of variance)	1.328

จากตารางที่ 28 พบว่าองค์ประกอบที่ 7 อธิบายด้วยตัวแปรสำคัญจำนวน 3 ตัวแปร หลังหมุนแกนมีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.504 ถึง 0.569 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 3.426 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 1.328 ซึ่งเมื่อเทียบค่าความแปรปรวนของตัวแปรกับองค์ประกอบอื่นๆ พบว่าองค์ประกอบนี้มีความสำคัญเป็นอันดับเจ็ด กล่าวคือ ตัวแปรทั้ง 3 ตัวแปร เป็นตัวแปรที่ร่วมกันอธิบายองค์ประกอบนี้ได้ดีรองลงมาจากองค์ประกอบที่หก และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ตัวแปร "การให้ความรู้แก่ครอบครัว/ผู้ปกครองเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างนักเรียนพิการกับครอบครัว/ผู้ปกครอง" มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดคือ 0.569 สำหรับตัวแปร "การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครอบครัว/ผู้ปกครองเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ชีวิต" พบว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด

คือ 0.504 และเนื่องจากตัวแปรในองค์ประกอบนี้เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของครอบครัว ผู้วิจัยจึงตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “การมีส่วนร่วมของครอบครัว”

ตารางที่ 29 องค์ประกอบที่ 8 “การพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่าน”

ที่	ตัวแปร	ข้อความ	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
1	q_3	การพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่านฯ ที่เคารพความหลากหลายทางวัฒนธรรม ประเพณี คุณค่า และความเชื่อของชุมชน	0.695
2	q_2	การพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่านฯ ของโรงเรียนให้สอดคล้องกับ นโยบาย และกฎหมายของรัฐ	0.561
3	q_1	การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาปรัชญาการเปลี่ยนผ่านฯ ของโรงเรียน	0.558
		ค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigenvalues)	2.786
		ค่าร้อยละของความแปรปรวน (percent of variance)	1.080

จากตารางที่ 29 พบว่าองค์ประกอบที่ 8 อธิบายด้วยตัวแปรสำคัญจำนวน 3 ตัวแปร หลังหมุนแกนมีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.558 ถึง 0.695 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 2.786 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 1.080 ซึ่งเมื่อเทียบค่าความแปรปรวนของตัวแปรกับองค์ประกอบอื่นๆ พบว่าองค์ประกอบนี้มีความสำคัญเป็นอันดับแปด กล่าวคือ ตัวแปรทั้ง 3 ตัวแปร เป็นตัวแปรที่ร่วมกันอธิบายองค์ประกอบนี้ได้ดีรองลงมาจากองค์ประกอบที่เจ็ด และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ตัวแปร “การพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่านฯ ที่เคารพความหลากหลายทางวัฒนธรรม ประเพณี คุณค่า และความเชื่อของชุมชน” มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดคือ 0.695 สำหรับตัวแปร “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาปรัชญาการเปลี่ยนผ่านฯ ของโรงเรียน” พบว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุดคือ 0.558 และเนื่องจากตัวแปรในองค์ประกอบนี้เกี่ยวข้องกับการพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่าน ผู้วิจัยจึงตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “การพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่าน”

3.3 สรุปองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา

จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจที่กล่าวมา สรุปองค์ประกอบได้ดังภาพที่ 6

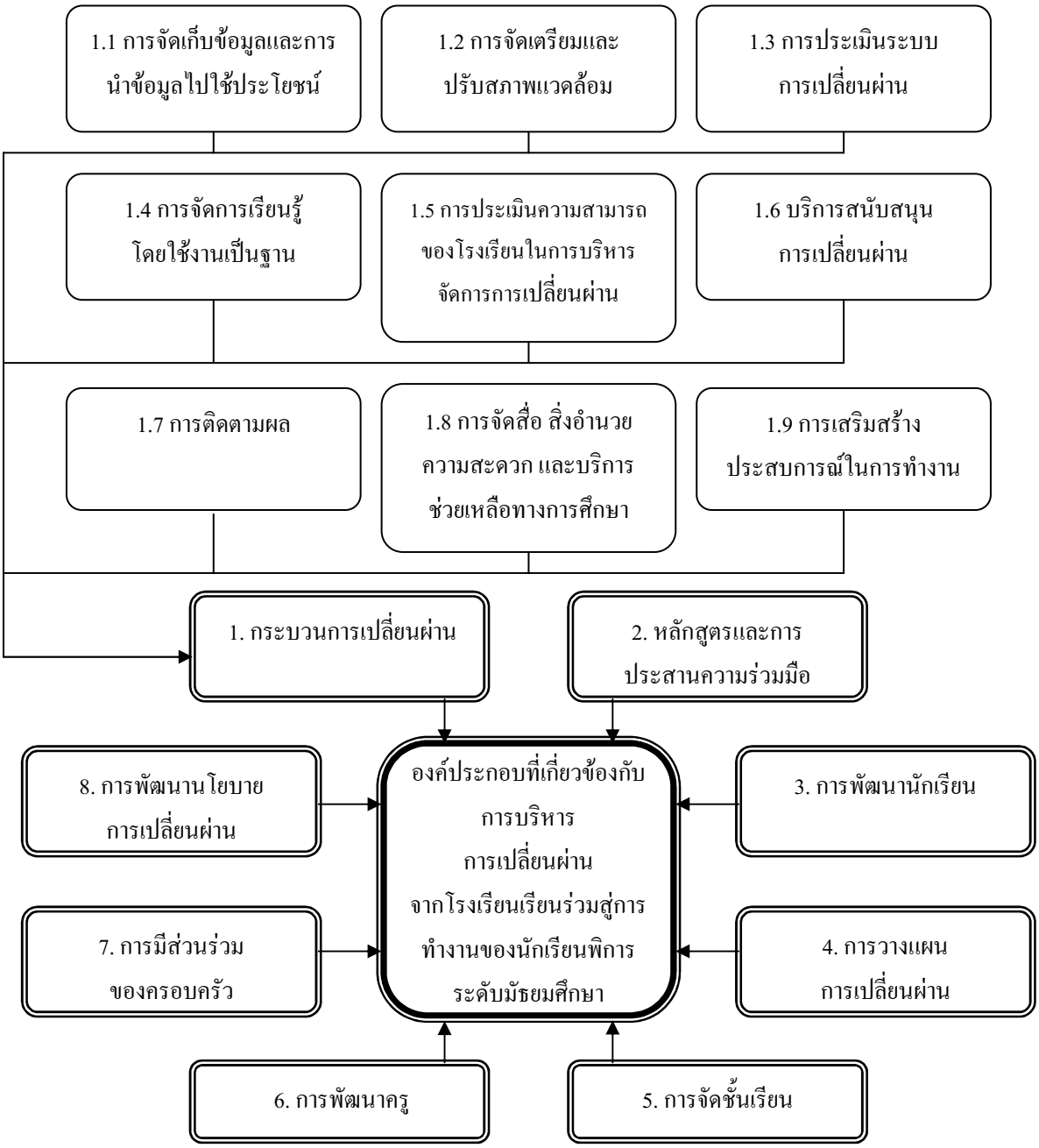

ภาพที่ 6 องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา

จากภาพที่ 6 อธิบายได้ว่า องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา ประกอบไปด้วย 8 องค์ประกอบ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. องค์ประกอบ “กระบวนการเปลี่ยนผ่าน” ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบย่อยคือ (1) การจัดเก็บข้อมูลและการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ (2) การจัดเตรียมและปรับสภาพแวดล้อม (3) การประเมินระบบการเปลี่ยนผ่าน (4) การจัดการเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน (5) การประเมินความสามารถของโรงเรียนในการบริหารจัดการการเปลี่ยนผ่าน (6) การให้บริการสนับสนุนการเปลี่ยนผ่าน (7) การติดตามผลการเปลี่ยนผ่าน (8) การจัดสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการช่วยเหลือทางการศึกษา และ (9) การเสริมสร้างประสบการณ์ในการทำงาน

2. องค์ประกอบ “หลักสูตรและการประสานความร่วมมือ” ประกอบด้วย (1) การมีหลักสูตรที่มีความหลากหลาย ไม่ล้าสมัย สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เป็นหลักสูตรที่บูรณาการวิชาการและการปฏิบัติวิชาชีพเข้าด้วยกัน มีการผสมผสานการสอนในชั้นเรียนและการฝึกอบรมในงาน เปิดโอกาสให้นักเรียนพิการได้สัมผัสวิชาชีพที่หลากหลายและเน้นความสามารถเฉพาะบุคคล มีการประเมินและปรับปรุงหลักสูตรเป็นระยะ และเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องได้ร่วมกันพัฒนาหลักสูตร (2) การใช้ประโยชน์จากชุมชน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ช่วยสอน/ร่วมสอน/พี่เลี้ยง เป็นแหล่งทรัพยากร/แหล่งความรู้/แหล่งฝึกงาน เป็นแหล่งทุนสนับสนุนการสร้างอาชีพอิสระให้นักเรียนพิการ เป็นเครือข่ายที่ทำงานร่วมกันในลักษณะสหวิชาชีพและมีการจัดทำโครงการในลักษณะบูรณาการร่วมกัน เป็นเครือข่ายประสานความร่วมมือทางวิชาการ การวิจัยพัฒนา และการพัฒนานวัตกรรมเพื่อการเปลี่ยนผ่าน (3) การให้ความรู้กับคนในสถานที่ฝึกงานเกี่ยวกับข้อจำกัดของนักเรียนพิการและยอมรับนักเรียนพิการ

3. องค์ประกอบ “การพัฒนานักเรียน” ประกอบด้วย การพัฒนานักเรียนให้มีสุขภาพกายและจิตดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีพฤติกรรมที่เหมาะสม รู้จักตนเอง เคารพนับถือตนเอง เชื่อมั่นในตนเอง มีภาวะผู้นำ สามารถชี้นำหรือเป็นแบบอย่างให้ผู้อื่นได้ มีทักษะในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วย มีทักษะมนุษยสัมพันธ์ มีทักษะในการทำงาน มีทักษะในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น มีทักษะในการพึ่งพาตนเองและการดำรงชีวิตอิสระ มีทักษะในการเดินทาง สามารถวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน กำหนดเป้าหมายส่วนตัวและเป้าหมายในอนาคต สามารถวางแผนพัฒนาชีวิตที่สอดคล้องกับความสนใจ ความสามารถและเป้าหมายในชีวิต รู้และเข้าถึงสื่อการเรียนการสอนและทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่เสริมการเรียนรู้ รู้และเข้าถึงการเรียนรู้ วิธีปฏิบัติงาน การให้บริการ และประสบการณ์ในการหางาน เข้าใจและรับรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม สังคม การเคารพคนอื่นๆ มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมและบริการชุมชน/สังคม เข้าใจบทบาทของสมาชิกใน

ครอบครัวและชุมชน นอกจากนี้ยังรวมถึงการสร้างเจตคติที่ดีในการเรียนและการทำงานร่วมกับนักเรียนพิการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนทั่วไปด้วย

4. องค์ประกอบ “การวางแผนการเปลี่ยนผ่าน” ประกอบด้วย การมีแผนงาน โครงการ กิจกรรม การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ การเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการการวางแผน มีการประชาสัมพันธ์แผนงาน โครงการ กิจกรรมการเปลี่ยนผ่านฯ มีการตรวจสอบ กำกับ ติดตาม ประเมินผล การดำเนินงานและนำผลประเมินมาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานเป็นระยะ มีการจัดทำรายงานการเปลี่ยนผ่านเสนอผู้เกี่ยวข้องตามระยะเวลาที่กำหนด มีการจัดหาสิ่งสนับสนุน วัสดุ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกจากภาครัฐและเอกชน มีการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านฯ มีการอำนวยความสะดวกในการเบิกจ่ายวัสดุอุปกรณ์และการจัดหาทดแทน มีทีมงานที่มีสมรรถนะ มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจ มีทัศนคติที่ดี มีทักษะที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ และมีการติดตามผล มีมาตรฐานการปฏิบัติงาน มีการสร้างขวัญกำลังใจและสนับสนุนการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนผ่านฯ มีการทบทวนความก้าวหน้าในการเปลี่ยนผ่านฯ และสิ่งที่ต้องตระหนัก มีการวิเคราะห์แนวปฏิบัติที่ผ่านมาและความต้องการในอนาคต มีการจัดตั้งกลุ่มศึกษาวิจัยการเปลี่ยนผ่านฯ มีการใช้เทคโนโลยีในการรวบรวมข้อมูล ประมวลผล และวางแผน

5. องค์ประกอบ “การจัดชั้นเรียน” ประกอบด้วย การจัดชั้นเรียนสำหรับนักเรียนพิการเรียนร่วมโดยพิจารณาจากความอ่อนไหวของชั้นเรียน วิธีการสอนของครู ขนาดองค์ประกอบ คุณลักษณะชั้นเรียน รูปแบบ โครงสร้าง สภาพแวดล้อม ความยืดหยุ่นของชั้นเรียน สัดส่วนของนักเรียนทั่วไปต่อนักเรียนพิการ ระดับอายุที่เหมาะสม ระดับของการเรียนรู้ รูปแบบของการรวมกลุ่มที่ยืดหยุ่น และการสนับสนุนจากเพื่อน

6. องค์ประกอบ “การพัฒนาครู” ประกอบด้วย การพัฒนาครูให้เปิดโอกาสให้นักเรียนพิการมีส่วนร่วม กล้าแสดงออก กล้าแสดงความสามารถ การสนับสนุนพฤติกรรมทางบวกของนักเรียนพิการ การทำงานแบบยืดหยุ่นและคิดสร้างสรรค์ และครูมีความรู้ประสบการณ์ และทักษะด้านต่างๆ ที่สนับสนุนการเปลี่ยนผ่านฯ และรับรู้ความต้องการหรือเป้าหมายของนักเรียนพิการในการเปลี่ยนผ่านฯ

7. องค์ประกอบ “การมีส่วนร่วมของครอบครัว” ประกอบด้วย การสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกกับนักเรียนพิการ การเชื่อว่านักเรียนพิการสามารถพัฒนาได้ ให้โอกาสยอมรับ และพร้อมที่จะช่วยเหลือนักเรียนพิการในการเปลี่ยนผ่าน และเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ชีวิต

8. องค์ประกอบ “การพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่าน” ประกอบด้วย การพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่านฯ ที่เคารพความหลากหลายทางวัฒนธรรม ประเพณี คุณค่า ความเชื่อของชุมชน และสอดคล้องกับ นโยบาย และกฎหมายของรัฐ รวมถึง การพัฒนาปรัชญาการเปลี่ยนผ่านฯ ของโรงเรียนโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เกี่ยวข้อง

4. การวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล

ขั้นตอนนี้เป็นการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล (Canonical Correlation Analysis) เพื่อหารูปแบบความสัมพันธ์ของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา ซึ่ง จอนห์สัน และ วิชเชอร์น (Johnson and Wichern 1988 : 438) กล่าวว่าการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอลพัฒนาโดย Hotelling H. เป็นการวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปร 2 ชุด โดยเน้นไปที่การหาความสัมพันธ์เชิงเส้นของตัวแปรชุดหนึ่งกับตัวแปรอีกชุดหนึ่ง ด้วยการสร้างตัวแปรคาโนนิคอล (canonical variables) ขึ้นมา ซึ่งตัวแปรคาโนนิคอลนี้จะเป็นฟังก์ชั่นเชิงเส้นของตัวแปรเดิมในแต่ละชุด โดยในครั้งแรกจะพิจารณาความสัมพันธ์เชิงเส้นที่มีความสัมพันธ์มากที่สุด หลังจากนั้นจะพิจารณาความสัมพันธ์เชิงเส้นคู่ต่อไปที่มีความสัมพันธ์มากที่สุดจากคู่ต่างๆ ที่ไม่มีความสัมพันธ์กับคู่แรก และเรียกความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคาโนนิคอลว่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอล (canonical correlation) ซึ่งสหสัมพันธ์คาโนนิคอลนี้จะบอกความแข็งแรง (strength) ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ชุด

การจัดกลุ่มตัวแปรเป็น 2 ชุด สามารถทำได้โดย 1) ไม่แบ่งว่าตัวแปรชุดใดเป็นตัวแปรอิสระและชุดใดเป็นตัวแปรตาม เพียงแต่ต้องการวัดความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งสองชุด หรือ 2) เป็นการหาสาเหตุหรือวัดความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งสองชุด โดยกำหนดว่าตัวแปรชุดหนึ่งเป็นตัวแปรอิสระ และอีกชุดหนึ่งเป็นตัวแปรตาม โดยตัวแปรในแต่ละชุดมีมากกว่า 1 ตัว และจำนวนตัวแปรในแต่ละชุดจะเท่ากันหรือไม่เท่ากันก็ได้ และจำนวนชุดของฟังก์ชั่นคาโนนิคอลจะมีกี่ชุดขึ้นอยู่กับจำนวนตัวแปรที่น้อยที่สุดที่อยู่ในชุดตัวแปรเดิม (กัลยา วานิชย์บัญชา 2550 : 341-353)

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล มีความเหมาะสมในการนำมาใช้กับการศึกษาวิจัยทางสังคมศาสตร์และทางการศึกษาที่มักจะทำการศึกษาตัวแปรหลายๆ ด้านเพื่อให้ครอบคลุมความสลับซับซ้อนของมุษย์ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล ช่วยให้สามารถอธิบายปรากฏการณ์ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ชุดได้ชัดเจนและแม่นยำ อีกทั้งยังช่วยให้การวิจัยมีความตรงภายในและความตรงภายนอกมากขึ้น และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรจะเป็นการพิจารณาในลักษณะตัวแปรหลายตัวกับตัวแปรหลายตัว ไม่ใช่ลักษณะรายคู่ (สำราญ มีแจ้ง 2546 : 174-175)

สำหรับการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล อธิบายโดยใช้ภาพที่ 7 ประกอบดังนี้

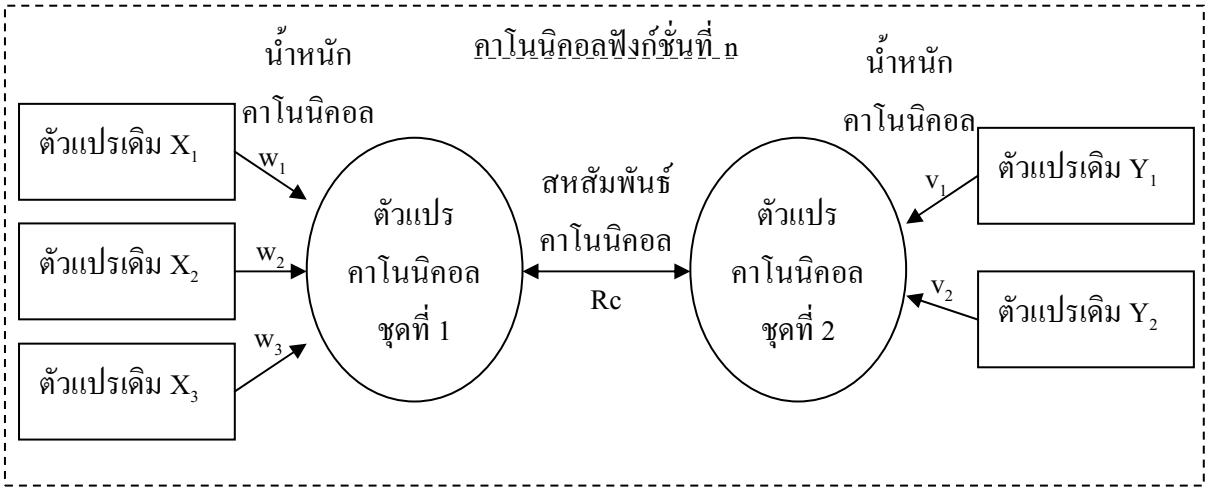

ภาพที่ 7 คาโนนิคอลฟังก์ชั่นที่ n ของการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล

จากภาพที่ 7 แสดงคาโนนิคอลฟังชั่นของการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล โดยในภาพที่ 7 สมมติว่าตัวแปรเดิม 2 ชุดคือชุด X ประกอบด้วยตัวแปร 3 ตัวคือ X_1, X_2, และ X_3 กับชุด Y ประกอบด้วยตัวแปร Y_1 และ Y_2 การหาความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งสองชุดนี้จะมีการสร้างตัวแปรคาโนนิคอลหรือตัวแปรสังเคราะห์ (canonical variable หรือ synthetic variable) ขึ้นมา ซึ่งตัวแปรคาโนนิคอลนี้จะเป็นฟังก์ชั่นเชิงเส้นของตัวแปรเดิมในแต่ละชุด โดยการคำนวนหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคาโนนิคอลกับตัวแปรเดิมทั้งสองชุด และเรียกค่าสหสัมพันธ์ของตัวแปรคาโนนิคอลแต่ละตัวกับตัวแปรเดิมว่าน้ำหนักคาโนนิคอล (canonical loading หรือ canonical structure correlations) ซึ่งถ้ามีค่ามากแสดงว่าตัวแปรคาโนนิคอลนั้นนั้นสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรเดิมได้มาก หลังจากนั้นจึงคำนวณหาสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคาโนนิคอล และเรียกค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคาโนนิคอลว่า สหสัมพันธ์คาโนนิคอล (canonical correlation หรือ canonical correlation coeffient หรือ Rc) ซึ่งจะมีค่าเป็นบวกและมีค่าอยู่ระหว่าง 0 - 1 และแต่ละชุดของความสัมพันธ์ที่กล่าวมาเรียกว่า ฟังก์ชั่นคาโนนิคอล (canonical function) ดังนั้นจำนวนฟังก์ชั่นคาโนนิคอลจะมีกี่ฟังก์ชั่นจึงขึ้นอยู่กับจำนวนตัวแปรที่น้อยที่สุดที่อยู่ในชุดตัวแปรเดิม (เช่น ภาพที่ 7 จำนวนตัวแปรเดิมในชุดที่น้อยที่สุดคือ 2 ตัวแปร ดังนั้นจะได้ฟังก์ชั่นคาโนนิคอล 2 ฟังก์ชั่น) โดยคาโนนิคอลฟังก์ชั่นแรกจะสร้างตัวแปรคาโนนิคอลที่ทำให้ค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอลสูงที่สุด คาโนนิคอลฟังก์ชั่นต่อไปจะสร้างตัวแปรคาโนนิคอลที่ทำให้มีความสัมพันธ์สูงที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยตัวแปรคาโนนิคอลทั้งสองตัวในฟังก์ชั่นนี้จะต้องไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรคาโนนิคอลทั้ง

สองตัวในฟังก์ชั่นก่อนหน้า และถ้านำค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอลมายกกำลังสอง เรียกว่า สหสัมพันธ์คาโนนิคอลกำลังสองหรือค่าไอเก็น (squared canonical correlation or canonical roots or eigenvalues : Rc^2) เป็นค่าที่แสดงสัดส่วนของความแปรปรวนร่วมระหว่างตัวแปรคาโนนิคอลทั้งสองชุด ใช้แสดงร้อยละของความแปรปรวนของตัวแปรเดิมที่มีส่วนในการสร้างตัวแปรคาโนนิคอล สำหรับค่าเกิน (redundancy index : R) เป็นค่าที่ใช้วัดความแปรปรวนหรือความแปรปรวนของตัวแปรเดิมชุดหนึ่งที่สามารถพยากรณ์ค่าตัวแปรคาโนนิคอลจากตัวแปรเดิมอีกชุดหนึ่ง ถ้าค่าเกินมาก แสดงว่าตัวแปรมีความสามารถในการพยากรณ์มาก ดังนั้นจึงใช้ค่าเกินในการประเมินประสิทธิภาพของการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล (กัลยา วานิชย์บัญชา 2550 : 343-353; Laessig and Duckett 1979 : 354; Sherry and Henson 2005 : 39-41)

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยนำองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาทั้ง 8 องค์ประกอบมาเป็นตัวแปรในการวิเคราะห์ เพื่อต้องการทราบรูปแบบความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้ง 8 ตัว โดยแบ่งกลุ่มตัวแปรดังกล่าวออกเป็น 2 กลุ่มเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ ซึ่ง แฮมค็อก (Hamcock 2006 : 6) กล่าวว่า การแบ่งตัวแปรให้เป็นตัวแปรต้นหรือตัวแปรตามมีความสำคัญน้อยสำหรับการประมาณค่าทางสถิติของคาโนนิคอลฟังก์ชั่น เพราะการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล เป็นการให้น้ำหนักตัวแปรคาโนนิคอลที่มีความสัมพันธ์มากที่สุด โดยไม่เน้นว่าตัวแปรเดิมต้องอยู่ในตัวแปรคาโนนิคอลชุดใด แต่อย่างไรก็ตาม ด้วยเทคนิคการหาความสัมพันธ์ที่มากที่สุดระหว่างตัวแปรคาโนนิคอลทั้งสองตัว ตัวแปรแต่ละตัวในแต่ละชุดจึงสัมพันธ์กับตัวแปรตัวอื่นๆ ในทั้งสองชุด ด้วยเหตุนี้ การเพิ่มหรือลบตัวแปรเพียงตัวใดตัวหนึ่งจึงมีผลกระทบกับผลที่ได้ โดยเฉพาะกับตัวแปรคาโนนิคอลชุดตรงข้าม การจัดแบ่งตัวแปรในแต่ละชุดของตัวแปรคาโนนิคอล ไม่ว่าจะเป็นตัวแปรต้นหรือตัวแปรตามจึงต้องใช้ความระมัดระวัง นักวิจัยต้องมีแนวคิดเชื่อมโยงชุดของตัวแปรก่อนทำการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล เพื่อทำให้การกำหนดตัวแปรต้นหรือตัวแปรตามมีความสำคัญต่อการสร้างความสัมพันธ์ที่แข็งแรงสำหรับตัวแปรทั้งหมด

ดังนั้น เพื่อให้ได้ความสัมพันธ์ที่แข็งแรงมากที่สุด ผู้วิจัยจึงกลับไปพิจารณาการแบ่งกลุ่มตัวแปรเป็น 2 กลุ่ม โดยกลับไปพิจารณา Kohler's Model (Kohler 1996) พบว่า Kohler ได้จำแนกหมวดหมู่แผนการเปลี่ยนผ่านและบริการที่ประกอบด้วย 1) การวางแผนที่เน้นไปที่นักเรียน 2) การมีส่วนร่วมของครอบครัว 3) โครงสร้างโปรแกรมและคุณลักษณะ 4) ความร่วมมือของหน่วยงาน และ 5) การพัฒนานักเรียน พบว่า องค์ประกอบด้านการพัฒนานักเรียนของ Kohler ประกอบด้วย การสอนสอนทักษะชีวิต การสอนทักษะการทำงาน หลักสูตรที่เกี่ยวกับงานและ

อาชีพ ประสบการณ์การทำงานอย่างมีโครงสร้าง การประเมินด้านอาชีพ การปรับให้เหมาะสมและการช่วยเหลือ ซึ่งสอดคล้องกับตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบการพัฒนานักเรียน และตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบหลักสูตรและการประสานความร่วมมือที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบ ผู้วิจัยจึงจัดให้องค์ประกอบการพัฒนานักเรียน และองค์ประกอบหลักสูตรและการประสานความร่วมมืออยู่ในกลุ่มเดียวกัน โดยตั้งชื่อตัวแปรกลุ่มนี้ว่าตัวแปรด้านทักษะความสามารถของนักเรียน ส่วนองค์ประกอบที่เหลือของ Kohler 4 องค์ประกอบ มีความสอดคล้องกับองค์ประกอบที่เหลืออีก 6 ประกอบที่วิเคราะห์ได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงจัดให้องค์ประกอบทั้ง 6 องค์ประกอบอยู่ในกลุ่มเดียวกัน และตั้งชื่อกลุ่มองค์ประกอบหรือตัวแปรทั้ง 6 นี้ว่าตัวแปรด้านปัจจัยแวดล้อม

สรุปได้ว่า ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยแบ่งตัวแปรออกเป็น 2 กลุ่มคือกลุ่มตัวแปรด้านปัจจัยแวดล้อม กับกลุ่มตัวแปรด้านทักษะความสามารถของนักเรียน โดยกลุ่มตัวแปรด้านปัจจัยแวดล้อมประกอบด้วยตัวแปรการพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่าน การวางแผนการเปลี่ยนผ่าน การพัฒนาครู การมีส่วนร่วมของครอบครัว การจัดชั้นเรียน และกระบวนการเปลี่ยนผ่าน และกลุ่มตัวแปรด้านทักษะความสามารถของนักเรียนประกอบด้วย การพัฒนานักเรียน และหลักสูตรและการประสานความร่วมมือ ซึ่งเป็นไปตาม Kohler’s Model แล้วจึงทำการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล

ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.1 การตรวจสอบความเหมาะสมของข้อมูลในการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล

4.1.1 การตรวจสอบจำนวนข้อมูลที่เหมาะสมที่ใช้ในการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล

รัมเมล (Rummel 1970 quoted in Laessig and Duckett 1979 : 358) กล่าวว่า ตามกฎอย่างง่าย (rule of thumb) จำนวนข้อมูลที่จะใช้ในการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล ควรจะมีอย่างน้อย 4 รายต่อหนึ่งตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ จึงจะถือว่าเหมาะสมในการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล หากน้อยกว่านี้ค่าน้ำหนัก (weight) หรือค่าความแปรปรวนมาตรฐาน (standardize coefficients) ที่คำนวนได้จะไม่คงที่ ซึ่งการวิจัยนี้มีตัวแปรที่ต้องการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอลจำนวน 8 ตัว จึงต้องการข้อมูลอย่างน้อย 32 ราย แต่การวิจัยนี้มีจำนวนข้อมูล 332 ราย ซึ่งมากกว่ากฎที่ตั้งไว้ จึงมีความเหมาะสมที่จะวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอลต่อไป

4.1.2 การตรวจสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในตัวแปรด้านปัจจัยแวดล้อม ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในตัวแปรด้านการพัฒนานักเรียน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในข้ามกลุ่มแสดงในตารางที่ 30

ตารางที่ 30 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในตัวแปลด้านปัจจัยแวดล้อม ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในตัวแปรด้านทักษะความสามารถของนักเรียน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในข้ามกลุ่ม

ตัวแปร	การพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่าน	การวางแผนการเปลี่ยนผ่าน	การพัฒนาครู	การมีส่วนร่วมของครอบครัว	การจัดชั้นเรียน	กระบวนการเปลี่ยนผ่าน	การพัฒนานักเรียน	หลักสูตรและการประสานความร่วมมือ
การพัฒนานโยบาย	1.000							
การวางแผนการเปลี่ยนผ่าน	.671**	1.000						
การพัฒนาครู	.490**	.620**	1.000					
การมีส่วนร่วมของครอบครัว	.474**	.635**	.609**	1.000				
การจัดชั้นเรียน	.419**	.553**	.512**	.525**	1.000			
กระบวนการเปลี่ยนผ่าน	.523**	.720**	.652**	.631**	.762**	1.000		
การพัฒนานักเรียน	.553**	.716**	.699**	.732**	.564**	.660**	1.000	
หลักสูตรและการประสานความร่วมมือ	.568**	.761**	.688**	.674**	.656**	.834**	.700**	1.000

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

จากตารางที่ 30 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในตัวแปรด้านปัจจัยแวดล้อมมีค่าอยู่ระหว่าง 0.419-.762 ซึ่งสัมพันธ์กันทางบวกทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในตัวแปรด้านการพัฒนานักเรียนมีค่า 0.700 ซึ่งสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในข้ามกลุ่ม ระหว่างตัวแปรด้านปัจจัยแวดล้อมกับตัวแปรด้านทักษะความสามารถของนักเรียน พบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 0.553-0.834 ซึ่งสัมพันธ์กันทางบวกทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และพบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ข้ามกลุ่มระหว่างตัวแปรไม่มีค่าเป็นศูนย์บางตัว แสดงว่าตัวแปรทั้งสองกลุ่มมี

ความสัมพันธ์ข้ามกลุ่มกัน จึงมีความเหมาะสมที่จะวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอลในขั้นต่อไป (สำราญ มีแจ้ง 2546 : 178)

4.2 การประเมินความเหมาะสมของฟังก์ชั่นคาโนนิคอลที่จะแปลผล

แฮมค็อค (Hamcock 2006 : 14) กล่าวว่า คาโนนิคอลฟังก์ชั่นใดมีความเหมาะสมที่จะแปลผลหรือไม่นั้น พิจารณาจาก 1) การทดสอบระดับนัยสำคัญทางสถิติและค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอลที่มีนัยสำคัญทางปฏิบัติ และ 2) การวิเคราะห์ค่าเกินของแต่ละคาโนนิคอลฟังก์ชั่น ซึ่งในขั้นตอนนี้มีรายละเอียดในการวิเคราะห์ดังนี้

4.2.1 การทดสอบระดับนัยสำคัญทางสถิติและค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอลที่มีนัยสำคัญทางปฏิบัติ

ระดับนัยสำคำทางสถิติและค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอลแสดงในตารางที่ 31

ตารางที่ 31 ค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอล ค่าไอเกน และสถิติทดสอบ

canonical function	canonical correlation (Rc)	canonical Rc^2	Wilk's lamda λ	chi-square χ^2	df	Sig
1	.918	.843	.135	653.871	12	.000
2	.380	.144	.856	50.836	5	.000

จากตารางที่ 31 พบว่าการหาค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอลระหว่างตัวแปรด้านปัจจัยแวดล้อมจำนวน 6 ตัว ได้แก่ การพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่าน การวางแผนการเปลี่ยนผ่าน การพัฒนาครู การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง การจัดชั้นเรียน และกระบวนการเปลี่ยนผ่าน กับตัวแปรด้านทักษะความสามารถของนักเรียนจำนวน 2 ตัว ได้แก่ การพัฒนานักเรียน และหลักสูตรและการประสานความร่วมมือ ได้ฟังก์ชั่นคาโนนิคอล 2 ฟังก์ชั่น โดยคาโนนิคอลฟังก์ชั่นที่ 1 และคาโนนิคอลฟังก์ชั่นที่ 2 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ดังนั้นทั้งสองฟังก์ชั่นจึงควรได้รับการแปลผล

แฮมค็อค (Hamcock 2006 : 9) กล่าวว่านัยสำคัญทางปฏิบัติของคาโนนิคอลฟังก์ชั่นพิจารณาได้จากค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอล และไม่มีแนวทางบอกว่าค่าของสหสัมพันธ์คาโนนิคอลควรมีค่าเป็นเท่าใดจึงเหมาะสม การตัดสินใจขึ้นอยู่กับข้อค้นพบที่ทำให้เกิดความเข้าใจในปัญหาการวิจัยมากขึ้น และจากตารางที่ 31 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอลทั้ง 2 ฟังก์ชั่นมีค่า 0.918 และ 0.380 ตามลำดับ และอธิบายความแปรปรวนร่วมกันระหว่างชุดของตัวแปรในฟังก์ชั่นที่ 1 ได้ร้อย

ละ 84.3 อธิบายความแปรปรวนร่วมกันระหว่างชุดของตัวแปรที่เหลือจากการอธิบายในฟังก์ชั่นที่ 1 ได้ร้อยละ 14.4 และเมื่อรวมกันแล้วอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 98.7 (84.3+14.4=98.7)

ในที่นี้ ผู้วิจัยกำหนดไว้ว่า หากคาโนนิคอลฟังก์ชั่นใดอธิบายความแปรปรวนได้ต่ำกว่าร้อยละ 10 ไม่มีนัยสำคัญในทางปฏิบัติ ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าคาโนนิคอลฟังก์ชั่นที่ 1 และคาโนนิคอลฟังก์ชั่นที่ 2 มีนัยสำคัญทางทางปฏิบัติ ดังนั้นทั้งสองฟังก์ชั่นจึงควรได้รับการแปลผล

4.2.2 การวิเคราะห์ค่าเกินของคาโนนิคอลฟังก์ชั่น

แฮมค็อค (Hamcock 2006 : 10) กล่าวว่า การยอมรับคาโนนิคอลฟังก์ชั่นที่จะทำการแปลผลนั้น สามารถวัดได้จากค่าเกิน ซึ่งปริมาณค่าเกินที่น้อยที่สุดที่รับได้จะเป็นเท่าไรนั้น ไม่มีแนวทางบอกไว้ชัดเจน นักวิจัยต้องตัดสินเองว่าคาโนนิคอลฟังก์ชั่นที่มีค่าเกินต่ำนั้นควรจะได้รับการแปลผลหรือไม่ โดยพิจารณาค่าไอเก็นประกอบ ซึ่งในการวิจัยนี้ผู้วิจัยกำหนดค่าเกินในคู่ตรงข้ามต่ำสุดที่ยอมรับได้อยู่ที่ร้อยละ 20 และค่าเกินที่ได้จากการวิเคราะห์ ปรากฏในตารางที่ 32

ตารางที่ 32 การวิเคราะห์ค่าเกินของคาโนนิคอลฟังก์ชั่น

สัดส่วนความแปรปรวนของตัวแปรด้านปัจจัยแวดล้อมที่ถูกอธิบายโดยตัวแปรคาโนนิคอล					
canonical function	ในตัวแปรคาโนนิคอลชุดมันเอง (shared variance)		ค่าไอเก็น (explained variance)	ในตัวแปรคาโนนิคอลชุดตรงข้าม (redundancy)	
	percentage	cumulative percentage		percentage	cumulative percentage
1	.648	.648	.843	.546	.546
2	.063	.711	.144	.009	.555
สัดส่วนความแปรปรวนของตัวแปรด้านทักษะความสามารถของนักเรียน ที่ถูกอธิบายโดยตัวแปรคาโนนิคอล					
canonical function	ในตัวแปรคาโนนิคอลชุดมันเอง (shared variance)		ค่าไอเก็น (explained variance)	ในตัวแปรคาโนนิคอลชุดตรงข้าม (redundancy)	
	percentage	cumulative percentage		percentage	cumulative percentage
1	.845	.845	.843	.712	.712
2	.155	1.000	.144	.022	.734

จากตารางที่ 32 ค่าเกินเป็นค่าใช้วัดปริมาณความแปรปรวนของตัวแปรเดิมชุดหนึ่งที่สามารถพยากรณ์ค่าตัวแปรคาโนนิคอลจากตัวแปรเดิมอีกชุดหนึ่ง ถ้าค่าเกินมากแสดงว่ามีความสามารถในการพยากรณ์มาก ดังนั้น เมื่อวิเคราะห์ค่าเกินของของตัวแปรด้านทักษะความสามารถของนักเรียนที่ถูกอธิบายโดยตัวแปรด้านปัจจัยแวดล้อมพบว่ามีค่าสูง คือ 0.712 หมายความว่าความแปรปรวนของตัวแปรด้านทักษะความสามารถของนักเรียนอธิบายด้วยตัวแปรด้านปัจจัยแวดล้อมได้ร้อยละ 71.2 ในขณะที่ค่าเกินของตัวแปรด้านปัจจัยแวดล้อมที่ถูกอธิบายโดยตัวแปรด้านทักษะความสามารถของนักเรียนมีค่าปานกลาง คือ 0.546 หมายความว่าความแปรปรวนของตัวแปรด้านปัจจัยแวดล้อมถูกอธิบายด้วยตัวแปรด้านทักษะความสามารถของนักเรียนได้ร้อยละ 54.6 และค่าความแปรปรวนร่วมของตัวแปรด้านทักษะความสามารถของนักเรียนมีค่าสูง คือ 0.845 หมายความว่า ร้อยละ 84.5 ของความแปรปรวนทั้งหมดของตัวแปรด้านทักษะความสามารถของนักเรียนอยู่ในฟังก์ชั่นคาโนนิคอลชุดที่ 1 ในขณะที่ค่าความแปรปรวนร่วมของตัวแปรด้านปัจจัยแวดล้อมมีค่าปานกลาง คือ 0.648 หมายความว่า ร้อยละ 64.8 ของความแปรปรวนทั้งหมดของตัวแปรด้านปัจจัยแวดล้อมอยู่ในฟังก์ชั่นคาโนนิคอลชุดที่ 1 ดังนั้น คาโนนิคอลฟังก์ชั่นที่ 1 จึงมีค่าเกินสูงกว่าที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ และเป็นที่ยอมรับ

การวิเคราะห์ค่าเกินของฟังก์ชั่นที่ 2 พบว่ามีค่าที่แตกต่างไปจากฟังก์ชั่นที่ 1 กล่าวคือ ค่าเกินมีค่าต่ำ คือ 0.022 สำหรับตัวแปรด้านทักษะความสามารถของนักเรียน และ 0.009 สำหรับตัวแปรด้านปัจจัยแวดล้อม หมายความว่าความแปรปรวนของตัวแปรด้านทักษะความสามารถของนักเรียนถูกอธิบายด้วยตัวแปรด้านปัจจัยแวดล้อมได้ร้อยละ 2.2 และความแปรปรวนของตัวแปรด้านปัจจัยแวดล้อมถูกอธิบายด้วยตัวแปรด้านทักษะความสามารถของนักเรียนได้ร้อยละ 0.9 และตัวแปรทั้งสองชุดมีค่าความแปรปรวนร่วมต่ำ คือ 0.155 สำหรับตัวแปรด้านทักษะความสามารถของนักเรียน และ 0.063 สำหรับตัวแปรด้านปัจจัยแวดล้อม หมายความว่า ร้อยละ 15.5 ของความแปรปรวนทั้งหมดของตัวแปรด้านการทักษะความสามารถของนักเรียนอยู่ในฟังก์ชั่นคาโนนิคอลชุดที่ 2 และร้อยละ 6.3 ของความแปรปรวนทั้งหมดของตัวแปรด้านปัจจัยแวดล้อมอยู่ในฟังก์ชั่นคาโนนิคอลชุดที่ 2 ดังนั้น คาโนนิคอลฟังก์ชั่นที่ 2 จึงมีค่าเกินต่ำกว่าที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ และแม้ว่าคาโนนิคอลฟังก์ชั่นที่สองจะมีนัยสำคัญทางสถิติ และมีนัยสำคัญทางปฏิบัติ แต่เนื่องจากมีสัดส่วนของค่าเกินไม่มากพอที่จะอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรได้ คาโนนิคอลฟังก์ชั่นที่ 2 จึงไม่เป็นที่ยอมรับ

กล่าวโดยสรุป คาโนนิคอลฟังก์ชั่นที่ 1 เท่านั้นที่มีความเหมาะสมที่จะดำเนินการแปลผลต่อไป

4.3 การแปลผลคาโนนิคอลฟังก์ชั่นเพื่อให้ได้รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา

หลังจากที่ได้มีการทดสอบระดับนัยสำคัญทางสถิติ ระดับนัยสำคัญในทางปฏิบัติ และวิเคราะห์ค่าเกินของคาโนนิคอลฟังก์ชั่นและเป็นที่ยอมรับแล้ว ขั้นต่อไปเป็นการแปลผลโดยพิจารณาจากคาโนนิคอลฟังก์ชั่นเพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรแต่ละตัวที่มีอยู่ในสหสัมพันธ์คาโนนิคอลนั้น และการแปลผลสามารถแปลผลได้จากค่า 3 ค่า คือค่า standardize canonical weights, canonical loading และ canonical cross-loading ซึ่ง แฮมค็อค (Hamcock 2006 : 11-12) แนะนำให้ใช้ค่า canonical cross-loading มากกว่าค่าอื่นๆ เนื่องจากค่า standardize canonical weights มักจะให้ค่าที่ไม่เสถียร และมักเกิดภาวะร่วมเส้นตรงหลายตัวแปร (multicolinearity) ส่วนค่า canonical loading เป็นค่าที่มีพื้นฐานการคำนวนเน้นไปที่การทำนายผลมากกว่าการคำนวนเพื่อหาค่าที่เหมาะสมที่สุดเพื่อการแปลผลและยังต้องระมัดระวังเรื่องความตรงภายนอกด้วย แต่ค่า canonical cross-loading ให้ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองชุดที่ตรงกว่า และหากซอฟต์แวร์ที่ใช้วิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอลบางตัวไม่ได้ให้ค่า canonical cross-loading ก็สามารถใช้ค่า canonical loading แทนได้ ดีกว่าการใช้ standardize canonical weights ดังนั้น ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยจึงใช้ค่า canonical cross-loading ในการแปลผลคาโนนิคอลฟังก์ชัน ดังตารางที่ 33

ตารางที่ 33 ความสัมพันธ์ของตัวแปรด้านปัจจัยแวดล้อมกับตัวแปรด้านการทักษะความสามารถของนักเรียน ฟังก์ชั่นที่ 1 และฟังก์ชั่นที่ 2

ตัวแปร	ฟังก์ชั่นที่ 1			ฟังก์ชั่นที่ 2			communality coefficients h^2 (%)
	standardize canonical weights	canonical cross-loading (r)	r^2 (%)	standardize canonical weights	canonical cross-loading (r)	r^2 (%)	
การพัฒนานโยบาย	-.056	-.608	36.97	-.081	-.031	0.10	37.06
การวางแผนการเปลี่ยนผ่าน	-.273	-.803	64.48	-.164	-.008	0.01	64.49
การพัฒนาครู	-.226	-.749	56.10	-.475	-.076	0.58	56.68
การมีส่วนร่วมของครอบครัว	-.247	-.754	56.85	-.793	-.137	1.88	58.73
การจัดชั้นเรียน	-.063	-.669	44.76	-.247	.064	0.41	45.17
กระบวนการเปลี่ยนผ่าน	-.323	-.826	68.23	1.572	.157	2.46	70.69
R_c^2			84.27			14.44	
การพัฒนานักเรียน	-.433	-.814	66.26	-1.332	-.176	3.10	69.36
หลักสูตรและการประสานความร่วมมือ	-.648	-.873	76.21	1.242	.117	1.37	77.58

ตารางที่ 33 แสดงค่า standardize canonical weights, canonical cross-loading (เพื่อให้เห็นความแตกต่างของทั้งสองค่า) และค่าน้ำหนักคาโนนิคอลกำลังสอง หรือ r^2 ซึ่งเป็นค่าร้อยละของความแปรปรวนร่วมของตัวแปรเดิมกับตัวแปรคาโนนิคอล ช่องขวาสุดแสดงค่าสัมประสิทธิ์ความร่วมกัน (communality coefficients หรือ h^2) ซึ่งแสดงปริมาณความแปรปรวนของตัวแปรเดิมที่ถูกสร้างขึ้นจากทั้งสองฟังก์ชั่น ใช้บ่งชี้ความสำคัญของตัวแปรกับผลที่ได้

แลซซิ่ง และ ดักเก็ต (Laessig and Duckett 1979 : 356) กล่าวว่า การเลือกค่าน้ำหนักคาโนนิคอลในการแปลผลเป็นสิ่งสำคัญ แม้ว่าจะไม่มีกฎตายตัวว่าต้องเลือกน้ำหนักคาโนนิคอลที่

ระดับใดจึงจะเหมาะสมในการแปลผล แต่อาจพิจารณาได้ว่า ค่าน้ำหนักคาโนนิคอลที่ /0.40/ หรือต่ำกว่าถือว่าต่ำ ค่าน้ำหนักคาโนนิคอล /0.41-0.70/ ถือว่าพอประมาณ และค่าน้ำหนักคาโนนิคอล /0.70/ ขึ้นไปถือว่าสูง ซึ่งค่าน้ำหนักคาโนนิคอลและเครื่องหมายจะมีผลต่อการแปลความหมาย

เชอร์รี่ และ เฮนสัน (Sherry and Henson 2005 : 44) เสนอว่าในการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอลให้เลือกค่า r ที่มีค่ามากกว่า 0.45 และเลือกค่า h^2 ที่มากว่าร้อยละ 45 เพื่อให้ได้ตัวแปรที่มีประโยชน์ต่อรูปแบบมากที่สุด ผู้วิจัยได้เลือกค่า r ที่มีค่ามากกว่า .45 และค่า h^2 ที่มีค่ามากกว่าร้อยละ 45 (ค่าที่ขีดเส้นใต้)

เมื่อพิจารณาคาโนนิคอลฟังก์ชั่นที่ 1 พบว่าความสัมพันธ์เชิงเส้นตัวแปรด้านปัจจัยแวดล้อมที่มีค่าน้ำหนักคาโนนิคอลสูงคือ กระบวนการเปลี่ยนผ่าน (0.826) การวางแผนการเปลี่ยนผ่าน (0.803) การมีส่วนร่วมของครอบครัว (0.754) และ การพัฒนาครู (0.749) ตามลำดับ ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักคาโนนิคอลปานกลางคือ การจัดชั้นเรียน (0.669) และการพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่าน (0.608) และเมื่อพิจารณาค่า r^2 ซึ่งเป็นค่าร้อยละของความแปรปรวนของตัวแปรด้านปัจจัยแวดล้อมแต่ละตัวที่อธิบายคาโนนิคอลฟังก์ชั่นที่ 1 พบว่าตัวแปรกระบวนการเปลี่ยนผ่านมีค่าร้อยละของความแปรปรวนสูงที่สุดคือ 68.23 ตัวแปรการวางแผนการเปลี่ยนผ่าน 64.48 ตัวแปรการมีส่วนร่วมของครอบครัว 56.85 ตัวแปรการพัฒนาครู 56.10 ตัวแปรการจัดชั้นเรียน 44.76 และตัวแปรการพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่านมีค่าร้อยละของความแปรปรวนต่ำสุดในกลุ่มนี้ คือมีค่าร้อยละ 36.97 แสดงว่าในการสร้างตัวแปรคาโนนิคอลฟังก์ชั่นที่ 1 ตัวแปรกระบวนการเปลี่ยนผ่านมีน้ำหนักในการสร้างมากที่สุด และตัวแปรอื่นๆ มีน้ำหนักในการสร้างรองลงมา และเมื่อพิจารณาเครื่องหมายของค่า r พบว่ามีเครื่องหมายเหมือนกัน แสดงว่าตัวแปรทุกตัวมีน้ำหนักและความสัมพันธ์ไปทางเดียวกัน

อีกด้านหนึ่งของฟังก์ชั่นที่ 1 แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรด้านการทักษะความสามารถของนักเรียน ที่มีค่า r สูง คือหลักสูตรและการประสานความร่วมมือ (0.873) และการพัฒนานักเรียน (0.814) ตามลำดับ แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความแปรปรวนร่วมกันสูงด้วย และเมื่อพิจารณาค่า r^2 ซึ่งเป็นค่าร้อยละของความแปรปรวนของตัวแปรด้านทักษะความสามารถของนักเรียนแต่ละตัวที่อธิบายคาโนนิคอลฟังก์ชั่นที่ 1 พบว่าร้อยละ 76.21 ของความแปรปรวนมาจากตัวแปรหลักสูตรและการประสานความร่วมมือ และร้อยละ 66.26 ของความแปรปรวนมาจากตัวแปรการพัฒนานักเรียน หมายความว่า ในการสร้างตัวแปรคาโนนิคอลด้านทักษะความสามารถของนักเรียนของฟังก์ชั่นที่ 1 ตัวแปรหลักสูตรและการประสานความร่วมมือมีน้ำหนักหรือมีส่วนในการสร้างมากกว่าตัวแปรการพัฒนานักเรียน

ผลที่ได้จากการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอลฟังก์ชั่นที่ 1 แสดงให้เห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านปัจจัยแวดล้อม และตัวแปรด้านทักษะความสามารถของนักเรียน ส่งผลซึ่งกันและกันมากและส่งผลไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสนับสนุนทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงานของนักเรียนพิการ ช่วยให้ผู้บริหารโรงเรียนเรียนร่วมสามารถใช้ตัวแปรต่างๆ ในการทำนายความสำเร็จของการบริหารการเปลี่ยนผ่านได้ทุกตัว

เมื่อพิจารณาคาโนนิคอลฟังก์ชั่นที่ 2 พบว่าไม่มีตัวแปรใดที่มีค่า r มากกว่า 0.45 และขณะเดียวกันการวิเคราะห์ค่าเกินที่กล่าวมาข้างต้นมีค่าต่ำ จึงแสดงว่า มีเพียงคาโนนิคอลฟังก์ชั่นแรกเพียงฟังก์ชั่นเดียวที่มีความเหมาะสมในการแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ ทั้ง 8 ตัวแปร

สำหรับค่า h^2 เป็นค่าสัมประสิทธิ์ความร่วมกันที่เกิดจากการนำค่า r^2 ของคาโนนิคอลฟังก์ชั่นที่ 1 และคาโนนิคอลฟังก์ชั่นที่ 2 มารวมกัน แสดงสัดส่วนความแปรปรวนของตัวแปรแต่ละตัวที่ถูกอธิบายโดยคาโนนิคอลฟังก์ชั่นที่ถูกแปลผล ค่านี้จะทำให้ทราบว่าตัวแปรแต่ละตัวมีผลต่อการวิเคราะห์อย่างไร จากตารางที่ 34 หากคาโนนิคอลฟังก์ชั่นที่ 2 เป็นที่ยอมรับ ก็จะทำให้ทราบว่าตัวแปรใดมีความแปรปรวนมากที่สุดโดยพิจารณาจากค่า h^2 ที่มีค่ามากที่สุด และค่าอื่นๆ ก็พิจารณาเช่นเดียวกัน แต่ในกรณีนี้ คาโนนิคอลฟังก์ชั่นที่ 2 ไม่เป็นที่ยอมรับ ดังนั้นจึงพิจารณาความแปรปรวนจากค่า r^2 ของฟังก์ชั่นที่ 1 เท่านั้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถเขียนเป็นภาพความสัมพันธ์ของคาโนนิคอลฟังก์ชั่นที่ 1 ได้ดังภาพที่ 8

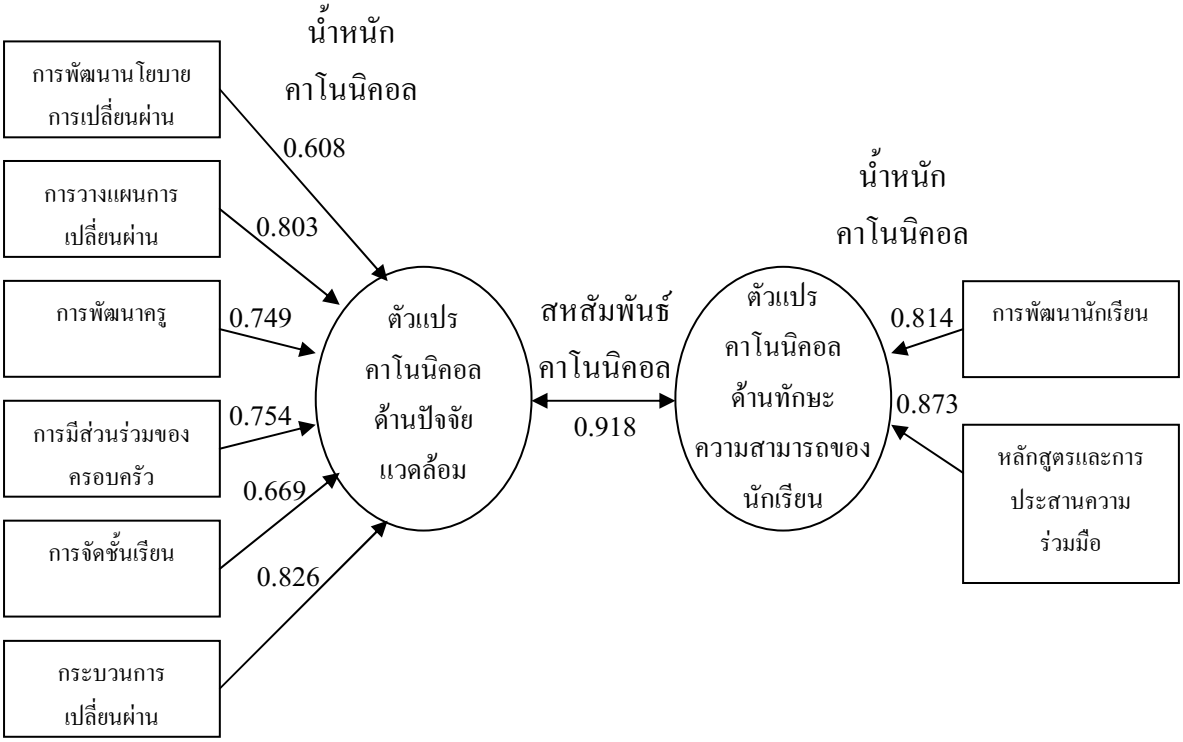

ภาพที่ 8 รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วม
สู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา

จากภาพที่ 8 กล่าวได้ว่า ตัวแปรคาโนนิคอลด้านปัจจัยแวดล้อมมีความสัมพันธ์สูงกับตัวแปรคาโนนิคอลด้านทักษะความสามารถของนักเรียน โดยที่องค์ประกอบด้าน กระบวนการเปลี่ยนผ่าน การวางแผนการเปลี่ยนผ่าน การมีส่วนร่วมของครอบครัว และ การพัฒนาครู จะส่งผลอย่างมากต่อตัวแปรคาโนนิคอลด้านด้านทักษะความสามารถของนักเรียนในทิศทางเดียวกัน ส่วนองค์ประกอบด้านการจัดชั้นเรียนและการพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่าน จะส่งผลปานกลางต่อตัวแปรคาโนนิคอลด้านทักษะความสามารถของนักเรียนในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ องค์ประกอบการพัฒนานักเรียนและ องค์ประกอบด้านหลักสูตรและการประสานความร่วมมือ จะส่งผลอย่างมากต่อตัวแปรคาโนนิคอลด้านปัจจัยแวดล้อมและในทิศทางเดียวกัน

กล่าวโดยสรุป รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาที่ได้จากการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล โดยการนำองค์ประกอบที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบทั้ง 8 องค์ประกอบมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยแบ่งองค์ประกอบเป็นตัวแปร 2 กลุ่มคือกลุ่มตัวแปรด้านปัจจัยแวดล้อม ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรการพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่าน การวางแผนการเปลี่ยนผ่าน การพัฒนาครู การมีส่วนร่วมของครอบครัว การจัดชั้นเรียน และกระบวนการเปลี่ยนผ่าน กับกลุ่มตัวแปรด้านทักษะและ

ความสามารถของนักเรียน ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรการพัฒนานักเรียน และตัวแปรหลักสูตรและการประสานความร่วมมือ พบว่า ความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งสองกลุ่มมีน้ำหนักมากและมีทิศทางไปในทางเดียวกัน จึงกล่าวได้ว่า ตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์กัน และหากขาดตัวแปรตัวหนึ่งไปก็จะมีผลกระทบทางเดียวกันกับตัวแปรอื่นๆ

ข้อค้นพบนี้จึงสรุปได้ว่า ในการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษานั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรตระหนักถึงองค์ประกอบทั้ง 8 องค์ประกอบคือ องค์ประกอบ การพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่าน การวางแผนการเปลี่ยนผ่าน การพัฒนาครู การมีส่วนร่วมของครอบครัว การจัดชั้นเรียน กระบวนการเปลี่ยนผ่าน การพัฒนานักเรียน และหลักสูตรและการประสานความร่วมมือ การบริหารการเปลี่ยนผ่านจึงจะประสบความสำเร็จ

4.4 การวินิจฉัยความตรงของรูปแบบที่ได้

เพื่อความมั่นใจว่า ผลการวิเคราะห์ไม่เพียงใช้ได้กับกลุ่มตัวอย่างเท่านั้น แต่สามารถนำไปใช้ได้ในวงกว้างกับกลุ่มประชากร แฮมค็อก (Hamcock 2006 : 12) ได้เสนอว่า การแปลผลจะมีความตรงหรือไม่ สามารถทำได้โดย 1) แบ่งครึ่งข้อมูลเป็น 2 กลุ่ม (ถ้าจำนวนข้อมูลมีปริมาณมากพอ) แล้วทำการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอลกับข้อมูลแต่ละกลุ่มนั้น หลังจากนั้นจึงนำผลมาเปรียบเทียบกัน ถ้ามีความแตกต่างเกิดขึ้น ผู้วิจัยควรพิจารณาแก้ไขเพื่อให้มั่นใจว่าผลลัพธ์ที่ได้สามารถอ้างอิงไปกลุ่มประชากรได้ แต่ถ้าผลที่ได้ใกล้เคียงกันแสดงว่ารูปแบบที่ได้มีความตรง 2) วิเคราะห์ความอ่อนไหว (sensitivity analysis) ของชุดตัวแปร ด้วยการลบตัวแปรบางตัวออกและพิจารณาว่าค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอลยังคงเสถียรหรือไม่

เนื่องจากวิธีการของสหสัมพันธ์คาโนนิคอลใช้การหาค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอลที่มีค่ามากที่สุดของตัวแปรคาโนนิคอลคู่ที่ 1 แล้วจึงหาค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอลที่มีค่ามากที่สุดของตัวแปรคาโนนิคอลคู่ที่ 2 เช่นนี้ไปเรื่อยๆ ค่า standardize canonical weight และ canonical loading จึงแปรปรวนไปหากตัวแปรบางตัวถูกลบออก ซึ่งกรณีนี้หากใช้ค่า standardize canonical weights ในการแปลผลอาจให้ผลที่แตกต่างกันไปขึ้นกับตัวแปรที่ถูกลบออก (จึงเป็นที่มาของข้อแนะนำให้ใช้ canonical cross-loading ในการแปลผล ซึ่งดีกว่าการใช้ standardize canonical weights ในการแปลผล)

ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ทำการแบ่งข้อมูลเป็น 2 กลุ่มและทำการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล พบว่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอลที่ได้มีความใกล้เคียงกันมาก และเมื่อลบตัวแปรบางตัวออก พบว่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอลยังคงเสถียร ดังปรากฏในตารางที่ 34 และตารางที่ 35

ตารางที่ 34 เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบครบชุดและแบบแบ่งครึ่งข้อมูล

	ฟังก์ชั่นแบบครบชุด	ฟังก์ชั่นแบบแบ่งครึ่งข้อมูล	
		ครึ่งแรก	ครึ่งหลัง
Canonical correlation (Rc)	.918	.928	.913
Canonical root (Rc^2)	.843	.861	.834
ตัวแปรด้านปัจจัยแวดล้อม			
Canonical cross-loading			
การพัฒนานโยบาย การเปลี่ยนผ่าน	-.608	-.583	-.632
การวางแผนการเปลี่ยนผ่าน	-.803	-.791	-.815
การพัฒนาครู	-.749	-.781	-.715
การมีส่วนร่วมของครอบครัว	-.754	-.779	-.727
การจัดชั้นเรียน	-.669	-.614	-.762
กระบวนการเปลี่ยนผ่าน	-.826	-.817	-.839
shared variance	.648	.625	.667
redundancy	.546	.538	.556
ตัวแปรด้านนักเรียนและการเรียนรู้			
Canonical cross-loading			
การพัฒนานักเรียน	-.814	-.824	-.806
หลักสูตรและการประสานความร่วมมือ	-.873	-.884	-.868
shared variance	.845	.848	.842
redundancy	.712	.730	.702

ตารางที่ 34 แสดงค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอลและน้ำหนักคาโนนิคอลจากการคำนวณโดยใช้ข้อมูลทั้งหมด และการคำนวนแบบแบ่งข้อมูลเป็น 2 ส่วน พบว่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอลและน้ำหนักคาโนนิคอลมีค่าใกล้เคียงกันมาก นั่นคือมีค่าเสถียร แสดงว่ารูปแบบความสัมพันธ์ที่ได้มีความตรง

ตารางที่ 35 เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบครบชุดและแบบลบตัวแปรบางตัว

	ฟังก์ชั่นแบบครบชุด	ฟังก์ชั่นแบบลบตัวแปร					
		การพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่าน	การวางแผนการเปลี่ยนผ่าน	การพัฒนาครู	การมีส่วนร่วมของครอบครัว	การจัดชั้นเรียน	กระบวนการเปลี่ยนผ่าน
Canonical correlation (Rc)	.918	.917	.906	.907	.905	.917	.907
Canonical root (Rc^2)	.843	.841	.821	.823	.819	.841	.823
ตัวแปรด้านปัจจัยแวดล้อม							
Canonical cross-loading							
การพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่าน	-.608	-	-.607	-.607	-.606	-.608	-.608
การวางแผนการเปลี่ยนผ่าน	-.803	-.803	-	-.802	-.802	-.803	-.802
การพัฒนาครู	-.749	-.749	-.748	-	-.744	-.748	-.752
การมีส่วนร่วมของครอบครัว	-.754	-.754	-.753	-.750	-	-.753	-.761
การจัดชั้นเรียน	-.669	-.669	-.670	-.671	-.671	-	-.664
กระบวนการเปลี่ยนผ่าน	-.826	-.826	-.827	-.830	-.833	-.827	-
shared variance	.648	.691	.640	.660	.661	.672	.632
redundancy	.546	.581	.526	.543	.542	.565	.520
ตัวแปรด้านนักเรียนและการเรียนรู้							
Canonical cross-loading							
การพัฒนานักเรียน	-.814	-.813	-.800	-.793	-.782	-.812	-.828
หลักสูตรและการประสานความร่วมมือ	-.873	-.872	-.864	-.869	-.872	-.873	-.844
shared variance	.845	.845	.844	.842	.838	.845	.850
redundancy	.712	.711	.694	.692	.686	.710	.698

ตารางที่ 35 แสดงค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอลและน้ำหนักคาโนนิคอลจากการคำนวนโดยลบตัวแปรบางตัวออก พบว่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอลและน้ำหนักคาโนนิคอลมีค่าใกล้เคียงฟังก์ชั่นแบบครบ นั่นคือมีค่าเสถียร แสดงว่ารูปแบบความสัมพันธ์ที่ได้ไม่มีความอ่อนไหว

กล่าวได้ว่าผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอลของตัวแปรทั้ง 8 ตัว (หรือทั้ง 8 องค์ประกอบ) สามารถนำไปใช้ได้กับกลุ่มประชากร

5. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา ผู้ให้ข้อมูลให้ข้อคิดเห็นและเสนอแนะดังนี้

5.1 รูปแบบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ที่ควรจะเป็น

จากแบบสอบถามข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับรูปแบบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ที่ควรจะเป็น ผู้ให้ข้อมูลเห็นว่า ควรมีการจัดระบบต่างๆ ให้เป็นมาตรฐานที่เอื้อต่อการดำเนินการและเชื่อมโยงกัน มีการจัดการประชุมวางนโยบายแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ มีการวางแผนติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องและจริงจัง มีการนำผลที่ได้ไปปรับนโยบายและแผนของสถานศึกษา พัฒนางาน แก้ไขปัญหาอุปสรรค รวมทั้งปรับปรุงหลักสูตรสม่ำเสมอ เพื่อให้ทันสมัย นักเรียนเรียนรู้ง่ายและจดจำได้เร็ว ที่สำคัญคือรูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา ควรเป็นรูปแบบที่ง่าย ไม่ซับซ้อน และปฏิบัติได้จริง นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นว่า รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการ เป็นความสัมพันธ์ภายในองค์ประกอบเดียวกัน และความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบที่แตกต่างกัน รวมทั้งความแตกต่างของนักเรียนพิการแต่ละคนทำให้ความสัมพันธ์ดังกล่าวแตกต่างกันด้วย โดยเฉพาะโรงเรียนเรียนร่วมที่มีนักเรียนไม่มากพอที่จะจัดกลุ่มนักเรียนพิการที่มีความพิการประเภทเดียวกันไว้ด้วยกัน ดังนั้น รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการ จึงต้องสำรวจ ศึกษา และวิเคราะห์องค์ประกอบแต่ละด้านอย่างถี่ถ้วน พร้อมทั้งวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างประเด็นของแต่ละองค์ประกอบด้วย (จำนวน 10 ฉบับ)

นอกจากนี้ยังมีผู้เสนอรูปแบบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ อีก 5 รูปแบบ (จำนวน 5 ฉบับ) ดังนี้

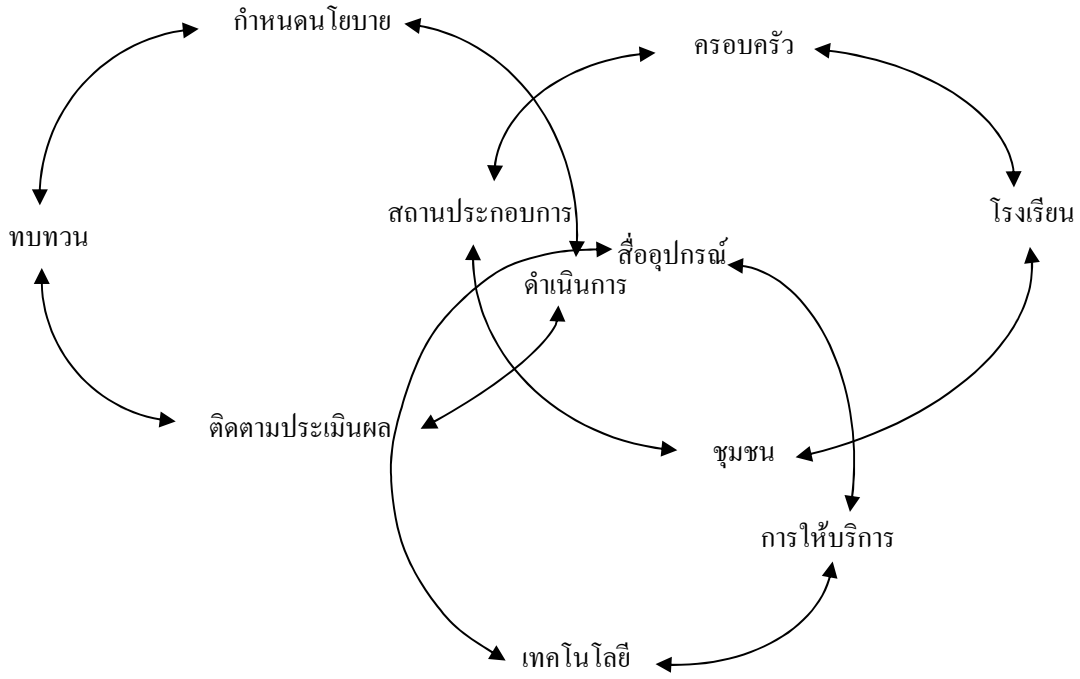

ภาพที่ 9 รูปแบบที่เสนอโดยผู้ให้ข้อมูลแบบที่ 1

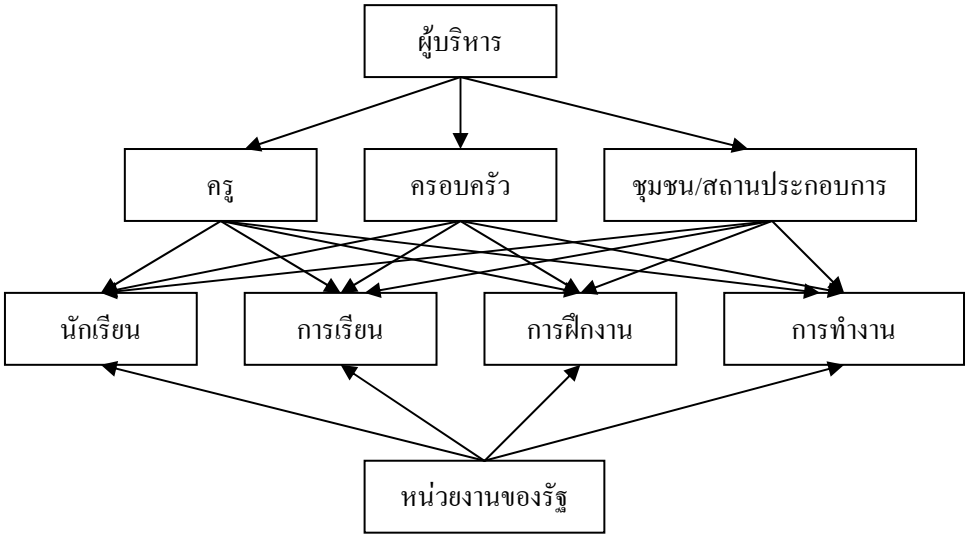

ภาพที่ 10 รูปแบบที่เสนอโดยผู้ให้ข้อมูลแบบที่ 2

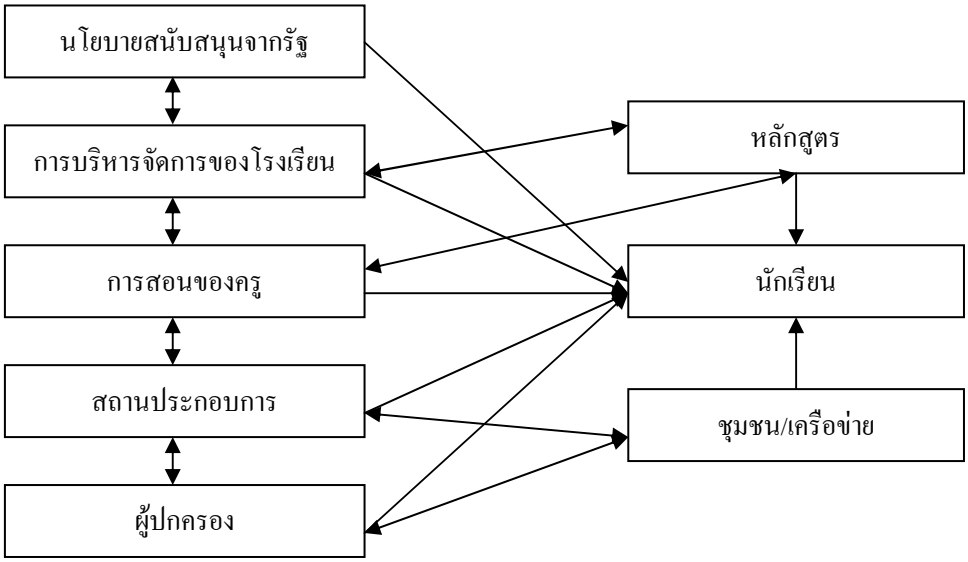

ภาพที่ 11 รูปแบบที่เสนอโดยผู้ให้ข้อมูลแบบที่ 3

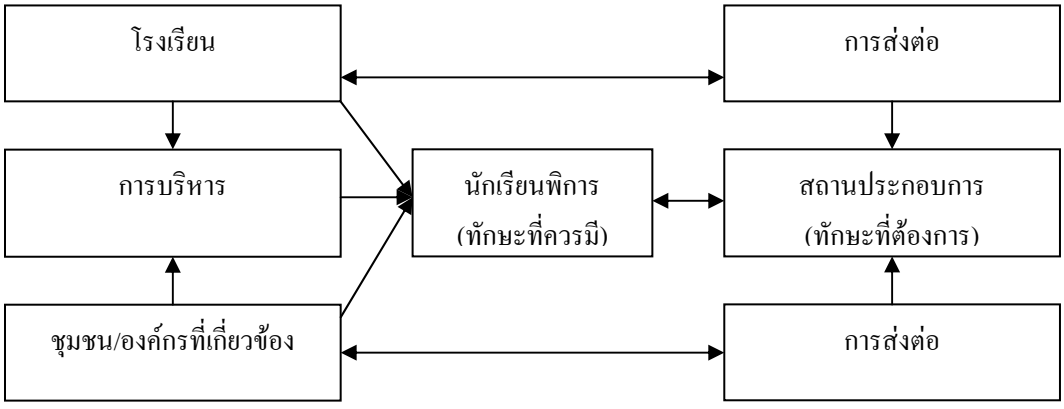

ภาพที่ 12 รูปแบบที่เสนอโดยผู้ให้ข้อมูลแบบที่ 4

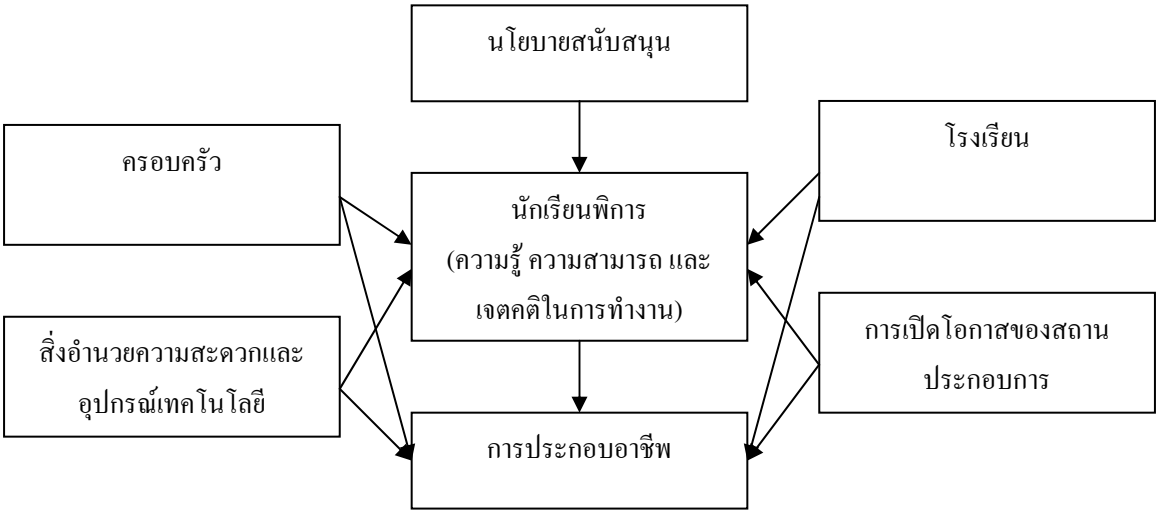

ภาพที่ 13 รูปแบบที่เสนอโดยผู้ให้ข้อมูลแบบที่ 5

5.2 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

มีผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะสรุปเป็นประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

5.2.1 ด้านเครือข่ายและผู้เกี่ยวข้อง ผู้ให้ข้อมูลเห็นว่า สถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง ควรเข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือนักเรียนพิการอย่างจริงจัง จริงใจ และเป็นรูปธรรม ควรมีการสร้างความเข้าใจในเรื่องนี้ให้เกิดขึ้นในทุกฝ่ายและร่วมกันแก้ไขปัญหาอย่างเร่งด่วน เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการได้เรียนรู้และใช้ความสามารถตามศักยภาพอย่างเต็มที่ เพื่อเปิดโอกาสและสนับสนุนให้นักเรียนพิการสร้างอาชีพหรือมีอาชีพ และเพื่อให้นักเรียนพิการมีงานทำที่เหมาะสม (จำนวน 8 ฉบับ)

5.2.2 ด้านการสนับสนุนจากรัฐ ผู้ให้ข้อมูลเห็นว่า รัฐควรจัดให้มีโรงเรียนเรียนร่วมเด็กพิการเพิ่มมากขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการมีสถานที่เรียนมากขึ้น ควรจัดให้มีการดูแลช่วยเหลือนักเรียนพิการเรียนร่วมให้มากขึ้น เพราะนักเรียนพิการบางคนสามารถทำงานหรือใช้ชีวิตประจำวันได้ดีกว่านักเรียนปกติบางคน ควรจัดครูการศึกษาพิเศษให้กับโรงเรียนเรียนร่วมทุกโรงเรียน และรัฐควรให้การสนับสนุนเรื่องอุปกรณ์อำนวยความสะดวกและงบประมาณในการดำเนินการ รวมทั้งควรสนับสนุนโรงเรียนในทุกๆ ด้าน (จำนวน 5 ฉบับ)

5.2.3 ด้านครู ผู้ให้ข้อมูลเห็นว่า ควรให้ครูได้รับการฝึกอบรมและมีความรู้เกี่ยวกับนักเรียนพิการจนสามารถปฏิบัติการสอนได้จริง รวมทั้งควรมีการนิเทศติดตามต่อเนื่อง ไม่ควรทิ้งระยะเวลานานจนลืม และที่สำคัญ ครูควรมีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนด้วย (จำนวน 3 ฉบับ)

5.2.4 ด้านงานวิจัย ผู้ให้ข้อมูลเห็นว่า องค์ประกอบต่างๆ ที่ปรากฏในแบบสอบถามมีความเหมาะสมดีแล้ว ควรทำให้เกิดขึ้นเป็นรูปธรรมและนำไปปฏิบัติได้จริง งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยที่ดีที่จะช่วยให้นักเรียนพิการได้รับโอกาสทางการศึกษาและการมีงานทำมากขึ้น ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนพิการ ผู้ปกครองนักเรียนพิการ และผู้เกี่ยวข้องเป็นอย่างมาก เมื่อวิจัยเสร็จแล้วควรได้รับการเผยแพร่ต่อสาธารณชน อย่างไรก็ตามผู้ให้ข้อมูลบางส่วนเห็นว่า ควรทำการศึกษาวิจัยแยกประเภทความพิการมากกว่าการศึกษาวิจัยรวมประเภทความพิการ เพราะโรงเรียนมัธยมส่วนใหญ่มีนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านการเขียนมากกว่าความพิการด้านอื่นๆ จึงควรศึกษาวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาให้นักเรียนพิการกลุ่มนี้ก่อน นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นว่า มีความเป็นไปได้ยากที่จะทำให้การเปลี่ยนผ่านเกิดขึ้นในโรงเรียนปกติ ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดตั้งสำนักงานการเปลี่ยนผ่านในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคก่อนทำการศึกษาวิจัยนี้ เพื่อจะได้รับรู้ปัญหาความต้องการ และทราบแนวทางแก้ไขที่ตรงจุด (จำนวน 10 ฉบับ)

5.2.5 ด้านข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ผู้ให้ข้อมูลเห็นว่า โรงเรียนร่วมร่วมควรรับเด็กด้อยโอกาสมากกว่าเด็กพิการเพราะการบริหารงานกรณีมีเด็กพิการเรียนร่วมแตกต่างกันมาก (จำนวน 1 ฉบับ) ควรจัดการศึกษาแก่นักเรียนพิการในสถานศึกษาที่มีความพร้อมและมีเครื่องมืออุปการณ์และการจัดการที่ดีจึงจะประสบความสำเร็จ (จำนวน 1 ฉบับ) การวัดผลการเรียนการสอนนักเรียนพิการควรแยกจากนักเรียนทั่วไป เนื่องจากจะทำให้การประเมินภายนอกต่ำ (จำนวน 2 ฉบับ) ควรให้โรงเรียนเป็นสมาชิกขององค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ (จำนวน 1 ฉบับ) และข้อคำถามมากเกินไป (จำนวน 26 ฉบับ)

ตอนที่ 3 การสังเคราะห์ความเหมาะสมขององค์ประกอบและรูปแบบ

ขั้นตอนนี้เป็นการนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบและรูปแบบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่ได้ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญยืนยันความเหมาะสมในด้านความถูกต้องเชิงทฤษฎี ความครบถ้วนสมบูรณ์ ความเหมาะสมกับบริบทไทย ความเป็นไปได้ต่อการนำไปปรับใช้ การเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนเรียนร่วม และความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งผลที่ได้จากการวิเคราะห์แบบสอบถามมีรายละเอียดดังนี้

1. ความเหมาะสมขององค์ประกอบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา

1.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบ

จากข้อคำถามที่ว่า โปรดแสดงแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติ ผู้เชียวชาญส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการตั้งชื่อองค์ประกอบยังไม่กระชับ ทำให้ดูเหมือนว่าองค์ประกอบสำคัญบางองค์ประกอบขาดหายไปทั้งๆ ที่มีอยู่แล้วในองค์ประกอบ จึงควรตั้งชื่อองค์ประกอบให้กระชับและชัดเจนมากขึ้น ผู้เชี่ยวชาญบางส่วนเห็นว่าองค์ประกอบที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติ มีองค์ประกอบสำคัญขาดหายไป เช่น ผู้บริหาร ภาวะผู้นำ และงบประมาณ

1.2 ความถูกต้องเชิงทฤษฎี

จากข้อคำถามที่ว่า ท่านเห็นว่าองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติมีความถูกต้องเชิงทฤษฎีหรือไม่ ผู้เชียวชาญส่วนใหญ่มีความเห็นว่า องค์ประกอบที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติมีความถูกต้องเชิงทฤษฎี เนื่องจากสอดคล้องกับงานวิจัยของประเทศสหรัฐอเมริกา ยุโรป และออสเตรเลีย และทุกองค์ประกอบล้วนมีความสำคัญต่อการบริหารการเปลี่ยนผ่าน และเมื่อนำทฤษฎีการบริหาร 4M มาเปรียบเทียบจะพบว่า ในเรื่องของบุคคล (man) ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง นักเรียน ผู้เกี่ยวข้อง ในเรื่อง การบริหารจัดการ (management) ประกอบด้วย นโยบาย การบริหารจัดการ และ กระบวนการ ในด้านวัสดุอุปกรณ์ (material) ประกอบด้วย สื่อ วัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก และสถานที่ ในเรื่องเงิน (money) ประกอบด้วย สินทรัพย์ต่างๆ ที่ต้องจัดหา เช่น วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ รวมทั้ง องค์ความรู้ที่เกิดขึ้นและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน ซึ่งถือว่าเป็นสินทรัพย์ที่ล้ำค่า จึงกล่าวได้ว่าองค์ประกอบที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติมีความถูกต้องเชิงทฤษฎี อย่างไรก็ตาม ผู้เชี่ยวชาญบางส่วนเห็นว่า

องค์ประกอบที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติยังไม่มีถูกต้องเชิงทฤษฎีเนื่องจากองค์ประกอบสำคัญขาดหายไป และบางองค์ประกอบไม่ได้ถูกแยกออกมาเป็นองค์ประกอบหลัก

1.3 ความครบถ้วนสมบูรณ์

จากข้อคำถามที่ว่า ท่านเห็นว่าองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติมีความครบถ้วนสมบูรณ์หรือไม่ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นว่า องค์ประกอบที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติมีความครบถ้วนสมบูรณ์ แต่ควรตั้งชื่อองค์ประกอบให้ชัดเจนมากขึ้น และผู้เชี่ยวชาญบางส่วนเห็นว่าองค์ประกอบดังกล่าวยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ การวิเคราะห์ทางสถิติอาจต้องกำหนดน้ำหนักองค์ประกอบให้ต่ำลงเพื่อให้ตัวแปรต่างๆ ถูกนำเข้ามาในองค์ประกอบครบถ้วน นอกจากนี้ยังขาดองค์ประกอบด้าน ผู้บริหาร ภาวะผู้นำ และงบประมาณ

1.4 ความเหมาะสมกับบริบทไทย

จากข้อคำถามที่ว่า ท่านเห็นว่าองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติมีความเหมาะสมกับบริบทไทยหรือไม่ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความเห็นว่า องค์ประกอบที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติมีความเหมาะสมกับบริบทไทย เนื่องจากมีการเก็บข้อมูลจากคนไทยก่อนที่จะนำไปจัดทำเป็นแบบสอบถาม และยังเหมาะสมกับลักษณะของสังคมไทยที่มีความเอื้อเฟื้อต่อคนพิการ ขณะเดียวกันยังช่วยให้เห็นภาพอนาคตว่าการบริหารการเปลี่ยนผ่านจะดำเนินต่อไปอย่างไรต่อไป แต่ผู้เชี่ยวชาญบางส่วนมีความเห็นว่า องค์ประกอบที่ได้ยังไม่เหมาะสมกับบริบทไทยเนื่องจากความไม่พร้อมของโรงเรียนเรียนร่วมที่ยังขาดอัตรากำลัง และบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กพิการ และควรจัดให้มีโรงเรียนฝึกอาชีพสำหรับนักเรียนพิการที่ไม่สามารถเรียนร่วมได้เป็นการเฉพาะ

1.5 ความเป็นไปได้ต่อการนำไปปรับใช้

จากข้อคำถามที่ว่า ท่านเห็นว่าองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติมีความเป็นไปได้ต่อการนำไปปรับใช้หรือไม่ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความเห็นว่า องค์ประกอบที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติ สามารถนำไปปรับใช้ได้ เนื่องจากมีองค์ประกอบครบถ้วน และการปรับใช้สามารถทำได้โดยการชี้แจงให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบรายละเอียดแต่ละองค์ประกอบ ทำการสื่อสารให้เกิดความเข้าใจต่อผู้ปฏิบัติว่า สิ่งที่ได้ดำเนินการอยู่แล้วมีความเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบใด และควรเพิ่มการปฏิบัติในองค์ประกอบใด รวมทั้งควรดำเนินการติดตามประเมินผล พัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานให้ดีขึ้นในแต่ละองค์ประกอบ นอกจากนี้ การปรับใช้อาจทำใน

ลักษณะทดลองนำร่องแล้วจึงขยายผล แต่ผู้เชี่ยวชาญบางส่วนเห็นว่าการปรับใช้มีความเป็นไปไม่ได้ เนื่องจากหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการยังไม่ดำเนินการอย่างจริงจัง

1.6 การเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนเรียนร่วม

จากข้อคำถามที่ว่า ท่านเห็นว่าองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนเรียนร่วมหรือไม่ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่แห็นว่าองค์ประกอบที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติเป็นประโยชน์ เนื่องจากเกิดจากกระบวนการคิดที่เป็นระบบ มีทฤษฎีรองรับ ทำให้ได้ข้อค้นพบที่ชี้ชัด และทำให้ทราบว่าองค์ประกอบใดเป็นองค์ประกอบสำคัญ ช่วยให้ผู้บริหารโรงเรียนใช้เป็นแนวทางในการบริหารการเปลี่ยนผ่านได้ชัดเจนมากขึ้น แต่ผู้เชี่ยวชาญบางส่วนเห็นว่า องค์ประกอบที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติไม่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนเรียนร่วม หากหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการศึกษาพิเศษไม่เร่งดำเนินการ และเสนอแนะว่า การบริหารการเปลี่ยนผ่านให้ประสบความสำเร็จ ควรดำเนินการในโรงเรียนเฉพาะความพิการ การศึกษานอกโรงเรียน และวิทยาลัยอาชีวศึกษา แต่จะต้องมีการเตรียมความพร้อมในส่วนของครู ผู้ปกครอง และต้องคัดเลือกนักเรียนที่มีศักยภาพเพียงพอที่จะเรียนได้หรือฝึกได้ และมีการประสานงานกับสถานประกอบการด้วย

2. ความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา

2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบ

จากข้อคำถามที่ว่า โปรดแสดงแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า ควรหาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในรูปแบบอื่นๆ เพื่อทราบความสัมพันธ์แบบอื่นๆ เช่นการวิเคราะห์เส้นทาง นอกจากนี้ ควรแยกองค์ประกอบบางองค์ประกอบให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสถานประกอบการ องค์ประกอบที่เกี่ยวกับผู้บริหาร คนพิการต้นแบบ เพื่อให้รูปแบบมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

2.2 ความถูกต้องเชิงทฤษฎี

จากข้อคำถามที่ว่า ท่านเห็นว่ารูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติ มีความถูกต้องเชิงทฤษฎีหรือไม่ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นว่ารูปแบบที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติมีความถูกต้องเชิง

ทฤษฎี เนื่องจากมีระเบียบวิธีวิจัยรองรับ แต่ผู้เชี่ยวชาญบางส่วนไม่สามารถบอกได้ว่ารูปแบบที่ได้มีความถูกต้องเชิงทฤษฎีหรือไม่ เนื่องจากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูลเกิดจากมุมมองส่วนบุคคล ซึ่งขึ้นอยู่กับประสบการณ์และพื้นความรู้ของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.3 ความครบถ้วนสมบูรณ์

จากข้อคำถามที่ว่า ท่านเห็นว่ารูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติ มีความครบถ้วนสมบูรณ์หรือไม่ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความเห็นว่ารูปแบบที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติมีความครบถ้วนสมบูรณ์ ผู้เชี่ยวชาญบางส่วนเห็นว่ารูปแบบที่ได้ยังไม่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ เนื่องจากขาดองค์ประกอบสำคัญบางตัว เช่น ผู้บริหาร และคนพิการต้นแบบที่จะสร้างแรงจูงใจให้เกิดการเปลี่ยนผ่านขึ้นในโรงเรียนเรียนร่วม

2.4 ความเหมาะสมกับบริบทไทย

จากข้อคำถามที่ว่า ท่านเห็นว่ารูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติ มีความเหมาะสมกับบริบทไทยหรือไม่ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นว่ารูปแบบที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติ มีความเหมาะสมกับบริบทไทย และการที่มีนักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเปลี่ยนผ่าน มีปัจจัยแวดล้อมเข้ามาเสริม แสดงให้เห็นว่าทั้งสองส่วนมีความสัมพันธ์กัน นอกจากนี้ควรปรับรูปแบบไม่ให้มีความซับซ้อน ควรเป็นรูปแบบที่ง่ายและสามารถเชื่อมโยงกับงานอื่นๆ ที่ทำอยู่แล้ว ที่สำคัญคือ การพัฒนาคนสำคัญที่เป้าหมายปลายทาง ดังนั้นการที่จะใช้รูปแบบใด เป้าหมายคือให้ได้คนที่สมบูรณ์ ดังนั้นรูปแบบนี้จึงมีความเหมาะสมกับบริบทไทย แต่ผู้เชี่ยวชาญบางส่วนเห็นว่า รูปแบบที่ได้ไม่มีความเหมาะสมกับบริบทไทย เพราะการจัดการศึกษาเป็นการจัดแบบแยกส่วน แต่รูปแบบที่ได้เป็นการมองแบบรวม ทำให้ในทางปฏิบัติไม่สามารถบูรณาการกันได้

2.5 ความเป็นไปได้ต่อการนำไปปรับใช้

จากข้อคำถามที่ว่า ท่านเห็นว่ารูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติ มีความเป็นไปได้ต่อการนำไปปรับใช้หรือไม่ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความเห็นว่า รูปแบบที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติมีความเป็นไปได้ต่อการนำไปปรับใช้ เนื่องจากทำให้ทราบองค์ประกอบที่สำคัญและรูปแบบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ แต่ความเป็นไปได้ในการนำไปปรับใช้จะเกิดขึ้นได้นั้น รัฐต้องให้การสนับสนุนในเรื่องการฝึกอบรมครูให้มีความรู้ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสนับสนุนในด้านอัตรากำลังของครูและครูการศึกษาพิเศษ และควรทำการวิจัยต่อยอดในประเด็นความสำเร็จของการบริหารการเปลี่ยนผ่านด้วย แต่ผู้เชี่ยวชาญบางส่วนเห็นว่า รูปแบบที่ได้ไม่สามารถนำไป

ปรับใช้ เนื่องหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับคนพิการ นอกจากนี้ นักเรียนพิการที่ถูกส่งต่อไปเรียนในโรงเรียนเรียนร่วมยังไม่มีศักยภาพเพียงพอ ศูนย์การศึกษาพิเศษควรขยายเวลาการเตรียมความพร้อมให้มากขึ้น

2.6 การเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนเรียนร่วม

จากข้อคำถามที่ว่า ท่านเห็นว่ารูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติ เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนเรียนร่วมหรือไม่ ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมีความเห็นว่ารูปแบบที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนเรียนร่วม เนื่องจากรูปแบบที่ได้ทำให้ทราบว่าแต่ละองค์ประกอบมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน หากเกิดการเปลี่ยนแปลงที่องค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่ง จะส่งผลกระทบต่อองค์ประกอบอื่นๆ อย่างไรก็ตาม ในการนำรูปแบบไปใช้ควรต้องมีการสื่อสารระหว่างผู้คิดค้นรูปแบบและผู้ที่จะนำรูปแบบไปใช้ให้มีความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน และควรจะมีการทดลองนำร่องก่อนการนำไปใช้จริงอย่างน้อย 4 โรงเรียน ใน 4 ภูมิภาค โดยใช้ระยะเวลาทดลองอย่างน้อย 3 ปี กับโรงเรียนที่ผู้บริหารและครูมีความมุ่งมั่นอย่างแท้จริง

2.7 ความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

จากข้อคำถามที่ว่า ท่านเห็นว่ารูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์หรือไม่ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นว่า รูปแบบที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เนื่องจากรูปแบบที่ได้แสดงให้เห็นว่า องค์ประกอบด้านอื่นๆ มีน้ำหนักมากกว่าองค์ประกอบด้านนโยบาย และปัจจุบันนี้มีโรงเรียนและหน่วยงานได้ดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านแล้ว แต่ยังขาดการติดตามประเมินผลและการจัดเก็บข้อมูลระยาว เพื่อนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาระบบอย่างต่อเนื่อง แต่ผู้เชี่ยวชาญบางส่วนเห็นว่า รูปแบบที่ได้ไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เนื่องจากนักเรียนระดับมัธยมศึกษามุ่งเน้นการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นมากกว่าการมุ่งเน้นสายอาชีพ รวมทั้งโรงเรียนเรียนร่วมมีภาระที่ต้องดูแลนักเรียนทั่วไปเป็นจำนวนมาก ดังนั้น การบริหารการเปลี่ยนผ่าน ควรจะทำในลักษณะของโรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่ มีผู้ดูแลรับผิดชอบโดยตรง มีหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างไปจากปกติ และต้องหารือกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักวิชาการ เนื่องจากจะมีปัญหาเมื่อนักเรียนสำเร็จการศึกษา เพราะต้องมีคุณวุฒิที่ได้รับการรับรอง นักเรียนจึงจะมีโอกาสในการหางานทำ

2.8 รูปแบบอื่นๆ ที่เสนอแนะ

จากข้อคำถามที่ว่า ท่านเห็นว่ารูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษามีรูปแบบอื่นๆ หรือไม่ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่ามีรูปแบบดีๆ ของประเทศออสเตรเลียและสหรัฐอเมริกา ที่ควรศึกษาเพิ่มเติม และอาจใช้วิธีการทางสถิติอื่นๆ เช่น การวิเคราะห์เส้นทาง เพื่อให้ได้รูปแบบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ที่แตกต่างไปจากรูปแบบความสัมพันธ์ของตัวแปร 2 กลุ่ม นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะรูปแบบ 4 รูปแบบ ดังนี้

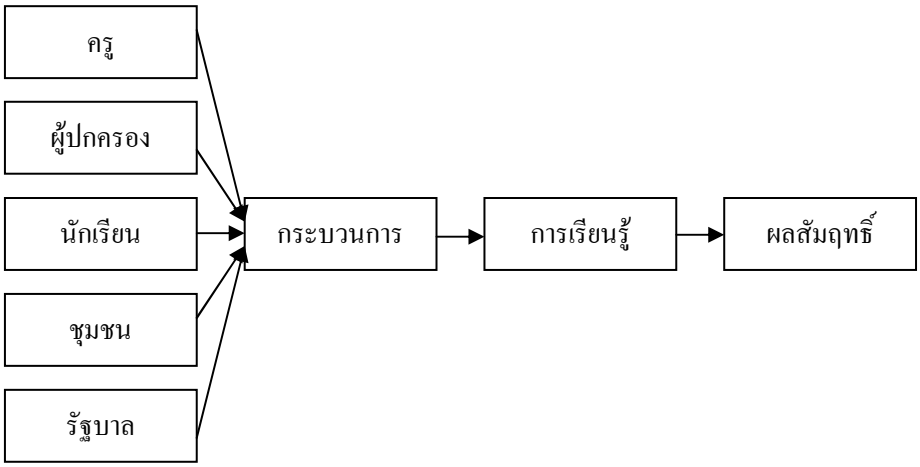

ภาพที่ 14 รูปแบบที่เสนอโดยผู้เชี่ยวชาญแบบที่ 1

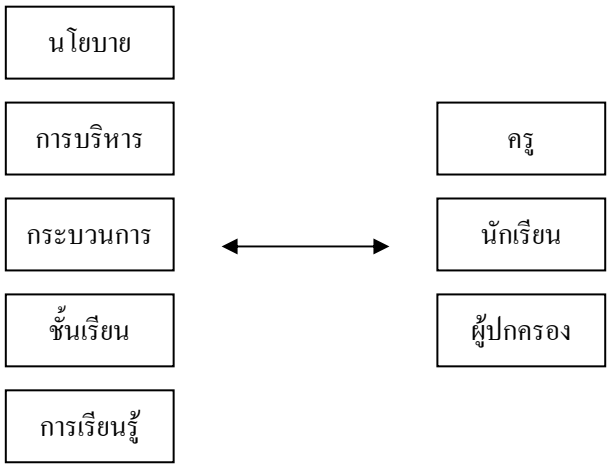

ภาพที่ 15 รูปแบบที่เสนอโดยผู้เชี่ยวชาญแบบที่ 2

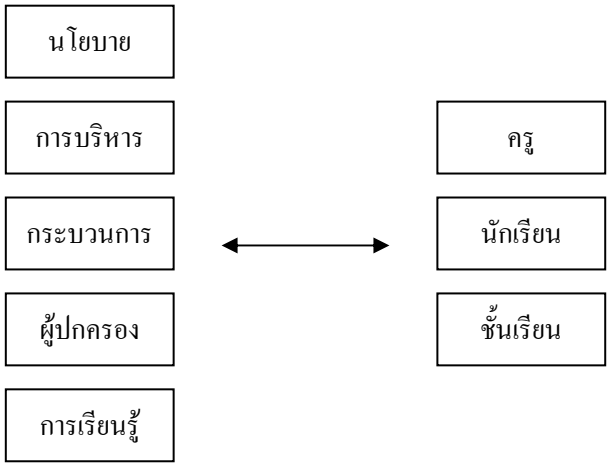

ภาพที่ 16 รูปแบบที่เสนอโดยผู้เชี่ยวชาญแบบที่ 3

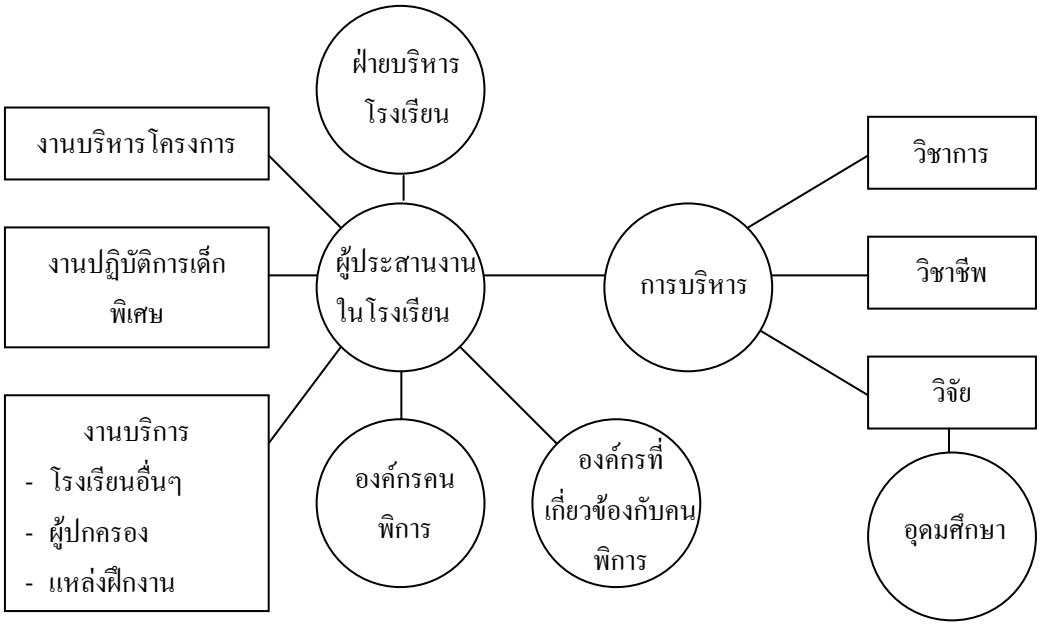

โดยสถาบันอุดมศึกษาควรทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการโครงการนำร่องการบริหารการเปลี่ยนผ่านร่วมกับโรงเรียน เพื่อเป็นต้นแบบการขยายงานต่อไป

ภาพที่ 17 รูปแบบที่เสนอโดยผู้เชี่ยวชาญแบบที่ 4

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัย เชิงปริมาณ (quantitative research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบองค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาและเพื่อทราบรูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา โดยใช้ผู้ให้ข้อมูลเป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) กลุ่มตัวอย่าง และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้องจำนวน 18 คน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง 2) กลุ่มผู้บริหารที่รับผิดชอบการเรียนร่วม ครูที่สอนนักเรียนพิการ และนักเรียนพิการหรือผู้ปกครองนักเรียนพิการจำนวน 332 คน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็น และ 3) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญระดับสูงจำนวน 5 คน ใช้แบบสอบถามความคิดเห็น

การดำเนินการวิจัยประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

ขั้นที่ 1 การกำหนดตัวแปรที่เกี่ยวข้องในการวิจัย เป็นการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) เพื่อให้ได้ตัวแปรที่ต้องการศึกษาแล้วจึงนำผลที่ได้ไปพัฒนาแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi-structured interview) หลังจากนั้นนำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้องจำนวน 18 คน ทำการวิเคราะห์เนื้อหาที่ได้จากการสัมภาษณ์ ได้ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทไทยจำนวน 334 ตัวแปร

ขั้นที่ 2 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย ขั้นตอนนี้เป็นการนำผลที่ได้จากขั้นที่ 1 มาพัฒนาแบบสอบถามและปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน พิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) นำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ (Index of Item-objective Congruence : IOC) เลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ที่มากกว่า 0.50 ขึ้นไป และปรับปรุงแบบสอบถาม ได้คำถามที่มีความเหมาะสม 258 ข้อ หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try-out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 8 โรงเรียน โรงเรียนละ 4 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารที่รับผิดชอบการเรียน

ร่วม 1 คน ครูที่สอนนักเรียนพิการ 1 คน และนักเรียนพิการหรือผู้ปกครองนักเรียนพิการ 2 คน รวม 32 คน นำผลที่ได้มาหาค่าความเที่ยง (reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟ่าของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.9920 และได้แบบสอบถามเพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในขั้นต่อไป

ขั้นที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ขั้นตอนนี้เป็นการนำแบบสอบถามจากขั้นที่ 2 ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 90 โรงเรียน โรงเรียนละ 4 คนประกอบด้วย ผู้บริหารที่รับผิดชอบการเรียนร่วม 1 คน ครูที่สอนนักเรียนพิการ 1 คน และนักเรียนพิการหรือผู้ปกครองนักเรียนพิการ 2 คน รวม 360 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 344 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.56 เป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ จำนวน 332 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.22 เป็นแบบสอบถามที่ตอบไม่สมบูรณ์ จำนวน 12 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 3.33 นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) แปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสรุปองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา หลังจากนั้นทำการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล (Canonical Correlation Analysis) แปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา

ขั้นที่ 4 การยืนยันความเหมาะสมขององค์ประกอบและรูปแบบ ขั้นตอนนี้เป็นการนำองค์ประกอบและรูปแบบที่ได้จากขั้นที่ 3 ไปสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ในด้าน ความถูกต้องเชิงทฤษฎี ความครบถ้วนสมบูรณ์ ความเหมาะสมกับบริบทไทย ความเป็นไปได้ต่อการนำไปปรับใช้ การเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนเรียนร่วม ความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อนำมาสรุปประกอบผลที่ได้จากการวิเคราะห์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้การหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การหาค่าความถี่ และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา ได้ข้อค้นพบดังนี้

1. องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ เรียงตามน้ำหนักองค์ประกอบที่ได้จากมากไปน้อยคือ กระบวนการเปลี่ยนผ่าน หลักสูตรและการประสานความร่วมมือ การพัฒนานักเรียน การวางแผนการเปลี่ยนผ่าน การจัดชั้นเรียน การพัฒนาครู การมีส่วนร่วมของครอบครัว การพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่าน และประกอบไปด้วยองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบกระบวนการเปลี่ยนผ่านอีก 9 องค์ประกอบย่อยคือ การจัดเก็บข้อมูลและการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ การจัดเตรียมและปรับสภาพแวดล้อม การประเมินระบบการเปลี่ยนผ่าน การจัดการเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน การประเมินความสามารถของโรงเรียนในการบริหารจัดการการเปลี่ยนผ่าน บริการสนับสนุนการเปลี่ยนผ่าน การติดตามผล การจัดสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการช่วยเหลือทางการศึกษา การเสริมสร้างประสบการณ์ในการทำงาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 องค์ประกอบที่ 1 “กระบวนการเปลี่ยนผ่าน” มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 89 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.500-0.748 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 56.024 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 21.715 เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 1 เนื่องจากองค์ประกอบนี้มีตัวแปรอธิบายจำนวนมาก ผู้วิจัยได้วิเคราะห์องค์ประกอบย่อย ได้ 9 องค์ประกอบ ดังนี้

1.1.1 องค์ประกอบย่อยที่ 1 “การจัดเก็บข้อมูลและการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์” มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 18 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.382-0.646 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 10.467 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 11.761

1.1.2 องค์ประกอบย่อยที่ 2 “การจัดเตรียมและปรับสภาพแวดล้อม” มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 14 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.337-0.676 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 10.002 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 11.238

1.1.3 องค์ประกอบย่อยที่ 3 “การประเมินระบบการเปลี่ยนผ่าน” มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 12 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.427-0.662 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 9.114 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 10.240

1.1.4 องค์ประกอบย่อยที่ 4 “การจัดการเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน” มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 13 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.378-0.623 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 7.571 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 8.506

1.1.5 องค์ประกอบย่อยที่ 5 “การประเมินความสามารถของโรงเรียนในการบริหารจัดการการเปลี่ยนผ่าน” มีจำนวนองค์ประกอบที่อธิบายองค์ประกอบ 10 ตัวแปร มี

น้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.394-0.579 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 6.019 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 6.736

1.1.6 องค์ประกอบย่อยที่ 6 “บริการสนับสนุนการเปลี่ยนผ่าน” มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 6 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.390-0.533 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 5.121 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 5.754

1.1.7 องค์ประกอบย่อยที่ 7 “การติดตามผล” มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 6 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.399-0.592 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 5.047 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 5.671

1.1.8 องค์ประกอบย่อยที่ 8 “การจัดสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการช่วยเหลือทางการศึกษา” มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 5 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.496-0.595 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 4.910 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 5.517

1.1.9 องค์ประกอบย่อยที่ 9 “การเสริมสร้างประสบการณ์ในการทำงาน” มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 5 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.386-0.483 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 3.835 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 4.309

1.2 องค์ประกอบที่ 2 “หลักสูตรและการประสานความร่วมมือ” มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 23 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.501-0.644 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 22.606 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 8.762 เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 2

1.3 องค์ประกอบที่ 3 “การพัฒนานักเรียน” มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 18 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.506-0.753 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 21.252 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 8.237 เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 3

1.4 องค์ประกอบที่ 4 “การวางแผนการเปลี่ยนผ่าน” มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 22 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.500-0.651 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 18.957 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 7.348 เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 4

1.5 องค์ประกอบที่ 5 “การจัดชั้นเรียน” มีจำนวนองค์ประกอบที่อธิบายองค์ประกอบ 5 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.533-0.735 มีค่าความแปรปรวน

ของตัวแปรเท่ากับ 5.430 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 2.105 เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 5

1.6 องค์ประกอบที่ 6 “การพัฒนาครู” มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 4 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.505-0.633 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 5.108 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 1.980 เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 6

1.7 องค์ประกอบที่ 7 “การมีส่วนร่วมของครอบครัว” มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 3 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.504-0.569 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 3.426 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 1.328 เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 7

1.8 องค์ประกอบที่ 8 “การพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่าน” มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 3 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.558-0.695 มีค่าความแปรปรวนของตัวแปรเท่ากับ 2.786 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 1.080 เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 8

จากการยืนยันองค์ประกอบดังกล่าวโดยผู้เชี่ยวชาญ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นว่าองค์ประกอบดังกล่าวมีความถูกต้องเชิงทฤษฎี มีความครบถ้วนสมบูรณ์ เหมาะสมกับบริบทไทย มีความเป็นไปได้ต่อการนำไปปรับใช้ และเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนเรียนร่วม แต่ผู้เชี่ยวบางท่านเห็นว่าตัวแปรสำคัญบางตัวไม่ได้ถูกจัดให้อยู่ในองค์ประกอบ ดังนั้นการวิเคราะห์ทางสถิติอาจต้องกำหนดน้ำหนักองค์ประกอบให้ต่ำลงเพื่อให้ตัวแปรต่างๆ ถูกนำเข้ามาในองค์ประกอบ นอกจากนี้ยังเห็นว่าองค์ประกอบสำคัญบางองค์ประกอบขาดหายไป เช่น ผู้บริหาร ภาวะผู้นำ คนพิการต้นแบบ เป็นต้น

2. รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา เป็นการนำองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาทั้ง 8 องค์ประกอบมาเป็นตัวแปรในการวิเคราะห์ โดยแบ่งกลุ่มตัวแปรดังกล่าวออกเป็น 2 กลุ่ม อ้างอิงตามรูปแบบ Kohler’s Model โดยกลุ่มแรกเป็นกลุ่มตัวแปรด้านปัจจัยแวดล้อม ซึ่งประกอบด้วยตัวแปร การพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่าน การวางแผนการเปลี่ยนผ่าน การพัฒนาครู การมีส่วนร่วมของครอบครัว การจัดชั้นเรียน และกระบวนการเปลี่ยนผ่าน กลุ่มที่สองเป็นกลุ่มตัวแปรด้านทักษะความสามารถของนักเรียน ซึ่งประกอบด้วยตัวแปร การพัฒนานักเรียน และ หลักสูตรและการประสานความร่วมมือ ผลที่ได้จากการวิเคราะห์พบว่า ค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอลมีค่าสูง คือ 0.918 ซึ่งสามารถ

อธิบายความแปรปรวนร่วมกันระหว่างชุดของตัวแปรคาโนนิคอลด้านปัจจัยแวดล้อมและชุดของตัวแปรคาโนนิคอลด้านทักษะความสามารถของนักเรียนในคาโนนิคอลฟังก์ชั่นได้ร้อยละ 84.3

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์เชิงเส้นของตัวแปรด้านปัจจัยแวดล้อม พบว่าตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักคาโนนิคอล (r) สูงคือ กระบวนการเปลี่ยนผ่าน (0.826) การวางแผนการเปลี่ยนผ่าน (0.803) การมีส่วนร่วมของครอบครัว (0.754) และ การพัฒนาครู (0.749) ตามลำดับ ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักคาโนนิคอลปานกลางคือ การจัดชั้นเรียน (0.669) และการพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่าน (0.608) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักคาโนนิคอลยกกำลังสอง (r^2) ซึ่งเป็นค่าร้อยละของความแปรปรวนของตัวแปรด้านปัจจัยแวดล้อมแต่ละตัวที่อธิบายคาโนนิคอลฟังก์ชั่น พบว่าตัวแปรกระบวนการเปลี่ยนผ่านมีค่าร้อยละของความแปรปรวนสูงที่สุดคือ 68.23 ตัวแปรการวางแผนการเปลี่ยนผ่าน 64.48 ตัวแปรการมีส่วนร่วมของครอบครัว 56.85 ตัวแปรการพัฒนาครู 56.10 ตัวแปรการจัดชั้นเรียน 44.76 และตัวแปรการพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่านมีค่าร้อยละของความแปรปรวนต่ำสุดในกลุ่มนี้ คือมีค่าร้อยละ 36.97 แสดงว่าในการสร้างตัวแปรคาโนนิคอล ตัวแปรกระบวนการเปลี่ยนผ่านมีน้ำหนักในการสร้างมากที่สุด และตัวแปรอื่นๆ มีน้ำหนักในการสร้างรองลงมา และเมื่อพิจารณาเครื่องหมายของค่าน้ำหนักคาโนนิคอล พบว่ามีเครื่องหมายเหมือนกัน แสดงว่าตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกัน

สำหรับความสัมพันธ์เชิงเส้นตัวแปรด้านทักษะความสามารถของนักเรียน พบว่าตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักคาโนนิคอลสูงคือ หลักสูตรและการประสานความร่วมมือ (0.873) และการพัฒนานักเรียน (0.814) ตามลำดับ แสดงว่าตัวแปรทั้งสองตัวมีความแปรปรวนร่วมกันสูงด้วย และเมื่อพิจารณาค่า r^2 ซึ่งเป็นค่าร้อยละของความแปรปรวนของตัวแปรด้านการพัฒนานักเรียนแต่ละตัวที่อธิบายตัวแปรคาโนนิคอล พบว่าร้อยละ 76.21 ของความแปรปรวนมาจากตัวแปรหลักสูตรและการประสานความร่วมมือ และร้อยละ 66.26 ของความแปรปรวนมาจากตัวแปรการพัฒนานักเรียน หมายความว่า ในการสร้างตัวแปรคาโนนิคอลด้านทักษะความสามารถของนักเรียนของคาโนนิคอลฟังก์ชั่น ตัวแปรหลักสูตรและการประสานความร่วมมือมีน้ำหนักหรือมีส่วนในการสร้างมากกว่าตัวแปรการพัฒนานักเรียน

กล่าวได้ว่า ตัวแปรด้านปัจจัยแวดล้อมมีความสัมพันธ์สูงกับตัวแปรด้านทักษะความสามารถของนักเรียน นั่นคือ องค์ประกอบ กระบวนการเปลี่ยนผ่าน การวางแผนการเปลี่ยนผ่าน การมีส่วนร่วมของครอบครัว และ การพัฒนาครู มีความสัมพันธ์สูงกับองค์ประกอบด้านทักษะความสามารถของนักเรียนในทิศทางเดียวกัน ส่วนองค์ประกอบด้าน การจัดชั้นเรียน และการพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่าน มีความสัมพันธ์ปานกลางต่อองค์ประกอบด้านทักษะความสามารถของนักเรียนในทิศทางเดียวกัน และทำนองเดียวกัน องค์ประกอบด้านทักษะ

ความสามารถของนักเรียน ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบการพัฒนานักเรียน และองค์ประกอบหลักสูตรและการประสานความร่วมมือ มีความสัมพันธ์สูงกับองค์ประกอบด้านปัจจัยแวดล้อมทุกองค์ประกอบ

จากการยืนยันรูปแบบดังกล่าวโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่า ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นว่ารูปแบบดังกล่าวมีความถูกต้องเชิงทฤษฎี มีความครบถ้วนสมบูรณ์ เหมาะสมกับบริบทไทย มีความเป็นไปได้ต่อการนำไปปรับใช้ เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนเรียนร่วม และมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งรูปแบบที่ได้ทำให้ทราบว่าแต่ละองค์ประกอบมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน หากเกิดการเปลี่ยนแปลงที่องค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่ง จะส่งผลกระทบต่อองค์ประกอบอื่นๆ แต่ผู้เชี่ยวบางท่านเห็นว่าตัวแปรสำคัญบางตัว เช่น ผู้บริหาร คนพิการต้นแบบไม่ได้ปรากฏในรูปแบบ

การอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ สามารถนำมาอภิปรายผลโดยแยกออกเป็น 2 ประเด็น คือ องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการ และรูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน

ผลที่ได้จากการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ เรียงตามน้ำหนักองค์ประกอบ ดังนี้ กระบวนการเปลี่ยนผ่าน หลักสูตรและการประสานความร่วมมือ การพัฒนานักเรียน การวางแผนการเปลี่ยนผ่าน การจัดชั้นเรียน การพัฒนาครู การมีส่วนร่วมของครอบครัว การพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่าน ซึ่งองค์ประกอบดังกล่าวสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ว่า องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาเป็นพหุองค์ประกอบ โดยมีหลักฐานยืนยันตาม Kohler’s Model ซึ่งเป็นรูปแบบที่ประกอบด้วย 1) การวางแผนที่เน้นไปที่นักเรียน 2) การมีส่วนร่วมของครอบครัว 3) โครงสร้างโปรแกรมและคุณลักษณะ 4) ความร่วมมือของหน่วยงาน และ 5) การพัฒนานักเรียน และสอดคล้องกับแนวคิดการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการเปลี่ยนผ่าน (Flexer and others 2001 : 56-68) ที่กล่าวว่า การปฏิบัติที่เป็นเลิศนั้นต้องประกอบด้วย 1) การตัดสินใจด้วยตนเองของนักเรียน 2) สิ่งแวดล้อม 3) การวางแผนย้อนกลับ 4) การประสานความร่วมมือในการให้บริการ 5)

ประสบการณ์ในชุมชน 6) การเข้าถึง 7) การสนับสนุนเพื่อการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา 8) กลยุทธิ์การเปลี่ยนแปลงระบบ และ 9) การมีส่วนร่วมของครอบครัว และยังสอดคล้องกับ Institute on Community Integration (2008) ที่กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบที่สำคัญของการเปลี่ยนผ่านจากการเรียนสู่การทำงานประกอบด้วย 1) การเรียนรู้โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน 2) การเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน และ 3) การเชื่อมโยงกิจกรรมระหว่างโรงเรียน งาน และสภาพแวดล้อมวัยผู้ใหญ่ รวมทั้งสอดคล้องกับ Colley and Jamison (1998 : 145-160) ที่กล่าวว่าองค์ประกอบแห่งความสำเร็จจะประกอบด้วยประสบการจาการทำงาน การศึกษาด้านอาชีพ การวางแผนเรื่องการเดินทาง และการเรียนร่วม แสดงให้เห็นว่า การบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน เป็นกิจกรรมที่มีองค์ประกอบหลากหลาย ซึ่งผู้บริหารต้องเอาใจใส่ในทุกๆ องค์ประกอบ เพื่อเตรียมนักเรียนให้มีศักยภาพในการทำงานในอนาคตและเน้นการศึกษาตลอดชีวิต (Wikipedia 2008)

เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบพบว่า

องค์ประกอบด้านกระบวนการเปลี่ยนผ่าน เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่ง แสดงให้เห็นว่าการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการนั้น “กระบวนการเปลี่ยนผ่าน” มีความสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จของการเปลี่ยนผ่าน ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุน จัดเตรียมและอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ คือ 1) การจัดเก็บข้อมูลและการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ 2) การจัดเตรียมและปรับสภาพแวดล้อม 3) การประเมินระบบการเปลี่ยนผ่าน 4) การจัดการเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน 5) การประเมินความสามารถของโรงเรียนในการบริหารจัดการการเปลี่ยนผ่าน 6) บริการสนับสนุนการเปลี่ยนผ่าน 7) การติดตามผล 8) การจัดสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการช่วยเหลือทางการศึกษา และ 9) การเสริมสร้างประสบการณ์ในการทำงาน

เมื่อพิจารณาองค์ประกอบย่อยทั้ง 9 องค์ประกอบของกระบวนการเปลี่ยนผ่านพบว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ในการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียน ที่ต้องการจัดการ ควบคุม ดูแล และอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานและการจัดการเรียนการสอนให้ดำเนินไปตามนโยบาย เป้าหมายที่วางไว้ (Good 1973 : 14) ดังนั้นในกระบวนการเปลี่ยนผ่านจึงเป็นฐานหลักในโรงเรียนที่มีความสำคัญที่สุด (Wehman’s Model) ซึ่งสอดคล้องกับ การจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับอัตราการศึกษาและผลลัพธ์หลังจากสำเร็จการศึกษา และใช้ข้อมูลนี้ในการวางแผนปรับปรุงและจัดการศึกษา รวมถึงโปรแกรมต่างๆหลังจากสำเร็จจากการศึกษาและบริการต่างๆ (National Alliance for Secondary Educations and Transitions n.d.; Charner and Others 1995) การจัดเตรียมสภาพแวดล้อม (เบญจา ชลธาร์นนท์ 2546) การประเมินผลความสำเร็จและเป็นรายบุคคลและเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนา การ

บริหารงบประมาณ การวัดผล และการช่วยเหลือเด็ก (National Alliance for Secondary Educations and Transitions n.d.; สมยศ สุขพัฒน์ธี 2550 : 76) การเรียนรู้โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน (International Brotherhood of Teamsters 2008; Colley and Jamison 1998; National Alliance for Secondary Educations and Transitions n.d.) ช่วยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์และตระหนักเกี่ยวกับอาชีพหรือการทำงาน และการบริการสนับสนุนนักเรียนตามความต้องการจำเป็น (The New York City Department of Education 2010)

นอกจากนี้ ความสามารถในการบริหารจัดการเปลี่ยนผ่าน นับว่ามีความสำคัญต่อกระบวนการเปลี่ยนผ่านดังผลการศึกษาของ Charner and Others (1995) ที่ พบว่า ความสำเร็จของโปรแกรมการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงานขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำการบริหาร การอุทิศตน การประสานกับหน่วยงานต่างๆ การตัดสินใจของนักเรียน การรับรู้โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และการเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน และสิ่งสำคัญที่จะทำให้ประสบความสำเร็จประกอบด้วย สารสนเทศด้านอาชีพและการแนะแนว การเข้าถึงอย่างเป็นลำดับ การเข้าถึงทางเลือกการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาและการสนับสนุนทางการเงินที่สร้างสรรค์ และสอดคล้องกับ National Alliance for Secondary Education and Transition (n.d.) ที่กล่าวถึงมาตรฐานที่เหมาะสมในการประเมินความสำเร็จและการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละบุคคล บทบาทของผู้บริหารในประเด็นนี้จึงสอดคล้องกับนิยามของการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานของไทยที่งานบริหารประกอบด้วย การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ 2546 : 32)

องค์ประกอบด้านหลักสูตรและการประสานความร่วมมือ เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับสอง แสดงให้เห็นว่าการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการนั้น “หลักสูตรและการประสานความร่วมมือ” มีความสำคัญต่อความสำเร็จของการเปลี่ยนผ่าน ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุน จัดเตรียมและอำนวยความสะดวกในเรื่อง (1) การจัดให้มีหลักสูตรที่มีความหลากหลาย ไม่ล้าสมัย สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เป็นหลักสูตรที่บูรณาการวิชาการและการปฏิบัติวิชาชีพเข้าด้วยกัน มีการผสมผสานการสอนในชั้นเรียนและการฝึกอบรมในงาน เปิดโอกาสให้นักเรียนพิการได้สัมผัสวิชาชีพที่หลากหลายและเน้นความสามารถเฉพาะบุคคล มีการประเมินและปรับปรุงหลักสูตรเป็นระยะ และเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องได้ร่วมกันพัฒนาหลักสูตร (2) การใช้ประโยชน์จากชุมชน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ช่วยสอน/ร่วมสอน/พี่เลี้ยง เป็นแหล่งทรัพยากร/แหล่งความรู้/แหล่งฝึกงาน เป็นแหล่งทุนสนับสนุนการสร้างอาชีพอิสระให้นักเรียนพิการ เป็นเครือข่ายที่ทำงานร่วมกันในลักษณะสหวิชาชีพและมีการจัดทำโครงการในลักษณะบูรณาการร่วมกัน เป็นเครือข่าย

ประสานความร่วมมือทางวิชาการ การวิจัยพัฒนา และพัฒนานวัตกรรมเพื่อการเปลี่ยนผ่าน และ (3) การให้ความรู้กับคนในสถานที่ฝึกงานเกี่ยวกับข้อจำกัดของนักเรียนพิการและยอมรับนักเรียนพิการ

เป็นที่ทราบกันทั่วไปว่าคุณภาพการสอนในโรงเรียนต้องประกอบด้วยการมีหลักสูตรที่ดี ตรงกับความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงาน ซึ่งการมีหลักสูตรที่ดี เป็นองค์ประกอบหนึ่งของ Wehman's Model นอกจากนี้ National Alliance for Secondary Educations and Transitions (n.d.) ได้เสนอมาตรฐานและตัวบ่งชี้ประเด็นด้านการศึกษาว่าประกอบด้วย การจัดหาหลักสูตรและโปรแกรมการศึกษาที่เกี่ยวกับวิชาการและไม่ใช่วิชาการที่ผู้เรียนสามารถเข้าถึงได้อย่างเสมอภาคและครอบคลุม การเปิดโอกาสให้นักเรียนมีการพัฒนาทักษะ การศึกษา และการฝึกอบรม รวมทั้ง Charner, Ivan and others (1996) กล่าวว่ารากฐานสำคัญของการเปลี่ยนผ่านประกอบด้วยการมีหลักสูตรและการสอนที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ในบริบทชีวิตจริงหรือใกล้เคียงกับบริบทชีวิตจริงมากที่สุด และนอกจากนี้ องค์ประกอบนี้ยังสอดคล้องกับ Kohler's Model (Flexer and others 2001 : 56-68; Charner, Ivan and others 1996) ที่กล่าวถึงการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครองนักเรียน นักเรียน นายจ้าง ซึ่งจะช่วยขจัดช่องว่างในการให้บริการ หลีกเลี่ยงการให้บริการที่ซ้ำซ้อน มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ในขณะที่ Office of Educational Research and Improvement (1995 : 12) ได้ทำการศึกษาวิจัยพบว่า ระบบการเปลี่ยนผ่านที่ประสบความสำเร็จ จะมีความหลากหลายของการฝึกงานให้เลือก และตรงกับความสนใจ ความชอบ และพัฒนาการของนักเรียน และอาจจะมีค่าจ้างหรือไม่มีก็ได้ อาจจะฝึกงานเป็นกลุ่มเล็กหรือกลุ่มใหญ่ ฝึกงานในเวลาเรียนหรือหลังเลิกเรียน โดยมีระบบสนับสนุนนักเรียนบุคลากร และแหล่งฝึกงานด้วย

องค์ประกอบการพัฒนานักเรียน เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับสาม แสดงให้เห็นว่าการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการนั้น "การพัฒนานักเรียน" มีความสำคัญต่อความสำเร็จของการเปลี่ยนผ่าน ผู้บริหารจึงควรพัฒนานักเรียน ในด้านต่างๆ ต่อไปนี้ (1) พัฒนานักเรียนให้มีสุขภาพกายและจิตดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีพฤติกรรมที่เหมาะสม รู้จักตนเอง เคารพนับถือตนเอง เชื่อมั่นในตนเอง มีภาวะผู้นำ สามารถชี้นำหรือเป็นแบบอย่างให้ผู้อื่นได้ (2) พัฒนานักเรียนให้มีทักษะในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วย มีทักษะมนุษยสัมพันธ์ มีทักษะในการทำงาน มีทักษะในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น มีทักษะในการพึ่งพาตนเองและการดำรงชีวิตอิสระ มีทักษะในการเดินทาง (3) พัฒนานักเรียนให้สามารถวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน กำหนดเป้าหมายส่วนตัวและเป้าหมายในอนาคต สามารถวางแผนพัฒนาชีวิตที่สอดคล้องกับความสนใจ ความสามารถและเป้าหมายในชีวิต (4) พัฒนานักเรียนให้มี

ความสามารถในการเรียนรู้และเข้าถึงสื่อการเรียนการสอนและทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่เสริมการเรียนรู้ (5) พัฒนานักเรียนให้รับทราบและเข้าถึงการเรียนรู้ วิธีปฏิบัติงาน การให้บริการและประสบการณ์ในการหางาน (6) พัฒนานักเรียนให้เข้าใจและรับรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม สังคม การเคารพคนอื่นๆ มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมและบริการชุมชน/สังคม เข้าใจบทบาทของสมาชิกในครอบครัวและชุมชน และ (7) พัฒนานักเรียนทั่วไปให้มีเจตคติที่ดีในการเรียนและการทำงานร่วมกับนักเรียนพิการ

ความสำเร็จของนักเรียนคือผลลัพธ์ของการบริหารการศึกษา การพัฒนานักเรียนมีรายละเอียดทั้งการพัฒนาด้านความรู้ ทักษะ คุณธรรมจริยธรรม การพัฒนานักเรียนพิการในโรงเรียนเรียนร่วมมีความซับซ้อนมากว่าปกติเพราะการบริหารจัดการเรียนร่วมต้องมีการพัฒนานักเรียนทั้งนักเรียนพิการและนักเรียนทั่วไปควบคู่กัน (เบญจา ชลธาร์นนท์ 2546) ซึ่ง Kohler (1996) เห็นว่า การพัฒนานักเรียนเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการเปลี่ยนผ่าน ที่ประกอบด้วย การสอนทักษะชีวิต การสอนทักษะการทำงาน หลักสูตรด้านอาชีพและอาชีพ และ Halpern, Doren and Benz (1993) ยังพบว่าการเปลี่ยนผ่านต้องมุ่งไปที่คุณภาพชีวิตของนักเรียนในด้าน การมีร่างกายและสิ่งของเครื่องใช้ มีความเป็นอยู่ที่ดี เช่น การมีสุขภาพกาย สุขภาพจิตดี การมีความสามารถแสดงบทบาทในวัยผู้ใหญ่ เช่น การมีความสัมพันธ์ส่วนบุคคลและมีเครือข่ายทางสังคม และการเติมเต็มส่วนบุคคล เช่น ความสุข ความพึงพอใจ มีความรู้สึกเป็นอยู่ที่ดี สอดคล้องกับที่ Wehmeyer, Agran and Hughes (1998) เสนอว่า คนหนุ่มสาวควรได้รับการพัฒนาในด้านความสามารถในการวิเคราะห์จุดแข็งหรือจุดอ่อนของตนเอง กำหนดเป้าหมายส่วนตัว และเป้าหมายเกี่ยวกับอาชีพ ความสามารถในการให้แนวทางหรือชี้นำผู้อื่นเกี่ยวกับสาเหตุของการกระทำ มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นและพฤติกรรมอื่นๆ และการเป็นแบบอย่าง

การที่นักเรียนสามารถตัดสินใจด้วยตนเอง เป็นผลของการปฏิบัติที่เป็นเลิศเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่าน (Flexer, Simmons Luft and Baer 2001 : 57-67; The Academy for Educational Development's National Institute for Work and Learning) ซึ่งเป็นตัวตัวบ่งชี้เกี่ยวกับการเป็นผู้นำของเยาวชน เยาวชนมีทักษะ พฤติกรรม และทัศนคติ ที่ช่วยให้พวกเขาเรียนรู้และเจริญเติบโตในการที่จะรู้จักตนเอง การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และมีสุขภาพกาย สุขภาพจิตดี เยาวชนสาวเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างจุดแข็งของเขาและความต้องการ กับเป้าหมายในอนาคต และมีทักษะที่จะกระทำต่อความเข้าใจเหล่านั้น เยาวชนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการเป็นผู้นำและมีส่วนร่วมในชุมชน และเยาวชนแสดงให้เห็นความสามารถในการตัดสินใจด้วยตนเอง (National Alliance for Secondary Educations and Transitions n.d.)

องค์ประกอบการวางแผนการเปลี่ยนผ่าน เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับสี่ แสดงให้เห็นว่าการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการนั้น “การวางแผนการเปลี่ยนผ่าน” มีความสำคัญต่อความสำเร็จของการเปลี่ยนผ่าน ผู้บริหารจึงควรบริหารจัดการในเรื่องต่างๆ ต่อไปนี้ (1) การมีแผนงาน โครงการ กิจกรรม การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ (2) การเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการการวางแผน (3) การประชาสัมพันธ์แผนงาน โครงการ กิจกรรมการเปลี่ยนผ่านฯ (4) การตรวจสอบ กำกับ ติดตาม ประเมินผล การดำเนินงานและนำผลประเมินมาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานเป็นระยะ (5) การจัดทำรายงานการเปลี่ยนผ่านเสนอผู้เกี่ยวข้องตามระยะเวลาที่กำหนด (6) การจัดหาสิ่งสนับสนุน วัสดุ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกจากภาครัฐและเอกชน (7) การจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านฯ (8) การอำนวยความสะดวกในการเบิกจ่ายวัสดุอุปกรณ์และการจัดหาทดแทน (9) การมีทีมงานที่มีสมรรถนะ (10) การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจ มีทัศนคติที่ดี มีทักษะที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ และมีการติดตามผลการพัฒนาบุคลากร (11) การมีมาตรฐานการปฏิบัติงาน (12) การสร้างขวัญกำลังใจและสนับสนุนการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนผ่านฯ (13) การทบทวนความก้าวหน้าในการเปลี่ยนผ่านฯ และสิ่งที่ต้องตระหนัก (14) การวิเคราะห์แนวปฏิบัติที่ผ่านมาและความต้องการในอนาคต (15) การจัดตั้งกลุ่มศึกษาวิจัยการเปลี่ยนผ่านฯ และ (16) การใช้เทคโนโลยีในการรวบรวมข้อมูล ประมวลผล และวางแผน

เป็นที่ทราบกันดีว่า การวางแผนถือว่าเป็นขั้นตอนแรกของการบริหารจัดการ และเป็นงานของผู้บริหารการศึกษาโดยตรง จากมาตรา 8 ของพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ที่กำหนดให้ผู้บริหารการศึกษาทุกระดับให้โอกาสทางการศึกษาแก่คนพิการนั้น ทำให้การวางแผนการจัดการเรียนร่วมเป็นสิ่งที่ละเลยไม่ได้ การวางแผนจึงเริ่มจากการกำหนดปรัชญาและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ (Wehman’s Model) และสอดคล้องกับการปฏิบัติที่เป็นเลิศของ the New York City Department of Education (2010) ที่เสนอว่าการจัดการเรียนร่วม ต้องมีการส่งเสริมปรัชญาการเรียนร่วม สร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้นในหมู่ผู้เกี่ยวข้อง ส่งเสริมการเชื่อมโยงการศึกษาพิเศษกับการศึกษาปกติ สร้างทีมงาน กำหนดบริการสนับสนุนตามความจำเป็น เลือกผู้ให้บริการ เลือกชั้นเรียน ประเมินความก้าวหน้า นอกจากนี้ มาตรฐานและตัวบ่งชี้ของประเด็นการเชื่อมโยงกิจกรรมการเปลี่ยนผ่าน ยังได้กำหนดว่าประกอบด้วย การประสานการให้บริการ และสนับสนุนตามพันธกิจ นโยบาย กระบวนการ ข้อมูล และทรัพยากร การจ้างและลงทุนเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ ความรับผิดชอบ จัดหาโปรแกรม บริการ การจัดสรรทรัพยากรและสนับสนุนสิ่งจำเป็นที่ช่วยคนหนุ่มสาวให้บรรลุเป้าหมายการศึกษาหลังสำเร็จการศึกษาล้วน

เป็นสิ่งที่ต้องอยู่ในการวางแผนการเปลี่ยนผ่านทั้งสิ้น (National Alliance for Secondary Educations and Transitions n.d.)

องค์ประกอบการจัดชั้นเรียน เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับห้า แสดงให้เห็นว่าการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการนั้น “การจัดชั้นเรียน” มีความสำคัญต่อความสำเร็จของการเปลี่ยนผ่านแต่ไม่มากนัก ผู้บริหารจึงควรส่งเสริม สนับสนุน จัดเตรียม และอำนวยความสะดวก ในการจัดชั้นเรียนสำหรับนักเรียนพิการเรียนร่วม โดยให้มีการพิจารณาจากความอ่อนไหวของชั้นเรียน วิธีการสอนของครู ขนาด องค์ประกอบคุณลักษณะชั้นเรียน รูปแบบ โครงสร้าง สภาพแวดล้อม ความยืดหยุ่นของชั้นเรียน สัดส่วนของนักเรียนทั่วไปต่อนักเรียนพิการ ระดับอายุที่เหมาะสม ระดับของการเรียนรู้ รูปแบบของการรวมกลุ่มที่ยืดหยุ่น และการสนับสนุนจากเพื่อน

การจัดชั้นเรียนมีผลต่อการเรียนของนักเรียน โดยทั่วไปการจัดชั้นเรียนของนักเรียนปกติไม่มีความอ่อนไหวเท่ากับโรงเรียนเรียนร่วม ขนาด องค์ประกอบ รูปแบบของชั้นเรียน สภาพแวดล้อมและสัดส่วนของนักเรียนพิการในชั้นเรียนต่อนักเรียนปกติ ลักษณะความสัมพันธ์ของนักเรียนในชั้นเรียนมีผลต่อประสิทธิภาพของการเรียนร่วมกับองค์ประกอบด้านอื่นๆ The New York City Department of Education (2010) เสนอว่า การนำนักเรียนเข้าสู่ชั้นเรียนของ ควรมีสัดส่วนที่เหมาะสมตามธรรมชาติระหว่างนักเรียนพิเศษกับนักเรียนปกติ เช่น 10 % สำหรับนักเรียนที่มีความพิการน้อยถึงปานกลาง และ 1% สำหรับนักเรียนที่มีความพิการมากและพิการซ้อน ต้องมีการเลือกชั้นเรียนทั่วไปสำหรับการวางตัวนักเรียนพิการที่จะไปเรียนร่วม ซึ่งมีผลต่อการปฏิบัติที่เป็นเลิศและสอดคล้องกับรูปแบบของการเรียนร่วมที่ประสบความสำเร็จด้วย (ผดุง อารยะวิญญู 2542 : 221-223)

องค์ประกอบการพัฒนาครู เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับหก แสดงให้เห็นว่าการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการนั้น “การพัฒนาครู” มีความสำคัญต่อความสำเร็จของการเปลี่ยนผ่านแต่ไม่มากนัก ผู้บริหารจึงควรส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาครูในด้านต่างๆ ต่อไปนี้ (1) ครูมีความสามารถในการการเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการมีส่วนร่วม กล้าแสดงออก กล้าแสดงความสามารถ (2) ครูมีความสามารถในการสนับสนุนพฤติกรรมทางบวกของนักเรียนพิการ (3) ครูสามารถทำงานแบบยืดหยุ่นและคิดสร้างสรรค์ (4) ครูมีความรู้ ประสบการณ์ และทักษะด้านต่างๆ ที่สนับสนุนการเปลี่ยนผ่านฯ และ (5) ครูสามารถรับรู้ความต้องการหรือเป้าหมายของนักเรียนพิการในการเปลี่ยนผ่านฯ

ในโรงเรียนเรียนร่วมนั้น ผู้บริหารจะต้องจัดให้มีครูการศึกษาพิเศษในโรงเรียน หากเปิดรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษหลายประเภท จะต้องมีครูการศึกษาพิเศษที่มีความรู้และ

ประสบการณ์กับเด็กแต่ละประเภทด้วย และควรมีการสร้างความเข้าใจ และวิธีปฏิบัติต่อเด็กพิเศษให้ครูและบุคลากรในโรงเรียน รวมถึงการสร้างเจตคติที่ดีต่อเด็กพิเศษให้เกิดขึ้นเป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหารที่จะละเลยไม่ได้ (ผดุง อารยะวิญญู 2542 : 55-63) เนื่องจากการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานเป็นเรื่องใหม่ ดังนั้น นอกจากครูต้องมีความรู้ทางวิชาการแล้วครูยังต้องมีความรู้ทักษะอื่นที่จำเป็นในการจัดการศึกษาด้วย เรโนลด์ และ เบิร์ช (Reynold and Birch 1977 อ้างถึงใน ผดุง อารยะวิญญู 2546 : 19-20) กล่าวว่าครูต้องมีโอกาสตัดสินใจว่าจะรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเข้ามาเรียนในชั้นเรียนที่ตนรับผิดชอบหรือไม่ และความรับผิดชอบนักเรียนพิเศษไม่ควรเป็นของครูประจำชั้นแต่เป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกฝ่าย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ The Academy for Educational Development's National Institute for Work and Learning (AED/NIWL) พบว่ารากฐานหรืออุปสรรคสำคัญของการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงานสำคัญประการหนึ่งคือ การพัฒนาความเชี่ยวชาญของครูและบุคลากร

องค์ประกอบการมีส่วนร่วมของครอบครัว เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับเจ็ด แสดงให้เห็นว่าการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการนั้น "การมีส่วนร่วมของครอบครัว" มีความสำคัญต่อความสำเร็จของการเปลี่ยนผ่านแต่ไม่มากนัก ผู้บริหารจึงควรส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาผู้ปกครองในด้านต่างๆ ต่อไปนี้ (1) ผู้ปกครองสามารถสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกกับนักเรียนพิการ (2) ผู้ปกครองเชื่อว่านักเรียนพิการสามารถพัฒนาได้ ให้โอกาส ยอมรับ และพร้อมที่จะช่วยเหลือนักเรียนพิการในการเปลี่ยนผ่าน และ(3) ผู้ปกครองสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ชีวิต

จากการที่ ผู้ปกครอง เป็นผู้ที่สามารถให้ข้อมูลแก่ทางโรงเรียนเกี่ยวกับบุตรของตน ควรเป็นผู้มีบทบาทในการทดสอบเพื่อคัดแยกเด็ก และร่วมจัดทำแผนการเรียนการสอนให้เด็ก (ผดุง อารยะวิญญู 2542 : 55-63) และผู้ปกครองเป็นคนที่เข้ามามีส่วนร่วมอย่างมากในการวางแผนการเปลี่ยนผ่าน หลังจากสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา นักเรียนพิการส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่กับผู้ปกครองและผู้ปกครองจะเป็นคนหางานให้ทำ ดังนั้น การมีส่วนร่วมของครอบครัวจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญในการเปลี่ยนผ่าน (National Alliance for Secondary Educations and Transitions n.d. : Kohler's Model และ Flexer, Simmons Luft and Baer 2001 : 56-58)

องค์ประกอบการพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่าน เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับแปด แสดงให้เห็นว่าการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการนั้น "การพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่าน" มีความสำคัญต่อความสำเร็จของการเปลี่ยนผ่านแต่ไม่มากนัก ผู้บริหารจึงควรส่งเสริม สนับสนุน จัดเตรียม และอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ ต่อไปนี้ (1) การพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่านฯ ที่เคารพความหลากหลายทาง

วัฒนธรรม ประเพณี คุณค่า ความเชื่อของชุมชน และสอดคล้องกับ นโยบาย และกฎหมายของรัฐ และ (2) การพัฒนาปรัชญาการเปลี่ยนผ่านฯ ของโรงเรียนโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับ Charner, Ivan and others (1996) ที่วิจัยพบว่า รากฐานสำคัญของการเปลี่ยนผ่านประการหนึ่งคือ การพัฒนาความเชี่ยวชาญของครูและบุคลากร ให้เป็นมืออาชีพ เป็นหนทางหนึ่งเพื่อช่วยให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิรูปการเปลี่ยนผ่าน และมากพอที่จะสนับสนุนวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ของการปฏิรูป ผู้บริหารระดับสูงในระบบการศึกษาควรพัฒนาความเป็นมืออาชีพเป็นสิ่งแรกในระดับโรงเรียน เขต และภาค อย่างไรก็ตาม เนื่องจากองค์ประกอบนี้มีความสำคัญเป็นอันดับสุดท้าย อาจมีสาเหตุมาจาก การจัดการศึกษาสำหรับผู้พิการยังเป็นเรื่องใหม่สำหรับการศึกษาของไทยและนโยบายดังกล่าวก็ยังรับรู้ในวงจำกัด แม้พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 จะกำหนดให้สถานศึกษาทุกระดับมีหน้าที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการก็ตาม ในขณะที่ต่างประเทศได้ให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนผ่านมานานแล้ว และนโยบายกับการเปลี่ยนผ่านที่ศึกษาโดย Flexer, Simmons Luft and Baer (2001 : 57-67) มีข้อเสนอแนะที่สำคัญที่น่าจะมีผลต่อการบริหารคือ การใช้กลยุทธ์การเปลี่ยนแปลงระบบ โดยจัดให้มีการให้งบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาลกลางแก่รัฐเพื่อเปลี่ยนแปลงระบบการเปลี่ยนผ่าน โดยใช้ระยะเวลา 5 ปี หลังจาก 5 ปี ผลที่ได้ถูกนำมาพัฒนาเป็นนโยบาย กฎหมาย และประเด็นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งส่งผลต่อการรับรู้ของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่านของโรงเรียนต่อไป

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ นอกจากจะสอดคล้องกับ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่างๆ ดังที่กล่าวมาแล้ว ยังสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเป็นส่วนใหญ่ในด้านความถูกต้องเชิงทฤษฎี มีความครบถ้วนสมบูรณ์ เหมาะสมกับบริบทไทย มีความเป็นไปได้ต่อการนำไปปรับใช้ และเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนเรียนร่วม จึงกล่าวได้ว่าองค์ประกอบทั้ง 8 องค์ประกอบและองค์ประกอบย่อยที่พบจากการวิจัยครั้งนี้เป็นองค์ประกอบหลักของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย

2. รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน

ในด้านรูปแบบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการ พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านปัจจัยแวดล้อม ซึ่งประกอบด้วย การพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่าน การวางแผนการเปลี่ยนผ่าน การพัฒนาครู การมีส่วนร่วมของครอบครัว การจัดชั้นเรียน และกระบวนการเปลี่ยนผ่าน กับตัวแปรด้านทักษะความสามารถของนักเรียนซึ่งประกอบด้วย การพัฒนานักเรียน และหลักสูตรและการประสานความร่วมมือนั้นมีความสัมพันธ์ซึ่งกันสูงและกันและส่งผลไปในทิศทางเดียวกัน และเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า

รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาเป็นความสัมพันธ์ที่เกิดจากองค์ประกอบต่างๆ ที่มีน้ำหนัก และมีทิศทางไปในทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบ Wehman's Model ที่เน้นการเตรียมความพร้อม เน้นการเรียนการสอนโดยมีหลายหน่วยงานเข้ามามีส่วนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีอายุน้อยกว่า 21 ปีซึ่งสอดคล้องกับอายุของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนระดับมัธยมที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ และรูปแบบดังกล่าวสอดคล้องกับรูปแบบ ของ Transitive Perspective of Education ของ Kohler's Model ซึ่งเป็นรูปแบบที่เน้นการจัดการศึกษาที่ควรจะเป็นโดยให้ความสำคัญกับการวางแผนที่เน้นไปที่นักเรียน การมีส่วนร่วมของครอบครัว โครงสร้างโปรแกรมและคุณลักษณะ ความร่วมมือของหน่วยงาน และ การพัฒนานักเรียน ซึ่งความสัมพันธ์ในส่วนของการพัฒนานักเรียนนี้ Kohler กล่าวว่าประกอบด้วย การสอนทักษะชีวิต การสอนทักษะการทำงาน หลักสูตรด้านอาชีพและอาชีพ ประสบการณ์การทำงานอย่างมีโครงสร้าง การประเมิน บริการสนับสนุน ซึ่งสอดคล้องกับตัวแปรด้านทักษะและความสามารถของนักเรียน ที่ไปสัมพันธ์กับตัวแปรด้านปัจจัยแวดล้อม

จากการยืนยันรูปแบบดังกล่าวโดยผู้เชี่ยวชาญ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นว่ารูปแบบดังกล่าวมีความถูกต้องเชิงทฤษฎี มีความครบถ้วนสมบูรณ์ เหมาะสมกับบริบทไทย มีความเป็นไปได้ต่อการนำไปปรับใช้ เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนเรียนร่วม และมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ทั้งนี้เป็นเพราะว่ารูปแบบดังกล่าวเป็นรูปแบบที่เกิดจากการวิเคราะห์ข้อมูลของข้อคำถามที่พัฒนามาจากข้อคำถามของคนไทยที่มีความเกี่ยวข้องกับคนพิการโดยตรง รูปแบบดังกล่าวจึงมีความเหมาะสมกับบริบทไทย แต่การที่ตัวแปรบางตัวถูกสกัดออกด้วยวิธีการทางสถิติ อาจจะเป็นเพราะผู้ตอบแบบสอบถามยังไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารการเปลี่ยนผ่าน ระบบ และกระบวนการต่างๆ อย่างถ่องแท้ กอรปกับ การบริหารการเปลี่ยนผ่านในบริบทไทยกล่าวได้ว่ายังอยู่ในยุคเริ่มต้น เนื่องจากยังไม่มีกฎหมาย นโยบาย รองรับชัดเจนดังเช่นในต่างประเทศ รวมทั้งการไม่มีหน่วยงานและนักวิชาชีพเฉพาะที่จะประสานงานการเปลี่ยนผ่านกับโรงเรียน จึงทำให้การมองภาพรวมของการบริหารการเปลี่ยนผ่านของผู้ตอบแบบสอบถามยังไม่ชัดเจนนัก นอกจากนี้ อาจจะเป็นเพราะผู้วิจัยมุ่งเน้นไปที่ศาสตร์ด้านการบริหารมากกว่าศาสตร์ด้านการศึกษาพิเศษและศาสตร์ด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ จึงทำให้ข้อคำถามที่ใช้ในการวิจัยมุ่งไปที่การบริหารจัดการเป็นหลัก ทำให้ข้อคำถามหรือตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติของฝ่ายปฏิบัติมีไม่มากนัก และอาจส่งผลให้ตัวแปรเหล่านั้นถูกสกัดออกโดยการวิเคราะห์ทางสถิติ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาในแง่การบริหารจัดการแล้ว กล่าวได้ว่า รูปแบบที่เป็นผลจากการวิจัย เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารและการจัดการศึกษาตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการ

จัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ในด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป

ข้อเสนอแนะการวิจัย

จากผลการวิจัยซึ่งพบว่า องค์ประกอบและรูปแบบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา มีความสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย และความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ดังนั้น เพื่อให้การเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. โรงเรียนเรียนร่วมที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ ควรทำความเข้าใจเรื่องการบริหารการเปลี่ยนผ่านให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ก่อน และควรทำการวิเคราะห์องค์ประกอบภายในโรงเรียนว่าที่โรงเรียนดำเนินการแล้วมีองค์ประกอบใดอยู่บ้างและควรเสริมในองค์ประกอบใดเพิ่มเติม

2. การบริหารการเปลี่ยนผ่านโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานและใช้งานเป็นฐานนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควร มีการเตรียมความพร้อมของครู ผู้ปกครองและควรสร้างเครือข่ายผู้ประกอบการภายนอกรองรับกิจกรรมของโรงเรียนด้วย

3. ควรพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงาน โดยนำผลที่ได้จากงานวิจัยนี้ไปทดลองใช้ ปรับให้มีความสมบูรณ์กับบริบท แล้วจึงขยายผลความสำเร็จไปยังโรงเรียนอื่นๆ ต่อไป

4. การทดลองใช้รูปแบบจากงานวิจัยนี้ควรทดลองกับโรงเรียนที่มี ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ ที่มีความสมัครใจมากกว่าใช้กับทุกโรงเรียน เนื่องจากการบังคับอาจทำให้เป็นอุปสรรคต่อการบริหารการเปลี่ยนผ่านได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ ผู้นำ และภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการ

2. ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของนักเรียนพิการ ที่ประสบในช่วงการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงานระดับมัธยมศึกษา

3. ควรทำการศึกษาวิจัยในลักษณะเดียวกันกับกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ เช่น โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม โรงเรียนเฉพาะความพิการ โรงเรียนด้อยโอกาส เป็นต้น

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กิติมา ปรีดีดิลก. การบริหารและการนิเทศเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรบัณฑิต, 2532.

"กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ. 2545." ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 119, ตอนที่ 85 ก (2 กันยายน 2545)

"กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ. 2550." ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 124, ตอนที่ 71 ก (19 ตุลาคม 2550)

"กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550" ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 124, ตอนที่ 24 ก (16 พฤษภาคม 2550)

กระทรวงแรงงาน. ประเทศไทยให้สัตยาบันอนุสัญญาว่าด้วยการฟื้นฟูอาชีพและการจ้างงาน (คนพิการ) [Online] Access 18 February 2008. Available from http://www.mol.go.th/info_nov2907.html.

กรมวิชาการ, สำนักทดสอบทางการศึกษา. "คู่มือการประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ปีการศึกษา 2541." (อัดสำเนา)

กรมสามัญศึกษา. เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2539. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2540.

กัลยา วานิชย์บัญชา. การวิเคราะห์ข้อมูลหลายตัวแปร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ธรรมสาร, 2550.

ชาญชัย อาจินสมาจาร. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ, 2541.

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : บพิตรการพิมพ์, 2536.

นิพนธ์ กินาวงศ์. หลักเบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิฆเนศ, 2533.

เบญจา ชลธาร์นนท์. "เอกสารการสอนรายวิชาการศึกษาแบบเรียนรวม." เอกสารประกอบวิชา 1083601. กรุงเทพฯ : สำนักพัฒนาการฝึกหัดครู สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ, 2538.

เบญจา ชลธาร์นนท์. คู่มือการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยโครงสร้างซีท. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ, 2546.

ผดุง อารยะวิญญู. การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, 2533.

ผดุง อารยะวิญญู. ก การเรียนร่วมระหว่างเด็กปกติกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. กรุงเทพฯ : แว่นแก้ว, 2542.

ผดุง อารยะวิญญู. ข การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : รำไทยเพลส, 2542.

ผดุง อารยะวิญญู. วิธีสอนเด็กออทิสติก. กรุงเทพมหานคร : แว่นแก้ว, 2546.

พนัส หันนาคินทร์, หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ :โรงพิมพ์วัฒนาพานิช, 2524.

_____. การบริหารบุคคลในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : พิฆเนศ, 2546.

"พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พุทธศักราช 2551." ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 125, ตอนที่ 28 ก (5 กุมภาพันธ์ 2551)

"พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พุทธศักราช 2534." ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 11, ตอนที่ 34 ก (11 สิงหาคม 2537)

"พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542." ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116, ตอนที่ 74 ก (19 สิงหาคม 2542)

"พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546." ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 120, ตอนที่ 62 ก (6 กรกฎาคม 2546)

"พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พุทธศักราช 2550." ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 124, ตอนที่ 61 ก (27 กันยายน 2550)

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: ประสานงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540.

ภิญโญ สาธร. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2526.

ภูมิพลอดุลยเดช, พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. พระราชดำรัส. พระราชทาน ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน วันศุกร์ ที่ 27 มีนาคม 2517.

มานัส คชารัตน์ และ บังอร ต้นปาน. (บทคัดย่อ) รายงานผลการวิจัย เรื่องความต้องการการศึกษาด้านอาชีพของเด็กพิเศษในระดับ มัธยมศึกษา. กรุงเทพ : กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ, 2524.

"รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550." ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 124, ตอนที่ 47 ก (24 สิงหาคม 2550)

วารี ถิระจิตร. การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

วิริลยา เรืองโรจน์วิชัย. “สภาพปัญหาการจัดการการศึกษาพิเศษ ของโรงเรียนประถมศึกษา ในโครงการเรียนร่วม สังกัดกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, 2547.

วิโรจน์ สารรัตนะ. การบริหารโรงเรียนแบบกระจายอำนาจ . กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ์, 2542.

ศรียา นิยมธรรม. การเรียนร่วมสำหรับเด็กปฐมวัย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ต้นอ้อ, 2541

ศรียา นิยมธรรม. “เอกสารการประชุมสัมมนาเพื่อหาแนวทางในการจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กพิการร่วมกับเด็กปกติ.” กรุงเทพฯ : โครงการพัฒนารูปแบบการจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กพิการร่วมกับเด็กปกติ, 2531. (อัดสำเนา)

สุรพล พุฒคำ. ทฤษฎีและการปฏิบัติการบริหารการศึกษา. ลพบุรี : สถาบันราชภัฏเทพสตรี, 2544.

สำราญ มีแจ้ง. สถิติขั้นสูงสำรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : นิชินแอดเวอร์ไทซิ่งกรูฟ, 2546.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. รายงานการวิจัยการทดลองการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร, 2529.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. “รายงานการวิจัยเชิงคุณภาพ : การติดตามนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนจบระดับประถมศึกษาและที่ออกกลางคันก่อนจบระดับประถมศึกษา จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.” กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ, 2542.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. รายงานวิจัยเรื่องรูปแบบในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กและเยาวชนพิการ. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ, 2550.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสัมพันธ์ การเคหะแห่งประเทศไทยจำกัด, 2551.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. โครงสร้างการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสัมพันธ์ การเคหะแห่งประเทศไทยจำกัด, 2552.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สถิติข้อมูลทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2552. ม.ป.ท., ม.ป.ป.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. รายงานการวิจัย การติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายการจัดการสำหรับคนพิการ. กรุงเทพมหานคร : สำนักประเมินผลการจัดการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม สกศ, 2545.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. รายงานเพื่อการปฏิรูปการศึกษา เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. ม.ป.ท. : 2542.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. จำนวนประชากรที่พิการอายุ 5 - 30 ปี จำแนกตามระดับการศึกษาที่กำลังเรียน ทั่วราชอาณาจักร พ.ศ. 2550. [Online] Access 18 January 2010. Available from http://service.nso.go.th/nso/nso_center/project/table/files/S-disable/2550/000/00_S-disable_2550_000_000000_00200.xls.

สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ. อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิของคนพิการ (ภาษาไทย) และภาคผนวก. [Online] เข้าถึงเมื่อ 18 กุมภาพันธ์ 2551. ได้จาก http://www.oppd.opp.go.th/pwd/worddocument/law/ML001.doc

เอกชัย กี่สุขพันธ์. การบริหาร : ทักษะและการปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ, 2538.

อุทัย ธรรมเตโช. หลักการบริหารการศึกษา : ชุดวิชาสอบเลื่อนระดับข้าราชการ เล่มที่ 3. กรุงเทพฯ : เจ้าพระยาการพิมพ์, 2531

ภาษาต่างประเทศ

Best, John W. Research in Edrcation. 2 nd. ed. New jersey : Prentice-Hall, 1997.

Blackorby, J., and Wagner, M. “Longitudinal postschool outcomes of youth with disabilities: Finding from the National Longitudinal Transition Study.” Exceptional Children 62 (May 1996) : 399-414.

Blankenship, C., and Lilly, M.S. Mainstreaming Students with Learning and Behavior Problems. New York : Hot 1 Rineheart and Winston, 1981.

Campbell, J. R. and Beaty, E. E. On the Nature of Organizational Effectiveness. In New Perspectives on Organizational Effectiveness. San Francisco : Jossey-Bass Publishers, 1977.

Campbell, Ronald F. Introduction to Educations Administration. 5th ed. Boston : Allyn and Bacon, 1998.

Charner, I., Fraser S. B., Hubbard, S., Rogers, A., Horne, R. “Reforms of the School-to-Work Transition: Findings, Implications, and Challenges.” Phi Delta Kappan, 1995 : 77.

Charner, Ivan and others. Study of School-to-Work Transition Education Reform 1996. [Online] Access 10 December 2009. Available from http://www2.ed.gov/pubs/SER/School Work/index.html

Colley, A. D., and Jamison, D. "Postschool results for youth with disabilities : Key indicators and policy implications." Career Development for Exceptional Individuals 21, 2 (1998) : 145-160.

Comrey, A. L., and Lee, H. B. A First Course in Factor Analysis. 2nd ed. Hillsdale, NJ : Lawrence Erlbaum, 1992.

Flexer, Robert W., and others. Transition Planning for Secondary Students with Disabilities. New Jersey : Prentice-Hall, 2001.

Garmezy, N. "Children in poverty: resilience despite risk." Psychiat 56 1 (February 1993) :127-136.

Gearheart, Bill R., and Weishahn, Mel W. The Handicapped Student in The Regular Classroom. London : The C.V. Mosby, 1980.

Good, Carter V. (editor) Dictionary of Education.3rd ed. Newyork : McGraw-Hill Book Company, 1973.

Gurin, P., Dey, E. L., Hurtado, S., and Gurin, G. "Diversity and Higher Education: Theory and Impact on Educational Outcomes." Harvard Educational Review, 72 3 (Fall 2002).

Habing, B. Exploratory Factor Analysis. [Online] Access 28 March 2003. Available from http://www.stat.sc.edu/~habing/courses/530EFA.pdf.

Hair, J. F. Jr., Anderson, R. E., Tatham, R. L., and Black, W. C. Multivariate Data Analysis. 5th ed. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall, 1998.

Halpern, A. S., Doren, B., and Benz, M. R. "Job experiences of students with disabilities during their last two years in school." Career Development for Exceptional Individuals 16 (January 1993) : 63-73.

Hamcock, G. Canonical Correlation Analysis. [Online] Access 10 December 2006. Available from http://www.education.umd.edu/EDMS/fac/Hancock/Course_Materials/ EDMS771/readings/CanonicalCorrelationChapter.pdf

Harris, Ben M. Supervisory Behavior in Education. 3rd ed. Englewood Cliffs : Prentice-Hall Inc., 1985.

Hatcher, L. A Step-by-Step Approach to Using the SAS System for Factor Analysis and Structural Equation Modeling. Cary, NC: SAS Institute Inc., 1994.

Hotchkis, 2527 อ้างถึงใน กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. รายงานการวิจัยการทดลองการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร, 2529.

Hurtado, S. Preparing College Students for a Diverse Democracy: Final Report to the U.S. Department of Education, OERI, Field Initiated Studies Program. Ann Arbor. MI : Center for the Study of Higher and Postsecondary Education, 2003.

Hurtado, S. "Research shows benefits of linking diversity and civic goals." Diversity Digest, 9 (1) 2005 : 6.

Hurtado, S., Engberg, M., and Ponjuan, L. "The impact of the college experience on students' learning for a diverse democracy." Paper presented at the Annual Meeting of the Association for the Study of Higher Education. Portland, OR, November 12-15, 2003.

Individuals with Disabilities Education Act Amendments of 1990, 20 U.S.C. &1400 et seq.

Individuals with Disabilities Education Act Amendments of 1997, Pub. L. No. 105-17, 105th Cong., 1st sess.

Institute on Community Integration. Transition from School to Work. [Online] Access 18 February 2008. Available from http://ici.umn.edu/schooltowork/factsheet.html.

Johnson, Richard A., and Wichern, Dean W. Applied Multivariate Statistical Analysis. 6th ed. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall, 1988.

Kaiser, H. F. The application of electronic computers to factor analysis. Educational and Psychological Measurement, 20 (January 1960) :141–151.

Kaiser, H. F., and Rice, J. Educational and Psychological Measurement, 34, 1974 : 111-117. อ้างถึงใน กัลยา วานิชย์บัญชา. การวิเคราะห์ข้อมูลหลายตัวแปร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ธรรมสาร, 2550.

Kauffman, James M. and Hallahan, Daniel P. Handbook of Special Education. New Jersey: Engle wood Cliffs, 1981.

Kimbrough, Alph B. and Nunnery, Michael Y. Educational Administration. New York : The McMillan Company, 1976.

Kohler, P.D. “Preparing youths with disabilities for future challenges: A taxonomy for transition planning.” Quoted in P. D. Kohler (Ed.). “Taxonomy for transition planning: Linking research and practice.” Champaign, IL : Transition Research Institute at Illinois, University of Illinois at Urbana-Champaign, 1996. (Monograph)

Kohler, P. D. “Implementing a transition perspective of education: A comprehensive approach to planning and delivering secondary education and transition services.” Quoted in F. R. Rusch and J. G. Chadsey (Eeds.). “Beyond high school: Transition from school to work.” New York: Wadsworth Publishing, 1998 : 179-205.

Krejcie, Robert V., and Daryle, Morgan W. "Determining Sample Size for Research Activities." Journal for Education and Psychological Measurement 3 30 (3 November 1970) : 608.

Krom, D. M. and Prater, M. A. “IEP goals for intermediate-aged students with mild mental retardation.” Career Development for Exceptional Individuals 16 (January 1993) : 87-95.

Laessig, R.E., and Duckett, E.J. “Canonical correlation analysis: potential for environmental health planning.” Am J Public Health. 69 (4) (Apr 1979) : 353-359.

Lipham, James M., and Hock, James A. Jr. The Principalship : Foundation and Function. New York : Harper & Row Publishing, 1974.

Lombard, R. C., Hazellkorn, M. N., and Neubert, D. A. “A survey of accessibility to secondary vocational education programs and transition services for students with disabilities in Wisconsin.” Career Development for Exceptional Individuals 15 (February 1992) : 179-188.

Lueuking, R. G., and Fabian, E. S. “Paid internships and employment success for youth in transition.” Career Development for Exceptional Individuals 23 2 (2000) : 205-221.

Maruyama, G. and Moreno, J. Does Diversity Matter? Three Research Studies on Diversity in College Classrooms. Washington D.C. : American Council on Education and American Association of University Professors, 2000.

National Alliance for Secondary Education and Transition. National Standards & Quality Indicators for secondary education and transition. Minneapolis: University of Minnesota, National Center on Secondary Education and Transition, n.d.

National Center on Secondary Education and Transition. a Web-based Learning. [Online] Access 18 February 2008. Available from http://www.ncset.org/topics/wblearning/default.asp?topic=19.

National Center on Secondary Education and Transition. b Current challenges facing secondary education and transition services for youth with disabilities in the United States. [Online] Access 18 December 2004. Available from http://ncset.org/publications/discussionpaper/default.asp.

Nolet, V., and McLaughlin, M. J. Accessing the general curriculum: Including students with disabilities in standards-based reform. Thousand Oaks, CA : Corwin Press.

Reynolds, M. C., and Birch, J. W. Teaching exceptional children in all America's schools. Reston, VA : Council for Exceptional Children, 1977. อ้างถึงใน ผดุง อารยะวิญญู. วิธีสอนเด็กออทิสติก. กรุงเทพมหานคร : แว่นแก้ว, 2546.

Rummel, R. J. Applied Factor Analysis. Evanston, Ill.: Northwestern University Press, 1970. Quoted in Laessig, R.E., and Duckett, E.J. "Canonical correlation analysis: potential for environmental health planning." Am J Public Health. 69 (4) (Apr 1979) : 353-359.

School-Community Partnerships. School-To-Career. [Online] Access 10 December 2009. Available from http://kcsos.kern.org/schcom/School-To-Career.

Sergiovanni, Thomas J. The Principalship : A Reflective Practice Perspective. Boston : Allyn and Bacon. Inc., 1987.

Sherry, A., and Henson, R. K. "Conducting and interpreting canonical correlation analysis in personality research: A user-friendly primer." Journal of Personality Assessment, 84 2005 : 37-48.

Skill for Tomorrow. Overview of School-to-Work. [Online] Access 20 January 2008. Available from http://www.ibtstw.org/stw/default.html.

Smith, D. Diversity Works: The emerging picture of how students benefit. Washington DC : Association of American Colleges and Universities, 1997.

Stanford Research Institute International. What Happen Next? Trends in postschool outcomes of youth with disabilities. Washington DC : The Office of Special Education Program, 1992.

Storms, Jane., O'Leary, Ed., and Williams, Jane. Transition Requirements : A Guide for State, Districts, Schools, Universities and Families. Minnesota : Institute of Community Integration, University of Minnesota, 2000.

Tabachnick, B.G., and Fidell L.S. Using Multivariate Statistics. 4th. ed. Boston : Allyn & Bacon, 2001.

The New York City Department of Education. District 75 Administrator Guidelines for Developing Inclusive Education. [Online] Access 10 January 2009. Available from http://www.roeher.ca/Comersus/title.htm.

Ubben, Gerald G., and Hughes, Larry W. The Principalship : Creative Leadership for Effective Schools. 2nd ed. Boston : Allyn and Bacon. Inc., 1992.

Wehmeyer,, M.L., Agran, M., and Hughes, C. Teaching self-determination to students with disabilities: Basic skills for successful transition. Baltimore : Paul H. Brookes, 1998.

Wikipedia. School-to-work transition. [Online] Access 15 December 2007. Available from http://en.wikipedia.org/wiki/School-to-work_transition.

Woolcock, W. W., Stodden, R. A., and Bisconver, S.W. Process and outcome-focused decision making. Quoted in F. R. Rusch, L. DeStefano, J. Chadsey-Rusch, L. A. Phelps and E. Szymanski (Eds.) Transition from school to adult life: Models, linkages and policy. Sycamore, IL : Sycamore Publishing, 1992 : 219-244.

Wragaa, William G. "The school-to-work movement in the United States: policies, problems and possibilities." Curriculum Journal. 9 (2) (Summer 1998) : 177-195.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์ขอสัมภาษณ์

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้องที่ให้สัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

ที่ ศธ 0520.203.2 / 673

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม73000

26 ตุลาคม 2552

เรื่อง ขอสัมภาษณ์งานวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา

เรียน นายสำเริง วิระชะนัง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางพรพรรณ์ สมบูรณ์ รหัสนักศึกษา 48252959 นักศึกษาระดับปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา”

ในการนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ขอความอนุเคราะห์ให้นางพรพรรณ์ สมบูรณ์ สัมภาษณ์เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วม สู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา เพื่อนำไปประกอบการพัฒนางานวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์)
หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

งานธุรการ
โทรศัพท์ / โทรสาร 034-219136

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้องที่ให้สัมภาษณ์

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา 3 คน

ดร.พลอย สืบวิเศษ	ผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ภาคพิเศษ จังหวัดสุราษฎร์ธานี สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
อ.อภิชาติ ธรรมุลตรี	อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล
อ.พะโยม ชิณวงศ์	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ อันดับ คศ.4 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐม

2. ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษและการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ 3 คน

อ.พวงแก้ว กิจธรรม	ผู้จัดการมูลนิธิพัฒนาคนพิการไทย
ผศ.ดร.เกยูร วงศ์ก้อม	ประธานหลักสูตรการศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
ผศ.ดร.ทวี เชื้อสุวรรณทวี	ประธานหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการภาคพิเศษ วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล

3. ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนเรียนร่วม 3 คน

อ.มนทิพย์ ทรงกิติพิศาล	ผู้อำนวยการโรงเรียนโรงเรียนกันตังรัษฎาศึกษา
อ.วาสนา พลายเพ็ชร์	ครูโรงเรียนโรงเรียนกันตังรัษฎาศึกษาดูแลนักเรียนพิการ
อ.ทิพย์วรรณ แจ่มไพบูรณ์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สพท. ฉะเชิงเทราเขต 1

4. ผู้ปกครองนักเรียนพิการ 2 คน

นางประภา อภิพัฒนา	ประธานชมรมผู้ปกครองบุคคลที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
นายสำเริง วิระชะนัง	นายกสมาคมผู้ปกครองออทิสติก

5. ผู้นำคนพิการ 2 คน

อ.ชูศักดิ์ จันทยานนท์	ประธานสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย
อ.สุภรธรรม มงคลสวัสดิ์	ครูใหญ่/ผู้จัดการ โรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่ พัทยา ผู้อำนวยการศูนย์จัดหางานคนพิการพระมหาไถ่

6. ผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ 2 คน

พญ.วินัดดา ปิยะศิลป์	นายแพทย์ 10 ประธานการบริหารจัดการความรู้ สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี ประธานชมรมจิตแพทย์เด็กและวัยรุ่นแห่งประเทศไทย ประธานโครงการเผยแพร่ความรู้สู่ประชาชน สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี
อ.สมบูรณ์ อาศิรพจน์	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลาง

7. ผู้แทนจากสถานประกอบการ 3 คน

นายสุรวัฒน์ ชินวัตร	กรรมการผู้จัดการบริษัทแอดวานซ์ คอนแท็คเซ็นเตอร์ จำกัด
นางสาวกุสาวดี นิยมธรรม	ผู้จัดการแผนกลูกค้าสัมพันธ์
นางสาวรื่นฤดี ชอบผล	พนักงานลูกค้าสัมพันธ์

แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

1. องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย มีองค์ประกอบใด
2. องค์ประกอบด้านการการบริหารจัดการ มีอะไรบ้าง
3. องค์ประกอบด้านผู้เกี่ยวข้องมีใครบ้าง และต้องมัคุณสมบัติอย่างไร
4. องค์ประกอบด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนมีอะไรบ้าง
5. องค์ประกอบด้านกระบวนการในการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงานมีอะไรบ้าง
6. องค์ประกอบด้านสถานที่/แหล่งฝึกงานมีอะไรบ้าง
7. องค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกมีอะไรบ้าง
8. องค์ประกอบด้านข้อมูลและสารสนเทศมีอะไรบ้าง

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

ที่ ศธ 0520.203.2 / 807

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม73000

27 พฤษจิกายน 2552

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนนันท์ ศลโกสุม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางพรพรรณ์ สมบูรณ์ รหัสนักศึกษา 48252959 นักศึกษาระดับปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา” ในการนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษาขอขอบคุณในการอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์)
หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

งานธุรการ
โทรศัพท์ / โทรสาร 0-3421-9136

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

1.	รศ.ดร.ประกอบ คุณารักษ์	อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอิสเทอร์นเอเชีย อดีตคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
2.	ผศ.ดร.มลิวัลย์ ธรรมแสง	ผู้อำนวยการหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (การศึกษาพิเศษ) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนเศรษฐเสถียร
3.	ผศ.ดร.สุนันท์ ศลโกสุม	ข้าราชการบำนาญ สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4.	รศ.ดร. สุมาลี ดีจงกิจ	อาจารย์ประจำภาควิชา โสต ศอ นาสิก คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี อดีตผู้อำนวยการวิทยาลัยราชสุดา
5.	ผศ.ดร.บุษยา บัวสมบูรณ์	อาจารย์ประจำสาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะคุรุศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคผนวก ค

ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์ขอทดลองเครื่องมือวิจัย

รายชื่อโรงเรียนเรียนร่วมที่เป็นกลุ่มทดลองเครื่องมือวิจัย

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย

ที่ ศธ 0520.203.2 / 079

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม73000

27 มกราคม 2553

เรื่อง ขอทดลองเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนชิโนรสวิทยาลัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางพรพรรณ์ สมบูรณ์ รหัสนักศึกษา 48252959 นักศึกษาระดับปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา” ในการนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นางพรพรรณ์ สมบูรณ์ ทำการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือในหน่วยงานของท่าน เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ในการวิจัยกลุ่มตัวอย่าง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษาขอขอบคุณในการอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์)
หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

งานธุรการ
โทรศัพท์ / โทรสาร 0 3421 9136

รายชื่อโรงเรียนเรียนร่วมที่เป็นกลุ่มทดลองเครื่องมือวิจัย

ชื่อโรงเรียน	ที่อยู่
1. โรงเรียนชิโนรสวิทยาลัย	45 ถนนอิสรภาพ แขวงบ้านช่างหล่อ เขตบางกอกน้อย กรุงเททมหานคร 10700
2. โรงเรียนสวนอนันต์	65 ซอยวัดดงมูลเหล็ก แขวงบ้านช่างหล่อ เขตบางกอกน้อย กรุงเททมหานคร 10700
3. โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน	88/2527 ถนนพระราม 2 แขวงแสมดำ เขตบางขุนเทียน กรุงเททมหานคร 10150
4. โรงเรียนราชวินิตบางแคปานขำ	135/3 หมู่ 5 ซอย 22-7 ถนนหมู่บ้านเศรษฐกิจ แขวงบางแคเหนือ เขตบางแค กรุงเททมหานคร 10600
5. โรงเรียนฤทธิณรงค์รอน	554 ซอยเพชรเกษม 2 แขวงวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเททมหานคร 10600
6. โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์	35 ก หมู่ 3 ถนนเอกชัย แขวงบางขุนเทียน เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร 10150
7. โรงเรียนมัธยมวัดมกุฏกษัตริย์	330/3 ถนนกรุงเกษม บางขุนพรม พระนคร กรุงเทพมหานคร 10200
8. โรงเรียนวัดอินทราราม	258 ถนนเทิดไท แขวงบางยี่เรือ เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	32	100.0
	Excluded[a]	0	.0
	Total	32	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.9920	258

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
q_1	1041.28	11542.209	.215	.9920
q_2	1041.22	11516.176	.432	.9920
q_3	1041.25	11511.290	.555	.9919
q_4	1041.28	11507.499	.551	.9919
q_5	1041.22	11564.951	.142	.9920
q_6	1041.28	11500.983	.555	.9919
q_7	1041.22	11495.725	.533	.9919
q_8	1041.41	11540.701	.321	.9920
q_9	1041.31	11552.415	.247	.9920
q_10	1041.31	11526.609	.389	.9920
q_11	1041.50	11469.742	.621	.9919

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
q_12	1041.28	11523.693	.431	.9920
q_13	1041.41	11492.636	.443	.9920
q_14	1041.41	11518.765	.453	.9920
q_15	1041.63	11522.435	.517	.9919
q_16	1041.22	11525.854	.472	.9920
q_17	1041.31	11526.931	.419	.9920
q_18	1041.22	11522.434	.390	.9920
q_19	1041.41	11509.217	.486	.9920
q_20	1041.47	11485.096	.648	.9919
q_21	1041.34	11542.426	.346	.9920
q_22	1041.19	11483.512	.600	.9919
q_23	1041.13	11511.597	.612	.9919
q_24	1041.28	11515.241	.493	.9920
q_25	1041.28	11497.370	.580	.9919
q_26	1041.34	11494.297	.523	.9919
q_27	1041.34	11480.104	.740	.9919
q_28	1041.34	11506.491	.508	.9919
q_29	1041.56	11497.028	.598	.9919
q_30	1041.38	11516.823	.489	.9920
q_31	1041.47	11478.773	.613	.9919
q_32	1041.44	11494.706	.531	.9919
q_33	1041.16	11531.491	.449	.9920
q_34	1041.31	11535.964	.386	.9920
q_35	1041.22	11510.176	.506	.9919
q_36	1041.34	11516.943	.514	.9919
q_37	1041.31	11543.706	.291	.9920
q_38	1041.13	11510.952	.557	.9919
q_39	1041.19	11517.512	.392	.9920
q_40	1041.22	11515.789	.466	.9920
q_41	1041.16	11530.975	.373	.9920
q_42	1041.41	11507.475	.535	.9919
q_43	1041.19	11531.577	.412	.9920

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
q_44	1041.28	11481.112	.648	.9919
q_45	1041.31	11469.254	.698	.9919
q_46	1041.28	11499.951	.607	.9919
q_47	1041.31	11510.867	.500	.9920
q_48	1041.31	11526.415	.390	.9920
q_49	1041.28	11519.434	.462	.9920
q_50	1041.13	11521.919	.522	.9919
q_51	1041.22	11485.789	.492	.9920
q_52	1041.22	11533.789	.405	.9920
q_53	1041.34	11482.620	.671	.9919
q_54	1041.25	11480.323	.575	.9919
q_55	1041.31	11473.835	.669	.9919
q_56	1041.50	11487.032	.524	.9919
q_57	1041.06	11548.835	.313	.9920
q_58	1041.28	11487.628	.699	.9919
q_59	1041.38	11486.177	.720	.9919
q_60	1041.38	11486.952	.661	.9919
q_61	1041.28	11498.660	.478	.9920
q_62	1041.50	11428.452	.683	.9919
q_63	1041.31	11493.835	.545	.9919
q_64	1041.22	11527.080	.320	.9920
q_65	1041.19	11521.060	.454	.9920
q_66	1041.19	11542.609	.253	.9920
q_67	1041.44	11518.319	.475	.9920
q_68	1041.22	11530.757	.430	.9920
q_69	1041.22	11544.757	.312	.9920
q_70	1041.31	11521.835	.505	.9920
q_71	1041.25	11483.613	.660	.9919
q_72	1041.25	11511.419	.613	.9919
q_73	1041.38	11493.661	.614	.9919
q_74	1041.41	11489.088	.500	.9920

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
q_75	1041.31	11502.415	.522	.9919
q_76	1041.34	11503.652	.467	.9920
q_77	1041.19	11511.770	.575	.9919
q_78	1041.19	11500.673	.562	.9919
q_79	1041.31	11511.254	.539	.9919
q_80	1041.38	11488.048	.544	.9919
q_81	1041.31	11500.738	.502	.9920
q_82	1041.25	11507.677	.498	.9920
q_83	1041.13	11510.629	.514	.9919
q_84	1041.09	11510.539	.609	.9919
q_85	1041.28	11528.596	.431	.9920
q_86	1041.44	11510.383	.586	.9919
q_87	1041.63	11486.758	.639	.9919
q_88	1041.41	11445.281	.814	.9919
q_89	1041.31	11446.867	.793	.9919
q_90	1041.44	11452.125	.686	.9919
q_91	1041.41	11434.120	.711	.9919
q_92	1041.47	11465.870	.730	.9919
q_93	1041.38	11496.952	.591	.9919
q_94	1041.25	11498.710	.558	.9919
q_95	1041.34	11543.072	.306	.9920
q_96	1041.38	11490.242	.638	.9919
q_97	1041.38	11461.532	.784	.9919
q_98	1041.47	11461.483	.651	.9919
q_99	1041.31	11542.286	.375	.9920
q_100	1041.34	11521.588	.529	.9919
q_101	1041.50	11524.516	.530	.9919
q_102	1041.44	11507.931	.553	.9919
q_103	1041.38	11516.887	.536	.9919
q_104	1041.22	11512.047	.663	.9919
q_105	1041.44	11462.706	.773	.9919
q_106	1041.31	11474.157	.709	.9919

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
q_107	1041.47	11488.386	.555	.9919
q_108	1041.53	11453.934	.696	.9919
q_109	1041.47	11498.193	.560	.9919
q_110	1041.63	11481.790	.631	.9919
q_111	1041.47	11478.515	.745	.9919
q_112	1041.47	11486.967	.636	.9919
q_113	1041.44	11450.899	.693	.9919
q_114	1041.25	11504.194	.561	.9919
q_115	1041.34	11498.104	.609	.9919
q_116	1041.41	11522.443	.427	.9920
q_117	1041.44	11461.802	.734	.9919
q_118	1041.44	11456.448	.814	.9919
q_119	1041.47	11463.805	.792	.9919
q_120	1041.44	11491.738	.521	.9919
q_121	1041.38	11495.919	.558	.9919
q_122	1041.34	11453.846	.546	.9920
q_123	1041.38	11419.339	.771	.9919
q_124	1041.19	11480.544	.619	.9919
q_125	1041.50	11536.968	.290	.9920
q_126	1041.41	11533.410	.476	.9920
q_127	1041.31	11483.706	.693	.9919
q_128	1041.41	11482.378	.626	.9919
q_129	1041.38	11453.210	.748	.9919
q_130	1041.38	11522.887	.360	.9920
q_131	1041.53	11497.354	.614	.9919
q_132	1041.53	11507.096	.592	.9919
q_133	1041.38	11461.016	.787	.9919
q_134	1041.47	11458.709	.666	.9919
q_135	1041.31	11534.802	.446	.9920
q_136	1041.34	11508.684	.643	.9919
q_137	1041.53	11507.999	.498	.9920
q_138	1041.41	11479.281	.580	.9919

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
q_139	1041.47	11431.805	.749	.9919
q_140	1041.31	11512.609	.583	.9919
q_141	1041.59	11486.572	.463	.9920
q_142	1041.63	11443.661	.691	.9919
q_143	1041.38	11467.339	.541	.9920
q_144	1041.44	11441.996	.661	.9919
q_145	1041.25	11497.226	.438	.9920
q_146	1041.69	11402.673	.797	.9919
q_147	1041.31	11460.738	.558	.9919
q_148	1041.41	11453.991	.724	.9919
q_149	1041.38	11474.823	.656	.9919
q_150	1041.38	11512.177	.484	.9920
q_151	1041.31	11506.351	.635	.9919
q_152	1041.25	11479.355	.647	.9919
q_153	1041.41	11484.959	.698	.9919
q_154	1041.31	11490.286	.646	.9919
q_155	1041.69	11430.738	.836	.9919
q_156	1041.56	11547.996	.221	.9920
q_157	1041.47	11527.483	.292	.9920
q_158	1041.72	11516.402	.341	.9920
q_159	1041.44	11585.028	-.029	.9920
q_160	1041.41	11536.184	.286	.9920
q_161	1041.22	11517.144	.495	.9920
q_162	1041.34	11519.072	.423	.9920
q_163	1041.28	11493.951	.714	.9919
q_164	1041.25	11490.194	.578	.9919
q_165	1041.56	11437.093	.716	.9919
q_166	1041.88	11490.952	.390	.9920
q_167	1041.38	11473.145	.602	.9919
q_168	1041.53	11449.031	.692	.9919
q_169	1041.75	11446.387	.653	.9919
q_170	1041.78	11503.789	.338	.9920

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
q_171	1041.84	11474.394	.428	.9920
q_172	1041.69	11492.157	.437	.9920
q_173	1041.59	11489.281	.420	.9920
q_174	1041.56	11462.319	.668	.9919
q_175	1041.50	11492.968	.544	.9919
q_176	1041.47	11476.644	.595	.9919
q_177	1041.41	11447.733	.726	.9919
q_178	1041.56	11470.190	.596	.9919
q_179	1041.56	11491.093	.506	.9920
q_180	1041.47	11505.031	.553	.9919
q_181	1041.47	11482.193	.563	.9919
q_182	1041.44	11489.480	.758	.9919
q_183	1041.31	11473.190	.673	.9919
q_184	1041.31	11488.286	.660	.9919
q_185	1041.34	11486.168	.696	.9919
q_186	1041.50	11444.000	.765	.9919
q_187	1041.34	11494.168	.455	.9920
q_188	1041.34	11466.620	.731	.9919
q_189	1041.38	11451.403	.850	.9919
q_190	1041.34	11479.394	.613	.9919
q_191	1041.41	11434.959	.733	.9919
q_192	1041.31	11502.415	.607	.9919
q_193	1041.28	11515.757	.490	.9920
q_194	1041.41	11471.797	.693	.9919
q_195	1041.38	11494.177	.570	.9919
q_196	1041.31	11516.996	.426	.9920
q_197	1041.31	11487.060	.669	.9919
q_198	1041.44	11459.028	.751	.9919
q_199	1041.31	11510.028	.506	.9919
q_200	1041.41	11489.475	.619	.9919
q_201	1041.28	11535.822	.416	.9920
q_202	1041.28	11514.338	.547	.9919

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
q_203	1041.31	11503.770	.597	.9919
q_204	1041.28	11520.273	.499	.9920
q_205	1041.38	11510.694	.587	.9919
q_206	1041.22	11502.757	.605	.9919
q_207	1041.44	11446.383	.786	.9919
q_208	1041.59	11446.378	.745	.9919
q_209	1041.50	11522.065	.493	.9920
q_210	1041.41	11511.346	.611	.9919
q_211	1041.44	11500.577	.667	.9919
q_212	1041.31	11513.254	.483	.9920
q_213	1041.53	11473.289	.688	.9919
q_214	1041.53	11457.741	.840	.9919
q_215	1041.34	11533.136	.428	.9920
q_216	1041.63	11454.565	.804	.9919
q_217	1041.66	11436.943	.812	.9919
q_218	1041.41	11495.410	.579	.9919
q_219	1041.47	11475.547	.766	.9919
q_220	1041.38	11464.113	.624	.9919
q_221	1041.50	11474.387	.569	.9919
q_222	1041.44	11452.448	.657	.9919
q_223	1041.56	11443.415	.711	.9919
q_224	1041.63	11459.339	.664	.9919
q_225	1041.56	11460.899	.676	.9919
q_226	1041.41	11457.217	.785	.9919
q_227	1041.44	11465.028	.645	.9919
q_228	1041.47	11473.225	.728	.9919
q_229	1041.34	11534.297	.417	.9920
q_230	1041.53	11443.031	.755	.9919
q_231	1041.59	11448.507	.734	.9919
q_232	1041.56	11472.899	.639	.9919
q_233	1041.31	11474.931	.627	.9919
q_234	1041.44	11473.286	.663	.9919

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
q_235	1041.44	11477.931	.720	.9919
q_236	1041.31	11481.899	.706	.9919
q_237	1041.34	11463.588	.551	.9919
q_238	1041.22	11467.854	.707	.9919
q_239	1041.31	11494.544	.574	.9919
q_240	1041.38	11507.403	.517	.9919
q_241	1041.31	11514.738	.513	.9919
q_242	1041.34	11499.652	.597	.9919
q_243	1041.50	11500.645	.565	.9919
q_244	1041.44	11500.577	.563	.9919
q_245	1041.56	11484.383	.544	.9919
q_246	1041.53	11483.096	.561	.9919
q_247	1041.59	11485.733	.618	.9919
q_248	1041.50	11524.516	.431	.9920
q_249	1041.56	11513.351	.576	.9919
q_250	1041.44	11461.544	.781	.9919
q_251	1041.25	11501.355	.581	.9919
q_252	1041.38	11477.081	.682	.9919
q_253	1041.47	11467.547	.680	.9919
q_254	1041.50	11469.613	.621	.9919
q_255	1041.53	11487.031	.539	.9919
q_256	1041.22	11540.241	.395	.9920
q_257	1041.31	11481.383	.589	.9919
q_258	1041.34	11475.717	.772	.9919

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

รายชื่อโรงเรียนเรียนร่วมที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

แบบสอบถามความคิดเห็น

ที่ ศธ 0520.102 (นฐ) / 1953

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม73000

11 กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสามัคคีวิทยาคม

ด้วย นางพรพรรณ์ สมบูรณ์ รหัสนักศึกษา 48252959 นักศึกษาระดับปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา” มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร ครูที่รับผิดชอบหรือสอนนักเรียนพิการ และนักเรียนพิการหรือผู้ปกครองนักเรียนพิการในโรงเรียนของท่าน เพื่อประกอบ การทำดุษฎีนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตและแจ้งบุคลากรทราบ เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามให้แก่นักศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะตังกูร)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0 3421 8788

รายชื่อโรงเรียนเรียนร่วมที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ที่	ชื่อโรงเรียน	จังหวัดและเขตพื้นที่
1	สามัคคีวิทยาคม	เชียงราย เขต 1
2	เม็งรายมหาราชวิทยาคม	เชียงราย เขต 1
3	ห้วยสักวิทยาคม	เชียงราย เขต 1
4	เมืองเชียงราย	เชียงราย เขต 1
5	ดอนชัยวิทยาคม	เชียงราย เขต 1
6	สามัคคีวิทยาคม 2	เชียงราย เขต 1
7	เวียงชัยวิทยาคม	เชียงราย เขต 1
8	พิษณุโลกพิทยาคม	พิษณุโลก เขต 1
9	จ่านกร้อง	พิษณุโลก เขต 1
10	ท่าทองพิทยาคม	พิษณุโลก เขต 1
11	พุทธชินราชพิทยา	พิษณุโลก เขต 1
12	บรรพตพิสัยพิทยาคม	นครสวรรค์ เขต 2
13	ลาดยาววิทยาคม	นครสวรรค์ เขต 2
14	สตรีนนทบุรีบางใหญ่(นนทกิจพิศาล)	นนทบุรี เขต 2
15	ปากเกร็ด	นนทบุรี เขต 2
16	สวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี	นนทบุรี เขต 2
17	โพธินิมิตวิทยาคม	นนทบุรี เขต 2
18	นวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี	นนทบุรี เขต 2
19	สาครพิทยาคม	ชัยนาท
20	วัดสิงห์	ชัยนาท
21	ห้วยกรดวิทยา	ชัยนาท
22	สระกระโจมโสภณพิทยา	สุพรรณบุรี เขต 2
23	สองพี่น้องวิทยา	สุพรรณบุรี เขต 2
24	บางลี่วิทยา	สุพรรณบุรี เขต 2
25	บ่อสุพรรณวิทยา	สุพรรณบุรี เขต 2
26	บรรหารแจ่มใสวิทยา 5	สุพรรณบุรี เขต 2
27	สมุทรสาครวิทยาลัย	สมุทรสาคร เขต 1

ที่	ชื่อโรงเรียน	จังหวัดและเขตพื้นที่
28	สมุทรสาครบูรณะ	สมุทรสาคร เขต 1
29	เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ สมุทรสาคร	สมุทรสาคร เขต 1
30	พันท้ายนรสิงห์วิทยา	สมุทรสาคร เขต 1
31	สมุทรสาครวุฒิชัย	สมุทรสาคร เขต 1
32	อ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์	สมุทรสาคร เขต 1
33	เบญจมราชรังสฤษฎิ์ 3 ชนะสงสารวิทยา	ฉะเชิงเทรา เขต 1
34	เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการสุวินทวงศ์	ฉะเชิงเทรา เขต 1
35	บางน้ำเปรี้ยววิทยา	ฉะเชิงเทรา เขต 1
36	ไผ่ดำพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก	ฉะเชิงเทรา เขต 1
37	บางปะกง(บวรวิทยายน)	ฉะเชิงเทรา เขต 1
38	ชลกันยานุกูล แสนสุข	ชลบุรี เขต 1
39	คลองกิ่วยิ่งวิทยา	ชลบุรี เขต 1
40	หนองใหญ่ศิริวรวาทวิทยา	ชลบุรี เขต 1
41	สันติวิทยาสรรพ์	เลย เขต 2
42	ผาอินทร์แปลงวิทยา	เลย เขต 2
43	หนองหินวิทยาคม	เลย เขต 2
44	นามนพิทยาคม	กาฬสินธุ์ เขต 3
45	นาไคร้พิทยาสรรพ์	กาฬสินธุ์ เขต 3
46	คำม่วง	กาฬสินธุ์ เขต 3
47	บ้านนาคูพัฒนา (กรป.กลางอุปถัมภ์)	กาฬสินธุ์ เขต 3
48	หนองเรือวิทยา	ขอนแก่น เขต 5
49	ขัวเรียงศึกษา	ขอนแก่น เขต 5
50	นาจานศึกษา	ขอนแก่น เขต 5
51	หนองตาไก้ศึกษา	ขอนแก่น เขต 5
52	ภูเวียงวิทยาคม	ขอนแก่น เขต 5
53	เวียงนครวิทยาคม	ขอนแก่น เขต 5
54	ภูผาม่าน	ขอนแก่น เขต 5
55	ด่านขุนทด	นครราชสีมา เขต 5
56	หนองบัวละครวิทยา	นครราชสีมา เขต 5

ที่	ชื่อโรงเรียน	จังหวัดและเขตพื้นที่
57	ทรายมูลวิทยา	ยโสธร เขต 2
58	กุดชุมวิทยาคม	ยโสธร เขต 2
59	กำแมดขันติธรรมวิทยาคม	ยโสธร เขต 2
60	โพนงามพิทยาคาร	ยโสธร เขต 2
61	เมืองกลางประชานุกูล	ยโสธร เขต 2
62	ป่าติ้ววิทยา	ยโสธร เขต 2
63	เลิงนกทา	ยโสธร เขต 2
64	บุ่งค้าวิทยาคม	ยโสธร เขต 2
65	คำเตยวิทยา	ยโสธร เขต 2
66	สอาดเผดิมวิทยา	ชุมพร เขต 1
67	ปากน้ำชุมพรวิทยา	ชุมพร เขต 1
68	ท่าแซะรัชดาภิเษก	ชุมพร เขต 1
69	ท่าข้ามวิทยา	ชุมพร เขต 1
70	ปะทิววิทยา	ชุมพร เขต 1
71	มาบอำมฤตวิทยา	ชุมพร เขต 1
72	วิเชียรมาตุ	ตรัง เขต 1
73	ย่านตาขาวรัฐชนูปถัมภ์	ตรัง เขต 1
74	ปะเหลียนผดุงศิษย์	ตรัง เขต 1
75	ทุ่งยาวผดุงศิษย์	ตรัง เขต 1
76	สวัสดิ์รัตนาภิมุข	ตรัง เขต 1
77	เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ภูเก็ต	ภูเก็ต
78	เมืองถลาง	ภูเก็ต
79	เบตง (วีระราษฎร์ประสาน)	ยะลา เขต 3
80	ธารโตวัฒนวิทย์	ยะลา เขต 3
81	หาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยา	สงขลา เขต 2
82	หาดใหญ่รัฐประชาสรรค์	สงขลา เขต 2
83	พะตงประธานคีรีวัฒน์	สงขลา เขต 2
84	หาดใหญ่พิทยาคม	สงขลา เขต 2
85	หาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา	สงขลา เขต 2

ที่	ชื่อโรงเรียน	จังหวัดและเขตพื้นที่
86	เทพลีลา	กทม. เขต 2
87	สุขุมนวพันธ์อุปถัมภ์	กทม. เขต 2
88	เทพศิรินทร์ร่มเกล้า	กทม. เขต 2
89	จันทร์หุ่นบำเพ็ญ	กทม. เขต 2
90	สตรีวิทยา 2	กทม. เขต 2

แบบสอบถามความคิดเห็น
คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม
เรื่อง รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงาน
ของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบองค์ประกอบและรูปแบบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย
2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check-list) และเติมคำลงในช่องว่าง จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) จำนวน 258 ข้อ

ตอนที่ 3 รูปแบบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย และข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (open ended questions) มีจำนวน 2 ข้อ

3. กรุณาตอบแบบสอบถาม **ให้ครบและตรงกับความคิดเห็นของท่านทุกข้อ โปรดอย่าเว้นข้อใดข้อหนึ่ง** เพื่อให้งานวิจัยเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง
4. หลังจากที่ท่านได้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้แล้ว กรุณาพับครึ่งเย็บด้วยลวดเย็บกระดาษ แล้วนำส่งไปรษณีย์ตามที่อยู่ที่ผู้วิจัยได้พิมพ์ไว้และติดแสตมป์ไว้เรียบร้อยแล้ว ภายในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2553

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ❒ หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพที่เป็นจริงของท่าน และโปรดกรอกข้อความรายละเอียดลงในช่องว่าง

ข้อที่	สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	สำหรับผู้วิจัย
1.	เพศ ❒ ชาย ❒ หญิง	❒ 1
2.	อายุ ..... ปี (เศษปีที่เกินหกเดือนนับเพิ่มไปอีกหนึ่งปี)	❒ 2
3.	ระดับการศึกษา ❒ กำลังศึกษาระดับมัธยมศึกษา ❒ ต่ำกว่าปริญญาตรี ❒ ปริญญาตรี ❒ ปริญญาโท ❒ ปริญญาเอก ❒ อื่น ๆ โปรดระบุ…….....	❒ 3
4.	สถานะในการตอบแบบสอบถาม ❒ ผู้บริหารโรงเรียน ❒ ครูผู้สอนนักเรียนพิการ ❒ ครูการศึกษาพิเศษ ❒ นักเรียนพิการ ❒ ผู้ปกครองนักเรียนพิการ ❒ อื่น ๆ โปรดระบุ…….....	❒ 4

ตอนที่ 2. แบบสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย

คำชี้แจง : โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้แล้วเขียนเครื่องหมาย ○ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงข้อละ 1 เครื่องหมาย

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามตอนที่ 2 มีดังนี้

5 คะแนน หมายถึง ท่าน**เห็นด้วยอย่างยิ่ง**ว่าข้อความนั้นเป็นองค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา

4 คะแนน หมายถึง ท่าน**เห็นด้วย**ว่าข้อความนั้นเป็นองค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา

3 คะแนน หมายถึง ท่าน**ไม่แน่ใจ**ว่าข้อความนั้นเป็นองค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา

2 คะแนน หมายถึง ท่าน**ไม่เห็นด้วย**ว่าข้อความนั้นเป็นองค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา

1 คะแนน หมายถึง ท่าน**ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง**ว่าข้อความนั้นเป็นองค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา

หมายเหตุ เพื่อไม่ให้ข้อความในแต่ละข้อยาวเกินไป ในที่นี้จะใช้คำว่า “การเปลี่ยนผ่านฯ” เป็นคำย่อของคำว่า “การเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา”

ข้อที่	องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1	การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาปรัชญาการเปลี่ยนผ่านฯ ของโรงเรียน	5	4	3	2	1
2	การพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่านฯ ของโรงเรียนให้สอดคล้องกับ นโยบาย และกฎหมายของรัฐ	5	4	3	2	1
3	การพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่านฯ ที่เคารพความ	5	4	3	2	1

ข้อที่	องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
	หลากหลายทางวัฒนธรรม ประเพณี คุณค่า และความเชื่อของชุมชน					
4	การสื่อสารเกี่ยวกับนโยบายและคุณค่าของการเปลี่ยนผ่านฯ ในการประชุมครูและผู้ปกครอง	5	4	3	2	1
5	การสื่อสารนโยบายของโรงเรียน งบประมาณ และแนวคิดในการพัฒนานักเรียนพิการ เพื่อให้นักเรียนพิการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ อย่างมีประสิทธิภาพ	5	4	3	2	1
6	การจัดให้มีคณะกรรมการเพื่อการเปลี่ยนผ่านฯ โดยอาจเป็นชุดเดียวกับคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	5	4	3	2	1
7	การกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการเพื่อการเปลี่ยนผ่านฯ อย่างชัดเจนซึ่งรวมถึงหน้าที่ในการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานและบุคคลภายนอก	5	4	3	2	1
8	การจัดทำแผนกลยุทธ์ และกำหนดเป้าหมายการเปลี่ยนผ่านฯ ไว้ในแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน	5	4	3	2	1
9	การกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่สอดคล้องกับเป้าหมายการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
10	การเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน โครงการ และกิจกรรมของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
11	การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ตามโครงการ/กิจกรรมที่ระบุในแผน	5	4	3	2	1
12	การตรวจสอบ กำกับ ติดตาม ประเมินผลโครงการ/กิจกรรมการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1

ข้อที่	องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
13	การนำผลการประเมินโครงการ/กิจกรรมมาพัฒนา/ปรับปรุงแก้ไขแผนและการดำเนินงานการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
14	การจัดทำรายงานการเปลี่ยนผ่านฯ เสนอแก่ผู้เกี่ยวข้องตามระยะเวลาที่กำหนด	5	4	3	2	1
15	การจัดโครงสร้างองค์กรของโรงเรียนที่รองรับการดำเนินงานในการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
16	การจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณของสถานศึกษาเพื่อใช้ในการดำเนินงานการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
17	การสืบเสาะสิ่งสนับสนุนและงบประมาณจากรัฐ ชุมชน และภาคเอกชน เพื่อการดำเนินงานการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
18	การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนพิการในการเปลี่ยนผ่านฯ และการอำนวยความสะดวกในการเบิกจ่าย รวมถึงการจัดหาทดแทน	5	4	3	2	1
19	การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการรวบรวมข้อมูล ประมวลผล และวางแผนการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
20	การสนับสนุนบุคลากรให้ดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
21	การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
22	การสรรหาทีมงานหรือพัฒนาทีมงานในการเปลี่ยนผ่านฯ ให้มีสมรรถนะและมีการวัดผลลัพธ์ตามบทบาทหน้าที่	5	4	3	2	1
23	การพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง ให้มีความรู้ความเข้าใจ ทัศนคติที่ดี และทักษะที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ และมีการติดตามผล	5	4	3	2	1
24	การจัดให้มีแผนพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยน	5	4	3	2	1

ข้อที่	องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
	ผ่านฯ ทั้งเชิงปรัชญาและการปฏิบัติ					
25	การสร้างขวัญ กำลังใจรูปแบบต่างๆ แก่ครูและบุคลากรที่มีส่วนร่วม/ตั้งใจพัฒนาระบบการเปลี่ยนผ่านฯ ในโรงเรียน	5	4	3	2	1
26	การประชาสัมพันธ์โครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ให้นักเรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบตระหนักและเห็นความสำคัญของการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
27	การประสานงานกับสมาคมครู-ผู้ปกครอง สมาคมศิษย์เก่า ชมรม หรือกลุ่มอาชีพต่างๆ ในชุมชน เพื่อให้การสนับสนุนโครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
28	การนำหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมมาใช้ในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
29	การนำการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการเปลี่ยนผ่านฯ มาเป็นตัวอย่าง เทียบเคียง และปฏิบัติ	5	4	3	2	1
30	การส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและกระจายความเป็นผู้นำในการดำเนินงานการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
31	การบริหารแบบเครือข่ายและใช้ประโยชน์จากเครือข่ายในการดำเนินงานการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
32	การสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านฯ อย่างต่อเนื่องและการเปลี่ยนผ่านฯ นั้นเข้ากับวัฒนธรรมชุมชน	5	4	3	2	1
33	การให้คำแนะนำช่วยเหลือครู และบุคลากรทางการศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
34	การพัฒนากลุ่มเพื่อการศึกษาวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
35	การวิเคราะห์แนวปฏิบัติที่ผ่านมาและความต้องการในอนาคตที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1

ข้อที่	องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
36	การทบทวนความก้าวหน้าในการเปลี่ยนผ่านฯ และสิ่งที่ต้องตระหนัก	5	4	3	2	1
37	การบูรณาการการดำเนินงานการเปลี่ยนผ่านฯ เข้ากับการดำเนินงานด้านอื่นๆ	5	4	3	2	1
38	การพัฒนานักเรียนพิการให้มีเจตคติที่ดีต่อการพึ่งพาตนเอง การทำงาน และมีวิถีชีวิตอิสระ (Independent Living)	5	4	3	2	1
39	การพัฒนานักเรียนพิการให้ยอมรับความจริง ยอมรับศักยภาพของตนเอง และกล้าแสดงออก	5	4	3	2	1
40	การพัฒนานักเรียนพิการให้มีทักษะและความสามารถในการศึกษาต่อระดับที่สูงขึ้น ทักษะการทำงาน และทักษะในการพึ่งพาตนเอง	5	4	3	2	1
41	การพัฒนานักเรียนพิการให้มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี	5	4	3	2	1
42	การพัฒนานักเรียนพิการให้มีทักษะทางจริยธรรม คุณค่า และความมีเหตุผล	5	4	3	2	1
43	การพัฒนานักเรียนพิการให้ตระหนัก เข้าใจ และรับรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมและสังคม และการเคารพทุกคน	5	4	3	2	1
44	การพัฒนานักเรียนพิการให้รู้จักการมีส่วนร่วมในการให้บริการแก่คนอื่นๆ ในชุมชน/สังคม	5	4	3	2	1
45	การพัฒนาทักษะนักเรียนพิการในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยที่สนับสนุนการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
46	การพัฒนาศักยภาพในการเดินทางของนักเรียนพิการเพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
47	การพัฒนานักเรียนพิการให้รับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของสมาชิกในครอบครัว และชุมชน ที่มีต่อประสบการณ์การทำงาน	5	4	3	2	1

ข้อที่	องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
48	การพัฒนานักเรียนพิการให้รับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับทักษะและคุณลักษณะส่วนบุคคลที่มีผลกระทบต่อการได้รับการจ้างงาน	5	4	3	2	1
49	การพัฒนานักเรียนพิการให้สามารถแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมในการทำงาน/การหางานทำของนักเรียนพิการ	5	4	3	2	1
50	การพัฒนานักเรียนพิการด้านทักษะมนุษยสัมพันธ์ การมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ทักษะการหางาน การเขียนประวัติและการเขียนจดหมายสมัครงาน	5	4	3	2	1
51	การพัฒนานักเรียนพิการรู้จักตนเอง เคารพนับถือตนเอง เชื่อมั่นในตนเอง มีภาวะผู้นำ สามารถชี้นำหรือเป็นแบบอย่างให้ผู้อื่น	5	4	3	2	1
52	การสร้างแรงจูงใจในการเปลี่ยนผ่านฯ ให้เกิดขึ้นในนักเรียนพิการ	5	4	3	2	1
53	การพัฒนาจุดแข็งของนักเรียนพิการและใช้ให้เป็นประโยชน์ในการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
54	การส่งเสริมให้นักเรียนพิการวิเคราะห์จุดแข็งหรือจุดอ่อนของตนเอง กำหนดเป้าหมายส่วนตัว และเป้าหมายในอนาคตที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ	5	4	3	2	1
55	การส่งเสริมให้นักเรียนพิการมีแผนพัฒนาชีวิตที่สอดคล้องกับความสนใจ ความสามารถ และเป้าหมายในชีวิต	5	4	3	2	1
56	การเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและพัฒนาแผนการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
57	การเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการเห็นตัวอย่างความสำเร็จในการมีอาชีพหรือการสร้างอาชีพ	5	4	3	2	1
58	การเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการตระหนักในอาชีพ ค้นหา	5	4	3	2	1

ข้อที่	องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
	อาชีพ และตัดสินใจเลือกอาชีพด้วยตนเอง					
59	การเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการประเมินทักษะที่หลงเหลือกับความสอดคล้องและเป็นไปได้ในทางเลือกด้านอาชีพที่ตนสนใจ	5	4	3	2	1
60	การเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการรับทราบและเข้าถึงสื่อการเรียนการสอนและทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่ช่วยเสริมการเรียนรู้	5	4	3	2	1
61	การเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการรับทราบและเข้าถึงการเรียนรู้วิธีปฏิบัติงาน วิธีให้บริการ และประสบการณ์ในการหางานทำ	5	4	3	2	1
62	การเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการประเมินผล	5	4	3	2	1
63	การจัดให้มีสารสนเทศด้านอาชีพ ทางเลือกหลังสำเร็จการศึกษา และการแนะแนวที่ช่วยในการตัดสินใจเลือกอาชีพหรือการศึกษาต่อที่สูงขึ้นของนักเรียนพิการ	5	4	3	2	1
64	การเปิดโอกาสให้นักเรียนทั่วไปรับรู้ข้อมูล ข้อจำกัด และการมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนพิการ	5	4	3	2	1
65	การสร้างเจตคติที่ดีในการเรียนและทำงานร่วมกับนักเรียนพิการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนทั่วไป	5	4	3	2	1
66	การพัฒนาระบบที่เอื้อให้นักเรียนทั่วไปช่วยเหลือนักเรียนพิการในการเปลี่ยนผ่านฯ เช่น เป็นอาสาสมัคร เพื่อนช่วยเพื่อน เป็นต้น	5	4	3	2	1
67	การจัดให้มีการจัดทำตารางการช่วยเหลือนักเรียนพิการชัดเจน	5	4	3	2	1
68	การสร้างเจตคติที่ดีเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านฯ ให้กับ	5	4	3	2	1

ข้อที่	องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
	ครอบครัว/ผู้ปกครองของนักเรียนพิการ					
69	การสร้างความเชื่อให้กับครอบครัว/ผู้ปกครองของนักเรียนพิการว่านักเรียนพิการสามารถพัฒนาได้ รวมทั้งให้โอกาสยอมรับ และพร้อมที่จะช่วยเหลือนักเรียนพิการในการเปลี่ยนผ่าน	5	4	3	2	1
70	การให้ความรู้แก่ครอบครัว/ผู้ปกครองเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างนักเรียนพิการกับครอบครัว/ผู้ปกครอง	5	4	3	2	1
71	การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครอบครัว/ผู้ปกครองเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ชีวิต	5	4	3	2	1
72	การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครอบครัว/ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนทางสังคมร่วมกับเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
73	การเปิดโอกาสให้ครอบครัว/ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
74	การเปิดโอกาสให้ครอบครัว/ผู้ปกครองสนับสนุนการเดินทางของนักเรียนพิการในการไปฝึกงานนอกโรงเรียน	5	4	3	2	1
75	การเปิดโอกาสให้ครอบครัว/ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและประเมินผลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ของนักเรียนพิการ	5	4	3	2	1
76	การเปิดโอกาสให้มีการเชื่อมโยงครอบครัวอื่นๆ เพื่อแบ่งปันประสบการณ์ ให้คำแนะนำและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	5	4	3	2	1

ข้อที่	องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
77	การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีเจตคติที่ดีต่อนักเรียนพิการ ไม่มองว่านักเรียนพิการเป็นภาระ แต่มีความสุขที่ได้ช่วยเหลือในการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
78	การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ประสบการณ์ และทักษะด้านต่างๆ ที่สนับสนุนการเปลี่ยนผ่านฯ เช่น การบริหารจัดการ การสร้างความร่วมมือ การติดต่อสื่อสาร การสอนเป็นทีม การปฏิบัติที่เป็นเลิศ เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายและการปรับใช้ให้เหมาะสมกับนักเรียน	5	4	3	2	1
79	การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีทักษะในการฝึกอาชีพ การให้คำแนะนำ การจัดนักเรียนให้เข้ากับงาน การดึงศักยภาพนักเรียนพิการ และการเตรียมพร้อมนักเรียนพิการเข้าสู่ตลาดแรงงาน	5	4	3	2	1
80	การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีทักษะในการแตกงานเป็นขั้นย่อยๆ และปรับกระบวนการหรือจัดหาอุปกรณ์เสริมที่เหมาะสมสำหรับขั้นย่อยที่นักเรียนพิการไม่สามารถทำได้	5	4	3	2	1
81	การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการปรับ/จัดสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ และเลือกทางเลือกที่เหมาะสมกับศักยภาพของนักเรียนพิการ	5	4	3	2	1
82	การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการสร้างบรรยากาศในโรงเรียนที่อบอุ่น การทำงานแบบร่วมมือกัน การนับถือกัน และการแลกเปลี่ยนความรู้/ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ร่วมกัน	5	4	3	2	1

ข้อที่	องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
83	การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการมีส่วนร่วม กล้าแสดงออก กล้าแสดงความสามารถ และการสนับสนุนพฤติกรรมทางบวกของนักเรียนพิการในการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
84	การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการทำงานแบบยืดหยุ่นและคิดสร้างสรรค์ ในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
85	การเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับรู้ความต้องการหรือเป้าหมายของนักเรียนพิการในการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
86	การสร้างเจตคติที่ดีเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านฯ ให้เกิดขึ้นในชุมชน	5	4	3	2	1
87	การสร้างความรู้ความเข้าใจให้คนในชุมชนเข้าใจคนพิการและวิถีชีวิตของคนพิการ	5	4	3	2	1
88	การใช้ชุมชนเป็นแหล่งฝึกอาชีพให้แก่นักเรียนพิการ	5	4	3	2	1
89	การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
90	การเปิดโอกาสให้ชุมชนอาสาสมัครเป็นผู้ช่วยสอนหรือผู้ร่วมสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอาชีพให้นักเรียนพิการ	5	4	3	2	1
91	การเปิดโอกาสให้ชุมชนเป็นพี่เลี้ยงในการฝึกงานให้กับนักเรียนพิการ	5	4	3	2	1
92	การใช้เครือข่ายเป็นแหล่งทรัพยากร แหล่งความรู้ และช่วยยกระดับคุณภาพการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1

ข้อที่	องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
93	การเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทำงานร่วมกันเป็นสหวิชาชีพ ร่วมกันออกแบบงาน ฝึกนักเรียนพิการ และปรับปรุงการเปลี่ยนผ่านฯ ให้ดีขึ้น	5	4	3	2	1
94	การประสานงานกับกลุ่มแม่บ้าน ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพ โรงเรียนเฉพาะความพิการ ร้านค้า สถานประกอบการในชุมชน อุตสาหกรรมในครัวเรือน ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้ปกครอง เพื่อเป็นแหล่งฝึกงานและให้ความรู้แก่นักเรียนพิการ	5	4	3	2	1
95	การประสานงานกับศูนย์การศึกษาพิเศษเกี่ยวกับสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการที่นักเรียนพิการพึงได้รับในการเปลี่ยนผ่านฯ รวมทั้งการเป็นวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับความพิการแก่ครอบครัวและชุมชน	5	4	3	2	1
96	การประสานงานกับกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัย มหาวิทยาลัย เกี่ยวกับเรื่องทางวิชาการ การฝึกอาชีพ การวิจัยพัฒนา และการพัฒนานวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
97	การประสานงานกับกรมพัฒนาสังคมเกี่ยวกับทุนสนับสนุนการสร้างอาชีพอิสระให้นักเรียนพิการภายหลังสำเร็จการศึกษา	5	4	3	2	1
98	การประสานงานกับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำท้องถิ่น องค์กรเอกชนที่ไม่หวังผลกำไร เกี่ยวกับการสนับสนุนในการรับนักเรียนพิการเข้าฝึกงาน/ทำงาน รวมทั้งช่วยสร้างเจตคติที่ดีเกี่ยวกับคนพิการให้กับคนในชุมชน	5	4	3	2	1
99	การประสานงานกับศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับการพัฒนาและปรับปรุงเนื้อหาสาระในรายวิชาหรือหลักสูตรรวมทั้งการ	5	4	3	2	1

ข้อที่	องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
	จัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ					
100	การประสานงานกับบุคลากรแวดล้อมเกี่ยวกับการให้โอกาส เข้าใจ ยอมรับนักเรียนพิการ รวมทั้งเชื่อว่านักเรียนพิการสามารถพัฒนาได้	5	4	3	2	1
101	การประสานงานกับผู้รู้ด้านปรัชญา/ศาสนาเกี่ยวกับการให้ความรู้และยกระดับคุณภาพจิตใจให้นักเรียนพิการและผู้เกี่ยวข้อง	5	4	3	2	1
102	การประสานงานกับองค์กรคนพิการในการผลักดันเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเสริมเพื่อการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
103	การประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงาน เพื่อร่วมกันจัดทำโครงการแบบบูรณาการในการพัฒนานักเรียนพิการ และลดความซ้ำซ้อนของงาน	5	4	3	2	1
104	การประสานงานกับ ครู ครูการศึกษาพิเศษ นักวิชาชีพ และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการรับผิดชอบร่วมกัน การทำงานร่วมกัน และการสนับสนุนด้านต่างๆ เพื่อให้นักเรียนพิการประสบความสำเร็จในการเปลี่ยนผ่านฯ ตามเป้าหมาย	5	4	3	2	1
105	การประสานงานให้ความรู้กับคนในสถานที่ฝึกงานของนักเรียนพิการให้เข้าใจข้อจำกัดของคนพิการและให้การยอมรับนักเรียนพิการ	5	4	3	2	1
106	การพัฒนาหลักสูตรที่มีเป้าหมายให้นักเรียนพิการเรียนรู้จากการปฏิบัติ เรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน เรียนรู้จาก	5	4	3	2	1

ข้อที่	องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
	โครงงานในชั้นเรียน เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เรียนรู้ตลอดชีวิต ได้รับการจ้างงาน และทำงานมุ่งสู่เป้าหมายของชีวิต					
107	การพัฒนาหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ บนพื้นฐานมาตรฐานวิชาชีพและมาตรฐานอุตสาหกรรม	5	4	3	2	1
108	การจัดให้มีการประเมินหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนพิการสามารถเข้าถึง เรียนรู้และมีประสบการณ์จากการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
109	การพัฒนาหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ที่บูรณาการความรู้ทางวิชาการและการปฏิบัติทางอาชีพเข้าด้วยกัน	5	4	3	2	1
110	การจัดให้มีหลักสูตร แผนงาน และกิจกรรม ด้านอาชีพที่หลากหลาย น่าสนใจ ไม่ล้าสมัย ทั้งเชิงกว้างและเชิงลึกในโรงเรียน	5	4	3	2	1
111	การจัดให้มีการพัฒนาหลักสูตรด้านอาชีพให้สอดคล้องกับแนวโน้มตลาดแรงงานและความต้องการเฉพาะเจาะจงของงานแต่ละอย่าง	5	4	3	2	1
112	การจัดให้มีการปรับหลักสูตรด้านอาชีพเป็นระยะและแจ้งทีมผู้สอนให้รับทราบ	5	4	3	2	1
113	การเปิดโอกาสให้นายจ้าง ชุมชน และภาคีเครือข่าย ร่วมกันออกแบบหลักสูตร แผน และกิจกรรมด้านอาชีพที่ได้มาตรฐาน	5	4	3	2	1
114	การจัดให้มีการพัฒนาหลักสูตรให้เป็นสหวิทยาการ ยืดหยุ่น และเหมาะสมสำหรับนักเรียนพิการ	5	4	3	2	1
115	การจัดให้มีการพัฒนาหลักสูตร โดยเน้นทักษะการดำรงชีวิตมากกว่าทักษะทางวิชาการ	5	4	3	2	1

ข้อที่	องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
116	การจัดให้มีการผสมผสานการฝึกอบรมในงาน (on-the-job training) กับการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อให้นักเรียนพิการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ สามารถเชื่อมโยงหลักสูตรกับการทำงานจริง	5	4	3	2	1
117	การจัดให้นักเรียนพิการได้ฝึกหัดทำงานกับภาคธุรกิจ อุตสาหรรม หรือองค์กรใดๆ เพื่อให้ได้รับประสบการณ์ตรงและลึก	5	4	3	2	1
118	การจัดให้นักเรียนพิการได้มีโอกาสเข้าสังเกตสถานที่ทำงาน เพื่อให้นักเรียนพิการได้ใกล้ชิดและเห็นสภาพการทำงานที่แท้จริง	5	4	3	2	1
119	การจัดให้นักเรียนพิการผลิตสินค้าและบริการเพื่อการจำหน่ายและให้บริการ	5	4	3	2	1
120	การจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ในโรงเรียนเพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่บูรณาการการศึกษาและอาชีพเข้าด้วยกัน	5	4	3	2	1
121	การจัดให้มีพี่เลี้ยงในสถานที่ฝึกงานแก่นักเรียนพิการ ซึ่งอาจเป็นพนักงานของสถานที่ฝึกงาน เป็นเพื่อร่วมงาน หรือเป็นผู้ฝึกงานจากโรงเรียนหรือชุมชน ที่มีความรู้และทักษะในการสอนนักเรียนพิการ ช่วยเหลือ แนะนำนักเรียนพิการเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมาย และสามารถประเม	5	4	3	2	1
122	การจัดให้นักเรียนพิการได้สัมผัสวิชาชีพที่หลากหลาย	5	4	3	2	1
123	การจัดให้มีการฝึกอาชีพนักเรียนพิการโดยเน้นอาชีพของครอบครัว อาชีพที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตชุมชน/ท้องถิ่น อาชีพอิสระ หรือ อาชีพในสถานประกอบการใกล้บ้าน	5	4	3	2	1
124	การจัดให้มีการสอนที่เน้นความสามารถพิเศษเฉพาะตัวของ	5	4	3	2	1

ข้อที่	องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
	นักเรียนพิการแต่ละคน					
125	การจัดให้มีการสอนซ้ำๆ สำหรับนักเรียนพิการบางประเภท	5	4	3	2	1
126	การจัดให้มีการสอนทักษะต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานให้นักเรียนพิการ เช่น ทักษะทางสังคม ทักษะการสื่อสาร ทักษะการสืบค้นข้อมูล ทักษะมนุษยสัมพันธ์ ทักษะการอ่าน/เขียน ทักษะการเป็นผู้นำ ทักษะการติดสินใจ และทักษะการปฏิเสธเพื่อนร่วมงาน เป็นต้น	5	4	3	2	1
127	การจัดให้มีการสอนที่เน้นปฏิบัติจริงทั้งในและนอกโรงเรียน	5	4	3	2	1
128	การจัดให้มีการสอนกิจกรรมเสริมสร้างสมาธิให้นักเรียนพิการ เช่น การวาดรูป และศิลปะ เป็นต้น	5	4	3	2	1
129	การจัดให้มีการสร้างแรงจูงใจในการเปลี่ยนผ่านให้เกิดขึ้นในนักเรียนพิการ เช่น การจัดประกวดผลิตภัณฑ์ เป็นต้น	5	4	3	2	1
130	การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้/การฝึกงานในโรงเรียนให้เหมือนจริง	5	4	3	2	1
131	การจัดให้มีกำหนดการที่ยืดหยุ่นสำหรับการวางแผนการเปลี่ยนผ่านฯ โดยนักเรียนพิการและผู้เกี่ยวข้อง	5	4	3	2	1
132	การจัดให้มีกำหนดการสำหรับการประชุมที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ อย่างสม่ำเสมอ	5	4	3	2	1
133	การจัดให้มีการเตรียมประวัตินักเรียน รูปแบบการเรียนรู้ จุดแข็ง เป้าหมาย และความต้องการของนักเรียนพิการ	5	4	3	2	1
134	การวางแผนเกี่ยวกับหลักสูตรด้านอาชีพ วิธีการประเมินผล และการส่งต่อสถานประกอบการ ให้กับนักเรียนพิการ	5	4	3	2	1
135	การวางแผนเกี่ยวกับการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและการปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับนักเรียนพิการทั้งใน	5	4	3	2	1

ข้อที่	องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
	โรงเรียนและสถานที่ฝึกงาน					
136	การวางแผนประสานความร่วมมือในการให้บริการเปลี่ยนผ่านฯ สำหรับนักเรียนพิการ	5	4	3	2	1
137	การวางแผนเกี่ยวกับความต้องการในการสนับสนุนด้านพฤติกรรม (กรณีที่จำเป็น) ให้แก่นักเรียนพิการในการฝึกอาชีพ	5	4	3	2	1
138	การวางแผนโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการบอกความต้องการ ความชอบ ความสนใจ ในอาชีพนั้นๆ	5	4	3	2	1
139	การเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการวางแผน ให้คำแนะนำ และให้คำปรึกษาด้านอาชีพ	5	4	3	2	1
140	การจัดให้มีการสื่อสารแผนการเปลี่ยนผ่านฯ สำหรับนักเรียนพิการและกระบวนการของโรงเรียนที่จะให้บุคลากรปฏิบัติ	5	4	3	2	1
141	การจัดให้มีการทบทวนแผนการเปลี่ยนผ่านฯ และทบทวนความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	5	4	3	2	1
142	การจัดให้มีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านฯ ให้นักเรียนพิการก่อนเปิดภาคเรียน	5	4	3	2	1
143	การจัดให้มีการปรับพื้นฐานความรู้ สร้างความสัมพันธ์ระหว่างครู-นักเรียน และการแนะนำโรงเรียนให้นักเรียนพิการได้รู้จัก	5	4	3	2	1
144	การจัดให้มีการประสานงานครู ครูการศึกษาพิเศษ นักวิชาชีพ และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยคัดกรองนักเรียน หาจุดแข็งศักยภาพ และวางแผนสู่เป้าหมาย	5	4	3	2	1
145	การจัดให้มีการใช้แบบคัดกรองหรือแบบวัดความถนัดด้านอาชีพกับนักเรียนพิการ	5	4	3	2	1

ข้อที่	องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
146	การเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการได้เห็น ได้สัมผัสอาชีพจริง โดยการพาไปศึกษาดูงาน หรือเชิญคนที่ประสบความสำเร็จมาพูดคุย เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพ	5	4	3	2	1
147	การจัดให้มีการสำรวจบ้านและครอบครัวของนักเรียนพิการ	5	4	3	2	1
148	การจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ที่มีหน้าที่ครอบคลุมการจัดทำแผนการเปลี่ยนผ่านฯ โดยคณะกรรมการประกอบด้วยผู้เกี่ยวข้อง เช่น เจ้าของกิจการหรือผู้แทน ผู้ปกครอง ครูประจำชั้น นักเรียนพิการ ครูการศึกษาพิเศษ และนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง เป	5	4	3	2	1
149	การจัดให้มีการประชุมเพื่อจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลและแผนการเปลี่ยนผ่านฯ ที่มีความยืดหยุ่นสำหรับนักเรียนพิการและครอบครัว โดยคำนึงถึงการเดินทาง ภาระของครอบครัว ตารางเวลา และอื่นๆ	5	4	3	2	1
150	การกำหนดความสนใจ ทักษะ ความสามารถ ในการศึกษาต่อหรือการทำงานในอนาคตในแผนการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
151	การเปิดโอกาสให้นักเรียนพิการแสดงภาวะผู้นำโดยบอกความชอบ ความต้องการในอนาคต และตัดสินใจด้วยตนเอง	5	4	3	2	1
152	การจัดให้มีการประเมินศักยภาพและทักษะนักเรียนพิการที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
153	การพัฒนาผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการเปลี่ยนผ่านฯ ให้สามารถเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลอย่างมีเป้าหมาย ชัด สอดคล้องกับความชอบและความต้องการของนักเรียนพิการ และวัดได้ตามศักยภาพของนักเรียน	5	4	3	2	1

ข้อที่	องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
	พิการ					
154	การจัดให้มีการวางแผนสนับสนุนนักเรียนพิการเป็นรายบุคคล เช่น การทำการบ้าน และการสอบเก็บคะแนน เป็นต้น	5	4	3	2	1
155	การจัดให้มีการพิจารณาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในชมรม/กิจกรรมหลังเลิกเรียน กิจกรรมอื่นๆ และสภานักเรียน ของนักเรียนพิการ	5	4	3	2	1
156	การจัดชั้นเรียนสำหรับนักเรียนพิการเรียนร่วมโดยพิจารณาจากวิธีการสอนของครู	5	4	3	2	1
157	การจัดชั้นเรียนสำหรับนักเรียนพิการเรียนร่วมโดยพิจารณาจากสัดส่วนของนักเรียนปกติกับนักเรียนพิการ และมีระดับอายุที่เหมาะสม	5	4	3	2	1
158	การจัดชั้นเรียนสำหรับนักเรียนพิการเรียนร่วมโดยพิจารณาจากความอ่อนไหวของชั้นเรียน	5	4	3	2	1
159	การจัดชั้นเรียนสำหรับนักเรียนพิการเรียนร่วมโดยพิจารณาจาก ขนาด องค์ประกอบ คุณลักษณะชั้นเรียน รูปแบบโครงสร้าง สภาพแวดล้อม และความยืดหยุ่นของชั้นเรียน	5	4	3	2	1
160	การจัดชั้นเรียนสำหรับนักเรียนพิการเรียนร่วมโดยพิจารณาจากระดับของการเรียนรู้ รูปแบบของการรวมกลุ่มที่ยืดหยุ่น และการสนับสนุนจากเพื่อน	5	4	3	2	1
161	การจัดให้มีการฝึกงานหลากหลายรูปแบบ เช่น การฝึกหัดในงาน การฝึกงาน การมีพี่เลี้ยง การทำงานโดยได้รับและไม่ได้รับค่าตอบแทน และการให้บริการ เป็นต้น	5	4	3	2	1
162	การจัดให้มีการเชื่อมโยงภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้ปกครอง กลุ่มแม่บ้าน ในการฝึกงานให้นักเรียนพิการ	5	4	3	2	1

ข้อที่	องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
	โดยการเชิญเป็นผู้ให้ความรู้หรือสอนปฏิบัติหรือเป็นแหล่งรับฝึกงาน					
163	การประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองเพื่อหาแหล่งฝึกงานใกล้บ้าน	5	4	3	2	1
164	การประสานความร่วมมือในการจัดหาครูฝึกหรือพี่เลี้ยงจากหน่วยงานหรือองค์กรภายนอกเพื่อช่วยสอนงาน และปรับอุปกรณ์เครื่องช่วยให้นักเรียนพิการ	5	4	3	2	1
165	การประสานงานให้มีการฝึกงานในช่วงวันหยุดหรือปิดภาคเรียน	5	4	3	2	1
166	การประสานงานให้มีการฝึกงานในวันจันทร์ถึงวันศุกร์และจัดให้มีการเรียนสอนเสริมที่โรงเรียนในวันหยุด	5	4	3	2	1
167	การประสานงานให้มีการฝึกงานตามศักยภาพของนักเรียนพิการ ไม่จำเป็นต้องฝึกทุกวัน	5	4	3	2	1
168	การจัดให้มีการหาตลาดให้นักเรียนพิการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ทำขึ้น เพื่อสร้างแรงจูงใจและช่วยให้นักเรียนพิการมีรายได้ระหว่างเรียน	5	4	3	2	1
169	การจัดให้มีการฝึกงานร่วมกันระหว่างนักเรียนพิการกับนักเรียนทั่วไปกรณีที่มีศักยภาพใกล้เคียงกัน	5	4	3	2	1
170	การจัดให้มีการฝึกงานแยกกันระหว่างนักเรียนพิการกับนักเรียนทั่วไปในกรณีที่มีศักยภาพต่างกันมาก	5	4	3	2	1
171	การส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบการตีค่าการฝึกงานกับค่าตอบแทนที่นักเรียนพิการควรจะได้รับ	5	4	3	2	1
172	การจัดให้มีการเชื่อมโยงประสบการณ์การฝึกงานกับเนื้อหาวิชาหรือหน่วยกิตในโรงเรียน	5	4	3	2	1
173	การจัดให้มีระบบการนิเทศการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับ	5	4	3	2	1

ข้อที่	องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
	การเปลี่ยนผ่านฯ ทั้งในและนอกโรงเรียน					
174	การจัดให้มีการประสานงานการนิเทศ โดยอาจนิเทศด้วยครูในโรงเรียน ผู้เชี่ยวชาญจากสถานประกอบการ หรือภาคีเครือข่าย หรือร่วมมือกันในการนิเทศ	5	4	3	2	1
175	การจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้นิเทศ	5	4	3	2	1
176	การจัดให้มีการกำหนดเป้าหมายการนิเทศที่ชัดเจน และแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ	5	4	3	2	1
177	การจัดให้มีระบบเพื่อนช่วยเพื่อนในการเรียนและการฝึกงาน	5	4	3	2	1
178	การจัดให้มีแรงจูงใจนักเรียนทั่วไปโดยให้รางวัลนักเรียนทั่วไปที่ช่วยเหลือนักเรียนพิการ	5	4	3	2	1
179	การสนับสนุนด้านการบริหารจัดการทั่วไปและการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
180	การส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูกับสถานประกอบการ	5	4	3	2	1
181	การจัดให้มีการพัฒนาครูฝึกหรือพี่เลี้ยงสำหรับนักเรียนพิการ ซึ่งอาจเป็นครู พ่อแม่ หรือเพื่อนที่มีศักยภาพสูงกว่า	5	4	3	2	1
182	การจัดให้มีระบบสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางให้กับนักเรียนพิการ	5	4	3	2	1
183	การส่งเสริมให้ผู้ปกครองและครูได้มีโอกาสพูดคุยและแสดงความคิดเห็นร่วมกัน	5	4	3	2	1
184	การจัดให้มีระบบให้คำปรึกษาแนะนำ การวางแผนการศึกษา แก่นักเรียนพิการเพื่อส่งเสริมการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
185	การจัดให้มีการวัดและประเมินผลนักเรียนพิการตามศักยภาพและเป้าหมายที่ระบุไว้ในแผนการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1

ข้อที่	องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
186	การวัดและประเมินผลนักเรียนพิการในการฝึกงานกระทำร่วมกับสถานประกอบการและเครือข่าย	5	4	3	2	1
187	การวัดและประเมินผลนักเรียนพิการเป็นการวัดความรู้และทักษะการทำงาน	5	4	3	2	1
188	การวัดและประเมินผลสะท้อนให้เห็นมาตรฐานการเตรียมนักเรียนพิการอย่างเป็นผู้มีประสบการณ์	5	4	3	2	1
189	การจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการวัดประเมินผลอย่างเหมาะสม เช่น การมีล่ามภาษามือสำหรับคนหูหนวกและการมีอักษรเบรลล์สำหรับคนตาบอด เป็นต้น	5	4	3	2	1
190	การจัดให้มีการวัดประเมินผลเป็นระยะ	5	4	3	2	1
191	การจัดให้มีการใช้ผลการประเมินทบทวนการสอนและการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียนพิการ	5	4	3	2	1
192	การพัฒนาระบบประเมินผลให้มีความถูกต้อง เชื่อถือได้และปรับให้เหมาะสมกับนักเรียนพิการตามความต้องการจำเป็น	5	4	3	2	1
193	การจัดให้มีการสร้างตัวชี้วัดและใช้ตัวชี้วัดในการประเมินผล	5	4	3	2	1
194	การจัดให้มีการประเมินนโยบายและแผนการทำงานของโรงเรียนที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
195	การจัดให้มีการประเมินความพร้อม ทักษะในการทำงานและการได้งานทำของนักเรียนพิการ	5	4	3	2	1
196	การจัดให้มีการประเมินเจตคติของผู้บริหาร ครู และนายจ้าง	5	4	3	2	1
197	การจัดให้มีการประเมินความพึงพอใจของสถานประกอบการ นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง	5	4	3	2	1

ข้อที่	องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
198	การจัดให้มีการประเมินการมีส่วนร่วมของชุมชนในการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
199	การจัดให้มีการประเมินคุณภาพครู ปริมาณการสอนของครู พัฒนาการของครู และความเข้าใจในนักเรียนพิการของครู	5	4	3	2	1
200	การจัดให้มีการประเมินสถานประกอบการในด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนักเรียนพิการ และเห็นประโยชน์จากการรับนักเรียนพิการเข้าฝึกงาน	5	4	3	2	1
201	การจัดให้มีการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร และการเอื้อต่อการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
202	การจัดให้มีการประเมินรูปแบบการบริหารและการใช้ทรัพยากร	5	4	3	2	1
203	การจัดให้มีการประเมินความยั่งยืนและต่อเนื่องเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
204	การจัดให้มีการประเมินด้านการพัฒนาครูฝึก/พี่เลี้ยงฝึกงาน	5	4	3	2	1
205	การจัดให้มีการประเมินด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
206	การจัดให้มีการประเมินความสามารถของโรงเรียนในการนำความรู้และประสบการณ์ในจัดการเปลี่ยนผ่านฯ ไปเผยแพร่ให้ผู้อื่นได้รับรู้และนำไปใช้ประโยชน์	5	4	3	2	1
207	การจัดให้มีการประเมินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับภาคีเครือข่าย และการพัฒนางานที่เกิดขึ้น	5	4	3	2	1
208	การจัดให้มีการประเมินเกี่ยวกับความเหมาะสมและความพอเพียงของอุปกรณ์เครื่องช่วยนักเรียนพิการ	5	4	3	2	1
209	การจัดให้มีการประเมินการสร้างเครือข่ายระดับกลุ่มโรงเรียน	5	4	3	2	1

ข้อที่	องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
210	การจัดให้มีการประเมินด้านระบบนิเทศและการพัฒนางาน	5	4	3	2	1
211	การจัดให้มีการประเมินด้านการมีระบบอำนวยความสะดวกและการออกแบบที่ครอบคลุม	5	4	3	2	1
212	การจัดให้มีการประเมินที่ทำเป็นระยะและต่อเนื่อง	5	4	3	2	1
213	การจัดให้มีการประเมินที่สะท้อนให้เห็นถึงมาตรฐานการเตรียมนักเรียนให้มีประสบการณ์ สามารถทำงานหรือศึกษาต่อ และมีความสัมพันธ์กับชุมชน	5	4	3	2	1
214	การจัดให้มีระบบติดตามผลหลังนักเรียนพิการสำเร็จการศึกษา	5	4	3	2	1
215	การจัดให้มีระบบติดตามผลเกี่ยวกับการได้งานทำของนักเรียนพิการ	5	4	3	2	1
216	การจัดให้มีระบบการติดตามผลการทำอาชีพอิสระของนักเรียนพิการ	5	4	3	2	1
217	การจัดให้มีระบบติดตามผลที่ทำอย่างต่อเนื่องและจริงจัง	5	4	3	2	1
218	การจัดให้มีระบบติดตามผลที่มีการปรับปรุงข้อมูลเป็นประจำ	5	4	3	2	1
219	การจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผล	5	4	3	2	1
220	การจัดให้มีแหล่งฝึกงานทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	5	4	3	2	1
221	การจัดให้มีการสรรหางานที่หลากหลายให้นักเรียนพิการได้ฝึกตามความต้องการ ความสนใจ และศักยภาพที่มี เช่น งานแฝงในครอบครัว งานเกษตร อุตสาหกรรมในครอบครัว กลุ่มแม่บ้าน งานสำนักงาน และสถานประกอบการทั่วไป เป็นต้น	5	4	3	2	1
222	การจัดให้มีการประสานงานแหล่งฝึกงานภายนอกโรงเรียนโดยเน้นการฝึกกับครอบครัว คนใกล้ชิด ชุมชน ศูนย์การ	5	4	3	2	1

ข้อที่	องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
	เรียนรู้ สถานประกอบการ ที่มีการเดินทางสะดวกและปลอดภัย					
223	การจัดให้โรงเรียนมีสถานที่ฝึกงานที่ปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับนักเรียนพิการ และมีสภาพเหมือนจริง	5	4	3	2	1
224	การจัดให้มีการสร้างความเข้าใจให้ผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องเข้าใจว่านักเรียนพิการแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกัน ทำงานบางอย่างได้ต่างกัน	5	4	3	2	1
225	การจัดให้มีการสร้างจิตสำนึกที่ดีเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านฯ ให้ผู้ประกอบการ/แหล่งฝึกงาน	5	4	3	2	1
226	การจัดให้นักเรียนพิการเข้าฝึกงานในสถานประกอบการที่มีสวัสดิการที่ดี	5	4	3	2	1
227	การจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์เกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านฯ ทั้งภายในสถานประกอบการและระหว่างสถานประกอบการ	5	4	3	2	1
228	การจัดให้มีการใช้สถานที่ต่างๆ ในโรงเรียนร่วมกันระหว่างนักเรียนพิการและนักเรียนทั่วไปในการเรียนและการฝึกประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
229	การจัดให้มีการปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพในโรงเรียนในชั้นเรียน ให้สะดวก ปลอดภัย นักเรียนพิการเข้าถึงได้ ทั้งภายในและภายนอกอาคาร เพื่อให้นักเรียนพิการสามารถเรียนรู้และฝึกทักษะที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
230	การจัดให้มีการให้ความรู้แก่แหล่งฝึกงานในการเปลี่ยนผ่านฯ ของนักเรียนพิการด้านการปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เหมาะสมกับนักเรียนพิการ	5	4	3	2	1

ข้อที่	องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
231	การจัดให้มีการปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เหมาะสมกับนักเรียนพิการโดยการมีส่วนร่วมของผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้อง	5	4	3	2	1
232	การจัดให้มีเทคโนโลยีและอุปกรณ์เครื่องช่วยนักเรียนพิการในการเรียนและการฝึกงานที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
233	การจัดให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับคนพิการและวิถีชีวิตของคนพิการแก่บุคลากรในสถานที่นักเรียนพิการไปฝึกงาน	5	4	3	2	1
234	การจัดให้มีการใช้อาคารสถานที่ให้เหมาะสมกับข้อจำกัดของนักเรียนพิการ	5	4	3	2	1
235	การจัดให้มีสื่อ เทคโนโลยี อุปกรณ์ดัดแปลง ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้และการฝึกทักษะที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ของนักเรียนพิการอย่างเพียงพอ	5	4	3	2	1
236	การจัดให้มีการหาสื่อเทคโนโลยีจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ศูนย์การศึกษาพิเศษ เป็นต้น	5	4	3	2	1
237	การจัดให้มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายสอดคล้องกับวัฒนธรรม และนักเรียนพิการเข้าถึงได้	5	4	3	2	1
238	การจัดให้มีการให้บริการ/ความช่วยเหลือทางการศึกษาโดยผู้ให้บริการที่มีคุณภาพ เช่น การสอนเสริม และการฝึกพูด เป็นต้น	5	4	3	2	1
239	การกำหนดผู้ที่ทำหน้าที่ รวบรวมข้อมูล ตรวจสอบข้อมูล ประมวลผลข้อมูล และรายงานผลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
240	การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนพิการและผลลัพธ์หลังสำเร็จการศึกษาของนักเรียนพิการ	5	4	3	2	1
241	การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร	5	4	3	2	1

ข้อที่	องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
	ความก้าวหน้าของนักเรียนพิการ และระดับความชำนาญที่เป็นเป้าหมายของนักเรียนพิการ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนผ่านฯ					
242	การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูลจากทีมงาน นักเรียนพิการ ผู้ปกครอง/ครอบครัวของนักเรียนพิการที่เกี่ยวข้องกับผลการประเมินการดำเนินงานการเปลี่ยนผ่านฯ และข้อคิดเห็นที่เกี่ยวข้อง	5	4	3	2	1
243	การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ทักษะ และเจตคติของบุคคลากรที่นักเรียนพิการ ผู้ปกครอง/ครอบครัวของนักเรียนพิการพบปะในช่วงการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
244	การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูลจากนักเรียนพิการ ผู้ปกครอง/ครอบครัวของนักเรียนพิการ เกี่ยวกับบริการ สิ่งอำนวยความสะดวก และการสนับสนุนต่างๆ ที่นักเรียนพิการได้รับจากโรงเรียนและภาคีเครือข่ายในช่วงของการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
245	การจัดให้มีการใช้เครื่องมือที่น่าเชื่อถือ เที่ยงตรง ชัดเจน เข้าใจง่าย ในการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
246	การจัดให้มีการกำหนดระยะเวลาหรือช่วงเวลาในการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1
247	การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ อย่างเป็นระบบและสนับสนุนให้มีการนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์	5	4	3	2	1
248	การจัดให้มีการวิเคราะห์ข้อมูลและการรายงานที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ในรูปแบบที่ชัดเจนและใช้ภาษาที่	5	4	3	2	1

ข้อที่	องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
	เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย					
249	การจัดให้มีระบบแบ่งปันข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องและมีระบบรักษาความลับตามความจำเป็น	5	4	3	2	1
250	การจัดให้มีการเผยแพร่ข้อมูลและการรายงานผลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ อย่างกว้างขวางและสม่ำเสมอ	5	4	3	2	1
251	การจัดให้มีการแบ่งปันรายงานพฤติกรรมและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนพิการที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ เชิงบวก	5	4	3	2	1
252	การจัดให้มีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบในการปรับ/จัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้นักเรียนพิการที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และการมีงานทำของนักเรียนพิการ	5	4	3	2	1
253	การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูล/สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ อย่างเป็นระบบ มีความถูกต้อง เชื่อถือได้ และค้นหาง่าย	5	4	3	2	1
254	การจัดให้มีระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ ที่สามารถเชื่อมโยงกับระบบสารสนเทศอื่นๆ และใช้ประโยชน์ได้กว้างขวางขึ้น	5	4	3	2	1
255	การจัดให้มีการสื่อสารที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนพิการและครอบครัวกับบุคคลากรของโรงเรียน และจัดให้มีการสื่อสารหลายรูปแบบโดยใช้ภาษาที่เข้าใจได้	5	4	3	2	1
256	การจัดให้มีการฝึกอบรม ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียนพิการ ผู้ปกครอง/ครอบครัว ให้ใช้ข้อมูล/สารสนเทศในการวางแผนและตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ	5	4	3	2	1

ข้อที่	องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
257	การสนับสนุนให้ผู้เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ มีการใช้ข้อมูลในการประเมินแผนงานและการให้บริการในปัจจุบันและให้ข้อเสนอแนะสำหรับอนาคต	5	4	3	2	1
258	การสนับสนุนให้ผู้เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านฯ มีการใช้ข้อมูลในการปรับปรุงการจัดการศึกษาและการให้บริการต	5	4	3	2	1

ตอนที่ 3. แบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย

คำชี้แจง : โปรดเขียนบรรยายหรือวาดรูปความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย และโปรดให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. รูปแบบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ที่ควรจะเป็น

.....

.....

.....

.....

.....

2. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

***** ขอขอบคุณในความร่วมมือตอบแบบสอบถาม *****

กรุณาพับครึ่ง เย็บด้วยลวดเย็บกระดาษและนำส่งไปรษณีย์ตามที่อยู่ที่พิมพ์ไว้ด้านหลัง

ภาคผนวก จ

ตัวอย่างหนังสือขอเชิญผู้เชี่ยวชาญยืนยันรูปแบบงานวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญยืนยันรูปแบบงานวิจัย

แบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ศธ 0520.102 (นฐ) / 3026

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม73000

4 มีนาคม 2553

เรื่อง ขอเชิญผู้เชี่ยวชาญยืนยันรูปแบบงานวิจัย

เรียน ดร.จิตประภา ศรีอ่อน

ด้วย นางพรพรรณ์ สมบูรณ์ นักศึกษาระดับปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา” มีความประสงค์จะขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญยืนยันรูปแบบงานวิจัย เพื่อประกอบ การทำดุษฎีนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดเป็นผู้เชี่ยวชาญยืนยันรูปแบบงานวิจัยให้แก่นักศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะตังกูร)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.0-3421-8788ม 0-3424-3435

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญยืนยันรูปแบบงานวิจัย

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

อ.ศรีวิการ์ เมฆธวัชชัยกุล	รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

2. ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ

ดร.สมพร หวานเสร็จ	ผู้อำนวยการโรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ อดีตผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9

3. ผู้เชี่ยวชาญด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

ดร.จิตประภา ศรีอ่อน	อดีตผู้อำนวยการวิทยาลัยราชสุดา

4. ผู้บริหารโรงเรียนเรียนร่วม

ดร.สุปราณี ไกรวัตนุสสรณ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนพิบูลประชาสรรค์

5. ผู้นำคนพิการ

อ.ประหยัด ภูหนองโอง	อดีตนายกสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย ประธานฝ่ายการศึกษา สภาคนพิการทุกประเภท แห่งประเทศไทย

แบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ
เรื่อง รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงาน ของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของข้อค้นพบจากการวิเคราะห์ทางสถิติของงานวิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา” กับข้อมูลเชิงประจักษ์ ตามความคิดเห็นและประสบการณ์ของผู้เชี่ยวชาญ

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ และเติมคำลงในช่องว่าง จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเป็นแบบปลายเปิด จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 3 รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษารูปแบบอื่นๆ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ

ตอนที่ 5 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ

3. กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบและตรงกับความคิดเห็นของท่านทุกข้อ เพื่อให้งานวิจัยเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

4. หลังจากที่ท่านได้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้แล้ว กรุณาใส่ซองที่แนบมาและนำส่งไปรษณีย์ตามที่อยู่ที่ผู้วิจัยได้พิมพ์ไว้และติดแสตมป์ไว้เรียบร้อยแล้ว หรือกรุณาโทรศัพท์แจ้งผู้วิจัยที่หมายเลข 081-6165522 เพื่อมารับเอกสารกลับ

ข้อมูลประกอบการพิจารณาตอบแบบสอบถาม
เรื่อง รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงาน ของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบองค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา
2. เพื่อทราบรูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา

ข้อคำถามของการวิจัย

1. องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษามีองค์ประกอบใด
2. รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาเป็นอย่างไร

ข้อค้นพบของงานวิจัยจากการวิเคราะห์ทางสถิติ

1. องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบตามภาพที่ 1
2. รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา ตามภาพที่ 2

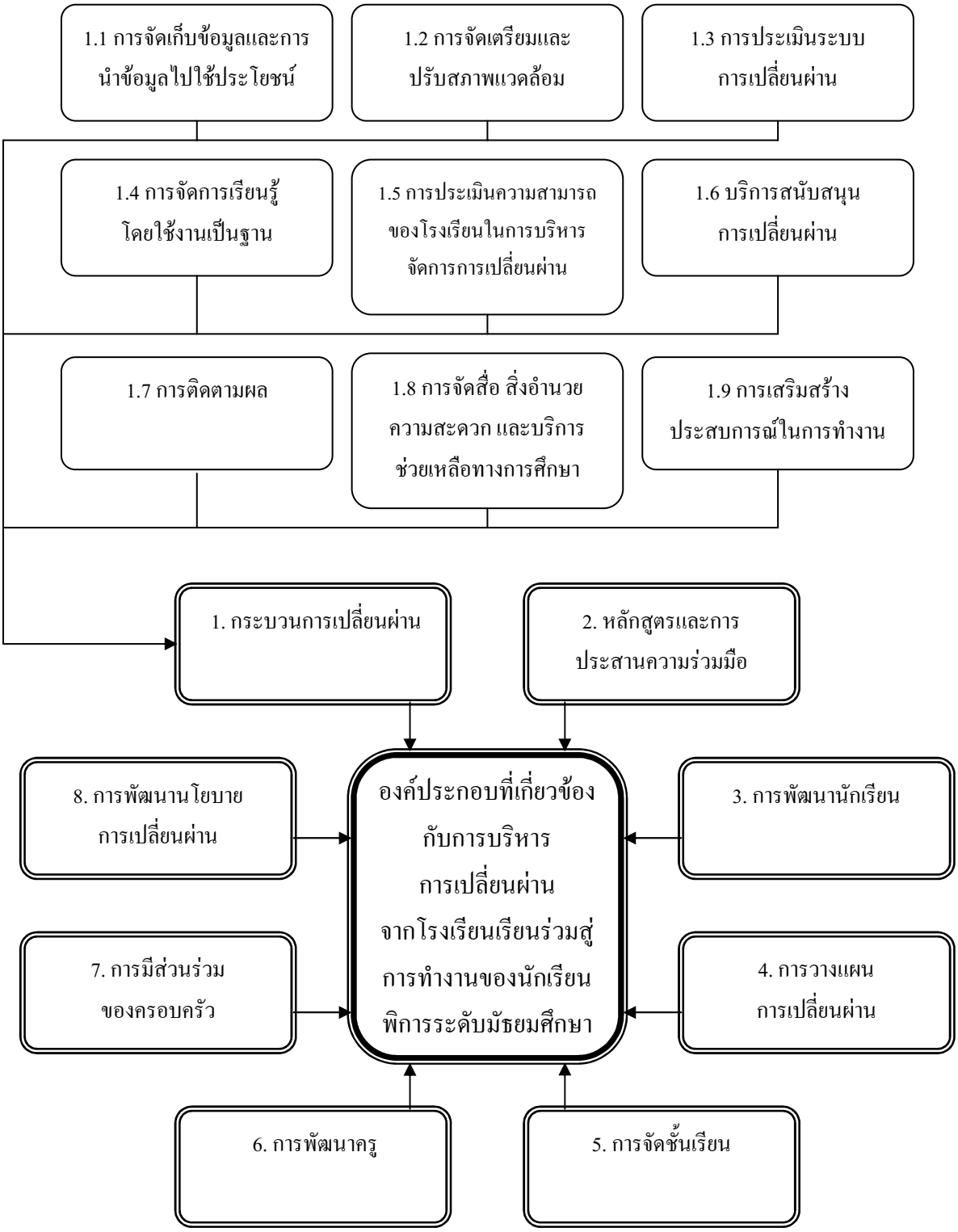

<u>ภาพที่ 1</u> องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา

จากภาพที่ 1 องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ดังนี้

1. องค์ประกอบ “กระบวนการเปลี่ยนผ่าน” ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบย่อยดังนี้
    1.1 องค์ประกอบย่อย “การจัดเก็บข้อมูลและการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์”
    1.2 องค์ประกอบย่อย “การจัดเตรียมและปรับสภาพแวดล้อม”
    1.3 องค์ประกอบย่อย “การประเมินระบบการเปลี่ยนผ่าน”
    1.4 องค์ประกอบย่อย “การจัดการเรียนรู้โดยใช้งานเป็นฐาน”
    1.5 องค์ประกอบย่อย “การประเมินความสามารถของโรงเรียนในการบริหารจัดการการเปลี่ยนผ่าน”
    1.6 องค์ประกอบย่อย “บริการสนับสนุนการเปลี่ยนผ่าน”
    1.7 องค์ประกอบย่อย “การติดตามผล”
    1.8 องค์ประกอบย่อย “การจัดสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการช่วยเหลือทางการศึกษา”
    1.9 องค์ประกอบย่อย “การเสริมสร้างประสบการณ์ในการทำงาน”
2. องค์ประกอบ “หลักสูตรและการประสานความร่วมมือ”
3. องค์ประกอบ “การพัฒนานักเรียน”
4. องค์ประกอบ “การวางแผนการเปลี่ยนผ่าน”
5. องค์ประกอบ “การจัดชั้นเรียน”
6. องค์ประกอบ “การพัฒนาครู”
7. องค์ประกอบ “การมีส่วนร่วมของครอบครัว”
8. องค์ประกอบ “การพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่าน”

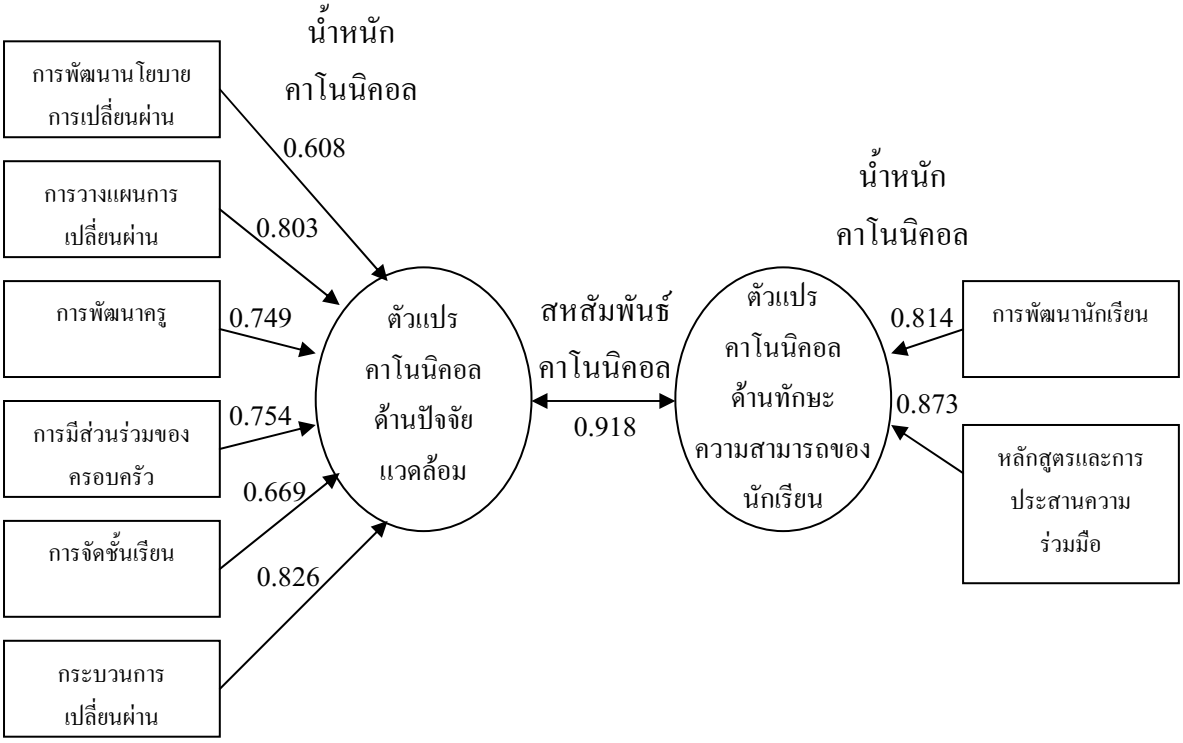

<u>ภาพที่ 2</u> รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงาน
ของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา

จากภาพที่ 2 เป็นผลที่ได้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยนำองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาทั้ง 8 องค์ประกอบมาเป็นตัวแปรในการวิเคราะห์ โดยแบ่งกลุ่มตัวแปรดังกล่าวออกเป็น 2 คือตัวแปรด้านปัจจัยแวดล้อม กับตัวแปรด้านทักษะความสามารถของนักเรียน โดยกำหนดให้ตัวแปรด้านปัจจัยแวดล้อมประกอบด้วย การพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่าน การวางแผนการเปลี่ยนผ่าน การพัฒนาครู การมีส่วนร่วมของครอบครัว การจัดชั้นเรียน และกระบวนการเปลี่ยนผ่าน และตัวแปรด้านการพัฒนานักเรียนประกอบด้วย การพัฒนานักเรียน และหลักสูตรและการประสานความร่วมมือ

ผลการวิเคราะห์พบว่าความสัมพันธ์เชิงเส้นตัวแปรด้านปัจจัยแวดล้อมที่มีค่าน้ำหนักคาโนนิคอลสูงคือ กระบวนการเปลี่ยนผ่าน (0.826) การวางแผนการเปลี่ยนผ่าน (0.803) การมีส่วนร่วมของครอบครัว (0.754) และ การพัฒนาครู (0.749) ตามลำดับ ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักคาโนนิ คอลปานกลางคือ การจัดชั้นเรียน (0.669) และการพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่าน (0.608) และเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักคาโนนิคอลยกกำลังสองหรือ r^2 ซึ่งเป็นค่าร้อยละของความแปรปรวนของตัว

แปรด้านปัจจัยแวดล้อมแต่ละตัวที่อธิบายคาโนนิคอลฟังก์ชั่น พบว่าตัวแปรกระบวนการเปลี่ยนผ่านมีค่าร้อยละของความแปรปรวนสูงที่สุดคือ 68.23 ตัวแปรการวางแผนการเปลี่ยนผ่าน 64.48 ตัวแปรการมีส่วนร่วมของครอบครัว 56.85 ตัวแปรการพัฒนาครู 56.10 ตัวแปรการจัดชั้นเรียน 44.76 และตัวแปรการพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่านมีค่าร้อยละของความแปรปรวนต่ำสุดในกลุ่มนี้ คือมีค่าร้อยละ 36.97 แสดงว่าในการสร้างตัวแปรคาโนนิคอลฟังก์ชั่นนี้ ตัวแปรกระบวนการมีน้ำหนักในการสร้างมากที่สุด และตัวแปรอื่นๆ มีน้ำหนักในการสร้างรองลงมา และเมื่อพิจารณาเครื่องหมาของค่าน้ำหนักคาโนนิคอลพบว่า มีเครื่องหมายเหมือนกัน แสดงว่าตัวแปรทุกตัวมีน้ำหนักและความสัมพันธ์ไปทางเดียวกัน

อีกด้านหนึ่งของฟังก์ชั่นคาโนนิคอล แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรด้านการพัฒนานักเรียนมีค่าน้ำหนักคาโนนิคอลสูง คือ หลักสูตรและการประสานความร่วมมือ (0.873) และการพัฒนานักเรียน (0.814) ตามลำดับ แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความแปรปรวนร่วมกันสูงด้วย และเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักคาโนนิคอลยกกำลังสองหรือ r^2 ซึ่งเป็นค่าร้อยละของความแปรปรวนของตัวแปรด้านการพัฒนานักเรียนแต่ละตัวที่อธิบายคาโนนิคอลฟังก์ชั่น พบว่าร้อยละ 76.21 ของความแปรปรวนมาจากตัวแปรหลักสูตรและการประสานความร่วมมือ และร้อยละ 66.26 ของความแปรปรวนมาจากตัวแปรการพัฒนานักเรียน หมายความว่า ในการสร้างตัวแปรคาโนนิคอลด้านการพัฒนานักเรียนของฟังก์ชั่นนี้ ตัวแปรหลักสูตรและการประสานความร่วมมือมีน้ำหนักหรือมีส่วนในการสร้างมากกว่าตัวแปรการพัฒนานักเรียน

เมื่อพิจารณาค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอลพบว่ามีค่าสูง คือ 0.918 แสดงว่าสามารถอธิบายการผันแปรร่วมกันระหว่างชุดของตัวแปรในฟังก์ชั่นที่ 1 ได้ถึงร้อยละ 84.3 ซึ่งนับว่าสูงมาก

ผลที่ได้จากการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอลแสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านปัจจัยแวดล้อม และตัวแปรด้านการพัฒนานักเรียนมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันและส่งผลไปในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ ตัวแปรทุกตัวมีน้ำหนักความสำคัญต่อรูปแบบดังกล่าว ซึ่งสนับสนุนทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงานของนักเรียนพิการ ช่วยให้ผู้บริหารสามารถใช้ตัวแปรต่างๆ ในการทำนายความสำเร็จของการบริหารการเปลี่ยนผ่านฯ ได้ทุกตัว จึงกล่าวได้ว่า ตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์กัน และหากขาดตัวแปรตัวหนึ่งไปก็จะมีผลกระทบทางเดียวกันกับตัวแปรอื่นๆ ด้วย นอกจากนี้ ยังพบว่า ผลที่ได้มีความตรงสามารถนำไปใช้ได้กับกลุ่มประชากร

จากข้อค้นพบนี้จึงกล่าวได้ว่า การบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนควรตระหนักถึงองค์ประกอบด้าน การพัฒนานโยบายการเปลี่ยนผ่าน การวางแผนการเปลี่ยนผ่าน การพัฒนาครู การมีส่วนร่วมของครอบครัว

การจัดชั้นเรียน กระบวนการเปลี่ยนผ่าน การพัฒนานักเรียน และหลักสูตรและการประสานความร่วมมือ การบริหารการเปลี่ยนผ่านจึงจะประสบความสำเร็จ

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ❑ ชาย ❑ หญิง
2. อายุ ……ปี
3. คุณวุฒิ ……
4. ตำแหน่ง ……
5. ประสบการณ์ในการทำงาน .....ปี

ตอนที่ 2 องค์ประกอบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา

1. โปรดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาในภาพที่ 1

……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……

2. ท่านเห็นว่าองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาในภาพที่ 1 มีความถูกต้องเชิงทฤษฎีหรือไม่ เพราะเหตุใด

❑ ถูกต้อง ❑ ไม่ถูกต้อง

เหตุผลและอเสนอแนะ……...

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

3. ท่านเห็นว่าองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาในภาพที่ 1 มีความครบถ้วนสมบูรณ์หรือไม่ เพราะเหตุใด

❑ ครบถ้วนสมบูรณ์ ❑ ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์

เหตุผลและข้อเสนอแนะ……....

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

4. ท่านเห็นว่าองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาในภาพที่ 1 มีความเหมาะสมกับบริบทไทยหรือไม่ เพราะเหตุใด

❑ เหมาะสม ❑ ไม่เหมาะสม

เหตุผลและข้อเสนอแนะ……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

5. ท่านเห็นว่าองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาในภาพที่ 1 มีความเป็นไปได้ต่อการนำไปปรับใช้หรือไม่ เพราะเหตุใด

❑ เป็นไปได้ ❑ เป็นไปไม่ได้

เหตุผลและข้อเสนอแนะ……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

6. ท่านเห็นว่าองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาในภาพที่ 1 เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนเรียนร่วมหรือไม่ เพราะเหตุใด

❑ เป็นประโยชน์ ❑ ไม่เป็นประโยชน์

เหตุผลและข้อเสนอแนะ……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

ตอนที่ 3 รูปแบบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา

1. โปรดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาในภาพที่ 2

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

2. ท่านเห็นว่ารูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาในภาพที่ 2 มีความถูกต้องเชิงทฤษฎีหรือไม่ เพราะเหตุใด

❑ ถูกต้อง ❑ ไม่ถูกต้อง

เหตุผลและข้อเสนอแนะ……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

3. ท่านเห็นว่ารูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา ในภาพที่ 2 มีความครบถ้วนสมบูรณ์หรือไม่ เพราะเหตุใด

❑ ครบถ้วนสมบูรณ์ ❑ ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์

เหตุผลและข้อเสนอแนะ……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

4. ท่านเห็นว่ารูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาในภาพที่ 2 มีความเหมาะสมกับบริบทไทยหรือไม่ เพราะเหตุใด

❑ เหมาะสม ❑ ไม่เหมาะสม

เหตุผลและข้อเสนอแนะ……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

5. ท่านเห็นว่ารูปแบบการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาในภาพที่ 2 มีความเป็นไปได้ต่อการนำไปปรับใช้หรือไม่ เพราะเหตุใด

❑ เป็นไปได้ ❑ เป็นไปไม่ได้

เหตุผลและข้อเสนอแนะ……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

6. ท่านเห็นว่ารูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาในภาพที่ 2 เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนเรียนร่วมหรือไม่ เพราะเหตุใด

❑ เป็นประโยชน์ ❑ ไม่เป็นประโยชน์

เหตุผลและข้อเสนอแนะ……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

7. ท่านเห็นว่ารูปแบบบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาในภาพที่ 2 มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในบริบทของโรงเรียนเรียนร่วมหรือไม่

❑ สอดคล้อง ❑ ไม่สอดคล้อง

เหตุผลและข้อเสนอแนะ……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

ตอนที่ 4 จากผลการวิเคราะห์ทางสถิติได้รูปแบบบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา จำนวน 1 รูปแบบ ท่านเห็นว่ามีรูปแบบอื่นๆ อีกหรือไม่ ถ้ามีท่านเห็นว่าน่าจะเป็นไปในรูปแบบใด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 5 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ให้ข้อมูล

(.....)

วันที่ .....

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – ชื่อสกุล นางพรพรรณ์ สมบูรณ์

ที่อยู่ 62/7 หมู่ 13 ถนนเพชรเกษม ตำบลอ้อมน้อย
อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร 74130

ที่ทำงาน วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล
111 ถนนพุทธมณฑลสาย 4
ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม 73172
โทรศัพท์ 02-8895315-9

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2526	วิทยาศาสตร์บัณฑิต (คณิตศาสตร์) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
พ.ศ. 2537	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (วิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2548	ศึกษาต่อระดับปริญญาดุษฎีบัณฑิต (ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2545-ปัจจุบัน	อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล